5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Iaşi, str. Gh. Mîrzescu 17

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2142 – Marţi 1 Aprilie 1914

IN CHESTIA EXPROPRIEREI

Discurs rostit în şedinţele Senatului de la 19 şi 20 Martie de către d. Al. A. Badareu, cu ocazia cetirei celei de a doua propunere de revizuire

D. *preşedinte B. M. Misir*: Şedinţa e redeschisă.

D. Al. Badareu are cuvîntul.

D. *Al. Badareu*: D-lor senatori, să-mi fie îngăduit să fac şi eu observaţiunile mele şi ca om public în această ţară şi ca membru al partidului conservator-democrat, asupra reformelor cari urmează să fie făcute, şi asupra votului care trebuie să fie dat pe baza propunerii de revizuire, făcută de majoritatea acestui Senat.

Cred că este cu atît mai util să ascultăm observaţiunile tuturor, cu cît în această chestiune a unor reforme mari nu avem un material pregătit, nu avem puncte de plecare absolut sigure, de la care, prin o argumentare şi o deducere normală, să putem ajunge la concluziuni relativ la viitoarea aşezare economică şi politică. Aţi văzut că cei cari voesc să documenteze recurg la lucrări străine, la documente străine, ca apoi prin analogie din acele documente să deducă ceva interesant asupra problemelor cari sunt la ordinea zilei la noi. Nu avem cadastru, nu avem situaţiunea exactă a proprietăţii, nu avem situaţiunea producţiunii; avem incercări de statistică, necompletă, luate din surse nesigure şi cu aceste date necomplete, cînd este vorba să aşezăm nişte premize ca punct de plecare a reformelor, generalizăm de la lucruri puţin cunoscute, puţin înfemeiate, şi de aceia toţi ciţi discută cred că faptele sunt de partea lor. şi că concluziunile pe cari le pun le pun pe baza faptelor.

Pentru că nu avem datele precise, suntem nevoiţi să înlocuim aceste date cu observaţiunile, cu sentimentele şi ideile pe care fiecare din reprezentenţii naţiunii le aduc din cercul în care trăieşte sentimente şi idei cari corespund unei realităţi, cel puţin parţiale. Şi va atîrna de la noi toţi ca să contopim într'un tot toate aceste observaţiuni parţiale, impresii şi sentimente, ca să facem o lucrare sănătoasă.

Să înlăturăm părţile tendenţioase, să înlăturăm temerile, să reţinem faptele, observaţiunile, pentru că numai pe ele ne putem baza pentru a procede şi la dărîmarea a ceea ce credem şubred azi şi la construirea pe care voim să o ridicăm pentru viitorul apropiat.

In toate discuţiunile, în vederea reformelor, aţi observat că partea cea mai mare o ia partea critică a situaţiunii actuale. Este o explicaţie pentru ce partea critică a situaţiunii actuale ia un aşa de mare loc. Credem că printr'însa găsim o bază morală reformelor, în lipsa unei baze întemeiate pe anchete economice şi studii.

Diferiţi oratori şi-au exprimat părerea că nu este nici o nevoe să ne preocupăm în aceste discuţiuni de ceea ce are să facă Constituanta, de ceea ce are să puie Constituanta în locul articolelor pe cari astăzi cerem să fie revizuite.

Socot că dacă vorbim politiceşte, dacă vorbim din punctul de vedere social, este o mare greşală în această afirmare. Dacă ne ţinem însă pe terenul juridic, afirmarea este exactă şi în competinţa Camerelor obişnuite de astăzi intră numai atît: să se pronunţe ce modificări trebuesc făcute, cari părţi din Constituţie trebuesc modificate.

Cum însă trebuesc să fie modificate, natural că aceasta nu este în competinţa Camerelor actuale şi soluţiunile acestor modificări sunt în competinţa exclusivă a viitoarei Constituante.

De cît, d-lor, aceasta este numai juridiceşte, şi calupurile juridice sunt nişte lucruri artificiale, pentru că lumea reală nu se poate tăia în felii sau în straturi absolut izolate, fără nici o legătură una cu alta. Credeţi dv. că convingerea de a proceda la revizuirea cutărui şi cutărui articol din actuala Constituţie, această convingere nu este în mintea fiecăruia, în funcţiune de nouile dispoziţiuni ce trebuesc puse în locul acelui articol? Căci dacă n'ai ceva mai bun de pus care să satisfacă mai bine trebuinţele, pentru ce modificăm? Pentru ce să declari că este nevoe să se modifice cutare articol dacă n'ai în minte că în locul acelui articol poţi să pui altă dispoziţie mai bună?

De aceea eu cred că dreptatea este cu acei cari discută chestiunea în totalitatea sa, cari arată nu numai punctele rele, nu numai lacunele în instituţiunile noastre actuale, dar arată şi mijloacele de a le umplea, mijloacele de a ameliora situaţiunea de lucruri, care, deşi rea, este ţinută pe loc din cauza actualelor dispoziţiuni din Constituţiune. Şi de aceia, d-lor, îmi voiu permite să vorbesc nu numai despre partea critică, din punctul meu de vedere de partizan al revizuirii Constituţiunii, dar în acelaş timp să indic, după ideile şi sentimentele mele, şi să legitimez că modificările de constituţie cerute de dv. şi pe cari eu le admit, le admit nu numai pentru relele constatate în situaţia actuală de lucruri, dar le admit pentru că în mintea mea socot că am găsit lucruri mai bune de pus în locul instituţiunilor aşezate şi menţinute prin dispoziţiunile pe cari le suprimăm.

Eu, d-lor, cred că este un bun conducător, pentru orice minte, ca să se ocupe şi de partea pozitivă, nu numai de partea critică, de ce trebue înlăturat, ci şi prin ce trebuesc înlocuite, fiindcă altmintreli, dacă ne ocupăm numai de partea de critică, ajungem la exagerări extraordinare, cari dau o rea impresiune şi despre situaţiunea reală a ţărei şi despre concepţia noastră de reprezentanţi ai naţiunii.

D-lor, examinînd chestiunea în tot complexul ei, daţi-mi voie în primul loc să pun următoarea chestiune: dv., majoritatea, cu aprobarea guvernului, cu care sunteţi în acord, cu care formaţi un singur partid, aţi ales oare momentul cel mai bun pentru a cere o revizuire de Constituţiune, în intenţiunea de a aduce reforme fundamentale, radicale, asupra aşezămîntului nostru economic şi politic?

Să nu credeţi că propunerea făcută în ambele Corpuri legiuitoare ca să se revizuiască Constituţiunea, pentru a se da o nouă aşezare proprietăţii şi pentru a se da o nouă îndrumare vieţii noastre politice, să nu credeţi că această propunere nu a avut deja un colosal efect în viaţa generală a acestei ţări, efect care —din nenorocire—este rău, supărător, îngrijitor chiar. Şi eu cred că aceasta se datoreşte nu atît reformelor în sine, cît alegerii rele a momentului în care s'a anunţat facerea acestor reforme.

In special anunţarea schimbării aşezării proprietăţii a adus în piaţa noastră, în creditul nostru public, o foarte mare turburare, o foarte mare deprimare. Şi nu este lucru puţin, pentru că toţi cari muncesc în această ţară, ca în orice ţară cari economiceşte este la începutul ei, care nu are mari rezerve financiare, se bazează pe credit. Nu ştiu dacă, dintre cei cari muncesc, 10 la sută ar putea să-şi continue munca, dacă creditul le-ar fi suprimat.

Adevărat să fie că creditul şi piaţa au fost impresionate şi deprimate prin anunţarea reformelor propuse de d-voastre?

D-lor, pe ce se bazează creditul în ţară?

Proprietatea mobiliară nu a intrat nici odată prea mult în criteriul creditului?

Poate să fie un prejudiciu vechi, că averea mobiliară, fiind-că este avere flotantă. fiind-că este supusă la o trecere repede din mînă în mînă, fiind-că nu este totdeauna vizibilă, se prezinte mai puţină suprafaţă pentru a se întemeia pe dînsa acordul de credit; poate să fie un prejudiciu vechi întiietatea acordată proprietăţii pămîntului, fiind-că în toate ţările s'au văzut epoci de acestea, cînd numai proprietatea imobiliară servea de criteriu, de măsură pentru stabilirea creditului. Dar poate să fie şi o cauză reală; poate că proporţia între averea mobiliară reală şi averea imobiliară reală să fie, pentru averea acestei ţări, în favoarea averei imobiliare.

Era foarte uşor pentru bănci să aprecieze puterea de încredere a acelora cari făceau apel la credit; examinau averea imobiliară, făceau un adaos pentru că unde este avere imobiliară, mai ales cînd acea avere imobiliară şi pămîntul este cultivat de însuşi proprietar, natural, trebuie să fie o margine de adaos şi pentru averea imobiliară şi putea să-şi facă o măsură pentru credit.

D-lor, astă-zi, pentru proprietari şi pentru arendaşi, există măsura normală anterioară; această măsură însă a dispărut astă-zi şi din această cauză creditul în privinţa lor este foarte turburat foarte scăzut.

In adevăr, astă-zi cum să se măsoare avutul proprietarilor şi arendaşilor?

Inainte ştiai numărul de pogoane sau de fălci, examinai registrele, intabulările ipotecare şi ştiai averea; astă-zi, d-lor, proprietarului nu-i mai ştii averea, fiindcă nu ştii cît din avere are să fie supusă expropriaţiunii, nici cum are să se măsoare această parte expropiată şi nici ce echivalent are să intre în avutul lui, în locul acestei părţi de moşie expropiată.

(D. vice-preşedinte I. G. Plessia ocupă fotoliul preşedinţial).

Proprietarul care îşi cultivă singur moşia aleargă, pentru exploatarea, pentru îmbunătăţirea moşiei, la credit. Dar, d-lor proprietarul care se mai gîndeşte astă-zi la modificări de exploatare şi îmbunătăţiri, nu prea este considerat ca om cu prevedere normală, de acei la care se adresează pentru credit.

Căci cum are să-şi aranjeze exploatarea, să-şi aranjeze ecaretele, magaziile, dacă nu ştie în ce proporţie i se va lua din moşie şi ce îi va mai rămîne, ca să-şi aşeze o exploatare mai îndelungată.

Prin urmare, dacă vorbeşti acum cuiva de credit pentru exploatarea solului, creditorul se uită cu oare care mirare la un proprietar de felul acesta care este aşa de puţin prevăzător. Arendaşul trebuie să aibă şi el credit, căci şi el este în funcţie de proprietatea rurală. Insă să vedem cum se măsoară arendaşului creditul, pe ce întindere are se fie valabil mîine contractul de arendă, pe ciţi ani şi ce fel de exploatare va mai putea face un ast-fel de arendaş?

De aceia nu trebuie să ne mai mirăm că toată lumea se plînge de o deprimare foarte puternică a creditului, care îngreuează toată activitatea noastră economică.

Faţă de această deprimare a creditului se impune deci întrebarea dacă momentul este bine ales de propunătorii revizuirii, acum după o lungă perioadă în care acest credit public s'a aflat într'o mare înfrigurare.

In adevăr, d-lor, nu trebuie să uităm că creditul nostru era deja în friguri cu trei patru luni înainte de Septembrie 1912 prin urmare frigurile creditului nostru au început cam la Iunie 1912, cînd se simţea ceea ce se pregătea în Balcani, dacă nu în cabinetele politice, dar la magnetul financiar, care se pare că e mult mai sensibil la furtuna care se apropie.

Aşa dar, d-lor, la Iunie 1912—în curînd vom împlini doi ani—creditul nostru se găsea în această situaţiune precară, foarte turburată, foarte deprimată.

Şi ne dăm seamă că nu era aceasta un lucru artificial, numai combinaţiuni de bursă, numai combinaţiuni între bănci sau persoane particulare interesate, de oarece ne pregătiam pentru o operă de care trebuia să o scoatem la bun capăt ori cari ar fi fost împrejurările şi orice jertfe s'ar fi cerut ţării. Şi cînd am fost gata la toate jertfele pentru a face o operă sănătoasă şi glorioasă, înţelegeţi că creditul şi-a dat seama la ce jertfe se pregăteşte ţara, şi fie-care în particular.

Şi atunci, fireşte, a fost foarte legitim şi foarte natural ca creditul să sufere, să-şi suspende chiar funcţionarea. Şi cînd încă nu se însănătoşise creditul în ţara romînească, cînd creditul nu intrase macar în convalescenţă, vine această propunere de revizuire care agravează situaţiunea pentru că ea turbură profund—nu zic nelegitim—eu constat numai faptele—creditul nostru prin nesiguranţa în care aruncă proprietatea mare şi proprietatea mijlocie, căci, cel puţin, aceste două proprietăţi fac apel la credit.

Şi cînd, d-lor senatori, ne dăm seama de aceste dificultăţi, cînd totul este un organism, care se ţine strîns legat de toată activitatea noastră economică, vă puteţi închipui foarte lesne d-voastră că dacă proprietatea mare şi mijlocie găseşte credit greu şi scump, proprietatea mică, care are ca să trăiască, să lupte şi cu mai multe greutăţi îl găseşte şi mai greu şi mai scump.

Eu recunosc că cu toată dreptatea dv. puteţi răspunde: avem vre-o vină în aceasta? Noi am ales momentul?

Recunosc că propunerea de revizuire e corolarul necesar, absolut legat cu venirea la cîrmă a partidului naţional-liberal în programul căruia se aflau schimbări radicale şi în privinţa proprietăţii şi în privinţa situaţiunii electorale—şi cu drept cuvînt d-voastră cereţi să examinez şi să mă pun în situaţiunea d-voastră pentru a vedea dacă momentul cînd a-ţi venit la cîrmă, şi ca urmare cărei veniri la cîrmă, vine această propunere de revizuire, a fost un moment ales exclusiv de dv. sau a fost un moment impus de împrejurări şi poate chiar, în parte, şi de voinţa celorlalte partide.

Eu vă dau dreptate, momentul nu l-aţi ales d-stră, n'aţi avut deplină libertate ca să alegeţi momentul, totuşi socot că aceasta aste numai o circumstanţă aparentă în favoarea d-voastră, pentru că, cu toate că nu aţi ales momentul, venirei la guvern, cred că tot ar fi fost încă posibel ca să alegeţi un alt moment decît cel actual pentru reformele pe cari le propuneţi.

Reformele pe cari le implică sau pe cari le provoacă propunerea d-voastră de revizuire au fost cuprinse pentru întăia dată, în mod lămurit, în scrisoarea şefului partidului naţional-liberal, a d-lui Brătianu, la care scrisoare a răspuns partidul prin acel congres care a dat adeziunea sa la aceste reforme.

D-voastră în acel moment, eraţi în opoziţiune. Natural că d-voastră nu sunteţi singurul factor hotărîtor pentru mersul lucrurilor, şi nu aveţi singuri răspunderea pentru aşezarea lucrurilor în această ţară. D-voastră eraţi în opoziţiune, şi răspunderea de aşezarea lucrurilor în ţară, faţă de programul d-voastră, faţă de manifestul d-voastră, faţă de congresul d-voastre, o avea şi guvernul, şi celelalte partidă, cari atunci erau constituite în guvern.

D. *vice-preşedinte I. Plessia*: D-lor senatori, sunt orele 5; consult Senatul dacă este pentru prelungirea şedinţei, sau dacă trebue să o ridicăm.

Voci: Mîne.

D. *A. Badareu*: V'aş ruga şi eu, d-le preşedinte, să admiteţi ca să continuăm mîine.

D. *vice-preşedinte I. Plessia*: D. orator cere să amînăm discuţiunea pe mîne.

Ridic deci şedinţa, şedinţa viitoare mîine la ora 2 p. m.

—Şedinţa este ridicată la ora 5 p. m.

Şedinţa de Joi 20 Martie 1914

D. *A. Badareu*: D-lor senatori, în şedinţa de ieri arătasem că cetirea în Parlament a declaraţiei despre trebuinţa revizuirii Constituţiei, a avut deja un mare efect asupra creditului public, deprimîndu-l şi turburîndu-l şi mai tare în starea deja slabă în care se afla şi anunţasem că vom examina chestiunea dacă, faţă cu acest rezultat rău, guvernul care a dat asentimentul său majorităţilor la această declaraţie de revizuire a Constituţiei, n'are vre-o răspundere pentru motivul că ar fi putut alege un alt moment cînd să facă această declaraţie de revizuire.

Recunoaştem însă, în acelaş timp, că revizuirea făcea parte din programul partidului naţional-liberal înainte de venirea sa la guvern, şi prin urmare, făcea parte inerentă din programul guvernului, şi atunci ziceam că, chiar dacă guvernul prin autorizarea declaraţiei de revizuire, a făcut un mare rău creditului public, deprimîndu-l prin acea că a aruncat în nesiguranţă proprietatea, are totuş aparenţa că nu are nici o vină, pentru că nu dînsul şi-a ales momentul cînd să vină la cîrma ţării.

In adevăr, d-lor, înainte de venirea la cîrmă a partidului naţional-liberal, printr'o scrisoare, astăzi un document istoric, şeful partidului naţional-liberal a anunţat trebuinţa absolută de a se face revizuirea Constituţiei asupra aşezămîntului politic, cu reforma electorală, şi, asupra aşezămîntului economic şi social cu reforma proprietăţii.

Această scrisoare a fost urmată de congresul partidului liberal în care s'a dat completă aprobare pentru punctele cardinale cari formau programul şefului şi obiectul scrisoarei.

Faţă de această atitudine a partidului liberal întreb: care a fost atitudinea celorlalte două partide, cari—natural—trebuie să-şi simtă răspunderea împreună cu partidul liberal pentru mersul lucrurilor în ţară?

Cele două partide conservatoare erau atunci în guvernul de colaborare, prin urmare erau şi mai datoare ca să aducă un răspuns sau să aibă o soluţiune faţă cu importanţa împrejurării, că partidul liberal lua atitudine pentru apropriata reformă a Constituţiei.

Cele două partide conservatoare au răspuns, dar nu au răspuns printr'un *non possumus* relativ la reformele anunţate.

Partidul conservator a făcut abstracţiune de aceste reforme—cel puţin în aparenţă—şi în loc să se ocupe de reforme de situaţiunea şi atmosfera care o crea în ţară anunţarea acestor reforme, şi de părerea pe care, şi ca guvern şi ca partid politic, trebuia s'o aibă asupra acestor reforme, a arătat o deosebită preocupare nu de politica internă generală dar de politica internă, de partid.

Nu zic provocat, nu pun legătură cauzală, deşi se poate să fie o legătură cauzală între scrisoarea d-lui Brătianu şi atitudinea eare a luat-o partidul conservator după anunţarea reformelor—dar chiar dacă nu ar fi o legătură cauzală, în tot cazul este o succesiune, o legătură intimă—partidul conservator imediat după publicarea scrisoarei şefului partidului liberal, şi după congresui liberal, a început a se preocupa de organizarea internă a partidului, şi anume, de o lucrare de concentrare a elementelor acestui partid căci în timpul guvernuiui de colaborare o parte din elementeie partidului conservator nu intrase în colaborare, ba din contra, făceau chiar acţiune în contra guvernului de colaborare, şi prin urmare în contra atitudinii partidului conservator oficial, care participa la guvernul de colaborare.

Această lucrare de concentrare a avut ca manifestare exterioară nu vre-o preocupare, sau vre-o manifestare, fie pro, fie contra reformelor, ci o manifestare contra guvernului de colaborare, cel puţin contra unei părţi din guvernul de colaborare, contra partidului conservator-democrat, care făcea parte din guvernul de colaborare.

Dovadă despre aceasta e faptul că ziarele conservatoare, după congresul liberal, s'au preocupat mult mai mult de polemici cu partidul conservator-democrat, cu d. Take Ionescu, cu chestiunea dacă d. Take Ionescu a fost sau nu la Athena şi dacă s'a făcut la Athena acţiunea diplomatică ce era atunci la ordinea zilei în toată presa europeană.

Această lucrare de concentrare, cu aceste polemici mai avea şi semnificarea de lichidarea guvernului de colaborare, de încetarea guvernului de colaborare, prin urmare de o lucrare pentru o schimbare de regim.

Aşa că formele sub cari s'au manifestat concentrarea conservatoare, nu erau de natură să indice măcar o preocupare cu atît mai puţin o luptă contra reformelor anunţate de partidul liberal. In ceeace priveşte desemnarea d-lui Maiorescu ca şef al partidului, conservator această desemnare pe lîngă că era un omagiu pentru omul politic care prezidase la o operă glorioasă, omagiu făcut desigur cu intenţiunea de a dirigui, de a canaliza spre partid simpatiile, pe cari era natural să le provoace în opinia publică numele unui om, care prezidase o operă glorioasă ea mai avea şi o altă semnificare: d. Maiorescu era şeful guvernului, prin urmare era persoana în mîna căreea stătea încetarea acelei guvernări, pentru a face loc unui alt regim. Şi concentrarea, şi alegerea la şefie a d-lui Maiorescu s'a făcut cu această tendinţă şi în acest scop.

Alegerea de şef a unui om, care dăduse dovezi de foarte mare aptitudine in tratative diplomatice, par'că nu era o indicare pentru o luptă internă contra reformelor anunţate de partidul liberal, mai degrabă era o indicare de a continua

tratativele dela partid la partid pentru reformele cari trebuiau să se facă. Nu era o indicare de luptă, pentrucă, în nici un caz d. Maiorescu nu ar fi putut fi un şef războinic.

Concomitent cu această lucrare a partidului conservator, partidul conservator-democrat a răspuns, după întoarcerea d-lui Take Ionescu dela Athena, printr'o scrisoare reprezentînd la început numai părerile şefului partidului, prin care admitea, în principiu, reformele şi mai tîrziu acea scrisoare a devenit una din orientările a însuş partidului conservator-democrat.

După aceasta a urmat, la Decembrie, în Cameră, explicările d-lui Maiorescu asupra încetării guvernului de colaborare, asupra retragerii guvernului şi, cu ocazia acelei explicări, d. Maiorescu a declarat, că va sfătui Coroana să cheme la guvern pe partidul naţional-liberal. Aceasta însemna, prin urmare, şi din partea partidului conservator, prin această declaraţie, şi din partea partidului conservator-democrat, prin explicările din Cameră şi prin scrisoarea d-lui Take Ionescu o adeziune, cel puţin de ordin moral, la aceste reforme. Nu se poate susţine contrariul, pentrucă în momentul cînd d. Maiorescu sfătuia Coroana să cheme la putere partidul naţional-liberal, d-sa cunoştea programul acestui partid şi ştia că acest program şi aceste reforme vor face parte integrantă din programul de guvernare al partidului naţional-liberal.

D-lor, se mai încăpea după toate acestea un *non possumus* absolut la reformele anunţate de partidul naţional-liberal ?.

Cum s'ar fi putut împedeca aceste reforme ?

Numai printr'o campanie de răsturnare a guvernului cu ocazia alegerilor din cari aţi ieşit d-voastră, majoritatea care faceţi aceste propuneri de revizuire.

Moraliceşte mai era oare posibilă o luptă de răsturnare a guvernului care a venit cu acest program, recomandat Coroanei de guvernul care l-a precedat, compus din cele două partide conservatoare ?

Desigur că nu.

Astfel fiind, nu mai rămînea, în mod legitim, celor două partide, cari dăduse adesiunea lor sub formele pe care le-am spus, decît o singură atitudine: atitudinea de a face cel mai întins control asupra reformelor propuse de d-voastre, pentru ca nu cumva prin tendinţa de a aduce o îmbunătăţire unei clase să atingeţi interesele vitale ale altei clase, şi să atingeţi ceva din instituţiunile esenţiale pe cari se bazează existenţa acestui Stat.

In acest senz, fără nici o înţelegere, fără nici o ofertă, care n'a fost în trecut şi care nu va fi în viitor, am înţeles datoria noastră partidul conservator democrat.

Dar, d-lor, tocmai pentru că d-voastre liberalii a-ţi venit la cîrma ţărei prin retragerea de bună voie a guvernului de colaborare, compus din cele două partide, tocmai pentru acest cuvînt socotesc că d-voastre partidul liberal trebuia să fi dat seama că în asemenea situaţiune politică, aveţi toată îngăduiala să faceţi reforme şi aveţi toată libertatea să vă alegeţi momentul cel mai favorabil pentru ca prin aceste reforme să nu puneţi în mare depresiune creditul public după cum l-aţi pus, făcînd săptămîna trecută declaraţiunea de revizuire a Constituţiei.

Sunt oare alte împrejurări cari v'au făcut pe d-voastre să faceţi cît mai repede reformele proectate ?

V'aţi temut poate de o schimbare repede a opiniei publice că dacă amînaţi alegerile pentru Constituantă, veţi avea aşa mari dificultăţi în cît veţi periclita nu numai opera dv. de reforme dar veţi periclita chiar guvernul dv ?

Ei bine, d-lor, această explicare a dv. cred că nu ar fi conformă cu adevărul, în tot cazul ea n'ar fi conformă cu pretenţiunea dv., că sunteţi un mare şi puternic partid, pentrucă dacă partidul dv. ar fi un partid mare şi puternic, guvernul care are la spate un aşa partid poate să-şi aleagă în toată libertatea momentul cel mai propice pentru a aduce la îndeplinire reforme mari, fără să cauzeze prejudicii ţării şi Statului.

Împrejurările v'au împins oare ca să grăbiţi momentul declarării revizuirii ?

Care să fie acele împrejurări ?

Pentru că aţi primit guvernul a doua zi după mobilizare, în care ţărănimea, care cunoştea toate intenţiunile dv. cele bune, toate reforme dv., a dovedit un aşa devotament, un aşa avînt, un aşa zel, încît după cum unii oratori din rîndurile majorităţii au pus chestiunea, aceste reforme erau ca o răsplată faţă cu avîntul dovedit de ţărănime cu ocazia mobilizării.

Eu, d-lor, cred că dacă sunteţi conduşi de un aşa mobil — lasă că e rău şi primejdios ca mişcările cele mai protivnice, cele mai hotărîtoare pentru ţară să fie mişcări cîntărite şi răsplătite—dar socotesc pe lîngă aceasta că faceţi o mare nedreptate clasei ţărăneşti dacă o socotiţi mai jos de cît clasa orăşenească căreia dv. în vederea aşezării şi pregătirii atmosferei pentru reforme, îi aduceţi foarte multe imputări, foarte multe critici, o consideraţi în mod *ad-hoc*, pentru trebuinţa temei dv. de inferioară clasei ţărăneşti.

Mi se pare lasă, că nu aveţi dreptul să găsiţi vre o agravare în situaţiunea electorală, ca să ziceţi ca modificarea acestei situaţiuni electorale este absolut urgentă. pentrucă ultimele alegeri făcute în 1912, mi se pare că nu au dat loc ca văzduhul să fie spintecat de critici aduse din toate punctele de vedere colegiilor noastre electorale.

In 1912 s'au făcut cele mai libere alegeri care au fost vre-odată şi mi se pare...

D. *N. N. Săveanu:* Dela 1911 !

D. *A Badareu:* Nu, fiind că 1912 a urmat pe 1911...

D .*N. N. Săveanu:* Şi 1914 pe 1912...

D. *A Badareu:* Alegerile cari au precedat anunţarea reformei electorale fiind acele din 1912. se pune. chestiunea dacă alegerile din 1912 au putut să influenţeze atmosfera politică în aşa fel în cît opiniunea publică să ceară atît de energic reforma electorală, în cît d-voastră să nu vă mai puteţi gîndi la alegerea momentului...

D. *N. N. Săveanu:* Cunosc un partid politic care preconizase reforma electorală cerînd două colegii în loc de trei!

D. *A. Badareu:* Şi cu toate acestea a amînat-o din motive patriotice.

D. *N. N. Săveanu:* Dar le cerea pentrucă era sincer în programul său!

De ce să faceţi nedreptate clasei ţărăneşti ca să o consideraţi inferioară clasei orăşenească căci clasa orăşenească a rivalizat în întrecere cu ţărănimea cu ocaziunea mobilizării ? Oraşele au ramas tot aşa de pustii, tot aşa de părăsite de numeroşi voinici cari s'au dus pe cîmpul de război ca şi satele.

Pe orăşeni nici nu-i bănuiţi că s'ar gîndi la vre-o răsplată şi banuiţi pe ţarani că se gîndesc la o răsplată şi chiar la o răsplată imediată !

Faceţi o mare nedreptate ţăranilor, şi eu cred că e foarte bine să nu invocaţi această trebuinţă de răsplată şi să găsiţi alte motive cari v'ar da drept să spuneţi : n'am putut nici o oră amîna această reformă şi cu conştiinţa că agravăm situaţiunea pieţei, că agravăm depresiunea creditului public, ne ducem la aceste reforme cari nu numai că sunt absolut indispensabile, dar sunt absolut urgente, în momentul în care facem propunerea de revizuire.

Cari să fie oare acele motive ? Starea colegiilor electorale ? Corupţiunea, silurea pe care alegătorii din colegiile restrînse o fac asupra administraţiunii ? Rezultatele absolut neconforme cu realitatea date în alegeri de nişte colegii cari nu îşi au independenţa lor ?

D. A. Badareu : Cum aşteptase acea reformă electorală doi ani, nu putea să mai aştepte încă cîtevă luni ?

D. N. N. Săveanu : Atunci aţi făcut un program pentru veacuri !

D. A. Badareu : Nimeni nu face program pentru veacuri, nimeni nu poate aşterne judecata lui pe baza veacurilor dar lunile şi chiar anii intră în socotelile oamenilor.

Se simţea oare în massa ţărănimei, mai mult decît altă dată, dorinţa de această reformă electorală ?

Era această reformă o cerinţă reală a acestei masse ? Era mai mult de cît altă dată, la ţărănime, un fel de neîncredere în clasele diriguitoare ?

Din contra, cred ca solidaritatea pe terenul datoriei naţionale, aratată, de ţărănime, faţă de clasele diriguitoare, cu ocaziunea mobilizării, era o nouă dovadă despre completa încredere a clasei ţărăneşti în clasa diriguitoare. Şi din acest fapt nu pot scoate trebuinţa imediată a reformei electorale.

O dovadă că eu am dreptate, că ţărănimea vă dă d-voastre tot creditul, şi eu recunosc că în acest credit este pentru mulţi şi munca d-voastre anterioară la ţară, prin propagandă, prin legături cu învăţătorii, cu băncile populare, o găsesc într'o trăsătură caracteristică a ultimelor alegeri parlamentare, din care au eşit Camerele actuale cari propun revizuirea: ţărănimea nu v'a cerut să alegeţi deputaţi la colegiul III din cluburile săteşti, s'a mulţumit să aleagă deputaţi pe membrii cluburilor d-voastre din oraşe.

Vi se acordase, prin urmare, de ţărănime un credit suficient, ca să vă alegeţi momentul cel mai poprice în care să faceţi reforma electorală, cu atît mai mult cu cît de jos pînă sus nimănui nu pare această reformă extraordinar de urgentă şi nici prea cerută de cei interesaţi.

Veţi zice : poate că reforma economică era mai urgentă de cît cea politică, că se manifestase vre-un fenomen de modificare în folosul proprietăţii mari, a raportului dintre proprietatea mare şi proprietatea mică.

Mă rog, proprietatea mare făcuse vre-un progres în dauna proprietăţii mici ?

Din contră, proprietatea mare din ce în ce mai mult, prin cumpărările Casei rurale, era pusă la dispoziţiunea ţărănimei, prin arendări la obştii, proprietatea mare era pusă pentru cultură la dispoziţiunea acelei clase care vă interesează pe d-voastre ca şi pe noi toţi.

In 5 ani Casa rurală a cumpărat moşii în întiudere de 115,467 hectare, iar obştiile prin Banca populară centrală au luat în arendă moşii cu o întindere de 376,433 hectare, plătind o arendă anuală de lei 13,253,886.

Eu înţeleg urgenţa reformei, dacă proporţiunea s'ar fi modificat sau ar fi fost semn ca să se modifice în favoarea proprietăţii mari şi în defavoarea proprietăţii mici.

Dar Casa rurală era în plină activitate, oferte aşa de multe în cît Casa rurală nu le putea da curs, de frică ca să nu cadă obligaţiunile şi pentru că, chiar moşiile pe cari le are Casa rurală n'au putut să le împartă prin improprietărire.

Băncile populare sunt de asemenea într'o activitate febrilă împreună cu obştiile, pentru luarea în arendă a moşiilor spre a fi muncite de ţărani direct Nu văd, nici din punctul de vedere economic, graba pentru care înainte de a fi ieşit din infrigurea economică din toate împrejurările acestor din urmă 18 luni, d-voastre să mai sporiţi această situaţiune rea, alegînd acest moment al imediatei d-voaste veniri la putere, pentru declararea reformei de revizuire a Constituţiei.

La această imputare recunosc însă că este un corectiv, că atîrnă de la d-voastre ca să scoateţi creditul din deprimarea în care se află.

Înţeleg că Statul avînd şi dînsul atîtea cheltueli de făcut, nu poate fi vorba de intervenţia lui sub forma unui ajutor, unui împrumut instituţiunilor de credit, împrumut care ar uşura creditul public.

Este însă o altă cale pentru uşurarea acestei deprimări. Deprimarea ultimă este produsă prin nesiguranţa în care a fost aruncată proprietatea mare şi toată marea cultură.

Mijlocul ar fi una din două: sau această nesiguranţă să înceteze cu un ceas mai înainte, d-voastre desăvîrşind reforma prin convocarea cît mai iute a Constituantei ca să se pronunţe asupra sistemului acestor reforme, ca proprietatea şi cultura în genere să ştie la ce are să se aştepte de astăzi înainte şi creditul să se aşeze pe alte baze.

Credeţi însă, d-voastră, că se poate găsi soluţiunile cele mai bune ale acestei reforme, fără constatări noui, fără anchete noui, fără examinarea tuturor curentelor opiniunii publice şi că pentru aceasta nu ar trebui ca reforma, reforma definitivă a Constituţiei să fie amînată încă pentru cîteva luni ? Dar aveţi un alt mijloc pentru a uşura creditul în depresiune, anume: ca odată amînată reforma pentru la toamnă, prin organele autorizate, să arătaţi cum înţelegeţi d-v aceste reforme, care este maximul de jertfă care se va cere dela proprietatea mare, cari vor fi instituţiunile cari vor fixa despăgubirile şi cum se vor plăti aceste despăgubiri.

D-lor, cunoscîndu-se aceste elemente, tot este posibil pentru credit ca să se orienteze şi să credeţi că, în afară de serviciul pe care îl faceţi creditului public, care interesează toată ţara, veţi face şi o lucrare de adevaraţi reprezentanţi ai ţării, şi o lucrare de oameni respectuoşi către Constituţie, deci destul Parlamentul de vre-o 15 ani are un rol din ce în ce redus în vieaţa noastră politică. Se poate ca Parlamentul prin voturile lui să-şi facă o datorie de a sprijini sub forma cea mai eficace şi cea mai utilă guvernele cari au răspunderea, cari lucrează şi cari prezintă proiectele de legi. Dar dacă cu ocaziunea împrejurărilor obişnuite se explică rolul Parlamentului, redus la acest ruaj de votare, de ratificare a lucrărilor guvernului, mi se pare că, măcar în momentele cînd se pun la ordinea zilei reforme de importanţa acelora pe cari le propuneţi d-voastră, Parlamentul este dator să pregătească atmosfera, să pregătească campania politică viitoare, punînd dînsul la ordinea zilei normele trebuitoare cu cari are să fie condusă campania politică pentru reformele cari au să fie votate de viitoarea Constituantă.

Dacă nu veţi face nici una nici alta— aveţi puterea să nu faceţi, cine nu poate abuza de puterea ce o are ? — cred că peste cîteva luni veţi vedea rezultatele rele a acestei atitudini, de a nu voi să aduceţi nici o ameliorare creditului deprimat, pentru că, dacă abia la toamnă peste 6—7 luni ori mai tîrziu, creditul se va putea aşeza pe noile baze de azi, până atunci vor fi scoase din circulaţiune foarte multe energii, cari nu vor fi putut rezista la greutatea şi jena în care se află creditul nostru public.

D-lor senatori, din cele două reforme anunţate, implicate în propunerea d-voastră de revizuire, reforma aşezămîntului politic electoral şi reforma aşezămîntului economic, natural că cea mai importantă este reforma aşezămîntului economic, fiind o chestiune socială. Reforma aşezămîntului politic dacă este greşit făcută, natural că poate avea influenţe rele, însă influenţele rele ale aşezămîntului politic îşi pot găsi vindecarea cu mai mult sau mai puţin sbucium, căci este o chestiune de viaţă internă a Statului. Vieaţa politică poate fi modificată sau printr'o lovitură dictatorială sau prin puterea legiuitorului, aşezămintele economice nu pot fi uşor modificate prin voinţa legiuitorului, pentrucă aceste aşezăminte se fac pe bază de legi economice, cari nu sunt în puterea legiuitorului şi, odată stabilite aceste aşezăminte, pentrucă nici o ţară nu este izolată în vieaţa economică, ele fac parte din alt angrenaj mai mare — dau naştere la nişte adoptări, la curente, la aşezări cari devin cu legături mondiale, din care cauză nu mai avem noi, ca în politica strict internă, absolută putere de a schimba aceste aşezăminte.

D-lor, noua repartiţiune a proprietăţii, d-voastre credeţi că nu o puteţi face de cît prin expropiere. Această expropiere pusă la ordinea zilei de d-voastre este azi discutată din trei puncte de vedere: din punctul de vedere al modificării repartiţiunii, din punctul de vedere al îmbunătăţirii stării materiale a ţăranului şi din punctul de vedere al atingerii pe care expropierea poate să o aducă dreptului de proprietate în sine şi a atingerii pe care reducerea proprietăţei mari şi a culturii mari poate să o aducă situaţinui economice prin reducerea exportului nostru.

D-lor, să examinăm expropierea ca şi cum dînsa n'ar produce temerile pe cari le-a produs, fie din punctul de vedere că se atinge dreptul de proprietate însăş, din punctul de vedere că se va reduce exportul.

Să ne întrebăm : această modificare de repartiţie va aduce, în mod sigur, o îmbunătăţire în situaţiunea materială a ţărănimei ?

Natual că acesta este punctul capital, şi eu cred că dacă d-voastre n'aţi tăcea aşa de mult asupra chestiunii cum concepţi această îmbunătăţire a situaţiei ţărănimei, poate că ar fi mai puţină discuţiune asupra principiului exproprierii, pentru că o reformă ori cît ar zgudui doctrina unui om politic sau sentimentele sale asupra aşezării sociale, utilitatea reformei însă, întrevederea unui raport favorabil între jertfele pe care dînsul trebue să le facă şi rezultatele la cari se poate ajunge prin jertfele lui, fie a bunurilor lui, fie a sentimentelor lui, sunt de natură să modifice atitudinea şi chiar sentimentele.

D-lor, eu cred că d-voastre a-ţi face foarte bine să admiteţi discuţiunea şi să vă pronunţaţi asupra chestiunii : pămîntul expropiat îl veţi îmbucăţi, împropietărind în timpul cel mai scurt pe ţăranii cari n'au pămînt, sau pămîntul acesta expropiat îl veţi conserva în proprietatea Statului şi va fi dat, pentru cultură, numai obştiilor ţărăneşti ?

Pentrueă, d-lor, părerile asupra utilităţii reformei sunt cu totul deosebite, după cum d-voastre admiteţi ca soluţiune după expropiere un sistem sau altul.

Dacă este vorba să împroprietăriţi în mod individual, ca şi împroprietăririle trecute, pe pămîntul expropriat de la proprietatea mare, credeţi d-voastre că aceasta ar fi un leac pentru reaua stare a ţăranului ?

Să ne ferim de a pune în găsirea remediilor aceeaş fantazie pe care o punem în partea critică a situţiei actuale de lucruri, care critică în lipsă de documentări şi de fapte, ia o proporţie tot atît de extraordinară pe cît de exagerată.

De aceea am auzit atîtea discursuri în cari ni se spunea că ţăranul nu ştie a-şi face mămăliga, că ţăranca nu ştie a face brînză de vacă, că proprietarii şed la Monte-Carlo şi îşi administrează proprietăţile lor de acolo, că orăşenii nu träesc decît prin matrapazlîcuri.

D-lor, eu cred că nu serveşte la nimic o atare caricatură a vieţei noastre sociale, a doua zi după ce am dat dovadă şi orăşeni şi ţărani, de atîta vitalitate, de atîta întrecere către datoria de conştiinţă naţională, a doua zi după ce am intrat în curente de simpatie şi de stimă cu întreaga stăinătate, şi pe baza ţărănimei, şi pe baza ofiţerimei ieşită din clasele orăşeneşti, şi pe baza instituţiunilor noastre de cultură cari sunt mîndria oraşelor noastre, dar şi pe baza bogăţiei, la crearea căreia oraşele au luat, cel puţin prin iniţiativa lor, o parte foarte mare; a doua zi după ce stabilim un buget de 600 milioane, să facem noi, despre noi înşine, o caricatură de popor: jos flămînd, desculţ, neputincios, iar sus putred.

Socot că schimonosirea realităţii nu este la înălţimea mărimei reformelor şi seriozităţii problemelor cari sunt puse în discuţiune.

Adevărul, d-lor, este altul. Poate să fie clasele sociale inegale, dar fiecare din ele îşi au valoarea şi vrednicia lor, şi fie care din ele îşi au utilitatea lor socială.

Orăşenii vor fi avînd multe cusururi, dar credeţi d-voastră că clasa ţărănească are numai calităţi ? Credeţi d-voastră că, din punctul de vedere al cultivării pămîntului, noi nu avem decît laude pentru clasa ţărănească, şi nu avem de spus de cît că acestei clase îi mai lipseşte numai un singur lucru, pămîntul ? Credeţi că dacă îi vom da pămînt suficient de cultură nu-i mai lipseşte nimic, şi ar fi un ideal de clasă ?

Nu, d-lor, cultura pămîntului, cum o face ţaranul are foarte multe de îndreptat.

Cultura ţaranului este mai bună acolo unde se face în dijmă, unde şi proprietarul sau arendaşul şi ţăranul sunt de o potrivă interesaţi la rezultatul muncei.

De aceea, în Moldova — cel puţin de la Bîrlad în sus — ţaranul care este împroprietărit este mult mai sărac decît ţăranul dela Bîrlad la Severin, care nu are nici o palmă de pămînt, dar care munceşte în dijmă la proprietar sau la arendaş.

Cultura trebuie să fie modificată continuu. Nu este destul să spunem că atavismul ţăranului care, neam de neamul lui a fost cultivator de pămînt, nu se poate să nu-l conducă să facă cultura cea mai bună, cea mai ideală.

Timpul schimbînd continuu problema producţiunii, omul trebuie să modifice cultura, printr'o continuă adaptare conform trebuinţelor producţiunii, conform datelor noui fie de ordine tehnică, fie de ordine ştiinţifică, fie în vederea uzării suferite deja de pămînt printr'o cultură îndelungată.

Asupra trebuinţei de a reface educaţiunea ţăranului cultivator de pămînt să-mi daţi voie să o documentez cu o autoritate, care nu poate fi repudiată de d-voastre, majoritatea, care aţi făcut propunerea.

Continuu s'a pus întrebarea : cari sunt rezultatele Casei rurale ?

Casa rurală este o instituţie despre care d-voastre, la un moment dat, aţi avut foarte mare iluzie, tot aşa de mare ca şi despre expropriere; aţi socotit-o drept creaţiune menită să salveze, pentru generaţiuni, situaţia noastră economică şi socială în favorul ţărănimei, prin ridicarea situaţiunii ţărănimei.

Ei, d-lor, de ce au dispărut iluziile d-voastre ? Pentru ce astăzi, abia după 6 ani de activitate a Casei rurale nu mai aveţi aceste iluzii ?

Îmi aduc aminte, nu sunt de cît 10 ani, că la Iaşi, la colegiul III, luptam cu un candidat naţional liberal, în timpul cînd partidul naţional-liberal era la guvern, şi acel candidat pusese pe afişul său electoral o formulă foarte sugestivă: „Vreţi pămînt ? Votaţi pe Constantin Stere !“ Natural, că formula aceasta sugestivă a produs oare-care îngrijorare şi a fost nevoie de explicaţiuni. Şi atunci d. Stere a declarat că n'a făgăduit pămînt alegătorilor, că afişul său cuprinde o formulă permisă, care părea curioasă pentru că ea era o prescurtare a unui punct din program. „Vreţi pămînt ? Votaţi pe Const. Stere !“ Insemna în mintea d-lui Stere : „Vreţi pămînt prin Casa rurală ? Votaţi pe C. Stere, care este partizanul Casei rurale“.

Formula era de sigur foarte sugestivă. S'a creat Casa rurală, dar unde a rămas : Vreţi pămînt ?

Şi astăzi a rămas tot o întrebare.

Mă rog, ce împrejurare să fie că această instituţiune, în care aţi pus atîta ideal, după cîţva ani s'v lăsaţi de o parte şi să vă gîndiţi la alte mijloace de îmbunătăţire a soartei ţăranilor ?

D-lor, vă rog să daţi explicaţiuni, căci altminterea veţi avea o serioasa răspundere, căci sunt unii cari fac următoarea ipoteză : Casa rurală cumpără cam scump moşiile, ţăranii nu aveau nici un interes să le cumpere cu preţul Casei rurale, pentru că atunci dobîndea cu amortizarea veneau mai scump de cît preţul de arendare obişnuit, conform legii locmelilor agricole. Şi prin urmare concluzia ar fi : să renunţăm la această instituţie, pentru ca să aveţi pămînt mai ieftin. Dar dacă voiţi pămînt mai ieftin de cît preţul Casei rurale, atunci voiţi pămînt mai ieftin de cît preţul curent !

Dacă însă voiţi pămînt mai ieftin de cît preţul curent, atunci nu mai este o simplă expropriere, dar este şi o parte de confiscare, şi prin urmare dacă nu daţi altă explicaţiune, daţi dreptul unei legitime îngrijiri comune, că d-voastre renunţaţi la lucrarea Casei rurale, în scopul de a putea avea Statul la dispoziţie pămînt cu preţ mai ieftin de cît preţul curent.

D. *Al. Radovici, ministrul industriei şi comerţului:* Vi s'a spus că preţul va fi stabilit de justiţie.

D. *A. Badareu :* Iată o explicaţie foarte liniştitoare; dacă această explicare ar fi dată nu de un membru al guvernului, dar de însuşi şeful guvernului, care are toată răspunderea...

D. *A. Radovici, ministrul industriei şi comerţului :* Aceasta a declarat o d. prim-ministru şi aci şi în Cameră.

D. *A. Badareu:* De sigur că confirmarea din partea primului ministru ar face să fie foarte liniştitoare afirmaţiunea dv.

Eu cred că pînă astăzi nimeni n'a avut impresiunea, eu cel puţin n'am această impresiune, că este lucru absolut hotărît în mintea guvernului asupra instituţiunii care va fixa preţul pămîntului expropriat.

Foarte bine, sunt foarte bucuros de această liniştire, însă să-mi permiteţi să continui mai departe cu documentele ce am cu privire la lucrările Casei rurale. Nu mă voiu mai ocupa de chestiunea cît şi cu ce preţuri cumpără Casa rurală, dar mă voi ocupa de chestiunea: pentru ce nu împroprietăreşte Casa rurală ?

D-lor, Casei rurale pe nedrept i s'a făcut imputarea că nu vinde, că nu revinde în loturi moşiile cumpărate şi că, prin urmare nu şi îndeplineşte misiunea pentru care a fost creată.

(D. vice preşedinte d. Codiaş ocupă fotoliul preşedinţial).

Cred că e bine să ştim dacă cauza pentru care Casa rurală nu revinde în loturi moşiile cumpărate este o din acestea, este o neglijenţă, este o greutate materială, sau este un sistem care denotă o preocupare, o anumită orientare a Casei rurale ?

Nici nu se putea să fie altceva decît o preocupare relativă la reuşita misiunii pentru care instituţia a fost creată. După anchetele făcute cu ocaziunea administrării moşiilor cumpărate şi date la ţărani administraţiunea acelei Case a căpătat convingerea că ţărănimea n'are educaţiunea necesară pentru ca să-şi cultive lotul de pămînt, aşa ca din produsul lui să trăiască şi să-şi plătească anuitatea. Şi Casa rurală crede că face o bună operă socială, amînînd cît mai tîrziu această împărţire în loturi, ca pînă atunci moşiile Casei rurale să trăiască într'o situaţiune provizorie de tranzaţie prin care să contribue la educaţiunea ţărănimii, şi numai mai tîrziu, după ce această educaţiune se va face, să-i pună la dispoziţie lotul de pămînt necesar.

D. Paul Bujor: Aceasta este interpretarea d voastră sau este ceva documentat?

D. A. Badareu: De sigur că e documentat,

D-lor, această credinţă sau această idee conducătoare a Casei rurale, este ea o concepţiune a unui agronom neexperimentat, cu capul îmbuibat de teoriile cu-

lese din cărţi, un exces de zel pentru idealizarea micei proprietăţi şi acaparat de grija unei bune administraţiuni?!

Nu, d-lor, această idee fundamentală o găsim în raportul oficial al administraţiunii Casei rurale, în al cărui consiliu de administraţiune intră autorităţi şi politice şi economice din această ţară, dar mai cu seamă autorităţi mari ale partidului d-voastre.

D-lor, iată din cine e alcătuit consiliul de administraţie al Casei rurale:

Domnii Dr. C. Anghelescu, Paul Brătăşanu, Vintilă Brătianu, Carabatescu I., I. G. Duca, V. G. Morţun, Manolescu R. C. Seulescu M.

Preşedintele al consiliului de administraţie este onor. d. Costescu-Comăneanu, propunătorul, sau primul semnatar al declaraţiunii de revizuire citită în Senat.

Iată ce zice acest consiliu în raportul său către acţionari:

„Casa rurală, ca şi Statul va lupta şi de aci înainte cu aceste dificultăţi, va pascela şi distribui cît mai mult pămînt, dar în acelaş timp şi cu o rîvnă egală, ea va lucra pentru *opera educaţiunei agricole şi economice a ţărănimii, operă ckemată singură a face ca lotul care se dă să-şi capete valoarea lui integrală*, iar acel care îl deţine să fie un proprietar util, un om care să trăiască realmente prin munca sa, trăgînd din acest lot maximul său de producţiune.

Spre deosebire de ceea ce s'a făcut pînă acum la toate împroprietăririle cari au avut loc, noi socotim că datoria de îndeplinit faţă de ţărănime nu se termină prin darea pămîntului, ci de abia începe" (Darea de seamă pe 1913 p. 9).

D. *Paul Bujor*: De aci nu rezultă ceea ce spuneeţi d-voastră; d-voastră spuneaţi că Casa rurală nu dă pămînt din cauză că ţaranii n'au ajuns încă la cultura necesară. Aci se vorbeşte de o dorinţă, de o rîvnă egală cu a Statului.

D. *Al. Badareu*: Nu, vă înşelaţi. Aci se vorbeşte lămurit, se explică pentru ce s'au dat moşiile cumpărate obştiilor numai cu arendă, iar în pagina următoare din raport se precizează şi ce măsuri s'au luat ca obştiile să administreze bine prin agronomi, prin personalul administrativ numit de Casa rurală. Pasagiul citit de mine este a sintetizare în ce priveşte opera de educaţiune ce rezultă din toate aceste măsuri.

Eu cred că Casa rurală prin arendarea la obştii, pentru ca să formeze mai întîiu educaţiunea ţăranilor, face un lucru foarte bun faţă de lipsurile cari s'au dovedit că le are ţăranul nostru în cultura agricolă. Nu vreau să arăt aceste lipsuri, le cunoaşteţi cu toţii. Eu nu înţeleg să exagerez absolut nimic şi nici să examinez lucrurile cu vre-o răutate pentru a scoate o permisă trebuitoare temei mele faţă de o clasă sau de cealaltă. Dar, d-lor, că aceste lipsuri sunt o chestiune numai de educaţiune nu şi de rasă, avem o dovadă puternică în ţăranul romîn din Transilvania. Ţăranul de acolo e din aceeaş rasă şi cu toate aceste ţăranul romîn din Transilvania, cum îl cunoaştem după aceia cari au emigrat, la maturitate, în ţară şi cari au devenit dascălii noştri atît prin cultura agricolă model pe care o fac, cît şi prin spiritul de economie, perseverenţă şi ordinea întregei lor activităţi.

Nu e un secret pentru nimeni că cultura agricolă în Brăila, Ialomiţa şi mai cu seamă în Dobregea a fost îmbunătăţită şi diferă mult de restul culturii din întreaga ţară, prin iniţiativa acestor transilvăneni veniţi cu disciplina de acolo cu educaţiunea ce şi-au făcut acolo şi au ajuns aci să fie model altora şi în acelaş timp, prin producţiune să ajungă la rezultate admirabile pentru dînşii, pentrucă foarte mulţi din ţăranii din Transilvania, veniţi în Dobrogea, Ialomiţa, Brăila, ca simpli muncitori au ajuns, în cursul vieţii lor, proprietari şi unii chiar proprietari mari, şi astăzi putem să ne fălim că aceste judeţe se află sub influenţa culturală agricolă şi economică a romînilor veniţi din Transilvania.

Este foarte importantă chestiunea ce veţi face cu pămînturile expropriate? Veţi continua cu sistemul împroprietăririlor trecute consemnate în raportul consiliului de administraţie al Casei rurale, ori veţi face altceva mai bun?

Trebuie să ne dăm seamă, cu toate că pentru cultura pămîntului la 1914 braţele muncitorului nu ajung. Nu este posibil astăzi cu sumpetea traiului, cu toate trebuinţele, cari le are un muncitor agricol, cu dările cari trebuie să plătească cu situaţiunea de om la care trebuie să tindă, să producă cît îi trebuie numai cu braţele, cu sapa sau cu hîrleţul.

Dacă are pămînt trebuie în munca acelui pămînt să fie ajutat mai întîi de o pregătire, şi al doilea de capitalul trebuitor. Numai braţele singure—cred că am făcut destulă experienţă—nu pot duce la rezultate bune proprietatea mică.

Şi atunci se pune o foarte serioasă problemă, Este bine ca proprietatea să o împărţim în loturi la ţaranii cari nu au decît braţe, nu au capital, să persistăm în greşala trecută, ori să începem lucrurile altfel, să i spunem să muncească cu o administraţie comună, cu regimul culturii mari sub forma obştiilor, şi cînd prin obşte îşi va căpăta şi experienţa şi ceva capital, atunci să-l reducem la sistemul împroprietăririi cum a fost în trecut.

Aiurea, şi ieri d. Moldovan la tribună cu documente a arătat-o că s'au făcut anchete şi s'a întrebat: ţaranul cu educaţiune suficientă, cu cunoştinţe economice trebuitoare cînd are capital mic, nu este mai util ca cu acel capital să ia pămînt în arendă decît să şi ia proprietate? Şi răspunsul invariabil al solidului ţaran englez a fost că pentru capitalul mic este mai util arendarea decît proprietatea, pentru ca din capitalul pe care îl are scăzînd ce e trebuitor la plata arendei îi mai rămîne o parte pentru îmbunătăţiri pentru cumpărări de instrumente, de vite, cu care să facă o cultură bună.

Dacă tot capitalul îl epuizează la cumpărare de pămînt are un titlu, acela de proprietar, dar nu mai are din lipsă de capital puterea să scoată foloasele cari le-ar putea scoate din cultivarea pămîntului.

Nu se poate să nu ţinem socoteală de anchetele străine, de observaţiunile unei instituţiuni cum e casa rurală, de observaţiunile noastre ale tuturor, şi să ne închipuim că este un leac economic şi social în darea de pămînt în loturi mici la ţarani.

Nu, d-lor. Ne facem iluziuni zadarnice şi menţinem pe ţarani într'o superstiţiune socotind că în proprietatea unei bucăţele de pămînt stă scaparea, pe cînd scăparea reală stă în sporirea cuantumului de producţiune la care un om poate ajunge într'un timp dat, muncind înarmat cu toate cele trebuitoare, o bucată de pămînt, indiferent de titlul cu care are acel pămînt la dispoziţie.

Dar, d-lor, eu presupun că d-voastră vă preocupaţi de toate aceste lucruri, şi că Constituanta sau după Constituantă, legiuitorul va aşeza lucrurile aşa, ca să nu se considere că este un leac acordarea unui lot de pămînt. Mai ales că, faţă de lipsa de date sigure asupra productivităţii, şi cu trebuinţele culturii, numai ştim cît de mari trebuie să fie loturile şi am văzut ieri în Cameră un deputat din majoritate susţinînd că loturile trebuie să fie de cîte 15 hectare, căci numai dela acea întindere pămîntul poate să fie în mîna unui om sau a unei familii un instrument util. Explicarea posibilităţii de a da la toţi ţaranii pămînturi în loturi de 15 hectare, a lăsat o oratorul pentru o ulterioară revizuire a Constituţiunei.

Dacă d-voastră veţi găsi sistemul că, în adevăr, să îmbunătăţiţi soarta ţaranului luînd o parte din moşiile marilor proprietari, atunci soluţiunea d-voastră va fi utilă.

Totuşi va rămîne de examinat dacă odată dovedită utilitatea reformei, această utilitate rezistă, compensează ne-jonsurile cari se pun la socoteală acestei reforme.

Se pun pe socoteala reformelor d-voastră economice şi sociale două mari neajunsuri: atacarea principiului dreptului de proprietate în sine, şi reducerea exportului nostru. Este destul ca unul din aceste neajunsuri să se găsească întemeiat pentru ca reforma d-voastră să fie condamnată.

După mintea mea socot însă, că se găsesc corective la aceste critici aduse reformelor d-voastră. pentrucă neajunsurile lor *grave*, dacă nu să dispară cel puţin să fie într'atît uşurate ca să ţină în compănă utilitatea socială pe care d-voastră o atribuiţi reformii, consistînd în dare de pămînt luat dela proprietatea mare la ţaran.

Cred că este o exagerare, dacă cu expropierea pămîntului de cultură se susţine că odată admisă în principiu, ea poate îndreptăţi toate exproprierile. Eu cred, că poate fi îndreptăţită exproprierea pămîntului de cultură, fără ca pentru aceasta să fie îndreptăţite şi celelalte exproprieri.

D-lor, pămîntul asupra altor avuţii are această caracteristică deosebită, că este un instrument de muncă care nu poate fi sporit ca suprafaţă, ca cantitate care nu poate fi schimbat din loc pentru a fi adus acolo unde este trebuinţă de dînsul.

Prin urmare, d-lor, cu un instrument de muncă nu ai alte mijloace ca să-l pui la dispoziţia celor cari au absolută nuvoe de dînsul decît expropierea şi expropierea unui instrument de muncă ca pămîntul, nu dă drept ca şi la alte capitaluri cari pot fi create, înmulţite şi aşezate după voinţă. să le aplici expropierea,

D-lor, trebuie să ne preocupe atingerea dreptului de proprietate ori slăbirea dreptului de proprietate în sine, a cărui utilitate o admitem în principiu cu toţi. Instituţia proprietăţii nu se justifică numai prin existenţa Statului.

Ce ar fi Statul fără indivizi cărora să le dai posibilitatea de dezvoltare a tuturor aptitudinilor şi resorturile sufleteşti. Şi unul din resorturile cele mai puternice, în mentalitatea oamenilor cari au existat pînă acum, poate într'o zi vom vedea oameni cu alte resorturi sufleteşti, este dreptul acestora asupra produsului integral a muncilor cu transformarea acestui produs în rezervă şi apoi în capital.

Natural că dacă acest drept ar fi suprimat, activitatea individului nu ar mai avea un obiect atrăgător, energiile ar cădea în apatie şi întreaga societate ar suferi.

Dar, d-lor, poate fi vorba de periclitarea dreptului de proprietate în sine, cînd numărul proprietarilor şi proprietăţilor se înmulţesc. Se ia pămîntul de la unul şi se dă la mai mulţi, în orice caz numărul celor interesaţi la păstrarea dreptului de proprietate are să fie mai mare după reforme, de cît pînă acum. Cred, cînd vom ajunge la generalizarea proprietăţii mici ori cît de influent are să fie partidul de la guvern, va putea greu face exproprierea, mai cu seamă după reforma colegiului unic, cînd proprietatea va fi foarte răspîndită, apărătorii proprietăţii vor fi atît puternici, în cît cred că exproprierea pămîntului în ţara noastră are să devie imposibilă într'un viitor apropiat.

Dar, ori cum, exproprierea este luarea fără voie din patrimoniul cuiva a unei părţi din proprietate. Ori cît de legitimată ar fi pentru trebuinţe sociale, totuşi pentru dreptul de proprietate, este de un mare interes ca această expropriere să se apropie cît mai mult de vînzare. Prin urmare, la neajunsul pe care îl are reforma că se ia în mod silit proprietatea cuiva, se poate găsi un corectiv ca neajunsul să fie redus la un minim şi acesta îl văd numai în apropierea exproprierii cît mai mult de vînzare. Cum se poate apropia expropierea de vînzare? Se poate apropia, dacă despăgubirea este în bani şi dacă este absolut justă. Că va fi absolut justă, banca ministerială ne-a asigurat că justiţia se va pronunţa asupra cazurilor de expropriere; că va fi în bani, nu ne-a asigurat încă nimeni şi văd că nici azi banca ministerială nu ne poate asigura că exproprierea va fi în bani.

D-lor, pentru ce exproprierea în bani se apropie de vînzare? Pentrucă obiectul, preţul în bani este echivalentul obişnuit al vînzării; altmintrelea, dacă îmi dai altceva, îmi dai hîrtie de exemplu, este un schimb, nu este o vînzare.

D. *Em. Porumbaru*, ministrul afacerilor străine: Dar dacă este lăsat la facultatea d-tale?

D. *A Badareu*: Dacă este lăsat la facultatea mea, atunci s'a rezolvit chestiunea. Şi dacă d-voastră mă autorizaţi să fac uz de această întrerupere, dîndu-mi însemnarea că exproprierea va fi în bani eu nu pot decît să vă felicit.

D. *Em. Porumbaru*, ministrul afacerilor străine: Am pus o ipoteză pentru ca să ştiu care este părerea d-tale.

D. *A. Badareu*: Părerea mea este că dacă va fi în bani, atunci va fi preţ şi, prin urmare, ne vom apropia de vînzare. Dar, în afară de aceasta, plata în bani mai are şi altă utilitate.

Dacă credem, cum cred unii, că proprietarii sunt nişte paraziţi, atunci echivalentul pe cari îl dai în schimbul pămîntului este indiferent. Poţi să-i dai rentă. N'are decît să se mulţumească cu cupoanele; să ţie renta în buzunar şi atunci cursul ei nu va scăde. Este şi aceasta o teorie dar nu de ordin economic.

De sigur că se poate face exproprierea şi în rentă. Dar la 1914 cine mai poate preconiza o herezie economică de felul acesta: că averile nu trebuesc să circule, că talanţii trebuesc să fie îngropaţi.

D-lor, astăzi este o singură avere utilă: aceea care circulă, pentrucă numai aceia produce, numai aceia există.

Dacă d-voastră înţelegeţi ca, cu ocaziunea unei mari reforme, să transformaţi pe proprietar în rentier, atunci reforma d-voastră este primejdioasă, pentru că aţi face nişte quasi-paraziţi ai societăţii din nişte oameni cari au muncit, din cari mulţi şi au agonisit ei singuri proprietăţile lor, din nişte elemente active, cari luate de la pămînt pot să-şi întrebuinţeze avutul lor şi la alte utilităţi sociale.

Ieri am auzit pe d. Leonte Moldovan zicînd:

„De ce vă îngrijiţi de foştii proprietari? Fostul proprietar fiind om cu avere îşi va găsi o altă destinaţie a activităţii lui, pentru că cu acei bani se va duce la oraş şi-i va întrebuinţa în industrie către care va atrage şi pe cei cari nu vor mai găsi întrebuinţare la ţară, şi astfel proprietarul va continua a fi un element util ţării".

Este de dorit ca lucrurile să se petreacă astfel, dar, în tot cazul, industria nu se face cu rentă.

Dacă concepţia d-voastră economică se potriveşte cu aceea a d-lui Moldovan, atunci, este încă un motiv pentru ca exproprierea să fie făcută în bani.

Dacă aşa se va face exproprierea cum o concep eu, neajunsurile fiind reduse la minimum, atunci nu pot de cît să admit exproprierea, recunoscînd că se apropie foarte mult de vînzare şi că nu va pune în primejdie însăşi principiul proprietăţii.

Dacă aceasta este un corectiv pentru atingerea dreptului de proprietate însăşi cu ocaziunea exproprierei, şi deci una din obiecţiunile mari cade, atunci avem un corectiv şi pentru cea de a doua obiecţiune, care este tot atît de serioasă, şi anume obiecţiunea că, dispărînd proprietatea mare, dispare cultura mare şi exportul va fi redus.

Reducerea exportului de sigur, d-lor, că este o temere reală. Ar fi o mare primejdie pentru Statul nostru, aşa cum există în 1914, dacă exportul ar fi nu suprimat, dar chiar redus.

Eu nu înţeleg şi nu găsesc juste comparaţiunile cari se fac între ţara noastră, cu aşezarea economică, culturală, politică şi socială, permanentă, sporită an cu an de mai bine de 50 de ani, cu o ţară nouă cum este Bulgaria. O ţară la început poate să şi stabilească aşezămintele şi întreaga ei viaţă socială după un anumit plan, şi poate că ar fi posibil acest plan ca o ţară să-şi aşeze toate instituţiunile sale economice pentru producţiunea fără export, să producă numai pentru consumaţiunea internă, pentru trebuinţele populaţiunii. Am trăit şi noi altă dat sub acest regim, dar am ieşit din el, ne-am adaptat la o altă viaţă, trăim sub alte instituţiuni.

Astăzi Statul romîn nu şi-ar putea menţine situaţiunea lui civilizată, puterea lui de stat, puterea lui militară, situaţiunea lui culturală, fără producţiunea pentru export.

Statul nostru trăeşte cu un buget, cari astăzi a ajuns la 600 de milioane, cu un buget care, probabil, înainte de 3 ani are să ajungă la 700 de milioane şi pînă la 10 ani la un miliard. Proporţia sporului bugetar este de cel puţin 30 de milioane anual; anul acesta, legitimat prin tot felul de împrejurări, sporul este de 60 de milioane; dar chiar cînd nu va fi de 60 de milioane, tot va fi de 30 de milioane sporul anual.

Or, d-lor, un buget de 700 de milioane lei înseamnă trebuinţe de Stat pentru 600 lei, pentru 600 lei de fie-care cap de familie, fiindcă noi avem 1.200.000 capi de familie, şi aproape 100 lei trebuinţe de Stat pentru fiecare suflet. Cînd zici 100 lei, trebuinţe de Stat pentru fiecare suflet, şi cînd te gîndeşti că clasa ţărănească este o clasă care prin sobrietatea ei extraordinară ajunge ca să trăiască cu 100 de lei un suflet pe an, înţelegeţi cît de mare este bugetul nostru. Şi cred că nimeni nu poate concepe reducerea acestui buget. Toţi vedem inexorabila lui sporire, nimeni nu vedem reducerea lui.

In acest buget intră o mulţime de cheltueli cari trec de la Stat şi peste hotare, tot aşa în viaţa particulară consumăm o mulţime de lucruri cari se importă, şi pe care trebue să le plătim cu produsele pe cari le exportăm.

In 1911 exportul a fost de 690 milioane. In această cifră produsele agricole intră pentru 80 la sută şi în aceşti 80 la sută intră pentru mare parte grîul, pe urmă porumbul, iar celelalte cereale cu cifre neînsemnate. Petroleul abia intră în cifra exportului cu 5 la sută, industria noastră nici nu ajunge de cît pentru o parte foarte restrînsă a consumaţiunii interne, aşa că nu figurează în export: lemnele pentru 3 la sută, produse animale 1 la sută şi animalele vii 0,90 la sută din exportul nostru.

Ei, d-lor, credeţi dv. că produsul grîului şi chiar produsul porumbului, care a ajuns la 80 la sută din 690 de milioane prin cultura mare, nu va fi redus în cultura mică a loturilor ţărăneşti?

D. *Al. Missu*: Nu!

D. *Al. Badareu*: Cunosc ipoteza, dar la ce serveşte ipoteza faţă cu realitatea? Şi ipoteza este: vom avea pe loturile ţărăneşti cultura intensivă în locul culturii extensive, şi prin urmare se va produce tot atît grîu şi porumb ca şi astăzi.

Mai întăi, d-lor, astăzi grîul, într'o bună parte a ţării, din cauza climei, nu se poate produce de cît prin asolament. In toată Moldova nu se poate pune grîu în porumb, pentru că clima fiind tîrzie, porumbul se culege foarte tîrziu şi grîul care ar fi semănat în porumb la Octombrie n'ar produce nici măcar cheltuelile, şi atunci este absolut trebuitor pentru producţia grîului asolamentul cu ogoare sterpe, cu bătătură.

Ei, credeţi dv. că în proprietatea în loturi mici se poate organiza producerea grîului prin asolament? Şi că se poate face cultura specială, selecţiunea seminţelor, felul arăturei, etc., ca în cultura mare?

D. *Al. Enacovici*: Sunt îngrăşăminte.

D. *Al. Badareu*: Atunci ajungem la cultura intensivă, la cultura cu îngrăşăminte.

Cultura cu îngrăşăminte este o ipoteză ca şi creşterea vitelor în ţara romînească o ipoteză de carte, ce ne costă foarte scump.

D-lor, noi am trăit o generaţiune întreagă cu cărţi de economie naţională, cu presă, cu articole economice, spunîndu-ne despre beneficiile creşterii vitelor, despre posibilitatea exportului vitelor noastre în străinătate. O aşa atmosferă s'a creat două decenii, în cît oamenii politici, în convingerea lor, au fost înfluenţaţi de această propagandă făcută pe o atare ipoteză şi, ca urmare, atunci cînd am încheiat convenţiunile comerciale, am căzut în greşala de a cere reduceri de taxe pentru vite, în loc de a cere reduceri de taxe pentru cereale. La ce se reduce exportul nostru de vite? Este mai puţin de 1 la sută din totalitatea exportului.

Credeţi că este bine, după ce plătim atît de scump ambalarea noastră pe o ipoteză, pentrucă este des repetată, fie verbal, fie prin cărţi, fie prin ziare, să ne ambalăm din nou pe o altă ipoteză: Posibilitatea culturii intensive în ţara noastră, în starea de astăzi a preţurilor cerealelor?

Credeţi d-voastră că noi, în producţia noastră, putem să ne orientăm izolat, fără să ţinem seamă de piaţa mondială? Credeţi, d-voastră că, în chestiuni economice, legiuitorul poate decreta, ca în cele politice: «De la Aprilie 1914, grîul se va vinde cu 2.000 lei vagonul, iar porumbul cu 1.5000 lei vagonul»?

D-lor, dacă s'ar putea decreta, natural, am putea să ne modificăm cultura; dacă tot anul viitor am putea vinde grîul, loco, 200 lei vagonul, iar porumbul cu 2500 lei, am putea face cultură intensivă, dar ce să facem dacă noi atîrnăm de piaţa mondială şi preţul grîului nu-l putem fixa noi prin noi, din interiorul ţării şi dacă piaţa mondială ne fixează grîul la 1.500 lei vagonul, loco, adică 150 lei tona şi porumbul cu 100 lei tona.

Credeţi d-voastră că se poate face cultura pămîntului prin îngrăşămintele chimice, cînd însuş pămîntul e scump?

O voce Gunoiu.

D. *A. Badareu*: Veţi vedea, cît de greşiţi sunteţi şi ce primejdioasă mentalitate, cînd pentru realizarea unei reforme, plecaţi de la premise irealizabile.

Nu puteţi, aşa dar, face cheltueli de îngrăşăminte chimice. Se va putea spune însă, după cum ni s'a răspuns pe cale de întrerupere, că aceste îngrăşăminte se pot face nu cu îngrăşăminte chimice plătite, dar cu gunoi care nu costă nimic.

Vă înşelaţi d-lor, dacă credeţi acest lucru. Gunoiul costă mai mult ca îngrăşămintele chimice şi nu se potriveşte cu solul nostru care pentru producerea grîului are nevoe de fosfor şi apoi, în nici o parte din lume, nu veţi găsi cultura intensivă făcută cu guuoi,

D. *I. Stavri Brătianu*: D. Lahovari susţine contrariul.

D. *A. Badareu*: Cred că d. Lahovari se înşeală şi mai cred încă că d-sa este cam în urmă în ceea ce priveşte cunoştinţele agronomiei moderne.

D. Lahovari nu va găsi nici o ţară în care cultura intensivă să se facă prin gunoi. Şi aceasta, mai întîiu, pentru că gunoiul nu este un îngrăşămînt complet, şi al doilea pentru că producţiunea gunoiului este o adevărată industrie agricolă, care presupune la mucitorul agricol o deprindere cu ordinea şi perseverenţa pe care nu oricine le poate avea. Gunoiul, d-lor, se poate face numai cu vite ce se întreţin în grajd, iarna şi vara necesită o deosebită îngrijire. Producţiunea gunoiului reclamă o muncă sistematică, o muncă foarte perseverantă.

Pentru a vă convinge de cele ce spun eu, n'aveţi decît să întrebaţi pe cei cari au făcut experienţa creşterii vitelor.

Toţi acei cari s'au ocupat cu creşterea vitelor de rasă vă vor spune că au avut o mare decepţiune în această privinţă şi s'au ales cu mari pierderi,

Urmarea în numărul de mâine

INFORMAŢII

Cercurile politice din Capitală discută cu multă aprindere faptul, că la Trib. de comerţ din Bucureşti, d-nii Căpitan Paul Niculescu şi inginer Stelian Davidescu au depus o plîngere în contra concesionarului gunoaielor comunale, belgianul Richer cerînd suma de 200,000 lei atît cît se obligase acest Richer să-li se dea comision, dacă va obţine concesiunea.

Ceia ce este grav în această chestie, este că numiţii pretind această plată pe baza faptului că au obţinut de la d. Grigore Cantacuzio această concesie, cu toată „concurenţa serioasă a unor importante case din străinătate.

Invăţătorul-pesionar Alexandru Bucur Conducătorul obştei din Pogăneşti jud. Fălciu a fost condamnat de tribunalul Fălciu la 7 luni închisoare şi 3000 lei despăgubiri obştei Pogăneşti-Voinescu, pentru delapidare.

Incă o victimă a activităţii extra-şcolare.

Epitropia Sf. Spiridon a hotărît a acorda un spor de plată crescătoarelor, cărora se dau spre creştere orfanii de la institutul Grigorian. Astfel crescătoarelor de oraşe li s'a urcat plata de la 10 la 20 lei pe lună, iar celor de la sate de la 10 la 15 lei pe lună.

Zilele aceste va avea loc o consfătuire a mai multor proprietari de vii în Socola şi regiunea Copoului pentru a se face demersurile necesare cu privire la prelungirea liniilor de tramvai.

Pretextul că nu s'a constituit încă noul consiliu comunal nu mai poate fi invocat ca pînă acum.

Noutăţi apărute.— Akim piesă în trei acte de d. Victor Eftimiu, editura revistei „Flacăra". Un leu şi 25 bani.

D-na Polixenia Dimo, care a comis cunoscuta sinistră crimă din Str. Franzelari din Capitală, este originară din Iaşi fiică a generalului Gheorghiu.

Consiliul comunal se'ntruneşte azi la ora 4 după amează.

Consiliul se va ocupa cu lucrări curente

Eri a încetat din vieaţă, Constantin Aramă, student, bolnav de mai multă vreme.

Podgorenii din localitate vor convoca o nouă întrunire, în cursul acestei septămîni, la care vor fi invitaţi a participa şi reprezentanţii Ialului în parlament.

A se ceti pag. IV unde se găsesc ultimile informaţiuni şi telegrame.

ULTIME INFORMAŢII

Ziarele din capitală publică azi textul demisiei profesorilor conservatori din Capitală, demisie pe care „Opinia“ a anunţat-o în ultimul său număr.

Prin această demisie, d-nii prof. D. Onciul, Em. N. Antonescu, P. P. Negulescu, St. C Longinescu, dr. Proca, Stavri Predescu şi C. Liţica declară că se solidarizează ca d. Pangrati şi cer ca şi ei să fie consideraţi ca retraşi din organizarea oficială a partidului conservator.

Se svoneşte că o parte din populaţiunea orăşelului Burdujeni, s'ar fi dedat la acte cari jignesc religia noastră.

Interpelări s'au adresat atit în Cameră cît şi în Senat celor în drept, cu privire la acest lapt.

Se poate ca la mijloc să fie nişte exagerări. E de datoria autorităţilor a cerceta. Dacă însă se dovedeşte că faptele sunt aşa după cum se vorbeşte, nu vom puten găsi destule cuvinte să desaprobăm actul necuviincios, cerînd autorităţilor ca să pedepsească cu asprime pe făptuitori, iar pentru viitor să se ia măsuri de a se împedica revenirea unor astfel de întîmplări.

Neue Freie Presse, *comentînd intervenţia făcută în chestia Epirului şi accentuînd intervenţia regelui Carol, care a declarat că după două războaie atît de crîncene, popoarele balcanice au nevoe de linişte şi reculegere, zice că cele petrecute pot aduce o ruptură în amiciţia romîno-greacă. Aceasta nu o poate dori d. Venizelos, aşa că deşi încăerările vor continua încă, totuşi intervenţia regelui Romîniei trebuie să aducă o schimbare în bine a situaţiei din Epir.*

Inceputul făcut la Iaşi cu seria de conferinţi politice asupra chestiilor la ordinea zilei, ne-a arătat cît de utile au fost şi sunt asemenea instructive conferinţe. Dus de acelaşi gînd clubul central al partidului conservator-democrat a deschis seria conferinţelor sale cu interesanta disertaţie « Proprietatea ca funcţiune socială » *a d-lui Rădulescu-Motru.*

In lipsa şefului, care era chemat la Palat. a răspnns d. Badareu, care a încheiat cuvîntarea sa cu aceste zise: Nici latifundiile nu ne aduc mare rău, nici mica proprietate nu e singura salvare. Proprietatea mare trebue să rămăte din cauza instituţiei însăşi ».

Eri s'au înmînat Princesei Moruzzi, decretul prin care i se acordă meritul sanitar clasa I-a pentru munca depusă şi concursul dat ca vice-preşedinte a Crucei Roşie, atît în timpul mobilizărei, cît şi combaterea holerei.

In judeţul Fălciu liberalii desvoltă o mare activitate pentru constituirea de asociaţii săteşti; filiale a ligei Deşteptarea.

In acest scop a fost zilele acestea la Stălineşti prefectul impreună cu consilierul comunal Mihai Chiriţoi. Dar se vede că au nimerit-o ca Irimia cu oiştea în.... Prut, locuitorii nedîndu-le nici o ascultare până ce nu li se va da islaz.

D. ministru al agriculturei şi domeniilor explică scandalul cu peştele prin faptul că apele sînt prea mari şi nu se poate pescui... în apă tulbure.

Deşi actualul guvern este deprins a pescui în apă tulbure, are nevoe de limpezire pentru satisfacerea cerinţelor de peşte. Guvernele liberale exercită pescuirea în apă tulbure pe alte tărimuri.

Pe baza intervenţiei Mitropoliei, toate spectacolele sunt oprite cu începere de Mercuri 2 Aprilie şi pînă la întîia zi de Paşti.

Ziarul „Neue Freie Presse“ reproducînd conferinţa ţinută de d. A. D. Xenopol la Brăila, o atribue de aseminea ca o nouă pornire a ligei culturale în potriva monarhiei austro-ungare.

Deputaţii guvernamentali cari se aflau eri în localitate, au fost rechemaţi telegrafic în Capitală.

Noul spital din Ruginoasa, construit din iniţiativa spitalului Caritatea, va fi inaugurat la 1 August viitor.

Spitalul va conţine 40 de posturi.

Toate cheltuelile vor fi suportate de spitalul Caritatea.

Membrii corpului didactic al şcoalelor particulare au fost invitaţi să participe la conferinţele din anul acesta şi repartizaţi în cele două secţiuni.

N'au fost chemaţi cei de la azilurile confesionale.

La conferinţele generale ale corpului didactic primar s'au înscris a lua parte la Iaşi un număr de 80 învăţători şi institutori din nordul Moldovei.

Eri s'a întrunit comitetul instituit pentru ridicarea unui bust marelui povestitor Creangă.

S'au luat în cercetare noile machete prezentate.

Casa Centrală a Meseriilor a dat delegaţie specială mai multor funcţionari superiori pentru a supraveghia eliberarea noilor cărţi-chitanţe şi ridicarea celor vechi de la meseriaşii şi muncitorii din ţară, conform legei urmînd să se facă preschimbarea cărţilor la 1 April.

Noul program de astă-seară Luni 31 al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, cuprinde între altele:

Răpitorul Zarka sau contele aventurier. Film danez de mare artă. Măreaţă desfăşurare în 3 părţi. Scenariu extraordinar, montat în imense bogăţii şi decoruri naturale.

Grădina botanică din Buiterzorg—insula lava. (Nordul Australiei). Interesante şi instructive vederi.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Ginereie a dispărut, scene foarte humoristice.

Căsătoria lui Lory, comedie daneză.

Direcţia cinematografului Pathé-Freres a readus după cererea generală «duetul Prinz», micile fetiţe dansatoare, cari vor mai debută astăzi şi mîne seară Marţi.

Mîne Marţi se intercalează în program: „Dragostea Ciobanului“, film belgian de mare, care a făcut furori la Bucureşti şi în străinătate, reprezentîndu-se de sute de ori consecutiv.

Cu începere de Mercuri 2 April şi pînă Sîmbătă 5 April incl. fiind oprite spectacolele, reprezentaţiile cinematografice nu vor fi date în aceste 4 zile.

Noul program viitor se reprezintă Duminică 6 April, prima zi de Paşti: Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seală cu program nou festiv.

A doua zi de Paşti: Al doilea program nou.

A treia zi de Paşti: Al treilea program nou.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşde Alexandre Dumas —„1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Numiri.—D. Mihail Iorga, asistent gr. II la poşta centrală din localitate, a fost numit diriginte al ofic. telegrafo-postal din Virful-Cîmpului (jud. Botoşani), oficiu nou creat pe 1 April, în locul oficiului Zvorîştea.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 12 Aprilie a. c. oara 11 a. m. se va ţine în localal Primăriei licitaţie publică pentru vînzarea felinarelor cu petrol scoase din serviciu.

Garanţie 100 lei.

Felinarele se pot vedea în fie-care zi la Megazia Serviciului de ecleraj din str. Bucşinescu.

No. 5251 29 Mart. 1914

ANUNCIU

Subscrisul în calitate de şequestru judiciar numit de Onor Trib. Iaşi s. 2 asupra viilor din Com. Bucium proprietatea def. Toma Săvescu, public spre cunoştinţa generală, că în ziua de 9 Aprilie a. c. ora 9 dimineaţa voiu ţine licitaţie publică, la via din com. Bucium jud. Iaşi unde a fost domiciliul defunctului, pentru **vînzarea a trei vase cu vin alb din recolta anului expirat** *în cantitate aproximativ de 2042 litruri şi totodată* **licitaţie pentru arendarea numitelor vii.**

Concurenţii se vor prezenta la licitaţie cu garanţiile cerute de lege. Cumpărătorii vinului vor respunde de îndată preţul.

Arthur G. Sion
Str. Asachi 6.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Diadocul în ţara

Bucureşti.—Imediat după sărbătorile Paştelui Diadocul va sosi în ţară. Impreună cu Suveranul şi întreaga familie regală, va face o escursiune pe Dunărea, vizitînd şi Turtucaia şi Silistra fără însă a se opri în interiorul cadrilaterului.

Reîntorşi la Sinaia se va celebra logodna Diadocului cu principesa Elisabeta.

Este sigur că şi logodna prinţului Carol cu Marea Ducesă a Rusiei va avea loc.

Vacanţa parlamentara

Bucureşti—Parlamentul ia vacantă în astă seară.

Imparatul Wilhelm la Regele Carol

Viena. — „Neues Wiener Tageblatt„ spune că în cercurile diplomatice se afirmă că imparatul Wilhelm ar vizita pe suveranul Romîniei la inapoiarea sa din Corfu.

Schimb de note diplomatice

Bucureşti.—Un viu schimb de note diplomatice a avut loc zilele aceste între Bucureşti şi Athena.

In caz cînd d. Iorga îşi va dezvolta interpelarea în chestia asasinatelor de la Coriţa, d-nii Porumbaru şi Brătianu vor face destăinuiri senzaţionale.

Consiliul de Coroana

Bucureşti. — Un consiliu de Coroană va avea loc înaintea începerei discuţiunei cu privire la a treia cetire a proclamaţiei de revizuire.

In acest consiliu se va fixa definitiv modalităţile în care urmează să se facă reformele.

Mişcare în Magistratura

Bucureşti. - Mişcarea în Magistratură ce va apare pe ziua de mîne cupriude şi numirile următoare.

D. Kessim va fi numit prim preşedinte al Tribunalului Iaşi.

D. Vincler va fi numit preşedinte în provincie probabil la Piatra N.

D. Omer Popovici va fi numit membru de şedinţa.

In ceia ce priveşte Casaţia, se dau ca sigure numirile următoare.

D. Sc. Popescu actual procuror general va fi numit preşedinte al secţiei a II-a iar d. Stătescu actual procuror de curte va fi numit procuror general.

Interviewul Regelui Carol şi presa Bulgara

Bucureşti.—Ziarul „Mir“ al d-lui Gheşoff ocupîndu-se de interviewul acordat de regele Carol ziarului *Le Matin* protestează în contra cuvintelor Regelui Carol, cum că Romînia s'a arătat miloasă cu Bulgaria. „N'avem nevoie de mila nimărui, zice ziarul în chestie, iar cuvintele regelui Carol constitue o insultă pentru Bulgaria. Ele dovedesc că politica Bulgariei nu poate şi nu trebuie să fie de cît ruso-filă—pentru că noi înţelegem un acord cu Romînia pe baza unor interese comune iar nu pe baza milei ce am inspirat cu ocazia păcei de la Bucureşti, cînd, dacă Romînia n'a luat întindere mai mare de pămînt este că s'a temut de împotrivirea Rusiei.“

Examenele Particulare

Bucureşti.—Ministrul instrucţiunei publicn a dat următorul comunicat cu privire la scutirile de taxă pentru elevii comunităţilor străine preparaţi în particular.

Toate comunităţile străine care au elevi săraci preparaţi în particular vor trebui să prezinte din timp cererile de scutire însoţite de actul de paupertate şi certificatul pe note ale elevului, la casa Şcoalelor.

Aceasta se va face cel mai târziu pînă la 15 Aprile.

Schimb de telegrame

Bucureşti.—D. C. Mille, directorul Adevărului a adresat d. Zenizelos primul minisru al Greciei următoarea telegramă:

„Poporul romîn, dureros impresionat de evenimentele din Coritza, aşteaptă de la excelenta voastră cuvîntul care să risipească norul care ameninţă să întunece tînăra amiciţie greacă-romînă“

La aceasta primul ministru a răspuns:

Sunt tot atît de impresionat ca şi D-v de evenimentele tragice de la Coritza. Este nebunia criminală a unor indivizi iresponzabili, care a semănat atîtea nenorociri îi mijlocul popoarelor pasnice.

Acţiunea acestor indivizi este desaprobată şi la noi cu aceiaşi tărie ca şi la voi.“

Agitaţia macedo-romîna

Bucureşti.—Comitetul soc. macedo-romînă s'a întrunit aseară sub preşedinţia d. dr. *Leonte* spre a fixa definitiv condiţiunile în care va avea loc meetingul şi parastasul pentru cei omorîţi la Coritza.

S'a hătărît ca parastasul să aibă loc Marţi 1 April ora 10 dim. la biserica Sf. Gheorghe şi va fi oficiat de fostul mitropolit Ghenadie. Meetingul va avea loc Joi 3 April în sala Dacia.

Vor asista toate societăţile constituite din Bucureşti cu steagurile lor.

Campania conservatorilor

Bucureşti.—Comitetul executiv al partidului conservator a ţinut ieri dimineaţă şedinţa.

S'a hotărît o violentă campanie anti-revizionistă şi pentru obţinerea obţinerea unor asigurări formale că alegerile pentru constituantă vor fi absolut libere.

In acest scop se vor ţinea în toate Capitalele de judeţ cîte două întruniri publice şi una în Capitală, în ziua de 27 Aprilie, cu delegaţi din provincie.

Din cele hotărîte în această şedinţă rezultă că conservatorii menţin modul lor de a vedea în ce priveşte exproprierea. Ei se opun la acest mijloc anarhic, dar sunt pentru dare de pămînt la săteni, din disponibilităţile actuale.

De asemenea ei se declară categoric contra colegiului unic—dar convin la lărgirea colegiilor, în senzul că şi capacitarii să facă parte din colegiul I de Cameră.

O altă caracteristică a acestei şedinţi este nota anti-dinastică a d-lui Jean Miclescu.

D-sa a spus că întru cît condiţiile în care ie vorba să se facă revizuirea sunt anormale, ie natural ca şi alegerile ce urmează să se facă să aibă un caracter anormal. De aceea d-sa crede că trebuie făcut atent şeful puterei executive că colegiului unic este primejduirea însăşi a dinastiei. M. S. este ora şi poate grăbi—de acea trebue să fie lămurit de cei ce se opun operii anarhice ce cată să fie înfăptuită. Acum un an regele a spus: „Armes Land!“ Era vorba de războiu şi el ştia că nu suntem pregătiţi. Şi astă-zi tot aşa trebuie să spuie căci nu suntem pregătiţi pentru reforme—iar regele ie şeful politic ca şi şeful armatei.

Noi trebue să ştim dacă Regele ieste de acord cu liberalii în privinţa reformelor, căci atuncea lupta noastră nu trebue să fie numai contra partidului liberal ci trebuie să meargă mai sus, în contra regelui.

D. Marghiloman a intervenit atuncea şi a spus că persoana regelui trebuie scoasă din luptele noastre politice.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Seara de la 7—11 de 3 ori pe săptămînă curs pentru adulţi, cu 10 lei lunar.

V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (în curte)

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fîndria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

VACCINARI
— cu limfă sviţeriană —
practică
Dr. A. Steuerman
str. Cuza-Vodă 13
— Telefon —

Em. Socor şi Cezar Simioneseu
Birou de avocătură şi notariat
BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*
Telefon 43 | 38

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

Banca Moldova
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital 3.000.000.—
Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice
Marioara Voiculescu
Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu
Sîmbătă 26 Aprilie 1414
CAPCANA
Duminică 27 Aprilie 1914
în matineu la ora 2 jum.
HOŢUL
Duminică 27 Aprilie 1914
ora 9 seara
Şarlatanul
Luni 28 Aprilie 1914
Cînd n'oi mai fi
(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia“ Thi P. Maximovici.

ATELIER MECANIC
Dumitru Dorojan
STR. I. C. BRATEANU No. 121
Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.
LA VII
100 căruciore pentru transportat strugurii.
Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Se caută ucenici
pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la
FRITZ FAIRING
Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Un automobil „Napir“
18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.
Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoş — Boli de femei —
OPERAŢIUNI
Reintors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 214 3 Mercuri 2 Aprilie 1914

PENTRU IAŞI

Un prieten, care altă dată ne-a fost şi prieten politic, şi ocupase demnitatea de senator sub guvernarea conservatoare din 1905—1907, ne povestea următoarea întîmplare, care denotă de pe atunci o mentalitate caracteristică a unora.

Iată ce zicea el: «Noi cei cîţi-va senatori din Iaşi şi cu alţi prieteni din Moldova, ne gîndisem, să stabilim o înţelegere şi să lucrăm pentru ridicarea oraşului acestuia.

Cerusem ceva pentru Iaşi, construirea unui local de şcoală şi negreşit în intenţia aceasta ne adresam senatorilor colegi, ca să căpătăm cît mai multe adesiuni.

E uşor de văzut că lupta noastră a ţinut mai multă vreme şi că de mai multe ori a trebuit să ne adresăm acelor colegi pentru numita construcţiune.

Se pare însă că cererea noastră nu convenea multora mai ales de prin părţile de peste Milcov, căci ori de cîte ori auziau solicitarea noastră, pe lîngă vre un senator, strigau: «iar cu Iaşul!? Nu se mai isprăveşte odată cu Iaşul?»

In mintea unora deci, ca Cezianu şi alţii, adaugă prietenul nostru, pare că se formase ideia că ori de cîte ori am cerut ni s'a dat, că tot cerem mereu în dauna altor interese ale altor oraşe, pe cînd în fond era aceiaşi cerere pentru aceiaşi construcţiune, pe care eram siliţi s'o repetăm pe lîngă fiecare coleg».

Astăzi aceiaşi chestiune a Iaşului, revine. Şi curios e că revine sub o formă deosebită de ceia ce era în timpul de care vorbia fostul senator.

Acum nu se simte nevoia să mai dobîndim cîteceva pentru oraşul nostru, ci să apărăm ceia ce avem.

Mai ieri am fost ameninţaţi să ni se ia şcoala de agenţi sanitari. Ni s'a luat Tribunalul de Tutova şi s'a dat altei instanţe apelative.

Nu ni se dau fondurile destinate prin legea făcută sub guvernul conservator de colaborare, pentru universitatea noastră. Cine ştie ce ni se va mai cere, ce ni se va lua pe ziua de mîne?!

E drept să recunoaştem că în corpurile legiuitoare actuale se ridică din cînd în cînd cîte o voce în favoarea oraşului nostru, voce care protestează cînd ni se iea cîte ceva din ce avem, dar ce folos, dacă atmosfera de acolo, nu e prielnică Iaşului?!

Profesorii universitari întruniţi în colegiu ridică glasul pentru menţinerea a ceia ce Universitatea a dobîndit prin lege. Ei nu înţeleg, şi cu drept cuvînt că o lege să nu fie respectată, de aceia cer cu insistenţă îndeplinirea tuturor prescripţiunilor ei.'

Dar ceia ce fac profesorii universitari, n'ar putea-o adică face şi ceilalţi cetăţeni ai Iaşului?! Nu s'ar putea să se strige cu oare care energie, că nu voim să fim dezbracaţi cel puţin de ceia ce avem?!

Imi amintesc că d. I. Simionescu actualul secretar general al ministerului Instrucţiunii, spunea cîtă putere de voinţă şi stăruinţă este la cei de peste Milcov.

Numai pentru faptul că într'un oraş de acolo, mi se pare Slatina, se trimisese suplinitoare la o şcoală o profesoară din Moldova, toţi Senatorii şi Deputaţii localităţii s'au solidarizat, s'au făcut luntre şi punte, au rugat, au ameninţat, dar pînă n'au dat afară pe profesoara care nu le convenea, nu s'au lăsat.

De ce să purtăm numai noi, cei de dincoace de Milcov, ponosul că suntem mai bicisnici, că nu suntem în stare nici să apărăm instituţiile Iaşului?

De ce să fie rezervat pentru noi numai plînsul, de ce să ni se zică şi nouă cele ce mama unui sultan arab spunea acestuia după ce dînsul perduse *Grenada*. regatul său din Spania: să plîngi acum ca o femee, tronul pe care n'ai ştiut să-l aperi ca un barbat»?

Chestiunea Iaşului trebue văzută mai sus. Nu e nevoe de sigur a insista mult asupra ceia ce dînsul a fost nu tocmai de de mult, acum 50 ori 60 ani în urmă.

Acum însă, în timpuri apropiate, oameni atît politici cît şi valoroşi pe alte terenuri ca litere, artă, ştiinţă au înţeles că trebue să rămînă Iaşului ceva din aureola lui trecută.

Au voit să facă din el un centru de ştiinţă si lumină, nu numai pentru cele 10—15 judeţe ale Moldovei, dar şi pentru romînizmul de prin prejur. Şi în parte au reuşit.

Numele unor universitari ai noştri au trecut de mult peste hotarele ţării. Acum în urmă, onoarea şi distincţiunea ce Franţa a dat celui mai de samă dintre aceştia d-lui A. D. Xenopol, este de natură a ridica mîndria noastră atît din punct de vedere al ţării întregi cît mai cu samă a oraşului nostru.

Ţinînd la instituţiunile pe cari le avem, luptînd ca să dobîndim îmbunătăţiri şi opunîndu-ne să ni se ia din ceia ce formează patrimoniul nostru, contribuim a menţine pentru oraşul nostru acest bun renume, pe care Franţa ni-l recunoaşte.

Inţeleg că preocupările momentului, problemele puse în discuţiune de cei ce astăzi stau la putere să umbrească interesul ce trebue să-l punem pentru un oraş şi chiar o regiune a ţării, dar rămîne de neînţeles ca să se piardă din ceia ce oraşul are, ori să nu-i se dea ceia ce prin lege i s'a acordat.

Acum doi ani se începuse o agitaţie pentru întemeiarea unei societăţi al cărei scop să fie tocmai acela, de a contribui la prosperitatea oraşului.

Asociaţia era să poarte numele „*Propăşirea Iaşului*". Statutele au fost întocmite, statute semnate de oameni de samă, oameni cari ştim că nu se joacă.

Ar fi momentul ca firul întrerupt un moment să se reia, societatea să se înfiinţeze cît mai repede, statutele să se revadă şi toţi fără distincţiune de partid să ne înscriem în ea.

Ar fi timpul să ne mai ocupăm de Iaşi ca centru al Moldovei de sus.

V. I. Rada

NOTA ZILEI

Aventura unui „Rege".

După un turneu literar în unele oraşe mari ale Rusiei, poetul francez Paul Fort se pregătia să plece îndărăt în Franţa, oprindu-se la Berlin pentru o singură conferinţă.

La frontieră însă poetul, care era însoţit de o tînără artistă franceză pentru recitări de versuri, se văzu oprit de a... ieşi din Rusia pentru că nu poseda un atestat oarecare de la autorităţile ruseşti.

Paul Fort, care acum cîţiva ani, după moartea lui Verlaine, fu decretat „Regele poeţilor" francezi, telegrafie în toate părţile, la Petersburg, la Paris. In zadar! O depeşă—care l'a costat 60 de franci — trimisă la Berlin, unde era aşteptat chiar în aceeaşi zi, fu mai eficace. Ambasadorul francez Cambon interveni urgent şi energic şi Paul Port fu eliberat din mînile paznicilor.

Ceea ce dovedeşte că un... Rege al poeziei franceze nu preţueşte mult în faţa unui cinovnic rus...

POLITICE

Demisia intelectualilor

Gruparea intelectualilor conservatori s'a ţinut de cuvînt. Cînd spunem aceasta aducem aproape un omagiu, pentru că s'ar fi putut întîmpla ca exemplul d-lui profesor S Mehedinţi să fie contagios.

In adevăr directorul „Convorbirilor literare", presumpţiosul făuritor de caractere, s'a arătat şi în această împrejurare ca şi în atîtea altele de o foarte dubioasă tărie de caracter părăsind gruparea de intelectuali cu care se solidarizase în primul moment şi în care avea pretenţia să aibă un cuvînt deciziv.

Ori-cum, protestarea celorlalţi profesori şi intelectuali, de a nu primi să se adopte o anumită sancţiune pentru fostul ministru Pangrati şi o indiferenţă afectată pentru dînşii, este un gest demn şi un bun exemplu, într'o vreme în care atmosfera mehedinţiană ameninţa să vicieze tot mai mult viaţa.

Pînă la ce punct *acţiunea* grupării de intelectuali va fi la înălţimea consecvenţei pe care au arătat-o prin demisia lor din partidul conservator, rămîne să arăte faptele şi iniţiativele zisei grupări.

Mici Polemici

Dac'o merge tot aşa, guvernul o să fie silit să cheme pe amicul nostru Em. Socor în Parlament ca deputat suplimentar.

In tot momentul, deputaţii, plictisiţi de d. Cuza, cheamă disperaţi: „Socor! Socor!".

*

S'a descoperit acum că Marea conţine în apă multe bromuri

...De aceea, se vede, inspiră atîta literatură somniferă.

*

O nouă grevă a brutarilor din Capitală.

Cînd ei *sunt în grevă,* alţii *nu mînîncă.*

*

Parlamentul a lucrat şi duminica.

Oare fabrica de... legi nu trebue supusă repaosului duminical?

*

Agregatul iaşan Gr. Dimitrescu e acuzat de grav plagiat de către d. S. Longinescu profesor de drept roman.

D, A. C. C. l'a votat profesor cu amîndouă mînile.

*

Pake-Protopopescu divulgă abuzul fostului primar al Capitalei, prinţul Griguţă, că a mandatat o mulţime de sume. ...din care Pake n'a profitat nimic.

Foarte grav!

*

Descoperind o frază de galimatias în „Mişcarea", cineva de la „Evenimentul" invoacă pe profesorul G. Ibrăileanu, ca arbitru.

...Cu pedeapsa grea ca să citească proza „Evenimentului"!

*

Profesorul Mehedinţi a «laşat» pe universitarii desidenţi.

...Să fie laşătate?

Peripeţii ruso-romîne

Intreaga presă europeană îşi consacră coloanele marei probleme a unei eventuale apropieri ruso-romîne, în urma cunoscutelor împrejurări.

Se prea poate ca istoria să se repete, —pentru că ea se repetă de cînd lumea. Cu deosebire numai, că de astă-dată apropierea se pune, în genere, în legătură cu un înalt proiect matrimonial.

Nicăiri nu se reflată mai bine şi mai complect atmosfera de dificultăţi şi de peripeţii prin care a trecut alianţa roso-romînă din vremea războiului din 1877, ca în „Memoriile Regelui".

Iată cîte-va pasagii din însemnările ce cuprind zilele Congresului din Berlin:

18 Iunie 1878.— Seara tîrziu soseşte o depeşe hotărîtoare din Berlin. Brătianu şi Kogălniceanu raportează că toţi membrii congresului — la urmă şi contele Andrassy — le-au comunicat că Basarabia este pierdută.

19 Iunie.— C. A. Rosetti roagă pe prinţ, în numele tuturor miniştrilor, să vină la Bucureşti, (din Sinaia), pentru a da ţel şi directivă hotărîrilor lor.

...Privitor la Cameră C. A. Rosetti raportează că s'a anunţat o interpelare; ea va fi totuşi moderată în formă, iar moţiunea ce ar fi să se propună pe baza ei, va fi întăi supusă miniştrilor spre aprobare.

Prinţul îl face pe Rosetti să se gîndească dacă n'ar fi mai prudent să se mai amîie această interpelare.

Telegramele din Berlin arată că Brătianu şi Kogălniceanu socotesc situaţia ca pierdută cu desăvîrşire. Azi vor putea să apară amîndoi în faţa congresului ca să expuie verbal, încă odată, interesele Romîniei, nu este însă nici o speranţă că vor putea, personal, să obţină ceva de oarece hotărîrile definitive par a fi fost deja luate în zilele din urmă.

20 Iunie.— Ieri, după ce Kogălniceanu a avut o lungă convorbire cu Bulow, Kogălniceanu şi Brătianu au fost primiţi pentru întîia oară la lordul Beaconsfield. Acesta s'a mulţumit doară să-i asculte cu atenţie şi să le spună: *în politică ingratitudinea este adesea răsplată celor mai mari sacrificii.*

...După prînz soseşte o nouă telegramă de la C. A. Rosetti care pune prinţului in vedere că miniştrii îl aşteaptă cu nerăbdare în Bucureşti. Prinţul Carol răspunde că va veni mîine.

21 Iunie.— Dimineaţa soseşte încă o telegramă a lui Kogălniceanu şi Brătianu, care recomandă guvernului cea mai mare prudenţă.

22 Iunie.— Prinţul, care prezidase un consiliu de miniştri, îndeamnă la precauţiune şi rezervă. Miniştrii arată oarecare inclinare pentru acceptarea Dobrogii şi nu-şi ascund avantagiile pe cari le-ar putea aduce Romîniei stăpînirea unei bucăţi de coastă a mării şi a unui teritoriu pe malul drept al Dunărei.

Lui Stătescu prinţul îi aminteşte cu reproş articolele vehemente ce apar în oficiosul (der Regierung nahestehend) *Romînul* şi cari nu numai că nu aduc nici un folos, dar pot numai să strice reputaţiei şi demnităţii Romîniei. Dispoziţia în Cameră este extraordinar de iritată.

24 Iunie.—Aseară a fost o întrunire politică în care C. A. Rosetti a cerut energic partidului său să se abţie de la ori ce agitaţie; el i-a arătat cu multă stăruinţă pericolele unor asemenea agitaţii.

Din nefericire opoziţia conservatoare continuă cu aţîţările ei.

26 Iunie — Brătianu şi Kogălniceanu, cari au sosit aseară de la Berlin, sunt primiţi azi de prinţ şi-i comunică impresiile lor; ei sunt convinşi că Romîniei nu-i mai rămîne altceva de cît să se plece inevitabilului!

Toţi membrii congresului i-au sfătuit ca Romînia să se resemneze şi să se considere cedarea Basarabiei ca un fapt împlinit.

20 Iunie.—Vernescu şi aşa numita fracţiune, care şi acum zece ani a făcut atîtea greutăţi în chestia evreească, agită puternic contra hotărîrilor congresului.

30 Iunie—Seara Brătianu este la prinţ care discută cu el chestiunile arzătoare de la ordinea zilei, în primul loc stabilirea unui modus vivendi cu Rusia.

Rîndurile Memoriilor regale vibrează şi astăzi de amintirea grelelor momente. De aceea poate, în lumina lor mulţi nu vor ss creadă lesne că autorul acelor însemnări ar prezida fără mari şi serioase precauţiuni la făurirea unei nuoi aproprieri ruso-romîne cu intenţiuni ofensive şi defensive.

Cu toate aceste datoria se face peste tot din repetiri... △

OAMENI ŞI LUCRURI

MAI PRESUS...

Inmormîntarea lui Paul Heyse a dat loc dăunăzi unei superbe manifestaţii de colegialitate literară, după cum era de aşteptat. Se înmormînta doară unul dintre cei mai mari scriitori ai Germaniei contimporane, un clasic în accepţiunea deplină a cuvîntului,—unul dintre acei puţini cari a trăit numai pentru artă şi a ridicat cultul ei la o înălţime care amintea epoca lui Goethe.

In schimb cultul, în înţelesul obişnuit, n'a putut fi mulţumit.

Purtînd în sîngele său amestecul a două rase—care nici în Germania nu numără de cît un secol de bună înţelegere şi liberă convieţuire, Paul Heyse a crezut de cuviinţă să renunţe la orice serviciu ritual şi a fost dus la ultimul locaş numai de profani, numai de marele cerc al scriitorilor şi al admiratorilor, în rîndul cărora se putea număra însu-şi Suveranul Germaniei, judecînd după telegrama cordială trimisă familiei dispărutului poet.

Scriitorul Ludwig Fulda, in cuvîntarea funerară rostită în faţa cosciugului împodobit de lauri, s'a avîntat în explicaţii poetice, cheltuind imagini cînd îndrăzneţe, cînd sfioase, pentru a găsi cea mai plastică interpretare a acelui gest cu care ilustrul defunct s'a despărţit de această lume, cu un exemplu de necredinţă.

Lucrul nu pare atît de uşor, cînd ne gîndim că un Victor Hugo—octogenar şi el ca şi Paul Heyse—a rostit, în preajma clipei de pe urmă, cu buze tremurătoare formula sacramentală: „je crois en Dieu". El care, atîtea decenii, a dat, cum am zice, „cu barda în Dumnezeu..."

Nu; lucrul nu e uşor, dacă judecăm după multe şi multe întîmplări.

Cele mai adese ori birue îndoiala în forma ei comodă:

— „De ce n'aşi crede, ceea ce alţii—milioane la număr, în decurs de mii de ani!—au crezut!"

E formula simplă: «poate»!

Apoi, precît se pare, momentul pe care, din raţiuni de convenienţă, îl numim momentul suprem, suntem cuprinşi de acea lipsă de resistenţă care ne face mai puţin capabili de a lupta şi de a sfida. Presimţirea sfîrşitului apropiat, perindînd înnaintea muritorului toate posibilităţile, colorînd în chip dezesperat spectrul încheiererei iremediabile, răpeşte multora dintre acei curagioşi prezenţa de spirit trebuincioasă pentru a lua hotărîri semeţe.

N'a putut lupta cu o biată viaţă,—cum să se încumete a lupta cu eternitatea, cu necunoscutul, cu infinitul?

Căci, între concret şi abstract, din nefericire—cunoştinţele noastre de pînă acum nu ofer un razăm.

Mijlocie nu există. Iar pentru a înlocui golul imens al întrebărilor fără răspuns ştiinţa incompletă a imensei majorităţi, redusă la «docta ignorantia» e încă pentru multă, multă vreme prea slabă ca să lupte cu instinctul fricei de necunoscut şi să răstoarne piramidele de forme şi tradiţii acumulate de secole, în care un cult a învins pe altul—readucînd omenirii aceleaşi, mereu aceleaşi uzuri.

De aceia a fost şi este rar gestul ca acel al poetului Paul Heyse în presimţirea momentului din urmă.

Rodion

IN CHESTIA EXPROPRIEREI

Discurs rostit în şedinţele Senatului de la 19 şi 20 Martie de către d. Al. A. Badareu, cu ocazia cetirei celei de a doua propunere de revizuire

(Sfîrşit)

Sunt, d-lor, o mulţime de greutăţi pe cari eu cred că nu le poţi înlătura cu ori cîte jertfe.

Iu primul rînd este climatul nostru care reclamă ca vitele să fie ţinute în grajd timp de 8 luni pe an, în care timp eşti nevoit să le dai mîncare uscată, care e foarte costisitoare şi acest timp ţine de la Septembrie pînă la Mai.

Poate acest mod de a creşte vitele în grajduri să se potrivească cu alte ţări, dar el nu se potriveşte de loc cu ţara noastră.

Din această cauză, înţetegeţi bine că nici gunoi mult nu vom avea, căci după cum am spus, producţiunea este în strînsă legătură cu numărul vitelor îngrijite în grajd.

Nu putem spune că avem prea multe vite şi deci din această cauză nu putem spera că pe viitor vom putea avea la îndămînă şi cu mijloace modeste acest mod de îngrăşăminte. Nu ori ce gunoiu de la vite este îngraşămînt.

Dar, d-lor, mai sunt şi o mulţime de alte dificultăţi care ne pun în imposibilitate de a putea avea la îndămîna noastră gunoiul ca îngrăşămînt pentru pămînt

Ne lipseşte cultura furajului, ne lipsesc drumurile pietruite, ne lipsesc mijloacele de transport.

Nu trebuie să pierdem din vedere că la noi căile naţionale se rîdică abia la cifra de cîte-va mii de kilometri, pe cînd în străinătate drumurile împietruite le întîlneşti la tot pasul.

Pentru toate aceste consideraţiuni, producţiunea gunoiului şi, în legătură cu aceasta, cultura intensivă, este pentru noi absolut irealizabilă.

Aşa fiind, punctul de plecare al hipotezei pe care ne bazăm să afirmăm că cu reducerea culturii mari, nu se va reduce exportul fiind greşit, nu putem spera că rezultatul reformei va fi satisfăcător.

Din contră, la ţărani numărul vitelor cornute din ce în ce scade şi creşte numărul cailor, care nu au aceeaş utilitate pentru producerea îngrăşămintelor şi scade pentru că munca se face mult mai iute şi deci mai la timp cu calul.

După munca cîmpului vine cărăuşia care e mult mai productivă făcută cu caii.

In plus, întreţinerea calului este mult mai uşoară sub regimul lipsei de păşuni decît întreţinerea vitelor cornute.

Exportul de sigur că va fi redus cu cultura mică.

Dar şi la aceasta este un corectiv. Corectivul e, ca să nu se împartă pămîn-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentant: Sam. Löbl, Bucureşti.

turile expropriate în loturi, ci să se arendeze pentru cultura mare obştiilor şi agronomii, conducătorii obştiilor, să împingă cît mai mult la cultura grîului, căci din datele Casei rurale, constat, din nefericire că, chiar pe moşiile date obştiilor cultura grîului e foarte redusă, abia ajunge la 20 la sută din suprafaţa cultivabilă a acelor moşii.

Netăgăduit că cu bună voinţă se pot găsi remedii pentru neajunsurile pe cari le înfăţişează exproprierea.

Unele remedii stau în felul culturi. Un alt remediu, pentru ca, cu toată exproprierea să se păstreze neatins dreptul de proprietate, eu cred că ar putea fi dacă s'ar admite exproprierea nu numai la proprietatea mare, ci şi la proprietatea mică.

Eu cred că viitorul Constituant ar face foarte bine dacă ar prevedea dreptul de expropriere, cînd proprietatea este redusă sub un hectar, pentru că sub un hectar pămîntul nu mai poate servi pentru o cultură raţională necesară întrebuinţării unei familii.

Dacă vor fi expropiate proprietăţile prea mici, vor putea fi comasate ca să poată fi date sub o altă formă culturii. Făcîndu-se exproprierea şi la proprietatea mare şi la proprietatea prea mică, se va da disciplina trebuitoare şi elementelor sufleteşti şi ast-fel, ţăranii vor vedea că chestiunea aceasta de aranjarea proprietăţii nu e nici o chestiune de clasă, nu se face nici în vederea unei clase nici în contra altei clase, nu e nici o chestiune de capriciu a legiuitorului, e o trebuinţă socială şi în faţa acestei trebuinţe sociale toţi sunt egali, toţi sunt supuşi la expropiere. şi cei cu proprietatea prea mare şi cu proprietatea prea mică.

D-lor, mi-ar rămînea poate de discutat chestiunea reformii electorale. Recunosc însă că observaţiile mele au fost mult mai întinse de cît speram, şi prin urmare nu pot abuza prea mult, pentru a ţine această tribună şi atenţiunea d-voastre. Dacă voi simţi nevoe, natural că mai avem încă discuţiuni, o altă citire a cererii d-voastre de revizuire şi deci voi putea să-mi fac la timp observaţiunile asupra reformii politice pe care eu o consider mult mai puţin importantă de cît reforma economică şi socială.

D-lor, nu pot să sfîrşesc, fără a releva greşala care se face ca un fel de presiune de ordine morală, asupra adversarilor reformelor, presiune în contra curentelor cari nu sunt favorabile expropierii.

D-lor, toarte des, în discuţiunile parlamentare am auzit aducîndu-se acest argument, că dacă nu facem alte aşezări ale proprietăţii, bate la uşe revoluţia ţărănească.

Eu înţeleg să o spună alţi interesaţi, înţeleg ca duşmanii noştri să vorcească de uşurinţa de a provoca revoluţie în ţara romînească.

Din nenorocire pentru noi s'a vorbit de revoluţiile ţărăneşti dela noi şi au vorbit la urma nrmei streinii, luînd act de un singur eveniment nenorocit, dar cînd noi singuri o repetăm, cînd dăm a înţelege că suntem pe un vulcan, şi că nimic nu este mai uşor în ţara romînească de cît de a ridica 6,000,000 de ţarani, contra unui milion de orăşeni, ne jucăm cu focul, cu o idee foarte primejdioasă.

Eu cred că am face bine să părăsim cu totul această cale rău inspirată.

In loc de revoluţie ţărănească este mult mai bine să ajungem la rezultatul expropierii, făcînd apel la solidaritatea tuturor elementelor permanente, cărora ţara le-a încredinţat timp atît de îndelungat conducerea destinelor ei.

Eu cred că în solidaritatea partidelor politice cari au avut, şi vor avea răspunderea mersului lucrurilor în ţară, stă realizarea reformelor.

Ori care va fi reforma electorală, tot partidele vor avea răspunderea intereselor permanente ale ţării, fiind-că o reformă electorală care ar face să dispară partidele politice, care ar face sa dispară continuitatea operii politice, care ar aduce surprize, stări de lucruri cu totul noi, la fie-care alegere, la fie-care 4 ani ar fi o reformă criminală.

Am toată încrederea în înţelepciunea acelora cari proiectează aceste reforme, că s'au gîndit să lase nestînsă existenţa partidelor şi să asigure ast-fel prin continuitatea partidelor, continuitatea operii politice şi durabilitatea aşezămintelor Statului.

Eu cred că fără revoluţiune ţărănească dar cu solidaritatea acestor partide politice, chiar fără acordări de scaune în Parlament, lucruri neînsemnate şi trecătoare, ci sub forma solidarităţii morale, ţinînd socoteală de toate sentimentele, de toate ideile în alcătuirea aşezărilor pe care cei răspunzători în momentul actual le plănuesc, stă viitorul, integral a reformelor şi forţa morală a guvernului d-voastre. (Aplauze).

Inserţii şi Reclame

Memoriul studenţilor Universitari evrei din Iaşi.

Următorul memoriu semnat de trei-zeci şi unu (31) studente şi studenţi evrei a fost înaintat d-lui Rector al Universităţei din Iaşi la 27 Martie c.

Domnule Rector

Căţi-va studenţi evrei, prezentîndu-se spre a fi inscrişi la excursiunea Universităţilor din Iaşi şi Cernăuţi, au fost respinşi de comitetul „Centrului Studenţesc" însărcinat cu înscrierea, pe motivul că sunt evrei.

Considerînd Domnule Rector, că regulamentele Universităţii nu fac nici o deosebire între studenţi în cea ce priveşte manifestările Universităţei. vă rugăm să interveniţi pentru a ne restabili în drepturile noastre studenţeşti lezate.

Rezoluţia D-voastră va clarifica situaţia noastră, a studenţiior evrei, în massa studenţimei.

Primiţi vă rugăm, Domnule Rector asigurarea respectului nostru.

Iaşi, 26 Martie 1914

Facultatea de Medicină: Doctoranzi *H. Rapaport, Spanier, M. Tărnăuceanu, S. Zalman, I. Waizer, H. Apter. D-şoarele doctorande: V. Grunspan, Gh. Schraiber A. End, L. Eckştain.*

Studenţi: *A. Ficler, H. Coniver, Iosef Glanzstein, L. Weiselberg, A. Rudic, S, Ackerman, A. Keller, Isidor Marcovici, D. Iancoby.*

Facultatea de drept: *H. Gherner, B. Jurist, Albert Schreiber. A. Goldenberg, H. A. Bimbasat, Lascar Şaraga, Leiba Rabinovici.*

Facultatea de ştinţi: *Filip Schwartz, L. Coniver, Artia I. Bergman.*

Facultatea de Litere: *A. Zalman, Jacques Pineles.*

Redacţia nu respunde de articolele publicate în această rubrică.

INFORMAŢII

D. Al. A. Badareu şi legea pentru funcţionarii C. F. R.—*D. Al. A. Badareu luînd cuvîntul la discuţia generală a proectului de lege pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor de la C. F. R. a pronunţat o foarte interesantă cuvîntare, al cărei rezumat îl dam în cele ce urmează:*

Prin proectul de lege se îmbunătăţeşte soarta funcţionarilor mici de la c. f. r.

D-sa arată înbunătăţirile ce se aduc acestor mici funcţionari. Această îmbunătăţire era reclamată de urgenţă cu atît mai mult, cu cît în anul trecut aceşti funcţionari s'au dovedit a fi elemente foarte preţioase atunci cînd ţara a avut nevoe de serviciul lor.

In expunerea de motive a legei găsesc o şarjă la adresa celor mari, pe care eu nu o găsesc justificată, mai ales că legea din 1910 a fost modificată în favoarea funcţionarilor celor mici.

In anul trecut membrii liberali din parlament ne făceau imputarea că de ce n'aplicăm legea noastră din Aprilie chiar. Dar d-lor, faţă cu împrejurările de anul trecut, puteam noi să satisfacem cererea parlamentarilor liberali? In actuala lege sunt 2 concepţiuni: una care corespunde realităţei, şi alta care e tendenţioasă, aceea care vrea să arate că administraţia c f. r. de sub trecuta guvernare a făcut greşeli mari. Legea prezentată acum vizează administraţia.

Se pune întrebarea dacă actuala administraţiune n'are nevoe de mărirea personaluiui, pentru că aşa cum este astăzi, transporturile de mică şi mare viteză se fac cu greu. N'avem d-lor maşini, n'avem linii de garaj, n'avem linii duble, n'avem ateliere de reparat, n'avem vagoane suficiente. Oare aşa, cu ce are administraţia c. f. r., s'ar putea face mai mul?

După mobilizare s'a prezentat la mine o delegaţie a Camerei de comerţ, care a zis că cu ceea ce avem, administraţia noastră, ar putea face mai mnlt, pentru înlesnirea circulaţiei. Delegaţiei acesteia i-am dat toată atenţia, şi am hotărît înfiinţarea unui control pentru distribuirea vagoanelor de transportare a mărfurilor.

Inspectorul putea îngriji să fie vagoane dar dacă nu erau maşini, aceste vagoane nu puteau fi utilizate.

S'a obiectat că elementele de la administraţia c. f. r. au şi o activitate în afară de funcţia lor. Dar nu se poate, d-lor, ca aceste elemente cari sunt de o valoare superioară, vorbesc de director, subdirector, să nu ia parte şi la viaţa unor alte instituţii.

S'a zis că directorul şi subdirectorul nu fac inspecţii mai dese. Drept vorbind faţă cu obligaţiile ce au de satisfăcut, ei nu pot face prea multe inspecţii, dar pentru acestea trebuesc creaţi mai mulţi subdirectori. Actualul proect de lege suspendă un subdirector pe motivul că unitatea de direcţie suferă prin această multiplicitate.

Eu n'am văzut vre-o instituţie mare, care să nu fie condusă de un director general şi mai mulţi subdirectori. S'a mai invocat motivul unei viitoare descentralizări, că adică în viitor se vor face direcţii regionale. Dar pînă atuncea socot că e nevoe ca subdirectorii să funcţioneze.

Amputînd un organ al administraţiei c. f. r. cred că d. ministru face o greşală.

D. Inspector general al învăţămîntului primar, dnpă recomandarea revizoratului şcolar, a numit pe următorii preşedinţi la conferinţele generale ale cercului didactic primar din jud. nostru.

Secţia I. d. Petru Eugen Stoica. s. II d. Grigore Romu s. III-a d. Gh. Ştefănescu s. IV-a d. V. Grigoraş s. V-a d. I. Cezar Tăzlăoanu.

Revizoratul şcolar a intervenit la I. P. S. Mitropolitul Pimen că în ziua de 10 April ora 9 a. m. să bine-voiască a oficia un Te-Deum la catedrala mitropolitană, pentru deschiderea conferinţelor generale.

S'au făcut următoarele confirmări de epitropi bisericeşti, numiţi de guvern: Ion Andriescu la parohia Ţiganaşi, Ion Ţubuleanu la parohia Arama (Coarnele-Caprii), Ion Bolohan la parohia Totoeşti (com. Erbiceni)

Numiri. — D-na Ecaterina Iorga amploaiată la poşta centrală, a fost transferată la Vîrful-Cîmpului.

— D. Davidescu, oficiant inferior gr. II la poşta centrală, a fost mutat la oficiul poştal al mesageriilor din Bucureşti.

— D. I. Stihi, oficiant superior, a fost permutat de la Bucureşti la Iaşi.

Comisarul Păun, mutat la Iaşi, a refuzat această mutare, preferînd să rămîie la Constanţe.

Epitropia Sf. Spiridon va lua vacanţă, cu începere de Joi 3 Aprilie pînă după sărbători.

Se ştie că parlamentul a votat în ultimele zile chemarea sub arme a contigentului armatei pe anul 1914. Acest contigent numără 53,200 oameni, dintre care 52000 sunt afectaţi armatei pe uscat şi 1200 pentru marină.

Cu acest contigent efectivul armatei în timp de pace se ridică la 95,926 de oameni, adică cu un spor de 9500 asupra celui din anul trecut.

Numărul ofiţerilor se ridică la 5621.

Pentru rechiziţionarea automobilelor, autocamioanelor şi motocicletelor a fost numită următoarea comisiune:

Colonel R. Toroceanu, comandantul reg. 10 artilerie, ca preşedinte; căpitanul Ressel, de la marele stat major; căpitanul de rezervă Ureche şi d. Stăniloi, funcţionar la ministerul lucrărilor publice, ca membri.

Lucrările acestei comisiuni vor începe la 1 April şi se vor termina la 15 Iunie.

Ministerul instrucţiunei publice a hotărît ca să se ţină un concurs special pentru recrutarea maestrelor conducătoare la grădinile de copii din Dobrogoa Nouă. Acest concurs a fost fixat a se ţine cu începere de la 10 Iunie c.

Se pot prezenta pe lîngă absolventele şcoalelor normale, şcoalelor secundare de fete şi absolventele şcoalelor profesionale de gradul I.

Candidatele vor trebui să prezinte odată cu cererea de înscriere, pe lîngă celelalte acte, un act de angajament, legalizat, prin care se obligă să servească ca conducătoare de gradini de copii din Dobrogea Nouă 7 ani, după care va putea cere transferarea la o şcoală de copii din ţară.

D. Gheorghe Huidovici a fost numit în postul de pedogog la şcoala superioară de arte şi meserii din Iaşi în locul d-lui V. Popescu, demisionat.

Examenul de capacitate al elevilor absolvenţi din cl. VI de la şcoala Normală „Vasile Lupu" va începe Luni 14 April. Schimbarea aceasta s'a făcut în vedere ca elevii să poată fi încazarmaţi pe ziua de 1 Maiu şi să facă armată 6 luni, pînă la 1 Noembrie.

Examenul se va trece înaintea profesorilor şcoalei; Ministerul îşi va numi un delegat al său ori dintre inspectorii generali şcolari, ori dintre profesorii universitari.

Şcolare. — Pentru conferinţele generale din acest an, în circ. I şcolară, au fost numiţi de Minister ca preşedinţi de de secţie, următorii institutori:

Jud. Dorohoi: I. P. Manoliu, M. Gheorghiade şi C. Florea.

Jud. Botoşani: Gh. Petrescu, Anton Popescu, C. Iordăchescu, iar supleant Mihai Vasiliu.

Jud. Suceava: Const, Mălinescu, V. Costăchescu şi Gh. Lupaşcu.

Jud. Iaşi: H. Vartic, Eug. Stoica, L. Matasariu, Gh. Stefănescu, I. C. Apostol, Ion C. Tăzlăuanu.

Jud. Roman: N. Popovici, V. Toma, d-na Emilia Manoil, iar pentru grădinele de copii d-na Maria Bărgănanu şi d-ra Maria Popa.

Jud. Vaslui: Victor Dimitriu, C. Manoilescu, C. Vasilache, iar suplimentari I. Olariu, N. Gorgos şi Gh. Răşcnnu.

— Au reuşit din jud. Botoşani, la examenul de definitivat următorii: d-nele Păucă Eliza, Maria Crupenschi, Gheorghiu Ana, Chiriţă Maria, Robu Emilia, Băncilă Natalia şi d-nii I. Pavliuc, I. Condrea, C. Vidrighin, I. Holban, Ciocan Savel, Chiriţa Alex., Gh. Teodoru, I. Mihailovici, D. Urzică, I. Străchinescu.

Examenul va continua după vacanţă începînd în ziua de 16 April, cu judeţul Suceava.

Corpul didactic al şcoalei primare de fete no. 3 «P. Poni» din localitate prin d-na Maria Cintu, directoară, aduce mulţumiri onor. societăţei de binefacere «Jubileul Carol I» care a binevoit a ajuta — acum înaintea sf. sărbători ale Paştelor — 6 eleve sărace de la această şcoală dîndu-le la fiecare încălţăminte, rochie şi pălărie».

La 18 April (1 Mai) se fac modificări în mersul trenurilor; în ceia ce priveşte Iaşii s'au făcut două modificări: expresul Berlin, va avea legătură zilnică cu acceleratul de Buzeu-Constanţa; în acest fel pleci din *Iaşi pentru Gonstanţa, via Paşcani. Plecarea din Iaşi la 10 ore 15 m.* a. m., sos. Paşcani 12 ore 18 m., plecarea cu Berlinul din Paşcani la 12 ore 42 m., sos. Buzeu 5 ore 16 m., plecarea din Buzeu la 5 ore 37 m. seara, *soseşte Constanţa la 10 ore 35 m. seara.* Acest tren este cel mai bun pentru ieşeni, *căci face direct Iaşi-Constanţa in 10 ore şi 50 minute;* pe cînd Iaşi-Constanţa (via Tecuci) face drumul în *17 ore şi 5 minute.* Prin Paşcani *faci economie de drum cu 6 ore şi 55 minute.* A doua modificare este că trenurile Iaşi-Dorohoi şi viceversa, s'au pus în legătură prin Iaşi cu trenurile accelerate no. 1 şi 2, dela şi spre Bucureşti; astfel ca să sosească prin Iaşi la Botoşani la 1.45 p. m., şi să plece din Botoşani (Leorda-Dorohoi-Iaşi) la 2.25 p. m.

Primăria şi peştii.—Este o tradiţie la creştini ca de Florii să se mănînce peşte, ca şi de Buna-vestire; ei bine cu toată *eftenirea peştelui* a actualului guvern, alaltăeri de Florii, în piaţa Halei n'a fost peşte aproape de loc, de cît puţin peşte mărunt (caracudă) care se vindea cu 80 bani chilo; din celelalte soiuri de peşte n'a fost de loc. Ministerul de domenii acum o lună a dat o circulară publicului, *ca să ştie că primăriile sunt de vină dacă piaţa n'are peşte;* căci primăriile au fost înştiinţate din timp, să facă cunoscut depozitelor de pescării din Galaţi şi Brăila, telegrafic, de ce cantitate şi calitate au necesitate zilnic, ca să le trimită peştele cerut.

La noi, d. C. Toma secundul ajutor şi a luat însărcinarea, prin «Mişcarea» de acum o săptămînă, ca piaţa laşilor să fie îndestulată cu peşte... efectul secundului s'a văzut şi la «Buna-Vestire» şi de «Florii», unde erau aproape o mie de oameni, femei etc., căutînd să cumpere peşte şi peştele nicăiri.

In ziarele din Bucureşti am citit acum cîteva zile, un comunicat al direcţiunii pescăriilor către ministrul de domeniii, unde arăta că primăriile nu comandă peştele de şi au corespondenţa gratuită şi peştele stînd în depozit la porturi, s'a împuţit.

Astă iarnă prin Noembrie şi de D-bre umblau căruţe cu peşti pe străzi, zilnic, şi peşte mare, crap, nisetru, ştiucă, suduc, etc., cu un preţ foarte moderat şi lumea săracă era foarte mulţumită, căci odată cu eftenirea peştelui se eftenise şi carnea de vită. Cu noul guvern şi mai ales cu noua administraţie comunală, *eftenirea traiului* şi acum cetăţenii, după ce i-au *ales*, îşi iau răsplata meritată!..

P.

Astă noapte a fost internată la spital fata Mândiţa Rotariu din strada Făinei 35. care a încercat să-şi pună capăt vieţei, înghiţind 3 pastile de sublimat.

Supărări intime ar fi cauza acestui act disperat.

Starea Mândiţei e gravă.

In conformitate cu legea s'a procedat eri după prînz la încheerea situaţiunei diferitelor instituţii financiare, publice, de către o comisiune compusă din d-nii Botez, delegatul Prefectului de judeţ, Hahn delegatul Primarului şi d. Tempovici, consilier judeţian.

Faimosul film „Dragostea Ciobanului", în 3 acte, reprezentat consecutiv săptămîni întregi la Bucureşti şi în străinătate cu un succes formidabil, este piesa principală a noului program de astă-seară Marţi 1 Aprilie al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

E primul film dramatic belgian a cărui acţiune se desfăşoară în mare parte în cele mai feerice regiuni ale Belgiei, în decorurile naturei anume alese întru executarea acestui film.

Sunt apoi cuprinse în noul program:

Grădina botanică din Buiterzorg—insula lava. (Nordul Australiei). Interesante şi instructive vederi.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă, cuprinzînd între altele: Carnavalul din Nizza—Noul dans Furlana jucat de maiştri-coreografi pariziani — Sporturile de iarnă din imprejurimile Vienei etc. etc.

Ginereie a dispărut, scene foarte humoristice.

Căsătoria lui Lory, comedie daneză.

Direcţia cinematografului Pathé-Freres a readus după cererea generală «duetul Prinz», micile fetiţe dansatoare, cari vor mai jucà astăzi seară Marţi pentru ultima oară.

Cu începere de mîne Mercuri 2 April şi pînă Sîmbătă 5 April fiind oprite spectacolele, reprezentaţiile cinematografice nu vor fi date în aceste 4 zile.

Noul program viitor se reprezintă Duminică 6 April, prima zi de Paşti: Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seală cu program nou festiv.

A doua zi de Paşti: Al doilea program nou.

A treia zi de Paşti: Al treilea program nou.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşde Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Azi dimineaţă pe la ora 11 jum. s'a aprins la Universitate rezervoarele de păcură de la instalaţiunile pentru calorifere. Imediat a fost înştiinţat serviciul pompierilor, însă cu ajutorul oamenilor de serviciu focul a fost localizat fără a lua proporţii,

O veche ură, exista între locuitorii Const. Sorin şi lordache Tătăruşanu din com. Focuri.

Luîndu-se ieri la ceartă, cel din urmă a lovit pe Soirn cu o bardă în cap, rănindu-l grav.

Pacientul a fost internat în spitalul din Podul-Iloae, iar Tătăruşanu a fost arestat.

S'a deschis anchetă.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

ULTIME INFORMAŢII

In unele cercuri militare, se vorbeşte de un proect de lege ce va fi prezentat parlamentului, şi care tinde la deschiderea unui mare credit militar, care s'ar cifra la aproape 200 de milioane.

Primim numeroase plîngeri, în potriva faptului, că la trenurile ce sosesc noaptea, călătorii sunt siliţi să facă pe jos drumul de la gară în oraş, de oarece nu se găseşte nici o birjă.

Parcă există un regulament ce obligă un număr de birjari de a se afla la sosirea tuturor trenurilor?

Pe ziua de azi s'a desfiinţat pavilionul de tuberculoşi al Sfîntului Spiridon. Cei cîţi-va bolnavi cari se mai găsiau în pavilion au fost licenţiaţi, ori trimişi la Bîrnova, după alegerea lor.

Locuinţe eftine.—D-na Stratilescu, în numele societăţei „Uniunea educatoarelor romîne", a înaintat administraţiei comunale o adresă, prin care cere a se admite locuitorilor săraci romîni, să-şi construiască case din vălătuci, în partea de sus a oraşului.

Se ştie, că după regulamentul comunal nu se admit case din vălătuci de cît la periferia oraşului şi pe locuri mlăştinoase.

Cu drept d-na Strătilescu spune că aceasta e o greşală, căci construcţia de case pe locuri mlăştinodse, ori din ce fel de material ar fi clădite, încă primejdueşte viaţa celor ce o lucuesc.

Ar fi prin urmare echitabil, a se ţine în seamă sărăcia locuitorilor, care nu-şi pot face case din piatră şi cărămidă şi a i se permite construcţia de case din văătuci însă pe locuri sănătoase.

De această cerere s'a ocupat aseară consiliul multă comunal, — care a primit-o cu bună voinţă.

D. Toma, ajutor de primar, tot recunoscînd dreptatea cererei, a zis că în mod generic ea nu poate fi primită, căci ar însemna o modificare a regulamentului comunal, însă la fiece cerere parţială de construire de case de vălătuci, se va avea în vedere dezideratul uniunei educatoarelor romîne.

De la Teatrul Naţional.—Comitetul teatral s'a întrunit aseară, sub preşidenţia d-lui Sadoveanu.

S'au făcut o sumă de avansări.

Ast-fel au fost avansaţi stagiari de cl. I, d-nii Vernescu-Vîlcea, Damira şi d-ra Castriş.

Au fost avansaţi stagiari de clasa II-a d. Gutulescu, d-na Vernescu şi d-ra Popovici.

S-au acordat premii de creaţi d-lor Vernescu Calmuţki, Damira şi Georgescu.

Comitetul teatral a aprobat angajarea pentru stagiunea viitoare a doamnelor Braborescu şi Fottino şi a d-lui Braborescu.

Comitetele teatrale se întrunesc în astă seară pentru discutarea budgetului.

Pe ziua de 1 Aprilie s'au făcut următoarele sporuri de lefi: *La personalul prefecturei de judeţ*, Arhivar lei 18, pentru a primi 160 lei lunar; Registrator lei 18 pentrn a primi 160 lei; copist 13,50 pentru a primi 120 lei; camerier lei 4,75 pentru a primi 65 lei lunar.

Secretari arhivari de plasă cîte 18 lei pentru fie-care clasă, spre a primi 120, 100 şi 80.

Notari pentru cei de cl. III-a, 9,50 lei, spre a primi lei 70 lunar.

Indemnizaţii de chirie nu sunt prevăzute.

Consiliul comunal s'a întrunit eri la orele 4, sub preşedinţia d-lui Triandafil.

Consiliul s'a ocupat cu vînzări de locuri şi scutiri de taxe.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen s'a întors azi dimineaţă în localitate, unde va rămînea pînă după sărbători,

Din cauza aglomeraţiei, trenul accelerat de azi dimineaţă a sosit cu o întîrzierc de 45 minute.

Firma comercială I. Nessis si N. Hofner din Dorohoi a făcut apel contra sentinţei acelui tribunal prin care i s'a admis cererea de moratoriu numai pe 2 luni.

D. P. Bujor, reprezentantul Universităţii ieşane în Senat a telegrafiat d. C. Stere, rectorul Universităţi, că s'a mandatat pe adresa Stere suma de 63 mii tei.

Cele de mai sus sunt desigur rezultatul agitaţiei profesorilor universitari, despre care noi am vorbit la timp mai pe larg.

Medalia „Avîntul Ţării" se va distribui neapărat cu ocazia serbătorilor de Paşti, la oamenii care au luat parte la mobilizarea din 1913.

Băiatul Gh. Chiper în vrîstă de 8 ani, din Sculeni, jucîndu-se cu o puşcă încărcată, din imprudenţă a împuşcat pe fratele său Neculai Chiper, de 2 ani ucizîndu-l pe loc.

Parchetul a autorizat înmormîntarea.

Un foc, provenit din negligenţă, a distrus cu desăvîrşire o şură cu mai multe unelte agricole, proprietatea locuitorului Ion Păun.

Victime omeneşti nu sunt.

Societatea „Lyra"

va da Duminecă 6 Aprilie crt. în sala şcoalei „Cultura" o Serată Muzicală, Literară şi Dansantă în folosul Cantinei Şcolare.

Biletele sunt depuse la „Magazinul Conservatorului şi „Romînia Muzicală".

Şampanie gratis

LA FABRICA DE ŞAMPANIE *din strada Zugravi No. 19 se primesc sticle de şampanie goale cu preţul de 13 bani sticla. La 20 sticle goale din diverse fabrici se dă o sticlă de şampanie plină.*

La 10 sticle goale din fabrica noastră Charles Dumoulin, proprietatea Ciorapciu, se dă o sticlă plină gratis.

Pentru serbători se vinde în localul fabricei şampanie şi vin spumos în detaliu, cu preţul fabricei. La cerere se trimite la domiciliu.

ADMINISTRAŢIA

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Luptele din Epir

Londra.—Ziarul *Times* află din Durazzo că eri o luptă sîngeroază între albanejii si epiroţi a avut loc lîngă Prenetti.

Epiroţii au fost siliţi să se retragă. Perderile sunt mari din ambele părţi.

Intrunire

Constituanta.— Aseară a avut loc o consfătuire a membrilor partidului Conservator, sub preşedinţia d-lui Pariano.

D. C. C. Arion, care a luat parte la această consfătuire, a făcut o expunere a situaţiei politice.

Schimb de telegrame

Sofiia.— Ziarele publică un schimb de telegrame, între Ţarul Rusiei şi Regele Ferdinand, cu prilejul zilei onomastice a acestuia din urmă.

In telegrama sa, Regele Ferdinand îşi exprimă tot devotamentul către Ţar şi Rusia, şi speră într'o apropiere de fapt între ambele ţări.

Ungurii şi „Domnul notar"

Budapesta.—Procurorul din Cluj a dat ordin să se confisce toate exemplarele din piesa d-lui Goga, intitulată *Domnul notar.*

Se afirmă că poetul va fi dat judecăţei.

Revizuirea Constituţiei sirbeşti

— Probabilitatea convocărei Marei Scupcine—Declaraţiile d-lui Passici —

Belgrad.—D. Passici a făcut declaraţiunea următoare în Scupcină: In cursul acestei sesiuni, s'a ridicat de mai multe ori chestia convocărei unei mari Scupcine. Guvernul a avut prilej să declare adunării că nu se opune la o atare convocare dar că ar fi bine să se amîne alegerile pentru o Scupcină mare, cîtă-va vreme, căci după două războae naţiunea este obosită şi epuizată.

Dat fiind înceteneala lucrărilor legislative, guvernul care are responsabilitatea afacerilor statului trebue să declare că nu va putea să continue a-şi asuma această răspundere dacă bugetul şi chestiile urgent la ordinea zilei nu vor fi votate.

La întrebarea sefului radicalilor independenţi dacă, da sau ba, guvernul va convoba Marea Scupcină în cursul anului şi, dat fiind că şi celelalte partide de opoziţie depuseseră propuneri de revizuire a Constituţiei, preşedintele consiliului — după scurte deliberări cu şefii radicalilor independenţi—a declarat că nu poate da nn răspuns înainte de a fi luat avizul regelui, şi a rugat opozlţia să termine cît mai neîntîrziat, în prima cetire, budgetul.

Guvernul crede că regele va consimţi la convocarea Marei Scupcine, dacă toate chestiile urgente şi importante vor fi rezolvate la timp.

Probabil că ucazul pentru alegerile de Mare Scupcină va apare cel mai tîrziu la finele anului.

Studenţii Iaşani la Constantinopole

Constantinopole.—80 studenţi romîni au sosit aici, salutaţi fiind pe bordul vasului de o deputaţiune de studenţi otomani.

Oaspeţii romîni au vizitat S-ta Sofia şi alte curiozităţi ale oraşului. Două hoteluri din Stambul au fost reţinute pentru găzduirea lor. Universitatea le va da un banchet.

Serviciul Telefonic

D. Take Ionescu şi evenimentele din Coriţa

Bucureşti.—Ziarul Adevărul *a obţinut o convorbire cu d. Take Ionescu, cu privire la cele petrecute la Coriţa.*

La întrebarea redactorului ce crede d. Take Ionescu asupra telegramei d-lui Const. Mille, primi din partea d-lui Take Ionescu următorul respuns:

— „Foarte bine a făcut d. Mille că s'a adresat d-lui Venizelos. Sunt convins de sinceritatea răspunsului. Este bine să se ţie seamă de situaţia exactă şi de spiritul din Grecia, pentru ca să putem judeca cu dreptate cele întîmplate.

D. Take Ionescu zise apoi că a cunoscut pe preotul Balamace, pe cînd venise la Constantinopol, ca în numele poporului aromîn, să ceară un episcopat romîn.

— „Ar fi o mare nedreptate — zise d. Take Ionescu — şi o neiertată greşală, dacă am face răspunzător pe guvernul elin, sau măcar sferile conducătoare ale Greciei de cele petrecute la Coriţa. Nu trebue făcută nici o asemănare între bandele de arţari de altă-dată şi cele petrecute astăzi".

— Dar se zice că ar fi fost şi ofiţeri?

— Nu ştiu—dar este probabil,— dar aceasta nu ar dovedi nici vinovăţia şi nici o conivenţă nu numai a d-lui Venizelos, dar nici macar a cercurilor diriguitoare ale Greciei".

La întrebarea redactorului «Adevărului» care va fi atitudinea Europei, cu privire la luptele din Epir, d. Take Ionescu a răspuns:

— „Europa a avut dreptate cînd a dat Albania de sud împreună cu Coriţa noului stat albanez, fără de care Albania n'ar fi fost viabilă. Europa a avut dreptate cînd a cerut evacuarea acestor ţinuturi de către trupele greceşti, dar a greşit că n'a trimis şi detaşamente internaţionale ca la Scutari.

Dar voinţa Europei va fi îndeplinită şi în curînd liniştea se va restabili. Romînii din Albania o vor duce-o cît se poate de bine.

— Dar asupra mişcărei de la noi, ce credeţi?

— La această întrebare, d. Take Ionescu răspunse:

— «Eu nu-mi schimb părerea, după cum sunt la guvern sau în opoziţie. Eu înţeleg să păstrez politica externă pentru guvern şi refuz s'o împart cu Dacia sau strada. In opoziţie susţin acelaşi lucru şi vă atrag atenţia la toţi asupra unui punct capital, mai ales acuma, cînd România şi-a asumat în peninsula balcanică un rol aşa de frumos, dar aşa de greu:

„Nu există politica externă demnă de acest nume, care să fie în funcţiune de diferitele incidente care se pot petrece, ori cît de grave şi dureroase ar fi ele. Politica noastră externă nu poate fi azi de cît menţinerea păcei, în urma tratatului de Bucureşt.

Relaţii bune trebue să avem cu toate popoarele din peninsula balcanică, dar polul fix al politicei noastre externe trebue să fie menţinerea operei pe care noi am creat-o.

Am deplorat altă dată manifestaţiile antibulgare, tot aşa nu pot să aprob ca manifestaţiunile dureroase de azi să se transforme în manifestaţiuni antigreceşti".

Preludii de rascoale în Indii

Peshavar (Indii).—Ordonanţa indigenă a maiorului Dodd, agentul politic pe teritoriul Quaristanului a rînit cu focuri de revolver pe maior şi pe un alt ofiţer englez.

Asasinul a fost ucis de impiegaţii de poliţie de la graniţă.

Legea incompatibilităţei

Bucureşti.—Proectul prin care se desfiinţează şi incompatibilităţele parlamentare de şi trecut prin secţia, a fost la urmă retras de guvern.

Aceasta pentru că se aflase că 30 de deputaţi vor să voteze contra proectului.

Interpelarea d-lui Iorga

Bucureşti.—D. N. Iorga nu şi-a desvoltat eri interpelarea anunţată asupra celor petrecute la Coriţa.

In culoarele camerei, se afirmă că guvernul a intervenit pe lîngă d. Iorga ca să-şi amîie interpelarea de oare ce guvernul a făcut cuvenitele demersuri.

Indată după redeschiderea parlamentului, guvernul va da cuvenitele explicaţii.

Intrunirea comitetului naţionalist

Bucureşti.—Comitetul partidului naţionalist-democrat se întruneşte în astăseară.

Inştiinţare

Pentru a înlesni introducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'au confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

aşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

De închiriat

în str. Ştefan cel Mare 27

Două odăi *cu bucătărie şi instalaţie de apă Closet modern pentru locuinţă,*

şi

Una odaie *mare frumoasă pentru un* **Birou.**

Informaţii la d. Isidor Margules str. Mare 27.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

Cel mai vechiu şi mai vast depozit de tot felul de

INSTRUMENTE MUZICALE

N. Mischonzniky

Casă de Incredere. Fondată în 1885

— BUCUREŞTI, *Str. Colţei 7* —

Reprezentant pentru Romînia a celor mai mondiale fabrici de piane:

JULIUS BLÜTHNER, *Leipzig*
STEINWAY & SONS, *New-York*
ERARD, *Paris*
PLEYEL, *Paris*
SCHIEDMEYER & SÖHNE, *Stuttgard*
etc., etc., etc.

Pianele şi pianinile din aceste fabrici sunt de o perfecţiune şi elegantă uimitoare. Toate curţile imperiale şi regale din Europa posedă din aceste piane.

Se expediază şi în provincie. Serviciul foarte conştiincios.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m.

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sealy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

ANUNCIU

Subscrisul în calitate de şequestru judiciar numit de Onor Trib. Iaşi s. 2 asupra viilor din Com. Bucium proprietatea def. Toma Săvescu, public spre cunoştinţa generală, că în ziua de 9 Aprilie a. c. ora 9 dimineaţa voiu ţine licitaţie publică, la via din com. Bucium jud. Iaşi unde a fost domiciliul defunctului, pentru **vînzarea a trei vase cu vin alb din recolta anului expirat** *in cantitate aproximativ de 2042 litruri şi totodată* **licitaţie pentru arendarea numitelor vii.**

Concurenţii se vor prezenta la licitaţie cu garanţiile cerute de lege. Cumpărătorii vinului vor respunde de îndată preţul.

Arthur G. Sion
Str. Asachi 6.

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti. Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi sănătoşesc *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari-i [illegible] tuturor celor l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere. Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potă găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi coriteii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRERES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti: această pânză înfrumuseţează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.— Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.— Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţă etc.

Societatea „Ancora“ încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

Sanatorul Dr. Tzaicu

Iaşi, str. ZIMEI No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizat cu aparatele cele mai noui. Instrumentar ireproşabil. Se practică azi ce intervenţii.

Sanatoriu de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Femei. Sală specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reglementările.* Se fac analize de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. **Policlinică**, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 33.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2144 — Joi 3 Aprilie 1914

POLITICE

Scrisorile d-lui Pangrati

In corpul ziarului cetitorii găsesc textul scrisorilor care au adus după sine plecarea d-lui Ermil Pangrati și a celorlalți universitari, din partidul conservator.

Caracteristice aceste scrisori. La o critică—ce-i drept incisivă — făcută de d. Pangrati și prin care d-sa dovedește că acțiunea corifeilor conservatori de la sindicatele agricole, este potrivnică programului, comitetul acestui partid respunde prin aceea că „a luat act de demisia d-lui Pangrati".

De sigur că pentru toată lumea de bun simț această procedare ie cel puțin surprinzătoare. La o critică—dovedită pe deplin justificată —făcută de un membru din comitetul executiv, de importanța fostului ministru de lucrări publice— era natural să se respundă printr'o intervenție, prin încercări de a restabili un acord. Nimic din toate aceste—cu declarația de primire a demisiei, pe care, de altfel d. Pangrati nici nu și o dăduse formal. Căci, este evident, un dezacord, poate să aducă după sine restabilirea armoniei sau ruptură definitivă. In cazul special, însă, se pare că n'a fost loc pentru două alternative, ci una singură: demisia—sau mai bine zis o excludere deghizată din partid.

Să fi recurs comitetul conservator la această aspră procedare, în scop de a statua un exemplu? Nu credem — fiind-că nu ie vorba de un oare-care membru al partidului, ci de un om cu situația de fost ministru și care s'a dovedit în urmă a avea în jurul său un număr de personalități marcante din lumea universitarilor. Și apoi, în starea precară în care se află acest partid ie exclus ca el să și permită acte de energie de asemenea natură.

Faptul excluderei d-lui Pangrati are o explicație—una singură și anume acea că stăpînul partidului conservator este astă-zi d. Filipescu. D-sa nutrește o veche ură de moarte împotriva d-lui Pangrati și în gestul acestuia, cînd cu scrisoarea, d sa a văzut desigur— și poate nu fără dreptate — o acțiune, pe care fostul membru al lucrărilor publice o îndrepta în potriva d-lui Filipescu.

Iată explicația justă. Intîmplarea constitue încă un ponos al șefiei efective a d-lui N. Filipescu.

In contra Iașului

In coloanele „Opiniei" s'a scris eri — și s'a scris de atîtea-ori—„Pentru Iași". De aceia, schimbînd numai titlul, vom face din nou același lucru, arătînd cum lucrează și complotează unii în contra Iașului.

Ne-am ocupat de desființarea celor trei spitale județene, anume din Bivolari, Ungheni și Voinești. Se zice că desființarea, sau în termeni de convenție, prefacerea spitalelor în infirmerii, se efectuează pe temeiul unui articol din lege, care permite direcțiunii serviciului sanitar superior să transforme în infirmerii spitalele județene cari nu au mai mult de zece paturi.

Evident. Ar fi fost mai natural a se inmulți numărul paturilor, în loc de a lua drept pretext micul număr de paturi și a le suprima, căci infirmeria nu este spital, ci un fel de nimic.

Dar iată că direcția generală a serviciului sanitar găsește prilejul de a aduce Iașului un nou omagiu și un nou serviciu, îngăduind epitropiei sfîntului Spiridon să desființeze pavilionul pentru tuberculoși.

Nici nu s'a împlinit anul de cînd, în asistența Mitropolitului Moldovei și autorităților, epitropia trecută a inaugurat acel pavilion care, neaparat, răspundea unei mari necesități medicale și sociale.

De ce găsește cu cale epitropia liberală să închidă pavilionul, să licențieze bolnavii, cari apelau la ajutorul ei?

De ce a aprobat d. dr. Sion această lichidare, după ce, în recentul raport al inspectorului Glineanu—dat publicității de către d-rul Sion — s'a arătat cît de insuficientă este căutarea medicală a tuberculoșilor la Bîrnova?

Nu mai vorbim de ironia că, deși la hotarul județului nostru, nici un tuberculos din Iași nu poate fi adăpostit în acel sanatoriu de cît după lungi și penibile intervenții la serviciul sanitar superior.

Nici măcar Cassa Centrală a meseriilor nu are posibilitatea de a interna vre-un meseriaș tuberculos din Iași fără interminabile stăruinți la Centru.

Atunci?

Rămîne un lucru stabilit. D-rul Sion ne expunea, mai dăunăzi, să lase nebunii Socolei liberi pe ulițele Iașului. Acum se vor plimba oftigoșii cărora Spiridonia le-a închis ușile,—cu oblăduirea d-rului Sion.

Mici Polemici

De 1 Aprilie n'au fost păcălite numai mari categorii de funcționari — vezi profesorii etc. etc. — dar și contribuabilii au fost păcăliți, căci vor avea de acoperit un supliment budgetar de 62 milioane.

*

„Intreruperile sunt esența vieței parlamentare" — a zis d. A. C. Cuza.

Cetățenii îl vor întrerupe negreșit cu ocazia alegerilor pentru Constituantă.

*

Noua piesă «Akim» nu e nimic pe lîngă surpriza ce ne pregătește concetățeanul nostru Haki *zis și ex-maiorul: o piesă intitulată „Hakim", sau «Omul de prisos».*

*

Odată cu demisia intelectualilor, a intrat microbul descompunerei în partidul pur conservator.

E un microb descoperit de d-rul Proca, unul dintre intelectualii demisionați.

*

A apărut în Iași o nouă revistă: «Valuri».

„Ce e val, ca valul trece.

*

Oule roșii vor fi foarte căutate în acest an, căci sunt la putere roșii și generoșii.

*

A propos de „eftenirea" peștelui:

Deviza paștelui va fi de astă dată: „Gozonaci, babe, pești".

*

Eliminînd pe vechii funcționari ai bibliotecei, d. Pascu a esclamat:

«De cînd îi Pasc»!

NOTA ZILEI

„L. B."

Propun să se întemeieze sub această denumire o „Ligă Bărbătească" pentru ocrotirea produselor intelectuale virile.

Cetim în „Viitorul Romîncelor" că se întemeiază în Capitală un teatru denumit „Domnița Caragea", pe scena căruia se vor juca numai piese scrise de femei sau piese favorabile femeilor.

Auzit-ați cînd-va de vr'un teatru care reprezintă piese scrise numai de bărbați, ori favorabile barbaților?

De unde pînă unde tezismul și femenismul *a fortiori*, ca să zic așa?

De cînd oare dragostea cu sila se confundă cu arta?

Vox clamantis in deserto

Să nu se supere d. Cuza dacă-i «imprumutăm» un titlu din foaia sa,—de altfel nici nu ar putea-o face, d-sa fiind— după cît se spune un mare... partizan al împrumuturilor. De cît, noi nu vroim să ne facem titluri de glorie din „împrumutul" nostru, ci doar pe leit-motivul acesta să arătăm contribuțiunile pe care naționaliștii și conservatorii le aduc în actualele împrejurări, ușurării situației economice, în care se găsește țara noastră.

Partidul conservator fiind mai vechiu îi dăm întâetatea.

De cînd s'a simțit nevoia revizuirei Constituției și de cînd a început a se înfăptui aceasta, toată activitatea partidului conservator—dacă se poate întitula astfel—a fost un progres de forță negativă. Ne vom explica.

Nu protivnici revizuirei,—aceasta doar s'a dovedit prin extrema balanțare într'o parte și în alta ale ponderilor intelectualității lor,—conservatorii nu găsesc calea dreaptă pentru că n'au nici o cărmă.

Abținîndu-se la prima votare de propunere a revizuirei, — afară de d. Grecianu, care a votat în contra ei,—conservatorii, bine înțeles acei ce erau de față, votează toți „contra" la a doua chemare.

E un progres acesta, un progres negativ,—că să întroducem un nou termen de activitate parlamentară.

Inaintea acestor votări și pînă în timpul de față insă, conservatorii au *discutat*, adică au combătut reformele. S'a cheltuit o colosală cantitate de energie, s'a făcut vorbărie destulă, începînd cu octogenarul d. Carp și sfîrșind cu cel paraponisit deputat conservator, intrat fără „mila guvernului". Totul însă se va reduce la ceia ce vroește să ne spună dictonul latin, căci totul va fi „vox clamantis in deserto!"

Și iată de ce?...

Conservatorii stărnesc a fi «contra».... pentru că mai tîrziu cînd vor fi «pentru» să nu se poată spune că activitatea lor de partid se reduce la o «coadă» a partidului liberal,—după cum ziarele lor au spus-o de alții.

Vor fi însă «pentru» revizuire—și de alt-fel au și avut grija să-și lase o portiță de scapare, prin absența d-lui Marghiloman, la a doua votare de propunere, la Senat,—zicem vor sfîrși prin a fi *pentru*, aceasta fiind singura activitate înțeleaptă care condiționează existența partidului conservator.

Punîndu-se de-a curmezișul vremurilor și împrejurărilor, ar însemna pieirea acestui partid. Și barbații politici ce le-au mai ramas, vor înțelege acest crud adevăr, pentru a nu găsi o ieșire din situația în care se găsesc. Iar atunci tot ce-a putut prinde cartea vieței politice a partidului conservator, în aceste vremuri de (nădăjduire).... trecătoare rătăcire, vor rămîne... vox clamantis în deserto.

Venirea la... (!) reprezentantul partidului naționalist... la d. Cuza să se înțeleagă bine, căci de d. Iorga nu avem deocamdată nimic de zis.

D. Cuza—dacă în adevăr chintizințiază aspirațiunile și vederile partidului naționalist,—se dovedește a fi și... inutil și periculos, iar mai presus de toate cu totul în dezacord cu așa zisul program al acestui partid.

Voiește d. Cuza—implicit partidul său dezrorbirea economică a țărănimei, și cu toate aceste a spumat și asudat combătînd proiectul liberalilor... de improprietărire.

Voiește d. Cuza votul universal pentru toți romînii — și deși noi sîntem protivnici vederilor liberale în acest punct — deci fără a-i susține—dar d. Cuza a avut chiar o altercație cu colegul său de idei, d. Iorga, combătînd „colegiul" unic, poate un pas către cel dintăi... Dar ce să mai spunem? D. Cuza și partidul său par a se arata de esența cea mai îndărjită conservatoare, iar de aici o întreagă limbuție, lipsită și de miez, și de logică și de sir... O extrem de ilustrătoare pildă nu a latinescului «vox clamantis...» ci chiar a romînescului „a urla pe degeaba". Romînul însă spune că urletul nu-i de-a buna și, după cît se pare, acesta e urletul de. . îngropare politică ce și-l scoate reprezentantul colegiului al II-lea de Iași.

Și unii și alții — și conservatori și naționaliști — se dovedesc a fi cei absolut nechemați întru limpezirea cumpenei prin care trecem. Și e o cumpănă cu atît mai periculoasă, cu cît se găsesc romîni atît de puțin patrioți, în cît să nu-și dea seamă că negațiunele lor de azi, mîni se pot transforma în cine știe ce zdruncin social, de care nu vor răspunde de cît ei în fața oamenilor și-a lui D-zeu.

E. B.

ECOURI

Mitică.—In cofetăria «Tuffli» se făcea în una din zile politică. Aristocrația iașană își dădea părerile asupra senzaționalelor evenimente petrecute în ultimul timp la Paris.

Numele d-lui Poincaré revenea mereu în discuție.

De la o masă retrasă, sare Mitică cu gura:

— „Și eu cunosc pe Poincaré. Acela care joacă mereu la cinematograf"!

Abnegație gastronomică. — Minunatul compozitor Meyerber se afla odată la stațiunea termală belgiană Spa.

In una din zile ieși de acasă în zorii zilei și nu se întoarse de cît seara tîrziu și doborît de oboseală. Servitorul, alarmat de starea stăpînului său, chemă un doctor. Doctorul își găsi clientul cu ochii stinși și figura descompusă. Reflectă puțin și întrebă pe servitor:

— De cînd n'a mîncat stăpînul tău?

— Nu știu (răspunse servitorul). Mereu cu *muzica* lui. Cînd îl apucă nici nu poți să te apropii; se închide singur în odae și nu-i chip să-l întrerupi!

— Repede o ceașcă de șocolată (strigă doctorul), și cît mai curînd două cotlete și un pahar de bordeaux.

Meyerber nu se opuse și mîncă cele comandate. In urmă s'a culcat.

A doua zi dimineață doctorul îl vizită din nou și-și găsi clientul deplin restabilit și bine dispus.

— Ei bine! zise doctorul surîzînd. Te-ai și întremat după boala gravă de eri?

— Ce-am avut, doctore? întrebă nedumerit compozitorul.

— Ce întrebare! Dar uitaseși să mănînci, o zi întreagă!...

*

Nemurire. — Uu exemplar de film, reproducînd chipul lui Andrei Carnegie, a fost depus la Palatul Păcei din Haga care —se știe— a fost clădit datorită sumelor considerabile donate de către milionarul amemican.

Deasemenea și vocea marelui filantrop a fost înregistrată de gramofon.

După cît se pare, însuși Palatul Păcei ar trebui să fie depus undeva, spre aducere aminte. In adevăr, popoarele sînt departe de a înceta cu legăturile sîngeroase și brutale dintre ele.

PAIUL și BÂRNA

Era o vreme cînd gazetele conservatoare nu mai conteniau să se... desfete de cele foarte puține demisii, și ca număr și ca însămnătate, pe care cîți-va inși le dădeau din partidul conservator-democrat.

Ce mai zarvă!... ce tămbălău pe tema așa zisei dispariții a tachismului!

Am tăcut atunci, din două puncte de vedere, — întâi, că nu aveam nimic de răspuns cu privire la dimisiunea din partid a cui ar fi fost, nimeni nefiind legat, de nici o grupare politică, de cît pe considerente de ordin porsonal, — legătură de o durată cu totul relativă, într'o soctetate unde totul e interes și căpătuială,—unde convingerile pot dura atît, cît timp a trebuit îndestulării cutării ori cutării necesități particulare. In al doilea loc nu puteam răspunde într'o discuție unde ori ce frază, ori ce iotă era răutate și rea credință.

Am așteptat. Cunoscînd împrejurările de viață ale partidului conservator, eram siguri că timpul, singur, va da răspunsul în locul nostru. Și nu ne-am înșelat.

In adevăr, dacă din partidul nostru— conservator democrat — s'au îndepartat cîți-va membri, căror nu le va face nimeni nici o învinuire dacă au pus interesele lor personale, mai presus de acele ale grupării din care făcuseră parte,—au tot același lucru se poate spune de dimisiile ce-au început a curge din partidul conservator.

Nu e tot una decisia ori căror X sau Y vor fi— cu totul sterși în însămnătatea poziției pe care o ocupau în societate, —cu demisia atîtor profesori universitari cîți s'au dezis din gruparea conservatoare.

Dacă plecarea unui x poate fi condiționată de o nevoie a existenței, un profesor — om cu situație și mai presus cu putere de precumpănire — un profesor însămnează ceva și atunci cînd el se dezice dintr'o grupare, însamnă că acolo numai poate dăinui, însamnă că viața în sinul acelei grupări a devenit atît de lîncedă, atît de viciată, în cît nu mai îngăduie stăruința în ea a celor inteligenți și culți, a celor cu tragere de inimă și cu dor de muncă și progres.

N'ar fi oare locul ca noi — cu mult mai îndreptățiți—să începem a trimbița... desființarea conservatorizmului?

Cu toate aceste nu o facem. Nu știm cum dar ultimele zile ale ori cui va fi îți impune parcă un fel de «respect al morței».— Și vom respecta agonia partidului conservator.

Nu ne putem opri însă să nu constatăm încă odată dreptatea proverbului care sună că: nu iscodi paiul din ochiul altuia, ci vezi-ți bărna din ochiul tău. Și de cît ar fi cîntat aleluia, celor ce nu dau de cît semnele celei mai necondiționate puteri de viață,— cu mult mai bine ar fi fost ca partidul conservator să fi căutat a și fi lecuit din timp, rănile care azi l-au adus pe pragul morței.

Dinu

OAMENI ȘI LUCRURI

„Quem Jupiter perdere vult..."

Sau pe romînește: «pe cine vrea Domnul să-l piardă, îi iea mințile".

Dacă e adevărat—și de ce n'ar fi?—că autoritatea... literară maghiară proiectează să deschidă poetului Goga proces de tradare națională, atunci proverbul se potrivește de minune.

Actul întâi al dramei — nu al dramei poetului Goga, ci al cetățeanului ungur Oct.-Goga—s'ar fi petrecut, pare-se, prin confiscarea volumelor.

Se știe că dramele cenzurei nu sunt în genere lipsite de elemente și aspecte comice, în țara bunei noastre vecine, monarhia ungară.

Se știe ce se petrece cu atîtea publicațiuni romînești, interzise subt un titlu și autorizate subt un altul. Cenzura strașnică se mulțumește să revoluționeze titlurile și coperțile.

Răposatul Badea Cîrțan a suferit de atîtea ori pedepse severe din partea autorităților ungurești, pentru că nu s'a priceput să schimbe coperțile și titlurile cărților, pe care le aducea din Romînia liberă în Transilvania.

Cenzura fiind, în genere, o instituție absurdă, nu poate avea de cît criterii absurde. A pretinde acestei întreprinderi— cenzurarea — să contribuie la siguranța statului; a o erija într'un principiu de supremă garanție pentru existența unei țări, este un anacronism care nu mai suportă seriozitatea unei discuțiuni...

Din ce punct de vedere dară—și după o experiență atît de vastă—speră vecinii noștri să tragă foloase din cenzurarea și terorizarea unui scriitor, care posedă limba sa proprie, care scrie pentru connaționalii săi, într'un graiu înaripat și larg—răsunător ce nu se poate înfrîna, căci a trecut de mult hotarele și a dobîndit o faimă europeană?

După încercările contelui Tisza de a realiza împăcarea romîno-maghiară, — nimicirea unei lucrări literare de valoarea dramei lui Goga, «Domnul Notar», însamnă o trecere atît de bruscă, încît apare dintr'odată și încă odată abisul adînc pe care numai îndelungi vremuri de așteptare dacă-l vor umplea cînd-va!...

Dar alarmarea cenzurei pentru o operă care este infinit mai puțin alarmantă decît *poeziile* lui Goga— «Cîntarea pătimirii noastre»— este încă o notă hilariantă în mijlocul tragediei sociale și etnice, care dezbină cele două popoare despărțite de Carpații înalți.

Rodion

PROECTELE

noului director general al teatrelor

D. George Diamandi, noul director al teatrelor a destăinuit proectele d-sale asupra activității și a reformelor ce sunt de făcut spre progresul artei dramatice din țară. Intrebat la unele întrebări a răspuns astfel:

.. «Stagiunea este pe sfîrșite, întreg repertorul este hotărît, așa că nu voi face de cît să urmez ce a fost stabilit. Cum se va închide stagiunea, cred că în vară repertorul, artiștii, rechizita, decorurile cum și prestigiul teatrului din capitală, sunt un capitol intangibil și inalienabil al societății dramatice și vom întreprinde un turneu mare în toată țara, cu piese alese anume. Urmăresc înființarea unui teatru sătesc, ambulant, cu un repertor ușor de priceput pentru țarani.

«In stagiunea viitoare voiu căuta să montez mai multe piese ramînești. Voiu creia premii de încurajare, pentru autorii de comedii, în deosebi. Vom juca drame și comedii din repertorul francez și german.

«Dacă deficitul, pe care l'am găsit, va fi acoperit, voiu căuta să montez feerii, și un repertor anume pentru copii la matineuri.

„In ceea ce privește congedierile, trecerile la pensie, sau eliminările personalului artistic, nu voiu lua nici o hotărîre de cît atunci cînd voiu vedea că artiștii nu-și fac datoria și n'au talent. In privința noilor angajamente, au hotărît comitetele, ca să se facă în număr cît de mic,

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6.

căci fiind dat prea numerosul personal neîntrebuinţat şi mai ales că reversele financiare nu permit angajarea unui personal în plus, cu care nu avem ce face. *Sunt destule locuri vacante în teatrele naţionale din Iaşi, Craiova ca şi celelalte particulare.*

„Despre rotaţie între cele trei trupe, mai trebue timp de gîndit, însă se poate rotaţia să se facă astfel, ca în acelaşi timp o parte din trupă să joace la Naţional, iar altă parte în alt oraş“.

Ziarul nostru a avut un articol cu venirea d. Diamandy în capul teatrului naţional tocmai la 4 lanuar 1914, cînd încă nu se ştia de menirea d-lui Brătescu-Voineşti. In acel articol erau mai toate ideile noului director, d. Diamandi, şi era intitulat *„Despre reforma teatretor naţionale.* Atunci o foae guvernamentală a disminţit menirea d-lui Diamandy şi proectele d-sale, însă dreptatea a rămas a noastră.

Interviewul de care e vorba a fost luat din un număr anterior al *„Rampei“*.

Chebepe.

Scrisorile d-lui Er. Pangrati

Ziarul *Universul* publică următoarele scrisori, primite din partea d-lui Pangrati, profesor universitar şi promotorul mişcărei revizioniste, din partidul conservator. Aceste scrisori au fost adresate în două rînduri d-lui Al. Marghiloman, regentul partidului conservator:

Bucureşti, 20 lan. 1914.

Scumpe d-le Marghiloman

Cunoaşteţi discuţiunile urmate atît în Comitetul nostru restrîns consultativ, cît şi în comitetul executiv. Fiecare şi-a expus acolo cu sinceritate, convingerile sale. A rezultat programul partidului conservator, care cuprinde un sistem întreg de propuneri înţelepte, printre care şi îndemnul hotărît să se ofere pămînt de bună voe din partea proprietarilor mari,—sau, la trebuinţă, sancţiuni legale pentru luarea pămîntului. Program primit de toţi fără rezerve.

Insă campania electorală a început şi marii proprietari s'au adunat eri la Uniunea Sindicatelor agricole. Au luat parte aproape toţi fruntaşii noştri conservatori, d-nii C. C, Arion, M. Cantacuzino, Gr. Cantacuzino, etc.—d. N. Filipescu şi chiar d. I. Lahovari, unul dintre cei doi loctiitori ai şefului partidului. Acolo s'a luat hotărîrea următoare: „Ne declarăm cu totul solidari spre a lupta *pe toate căile şi prin toate mijloacele* împotriva ştirbirei înviolabilităţii proprietăţii, aşa cum este prevăzută în Constituţia ţării».

Ce facem atunci cu programul partidului? Conflictul este vădit.

Chestiunea agrară există în România sub o formă prea gravă, pentru a se impune mai presus de orice interese particulare. Chestiunea agrară a fost pusă sub forma precisă cea mai dureroasă. încă de la 1907. Ea nu poate fi înlăturată prin declaraţiuni,—(vezi memoriul Sindicatelor agricole sub acea că: „marea noastră proprietate n'a avut nici odată caracterul latifundiar“ (!?). Nici prin simpla ofertă a moşiilor Statului şi a celor de mînă moartă ea nu poate fi rezolvată Mai toate aceste moşii sunt astăzi de fapt în exploatarea obştiilor sătesti. Proprietatea mare particulară trebue să-şi impună sacrificii *reale şi imediate.*

Exproprierea se putea înlătura prin oferte precise de bună voie,— nu prin moţiuni ca cea dela Sindicatele agricole. *Partidul conservator consecvent programului ce şi-a dat, era dator să ceară oferte sau să voteze sancţiuni.*

In orice caz, în această chestiune gravă pentru ţară nu mă pot solidariza cu fruntaşii noştri, cari înţeleg să ducă lupta electorală pe platforma moţiunii de ieri. Cale greşită pentru partid, primejdioasă pentru ţară.

Cum v'am vorbit în lunga noastră conversaţie din Vinerea trecută, nu mai pot, prin urmare, să primesc nici o candidatură conservatoare în alegerile apropiate, nici să lupt alături cu cei cari şi-au exprimat credinţele în moţiunea Sindicatelor agricole.

Distinsele mele salutări.

E. A. Pangrati.

Bucureşti, 30 Martie 1914

Stimate D-le Marghiloman,

După o aşteptare *lungă,* scrisoarea dv. din 24 Martie îmi aduce confirmarea primiri scrisorii mele de la 20 lanuarie. Imi spuneţi că aţi comunicat-o comitetului consultativ care „a luat act de *această demisie*“.

Vorbele şi faptele mele sunt totdeauna precise şi hotărîte, Stimate Domnule Marghiloman. De aceia am ţinut şi ţin să nu li se dea alt rost decît rostul lor firesc. Imi veţi îngădui, dar, să precizez.

Scrisoarea mea din 20 lanuarie nu a fost o demisie din partidul căruia am aparţinut statornic 28 de ani. Scrisoarea aceea a avut menirea să atragă atenţia conducătorilor noştri, că un număr de fruntaşi conservatori *calcă programul partidului,* cînd îl înlocuesc prin formula de la sindicatele agricole, „Ne declarăm cu totul solidari spre a lupta *pe toate căile şi prin toate mijloacele* împotriva ştirbirii inviolabilităţii proprietăţii !“

O asemenea solidaritate am respins-o hotărît chiar adouazi după proclamarea ei. Nu puteam să o prevăd, nici să o resping mai înainte.

Era o datorie pentru mine să-mi reamintesc—şi să vă reamintesc programul nostru:

„ Partidul conservator consecvent programului ce şi-a dat, era dator să ceară oferte (precise—dela proprietarii mari) sau să voteze sancţiuni“.

Această rechemare la program, comitetul consultativ o consideră ca o demisie din partid? Iau act la rîndul meu.

Vă rog să primiţi stimate d-le Marghiloman, distinsele mele mele salutări.

E. A. Pangrati.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

ORDONANŢA

Noi Primarul Comunei Iaşi, avînd în vedere raportul Serviciului Eclerajului prin care se arată că instalaţiunile luminei electrice de prin oteluri şi prăvălii pe lîngă că au o vechime medie de 10—15 ani, dar nici nu mai corespund planurilor de instalaţie care au fost depuse la Primărie fiind-că în acest interval li s'a făcut o mulţime de schimbări de oameni care nu aveau cunoştinţă de prescripţiunile impuse de Comună.

Avînd în vedere că asemenea instalaţiuni au devenit periculoase, şi pot da loc la incendiuri şi chiar la accidente de persoane.

Pe baza art. 58 din legea pentru organizarea Comunelor Urbane şi a contractului de concesiune a luminei electrice:

DISPUNEM:

Toţi proprietarii de oteluri şi prăvălii sunt obligaţi ca în termen de o lună să-şi refacă instalaţiunile conform prescripţiunilor Comunale, şi numai prin instalatori autorizaţi de Comună.

Devizele acestor lucrări vor fi controlate de serviciul Eclerajului care va observa ca preţurile materialelor întrebuinţate să nu fie mai mari de cît acele prevăzute de tariful aprobat de Comună pentru instalaţiuni.

Contravenienţii la această ordonanţă vor fi daţi judecăţii şi li se va întrerupe curentul electric.

No. 5578
1 Aprilie 1914

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.

INFORMAŢII

Se ştie că lucrările comisiunei mixte pentru stabilirea unui acord privitor la construirea unui pod peste Dunăre, între Romînia şi Bulgaria au fost suspendate de vre-o două săptămîni, din cauză că se iviseră divergînţe de păreri în privinţa punctului de frontieră unde să fie aşezat podul.

Delegaţii bulgari pretindeau ca podul să fie construit în dreptul punctului bulgăresc Nicopoli, la care însă s'au opus membrii comisiunei romineştl, care cerea ca podul să fie situat în dreptul oraşului Corăbia. In privinţa aceasta delegaţii noştri, au amintit comisiunei bulgare că şi acum cîţiva ani s'au făcut tratative pentru construirea unui pod care să lege Bulgaria şi România, dar cari au eşuat atunci, tot din cauză, că statul vecin se opusese ca el să fie situat la Corăbia. Romînia nu poate admite alt punct pentru construirea acestui pod, căci ar insemna să ne ducem singuri prejudicii economice de mare însemnătate.

Tratativele au fost intrerupte în aşteotarea unor noui instrucţiuni cerute de delegaţii bulgari de la Sofia.

Pentru azi dimineaţă se anunţase reluarea tratativelor, ceea ce însă nu corespunde adevărului. Delegaţii bulgari neprimind instrucţiuni acceptabile de către guvernul nostru, tratativele au fost întrerupte deocomdată după o vizită de lămuriri ce au făcut'o d-lui I. I. C. Brătianu. In consecinţă delegaţii bulgari vor părăsi Capitala astă-seară.

D. Take Ionescu, a plecat la Sinaia, unde va petrece tot timpul vacanţei de Paşti.

D. Al. A. Badareu sosit azi dimineaţă pleacă deseară la Bucureşti, unde va rămînea o zi.

Elena Duca, menajeră, din strada Universităţei, pe cînd şedea la masă a încetat subit din viaţă.

Nefiind nici o bănuială, s'a autorizat înmormîntarea.

Budgetul judeţian a fost aprobat de ministrul de interne.

Administraţia comunală a dispus ca lefile funcţionarilor să se achite mîine, cu anticipaţie pe luna curentă, în vederea sărbătorilor.

Printre elevii Liceului Internat din localitate s'au constatat 2 cazuri de tuberculoză.

Bolnavii au fost trimişi acasă şi s'a dispus dezinfectarea întregului local al şcolii.

Ştiri sosite din Rusia, vestesc că în guvernămîntul Uralsk s'au declarat mai multe cazuri de ciumă.

Autorităţile sanitare superioare au fost înştiinţate.

D-nii Petru Cordun şi Gh. Vasiliu au fost numiţi pedagogi la şcoala superioară de Arte şi Meserii din localitate, în locul d-lor I. Roşescu şi C. Tarcinius demisionaţi.

Program pentru serbarea Paştelor.

I

—Vineri 4 Aprlie c. la ora 7 seara, în Catedrala sfintei Mitropolii, se va începe slujba „Prohodul Domnului“ oficiată de Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit, înconjurat de cler şi asistat de corul vocal al Catedralei.

In piaţa din faţa bisericei, se va aflà cîte un detaşament din fiecare corp de trupă, din garnizoana oraşului.

In timpul cînd se va înconjura biserica cu sfîntul Epitaf, trupele se vor descoperi iar gorniştii şi muzica vor cînta «rugăciunea».

La serviciu vor asista autorităţile civile şi militare.

II

La slujba sfintei Invieri, care va avea loc a doua-zi la oara 12 precis, noaptea vor asista autorităţile civile şi militare.

O companie de onoare cu drapelul şi muzica se va afla în faţa bisericei la oara 11 şi 30 noaptea.

In momentul cînd I. P. S. Mitropolit va rosti imnul *„Christos a inviat“* muzica militară va ciuta „rugăciunea“ şi apoi „imnul regal“.

După aceîa se va începe slujba utreniei şi a sfintei Liturghii.

Excursioniştii de sub conducerea d-lui V. Teodoreanu au ajuns ieri la Roma de unde au sosit primele telegrame unora din părinţii celor plecaţi.

Aseară a încetat din viaţă d-na Elena Maria Zaharia, rentieră.

Inmormîntarea va avea loc miine.

O consfătuire intimă va avea loc azi la Primărie, în vederea unor noui numiri ce urmează a se face în diferitele ramure ale serviciilor comunale.

D. C. G. Manciu, avocat a fost numit şef al serviciului contencios al Primăriei.

D-sa a depus azi cuvenitul jurămînt,

Administraţia comunală a făcut azi cunoscut funcţionarilor, că Primăria va lucra azi şi mîne toată ziua, aşa că vacanţa va începe de Vineri 4 A

Două categorii de cetăţeni romîni

Din discursul rostit de d. Take Ionescu asupra organizării teritoriului anexat

D-lor deputaţi, trec mai departe. Găsesc în proiectul de lege două dispoziţiuni contra cărora nu pot să protestez în destul. Să vi-le arăt imediat. Nu e cu putinţă să facem din nouii romîni cetăţeni de o calitate inferioară.

Una este ca o parte a ţării să nu aibă dreptul de reprezentare parlamentară, şi alta este ca individul să fie considerat ca romîn de o calitate inferioară. D-lor, iaţi citiţi vă rog art. 8, alin. I din proectul de lege: „Locuitorii cari au devenit cetăţeni romîni pot dobîndi imobile rurale numai în teritoriul anexat“.

Numai în teritoriul anexat?

Iată un om, care locuia, să zic, în Turtucaia, a avut norocul să intre sub sceptrul patriei-mume, a devenit cetăţean romîn.

Ei bine, cînd el stă în Turtucaia, dacă nu votează ca mine cel din Bucureşti, este pentru că în judeţul lui nu există reprezentare parlamentară: *dar cînd ar trece Dunărea la Oltenita, el nu este romîn ca toţii. El are o pecetie specială căci el fiind romîn din noul teritoriu, nu poate cumpăra pămînt în judeţul Ilfov. Pentru ce să facem categorii de cetăţeni într'un Stat? Anexiunea are acest caracter; să facă pe toţi anexaţi cetăţeni ai Statului pe deplin şi pe deantregul fără nici o restricţiune. Nu se poate să-i urmărească acest stigmat de inferioritate, şi să aveţi două categorii de cetăţeni romîni: romîni completi şi romîni necompleţi.*

D. *A. C. Cuza:* Aşa este! Inlăturarea acestui articol ar favoriza împămîntenirea jidanilor, trecînd prin Dobrogea.

D. *Take Ionescu:* Cum să se favorizeze, d-le Cuza? *Aceasta nu se poate pentru că legea spune că lista nouilor romîni se întocmeşte de o comisiune, şi că nu devin romîni de cît cei cari erau cetăţeni bulgari, domiciliaţi acolo, în momentul cînd au trecut armatele noastre. Şi ceva mai mult: s'a dat procurorului drept de apel, 6 luni de zile, pentru ca să vie să dărîme fraudele cari s'ar comite cu ocaziunea acestor liste.* Va să zică s'a isprăvit!

D. *A. C. Cuza*: Ba nu s'a isprăvit de loc. (Rîsete).

D. *Take Ionescu*: Incă odată, d-lor nu se concep categorii de cetăţeni inferiori şi categorii de cetăţeni superiori. Pentru un lucru de nimic este aici, cum să vă zic? Este, daţi-mi voie o pată, o pată urîtă pe proiectul de lege.

Noi cînd am anexat, i-am anexat şi definitiv, şi ei au devenît romîni ca noi. Le vom da drepturile reprezentative politice, cînd va fi bine; *dar nu există nici o deosebire între ei şi noi.* Şi voiţi dovada? Dacă unul din noi şi-ar muta domiciliul, de exemplu la Balcic, el nu va avea dreptul de vot pentru Parlament, fiindcă s'a dus într'o parte a ţărei unde nu este asemenea vot! *Dar prin aceasta nu a devenit un romîn de o altă categorie de cît romînii din Romînia veche.*

Tot aşa şi străinul devenit romîn prin anexiune, trebuie să fie romîn cu toate drepturile în ţara lui întreagă.

Inainte de a trece mai departe, daţi-mi voie să vă relatez un mic epison din trecut. Tot cam aşa ceva era şi în legea de anexiune a Dobrogiei vechi Era însă controversă, şi a mers chestia pînă la Curtea de casaţie, şi cînd Curtea de casaţie a pat sentinţa—căci rău era textul legii—se afla reprezentant al nostru la Sofia d. Trandafir Djuvara, iar Stambuloff era prim-ministru.

Stambuloff s'a dus ia Djuvara cu hotărîrea Casaţiei şi i-a zis: «Pentru numele lui Dumnezeu, d-voastră aveţi de gînd să plecaţi din Dobrogea? Nu vă închipuiţi ce rău mi-aţi face, căci mi-aţi creia vecinătăţile cari nu-mi convin.

Dacă d-voastră consideraţi pe Romînii voştri cei noui, pe dobrogeni, chiar cînd trec dincolo, ca fiind de o calitate inferioară, consideraţi şederea voastră în Dobrogea ca un fel de provizorat, şi nu-mi convine aceasta; schimbaţi sistemul, căci nu-mi convine ideia că ocuparea d-voastră e un provizorat“.

Şi nu uitaţi că-i faceţi inferiori chiar străinilor pe aceşti romîni noui, căci cel puţin străinii se pot naturaliza. Ei nu.

Se ştie că în escursia din Italia, condusă de către d. V. Teodoreanu, au plecat un număr de vre-o 90 de persoane, elevi şi particulari.

Direcţia căilor ferate a pus la dispoziţia acestor escursionişti un număr de 3 vagoane cl. 2 pînă la Vîrciorova, însă din cauza numărului prea mare a escursioniştilor şi a lipsei de locuri în cele 3 vagoane puse la dispoziţie, au fost nevoiţi a întrerupe călătoria un număr de 10 persoane. Eri dimineaţă s'au intors în localitate aceşti escursionişti cari rămăseseră 4 zile în Bucureşti.

Examenul de capacitate al elevilor absolvenţi din cl. VI de la şcoala Normală „Vasile Lupu“ va începe Luni 14 April. Schimbarea aceasta s'a făcut în vedere ca elevii să poată fi încazarmaţi pe ziua de 1 Maiu şi să facă armată 6 luni, pînă la 1 Noembrie.

Examenul se va trece înaintea profesorilor şcoalei; Ministerul îşi va numi un delegat al său ori dintre inspectorii generali şcolari, ori dintre profesorii universitari.

D. Mihai Sevastos, a fost numit în postul din nou creat de şef al biroului de reclamaţii creat la Primărie.

D. Sevastos a depus azi cuvenitul jurămînt.

Este vorba ca toţi funcţionarii Corporaţiilor şi Cassei medicale din localitate să fie avansaţi clasa doua.

Noutăţi apărute.—«Viitorul Romîncelor» anul III No. 3 sub direcţia d-rei Adela Xenopol.

— «Sanatatea» cu data de 1 Aprilie avînd un bogat sumar medical şi beletristic.

»Valuri» revistă literară anul I No. 1.

Cetim în revista iaşană «Versuri şi Proză» apăruţă astă-zi:

«D. A. D. Xenopol, cunoscutul istoric şi clasica figură iaşană, a fost ales membru al Institutului Francez. Noi care am fost elevii d-sale, care cu înfrigurarea tinerilor doritori de cultură, i-am urmărit vasta-i activitate, triumfînd cu fie-care triumf al d-sale, nu putem astă-zi de cît să-i închinăm cea mai vie expresie de admiraţie pentru ştiinţa-i recunoscută şi pentru bătrîneţa-i glorioasă».

Astăzi s'au achitat salariile profesorilor liceului naţional pe luna Aprilie.

Comisiunea pentru examinarea infirmilor s'a întrunit astăzi, la ora 10 dimineaţă la serviciul sanitar al oraşului.

Cu începere de astăzi Mercuri 2 April şi pînă Sîmbătă 5 April fiind oprite spectacolele, reprezentaţiile cinematografice nu vor fi date în aceste 4 zile.

Noul program viitor al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, se reprezintă Duminică 6 April, prima zi de Paşti: Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seralà cu program nou festiv.

A doua zi de Paşti: Al doilea program nou.

A treia zi de Paşti: Al treilea program nou.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşu» de Alexandre Dumas —„1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

Cu toată atitudinea răsboinică luată de partidul conservator în ultima sa şedinţă, pare neîndoios astăzi că conservatorii vor admite în cele din urmă revizuirea şi că un număr de reprezentanţi ai acestui partid vor fi aleşi fără contra-candidaţi.

In cercurile liberale se afirmă, că direcţiunea sanitară faţă cu cererile stăruitoare ale sătenilor, a luat hotărîrea de a menţine spitalele din Ungheni, Voineşti şi Bivolari.

La memoriul-protest al studenţilor evrei adresat d-lui rector C. Stere în contra măsurei ca studenţii evrei să nu fie primiţi a participa la excursia la Constantinopol, organizată de studenţii universităţii ieşane, d. C. Stere a răspuns că intrucît banii necesari excursiunei sînt serviţi de către Stat, studenţii, evrei nu pot participa, nefiind cetăţeni romîni.

A produs o mare nemulţumire printre funcţionari modul cum guvernul a tradus în fapt promisiunile făcute inainte de alegeri.

Inadevăr, sporul de salariu este derizoriu şi indemnizările de chirie s'au spart ca o beştină de săpun. Marea majoritate a funcţionarilor este animată de sentimentul, că liberalii şi-au bătut joc de dinşii şi că prea modesta mărire de salariu acordată, a fost făcută numai în vederea alegerilor de Constituantă.

Funcţionarii sînt convinşi de absoluta nesiguranţă a stăriilor materiale actuale şi nu se ştie ce surpriză va mai rezulta pentru guvern de la alegerile care vor avea loc în luna Mai.

Ne vom face plăcerea de a reproduce, imediat ce va apărea în Monitorul Oficial, textul discursului, pronunţat la Senat de către d. Al. A. Badareu, cu ocazia discuţiunei proectului de lege pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor de la căile ferate.

E de relevat în acest discurs mai cu seamă partea, în care d. Badareu a scos în evidenţă cele două direcţii astăzi existente în partidul liberal, în ce priveşte politica financiară.

Astfel, pe cînd d. Costinescu în expunerea de motive a budgetului atacă politica financiară a guvernului de colaborare, din cauză ca a făcut un spor de lefuri de 4 milioane, prin punerea în aplicare a legei din 1910, dar numai pe jumatate an, cea de a doua directivă în politica financiară a partidului liberal, a făcut să se complecteze legea din 1910 astfel că a înscris pentru anul ce vine un spor de salariu de 8 milioane, şi aplicînd legea liberală în total insamnă un spor de 16 milioane pentru anul viitor.

Membrii Cercului „Romînia Viitoare", vor petrece, ca de obiceiu, ziua de 1 Mai, la via d-lui Al. Ai Badareu, directorul revistei.

De astă dată numărul profesorilor, care vor participa la această serbare, va fi cu mult mai mare, judecînd după numărul aderenţilor de pînă în prezent din intreaga ţară.

Printre membrii corpului didactic primar din Iaşi, se observă o vie mişcare de mulţumire, în potriva măsurei luate de actualul ministru de instrucţinne, care a schimbat zilele conferinţelor generale, ce au fost fixat a se ţinea în ultimele zile înainte de Florii şi care acum urmează a se ţinea în ultimele zile ale vacanţei de Paşti.

Maiştrii de muzică, gimnastică, desen şi caligrafie, sunt nemulţumiţi de faptul că nici unul din membrii parlamentului nu li-au luat apărarea, în chestia sporirei salariilor lor, conform doleanţelor formulate la congresul din Capitală.

Locuitorii din str. Eternitatea şi toate străzile lăturalnice, — cari dau în această stradă,—vor interveni în curînd la Primărie pentru a se prelungi linia tramvaiului din strada Albă prin Pantelimon, pînă la Cimitirul Eternitate.

Cu chipul acesta se va aduce un mare serviciu atît locuitorilor din partea locului, funcţionarilor numeroşi, cît şi intregei populaţiuni sărace a oraşului.

Atragem atenţiunea administraţiei comunale asupra stărei dn infecţiune în care se găseşte locul pe care se ţine bîlciul săptămînal de lîngă abator.

Cu începere de azi nu se mai primesc cererile de înscriere la examenele de capacitate pentru posturile de ajutori învăţători.

După cum se ştie, aceste examene se vor ţine cu începere de la 1 Mai a. c. şi vor consta în o probă scrisă care este eliminatorie, o probă orală şi o probă de practică pedagogică.

Cu începere de Vineri 4 April se suspendă lucrările de birou la autorităţile şcolare şi administrative.

— Incendiu la o pădure.—Un violent incendiu a izbucnit în pădurea Bărsan, proprietatea Statului, de pe teritoriul comunei Mogoşeşti. Din cauza vîntului focul s'a întins cu repeziciune, la o întindere de peste 3 hectare. Astfel pericolul lua proporţii îngrijitoare.

Locuitorii satului Dumbrava din apropiere au sărit în grabă şi cu multă greutate au reuşit să paralizeze dezastrul, localizînd focul.

Se fac cercetări spre a se stabili cauzele şi, eventual, responsabilităţile.

Societatea „Lyra"

va da Duminecă 6 Aprilie crt. în sala şcoalei „Cultura" o Serată Muzicală, Literară şi Dansantă în folosul Cantinei Şcolare.

Biletele sunt depuse la „Magazinul Conservatorului şi „Romînia Muzicală"

BUCĂTĂRIE SIMPLĂ

Cele mai bune prăjituri sunt acele preparate cu laptele NESTLE

CREMA DE CAFEA

Preparaţi cafea neagră foarte tare, adăogaţi-o într'o cratiţă de un jumătate litru de lapte fierbinte, ce se obţine vărsînd cam un sfert din cutia de lapte Nestlé pentru o jumătate litru de apă fierbinte, care nu trebue îndulcit, laptele Nestlé conţinînd zahăr. Mai adăugaţi, dar nu pe foc, şease gălbenuşuri de ouă bătute în lapte şi albuşurile de la trei ouă făcute spumă, totul amestecaţi bine. Turnaţi crema făcută în formă în care voiţi s'o serviţi şi puneţi această formă bine acoperită, pe o cratiţă de apă fierbinte pînă ce crema s'a întărit. Garnisiţi crema de deasupra cu ce voiţi şi lăsaţi-o să se răcească,

Intrebuinţînd laptele «Nestlé» nu mai aveţi nevoe de zahăr pentru prăjiturile dv. şi realizaţi astfel o mare economie.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

In jurul întrevederei de la Abazzia

— Un articol al ziarului „Fremdenblatt" —

Viena.—Ziarul «Fremdenblatt» zice: „Intrevederea de la Abazzia probează din nou intimitatea raporturilor dintre aliaţi. Fericitele rezultate dobîndite de cei doi aliaţi, tocmai în decursul recentei crize, în urma unei intime colaborări, sunt explicaţiunea firească că orice nouă manifestaţiune a amiciţiei lor, mulţumeşte toate cercurile de aci şi din Roma.

Austro-Ungaria şi Italia, desigur datoresc şi aliatului german faptul că şi-au valorificat vederile în sinul concertului european.

Austro-Ungaria, Germania şi Italia întrupează o sumă de forţe pe care nimeni n'o poate neglija. Această forţă şi asigurările de pace ale guvernelor din afara triplicei, îngăduesc speranţa că Europa va urma a se bucura de binefacerile păcii a cărei salvgardare a fost scopul cel mai de seamă la crearea tripleiului alianţe».

Greva la C. F. Italiene

Roma.— In cursul sărbătorilor au avut loc sute de întruniri organizate de sindicaliştii italieni cu care ocazie au pregătit de lucrătorii de la căile ferate pentru organizarea unei greve generale.

Grav accident de automobil

Buda-Pesta.—Marele Proprietar Juliu Milch, ginerele vice-preşedintelui bursei, a fost ucis într'un accident de automobil lîngă Buda-Pesta.

Soţia sa şi doi copii sînt rîniţi. Şoferul este deaseminea grav rînit.

Scandal în Sobrania bulgara

Sofia—Spre finele şedinţei de astă seară a Sobraniei s'au petrecut scene sgomotoase provocate de fostul ministru gheşovist Bowroff care a atacat în mod injurios pe un ministru.

Şedinţa a trebuit să fie suspenată.

Deraiarea unui tren

Londra. — Expresul Londra-Aberdeen s'u isbit lîngă Burntsyland cu o locomotivă. Expresul a deraiat de pe şine trăgînd două vagoane.

Două persoane au fost ucise, 4 călători surt grav rîniţi.

Serviciul Telefonic

Pentru Romînia

Bucureşti.—Ziarul „Le Matin" apărut eri în Paris, publică primul articol datorit lui Stephan Lausanne din seria intitulată *O ţară cu cultură franceză ne oferă prietenia"*

In acest prim articol d. Lausanne arată cît de mult Franţa neglijează prietenia unei ţări ajunsă la un foarte mare grad de cultură, şi care merită toată lauda lumei civilizate.

Omorul ritual

Bucureşti.—Din Petersburg vine ştirea că în două localităţi diferite s'a produs în ajunul serbătorilor evreeşti încercări de progromuri pe tema omorului ritual.

Lîngă Lotz o ţarancă a intrat într'o sinagogă şi a strigat către acel care oficia slujba religioasă: «Dă-mi îndărăt copilul». Ţaranii au înconjurat biserica şi au bătut crunt pe evrei. Jandarmii au intervenit şi s'a restabilit liniştea.

In localitatea Betoianenow un cerşetor a dus pe o soră a lui în pădure, a desbrăcat-o de haine şi reîntorcîndu-se în localitate a răspîndit svonul că s'a comis un omor ritual. S'a iscat o mare tulburare dar la momentul critic fata a reapărut şi liniştea a putut fi restabilită.

Ratificarea tratatului de pace de catre Sobranie

Bucureşti.—Se ştie că pînă acuma Sobrania n'a ratificat încă tratatul de pace din Bucureşti. Telegrame sosite azi în Sofia arată că proectul de ratificare a tratatelor de pace din Bucureşti şi Constantinopol au fost depuse la biroul Sobraniei şi discutarea lor va începe zilele aceste.

Delegaţiunile Ungureşti

Viena. — Delegaţiuniile Ungureşti au fost convocate pentru 28 Aprilie.

Organizarea Cadrilaterului

Bucureşti.—Legea de organizare a Dobrogei Noi a fost sancţionată.

Decretul în această privinţă, care anunţa intrarea în vigoare a lgeei pe ziua de 1 April, a apărut în Monitorul Oficial de azi.

Congresul corpului didactic israelit

Bucureşti.—Direcţiunea căilor ferate a acordat o reducere de 50 la sută pe căile ferate, pentru membrii corpului didactic israelit, cari vor participa la congresul din Capitală.

Reducerea e valabilă de la 5 pînă la 11 April şi nu se vor putea folosi de cît numai membrii corpului didactic.

Monumentul lui Gh. Panu

Bucureşti. — Inaugurarea monumentului lui Gh. Panu, va avea loc la 23 Aprilie. Se ştie că opera aceasta se datoreşte iniţiativei ziarului „Adevărul", *care a acoperit cheltuelile printr'o subscripţie publică.*

Monumentul, care se datoreşte scul ptorului Horvath, va fi aşezat la poalele movilei din grădina Cişmigiu, unde uneori Panu căuta linişte şi reculegere.

Rusia şi albanejii ortodoxi

Roma.—Din Londra se telegrafiază aci, că ziarul „Daily Telegraph", crede că ministrul Rusiei din Atena, a intervenit cu stăruinţă pe lîngă guvernul din Petersburg, ca Rusia să iee sub protecţiunea ei pe albanezii ortodocşi.

Banchet

Bucureşti.—Aseară a avut loc la Capşa banchetul oferit de d. Ionel Brătianu, delegaţiei bulgare.

Grevele din Capitală

Bucureşti.—Greva lucrătorilor tipografi din atelierele Göbel, continuă. Aseară greviştii au ţinut un meeting, în care au hotărît continuarea grevei.

*

De asemenea continuă greva lucrătorilor franzelari. Din această cauză se simte o lipsă mare de pîine în Capitală.

Delegaţia bulgara la Palat

Bucureşti.—Delegaţia bulgară a fost primită în audienţă de M. S. Regele la ora 12 din zi.

Delegaţia a fost prezentată Suveranului de către d. Radeff, ministrul Bulgariei la Bucnreşti.

ANUNCIU

Subscrisul în calitate de şequestru judiciar numit de Onor Trib. Iaşi s. 2 asupra viilor din Com. Bucium proprietatea def. Toma Săvescu, public spre cunoştinţa generală, că în ziua de 9 Aprilie a. c. ora 9 dimineaţa voiu ţine licitaţie publică, la via din com. Bucium jud. Iaşi unde a fost domiciliul defunctului, pentru **vînzarea a trei vase cu vin alb din recolta anului expirat** *în cantitate aproximativ de 2042 litruri şi totodată* **licitaţie pentru arendarea numitelor vii.**

Concurenţii se vor prezenta la licitaţie cu garanţiile cerute de lege. Cumpărătorii vinului vor respunde de îndată preţul.

Arthur G. Sion
Str. Asachi 6.

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

De vînzare *Moşia Hreaţca-Maxim,* din comuna Pleşeşti jud. Suceava, 90 fălci, 9 kilometri de Fălticeni, aproape toată arabilă, ca 4 fălci pădure, arendată un an 4500 lei, pînă la 23 Aprilie 1915, case şi atenanse, învecinată în lungimi cu graniţa Bucovinei. *Imobilul din Iaşi,* strada Palatului 60 A. 2681 m. p. faţada 16 m. p. numeroase încăperi stare bună, pivniţă, beciu, apă, 2 intrări scări de piatră, terenul cu pomi roditori de valoare. Ambele proprietatea def. George Maxim, se vînd prin licitaţie pentru eşire din indivizie, de Tribunalul Iaşi S. III. la 21 Aprilie 1914. Preţul pentru moşie începe dela 110.000 lei şi pentru al doilea imobil dela 26.000 lei.

Şampanie gratis

LA FABRICA DE ŞAMPANIE *din strada Zugravi No. 19 se primesc sticle de şampanie goale cu preţul de 13 bani sticla. La 20 sticle goale din diverse fabrici se dă o sticlă de şampanie plină.*

La 10 sticle goale din fabrica noastră Charles Dumoulin, proprietatea Ciorapcu, se dă o sticlă plină gratis.

Pentru serbători se vinde în localul fabricei şampanie şi vin spumos în detaliu, cu preţul fabricei. La cerere se trimite la domiciliu.

ADMINISTRAŢIA

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—

Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice

Marioara Voiculescu

Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu

Sîmbătă 26 Aprilie 1414

CAPCANA

Duminică 27 Aprilie 1914

în matineu la ora 2 jum.

H O Ţ U L

Duminică 27 Aprilie 1914

ora 9 seara

Şarlatanul

Luni 28 Aprilie 1914

Cînd n'oi mai fi

(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia" Thi P. Maximovici.

ATELIER MECANIC

Dumitru Dorojan

STR. I. C. BRATEANU No. 121

Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.

L A V I I

100 cărucioare pentru transportat strugurii.

Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING
Iaşi, Strada Eternităţii, 18

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

De închiriat *4 odăl, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

De închiriat

în str. Ştefan cel Mare 27

Două odăi *cu bucătărie şi instalaţie de apă Closet modern pentru locuinţă,*

şi

Una odaie *mare frumoasă pentru un Birou.*

Informaţii la d. Isidor Margules str. Mare 27.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă ţinăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat

BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* care-și resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și un' la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CELIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele și Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris**, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading**, Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wishé, Psylander, Henny** Porten, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai** pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate **sporturile moderne.**—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.**—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietea, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina **Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912
Lei 215 Milioane
ezerve de premii şi de fond. asociaţilor
Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912
Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România **Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riscul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 168
(foastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEU No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de Mecanoterapia. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Femeri. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiunile.* Se fac analize de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 48.

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ai fi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII a. postale

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirii

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu —Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2145 - Vineri 4 Aprilie 1914

D. Georgel Marzescu şi discursul D-lui A. C. Cuza

Cetind «discursul» d-lui A. C. Cuza pronunţat la Cameră în chestiunea Revizuirei am simţit o adîncă, incomensurabilă remuşcare faţă de d. Georgel Mărzescu. Mă simţeam vinovat faţă de acest distins om politic al clubului liberal din Iaşi pentru conduita mea din trecut.

Acum cîţiva ani ca ziarist fiind nevoit să mă ocup cu multe nimicuri—m'am ocupat, se înţege, şi de d. Mărzescu. Şi cum nu mă puteam ocupa nici de activitatea sa politică—căci e curios, în România sunt mulţi oameni politici cari n'au nici un fel de activitate politică—nici de cea literară, artistică, socială, eram nevoit să scriu de o singură activitate, pe altarul căreia sub-şeful liberalilor din Iaşi îşi joacă, ca să zic aşa, pînă şi ultima carte, acea tocmai a cărţilor, d. Mărzescu, e un cărturar în felul său.

Negîndu-i ori-ce activitate îi negam chiar priceperea, talentul, vr'o urmă de valoare politică. Am fost în adevărul celor ce susţineam nemilos — azi văd însă că am fost şi nedrept, nedrept pînă la absurd, uedrept pînă la crimă. Nu cunoşteam pe un om şi îl discutam. El era o valoare şi eu îl socoteam o monedă calpă, el era un geniu şi eu il socoteam un tărăie brîu, el muncea, se zbătea în frămîntările atîtor gînduri creatoare, pe cînd eu îl prezentam în lumina unui om care nu-i în stare să producă ceva.

Azi ceaţa de pe priviri s'a deslipit, azi văd limpede. Astăzi îl văd enorm, un adevărat atlet al cugetărei superioare.

Şi toată această metamorfosă a ilustrului Iaşan, mi-a relevat'o discursul d-lui A. C. Cuza.

Da, discursul acestui economist internaţional, mi-a dat bucuria să văd o greşală comisă şi mulţumirea că o pot repara.

Fii binecuvîntat deci d-le A. C. Cuza. Şi nu 30 de oraşe, dar 300 fie în România şi în toate cîte 300 de străzi şi d-ta să trăeşti cîte 300 de zile în fiecare din ele, să ajungi vărsta lui Mathusalem, căci cuvîntarea d-tale mi-a uşurat sufletul.

Am văzut că s'a găsit şi în România un om cuminte, un om cu tact politic, acesta e d. Georgel Mărzescu

Şi iată de ce:

Căţi nu am luptat şi nu luptă în potriva boalei, să îi zicem pe nume, nebuniei naţionaliste de la Iaşi. Cîte talente nu şi-au trudit minţile, căţi oameni de valoare nu şi-au tocit gîndurile. Căci nebunia e periculoasă sub ori-ce formă.

Nu zic că a rămas stearpă munca acestor luptători contra boalei, dar boala n'a fost vindecată.

D. E. Socor a pierdut nopţi întregi în studierea cărţilor — bine înţeles nu a acelora pe cari le studiază d. Georgel Mărzescu—ca să găsească firul furtişagurilor d-lui A. C. Cuza. Ce muncă titanică! Căci d. Cuza nu e vr'un *pick-pocket* cu judecata care fură de ici, de colo şi nu-l poţi prinde; nu, bolnav pînă şi în această privinţă, cleptomanul fură ori-ce şi de ori-unde. N'a rămas economist, n'a rămas sociolog căruia să nu-i fi luat autorul *Poporaţii* cîteva rînduri. Şi bietul d. Socor a trebuit să găsească pe toţi aceşti păgubaşi ca să le restituie cea ce bolnavul le-a furat.

Munca d-lui Socor a avut succes, căci numai 30 de deputaţi la Cameră au vrut să mai asculte pe d. A. C. Cuza — iar ziarele nu spun dăcă printre ei n'a fost şi d. C. Stere, căşi *Viaţa Romînească* e singura revistă romînească care crede că d. A. C. Cuza n'a împrumutat!

Toţi ceilalţi deputaţi cu d. Ferichide în frunte au părăsit Camera, căci ştiau că şi discursul d-lui A. C. Cuza trebuie să fie de valoarea *Poporaţiei*.

Dar economistul de la Iaşi a vrut să fie original de data aceasta, şi chiar dacă o fi copiat, plagiatul nu poate fi dovedit, toţi oameni în gradul boalei în care e d. A. C. Cuza, vorbesc la fel.

Totuşi 30 de deputaţi au pus la îndoială munca d-lui Socor şi a atâtor altora, ei au crezut că nefericitul aposotol al naţionalismului e un persecutat.

Pentru aceşti 30 de deputaţi şi pentru încă cîte-va mii de oameni pentru cari, ca şi pentru cei dintîiu, d. A. C Cuza trece drept un nedreptăţit, d. Georgel Mârzescu a avut o idee genială, care m'a şi făcut să am remuşcări că l'am atacat vr'o dată.

D. Mîrzescu şi-a zis:

— Ca să nimicesc naţionalismul şi să'l pui în toată lumina pe A. C. Cuza, îl voi alege deputat, îl voi lăsa ca să zic aşa liber. Inchis la Universitate, inconjurat de d-rul Cosmovici şi de cîţi-va adolescenţi bolnavi — nebunia e contagioasă — agitaţiile, frămîntările, discursurile economistului nu au nici un efect. Moralescu la Socola ar fi un „trist personaj" fără nici o importanţă, la Tuffli el provoacă rîsul, veselia, tristeţea uneori, întotdeauna desgustul.

Şi d. Mîrzescu l'a ales pe d. A. C. Cuza!

Cei treizeci de deputaţi cari l'au ascultat şi cele cîte-va mii de cetitori cari urmăresc desbaterile parlamentare sunt astăzi convinşi de valoarea celui ce a vorbit la Cameră.

Iar medicul care n'a uitat noţiunile de psihiatrie cetind discursul d-lui Cuza trebue să constate că un candidat la paralisia generală a fost lăsat să vorbească în incinta Camerei.

Idei de grandoare, autoîncredere, planuri extraordinare, impulsivitate, autoritarizm, glume stupide, toate acestea într'un amalgam incoerent de fraze scandate şi peste tot o ideie fixă, fac din cuvîntarea şefului naţionalist din Iaşi o frumoasă pagină într'o carte de psihiatrie la capitolul Paralisiei generale, stadiul prodromic.

După acest discurs naţionalizmul cuzist cel puţin e înmormîntal pentru oameni cuminţi!

*

Şi cînd cetitorul discursului d-lui A. C. Cuza nu ştie că d. Georgel Mîrzescu e autorul acestei glume, de a trimete pe un astfel de maniac în Cameră, oare nu va trebui să recunoască că ideia sub şefului liberalilor din Iaşi, denotă inteligenţa, bun simţ, pricepere, prevedere? Iar adversarul care n'a văzut în d. Mîrzescu o valoare politică, nu trebue să admită că s'a înşelat, şi că trimiţătorul d-lui Cuza în Cameră e un talent? Şi în cele din urmă, subsemnatul care a atăcat pe d. Mîrzescu negîndu-i ori-ce activitate nu trebuie să recunoască că afară de o altă... d. Mîrzescu se dedă încă şi la o activitate politică rodnică în rezultate? nu trebue să facă *mea culpa?*

Trebuie!

Ceea ce şi fac. Cer ertare d-lui Mîrzescu de al fi calomniat, recunosc că am fost nedrept că n'am bănuit în junele diriguitor al conştiinţelor liberale iaşane şi a intrigilor electorale locale pe Machiavelul romîn.

Azi cînd l'am văzut îl denunţ Capitalei şi am convingerea că pentru viitoarea Cameră, Camera Constituantei va alege cel puţin pe d-rul Comovicl dacă nu pe alt coleg al d-lui A. C. Cuza, căci moartea naţionalismului iaşan din mîna unui Georgel Mîzescu a fost hotărît să vie.

Pentru un astfel de curent de idei, un atare distrugător al lor era şi necesar; pentru al azvîrli din politică pe d. A. C. Cuza trebuia o anumită mînă care atingîndu-l să nu simtă în urmă nevoia de a fi spălată.

Mîna aceasta n'a putut fi alta de cît a d-lui Mîrzescu.

Onoarea lui sau ei—omului sau mînei—e îndiferent şi să trăiască!

Dr. I. Duscianu.

POLITICE

Două măsuri

Un ziar din Capitală, comentează în chipul cum urmează cele două măsuri, cu care sunt trataţi membrii partidului conservator, atunci cînd discută sau critică dispoziţiile comitetului executiv al acelui partid.

Comentînd ameninţările d-lui Ion Miclescu la adresa Regelui, făcute în comitetul executiv şi nedesminţite de nimeni, „La Politique" a d-lui Marghiloman mărturiseşte că:

«D. Ioan Miclescu a vorbit cu vigoarea şi franchiţa-i obicinuită El nu admite revizuirea unilaterală a Constituţiunei; el o spune sus şi tare şi nu ascunde că, după părerea sa, rezistenţa ar trebui împinsă la extrem.

«Aşa vorbeşte în parlament, aşa se exprimă într'un comitet.

«In partidul conservator toată lumea are drept să-şi dea părerea. Partidul conservator nu cunoaşte tirania ce consistă în a nu repeta de cît poruncile sau cliseele pe care şeful binevoieşte să le dea partidului»;

Aşa dar d. Miclescu vrea să meargă la extrem, vrea campanie contra Regelui.

Dar dacă asta e partea urîtă, vine şi partea nostimă.

D. Marghiloman scuză pe d. Miclescu, — pe care d. Filipescu îl aplaudă, — pe motivul că în partidul conservator ori-cine e liber să-şi spue părerea, inexistînd tirania voinei şefului.

Foarte bine.

Dar cînd d. Pangrati vine şi spune că crede necesar revizuirea Constituţiei, d. Pangrati e demisionat cu sila din partid. Şi aceiaşi libertate s'a arătat şi celorlalţi profesori universitari.

Sau e mai mică deosebirea între ce vor conducătorii partidului şi între ce vrea d. Miclescu, de cît între ce crede d. Marghiloman şi între ce crede d. Pangrati?

Se poate — şi se pare.

Cuvîntul meseriaşilor

In viaţa publică a ţării cer şi este drept să aibă cuvînt, în momentul de faţă, meseriaşii.

Această numeroasă şi interesantă categorie socială a devenit tot mai conştientă de rolul ei şi a făcut ca glasul să-i fie ascultat.

De aceea chiar în alegerile din urmă candidaţii oficiali au făcut sforţări ca să dobîndească încrederea clasei lucrătorilor din oraşe, iar în Parlament un deputat din majoritate a fost pus să interpeleze, pentru a da ocazie noului ministru al comerţului şi industriei ca să facă declaraţiuni.

Au fost vagi acele declaraţiuni, puţin liniştitoare şi lipsite de bărbăţie.

De aceea nu ne surprinde că un ziar al meseriaşilor — Gazeta Breslelor — răspunde cu cifre afirmărilor nedocumentate ale ministrului.

Cităm cîteva pasagii din „Gazeta" pomenită:

Noi meseriaşii ştim foarte bine să preţuim şi să deosebim pe adevăratul slujbaş al Statului, pe acela care se devotează şi depune toată munca şi inteligenţa slujbei ce i s'a încredinţat!

Pe acela noi îl preţuim şi îl considerăm, ca un om de muncă, adică ca din ai noştri.

Aceiaşi stimă o dăm tuturor oamenilor de muncă şi nu azi o spunem pentru întăiaşi dată.

Ceea ce este important, este declaraţia d-lui ministru Radovici, despre care noi nu mai ştim ce să mai zicem.

La Cameră d sa s'a pronunţat pentru obligativitatea asigurărilor muncitoreşti, dar contra perceperei cotizaţiilor de asigurare prin timbru, iar prin comunicate oficiale, s'a pronunţat pentru timbru.

Apoi d-sa a spus în Cameră, că s'a dat ordin să se suspende perceperea amenzilor, ştiind prea bine că spune un neadevăr, căci un asemenea ordin, **afirmăm** *că nu s-a dat.*

La ce rezultat vrea să ajungă d. Radovici, este uşor de văzut: d-sa vrea să desfiinţeze legea, fără a avea o răspundere formală, căci mai cu seamă micii patroni, cari nu au destul de desvoltat simţul solidarităţei, nu mai percep valoarea timbrelor pe asigurări de la lucrătorii lor.

Prin aceasta, d. Radovici pune în imposibilitate Casa de boală de a-şi îndeplini menirea ei şi lasă pe mii de nenorociţi neprevăzători de a fi victime celor mai crude suferinţe.

Noi cunoaştem procedeurile liberalilor şi trecutul ne este plin de învăţăminte, aşa în cît ştim la ce să ne aşteptăm din partea d-lor.

Dar ştim în acelaş timp rezultatele fericite pe cari le-am obţinut prin Legea asigurărilor a d-lui Neniţescu.

Prin aplicarea Legei d-lui Neniţescu, noi avem astă-zi:

1) Personalul medical de la 1 Aprilie 1913 la 1 Ianuarie 1914: Medici 225 Subchirurgi 68, Moaşe 47.

2) Consultaţiile date de medici de la 1 Aprilie 1912 pînă la 1 Decembrie 1913 consultaţiuni pentru meseriaşi asiguraţi, 502.094, pentru familiile meseriaşilor, 111.160, total consultaţiuni, 614.254.

3) Meseriaşi internaţi în sanatorii şi ospicii de la 1 Aprilie 1912—1 Decembrie 1913: Sanatoriul Filaret 79, Bîrnova 71, Bisericani 34, Nifon 16, Petreştii de sus 24, Mărcuţa 3, Pantelimon 10, tota 237.

4) Cheltuieli pentru personalul medical: Personalul medical 679,553,70, medicamente, accesorii 488,854,54, ajutoare bănesti 851,114,05, înmormîntări 115,009,75 întreţineri în spitale 41,785.14, transportul bolnavilor 4,648,15, ajut. de mobilizare 458,993,05, total 2,639,963, 38.

Aceste sunt fapte, d-le ministru Radovici, iar nu vorbe.

Şi noi suntem deprinşi să constatăm între vorbele goale si faptele îndeplinite.

Cei *458,993* de lei, ce s'au dat soţiilor noastre, cînd meseriaşii erau pe cîmpiile Bulgariei—*sunt fapte, d-le ministru nu vorbe goale.*

Cei *851,114 lei,* cari s'au dat în mîinile soţiilor şi meseriaşilor bolnavi, atunci cînd barbaţii lor din cauza boalei, nu puteau munci,—*sunt fapte d-le ministru, nu vorbe goale.*

Cei *488,854 lei,* cheltuiţi pentru medicamentele meseriaşilor bolnavi,—*sunt fapte d-le ministrn, nu vorbe goale.*

Cei *679,558 lei,* cu care s'a plătit personalul nostru medical,—*sunt fapte d-le ministru, nu vorbe goale».*

Precum se vede discuţiunea devine interesantă. Meseriaşii nu mai par dispuşi a da crezare unor asigurări platonice şi vagi, ci vor fapte, vor lucruri mai bune — dacă se poate — în locul celor ce e varba să se înlăture, dacă în adevăr s'a găsit ceva mai de folos pentru meseriaşi.

Mici Polemici

Incă odată un comunicat: „Europa e de acord în chestia Epirului"...

A mai fost acord în chestia Adrianopolului, a Salonicului, a Cavalei; acord pentru Durazzo, Xanthi şi pentru atîtea altele.

Şi toate au eşit anapoda!

*

Roosewelt n'a mai putut fi găsit pînă acum.

Există un singur mijloc: să se declare vacanţa preşedinţiei Statelor Unite şi să se publice o alegere.

Dacă n'o să apară fostul preşedinte, să nu-mi ziceţi pe nume.

*

Aşi fi dorit să cadă paştele în toamnă nu în primăvară.

— Că să nu se afişeze babele *attt de mult.*

*

Generoşii n'au iertat încă pe d. Ferekyde.

In oficiosul lor local îi se dedică aseară o strofă tendenţioasă şi nedreaptă:

Grecu-i fiară veninoasă
Ce pătrunde pîn'la oasă

*

In Capitală va avea loc în Mai un spectacol în memoria lui Molière.

Nu ne îndoim că va fi invitat d. dr. Bogdan să-şi reciteze conferinţa veşnică: „Medicina în teatrul lui Molière".

*

Locuitorii străzii Eternitatea cer o linie de tramvai.

D. Georgel Mîrzescu va lasa cererea... moartă.

OAMENI ŞI LUCRURI

Sub vremi...

Intr'o revistă populară găsim tipărit într'o fidelă traducere:

IMNUL M. S. REGELUI

compus şi cîntat de Turcii din cadrilater, în limba turco-arabă

Doamne, fă ca să fie păzit al Nostru Carol,
De orice nenorocire, Mulţi ani să trăească!
Guvernul Lui să fie cu dreptate
Gloria lui să fie crescută
Armata lui să fie victorioasă
Şi totdeauna să fie spaima duşmanului
Orice duşman la un Rege ca Tine
Să nu rîză şi să fie dispreţuit de toată lumea.

Bătrînul cronicar al Moldovei, Miron Costin, autorul atîtor frumoase Letopiseţi, a scris acel profund adevăr în puţine şi simple cuvinte:

—«Nu sunt vremile sub cîrma omului, ci bietul om sub vremi.»

Pe atunci cînd scria înţeleptele vorbe, ce erau Principatele Romîneşti?

Istoria cu documentele ei sunt de faţă, —dureroase şi vii mărturii ale unei stări de lucruri de mult, din fericire foarte de mult trecută, astăzi răzbunată şi aproape uitată.

Cine reciteşte acum cronica fostului domnitor şi scriitor Dimitrie Cantemir, remîne uimit — ba nu, rămîne revoltat de tonul atît de rece şi resignat cu care ilustrul voevod zugrăveşte situaţia de profundă umilinţă, în care zăceau provinciile dunărene sub atotputernicia otomană.

Revoltat — nu e cuvîntul. Domnitorul literat întrebuinţează un ton obiectiv, descriind fapte, înregistrînd lucrurile aşa cum sunt în realitate şi într'o epocă în care nimeni încă nu-şi închipuia cele două principate emancipate de sub jugul trufaşei şi marei Impărăţii.

In lucrarea lui Zallony asupra «Fanarioţilor»; în paginele d-nei Christina Reinhard despre domniile lui Moruzi şi Ipsilanti—ca să vorbim de cărţi foarte recente—se arată atîtea episoade, cînd picante, cînd ciudate şi totdeauna umilitoare prin situaţia de inferioritate ce divulgă şi care — recetite astăzi sub impresia unor atît de mari şi îmbucurătoare schimbări — ni se par pagini dezmormîntate dintr'o epopee de tristeţe şi de ruşine.

Preste tot, în acele vremi, apasă, grea şi duşmănoasă, mîna Turciei stăpîne; apasă pe o conştiinţă înnăbuşită, apasă pe grumazul unui popor zbuciumat.

Şi iată că nimic nu este etern în lumea aceasta.

N'a putut să dureze veşnic nici tirania cotropitoare a semilunei, iar ţările îngenunchiate, astăzi libere şi unite, nu posedă numai deplina lor şi propria lor putere de a fi, de a voi şi a se dezvolta, dar—o, vremi aducătoare de miraculoase prefaceri!—stau martore ale unei treptate scăderi a Islamismului, ai cărui credincioşi, în o parte din teritoriile smulse Turciei, cîntă astăzi «Imnul lui Carol».

Rodion

Vremuri şi leacuri

Istoria trecutului neamului romînesc de la naştere şi pînă acum 50—60 ani, e scrisă cu sîngele şi lacrămile lui.

Durerea şi traiul tînguios i-au fost îndelung şi le-a avut mult mai cu prisos chiar de cît piinea de toate zilele. Se mîngăea însă în credinţa că: «aşa i-a fost acris».

Ori ce se făcea, ştia şi credea că pe el, mai rău îl afundă de cît îl înalţă; totuşi resemnat şi în glas blajin, zicea: „zilele n'o să mi le iea".

Nici astăzi încă nu crede că ceia ce i se făgăduieşte e şi pentru binele lui; ori ce lege se face, o crede încă «lanţ pentru el".

Intraţi în adevărata lui intimitate şi veţi vedea; toţi şi vătăjei şi primar şi perceptor şi notar, pentru el, nu au alt rost de cît să-l sugă şi să-l stoarcă. El nu-i vede altfel, de cît ca pe nişte gîzi care îl sfîşie.

Această credinţă eronată, ce i-au format-o vremurile, nu-şi va schimba-o, de cît încetul, cu încetul şi aşa cum îl vor lumina şi convinge, acei care i-au căpătat încrederea.

Sunt tare dornici de ştiri şi sfaturi bune şi le ascultă cu multă sete, dacă din ai lui, are cine să i le dea.

Pînă acum însă, n'am ajuns încă, din numeroase motive şi rari excepţii să le poată avea din altă parte, de cît de la cîrciumarul Stan şi Bran.

Pentru aceia se duce la cîrciumă; se mai audă, să mai vadă, să mai afle, nu doar să bea; nu pentru că'ar duce la ureche, dar fiindcă văd singuri, ce-i de beţiv!

Ar vrea să se mai sfătuiască şi ei. Boerii au cafenele, unde se sfătuesc şi se distrează; ţaranii caută şi ei unde să se disfreze. Au şi ei tendinţi să fie în adunări şi slăbiciuni, să treacă din timp, urît şi plictiseală.

Tocmai de această tendinţă şi slăbiciune a ţaranului ar trebui să profităm şi astfel prin sfaturi bune, plăcute şi pe nesimţite să-i îndrumăm traiul către mai bine şi mai folositor, desvoltîndu-l sub toate raporturile, pe cît, timpul şi puterile vor permite.

Tocmai de aceasta zic, este timpul,— cum zice şi sublima circulară No. . . a fostului ministru al şcoalelor d. C. Disescu,—a se înfiinţa cît mai mult, şcoli de cursuri libere, sfaturi ale gospodarilor, case naţionale, şezători, care să ţintească:

1) A inveseli prin recreaţiuni culturale, serbări cu teatru, recitări, lectură şi cîntări;

2) A se aproviziona cu reviste, cărţi şi jurnale, însă toate în stil popular şi atrăgător;

3) A sfătui pentru: sănătate, plugă

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris

Reprezentant: Sam. Löbl, Bucuresti.

rie, ocupaţii de iarnă, măsurători şi cîntăriri;

4) A combate în chip meşteşugit, lenea, risipa, beţia, concubinajul şi procesele de ambiţii;

5) A arăta procedeile şi rezultatele celor mai renumite bănci, cooperative de consum, vînzare, lăptărie, grădinărie şi asigurare;

6) A lămuri rostul legilor şi legile cele mai principale;

7) A stărui pentru frecventarea regulată a şcoalei şi bisericei.

8) A da sfaturi şi relaţii acelor cu procese şi acte la diferite instanţe;

9) A da sfaturi de economie casnică: păstrarea cărnei, a laptelui, untului şi oulor;

10) A da informaţii bune de prin gazete şi în special: starea sămănălurilor, preţul cerealelor şi altor producte.

Şi astfel, de şi nu uşor şi în scurt, vom ajunge la roade din belşug. Am nădejdia însă, că picătura cu picătnră, încetul cu încetul, se va găuri piatra.

Ioan I. Bordea

UN CARACTER

...D. Simeon Mehedinţi

Absenţa numelui d-sale de pe scrisoarea colectivă a profesorilor universitari conservatori către d. Marghiloman, spre a-i anunţa ratragerea lor din partid, — absenţa aceasta, care părea o enigmă, nu mai e enigmă: d. Simeon Mehedinţi a ţinut să-şi lămurească poziţiunea şi o face printr'o scrisoare separată.

D. Mehedinţi — ne explică d-sa — n'a semnat demisia colectivă, pentru că... pentru că...—nici explicaţiunile d-sale n'o explică. Ori, o explicaţie am găsi în această scrisoare, dar aceea ar fi prea extraordinară, tocmai pentru că vine din partea unui intelectual cu pretenţiile directorului «Convorbirilor Literare», din partea unui om politic care nu de eri, ci de ani de zile şi-a pus şi menţinut candidatura la un portofoliu ministerial... Şi extraordinară e această explicaţie, pentru că o formează mărturisirea proprie a d-lui Mehedinţi că, în necunoştinţă de cauză a semnat scrisoarea-manifest din 20 Ianuarie trecut.

Un profesor universitar, un om politic care făcea pe supăratul, socotindu-se nedreptăţit că un altul ori alţii i-au fost preferaţi în Ianuarie 1911 ori în Octombre 1912 la distribuţia portofoliilor ministeriale,—d. Simeon Mehedinţi dîndu-şi singur un brevet de neseriositate, inconştienţă şi iresponsabilitate!

Simeon Mehedinţi, mărturisind că şi-a pus semnătura în josul unui act de importanţa celuia a protestului de acum două luni şi jumătate, întocmai precum un oborean oare care, prin simplă punere de deget pe o pantahuză oare-care, şi-ar da adeziunea inconştientă, iresponsabilă la cuprinsul unui faclum întocmit de un simplu agent electoral!... Căci, declară d. Mehedinţi «n'am luat parte nici la pregătirea nici la redactarea scrisorii de care se vorbeşte».

Iată de ce spuneam că enigma atitudinei de azi a d-lui Mehedinţi nu poate fi deslegată de cît prin aceptarea unei explicaţiuni enigmatice şi ea, că doar e în adevăr extra-ordinar ca un om cu situaţia d-sale socială şi politică să împingă lipsa de seriozitate pînă la a invoca drept scuză un act de inconştienţă de iresponsabilitate, săvîrşit cu două luni înainte.

Incontestabil, d. Mehedinţi e indicat să formeze caractere la Universitate, să pregătească pe îndrumătorii de mîne ai ţării şi mai indicat de a participa d-sa în persoană la răspunderda actelor de guvernămînt. Un juvaer, nu alt-ceva.

Instiinţare

Pentru a înlesni întroducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan,* cari s'eu confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

INFORMAŢII

In ultimele zile, liberalii au făcut o mulţime de numiri la Iaşi, cele mai multe în locuri din nou create.

La Epitropia Sft. Spiridon, la Primărie şi la Contenciosul statului s'au plasat astfel mai mulţi sinecurişti.

Dacă nu i-am cunoaşte pe liberali, am fi în drept să ne scandalizăm de această lipsă de consecvenţă la acei cari au ţipat atîta în contra creărei sinecurilor, şi cari acum, pentru plasarea partizanilor nu fac de cît să creieze sinecuri de tot soiul.

Ştirea apărută în ziare, cum că liberalii ar avea de gînd să retragă proiectul pentru desfiinţarea incompatibilităţilor, se desminte în cercurile liberale.

Proectul va fi votat imediat după redeschiderea seziunei parlamentului.

D. Gheorghe Pavelescu licenţiat în drept de la facultatea din Iaşi, actual ajutor de judecător la judecătoria ocolului Fălticeni, este avansat pe ziua de 1 Aprilie judecător cu titlul definitiv la ocol. I Bazargic.

Budgetul teatrului naţional în urma noilor angajamente încheiate prezintă un plus de 18 mii lei anual faţă de budgetul anului trecut, de oarece s'a acordat d-lor Cîrjă şi M. Popovici un an de răgaz pînă vor fi puşi în retragere şi în care timp vor primi alocaţiile de societari clasa I.

Intre economiile realizate de direcţia serviciului sanitar superior în localitate este şi desfiinţarea telefonului din cancelaria medicului şef al oraşului. Probabil şi la alte servicii medicale. Original!

Locuitorii eşani sunt cu desăvîrşire mulţumrţi de graba cu care direcţiunea tramvaiului a executat construirea liniilor duble în T.-Cucului, unind străzile Elena Doamna cu Sărărie şi Cuza Vodă. Sunt mai multe zile de cînd vagoanele tramvaiului circulă direct fără transbordare în acest punct spre marea mulţumire a eşanilor.

Eri d. ajutor de primar C. Toma cu oamenii de serviciu ai primăriei, a oprit în hală vînzarea brînzeturilor la comerciantul Avram, pentru motiv că vinde cu preţ mai mare de cît cel fixat de primărie.

Comerciantul se plîngea că primăria îl obligă să vîndă kgr. de caş cu 1.80, pe cînd el îusuşi a cumpărat-o cu acest preţ de pe moşiile domeniului coroanei, aşa că nu poate vinde mai eftin de 2 lei kgr.

Dacă onorata primărie voeşte a se vinde mai eftin alimentele, unul din cele mai sigure mijloace este să scadă chiria pe care o cere comercianţilor pentru gheretele ocupate.

Ne facem o deosebită plăcere de a comunîca administraţiei comunale plîngerea unui numeros public, foarte numeros, care nu poate circula pe străzile din centrul oraşului din cauza prafului care îl orbeşte.

E adevărat că de la nişte edili tineri şi plini de vigoare ne aşteptam la mult mai mult.

D. Gh. Dobrea a fost numit desemnator la serviciul technic Comunal.

D. C. Buzdugan a fost numit copist la serviciul technic comunal, secţia apelor.

Administraţia financiară a luat vacanţă de azi şi pînă după serbătorile de Paşti.

D. Ghica, secretarul inspectoratului serviciului de poduri şi soşele al Primăriei, a fost trecut ca împiegat la acelaşi serviciu.

D-na Elena Botez, din mahalaua Şapte Oameni, s'a plîns poliţiei, că de cîte-va zile fiul ei Neculai Ciobanu, lucrător la fabrica de scaune, nu s'a mai întors acasă şi crede că i s'ar fi întîmplat ceva.

Poliţia a început cercetări.

Noutăţi apărute: „Versuri şi Proză" anul III, No. 7, cu articole şi bucăţi literare semnate de Hidalgo, D. Protopopescu I. M. Raşcu, V. Demetrius, N. Vandra, Aspecte, Puncte, Polemici.

—„Viitorul Social" anul II No. 8—9 cu un sumar semnat de Petru Mircescu, dr. C. Racowschi, Otto Bauer, Gh. Alexe, A. Bebel, C. Mileff, P. Roboff, B. Lăzărescu Matei Rareş, Al. Tîndă, Anton Cehov,

—„Mişcarea cooperativă a meseriaşilor" de Const. Popescu. Din publicaţiile „Casei Centrale a meseriilor".

Ancheta, în privinţa incendiului din pădurea Bîrsana, continuă cu mare stăruinţă. Incă nu s'a putut stabili nimic precis dar se crede că focul ar fi luat naştere de la jăratecul rămas în urma unui foc de popas al trecătorilor.

Epizotia de febră aftoasă este în descreştere în tot cuprinsul judeţului nostru.

Copila Floarea Gh. Ciocan de 5 ani, de loc din Ţiganaşi, fiind lăsată singură în casă şi jucîndu-se cu o cutie de chibrituri, s'au aprins hainele pe dînsa, cauzîndu-i grave arsuri.

Nenorocita copilă a încetat din viaţă în chinuri groaznice.

Ministerul agriculturei şi domeniilor a hotărît ca biurourile de vînzare din Brăila şi Galaţi să satisfacă comenzile de peşte sărat ce vor primi din partea primăriilor urbane şi rurale, proprietarilor, cum şi obştiilor şi cooperativelor legal constituite.

Cererile se vor adresa direct biurourilor de vînzare.

Cu toată ploaia de decizii a ministerului, noi ştim că peştele e cu totul lipsă pretutindeni şi în special la noi în Iaşi. Poate că guvernul va forţa astfel lucrurile în cît populaţia să aibă peşte ceva mai puţin stricat... după trecerea postului.

Prin noul budget al ministerului de interne, lefile subcomisarilor au fost sporite după cum urmează: lefile subcomisarilor de clasa I-a, de la 150 la 160 lei pe lună; a subcomisarilor de clasa II-a de la 120 la 140 şi celor de clasa III-a de la 100 la 120 lei pe lună.

Ofiţerilor de poliţie li s'au urcat salariile de la 150 la 170 lei pe lună, iar sergenţilor majori de la 80 la 90 lei pe lună.

Program pentru serbarea Paştelor.

I

—Vineri 4 Aprliie c. la ora 7 seara, în Catedrala sfintei Mitropolii, se va începe slujba „Prohodul Domnului" oficiată de Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit, înconjurat de cler şi asistat de corul vocal al Catedralei.

In piaţa din faţa bisericei, se va afla cîte un detaşament din fiecare corp de trupă, din garnizoana oraşului.

In timpul cînd se va înconjura biserica cu sfîntul Epitaf, trupele se vor descoperi iar gorniştii şi muzica vor cînta «rugăciunea».

La serviciu vor asista autorităţile civile şi militare.

II

La slujba sfintei Invieri, care va avea loc a doua-zi la oara 12 precis, noaptea vor asista autorităţile civile şi militare

O companie de onoare cu drapelul şi muzica se va afla în faţa bisericei la oara 11 şi 30 noaptea.

In momentul cînd I. P. S. Mitropolit va rosti imnul *„Christos a înviat"* muzica militară va ciuta „rugăciunea" şi apoi „imnul regal".

După aceîa se va începe slujba utreniei şi a sfintei Liturghii.

Fiind oprite spectacolele, reprezentaţiile cinematografice nu vor fi date pînă Duminică 6 April.

Noul program viitor al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli, se reprezintă Duminică 6 April, prima zi de Paşti: Două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală cu program nou festiv.

A doua zi de Paşti: Al doilea program nou.

A treia zi de Paşti: Al treilea program nou.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşde Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Nevoile Căilor Ferate

Un organ de iniţiativă şi control a fost pur şi simplu suprimat

D. Al. Badareu, fost ministru al lucrărilor publice în guvernul de colaborare, luînd cuvîntul la proectul pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor de la C. F. R. şi a desfiinţării celui de al doilea post de sub director, a arătat că îmbunătăţirile cari se aduc prin aceasta micilor funcţionari de la căile ferate sunt absolut necesare şi de aceia nu poate de cît să le aprobe.

D. Al. Badareu a criticat însă acea parte a expunerii de motive din proectul de lege în discuţiune, care se referă la administraţia căilor ferate. E vorba de suprimarea celui de al doilea post de subdirector general.

Fostul ministru al lucrărilor publice a arătat cît de necesar e, mai ales azi, decongestionarea muncei directorului şi a unui sub director al căilor ferate. Activitatea intensă de la căile ferate necesită nu numai doi sub directori dar chiar mai mulţi.

Nevoile de trafic pe căile ferate au devenit în ultimul timp atît de mari, iar posibilităţile de a satisface aceste nevoi au fost şi sunt atît de mici, în cît d. Al. Badareu, în înţelegere cu directorul general al căilor ferate, a hotărît ca vagoanele de transportat mărfurile să fie repartizate pe gări după nevoile de trafic local.

Pentru a se putea aplica, în primul rînd cît mai echitabil această hotărîre, s'a organizat un serviciu de control şi inspecţiuni. E de la sine înţeles că bunul mers al unui ast-fel de serviciu nu poate fi garantat de cît de inspecţiunile cît mai atente şi mai dese ale directorului şi subdirectorului căilor ferate.

A lasa în sarcina unui director şi subdirector numai, această activitate, e fără îndoială o greşală. E imposibil să fie bine îndeplinită dacă în judecarea ei, am avea în vedere că directorul şi subdirectorul au o mulţime de alte funcţiuni de control şi conducere de îndeplinit.

Infiinţarea unui al doilea post de sub director, la căile ferate, aşa cum a făcut-o d. Al. Badareu, se impunea aşa dar.

Actuala lege a d-lui dr. Anghelescu, prin care se modifică unele tabele din legea de exploatare a căilor ferate, desfiinţează acest al doilea post.

Motivul? Foarte simplu: unitatea de direcţie suferă prin această multiplicitate şi se opune sistemului de descentralizare.

E aci o contradicţie pe care d. dr. Anghelescu, neobicinuit poate cu logica lucrurilor, n'a putut să o observe.

Motivul că unitatea de direcţie ar suferi din cauza multiplicităţii posturilor de subdirectori, poate să aibe,—din punct de vedere logic, vre-o valoare, dacă n'ar fi întregit de propoziţia: şi se opune sistemului de descentralizare. Aşa însă, el nu se poate susţine, pentru că însuşi descentralizarea presupune multiplicitatea.

Dacă actualul ministru al lucrărilor publice voeşte descentralizarea, apoi n'are de ce să nu admită multiplicitatea pe care o întroduce crearea unui nou post de subdirector general de pildă. Aceasta fără îndoială, dacă o voeşte din punctul de vedere al intereselor căilor ferate. Dacă are însă în vedere anume interese politice, atunci lucrurile se schimbă şi, evident n'are cum să admită multiplicitatea.

Dar nici prima parte a motivării: unitatea directorială suferă prin această multiplicitate n'are de fapt vre-o valoare.

D. Al. Badareu, în cuvîntarea d-sale de Luni de la Senat, a arătat că nu există o mare instituţiune, financiară sau administrativă, care să nu fie condusă de un director şi mai mulţi subdirectori. Şi cu toate acestea, instituţiunile acestea nu au de suferit de lipsa vre-unei unităţi de direcţiune. De ce ar fi alminteri la căile ferate, unde activitatea intensă impune aproape forţat crearea mai multor posturi de subdirectori?

Reproducem, după ziarul *Le Matin,* un caz extrem de interesant pentru medici, absolut autentic, întru cît e confirmat de cele mai marisomităţi medicale ruseşti.

La Kiew o fată, bolnavă de trei luni de febră tifoidă, a prezentat o temperatură de 44 grade, aşa că termometrul cu care a fost termomentrat s'a sfărîmat. Bolnava a fost transportată la clinica universităţei şi temperatura a fost cercetată cu termomentările speciale de care se servesc veterinarii. In două diferite rînduri, în prezenţa profesorilor, medicilor şi a studenţilor termometrul a aratat 51 grade prima oară şi 55 de grăde a doua oară.

Lumea medicală s'a arătat neîncrezătoare, dar la o adunare a medicilor ţinută anume la Kiew, profesorii Obratzow şi Yanowsky au declarat că ei însuşi au asistat la aceste două experienţe.

Profesorii au declarat că deşi bolnava avea deplină cunoştinţă, ea făcea impresia că arde pur şi simplu.

ECOU.—S'a perdut pe strada Lăpuşneanu sau Carol un caet cu desenuri. Cine-l va aduce la d. căpitan Neculcea, strada Lăpuşneanu 41, va primi o frumoasă recompensă.

Domnii directori şi doamnele directoare ale şcolilor primare din localitate sînt rugaţi a trimite de urgenţă la poştă spre a lua instrucţiile date asupra conferinţelor generale, depuse de către revizoratul şcolar.

Cu ocazia conferinţelor generale ale corpului didactic primar, d. inspector al Casei Şcoalelor, M. Pastia, va vorbi la Iaşi despre Cercurile culturale şi şcoala de adulţi.

Eri s'a produs o ameliorare la bursa noastră. Valorile negociate au înregistrat urcări dintre cari unele oarecum importante.

Faptul acesta este de bun augur şi justifică aşteptările unei reluări de activitate pentru după sărbătorile de Paşti.

Iată acum şi încheerile zilei:

Pe bani gata:

Casa Rurală 1499 (fără cupon).

Banca Marmorosch, Blank et Comp. 902;

Banca Comercială Romînă 696;

Soc. Dacia Romînia 1707—1702 (fără cupon);

Renta amort. impr. de 120 mil. din 1994 de 4 la sută 88.20;

Renta conv. 1905 de 4 la sută 85.35;

Scris. func. rur. 5 la sută 97;

Scris. urb. Craiova 5 la sută 96.90;

Pe termen:

Căsa Rurală 1522—1525 (fără cupon)

Banca Agricolă 559;

Banca de Credit Romîn 920—926;

Banca comercială romînă 657:

Soc. Dacia Romînia 1651—1650—1651 (fără cupon);

Soc. Naţională 1148 (fără cupon).

Se aduce la cunoştinţă onor. public iaşan, că în vederea sărbătorilor sfintelor Paşti, Debitul Badareu este asortat cu tot felul de produse alimentare, ca: unt pentru masă şi pentru cozonaci, ouă proaspete garantate, smîntînă dulce centrifugată, păsări tăete, caş, urdă dulce, delicioşi cozonaci moldoveneşti, păşti şi chifle cu nucă şi mac.

Ae aseminea se găsesc şi vinuri naturale, începînd de la 80 bani litru.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

ULTIME INFORMAŢII

Ziarele publică noua mişcare în magistratură.—Această mişcare nu cuprinde numirile aşteptate la Iaşi.

Se prea poate că în curînd vor apărea noi numiri. Până atunci suntem în măsură a spune că o mare ceartă a izbucnit între ministrul de justiţie şi corfeii liberali din Iaşi cu privire la numirile din localitate. Această ceartă s'a produs în plin Senat, unde d. Stere apropindu-se de banca ministerială, a avut o violentă explicaţie cu d. Victor Antonescu.

Lucrul s'a petrecut Duminică şi a fost remarcat de toţi cei prezenţi. Cînd d. Stere a plecat de la Senat şi a trecut pe lîngă Banca ministerială, nici n'a mai dat mîna cu d. Antonescu.

Din nou se svoneşte, că d. Carp va ţine o serie de întruniri publice în ţară, singur singurel.

Astfel *La Roumanie* **crede a şti că prima întrunire va avea loc la Craiova, unde d. Carp este aşteptat pentru 23 Aprilie.**

Plata în bani.—*Sub titlul „Rentierul şi valoarea sa în Stat", ziarul* La Roumanie *publică un articol, în care se ocupă de rentierul romîn.*

In treacăt, ziarul aminteşte de păţania suferită acum 100 ani de rentierul francez. Pentru a echilibra datoria publică, se recurse la un expedient, asemănător cu exproprierea, şi anume se plătise rentierilor din ceea ce li se cuvenea numai o parte, iar restul numai în bonuri.

Adresîndu-se apoi viitorilor exproprietatori de la noi, La Roumanie *zice:*

„Rentierii francezi au fost siliţi să accepte propunerea, nefiind chip de a face altfel. Bonurile scăzură din prima zi. Ceia ce se consolidase în realitate, nu era plata părţei în bani, ci perderea celorlalte părţi. Era bancruta, hidoasa bancrută.

Aceste zise—adaugă La Roumanie—*să nu uităm că d. Ioan Brătianu a promis valoarea reală".*

Comitetul administrativ al Teatrului Naţional, întrunindu-se sub preşidenţia d-lui Sadoveanu, a luat o sumă de dispoziţiuni, în vederea viitoarei stagiuni.

Astfel s'a desfiinţat postul de director de scenă, remănînd ca direcţiunea să fie împlinită pe rînd de către societarii de clasa I.

Cu regisoratul de scenă a fost însărcinat d. Vlad Cuzinschi.

S'a aprobat budgetul pe 1914—1915. Comitetul s'a ocupat apoi cu diferite chestiuni interne.

La judecătoria ocol. I urban s'a judecat pe ziua de 1 Aprilie, procesul intentat d-lui Raul Crăciun, de către d. Georges A. Scorţescu, fost deputat, pentru lovire.

In urma pledoariilor d. judecător a condamnat pe d. Raul Crăciun la o amendă de 500 lei şi 1 leu despăgubiri civile.

Luni 7 April (ziua II-a de Paşti) împlinindu-se a 75-a aniversare şi al 48 an de domnie a M. S. Regelui, un Te-Deum va fi oficiat la catedrala Mitropolitană.

Vor asista autorităţile civile şi militare.

Direcţiunea generală a serviciului sanitar a aprobat ca agenţii sanitari, pregătiţi în particular, să depuie examen în lunie, la şcoale de agenţi sanitari din localitate.

BUCĂTĂRIE SIMPLĂ

Cele mai bune prăjituri sunt acele preparate cu laptele NESTLE

CREMA DE CAFEA

Preparaţi cafea neagră foarte tare, adăogaţi-o într'o cratiţă de un jumătate litru de lapte fierbinte, ce se obţine vărsînd cam un sfert din cutia de lapte Nestlé pentru o jumătate litru de apă fierbinte, care nu trebue îndulcit, laptele Nestlé conţinînd zahăr. Mai adăugaţi, dar nu pe foc, şease gălbenuşuri de ouă bătute în lapte şi albuşurile de la trei ouă făcute spumă, totul amestecaţi bine. Turnaţi crema făcută în formă în care voiţi s'o serviţi şi puneţi această formă bine acoperită, pe o cratiţă de apă fierbinte pînă ce crema s'a întărit. Garnisiţi crema de deasupra cu ce voiţi şi lăsaţi-o să se răcească,

Intrebuinţînd laptele «Nestlé» nu mai aveţi nevoe de zahăr pentru prăjiturile dv. şi realizaţi astfel o mare economie.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Procesul fostilor miniştri stambulovişti

Sofia.—Inalta curte a respins toate cererile de recuzare prezentate de foştii miniştri stambulovişti. Procesul îşi va urma cursul şi audienţele vor continua după sărbătorilor Paştelor, în ziua de 31 April.

Intrevederea din Abazzia

Abazzia.— Azi dimineaţă contele Berchtole s'a dus la d. di San Giuliano spre a conferi împreună.

Convorbirea a ţinut două ore. Conferinţele acestea vor mai continua în fiecare zi după amiază.

Presa franceză şi evenimentele din Coriţa

Paris. — Ziarul Le *Temps* comentînd cele petrecute, zice că guvernul grec nu poate fi făcut răspunzător de regretabile evenimente petrecute la Coriţa.

Presa rusă şi întîlnirea de la Abazia

Petersburg. — Ziarul *Novoje Vremjea* comentînd întîlnirea de la Abazia între contele Berchtold şi d. San Giulano, zice că nu poate avea nici o consecinţă politică serioasă, în chestia albaneză, de oare ce această chestie exclude ori ce sinceritate între cele două puteri.

Evenimentele din Epir

— Mobilizarea în Albania —

Durazzo.— Ultimele ştiri primite din Biglista spun că printre şefii mişcării de răzvrătire se pare că hotărîrea de a relua atacurile în contra Albanejilor e tot la ordinea zilei.

*

Salonic.— Cercurile greceşti asigură că şefii mişcărei epirote avînd de gînd să aleagă oraşul Biglista ca centru al operaţiunilor lor, guvernul grec se va opune.

Zografos a dat ordin şefilor mişcărei să mai aştepte noi instrucţiuni înainte de a începe atacul în contra Coriţei.

*

Durazzo.— Nu soseşte nici o informaţie nouă din Epir.

Pretutindeni se lucrează în întreaga ţară la echiparea miliţilor. Pregătirile vor fi terminate în trei săptămîni. Principile are de gînd, dacă va fi nevoe, să plece spre sud în capul armatei spre a lua cu forţa teritoriul concedat Albaniei de Marile Puteri, la conferinţa ambasadorilor din Londra.

Schimbarea din China

Roma.—Din Peking se anunţă aci că luanciskai, preşedintele republicei, a desfiinţat parlamentul şi s'a decretat domnitor absolut.

Moartea unui fost ministru romin

Paris.—Fostul ministru Văcărescu a murit.

Raportul medico-legal asupra morţei lui Calmette

Paris. — Raportul medico-legal asupra morţei lui Calmette a fost depus azi şi stabileşte că se datoreşte unui proectil care a atins artera iliacă. Raportul adaugă că examenul pardesiului lui Calmette permite să declare că trei focuri au fost trase dintre care două la o distanţă de mai puţin de doi metri şi al patrulea, care a pătruns pulpa stîngă, la o distanţă şi mai redusă.

Marirea flotei ruseşti

Nikolaieff.—Al doilea dreanught „Impăratul Niculae III" a fost pus pe apă în şantierul societăţei ruse de construcţie navală.

Serviciul Telefonic

Marele meeting din Capitală

Bucureşti.—Societăţile macedo-romîne, în comun acord cu liga culturală, au fixat pentru 8 Aprilie marele meeting ce se va ţine în Capitală, ca protestare în potriva celor petrecute la Coriţa.

Meetingul se va ţinea în sala Dacia, la ora 3 după prînz.

Vor lua cuvîntul d-nii dr. Leonte, profesor Murnu, Tacit, Ionaş Grădişteanu şi Virgil Arion.

Vor azista delegaţiuni din partea tuturor societăţilor din Capitală.

Mişcarea profesorilor conservatori

Bucureşti.—D. Al. Florescu, fost ministru plenipotenţiar, a aderat la mişcarea profesorilor conservatori.

Ziar de propaganda

Bucureşti.—Zilele aceste va apărea în Capitală un nou ziar zilnic, care va fi organul de propagandă al profesorilor conservatori, care au stărnit mişcarea de revizuire.

Ţarul Rusiei la Bucureşti

Viena.—Ziarul *Neue Freie Presse* **află din Bucureşti, că în toamnă Ţarul Rusiei va vizita pe regele Carol la Sinaia.**

Consfatuirele d-lui Carp

Bucureşti.—Se afirmă că d. Carp a hotărît să convoace pe marii proprietari, la o consfătuire, în chestia agrară.

D. Carp va ţine numai două consfătuiri, una la Craiova şi a doua la Iaşi.

Misiunea d-lui Constantinescu

Bucureşti.—D. Al. Constantinescu, ministrul de domenii, pleacă mîine la Abazia.

In cercurile guvernamentale se afirmă că d. Constantinescu are o misiune şi se va întîlni la Abazia cu Contele Berchtold şi cu d. San Giuliano.

Interimatul ministerului de domeniu îl va ţinea d. Radovici.

Agitaţii în Bulgaria

Sofia.—Ciocnirile de la frontiera serbă au provocat vii agitaţii în Bulgaria.

S'au anunţat mai multe interpelări ce vor fi adresate ministrului de război şi şefului guvernului.

Vizita împaratului Wilhelm

Viena.—„Neue Freie Presse" află din Bucureşti, că cercurile autorizate, nimic încă nu ştiu despre vizita Imparatului Wilhelm la Bucureşti.

In cercurile diplomatice se afirmă, că acest fel de vizite se stabilesc mai întăi decele două curţi, după care abia se stabilesc pe cale diplomatică.

Deci vizita anunţată poate să aibă loc.

Faptul că baronul de Vandelheim, ministrul germaniei la Constantinopol a fost chemat la Corfu, este un indiciu, de oare ce pentru ca Imparatul Germaniei să vie la Bucureşti, trebue să treacă prin Constantinopole.

Aniversarea naşterei Suveranului

Bucureşti.— Luni se va serba în toată ţara a 75 aniversare naşterei M. S. Regelui.

Disparitia unor dosare

Bucureşti.—La Primăria Capitalei s au constatat dispariţia unor dosare, privitoare la exproprieri. Parchetul a fost sezizat.

Noul consul rus în Iaşi

Bucureşti.—D. Alex de Mendeleif a fost numit consul al Rusiei la Iaşi în locul actualului titular, permutat la Haga.

Congresul social democrat

Bucureşti.— In zilele de 6, 7, şi 8 Aprilie va avea loc în Capitală congresul partidului social democrat.

Greva franzelarilor

Bucureşti.— Greva lucrătorilor franzelari continuă şi ia proporţii din ce în ce mai mari.

La greva franzelarilor se raliază alţi lucrători specialişti de la diferite brutării.

Avîntul ţarii

Bucureşti.—Ministrul de războ a trimis tuturor corpurilor de trupă, de a se distribui la toţi acei cari an luat parte în campanie medalia Avîntul ţării, încă înainte de Paşti.

Curiozităţi... filipesciane

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" publică în fruntea informaţiilor sale următoarele:

— „Am relevat o notă autorizată dată „Epocei" care face cunoscut regelui că d. Filipescu n'a susţinut propunerea d-lui Ion Miclescu de a se soma guvernul să spuie dacă Suveranul s'a pronunţat sau nu asupra revizuirei.

Dar partea cea mai interesantă din desminţirea „Epocei", este acel aviz... generos, dat regelui de a nu mai permite ca familia liberală să-şi întindă dictatura asupra tuturor factorilor constituţionali.

Un personagiu conservator, amic a d-lui Filipescu, întrebat asupra acestei temeri a fostului ministru de răsboi, a respuns:

«Nu e un secret pentru cei cari ştiu cele ce se petrec în culisele partidelor noastre, că sunt persoane în familia Brătianu care intrevăd în scurtă vreme vom avea republică şi că cel dintăi preşedinte al republicei romîne, va fi d. Brătianu. Aceasta i-a intrat în cap dinastiei Brătianu.

ANUNCIU

Subscrisul în calitate de sequestru judiciar numit de Onor Trib. Iaşi s. 2 asupra viilor din Com. Bucium proprietatea def. Toma Săvescu, public spre cunoştinţa generală, că în ziua de 9 Aprilie a. c. ora 9 dimineaţa voiu ţine licitaţie publică, la via din com. Bucium jud. Iaşi unde a fost domiciliul defunctului, pentru **vînzarea a trei vase cu vin alb din recolta anului expirat** *în cantitate aproximativ de 2042 litruri şi totodată* **licitaţie pentru arendarea numitelor vii.**

Concurenţii se vor prezenta la licitaţie cu garanţiile cerute de lege. Cumpărătorii vinului vor respunde de îndată preţul.

Arthur G Sion
Str. Asachi 6.

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Şampanie gratis

LA FABRICA DE ŞAMPANIE *din strada Zugravi No. 19 se primesc sticle de şampanie goale cu preţul de 13 bani sticla. La 20 sticle goale din diverse fabrici se dă o sticlă de şampanie plină.*

La 10 sticle goale din fabrica noastră Charles Dumoulin, proprietatea Ciorapciu, se dă o sticlă plină gratis.

Pentru serbători se vinde în localul fabricei şampanie şi vin spumos în detaliu, cu preţul fabricei. La cerere se trimite la domiciliu.

ADMINISTRAŢIA

Prima Călcătorie şi Spălătorie
— DE LUX —
A. Müller
Iaşi strada Păcurari No. 15

Aduc la cunoştinţa Onor. clientelă şi Onor. Public că introducîndu-mi în atelierul meu maşini şi lucrători speciali în această branşă, se spală şi se calcă în cel mai nou sistem:

Cămăşi, Gulere, Trousouri, ori-ce fel de Broderii, Lengerie fină şi perdele.

Servind prompt şi preţuri moderate.

Cu deosebită stimă
A. Müller
Strada Păcurari 15.—Iaşi

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoş — Boli de femei —
OPERAŢIUNI
Reîntors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.

Societatea „Lyra"

va da Duminecă 6 Aprilie crt. în şala şcoalei „Cultura" o Serată Muzicală, Literară şi Dansantă în folosul Cantinei Şcolare.

Biletele sunt depuse la „Magazinul Conservatorului şi „Romînia Muzicală"

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str. Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL
(FOST DE FRANCE)

Bucureşti.—Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMATIUNI EXCELENTE

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

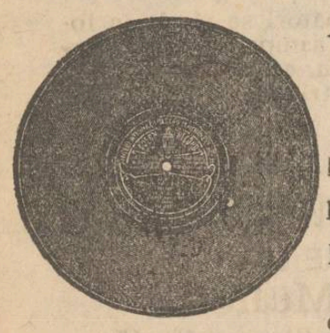

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Ceafalgiile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* care [illegible] de toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la mese. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 186
(foastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEN No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizaţi cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil, se practică cei ce intervenţii.

Staţiunea de Chirurgie ortopedică provizuită cu o instalaţie specială de Masoterapia. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

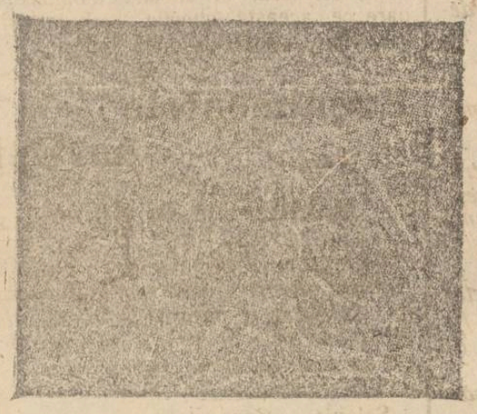

Fasceri. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicală. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiunile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Polyclinică, consultaţii intre 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 54.

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wishé, Prylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

ÎNCĂLŢĂMINTEA BARBATEASCĂ

„LA MARCHIZUL"

Prinzaţie oameni după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin
Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puţeţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al **WEISS** din Piaţa Curţei Regale Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII o. postale:

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2146 – Sîmbătă 5 Aprilie 1914

Imprumuturile Statelor

A te împrumuta nu e o ruşine. Profită de această facultate nu numai indivizii, ci şi Statele.

Cînd te împrumuţi nu pentru a subveni nevoilor zilnice, ci pentru a produce sau cel puţin a face să meargă o întreprindere în care ai fi angajat, se zice că ai *obţinut credit*.

Citiam altă dată, că unele State europene n'aveau nevoe să recurgă la asemenea expediente, dar făceau din cînd în cînd cîte un împrumut, mai mult *cu intenţia de a vedea cum mai stau cu creditul, de cît pentru a se folosi de banii împrumutaţi*. Astfel se vorbia de Germania, a cărei datorie publică era foarte mică.

Despre cine, particular ori Stat, s'ar mai putea susţine astăzi aşa ceva ?!...

Cei cari trăesc în timpurile agitate de acum, vor zice de sigur, că ori nu s'a putut vorbi în modul arătat nici odată, ori că faptul trebue să fie vechi de tot. Şi cu toate acestea nu e aşa. Faptul a existat şi nu mai departe de cît acum 20 ori 25 ani în urmă. Vedem de altfel o reminiscenţă a acelor împrejurări, în însăşi greutatea cu care se decid Statele mari a face împrumuturi.

Franţa, de exemplu, care a simţit nevoia de a recurge la acest mijloc de cînd s'a silit să ajungă pe Germania înmulţind armata, prin legea aşa numită a celor trei ani, lege prin care se prevede că soldatul trebue să facă trei ani de armată permanentă, precum şi din împrejurarea că s'a votat acum în urmă o sumă de legi sociale, a căror aplicare cere bani, Franţa zic, se zbate neavînd a recurge la împrumut.

Cei în curent cu întîmplările de acolo, Ştim, de exemplu că ministerul Barthou a căzut acum cîte-va luni în urmă, între altele, pe chestia împrumutului.

Germania, pentru ori ce eventualitate, are fondul său special de războiu, care acum vre-o 10 ani în urmă se apropia de miliard.

Spiritul acesta de a nu recurge cu uşurinţă la împrumut, pătrunsese şi la noi. Or fi vre-o patru sau cinci ani, de cînd un ministru al nostru de Finanţe se gîndise şi făcuse să se aprobe de corpurile legiuitoare constituirea *unui fond de rezervă, pentru garantarea budgetului*. Mai există el ?!..

Furia răsboinică, care de un an şi jumătate stăpîneşte Balcanii, împinge pe toate micile state de acolo, la împrumuturi.

Prin împrumut, aceste state ş'au constituit *utilajul* de răsboiu, tot prin împrumut şi-au întocmit drumuri de fer şi alte mijloace de comunicaţiune.

Răsboiul a distrus mare parte din acestea.

Acum se cere reconstituirea lor, de unde nevoia de a se recurge la alte împrumuturi.

In fiecare zi, zice deputatul francez Paul Escudier, Balcanicii debarcă în porturile noastre mînaţi de aceiaşi dorinţă: a rezolva pentru fiecare stat problema financiară.

«Mai mult de trei miliarde, zice dînsul, sunt solicitate de delegaţi, şi aceasta imediat. Intre Grecia, Serbia, Turcia e un fel de asalt de grăbire şi dibăcie. Cine va sosi, cine va triumfa cel întâi?

D-nii Ven zelos, Djavid Bey, alergau prin toate capitalele, căci trebue bani pentru a reface forţele militare ale statelor aşa de încercate prin răsboaele omorîtoare. Şi mai ales pentru a reface forţele economice ale ţărilor".

Aceasta întovărăşire pe care deputatul francez o face între forţele militare şi economice ne readuce în minte zicătoarea că: *„istoria se repetă"*.

Chiar dacă istoria în complexul ei nu s'ar repeta, totuşi e cert că unele fapte, unele probleme revin.

Strămoşii noştri Romani, popor războinic prin excelenţă, nu se gîndeau la alt ceva mai întâi de cît la ceia ce ar fi de folos unei acţiuni răsboinice.

Astfel, dînşii au presarat imperiul lor cu nenumărate şosele, care toate conduceau la Roma.

De aici şi zicătoarea că *„orice drum duce la Roma"*.

Pe şoselele lor admirabil construite şi tot aşa de admirabil întreţinute, dînşii duceau armatele cu uşurinţă la punctele ameninţate.

Dar tot pe aceleaşi soşele mergea comerciantul cu produsele lui.

Şoseaua dar, era un instrument de răsboiu, dar în acelaşi timp servea şi pentru artele păcii.

Acum zicem acelaşi lucru, despre căile ferate, despre vapoare şi în genere orice mijloc de comunicaţiune.

Dar dacă nu e ruşine să împrumuţi, ar fi una să nu plăteşti.

In zilele noastre tot statul se socoate a fi cel mai bun platnic. El este în această ordine de lucruri, cel mai ruşinos. Nu se prea citează State cari să nu-şi fi plătit datoriile, afară doar de Spania mai acum 20 ori 30 ani în urmă şi cîte-va Republici mici americane.

Dar pentru ca să împrumuţi, trebue să ai budget bine echilibrat. Budgetul bine echilibrat, arată forţa de care dispune un Stat, precum arată şi limitele pînă la cari dînsul se poate întinde.

Avem noi budget echilibrat ?

Se ştie că pînă acum aveam *budgetele cu escedente*, de acum înainte ni se promit *budgetele bine echilibrate*. Deci adio escedente.

Şi cu toate acestea escedentul nu era un rău. El era adevăratul fond de rezervă. Dînsul ne-a permis să ducem campania de astă-vară repede şi cu succes.

Tot escedntul a permis ca viaţa Statului să nu se resimtă aşa de tare, cum s'ar fi întîmplat de sigur, dacă dînsul lipsea.

Sunt motive cari militează contra escedentului ?

De sigur, şi cea principală va fi că în vederea lui lăşi servicii nu tocmai asigurate, după cum nici nu faci lucrări, cari ar putea fi de folos.

Orice s'ar zice însă, vom conveni cu toţii că tot mai bine e să nu cheltueşti tot ce cîştigi, ci nu e rea oare care rezervă.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Operaţie uşoară.

Confratele nostru Em. Socor, autorul „Populaţiei", a început a se deda la lucrări uşoare, vroind probabil să se recreeze de munca risipită urmărirea „regelui plagiatorilor".

Intr'un cuvînt d. Socor face ceea ce se chiamă «enfoncer des portes ouvertes"

Aşa bună oară în „Noua Revistă Romînă" dă în vileag un plagiat ordinar—nu ori-cine poate fi extra-ordinar ca d. Cuza!—săvîrşit de d. Madgearu, despre care tot d. Socor ne spune :

„D. Madgearu este unul din cei doi semnatari ai următoarei telegrame adresate d-lui Cuza, după alegerea sa din Februarie trecut : „salutăm alegerea *celui mai de seamă economist al ţării*".

„Celui mai de seamă economist al ţării" : Fireşte, doar d. Madgearu a pornit pe calea indicată de d. Cuza".

Apoi ce vă spuneam ?

Dacă maestrul a făcut ceea ce şi juraţii iaşani au recunoscut că a făcut,—ce vroiaţi să facă un simplu discipol, un modest admirator ca d. Madgearu ?

POLITICE

Disidenţa universitarilor

Uriaşe sforţări face direcţia partidului conservator de a ateuua gravitatea demonstraţiunii universitarilor cari, solidarizîndu-se cu d. Ermil Pangrati, s'au retras din organizaţie *La Politique* **a d-lui Marghiloman frămîntă în toate sensurile textul acestei demisii colective, recurge la tot felul de sofisme, dar în cele din urmă tot trebuie să mărturisească existenţa unei prăpastii de netrecut între vederile grupului intelectualilor şi acelea ale campionilor atitudinei de negaţiune.**

Şi, de vreme ce recunoaşte că nu se pot conciliia vederile d lor Ermil Pangrati, Emanuel Antonescu, Paul Negulescu, Dimitrie Onciul, C. Litzica, etc.. cu acele ale d lor Filipescu şi Marghiloman, e pur şi simplu ridicol din partea oficiosului conservator de a mai nutri speranţa că cei dintâiu ar putea să se întoarcă la matcă. *La Politique* **nu vrea „să se ocupe pentru moment de deciziunea ultimă pe care o vor lua aceşti domni în ce priveşte atitutudinea lor politică, deciziune, care voim să sperăm, va fi matur chibzuită".**

Ce mai speră d. Marghiloman ? —O dezicere din partea unor oameni ca d-nii Pangrati, Em. Antonescu, Onciul şi prietenii lor de idei şi convingeri ? E o insultă gratuită ce li se face de a-i confunda cu d. Simeon Mehedinţi, de a-i bănui capabili de o explicaţiune sibilină ca aceea pe care a dat-o directorul „Convorbirilor Literare" „Iaşajului" din ultimul moment. Impresiunea, certitudinea tuturor e, din contră, că d-nii Pangrati, Emanuel Antonescu, Onciul, Paul Negulescu, St. G. Longinescu, Dr. Proca şi Stavri Predescu au cumpănit bine înainte de a se manifesta, şi că acea matură chibzuintă la care apelează *La Politique* **a prezidat şi la hotărîrea de la 29 Ianuarie şi la cea de la 30 Martie.**

Ori cît s'ar căzni d. Marghiloman să reducă importanţa acestei manifestaţiuni care, dat fiind valoarea persoanelor, a luat caracterul unei adevărate disidenţe, fapt de netăgăduit rămîne că partidul conservator e lovit de acea incapacitate de idei şi de acţiune distinctă pe care cel dintîi a denunţat-o d. Matei Cantacuzino. prin viguros-u-i şi implacabilu-i rechizitoriu publicat în *Universul* **de la 11 Ianuarie.**

Mici Polemici

Din efectele scumpirii peştelui :

Nu s'a abuzat de 1 Aprilie curent de tradiţionalul « poisson d'Avril »...

*

Găsim că nu e dreaptă decizia comitetului de a scoate la pensie pe d-nii Cîrjă şi Popovici. Au dat dovezi de energie şi capacitate în ultimele alegeri...

*

„Evenimentul" închină M. S. Regelui o baladă cu refrenul „Regele e conservator».

In tot cazul e un conservator... democrat, de oarece s'a declarat pentru reforme.

*

Un ziar a publicat mai eri un interview cu fostul deputat Crapenski despre schimbarea de regim, reforme, eftenirea peştelui etc. etc.

*

Pentru „Evenimentul" nu există un domn E. Severin, profesor, ci „d. profesor E. Severin".

...La ce universitate ?

*

Ce deosebire e între d-nii Mehedinţi şi dr. Cosmovici ?

Intâiul a vrut să fie confuz în scrisoarea ce a dat publicităţii ; al doilea e confuz, chiar cînd vrea să fie clar.

*

La primăria Capitalei lipsesc dosare relative la Exproprieri.

Numai de nu s'ar fi... expropriat şi dosarul relativ la exproprierea sentimentală a d-lui Marghiloman !

*

Pentru atacul suferit din partea lui Raul Crăciun, d. G. A. Scorţescu ar fi dorit o condamnare mai... simţitoare de cît amenda şi daunele.

O lege care nu e...

Am arătat eri că, graţie slăbiciunii argumentelor cu care ministrul de industrie, d. Al. Radovici, a arătat Camerei, acum de curînd, necesitatea modificării Legei Meseriilor, susţinătorii ei au cîşt gat lupta cu uşurinţă. In acest sens am reprodus eri cele scrise de „Gazeta breslelor", un organ care e inspirat—şi subvenţionat fără îndoială—de către Cassa Centrală a meseriilor, de-a dreptul interesată în existenţa Legei, aşa cum s'a votat şi aplicat de la d. Nenitescu încoace fără nici o schimbare.

Dar nu e mai puţin adevărat că, în genere vorbind, e scandalos ceea ce se petrece în jurul instituţiilor create prin dispoziţiile acestei legi în care unii au pus atîta speranţă, ca într'o adevărată lege socială,—alţii au vrut să vadă numai tendinţa de a crea sinecuri şi salarii.

Se prea poate că şi de astă-dată adevărul să se găsească la mijloc. Dar e unica lege importantă care, deşi prevăzută cu sancţiuni—şi încă ce sancţiuni straşnice !—să nu fi fost aplicată şi să nu existe de fapt.

Eroarea ei fundamentală a fost că a vroit să prevadă şi să cuprindă prea din cale ofară multe lucruri, să intereseze prea multe categorii sociale. Apoi ea a îmbrăţişat o mare clasă socială anevoie de cunoscut şi de dominat în chip deplin. De aci paradoxul că nici odată de la votarea şi sancţionarea ei, legea organizării meseriilor n'a fost, propriu zis, adusă la îndeplinire. N'a fost aceeaşi în diferitele părţi ale ţării ; n'a fost la fel interpretată într'un judeţ şi în celălalt ; n'a fost nici pricepută, nici luată în serios, iar amenzile enorme prevăzute prin lege, ori prin circulări, n'au fost niciodată *executate.*

Dar dela schimbarea regimului lucrurile au devenit ridicule de tot.

In epoca electorală politicianii nu s'au ferit a face promisiuni categorice că legea va fi radical modificată. Cu toate aceste în Capitală candidatul agreat al meseriaşilor, Mihai Botez, singurul care a agitat pe meseriaşii din toată ţara pe tema legei Nenitescu şi a luat angajamente în numele liberalilor a fost sacrificat, probabil pentru a nu se mai acredita făgăduelile că legea va fi desfiinţată.

Şi acum situaţia este aceasta. Legea, defectuoasă cum e, există numai pentru o parte a categoriilor la care se referă. Ea este pur facultativă. Nici abrogată, nici aplicată, prin urmare o sursă continuă de abuzuri colosale pe seama meseriaşilor şi a patronilor.

Iar guvernul promite că va studia, că va consulta, aşteaptă noile alegeri, pentru a face nuoi promisiuni false.

Cînd o să ia sfîrşit minciuna aceasta cu Legea Meseriilor ?

□

OAMENI ŞI LUCRURI

Intre pagini de istorie

De-adreptul în legătură cu reflecţiile făcute eri asupra profundei prefaceri în relaţiile turco-romîne, amintim aci numai două documente aparţinînd istoriei noastre contemporane.

In 1861 Cuza Vodă făcu o călătorie la Constantinopol,—un fel de drum la Canossa, sau, cum scrie Bolintineanu: „o datorie tristă poate, dar care a căutat a se executa neapărat".

Acelaşi scriitor, fost ministru al Domnitorului şi care a luat parte la călătorie, scrie încă :

„Domnitorul plăcuse Sultanului cu deosebire ; pentru prima oară văzuse un Principe Romîn, şezînd drept înaintea sa, cu franchete şi demnitate de suveran».

Poate că dacă nu erau bacşişurile cele multe de împărţit, oaspeţii nici n'ar fi simţit atît de mult că se găseau în Turcia Suzerană.

N'au fost numai bacşişurile ; ci şi... decoraţiile. O, umilitoarele decoraţii otomane !

„Aceste decoraţiuni — scrie poetul diplomat, se dete la Romîni nici pentru serviciuri aduse Turcilor, nici pentru trădări, ci pentru că astfel, spun unii, că este obiceiul. Ori-cum ar fi, noi ne consultarăm cu unii din membrii corpurilor legislative şi se decise că nu se poate refuza, tără a comite un act compromiţător pentru interesele ţărei şi de impolitete. Deciseră să le luăm şi cine va voi din noi, să nu le poarte".

Mai suggestive încă sunt pasagiile din Memoriile Regelui Carol I şi anume acele referitoare la călătoria la Constantinopole în 1868.

„...Lîngă sofaua pe care se aşează Sultanul s'a pregătit un scaun pentru Prinţ ; prinţul Carol însă face uz de privilegiul său de prinţ de sînge, dă scaunul la o parte, ceia ce produce un moment de infuziune şi se aşează lîngă suzeranul său.

...La sfîrşit, Sultanul întinde cu un gest cam încurcat tînărului Prinţ o hîrtie, fir manul. Acesta, fără a-l desface, îl pune pe masă inaintea sa şi cere voie să prezinte pe miniştrii săi rămaşi în camera de alături şi cari, după programul stabilit, trebue să rămînă acolo, dimpreună cu cealaltă suită, pînă avea să se arăte Sultanul. Fără a aştepta încuviinţarea, prinţul Carol deschide el însuşi uşa şi cheamă înăuntru pe cei doi miniştri ai săi. După ce-i prezintă, însărcinează pe ministrul său de externe, prinţul Ştirbei, să ia cu dînsul «hîrtia»...

Cu toate acestea şederea Domnitorului romîn n'avea să fie scutită de neplăceri. Bună oară toastul lui Aali Paşa, care a vorbit de „populaţia moldo-valahă".

«Aceste vorbe, spuse cu intenţiune, fireşte nu scapă atenţiei Prinţului şi cu toată ospitalitatea strălucită, se simte ofensat».

Mai vine apoi un epizod al decoraţiilor, căci nici în 1868 Principatele Romîne n'aveau încă o decoraţie militară propriu zisă şi a lor proprie.

Dar vremile schimbă şi tămăduie toate !

Astăzi toate aceste înfrîngeri morale aparţin trecutului, cu desăvîrşire. Preste toate s'a încins vălul uitărli şi a înflorit speranţa unei înălţări tot mai depline, tot mai sigure, tot mai dătătoare de mîndrie.

Rodion

P. S. *Licean.* Versuri iscusite, dar prea „cloş"

O îndrumare sănătoasă

în predarea fizicei şi a chimiei în şcoalele noastre secundare

Fiind însărcinat cu inspectarea şcoalelor secundare din ţară, în ceea ce priveşte obiectul ştiinţelor fizico-chimice, am căutat să dau o atenţie deosebită materialului didactic cu care sunt înzestrate liceele, gimnaziile şi şcoalele secundare din ţară şi constatarea mea a fost că nu stăm de loc bine în această privinţă, că imperios se impune o îndreptare.

Răul de care suferă, mai cu samă calinetele de fizică de pe lîngă şcoalele noastre secundare, constă în primul loc în aceea că le lipsesc o bună parte din aparate, fără de care ştiinţele fizice nu se pot face în chip cît mai experimental şi deci nu se poate preda cu destul succes.

Neajunsul acesta să nu se creadă cumva că provine de acolo că nu s'au cheltuit bani pe cît ar fi trebuit pentru a se înzestra şcoalele cu materialul necesar. Nu... Statul a făcut sacrificii cu prisosinţă bani s'au dat din belşug, dar nu a fost chibzuială cu întrebuinţarea lor şi mai cu seamă în distribuţia aparatelor procurate cu aceşti bani. Şi pentru ca să dovedesc lucrul acesta voi cita exemple :

La unele şcoli, cum e liceul din Botoşani, fiind profesori cari s'au bucurat de oare care influenţă, li s'au dat sume însemnate de bani, din care s'au adus şi aparate multe din acelea de cari nu are nevoe un liceu, aparate care mobilează acum cabinetul de fizică, fără ca să-şi găsească întrebuinţarea în şcoală.

La foarte multe şcoli s'au trimes colecţii de aparate, fără să se cerceteze mai întâi dacă şcoalele aceste aveau sau nu nevoe de ele, aşa că în loc să se trimeată numai aparate cu cari s'ar fi ajuns la o complectare, s'au trimes multe de acelea pe care şcoala le avea deja. Din această cauză am găsit în dublu şi triplu exemplar la liceul din Bîrlad vre-o 25 de aparate, la cel din Focşani vre-o 35 şi în schimb lipsuri de aparate de cari şcoalele acestea au nevoe.

Stabilit fiind răul şi cauzele lui, putem să căutăm acum mijloacele de remediare.

Iată după mine cum s'ar putea ajunge într'un timp cît mai scurt şi cu o cheltuială cît mai mică să se complecteze materialul didactic necesitat în predarea ştiinţelor fizice în şcoalale noastre secundare.

Să se facă o inventariare o tuturor aparatelor de pe la toate şcoalele secundare din ţară, grupîndu-se în felul următor :

1) In aparate cari pot servi în şcoală :
a) în bună stare,
b) stricate dar se pot repara.

2). Aparate care pot fi întrebuinţate la alte şcoli : c) în bună stare. d) stricate dar se pot repara.

3). Aparate care nu mai pot fi reparate.

Inventariarea mai întâi o va face în

chip provizoriu profesorul respectiv al şcoalei şi apoi ea va fi controlată şi fixată definitiv de un delegat trimes de Minister, care va trebui să fie un profesor de fizice întovărăşit de un mecanic specialist.

Aparatele de sub 1) b) şi 2) d) se vor repara pe loc, cari se vor putea, restul vor fi trimese la atelierul de construit şi reparat aparate de fizică de pe lîngă Universitatea din Iaşi sau Bucureşti. Tot aici vor fi trimese şi aparatele de sub 3), clasate ca scoase din uz, şi din cari multe piese îşi vor găsi diferite întrebuinţări în repararea sau construirea altor aparate.

Aparatele în bună stare de sub 1) a, şi deocamdată şi cele de sub 2) c)—vor rămănea în şcoală.

Se va face apoi o listă de aparatele de sub 1) b), care se vor întoarce îndărăt după ce vor fi reparate.

Complectarea aceasta se va face cu aparatele ce vor fi în prisos de sub grupa 2) luate din inventarul general al tuturor şcoalelor şi cu aparatele ce se vor construi în ţară în atelierul Universităţii din Iaşi şi Bucureşti, sau se vor aduce din străinătate.

O dificultate ce se prezintă acum, e în cheltuiala ce va necesita procurarea aparatelor noi. Iată însă cum s'ar putea face pentru ca budgetul să simtă mai puţin o sarcină nouă ce îi ar aduce complectarea aceasta a materialului didactic.

Se va complecta mai întâi la cîte o singură şcoală secundară din fie-care oraş, începînd în primul an cu oraşele mai mari, continuînd în al doilea cu restul şi mai pe urmă cu şcoalele ce au mai ramas.

In felul acesta, în 3—4 ani, s'ar ajunge să se înzestreze toate şcoalele cu tot materialul necesar fără ca sarcina budgetară să se resimtă mult.

Ar fi de nevoe mare ca deocamdată macar în centrele şcolare mai însemnate să fie cîte o şcoală complect înzestrată cu tot materialul didactic trebuitor. Cu aceasta ar cîştiga nu numai şcoala respectivă dar şi celelalte şcoli publice secundare din acelaş oraş, lipsite în parte sau cu totul de material didactic, căci elevii sau elevele de la şcoalele acestea, ar avea posibilitatea să vadă aparatele şi experienţele la şcoala cu materialul complect. De materialul acesta s'ar putea găsi o modalitate—plătind bună-oară o taxă —ca să beneficieze şi şcoalele particulare care aproape toate sunt lipsite de aparate de fizică şi chimie şi în general să beneficieze toţi elevii pregătiţi în particular, fie într'o şcoală, fie acasă.

Pînă acum, chipul cum învaţă elevii sau elevele în particular fizica şi chimia folosindu-se numai de figuri sau formule, fără a vedea un aparat sau o experienţă, înseamnă o tortură curată şi ceea ce le rămîne lor în cap, prins din carte fără de nici o bază serioasă, se reduce aproape la zero.

Trecînd examenul la un profesor scrupulos care nu ar mai ţinea samă şi de alte împrejurări, elevii aceştia ar trebui întotdeauna să cadă din cauza fizicei şi a chimiei, ori cît de bine ar fi pregătiţi la celelalte materii.

Anul acesta am observat că elevilor din clasa VIII pregătiţi în particular li se cerea la examen o sumă de lucrări practice de laborator. Dispoziţia bună, căci acelaşi lucru se cere şi elevilor din această clasă la fizică şi chimie, cari 'şi fac pregătirea într'un liceu al statului, dar e greu de realizat, căci pînă acum, în afară de Bucureşti, nici într'un alt oraş, elevii ce se pregătesc în particular, nu au deschisă o cale oficială pentru a lucra şi a se pregăti în vre-un laborator al şcoalelor publice. Ori cîtă bună voinţă ar avea elevii pentru a se conforma dispoziţiei acesteia, ea nu va putea fi satisfăcută cît timp nu vor întîlni tot aceeaşi bună voinţă şi din partea profesorilor de fizică ai liceului respectiv, sau încă pe cît timp şcoala publică din oraşul unde ei s'au preparat nu va fi înzestrată cu materialul necesar.

După cum s'a putut observa, în cele de mai sus m'am ocupat de aproape cu materialul didactic referitor la fizică; cît priveşte de cel de chimie, lucru e mai uşor, aici fiind mai puţine aparate şi mai puţin costisitoare. Complectarea materialului acestuia s'ar putea face tot după aceiaşi normă ca şi la fizică.

Fiind vorba de o îndrumare sănătoasă ce ar trebui să se facă în predarea fizicei şi chimiei în şcoalele noastre secundare în legătură imediat cu materialul didactic, mai sunt de atins îm primul rînd următoarele două lucruri: localurile şi laborantul.

La multe şcoli localul e cu totul impropriu pentru pastrarea materialului didactic şi pentru afacerea experienţelor. Sînt şcoli unde aparatele de fizică şi chimie se ţin în săli umede sau neîncăpătoare, neavînd încă nici o legătură directă cu clasa unde se fac lecţiile. In condiţiunile acestea aparatele pe cari le posedă şcoala se strică din cauza umezelei, din cauză că stau prea îngrămădite, sau din cauza transportului dintr'o sală în alta.

Ar trebui deci ca acolo, unde se poate, să se amenajeze localul, ca să corespundă scopului; iar unde nu, să se recurgă la măsuri mai radicali altfel complectarea aparatelor pe la şcoli cari nu au săli proprii, ar însemna o risipă mai mult.

Profesorul în facerea diferitelor experienţe are de multe ori nevoie să fie ajutat; aparatele de fizică cu care s'a experimentat trebuesc şterse, curăţite şi puse în dulapuri, diferitele vase de laborator ce slujesc la experienţele de chimie ca: baloane, retorte, eprubete etc., după experienţe trebuesc spalate şi puse la locurile lor. Toate aceste treburi e greu să le facă profesorul singur şi dacă nu se fac şi încă la timp aparatele se ruinează.

E de neapărată nevoe deci de un laborant, deocamdată pe lîngă fie care liceu unde e mai mult de lucru: pe la gimnazii s'ar putea întrebuinţa în laborator unul din servitorii mai priceputi ai şcoalei care ar mai avea de îndeplinit şi alte servicii în şcoală.

Dar atît încă nu e deajuns. Oricît de bine ar fi înzestrat un laborator, ca să se facă treabă, trebue să fie cine să-le pue în mişcare. Trebue să mă ocup puţin şi de sufletul lui, de profesor.

Profesorii trebuesc cît mai des controlaţi şi îndemnaţi ca să-şi facă lecţiile în chip cît, mai experementat căci chiar dacă nu se găseşte în şcoli deocamdată ceea ce ar trebui ca material, totuşi cînd e bună voinţă şi dragoste pentru materie şi cu puţin se poate face foarte mult.

Mulţi dintre profesori şi profesoare din cei întraţi mai de mult în învăţămînt şi fără de pregătirea necesară au nevoe de a fi îndrumaţi în mînuirea aparatelor. în facerea experienţelor.

E adevărat că în scopul acesta s'a făcut ceva invitîndu-se parte din profesorii de fizică pe serii la cîte-va conferinţe ţinute la Bucureşti, dar cred că din mai multe cauze nu s'a putut ajuuge de cît prea puţin unde se tindea, aşa că mai e încă de lucrat în această direcţie.

Acestea sînt indreptările ce cred eu că ar trebui să se facă la obiectul ştiinţelor fizico chimice pentru ca acest obiect care desvoltă mai mult ca ori-care altul spiritul de observaţie şi invenţie, care procură omului cele mai multe cunoştinţe de cari are nevoe în viaţa practică să se predea cu mai mult succes şi să dea astfel rezultate cît mai bune,

Mihai Ţdenschi
Profesor la Liceul Naţional şi Militar din Iaşi

Instiinţare

Pentru a înlesni introducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'au confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA
Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

INFORMAŢII

D. Al. A. Badareu, s'a întors azi în localitate, venind din Capitală.

Cu privire la proectul de căsătorie între prinţul Carol şi Marea Ducesă rusă, ziarul Neue Freie Presse *scrie:*

— *„S'a remarcat mult, în Prinţul moştenitor, că la întoarcerea sa din Petersburg, s'a dus direct, de la gara spre palatul regal, unde a avut cu regele o convorbire de mai bine de două ore. De aseminea se comentează mult şi faptul sosirei în Bucureşti a d-lui Diamandi, ministrul Romîniei la Petersburg.*

Se crede că la Petersburg nu s'a discutat nu numai proectul pe căsătorie, dar şi chestiuni de mare însemnătate politică, *ce vor fi continuate la Bucureşti.*

Trei cazuri de scarlatină au fost aduse din comuna Holboca.

La cassele medicale ale meseriaşilor din toată ţara s'au făcut numeroase suprimări din motive de economie. Bine înţeles că consiliul de administraţie n'a rezistat nici motivelor politice, pentru a-şi salva situaţia sa proprie.

In stradela şcoalei de arte s'au constatat două cazuri de scarlatină în familia unui domn avocat.

Doi dintre medicii comunali iaşani, d-nii dr. Immervoll şi Stenner se află în congediu, participînd la escursiunea din Constantinopol.

Cu ocazia schimbării carnetelor de cotizaţii la corporaţii, s'a putut constata că în Iaşi nici o mie de meseriaşi nu cotizează din peste 10,000. Cheltuelile le acoper aproape numai fabricele şi atelierele mari.

Mîne apare «Noua Revistă Romînă» cu un sumar de actualitate, în care se cuprinde şi conferinţa d-lui Rădulescu-Motru despre «Proprietatea mare».

Un comunicat al ministerului de finanţe s'a primit de un prieten al nostru, relativ la congediile avute ca funcţionar şi dacă aceste congedii se numără la anii de pensie. Măsura aceasta este generală în cît interezează pe mulţi această dispoziţie.

«Fiecare funcţionar al statului, al comunei sau al judeţului, care a avnt congedii de boală, sau pentru alte cauze, aprobate de autoritatea superioară de care depinde funcţionarul; se va conforma astfel la regularea drepturilor la pensie. Anul de congediu să ia calendaristic, adică de la 1 Ianuarie—31 Decembrie; *cine are 2 luni de congediu într-un an, sunt bune pentru pensie;* cine are congediu mai mare ca două luni într'un an, se scad cele două luni ca bune de pensie, *iar restul de luni sunt rele.* Aşa că ori cine are congediu *în fiecare an două luni*, aceste două luni sunt bune pentru pensie. *Cine are peste 20 de ani serviţi, atunci toate lunile din urmă de congediu cari au fost rele, se ţin în seamă la pensie.*»

Au fost avizaţi de scoaterea la pensie, artiştii societari de cl. I dela teatrul Naţional din Bucureşti, d-nii I. Petrescu, I. Brezeanu şi V. Toneanu, pe 1 April 1915. Nu s'ar putea oare atrage vre unul pentru Iaşi?

Un violent incendiu a distrus casa de locuinţă a locuitorului Vasile Iordache din Cucuteni.

După cercetările făcute s'a constatat că focul a fost pus din imprudenţă de un copil în etate de 4 ani.

Casa nu era asigurată, iar pagubele întrec suma de 1000 lei.

In apele Prutului, în dreptul comunei Ţuţora, s'a pescuit cadavrul unui copil de sex femenin în etate de 4—5 luni.

Semne de violenţă nu se disting de oare-ce cadavrul a intrat în putrefacţie.

Totuşi se crede a fi vorba de o crimă şi se fac stăruitoare cercetări pentru desvăluirea misterului.

Pentru ca sătenii să fie feriţi de a-şi desface în condiţiuni desavantajoase produsele loc, ministerul industriei şi comerţului va organiza—în conformitate cu legea asupra Burselor de Comerţ— oboare de cereale în diferite regiuni ale ţărei.

Această organizare are scopul de a concentra la un loc cererea şi oferta şi de a da producătorului, graţie concurenţei, posibilatea să obţină valoarea reală a produselor muncei sale.

Pe de altă parte se va căuta a se asigura vînzătorului o măsurătoare dreaptă şi neschimbată a condiţiunilor în care tranzacţiunile au fost încheiate, în deosebi plata preţului convenit.

Se va trimite în fie-care zi, primăriilor comunelor rurale şi tuturor staţiunilor de cale ferată, cota oficială a cerealelor din portul Brăila.

Program pentru serbarea Paştelor.

I

—Vineri 4 Aprliie c. la ora 7 seara, în Catedrala sfintei Mitropolii, se va începe slujba „Prohodul Domnului“ oficiată de Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit, înconjurat de cler şi asistat de corul vocal al Catedralei.

In piaţa din faţa bisericei, se va afla cîte un detaşament din fiecare corp de trupă, din garnizoana oraşului.

In timpul cînd se va înconjura biserica cu sfîntul Epitaf, trupele se vor descoperi iar gorniştii şi muzica vor cînta «rugăciunea».

La serviciu vor asista autorităţile civile şi militare.

II

La slujba sfintei Invieri, care va avea loc a doua-zi la oara 12 precis, noaptea vor asista autorităţile civile şi militare

O companie de onoare cu drapelul şi muzica se va afla în faţa bisericei la oara 11 şi 30 noaptea.

In momentul cînd I. P. S. Mitropolit va rosti imnul *„Christos a înviat“* muzica militară va cîuta „rugăciunea“ şi apoi „imnul regal“.

După aceîa se va începe slujba utreniei şi a sfintei Liturghii.

Pentru seara de Vinerl 18 Aprilie se anunţă un mare concert unic dat de d-na Lucia Cosma, în sala teatrului naţional.

Biletele se găsesc la agenţia Thalia.

Prima şezătoare literară organizată în Iaşi de către Societatea Scriitorilor Romîni are loc în sala teatrului naţional Sîmbătă 12 Aprilie.

Vor ceti următorii seriitori: Al. Brătescu-Voineşti, N. N. Beldiceanu, M. Codreanu, G. Diamandi; Calistrat Hogaş, P. Locusteanu, D. Nanu, D. D. Patraşcanu, M. Sadoveanu şi Gh. Topîrceanu.

Vor da concursul d-nele Elena Locusteanu, Bonciu, Lucia Cosma şi d-ra Nasta; d. Belcot artist va recita bucăţi umoristice.

Medicul şef al oraşului a intervenit la administraţia comunală să iee asupraşi cheltuiala telefonului din cancelaria serviciului sanitar, de oare ce direcţia generală a suprimat această cifră din budget.

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6.

Ciocnirea din strada Pădurei. Avem de înregistrat pe ziua de azi un nou accident întîmplat în strada Pădurei, stradă care şi-a stabilit o reputaţie în această privinţă.

Dar de la început trebue stabilit că de astă dată vina nu poate fi a tramvaiului.

Iată cele petrecute.

*

La ora 7 dimineaţa primul vagon de tramvay venind de la uzină avea să pornească spre abator, trecind prinstrada Padurei. Plouase în timpul nopţei, şi şinele fiind încă ude vagonul patina, iar manipulantul strânse frîna cu putere pentru a evita o deraiare a vagonului.

In momentul însă cînd vagonul porni în strada Pădurei, trăsura cu No. 39, trecu de asemenea prin această stradă, împotriva dispositiunei că trăsurile nu pot trece prin această stradă, dispositiune ce se găseşte placardată chiar la intrarea în stradă.

Manipulantul vagonului de tramvai avertiză pe birjar de ce calcă dispoziţiunea, dar birjarnl neţinînd seamă de aceasta trecu înainte şi vroia să treacă pe dinaintea tramvaiului. Am spus că vagonul patina şi toate sforţările manipulantului de a opri în loc vagonul pentru a face loc trăsurei erau cu adevărat imposibile, aşa că ciocnirea era inevitabilă.

*

In trăsură se găsea d-na Neculau, şi alăturea de d-sa un coş cu cinci sute de ouă.

Ciocnirea între tramvaiu şi trăsură a fost violentă. Trăsura a fost sfărâmată în bucăţi.

Din fericire însă d-na Neculau s'a ales numai cu uşoare leziuni şi a putut să se întoarcă acasă. Birjarul a fost şi dînsul uşor rănit.

*

Cu toate aceste accidentul acesta a făcut o victimă, în persoana unui muncitor.

Alecu Sandu este un paznic pus de direcţiunea tramvaiului pentru a supraveghia să nu treacă trăsurile în timpul nopţei pe la lucrările noi ce se fac în dreptul farmaciei Jelea.

Paznicul îşi terminase slujba şi profită de treerea celui dintăi vagon de tramvai pentru a se duce acasă.

El stătea pe scara vagonului, cînd ciocnire a avut loc. Prins între trăsura şi tramvai, nenorocitul pe lîngă alte leziuni, se alese şi cu piciorul drept fracturat.

Sermanul om a fost transportat la spital.

*

Autorităţile în drept au început cercetările, pentru a stabili pe deplin responsabilităţile.

La creditul urban din localitate s'a luat vacanţă pînă la 10 Aprilie.

Indată după sărbătorile de Paşti, consiliul comunal va fi convocat într'o şedinţă extra-ordinară.

Consiliul va avea să se ocupe cu organizarea serviciului de apă, ce va suferi oare cari schimbări.

D-rele Elena şi Ecaterina Stamboliu au fost primite în şcoala de poştă şi telegraf.

In strada Crucei, cotiugarul C. Porumb, a dat peste locuitorul C. Cugircu, fracturîndu-i piciorul drept.

Victima a fost internată la spitalul central.

Consiliul de revizie al recrutării îşi va începe operaţiunile în ziua de 10 April şi va funcţiona pînă în ziua de 19 Aprilie inclusiv. Şedinţele sunt publice şi se vor ţine la reşedinţa cercului de recrutare Iaşi strada Bucşinescu.

In zilele de Paşti, toţi stareţii mînăstirilor din eparhia Mitropoliei Moldovei vor veni să felicite pe I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

In «Monitorul Oficial» din 2 Aprilie 1914 No. 2 a apărut tabloul creditelor votate pentru acoperirea tuturor cheltuelilor făcute în anii anteriori. Cu acest prilej s'a acordat şi suma de 5640 lei de către Ministerul Cultelor şi Instrucţiunii asupra exerciţiului anului 1906—1907 pentru albumul liceului Internat din Iaşi executate de casa Socec cu ocazia jubileului de 40 ani de domnie a M. S. Regelui.

Se ştie că cu tipărirea acestui album regretatul Theodor Neculau, fostul director, perduse trei mii lei, pe care acum va putea să-i primiască moştenitoarea defunctului Theodor Nicolau, anume d-na Al. Nicolau.

Se aduce la cunoştinţă onor. public iaşan, că în vederea sărbătorilor sfintelor Paşti, Debitul Badareu este asortat cu tot felul de produse alimentare, ca: unt pentru masă şi pentru cozonaci, ouă proaspete garantate, smîntînă dulce centrifugată, păsări tăete, caş, urdă dnlce, delicioşi cozonaci moldoveneşti, păşti şi chifle cu nucă şi mac.

Ae aseminea se găsesc şi vinuri naturale, începînd de la 80 bani litru.

Duminică 6 Aprilie, (prima zi de Paşti) reîncep reprezentaţiile cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli. Vor fi date două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Programul va fi complect nou, special întocmit pentru aceste reprezentaţii festive, cuprinzînd între altele: „Fiul condemnatei“, film danez de mare artă în care escelează distinsul maistru al scenelor daneze d. Waldemar Psylander. Scene comice, sportive etc. vor complecta bogatul şi variatul program. Producţii artistice de varieteu, de asemenea special aduse pentru aceste zile, vor fi date ca supliment în pauzele cinematografului.

Luni 7 April (a doua zi de Paşti): două matineuri şi reprez. serală, cu al doilea program nou şi varieteu.

Marţi 8 April (a treia zi de Paşti): două matineuri şi reprez. serală cu al treilea program nou şi varieteu.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşde Alexandre Dumas —„1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

Am avut deseori ocaziune să constatăm ostracizmul de care ne bucurăm noi cei din Iaşi şi în genere din Moldova în diferite ocaziuni.

Ceia ce s'a putut vedea pînă acum, împrejurările de astăzi vin să o confirme cu oare care brutalitate.

In adevăr vom releva pentru moment că în marea mişcare a magistraturei nu figurează decît un prezident de Tribunal din Moldova care e menit la noua curte de Apel din Constanţa.

Apoi în cît priveşte numirile din nou făcute în magistratură nu figurează aproape nici un singur licenţiat în drept al facultăţii juridice din Iaşi.

Am dori să ştim, dacă în urma unei astfel de procedări mai facem şi noi parte din ţara Românească ?!

Cum adică, Facultatea de Drept din Iaşi care ne-a dat serii de magistraţi merituoşi şi avocaţi de samă, nu putea da acum cîţi-va magistraţi ?

Credem ca această persistentă neatenţiune ce se dă Iaşului şi Moldovei în genere, trebuie să ne pună pe gînduri.

O reacţiune trebue să se producă şi e necesar să se producă, pentru că, după cum arătăm cazul nu e unic.

Şi nutrim speranţa că aşa va fi.

In unele cercuri liberale se afirmă că guvernul proectează realizarea unui mare imprumut de 200 la 300 milioane, ce ar fi intrebuinţat esclusiv pentru trebuinţele armatei şi fortificarea Dobrogiei Noi.

Acest împrumut nu va putea fi realizat de cît la toamnă, în conformitatea cu clausele împrumutului realizat în anul trecut.

Demersurile în vederea noului imprumut au fost începute.

„Mişcarea" are aparenţa că ne dezminte informaţia noastră în privinţa nemulţumirii funcţionarilor de felul cum guvernul a înţeles să le amelioreze soarta,

Menţinem în totul afirmaţiile noastre că o mare nemulţumire domneşte printre funcţionari şi chiar s'a născut duşmănie între diferitele categorii de funcţionari ai aceleiaşi autorităţi.

La nevoe vom preciza faptele şi se va dovedi că viitoarea stare în alegeri a guvernului va fi foarte critică.

In sfîrşit aseară d. Marghiloman se ocupă în „La Politique" de mişcarea universitarilor.

Tonul este atît de grav în cît nici o reconciliere nu e posibilă.

Oficiosul conservator îl atacă pe profesori pe tema că ar fi discutat şi chiar ar fi primit programul pe care nu-l admit astăzi.

„*Viitorul*" ocupîndu-se de „Problema locuinţelor" spune că „indemnizaţia de chirie se impune..." Suntem de acord în această privinţă, numai că liberalii una constată şi alta fac. Inainte de alegeri au trîmbiţat pe toate cărările că se vor acorda indemnizaţii de chirie, ba guvernul a şi cerut tablouri în această privinţă.

Cînd a fost vorba la serios, îndemnizaţiile s'au mutat la Octombre.

E de prevăzut modalitatea eminaminte liberală după care aceste îndemnizaţii să se dea... fireşte, dacă se vor da.

Funcţionarii trebue să ia aminte că „îndemnizaţia de chirie se impune" dar nu se dă de guvernele liberale.

Se întîmplă în localitate lucruri nostime cu distribuirea corespondenţei de Bucureşti.

Astfel e ştiut că o scrisoare expediată din Bucureşti, pentru Iaşi, ajunge în localitate după zece ore de drum, dacă această scrisoare a fost expediată cu acceleratul de 9 seara.

Ori pentru ca această scrisoare o dată venită în localitate, să aiungă în strada Nicolina, trec cel puţin 12 ore, aşa că din strada Arcu, unde se află poştă centrală şi până în strada Nicolina, o scrisoare parcurge într'o durată, mai mare cu 4 ore, de cît de la Bucureşti la Iaşi.

Din Comuna Holboca s'au adus azi trei copii bolnavi de scarlatină.

Un copil suferind de aceiaşi boală a fost adus din comuna Mogoşăşti.

Toţi bolnavi au fost internaţi în spitalul de izolare.

Se crede că îndată după sărbători, cursul oficial al scomptului va fi redus la 5 la sută.

Sub titlul «Relaţiunile între Romînia şi Bulgaria», ziarul *Neue Freie Presse* zice că tratativele pentru construirea podului peste Dunărea au fost cu desăvîrşire rupte. Aceste tratative au fost începute în vederea intereselor economice ale ambelor ţeri, — in realitate soarta podului a fost decisă de interese strategice.

Din cauza aglomeraţiei, acceleratul de azi dimineaţă a sosit cu întîrziere de o oră.

Reamintim că medalia «Avîntul Ţării" se va distribui cu solemnitate în ziua a doua şi a treia de Paşti.

Neue Freie Presse zice că numirea comerciantului albanez Pangele Evangheli ca guvernator al Coriţei, se consideră ca prima urmare al intervenţiei României şi Greciei, în chestia albaneză.

Guvernul grecesc vede deaseminea în această numire perspectiva unei liniştiri a spiritelor.

D. Gh. Cîrjă artist societar a adresat directorului teatrului naţional un memoriu în contra scoaterei la pensie ce-i s'a impus şi pe care o găseşte prematură.

Sindicatul presei şi Asociaţia ziariştilor au intervenit la serviciul maritim ca să recunoască valabilitatea biletelor de liber parcurs şi în călătoriile făcute cu vapoarele S. M. R.

Se crede că cererea va fi acordată.

D. Ion Ştiubei a fost numit inspector de poliţie la Iaşi.

Prin noul budget al Statului s'a mărit salariul subcomisarilor şi ofiţerilor de poliţie cu cîte 20 de lei. Celor de cl. I 170 fr. în loc de 150, cl. II 140 în loc de 120, cl. III 120 în loc de 100.

S'a conferit crucea „Meritul Sanitar următoarelor maice de la mânăstirea Agapia;

Clasa II-a maicelor: Ana Ghenovici, Elefteria Ţugui şi Maria Galiş superioarele echipei de călugăriţe infirmiere.

Clasa III-a maicelor: Elisaveta Chintea Evghenia Dumbravă, Agnia Popovici şi Eulampia Porcaru, călugăriţe infirmiere.

Concursul de verificatori ajutori de măsuri şi greutăţi s'a amînat pentru ziua de 4 Mai.

Inscrierile se primesc pînă în ziua de 1 Mai.

Bursa noastră şi-a menţinut tendinţa de îmbunătăţire semnalată eri. Cele mai multe din valorile negociate au înregistrat noui urcări. Numai ici colo s'au produs uşoare scăderi,

Iată acum cursurile valorilor cari au avut azi încheeri:

Idem, 4 ium. la sută 90.55.

PE BANI GATA:

Banca de Scont 610;

Banca Romînească (purtător) 760—762.

Renta amort, împr. de 120 mil. din 1894 de 4 la sută 88.50—88.25;

Oblig. Cred. Jud. şi comunal 5 la sută 99.25.

PE TERMEN:

Banca Agricolă 558—559—56S—560—561—562.

Banca Marmorosch Blank & Co. 906—909.

Banca de Credit de Romîn 918—917 (fără cupon);

Banca Romînească (purtător) 766—767—766;

Banca Comercială Romînă 659 (fără) cupon):

Soc. Dacia Romînia 1645 (fără cupon).

Soc. Naţionala 1135—1130—1133 (fără cupon).

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—

Varsat **2.000.000.**—Rezerve **400.000**

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

Două Prăvălii Moderne *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Serviciul Telegrafic

Boicotare comerciala

Atena.—Ştiri din Constantinopole spun că comitetul central de fraternitate panmusulmană convocat acum în urmă a luat hotărîrea să aplice o boicotare comercială severă contra creştinilor în general. In acest scop discursuri vor fi rostite în diferite centre, iar ulemalele vor predica în moschei.

Conflictul dintre Mexic şi Statele Unite

Washington. — Preşedintele Huerta a supus senatului mexican revendicările Statelor-Un te.

*

Oficial—Preşedintele Huerta a făgăduit să salute pavilionul Statelor-Unite cu codiţiunea ca şi vasele americane să răspundă la salvele mexicane.

Cercurile oficiale nu se îndoesc că propunerea lui Huerta va fi primită şi consideră criza ca terminată.

Principii bulgari în audienţă la Impăratul Austro-Ungariei

Viena.—Impăratul a primit în audienţă pe principii bulgari Boris şi Kiril sosiţi ieri din Abazzia.

Principele Boris a exprimat mulţumiri Impăratului pentru conferirea Marei Cruci a S-tului Stefan, iar principele Kiril a mulţumit pentru numirea sa ca locotenent în reg. 11 de husari.

Conjuraţie in Persia

Londra.—Ziarul „Daily Telegraph" află că fostul Şah Mehmed Ali a organizat o conjuraţie pentru detronarea fiului său, actualul Şah.

Lupte in Tripolitania

Roma.—Agenţia Stefani află din Bengazi că 2000 rebeli au fost atacaţi de o coloană italiană de infanterie, cavalerie şi artilerie. După o impotrivire îndărătnică, rebelii au fost puşi pe fugă şi urmăriţi.

Rebelii au avut 154 morţi şi numeroşi răniţi; italienii au avut 7 morti şi 28 răniţi.

Tulburări in Muntenegru

Cetinge.—Atitudinea cîtor-va triburi, desemnate Muntenegrului prin conferinţa din Londra, redevine hostilă, atăcînd zilnic populaţiunea paşnică din Tuzi.

Guvernul a luat măsurile cele mai energice pentru a-şi apara drepturile şi a restabili ordinea.

Situaţia parlamentara a guvernului bulgar

Sofia.—Sobrania a luat vacanţă pînă la 29 April, după ce a invalidat lista candidaţilor uniunei agricole din jud. Sofia. Guvernul are ast-fel 3 scaune în plus. Majoritatea guvernamentală este acum cu 13 voturi mai mult de cît opoziţia.

Serviciul Telefonic

Alegerile pentru Constituantă

Bucureşti.—In cercurile guvernamentale se afirmă că guvernul a hotărît în definitiv ca alegerile pentru constituantă să înceapă la 15 Mai.

Misiunea spaniolă in Capitală

Madrid.—Misiunea spaniolă în frunte cu Infantul Alphonse şi Infanta Beatrice, au părăsit Madridul şi vor fi în Capitală după prînz.

Escadra engleza la Triest

Londra. — La începutul lunei Mai o parte din escadra engleză va vizita porturile Triest, Fiume şi Pola.

Escadra austro-ungară va întoarce vizita la Malta.

Muniţiuni pentru Albania

Roma.— Vaporul italian Bari a debarcat la Durazzo şi Valona muniţiuni, destinate jandarmeriei albaneze.

Guvernul rusesc şi romînii din Bassarabia

Viena.—Ziarul Neue Freie Presse *află din Petersburg, că Ministrul de finanţe va vizita în curînd Bassarabia, pentru a-şi da seamă de situaţia românilor din aceste ţinuturi.*

Un profesor universitar acuzat de crimă

Sofia.—Produce sensaţie aci arestarea profesorului Giurinici, care e de 30 de ani profesor la universitatea din Sofia.

Giurinici a fost arestat sub bănuială că ar fi asasinat pe o profesoară de la liceul de fete, cu care întreţinuse relaţiuni de dragoste.

Inţelegerea romîno-rusă

Paris.— Corespondentul din Petersburg al ziarului „Figaro" afirmă într'o corespondenţă, că în urma vizitei făcute de Principii romini, se poate spune că în politica externă există cea mai perfectă armonie între Rusia şi Romînia. Ambele ţări sunt de perfect acord atît în chestia balcanică, cît şi în acea a Dardanelelor, de oare ce au interese identice.

Moartea lui Ariton Goilav

Roman.—Ariton Goilav, mare proprietar a încetat azi din vieaţă.

Interpelârile din Sobranie

Sofia. — Eri înainte de închiderea şedinţei Sobraniei, doi deputaţi din Brassa au adresat două interpelări primului ministru.

Cel dintăi a cerut ca primul ministru să răspundă ce măsuri a luat pentru ca guvernul romîn să despăgubească pe bulgarii cari au fost jefuiţi de trupele romîne la Brassa.

A doua interpelare cere guvernului să răspundă, ce s'a stabilit cu privire la plăţile ce a făcut guvernul romîn cu privire la rechisiţiile făcnte în Bulgaria.

D. Radoslavoff a declarat că va răspunde după serbători la ambele interpelări.

Şampanie gratis

LA FABRICA DE ŞAMPANIE *din strada Zugravi No. 19 se primesc sticle de şampanie goale cu preţul de 13 bani sticla. La 20 sticle goale din diverse fabrici se dă o sticlă de şampanie plină.*

La 10 sticle goale din fabrica noastră Charles Dumoulin, proprietatea Ciorapciu, se dă o sticlă plină gratis.

Pentru serbători se vinde în localul fabricei şampanie şi vin spumos în detaliu, cu preţul fabricei. La cerere se trimite la domiciliu.

ADMINISTRAŢIA

ANUNCIU

Subscrisul în calitate de şequestru judiciar numit de Onor Trib. Iaşi s. 2 asupra viilor din Com. Bucium proprietatea def. Toma Săvescu, public spre cunoştinţa generală, că în ziua de 9 Aprilie a. c. ora 9 dimineaţa voiu ţine licitaţie publică, la via din com. Bucium jud. Iaşi unde a fost domiciliul defunctului, pentru **vînzarea a trei vase cu vin alb din recolta anului expirat** *în cantitate aproximativ de 2042 litruri şi totodată* **licitaţie pentru arendarea numitelor vii.**

Concurenţii se vor prezenta la licitaţie cu garanţiile cerute de lege. Cumpărătorii vinului vor respunde de îndată preţul.

Arthur G. Sion
Str. Asachi 6.

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.

La depozitul de Vinuri
Iosef Herman, succesor
— BUZEU —

Se caută un comptabil care să cunoască perfect comptabilitate şi corespondenţă Romînă.

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9—11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acelè case.*

Practicanţi *la biroul Isidore Margulies din Str. Ştefan cel Mare No. 27, se primesc.*

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI
şi — GURA —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Societatea „Lyra"

va da Duminecă 6 Aprilie crt. în şala şcoalei „Cultura" o Serată Muzicală, Literară şi Dansantă în folosul Cantinei Şcolare.

Biletele sunt depuse la „Magazinul Conservatorului şi „Romînia Muzicală"

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Traduc din romînă în franceză sau germană şi vice-versa acte oficiale autentice, corespondenţa comercială şi literară.

V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (în curte)

ATELIER MECANIC
Dumitru Dorojan
STR. I. C. BRATEANU No. 121

Execută ori-ce reparaţiuni şi instalaţiuni Mecanice.

LA VII

100 cărucioare pentru transportat strugurii.

Invenţie proprie. 50 canapele din cele mai comode, pentru grădine.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING
Iaşi, Strada Eternităţii, 18

De inchiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici co loselul Banu str. Lăpuşneanu sau pro rietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi inchiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De inchiriat

în str. Ştefan cel Mare 27

Două odăi *cu bucătărie şi instalaţie de apă Closet modern pentru locuinţă,*

şi

Una odaie *mare frumoasă pentru un* **Birou.**

Informaţii la d. Isidor Margules str. Mare 27.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucideă şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Ganglioane, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureros* cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 3 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul **de excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat** numai **filialei din** Iaşi (Circul Sidoli), **asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activităţei** omeneşti; această pânză **întrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni** din întregul univers.—Toate **sporturile moderne.**—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.**—**Invenţiile şi noile descoperiri.**—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele însufleţite** care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de **iarnă** în **vasta Sală** Sidoli, **cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

„ANCORA“

(A N K E R)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzalcu

Iaşi, str. [illegible] No. 3

Chirurgie. Complet şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizat cu aparatele cele mai noui. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Clinica de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

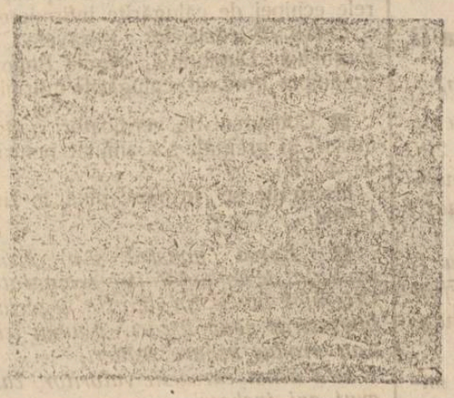

Femei. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicală. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale se ajunge de gimnastică respiratorie.

Bolî nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *Injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiunile.* Se face analize de sânge, urină, sputa: sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul este interniul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi bonne constituţiune. Preturile adaptate la toate straturile sociale. Pentru consultaţiuni orele 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englese şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

8 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 30 b. 5 BANI
„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2147—Duminică 6 Aprilie 1914

DREPT CRONICA DE PAȘTE

Și fi dorit ca aceste cîteva rînduri pe care redacția Opiniei *îmi face cinstea de a mi le cere, și pe care eu însumi mă socot dator să le ofer vechilor cetitori ai gazetei, să le consacru lucrurilor zilei. E cuviincios și e tradițional să fie așa. Și la* Opinia, *cuviința e tradiție, pentru că tradiția e baza doctrinelor conservatoare și cuviința e produsul democratismului luminat.*

Și fi dorit dar să răspund și invitațiunei și datoriei, inspirîndu-mă bunăoară ca amicul State Dragomir, din aceea divină epopee care alimentează vecinic literatura numerelor festive de Paște. Și și fi făcut-o cu dragoste, dacă impresia cu totul recentă pe care mi-a lasat-o citirea unei cărți stranii nu mi-ar fi umplut sufletul de neliniște.

E cu neputință dar, pe de o parte, să-mi fac datoria. Și dacă, pe de alta, m'și lasa prada ispitei de a împărtăși-impresiile acelei citiri, și săvîrși o adevărată impietate.

M'am gîndit un moment să rezum în locul cărței lui Anatole France, « Paradisul perdut » al lui Milton.

Dar apoteoza lui Satan din « Revolta ingerilor » mă obsedează și cuvintele amare și profunde ale acestuia îmi revin în minte :

« Tovarăși, să nu cucerim cerul. E de ajuns c'o putem face. Războiul naște războiul, izbînda presupune înfrîngere. Dumnezeu învins va deveni Satan ; Satan învingător va deveni Dumnezeu. Scutească-mă destinul de asemenea soartă îngrozitoare! Iubesc infernul, care a format geniul meu; iubesc pămîntul, unde am făcut puțin bine, atît cît era cu putință într'o lume, unde viețuitoarele nu trăesc de cît din omor.

Acum, mulțumită nouă, bătrînul Dumnezeu e deposedat de împărăția sa pămîntească, și tot ce cugetă pe acest glob îl urăște sau îl ignorează. Dar ce importă că oamenii nu mai sunt supuși lui Ialdabaoth, dacă spiritul acestuia e încă în ei, daca după chipul și asemănarea lui, ei sunt mereu geloși, violenți, porniți la vrajbă, lacomi și dușmani a tot ce e artă și frumos! Ce importă că au izgonit pe ferocele Demiurg, dacă nu vor să asculte de demonii amici cari-i învață adevărul: Dionysos, Apollon și Muzele?

Cît despre noi, spirite celeste, demon sublimi, putem spune că am distrus pe Ialdabaoth, tiranul nostru, din moment ce am distrus în noi ignoranța și frica.“

E adevărat; s'ar putea să-mi spue cineva, că Anatole France n'a făcut nici operă nouă și nici operă de răzvrătire. Că reabilitarea lui Lucifer e mai veche, că cei dintăi mari vinovați sunt Lessing și Goethe, cari au denaturat legenda lui Faust, făcînd din Mephistopheles, un geniu al negațiunei, al curiozității, al științei și al progresului. Că tragedia marelui poet german e o lucrare pe care cultura oficială, fără protestare din partea Bisericei, o tolerează în școală și o îngăduie copiilor. Dar par'că tot n'am curajul să înfrunt credința curentă, care lasă încă lumea sub stăpînirea lui Ahriman și Ormuzd,—unul exprimînd răul, opresiunea și ignoranța, celalt întrupînd binele, lumina, știința. E așa de simplă, și așa de comodă credința aceasta!

Rămas la hotărîrea de a lipsi gazeta de cronica ei tradițională și ocazională, nu mă cred totuși dispensat de a trage o concluzie a reflecțiilor de mai sus.

Ca o inchinare de baladă, ca o morală de fabulă, concluzia aceasta ia forma următorului sfat creștinesc:

— Cetitor prudent și înțelept. care ai aprobat pe papa de la Roma, cînd a excomunicat tango din saloane, dacă ești cîtuși de puțin ispitit să citești cartea, plină de suflet păgîn, pe care răzvrătitul academician francez a făcut'o să apară de curînd, — renunță imediat la gîndul tău nesocotit. Asemenea cărți nu sunt pentru timpurile și pentru mințile noastre. Iar dacă simți numai decît nevoia să citești ceva, în zilele aceste de liniște, de reculegere și de sărbătoare, pentru a da minții o sarcină ușoară în timp ce stomahul tău digeră cozonacul tradițional,— citește mai bine discursul pe care d. A. C. Cuza l'a ținut în cameră, citește cronicile rimate din „Evenimentul“, citește chiar articolele d-rului Cozmovici, — dar nu citi lucruri care te-ar putea ameți, pentru că ți-ar înălța cugetarea în sfere pe care încă uu le-a atins nici nn record de aviație.

E. Herovanu

CE SE CITEȘTE

Că se citește astăzi cu mult mai mult ca acum cincisprezece ori douăzeci de ani în urmă, nu mai încape îndoială. Așa, am putea afirma cu oare cari siguranță, că dintre orășeni, între 30 și 35 la sută citesc ziare cum și diferite alte scrieri. Știutori de carte la orașe trebue să socotim cam între 50—60 la sută din populațiune. Dacă am raporta aceste cifre la populațiunea orașului nostru cred că n'am fi departe de adevăr dacă socotim că din 75000 locuitori sunt 35—40000 cari știu citi; iar dintre aceștia cam la 12 până la 15000, cari citesc efectiv în fiecare zi cîte ceva.

La țară de asemenea se citește. Negreșit însă că într'o proporție cu mult mai mică, de și numărul știutorilor de carte, tot se poate ridica între 15—18 la sută.

Cauzele că nu se citește tocmai mult la sate au fost nu de puține ori expuse. Lipsesc mici biblioteci, cari să pună gratuit la îndemîna țaranului o carte. Și de i s'ar putea da acea carte, ar trebui să i se pună la dispoziție o cameră și un scaun mai bine îngrijite. Acestea sunt însă cerințe, de cari mai puțin ca de ori ce, se îngrijesc, cei cari ar avea căderea să se ocupe de ele.

Trebue să adaugăm la acestea și faptul că mulți învățători, preocupați de alte nevoi, îndemnați la acțiuni cari pot mări buna starea lor și a sătenilor, mai lasă de o parte cititul, conferințele.

In adevăr, foarte rar se aude că învățătorul a înființat în satul lui o *casă de citire*, dar mai deseori se aude că a întemeiat *o bancă, a organizat o obștie* etc.

Nu vom zice negreșit, că aceasta e o acțiune rea, dar *ridicarea moralului sătenilor trebue să aibă precădere.*

Avem nevoe ca țăranul să înțeleagă interesul patriotic, este o trebuință generală ca dînsul să aibă un ideal și să priceapă care e acel ideal.

Cu ocaziunea mobilizărei din anul trecut s'a putut constata că avem nevoe încă de a înalța moralul cum și de a dirija aspirațiile țărănimei către idealul național.

Un țaran din împrejurimile orașului nostru, mobilizat, zicea: « Mergem la războiu pentru că trebuia să fie un războiu. Trecuse vreme cam multă de cînd așa ceva nu se mai întîmplase. Și apoi, dacă e vorba să ne batem, mai bine că se întîmplă aceasta acum. Ne vom bate noi, și vom scuti pe urmașii noștri o bună bucată de vreme de asemenea neajuns. »

Socotesc că e prea puțin, că cu asemenea mentalitate putem avea avîntul pe care l'am cunoscut vara trecută, *dar interesul nostru național cere ca asemenea avînt să dureze.*

E bine că ne gîndim la îmbunătățirea stării materiale a țăranului. Vom fi făcut însă mult, foarte mult, dacă nu vom fi lăsat în părăsire cultura lui sufletească.

Mijloace pentru aceasta avem, după cum am spus, în citire.

Dar nu se prea citește la țară și din cauza lipsei căilor de comunicație. Dacă ar fi să facem o statistică, socot că în satele cari stau în apropierea liniei ferate și mai ales în acele, ce au gări, cifra cititorilor trebue să fie cu mult mai mare proporțional cu locuitorii satului, cari știu citi.

Apoi cum învățătura se dobîndește nu numai în școală, ci și prin ceia ce aude și vede cineva, e sigur că săteanul de lîngă calea ferată are ocaziune să audă și să vadă mai multe de cît cei, ce stau în crierii munților, de exemplu.

Trebue deci căi ferate, șosele mai bune și mai bine întreținute, drumuri. Prin ele circulă viața, circulă civilizația, progresul. Prin mijlocirea lor se întreține focul sacru al patriei, care trebuie să fie același la orașe ca și la sate.

Este nevoe de bune căi de comunicație pentru ca să se poată ușor combate rătăcirile, credințele greșite, cari pot face un rău neasămuit de mare în anumite momente.

Dar dacă la orașe se citește mai mult ca la sate, e de sigur interesant a se ști, ce se citește.

Dacă s'ar face o statistică sistematică, de exemplu, a cărților ce se citesc prin biblioteci, ori case de citire, statistică, în care se va arata ce anume cărți se cer, de ce natură e conținutul lor, dacă s'ar calcula prin aproximație cam de ce natură sunt cărțile pe care le vînd mai mult librarii, ne-am face o idee despre mentalitatea dominantă a timpurilor noastre.

Francezii, de exemplu, impresionați de cele ce se petrec la ei, zic că trăim într'o epocă de desechilibru moral.

Cuvîntul *amoralitate* ar desemna poate mai bine această stare. Se pare că doctrina solidarității atît de scumpă generațiilor prezente, zic ei, sufere atacuri mari. Omul modern pare că nu vrea să se sprijinească pe regulele sociale, ci că vrea singur să-și facă dreptate.

S'a găsit un cuvînt potrivit acestei stări de lucruri. I s'a zis, *acțiune directă.*

Un scriitor francez, Michel Provins, arată într'o scriere așa cum s'au atenuat astăzi până și cuvintele cari exprimă anume situațiuni.

Spui o minciună, zice el, se chiamă astăzi că ai spus *un contra adevăr*, duci o viață dezordonată, se cheamă *că-ți trăiești traiul* (vivre sa vie), ți-ai creat o situațiune, o avere, se chiamă *arivism*, etc.

Și de aceia ar fi interesant să știu ce se citește astăzi mai mult.

Un fapt este sigur. Gazeta, ziarul cotidian a luat un loc de frunte în această ordine de lucruri. De aceia și cotidianul s'a perfecționat. Dînsul a ajuns a fi o adevărată enciclopedie.

Am convingerea că dacă cineva citește zilnic o gazetă, știe tot ce privește viața în complexul ei. Literatura, arta, știința, legată de condiția socială și în familie, tot, dar tot se găsește în asemenea ziar. Cei ce ar studia evoluția ziaristică ar putea să ne spună transformările, ce dînsa a suferit.

In provincie astăzi se găsesc ziare, cari sub toate raporturile merită ateuțiunea, necum în Capitală.

Dar înrr'o gazetă? Vi s'a întîmplat de multe ori, de sigur să auziți: „Eu cînd pun mîna pe un jurnal încep a-l citi de la sfîrșit și merg către început“.

De ce? Pentru că după cum se vede nformațiunea joacă rol mare în această ordine de lucruri.

Conducătorii cari au prins gustul publicației, neîncetat spun celui ce scrie la ziar, *să scrie scurt.*

Este caracteristica timpurilor noastre, de a fi grăbiți.

Nu veți găsi astăzi, chiar în ziarele cotidiane de provincie, articole chilometrice, afară de unele studii, ori ceva literatură.

Gazetele au suferit din acest punct de vedere, ca și din multe altele, influența publicului cititor. La rîndul lor ziarele pot influența publicul, pot produce curente?

De sigur că da. Aș voi să dau un exemplu mic din orașul nostru. Ziarele contribuesc la moralizarea societății, tocmai prin excesele ce cîte o dată ele însăși comit.

Mai contribuesc însă și prin informațiuni, cari arată nenorocirile produse de un viciu oare-care, cum ar fi alcoolizmul bună oară.

Rămîne, am convingerea, în mintea celor ce citesc crimele și nenorocirile spuse de ziare, *ceva*, cînd li se arată că toate acestea provin din vițiul beției.

Voiu încheia cu o observație ce făcea un prieten venit din altă localitate si acesta e exemplul pe care voiam a-l da.

«Observ, zice el, că orașul vostru e plin de cofetării. Nu prea am văzut așa multe în alte părți».

Și e drept, s'au mai împuținat cîrciumile, dar s'au înmulțit cofetăriile, cari au consumatori dnstul de numeroși

Dacă observăm bine, vedem alături de cîrciumă și una ori două cofetării. Lume în cofetării, aproape nimeni în cîrciumă. La cofetărie șade bine cuiva să stea, la cîrciumă nu.

Socotesc că presa a contribuit cu mult, că nu ne dăm noi încă bine sama, de rolul său în această ordine de idei. La noi, deci presa, cel puțin din acest punct, a avut influența în bine. Va fi de sigur tot așa și la Francezi.

Ei însuși sunt popor vechiu, cu tradițiuni puternice și de aceia acțiunea presei nu-și va produce efectele tot așa de repede ca la noi.

V. I. Radu

ECOURI

Jocuri educative. — Sub auspiciile *Institutului J. J. Rousseau*, din Geneva, rue Taconnerie 5, au apărut două serii de jocuri, compuse fiecare din cîte 15 jocuri menite a servi la exercitarea simțurilor copilului și la învățarea primelor elemente de aritmetică și de cetire. Prima serie costă 30 fr. și a doua 20 fr. în afară de poștă.

Jocurile, ale căror importanță educativă, în prima copilărie este netăgăduită sunt alcătuite de d. dr. Decroly și d-ra Monchamp iar d-ra A. Desccoendes adaogă o notiță explicativă; toate aceste persoane sunt absolut competente în materie de educație.

Aceste jocuri în deosebi au o triplă utilitate: educativă, didactică și pedalogică. Ele servesc a cultiva atenția spontană a copilului și a-l îndruma spre o muncă personală; servesc a controla cunoștințele cîștigate de către copil; aduc servicii prețioase pentru cine le întrebuințază ca *texte*, fie pentru a stabili nivelul mental a unui copil, fie pentru a măsura progresele sale.

Avînd în vedere aceste calități servind adică în acelaș timp și copilului și educatorului ca un mijloc a acestuia din urmă de a constatata progresele elevului, —Departamentul Instrucțiunei publice din Geneva a aprobat aceste jocuri spre a fi introduse în școalele infantine. Recenzentul revistei, *L'Intermédiare des éducateurs*, care nu este altul de cît d. Pierre Bovet, directorul Institutului își arată toată admirația pentru opera alcătuită de persoanele pomenite.

Fiecare serie este închisă intr'o elegantă cutie de carton.

Este cel mai nimerit cadou ce poate face un părinte cu oare care dare de mînă, copilului său.

C. V. B,

Mici Polemici

O ciocnire între tramvai și trăsură a rănit un om și a stricat 200 de oue.

Ca în ajun de paști, au fost ciocniri de oue... roșii.

*

Cozonaci, babe, paști.

Intre două lucruri plăcute — un element dizgrațios. Calea spre paradis întretăiată de purgator...

*

O firmă din Capitală anunță că vinde „Oue Tango“.

Asemenea oue ar trebui să... roșească, în ajunul sfintelor serbători.

*

La Iași suntem în săptămîna roșie: mereu se anunță scarlatină nouă...

*

Guvernul e creștinesc întru toate. A scumpit peștele așa de tare, încît, ca și pe vremea Mîntuitorului, cată să se sature tot norodul cu doi pești...

OAMENI ȘI LUCRURI

O femee trecu...

Nu numai ca în piesa lui Henri Bataille cu acest titlu; nu numai ca umbra ce, pe neașteptate, vine să se așeze în calea luminei sufletești, a veseliei și a liniștei cui-va, schimbînd cursul dorințelor lui.

....Ci una care a trecut în lumea umbrelor de-apururi: o femee despre care ziarele din toată lumea încredințează că era cînd-va „cea maifrumoasă din Italia“, cea mai frumoasă în țara frumusețelor care a inspirat Renașterea.

Ducesa Litta Visconti Arese a murit la Milano. De copilă încă, a inspirat lui Balsac atîta admirație, încît a dedicat romanul său «Une fille d'Eve» mamei acelei minunate fetițe cu următoarea închinare:

„Posezi o copilă care de pe acum e încîntătoare și al cărei surîs vestește că va stăpîni cînd-va darurile delicioase ale femeei, în măsură abundentă.

Intr'adevăr: pictori, poeți, sculptori și suverani au fost, pe rînd, fascinați de chipul frumoasei Litta, deși nu se cunoaște astă-zi un portret care s'o reprezinte în epoca frumuseței celei mai mari.

Asemenea lipsuri sunt pierderi mari, ireparabile pentru omenire, pentru că o lipsesc de icoanele celei mai sacre credințe,—credința în frumusețe, cultul desăvîrșirei, dragostea păgînă dar sfîntă a sublimului viu.

Soarta frumuseței femeești fiind de a trece, pentru a face loc altor figuri și nuanțe—căci se pare că mersul nu adăpostește de cît o anumită cîtime de frumusețe într'un timp mărginit—ar fi o datorie socială de a se păstra—într'un muzeu universal—chipurile care pot inspira criteriul cel mai înalt al perfecțiunii fizice, cu nuanțele ei de grație și de armonie nesfîrșită.

...Pentru că, întocmai ca primavara pe care o vedem acum renăscînd cu obicinuitele farmece și parfumuri, dar cu înfinite varietăți și mijloace de încîntare și înfiorare, tot ast-fel după fiece icoană de frumusețe stînsă, omenirea renaște tot mai încîntătoare, tot mai aproape de idealul însuși al frumuseței nerealizate încă.

Și sentimentul acesta vibrează în sufletul omenirei întregi, cînd se închină, mișcată și cutemurată în fața convoiului care trece să înmormînteze o strălucită manifestare a geniului omenesc, a conștiinței omenești despre valoarea și puterea ei. E o rugă în formulă scurtă:

— «O femee trecu....»

O primavară nouă se vestește.

Rodion

„Revolta îngerilor“

Negreșit că cei cari cunosc pe Anatole France au putut prevedea cam despre ce ar fi vorba în această serie de curînd apărută—scriere cu un titlu atît de edificator.

Se spune că unii cetitori nerăbdători de a ști firul acțiunei, mergeau pe stradă citind și nu mai părăsiau cartea pînă la sfîrșit.

Intr'adevăr „Revolta ingerilor“ e un roman deși în realitate nu-i de cît cel mai serios studiu cu toată ironia care la fiecare pas se întîlnește — e un roman din cele mai interesante.

La început,—pe cînd dispar regulat în fiece noapte cărțile din biblioteca Castelului d'Esparvieu fără să se poată da de urma rău făcătorilor, cu toate precauțiunile luate: broaște schimbate pe la uși, spionaj, presărare de talc pe scări etc.— curiozitatea cetitorului e pusă la grea încercare.

Scena apariției îngerului încarnat, e un amestec de ironie și adevăr, ca întreaga scriere de altfel.

In privința invențiilor, a concepțiilor bizare ale oamenilor, se găsesc puternice argumente și în potriva cărora cineva cîtuși de puțin inițiat în ale științei n'ar găsi nimic de apus. Așa cînd d-na des Aubels își arată îndoiala către îngerul ceapare, cum că el n'ar fi înger, pentru că nu are aripi, acesta printre altele îi spune; după știința metamorfozelor organice, creată de Lamark și Darwin, aripile paserilor s'au transformat succesiv în picioare anterioare la patrupede și în brațe la primate.

Cartea prezintă fără îndoială un interes mare pentru cei cari cunos Istoria Religiilor așa cum o cunoaște Anatole France. Profanii însă se încred numai în citate, dar nu se pot bucura de aceea ce cunoscătorii se bucură. E vorba de cunoscătorii cari caută să pătrundă lucrurile, să-și dee seamă bine de cele ce cercetează. E vorba de oamenii care se conduc numai de legile rațiunei.

O recensie amănunțită a acestei scrieri n'ar prezinta de cît un slab interes, căci toată frumusețea stă în trăsăturile fine, în aluziile autorului—aluzii ce-ți dau tot ridicolul unora cari cu atîta emfas se dau drept mari moraliști.

Se ridiculează în chip foarte plastic răsboiul, morala, educația ce dau părinții copiilor, prejudecățile sociale etc.

Dar intenția lui Anatole France, pare a fi să facă o operă de liberă cugetare arătînd cît rău a făcut în lume ignoranța și frica.

*

Ingerul păzitor al unui tînăr castelan avînd la îndemînă o vastă bibliotecă — biblioteca cu 360.000 volume cu tot ce era mai important în științele naturale morale, politice, sociale filosofice și religioase — acest înger inspirat de știință începe a pregăti pe ceilalți îngeri în vederea unei răscoale pentru a detrona pe Iahveh și a pune în locu-i pe Satan, — cel dintăi fiind în potriva libertății, îndoelii și curiozității.

Strădănuința îngerului este de a face să pătrundă în mintea camarazilor lui noțiunile de fizică, de chimie, de astronomie, de fisiologie, pentru ca studiul materiei să-i facă să li apară universuri întregi într'un atom și un atom în miria-

dele de soare şi ei să se vadă ca pierduţi între aceste două infinituri. Apoi făcîndu-i să-şi arunce o privire profundă asupra lumii mici de care ţin ei şi săpînd scoarţa pămîntului să observe evoluţia lentă a florei şi a faunei şi originile grosolane ale omului care cu adăposturile de prin stînci şi in cetăţile lacustre n'au avut pe alt D-zeu decît pe el însuşi. După aceasta descoperind că ei sunt uniţi prin legături de înrudire universală cu plantele, cu animalele, cu oamenii, îngerii vor recunoaşte că există forţe pe care nici un spirit nu le poate defini. Atunci detronînd pe *Cel Etern* vor pune în loc pe Satan prin care omenirea a căpătat tot ce a fost bun şi frumos.

Cu toate acestea îndoiala părunde şi în sufletul acestui emancipat—ceea ce mulţumeşte desigur pe oricare sceptic. Cînd răsvrătitul vorbeşte cu Zita, un arhanghel încarnat, el spune: «nici o fiinţă cugetătoare nu-şi va închipui că poate să suprime un atom macar în această lume. Ne poate fi permis cei mult de a crede că vom parveni să modificăm ici, colo, rîtmul cîtor-va celule. Numai la aceasta se poate mărgini marea noastră întreprindere.

Căci atunci cînd vom pune pe Contradictorul în locul lui Ioldabaoth, noi nu vom fi făcut de cît atît.... Zita, răul este el în natură lucrurilor sau în aranjamentul lor? Iată ce ar trebui de ştiut».

După multe peripeţii în sfîrşit îngerii, adică capii răsvrătiţilor ajungînd înaintea lui Lataic marele arhanghel şi cel mai frumos dintre îngerii dinaintea primei răscoale, cînd D-zeu eşi învingător—îi zise: «Prinţe, armata te aşteaptă. Vino de-o condu la victorie».

Satan nu dă răspunsul pînă a doua zi.

Peste noapte însă are un vis in care se vede pe el ajuns D-zeu, iar pe D-zeu îl zăreşte în fundul Gehenei unde fusese şi Satan atîta vreme aruncat. „Ialdabaoth D-zeu în întunecimile eterne îşi păstra mîndria.

«Înegrit, sdrobit, teribil, sublim el ridica către palatul regelui ceresc o privire de dispreţ şi apoi întoarse capul. Şi noul stăpîn observînd pe adversar, văzu pe faţa dureroasă, trecînd inteligenţa şi bunătatea.

Acum Ialdabaoth contempla pămîntul şi văzîndu-l împlântat în rău şi suferinţă, nutria în inima lui un gând b-ne-voitor. Deodată el se ridică şi bătînd eterul cu braţele lui imense, se aruncă să înveţe şi să mîngîe pe oameni. Iar umbra lui imensă dădea nefericitei planete o umbră tot aşa de dulce ca şi o noapte de amor".

In urma acestui vis, Satan se trezeşte plin de sudoare rece. El spune celor cari aşteptau răspunsul:

— [illegible] cucerim cerul. E destul ca o putem face. D-zeu învins va deveni Satan, Satan învingător va deveni D-zeu Imi place infernul, îmi place pămîntul pe care am făcut ceva bine, dacă e cu putintă de făcut în această lume înspăimîntătoare în care fiinţele nu trăesc de cît prin omor. Dar ce importă ca oamenii să nu mai fie supuşi lui Ialdabaoth, dacă Ialdabaoth e încă în ei, dacă ei sunt după asămănarea lui geloşi, violenţi, zurbagii, poftitori, duşmani ai artelor şi frumuseţei».

Satan recunoaşte că dacă a fost învins la început de D-zeu, e că nu înţelesese ca înainte de orice, trebue de învins ignoranţa şi frica şi că cel care voeşte să aibă victoria trebue să caute a distruge şi a ataca pe Ialdobaoth în sine şi numai în sine prin pătrunderea legilor fireşti.

Maria C. Buţureanu

ÎNSEMNARI

Lumina sufletului

In pragul zilelor de sărbătoare, cînd perspectivele albesc de floarea primăvérei şi cînd lumina cîmpurilor domneşte ca o adiere fragedă, visurile ni se leagă într'un umbrar de bine cuvîntare şi ne trăsare nădejdea argintată de lumina sufletelor noastre.

Şi ne cugetăm astfel, încredinţaţi de motivul oficial al acestor sărbători. Dar interiorul omenesc bate în aceleaşi ritmuri cu tinereţa naturii, concentrîndu-se în clipe ce prilejuesc o suvenire în care găseşti un sprijin de a sălta către zenith. Aşteptăm ce spune văzduhul şi-l salutăm cu inimele mari.

Pămîntul e strălucitor ca ochii de copil şi primeşte scuturarea florilor de cais. Zările dorm ca drumuri de foc a căror animaţie ne ajunge asemeni unui huet surd al depărtărilor şi întărit de rîs de păsările. Şi atunci ne mîhneşte o emoţie ciudată... S'ar părea că ne iartă demoniacele păcate şi am dori, nesfîrşit, să uite lumea cît sîntem de răi. Am vrea şi nu ştim cum să pecetluim în timpuri clipele minunate în care n'am cugetat de cît în lumina unei atît de mari simpatii.

Acela este ceasul plănuirii lucrurilor mari şi de sigur că uriaşii secolilor mai mult de cît ceilalţi au fost consumaţi de jăratecul amorului omenesc.

*

Anii se aşează rînduri peste sforţările noastre. Şi succedarea zilelor e un adevărat lanţ de monotonie şi sfîrşeală. Activitatea obicinuită e o stare de noapte şi nesiguranţă, astfel încît munca ar muri timpuriu de n'ar fi lumina sufletului care să împrejmuiască orizonturile cu străluciri de vis. Prin opera omenească, natura capătă un nou pitoresc. Şi simţurile noastre conduc o mai superioară adăugire conştiinţei umane. Conceptul de progres ia ţărmuri nesfîrşit de îndepărtate şi nu e cu putinţă a nu tinde să micşorăm golul născător al atîtor torturi. Spre acest sfîrşit, este neîndoios necesar a ne anima de o viaţă internă cît mai vie. Cine trăeşte cu deosebire dincolo de frunte, acela nu iubeşte, nu cunoaşte progresul. Dovada ar fi constituită de faptul că, în un atare caz, individul este inapt a face parte întregitoare din totalitatea conceptelor omeneşti gravitînd spre un punct comun—ceia ce constitue idealul şi progresul e doar drumul către idel.

Sufletul se frămîntă nervos în noi şi astfel gîndim. Odată cu trupul, va pieri şi el căci tot materie este. Şi ce altceva ar putea să fie? Dar produsul lui, exteriorizat, nu poate să dispară nici odată căci e parte componentă a Operei Mari pe care omenirea o întreprinde din timpuri şi o lucrează fără a o isprăvi vreodată (înafară de cazul cînd însăşi omenirea va dispare) Mîngîierea noastră pămîntească va fi conştiinţa de a fi folosit cît mai mult. Să căutăm. deci, o cît mai îndelungă şi repetată pilpîire a luminei sufleteşti.

*

Avem aparenţa a face moralităţi. Adevărul nu poate fi acesta, căci ne dăm seamă destul cît sîntem de neisprăviţi. Totul nu e de cît o plăpîndă încercare de a schiţa o stare psihologică ce ne surprinde şi pe noi de mlădierile-i atît de iubitoare şi senine. Căutăm să încadrăm un soare de lumină—din lumina sufletului—care să ne fie carte şi dor şi talisman. Dacă această clipă s'ar prelungi cît o viaţă de om şi dacă această ridicare ar polei o lume întreagă, atunci problema practică a fericirei sociale ar fi în mare parte rezolvită—poate chiar în totul.

Ar fi nevoe—s'ar părea— de o primăvară veşnică. Dar primavara e numai un sfert de an. Totuşi, în decursul vremei, acest anotimp admirabil ne măreşte progresiv aplecarea spre iubirea nestrămutată şi eternă, fiind de nădăjduit o perfecţiune aproape de margenile întregului.

Sicut erat in principio pămîntul e strălucitor ca ochii de copil şi primeşte scuturarea florilor de cais.

C. R. Ghiulea.

Podul peste Dunărea la Ţiganşi

(Astă-zi şi acum 20 ani)

In fine s'a votat şi în Serbia convenţiunea pentru construirea peste Dunărea a unui pod, care să lege Romînia cu Serbia şi prin care să treacă o cale ferată ducînd pînă la marea Adriatică. Cu acest prilej ziarele sîrbeşti din Belgrad scriu entuziaste articole dovedind simpatia sîrbilor pentru Romîni. Chiar anul acesta vor începe lucrările pentru construirea acestui pod la Ţiganaşi, lîngă Gruia, localitate aleasă pentru a se putea face juncţiunea liniilor noastre ferate cu cele sîrbeşti, economisind mai multe milioane Serbiei şi făcînd, prin aceasta, cît mai grabnică realizarea construirii podului şi a juncţionării liniilor ferate ale ambelor ţări.

Mie mi se umplu ochii de lacrimi de bucurie, cînd văd realizat acest lucru, căci visam la el de pe cînd eram tînăr de tot, sunt acum douăzeci şi ceva de ani, cînd am început cariera mea de profesor în Oltenia la Turnu-Severin, unde am stat trei ani. Devenisem cetăţean severinean şi simţeam la fel cu ei, în ce priveşte interesele lor locale. In 1892 am fost în Severin şi din Oltenia m'am întors în Iaşi, oraşul meu natal, abia în 1896. Pe atunci se frămînta în opinia publică construirea unui pod peste Dunărea între Romînia şi Serbia; şi Severinenii ţineau la construirea podului în dreptul oraşului lor, pentru a face legătura între ambele maluri ale Danubiului în acelaş punct unde Traian împaratul Romanilor a pus pe Apolodor din Damasc să construiască podul ale cărui urme se mai văd şi azi pe ambele maluri sîrbesc şi romînesc. Astăzi ambele ţări prin comisiuni alcătuite din oameni speciali, în urma studiilor făcute, au ales ca punct de construit podul peste Dunărea localitatea Ţiganaşi, pe lîngă Gruia, schelă dunăreană. La noi avem sumele necesare pentru construirea acestui pod din creditul de 425 milioane creat prin legea d-lui A. A. Badareu.

Am zis mai sus că lacrimi de bucurie îmi umplu ochii faţă cu realizarea acestui vis al tinereţii mele. Şi iată în adevăr că răscolind cărţile, revistele şi ziarele ce posed, mereu nearanjate din cauza mutărei din casă în casă în cursul anilor,—am dat peste ziarul francez «L'Indépendance Belge» édition internationale hebdomadaire No. 25 datat 19 lunie 1896, pe care de mult îl căutam şi pe care abia l'am găsit. Reproduc mai jos în întregime, în traducere, corespondenţa trimisă de mine *din Caracal*, unde eram profesor, cu privire la construirea podului peste Dunărea între Romînia şi Serbia, pentru ca cetitorul să vadă singur

cîte din cele spuse atunci se mai potrivesc astăzi.

Cît timp podul între Romînia şi Serbia nu era pe punctul de a se face, n'am spus nimăruia, că am scris aşa ceva; astăzi cînd se construeşte, mulţămirea mea se amestecă cu bucuria de a comunica cetitorilor ce am scris în 1896.

ROMÂNIA

Caracal, 2 Iunie 1896

Ştim cu toţii că la sfîrşitul anului 1895 Romînia a înaugurat podul construit peste Dunărea la *Feteşti-Cernavodă*; şi ştim de asemenea foloasele pe care le prezintă acest pod chiar pentru Europa: Dunărea nu mai este o piedică pentru drumul de fier care merge la Constanţa, port romînesc la Marea Neagră. Pînă acum trenul expres-orient mergea prin Bucureştî la Giurgiu, şi de aci călătoriî pentru Constantinopol, suferind o îndoită neplăcere, anume de a trece Dunărea cu vaporul şi a îndeplini formalităţile vămii bulgare la Rusciuk, se urcau în trenul care-i ducea până la Varna, şi de aci, iarăşi cu vaporul pe Marea Neagră până la Constantinopol; astă-zi însă *Podul Carol I*, care leagă Feteşti cu Cernăvodă permite călătorilor să meargă deadreptul la Constanţa şi de aci cu vaporul direct la Constantinopol.

O lucrare analoagă, menită să lege România cu Serbia, se va executa probabil în faţa oraşului Turnu Severin, pe ruinele vechiului pod construit de Traian după cucerirea Daciei la anul 105 după Christos.

Şi e sigur că noul pod va satisface deaseminea un interes european. Din punctul de videre al comertului va permite să se statorniceascǎ o comunicare deadreptul între România şi Adriatica. E foarte probabil că guvernele romîn şi serb, ţinînd samă de interesele lor, vor construi un drum de fer peste acest pod pînă la Adriatica, — punct la care astăzi călătorii nu pot ajunge decît suindu-se pe Dunărea pînă la *Budapesta* şi de aci coborînd la Adriatica.

Din punct de videre politic, foloasele acestui pod şi cale ferată vor fi şi mai însemnate. România şi Serbia se vor uni mai strîns pe calea comercială şi asta va aduce, negreşit, o alianţă a acestor două ţări pentru a se apăra contra duşmanului comun. Presa romînă, bulgară şi macedonă se ocupă de o confederaţie a popoarelor balcanice, care ar contribui la menţinerea păcii europene.

O alianţă a României, Serbiei, Bulgariei, Turciei, Greciei, Muntenegru ar consolida în adevăr, pacea în orient, unde se ivesc pe fiecare zi conflicte şi ar împedica pentru totdeauna puterile hîrpariţe, Rusia şi Austria, de a se amesteca în treburile noastre. Ce frumos vis pentru viitorul păcii! Cît de mult doresc o confederaţie balcanică! Cînd se va îndeplini ea? Timpul se apropie.

Construirea podului între România şi Serbia ne va apropia de acest frumos viitor şi să sperăm că nu va fi prea depărtat. Cei ce sunt mai interesaţi ca să se execute acest pod, locuitorii oraşelor Turnu Severin din România şi Cladova din Serbia, au ştiut să înrîurească reprezentanţiilor în parlament cari au determinat guvernele ambelor ţări să studieze chestiunea. E deci o chestie de timp, căci ideia unui asemenea pod e admisă de toată lumea în România şi Serbia.

Regele României s'a interesat personal de această chestiune, fiind rugat de severineni ca podul să se construiască pe ruinele vechiului pod Traian, a cărui ruine se mai văd şi azi.

Va fi interesant să vedem reluîndu-se după atîtea secole, opera întreruptă a civilizaţiunii. Pe timpul imperiului roman Dunărea forma o stavilă contra barbarilor cari voiau să pustiască provinciile. Cînd împaratul Traian a supus pe Daci, a însărcinat pe Apolodos din Damasc să construiască un pod în faţa cetăţii Drobeta, cetate aşezată pe malul stîng al Dunărei, şi astfel legă mai strîns Dacia de imperiul roman. Insă pe timpul căderii imperiului roman, împaraţii neputîndu-se apara chiar în Italia contra barbarilor, a căror număr creştea pe fie care zi, Dacia a fost părăsită şi podul lui Apolodor căzu în ruine.

Astăzi se stabileşte legătura între cele două maluri ale Dunării prin poduri, şi aceste poduri vor contribui la realizarea apropiată a unei confederaţii a popoarelor balcanice.

Valeriu Hulubei.

APĂ LA FICAT

— ANECDOTĂ —

Pătlăgică e vardist,
Şi vardist, ştii, abitir.
Se găseşte cu serviţiul
Drept la crîşmă lui Sotir.
Şi-i la post întotdeauna
Nu lipseşte nici de frică:
Cine-a fost pe la Sotir
Şi n'a dat de pătlăgică?
Dar se vede-aşa e lumea—
Este-un capăt pentru toate,
Merge, merge pân odată
Ş'apoi, halt, nu se mai poate.
Pătlăgică biet, sărmanul
Negîndit şi ne-asteptat,
Este bolnav de trei zile,
Are apă la ficat
— Apoi bine, Pătlăgică.
Cum te-au pus aşa la cale?
Ai acolo la ficat
Apă, ca vr'o trei ocale!
Asta-i boală grea, creştine;
Cam cu greu de ea se scapă:
Ce-ai făcut, mă rog, ian spune,
De-ai băut atîta apă?!
Dar n'am mai băut, Domn Doftor
Că-s vardist doar abitir,
Dai îşi strică, vezi, rachiul
Păcătosul de Sotir!!..

(„Romînia Viitoare")

Th. D. Speranţia

Momente mişcătoare

Dangătul clopotelor care vesteau mobilizarea, nu era dangătul obicinuit, dangătul de altă dată, dangătul care suggerează piositatea serbărei, nici dangătul de vestire jalnică.

Dangătul de acum, sugera ceva mişcător, sublim, înălţător şi făcea pe fiecare, să nu mai fie a lui; să se uite pe sine şi ai săi.

Invăţătorul satului B C., convins că misiunea de învăţător e o profesiune de jertfă, aşa cum au înţeles-o discipolii Mîntuitorului în prima eră de propăvăduire, aşa cum au înţeles-o învăţătorii germani la 1808, aşa cum au înţăles-o învăţătorii fanatici ai Bulgarilor care la un moment, dărîmă ruinele şi putregaiul vestitului imperiu al paşalelor şi ulemalelor. Şi-au luat rămăs bun de la şcolarii care i-au cîntat în lacrimi, cîntecele de altă dată, a ieşit în mijlocul acelor care îi avea la şedinţele cercului cultural şi şcoala de adulţi cu vorbe de îmbărbătare şi cîntece, pe care nici odată nu le cîntase aşa cu foc, a plecat pe jos, cu ai săi la locul de chemare...

Mişcător era momentul, atunci, în armurăria regimentului, la ascuţitul baionetelor, cînd flacăra de scîntei ce pălpăea sgomotos se înălţă înfricoşător de cîteva palme, înfrigurînd cu fiori, el, învăţător sergentul cu ai lui, cîntau încrucişînd baionetele:

„Pe-al nostru steag e scris unire,
„Unire'n cuget şi-n simţire".

Mişcător era momentul la primirea armelor, cînd fiecare soldat, grăbit, primind o în mînă, se uita, o privea, o cerceta în amănunt pe la ţeavă şi mecanism, apoi cu încrederea omului convins, îşi făcea semnul crucei, bodogănea vorbe încet, o săruta şi strîngea la piept ca pe scumpa lui tovarăşă, învăţător-sergentul cu ai lui cînta:

„La arme, ce-i de-un sînge şi de-o lege,
„La arme, pentru neam şi pentru rege".

Mişcător era momentul, cînd batalioanele în coloană, îngenunchiaţi, descoperiţi spre rugă iar preotul în odăjdii ridică glasul şi crucea biruinţei peste capetele mulţimei, el, învăţător-sergentul, lîngă ai săi şi cînd nu poate mai mult, îi coprinde cu ochii şi suflă în şoaptă peste frunţi: «Amin şi Doamne ajută băeţi. Faceţi cruce şi gîndul la Dumnezeu».

Mişcător era momeutul, cînd trupele istovite de arşiţă şi sete, înnotînd prin nori de praf spre malul Dunărei, prin sate, preoţii în veşmîntul sărbătoarei, binecuvîntînd, stropea cn aghiazma sfinţită iar învăţător-sergentul cu ai lui cînta:

„Moartea ne vine, dar nu ne pasă
„Moartea'n răsboae noi o dorim".

Mişcător era momentul, cînd trenul militar cu pufnetul greoi, obosit şi răguşit al maşinei, trecea printr'o staţie sau garnizoană. Fluerul maşinei în glas revoltat şi ameninţător, ameninţă să treacă, pare şi de... Sofia. Imprumutase se vede, din focul şi entuziasmul camarazilor care semnaseră cu creta pe vagoane: «Bărlad-Sofia, mare vitesă...»

Glasul de alamă sunătoare al cornurilor din şi de pe vagoane, spărgeau văzduhul cu ecoul: „Glasul ţărei va fi ascultat".

Pălăriile, batistele şi căciulele fluturau peste tot, iar învăţător-sergentul cu ai lui, săltau cîntînd:

„La răsboiu, mergem vioi,
„Iar romînii sunt eroi".

I. Bordea

Christos a înviat!

De nouăsprezece veacuri şi mai bine, lumea creştină sărbătoreşte ziua biruinţei *luminei asupra întunericului*. Slaba licărire a înţelepciunei omeneşti nu putuse arătă omului calea cea dreaptă, care să-i pregătească aici, pe pămînt, o viaţă mai vrednică de chemarea sa.

Invăţăturile Mântuitorului îndreptară sufletele şi inimile oamenilor şi puseră iubirea şi iertarea în locul urei şi răsbunărei; în locul asupririi şi nedreptăţii, El propovăduì frăţia şi egalitatea; în locul mărirei şi bogăţiei. El întronăcinstea faptelor!...

Tot El ne-a dat cea mai sublimă pildă: căci după ce a îndurat cele mai groaznice chinuri, răstignit fiind pe cruce, a iertat pe vrăjmaşii săi, strigând de pe cruce: »*Doamne iartă-le că nu ştiu ce fac!*».

Şi tot Mântuitorul dovedì lumei că aceste învăţături se pot îndeplini, iertând pe păcătoşi, biciuind păcatele, vădind gândurile faţarnicilor, vindecând boalele, defăimând minciuna, înfierând nedreptatea prin puritatea credinţei şi puterea voinţei!

Fiecare din noi poate biruì această lume, dacă îşi va preface inima şi sufletul după învăţăturile Marelui iubitor al omenirei. Vor trece însă multe veacuri până ce omenirea se va încredinţà pe deplin, că numai punând în lucrare cele cu adevărat cuprinse în Evanghelia lui Christos, va ajunge vremea prezisă de El.

...Căci nu e cântec de slavă şi nu e armonie de mai obştească fericire ca în acest „*Christos a înviat!*" ce se repetă acelaş din adâncul miilor de ani şi va străbate încă multe mii de ani ca cel mai splendid refren al unei balade nemuritoare!...

«*Că legea prin Moisi s'a dat; iar darul şi adevărul prin Iisus Christos s'a făcut...*» (Evangh. Ioan).

V. M. Dim. Tip.

ULTIME INFORMAŢII

❑ *Cu prilejul Sf. Serbători ale Invierei Mîntuitorului «Opinia» urează cititorilor săi bună şi veselă petrecere, zicîndu-le «Hristos a înviat?»*

Numărul viitor al „Opiniei" va apărea mercuri la orele obicinuite avînd data de 10 Aprilie 1914.

Intre acei mulţi care au fost păcăliţi cu promisiuni în vremea alegerilor de către viitorii reprezentanţi ai guvernului în Parlament sunt şi debitanţii de tutun, vr'o 40 la număr.

Memoriul înaintat de ei, cu privire la urcarea remizei, la restituirea unora din avantagiile ce li se acordase cu ani înainte, a rămas în buzunările d-lor deputaţi liberali, iar bieţii debilanţi s'au ales cu păcăleala de 1 Aprilie.

Noroc că vin alegeri nuoi!

Serbarea „Prohodul Domnului".— După cum am anunţat, aseară s'a serbat cu o deosebită solemnitate, în catedrala Mitropoliei, „Prohodul Domnului".

Serviciul religios a fost oficiat de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, înconjurat de tot clerul mitropolitan. „Prohodul Domnului" a fost cîntat de trei partide două formate din preoţii Sf. Mitropolii iar a treia partidă din corul vocal al Catedralei, pus sub conducerea maestrului D. Dimitriu.

In faţa bisericei se găseau cîte un detaşament de soldaţi de la reg. 13 Ştefan cel Mare, bat. 4 vînători, reg. 7 roşiori şi compania de pompieri.

Reprezentanţii autorităţilor civile şi militare au luat parte la celebrarea serviciului religios.

La ora 9, după terminarea Prohodului a fost scos afară din biserică Sf. Epitaf făcîndu-se înconjurul Sf. Mitropolii. Un cordon format din sergenţi de oraş şi jandarmi pedeştri menţineau ordinea. La eşirea şi intrarea în biserică cu Sfîntul Epitaf, muzica militară a reg. 13 Ştefan cel Mare împreună cu gorniştii detaşamentelor de soldaţi au intonat «Rugăciunea».

In urmă corul vocal al Catedralei a executat mai multe bucăţi religioase.

Slujba a luat sfîrşit la orele 9 jum.

Prima şezătoare literară organizată în Iaşi de către Societatea Scriitorilor Romîni are loc în sala teatrului naţional Sîmbătă 12 Aprilie.

Vor ceti următorii scriitori: Al. Brătescu-Voineşti, N. N. Beldiceanu, M. Codreanu, G. Diamandi; Calistrat Hogaş, P. Locusteanu, D. Nanu, D. D. Patraşcanu, M. Sadoveanu şi Gh. Topîrceanu.

Vor da concursul d-nele Elena Locusteanu, Bonciu, Lucia Cosma şi d-ra Nasta; d. Belcot artist va recita bucăţi umoristice.

Pentru seara de Vineri 19 Aprilie se anunţă un mare concert unic, dat de d-na Lucia Cosma, în sala teatrului naţional.

Biletele se găsesc la agenţia Tsalia,

Un confrate din Capitală află că o persoană demnă de toată încrederea ne scrie din străinătate, că toate persoanele care au venit în ultimul timp în contact cu d. Titu Maiorescu, au dobîndit convingerea că şeful partidului conservator e partizan al reformelor propuse de liberali şi în special al expropierei.

Această ştire vine să confirme informaţia noastră de eri, asupra înţelegerei ce există între d. Maiorescu şi profesorii universitari resvrătiţi în contra actualei direcţiuni a partidului conservator.

Intocmai ca şi el, d. Maiorescu este partizan al reformelor, fapt care explică abţinerea sa de la conducerea partidului în momente atît de importante.

D. I. Peretz a luat angajamentul faţă de mai mulţi alegători iaşani că se va retrage din consiliul comunal dacă nu se va executa prelungirea liniilor de tramvai cerută de populaţia iaşană.

Suntem rugaţi de unii din acei domni alegători să amintim d-lui consilier comunal Peretz cele de mai sus.

Cele 9 mirese ale lui Popescu.—Ziarele din Berlin ne aduc amănuntele unui proces ce s'a desbătut eri înnaintea tribunalului, corecţional din Berlin. Inculpatul, invinuit de a fi înşelat 9 fete, prin promisiuni de căsătorie, un romîn, care se dădea drept inginerul Georges Popescu.

*

Iată după actul de acuzare felul cum proceda Popescu.

El îşi recruta victimele dintre fetele ce frecventau o cafenea din Potsdam.

După prima cunoştinţă, el făcea promisiunea de căsătorie. Copilele se lăsau a fi atrase nu atît de fizicul lui Popescu, ci mai mult de accentul lui străin şi credeau a fi dat peste vre-un milionar exotic.

După cîteva zile, Popescu se plîngea logodnicei sale, că are un mare proces de moştenire şi că are de achitat plată de avocaţi, însă nu i-au sosit încă banii din străinătate. Dacă nu achită imediat însă banii, e ameninţat să piardă procesul.

In cele mai multe cazuri, logodnicele dădeau ascultare, aşa că pe unele le-a escrocat cu peste 2000 de mărci.

In acest chip, a escocat 9 fete, la toate bine înţeles după ce a celebrat logodna şi promise apropiata căsătorie.

*

Procurorul a cerut aplicarea unei pedepse exemplare, indicînd trei ani de inchisoare grea.

Tribunalul a mai redus pedeapsa condemnînd pe Popescu la 2 ani jumătate închisoare.

In pronunţarea sentinţei, preşedintele a relevat chipul nemilos cum Popescu procedase cu cele 9 fete, care nu erau tocmai bogate şi care 'i încredinţaseră ultimul lor ban.

O copiliţă de 2 ani, a d-nei Natalia Feraru, din strada Frumoasa 16, remînînd singură acasă, s'a apropiat de foc şi şi-a aprins hainele. Copila s'a ales cu arsuri grave şi a trebuit să fie internată la spital.

D. N. Andriescu, licenţiat al facultăţii de litere din Iaşi, a fost numit suplinitor la cele 4 ore de istoric rămase vacante la Liceul Naţional prin concediul luat de către d. I. Ursul titularul acestei catedre.

Iniţiatorul zidirei Bisericei ortodxe romîne din Ierusalim, d. Teodor T. Burada, întovărăşit de d-nul Lupu arhitectul miuisterului Instrucţiunei Publice (Casa Bisericei), va părăsi oraşul nostru Miercuri 9 April ora 3 p. m. ducîndu-se la Ierusalim unde se vor începe lucrările pentru zidirea bisericei, spre lauda lui Dumnezeu şi fala întregului neam românesc.

In sala teatrului Naţioual va avea loc în seara de Sîmbătă 19 April 1914, ora 9 seara, un concert, dat de Mihail Barbu, lauriat al Academiei regale de muzică din Berlin cu concursul d-lui Th. Fuchs, pianistul curţei regale.

Pregramul cuprinde bucăţi de Ed. Lalo, Chopin, Kreisler, Fortini-Kreisler, Vieniawosky, Th. Fuchs, P. Nandini şi Ed. Caudella.

In legătură cu modificarea condiţiilor de abonamenf la C. F. R. se vor crea două feluri de abonamente:

Unele pentru trenurile exprese, altele pentru trenurile personale şi accelerate. Aceste bilete de abonament nu vor avea dreptul de a fi prelungite şi se vor elibera numai pentru 3, 6, 9 şi 12 luni.

Preţul acestor abonamente noi vor fi urcate cu 10 la sută pentru toate clasele şi ori-ce distanţă.

Această modificare se va pune în aplicare dela 1 lulie.

Direcţia Institutului Sacre Coeur a luat dispoziţia de a nu mai reprimi, după vacanţele de paşti, de cît elevele care se vor fi supus revaccinării în cursul acestei vacanţe.

Diaconul Chesarie, maestru la şcoala de cîntări a fost înlocuit cu preotul Filotei.

Aflăm cu plăcere despre logodna drăgălaşei domnişoare Ella Drăcşăneanu, fiica d-lui avocat Drăcşăneanu, cu d. Randolphe Elias, avocat din Bucureşti.

Felicitările se primesc Duminică 13 Aprilie, la locuinţa d-lui Drăcşăneanu din tr. Cuza-Vodă.

D. Filipescu îşi răzbună contra d-lui Pangrati. — *Presa comentează în fel şi chip atitudinea profesorilor universitari conservatori în urma escomunicării unuia din ei, d. Pangrati. Reţinem dintr'un izvor demn de încredere, ce cred profesorii universitari despre cei ce conduc azi partidul conservator. D. Filipescu purta de mult o ură personală d-lui Pangrati, şi la momentul priincios i-a plătit polita, escomunicîndu-l din partid. Actul de autoritate săvîrşit de d. Filipescu asupra d-lui Pangrati, a deschis ochii tovarăşilor săi de luptă şi s'au gîndit de acelaşi gest făcut de d. Filipescu cu ai lui contra şefului nostru, d. Tahe Ionescu. Indignarea tnturor a fost colosal de mare, şi a reuşit să sburlească oameni foarte blajini ca d-nii Longhinescu şi Onciul.*

In jurul acestor fapte, care a fost atitudinea d-lui Mehedinţi? D-sa a fost cel ma grăbit în a-şi da demisia a doua zi după ce s'a publicat scrisoarea, a cărui original l'a citat şi a cărei publicare telefonic din cabinetul d lui Onciul—unde se afla atuuci—a admis'o şi d-sa. Demisia i-a fost respinsă, dar din acel moment d-sa nu s'a mai socotit ca membru în comitet şi club. Demisia colectivă a celorlalţi tovarăşi—venită cam tîrziu—de asemenea a fost respinsă, dar ei toţi se consideră de fapt demisionaţi.

Se aşteaptă sosirea d-lui Maiorescu care ca şef legal al partidului şi ca şef intelectual al universitarilor are răspunderea de a da fie-căruia locul cuvenit asigurînd intelectualilor independenţa faţă de forţa brutală a diriguitorilor.

Demisionaţii ţin dese conciliabule la d. Onciul acasă şi cred că lucrurile nu se va opri aici, ci vor provoca în riscul partidului frămîntări mai adînci de cît îşi închipue d. Filipescu şi Marghiloman.

Joi 10 April va avea loc la Mitropolie o conferinţă protopopească sub preşidenţia I. P. S. S. Mitropolitului Pimen.

La 17 Aprilie societatea «Stefan Vodă» de asigurări şi ajutor reciproc va serba printr'o adunare generală festivă prima aniversare a existenţei sale. Deşi a coincidat cu mobilizarea curînd după întemeiare, societatea a putut rezista şi a înfiinţat într'un singur an zece secţiuni diferite şi filiale în numeroase oraşe ale ţării.

Noutăţi apărute: «Pustnicul» două poeme dramatice şi o piesă în proză de Enric Furtună. Un elegant şi merituos volum, editat de revista iaşană «Versnri şi Proză».

— «Archives de Sociologie et de Criminologie» No. 2 cu studii şi articole semnate de Vasile Conta (postum), C. Rădulescu, T. R. Scriban, G. Dobrescu, G. Licsken etc.

A treia producţiune a societăţii artistice *Lyra* are loc Dumineca seara cu un program extraordinar de bogat, în scop filantropic.

In ziua de Duminecă 30 Martie a avut loc în sala atelierelor prima producţie a grădinei de copii, înfiinţată de Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor Romîne, din oraşul nostru.

Cucernicul părinte Ţincoca, protoiereul judeţului, a ţinut o cuvîntare arătînd că numai oamenii curaţi la suflet se apropie de Dumnezeu.

Micii copilaşi toţi sub vrîsta de 7 ani, au format corul şi au jucat mici piese de teatru, care au plăcut foarte mult asistenţei, avînd un farmec deosebit pe care nu-l putea da de cît gingăşia micilor copilaşi.

Snccesul acestei prodncţii se datoreşte d-şoarei Semiramisa Dimitriu, care a lucrat cu un deosebit zel, ca într'un timp aşa de scurt să ne pue la dispoziţie şi o mică expoziţie de lucrări manuale executate de copii.

Suntem informaţi că în satul Cîmpuri din Vrancea (jud. Putna) ar fi existînd un grup de cincisprezece adventişti între cari ar fi şi clisiarhul bisericei satului. Preotul satului cunoaşte cazul şi nu a luat măsurile necesare.

Bătrînul Alecu Sandu, lovit în accidentul de tramvai din strada Pădurei nu are nici o fractură cum s'a spus eri, ci numai leziuni ale picioarelor.

Se aduce la cunoştinţă onor. public iaşan, că în vederea sărbătorilor sfintelor Paşti, Debitul Badareu este asortat cu tot felul de produse alimentare, ca: unt pentru masă şi pentru cozonaci, ouă proaspete garantate, smîntînă dulce centrifugată, păsări tăete, caş, urdă dnlce, delicioşi cozonaci moldoveneşti, păşti şi chifle cu nucă şi mac.

Ae aseminea se găsesc şi vinuri naturale, începînd de la 80 bani litru.

Mîne Duminică 6 Aprilie, (prima zi de Paşti) reîncep reprezentaţiile cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli. Vor fi date două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Programul va fi complect nou, special întocmit pentru aceste reprezentaţii festive, cuprinzînd între altele: „Fiul condemnatei", film danez de mare artă în care escelează distinsul maistru al scenelor daneze d. Waldemar Psylander. Scene comice, sportive etc. vor complecta bogatul şi variatul program. Producţii artistice de varieteu, de asemenea special aduse pentru aceste zile, vor fi date ca supliment în pauzele cinematografului.

Luni 7 April (a doua zi de Paşti): două matineuri şi reprez. serală, cu al doilea program nou şi varieteu.

Marţi 8 April (a treia zi de Paşti): două matineuri şi reprez. serală cu al treilea program nou şi varieteu.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne——«Cavalerul roşde Alexandre Dumas —„1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—etc.

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat
BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*
Telefon 43 | 38

Servicial telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Prinţul Ferdinand bolnav

Bucureşti.—Aseară s'a răspîndit svonul în Capitală, că Principele Ferdinand, se află serios bolnav şi că medicii curanţi sunt chiar îngrijoraţi.

Ziarul „Adevărul" controlînd ştirea la Palatul de la Cotroceni, a putut confirma că în adevăr A. S. Regală s'a îmbolnăvit, îndată după întoarcerea sa din Rusia.

In Monitorul Oficial a apărut azi în această privinţă buletinul următor:

— „A. S. R. Principele Romîniei suferă de gripă cu uşoare fenomene congestive pulmonare e obligat a sta în pat cîte-va zile".

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Vineri se va ţine un Consiliu de miniştri, sub preşidenţia d-lui Brătianu.

In acest consiliu se vor stabili lucrurile ce urmează să le mai rezolve parlamentul.

Nou ataşat militar

Bucureşti.— Colonelul Oscar von Hranilovici, ataşatul militar al Austriei a fost rechemat şi numit şef de birou la statul major.

In locul d-sale a fost numit d. Maximilian Randu, profesor la şcoala de răsboiu din Viena.

Chestii financiare

Bucureşti.—Se ştie că consorţiul care a realizat împrumutul de 250 de milioane avea dreptul de opoziţiune pentrn 40 milioane pînă la 29 Martie.

Acuma sindicatul a mai varsat 10 milioane, iar pentru restul de 20 milioane i s'a prelungit dreptul de opoziţiune pînă la 30 Iulie.

Demisia profesorilor conservatori

— Scrisoarea d-lui Onciul —

Bucureşti.—Se ştie că d. Mehedinţi, pentru a-şi explica atitudinea sa, în chestia demisiunei profesorilor conservatori, a insinuat că a fost semnat fără voie.

Cu privire la aceasta, ziarul Adevărul primeşte din partea d-lui D. Onciul, scrisoarea următoar:

Domnule Director,

«Adevărul» *de la 8 Aprilie, într'un articol cu privire la atitudinea profesorilor conservatori, cît şi la ultime informaţii în care se ocupă de d. Mehedinţi, face menţiune şi de persoana mea, într'un mod ce reclamă o rectificare de fapt.*

Nu-mi incumbă mie să rectific cele afirmate cu privire la atitudinea a-lui Mehedinţi, care dnpă cît ştiu, a demisionat din partidul conservator înainte de demisia colectivă din partidul conservator a grupului din care fac parte. Aşa în cît neparticiparea d-sale la demisia colectivă nu poate avea semnificarea ce i s'a atribuit în ziare.

Intru cît mă priveşte, mă cred obligat să restabilesc adevărul asupra modului cum d. Mehedinţi a aderat la acţiunea grupului demisionat, cu prilejul scrisoarei adresate d-lui Margkiloman la 29 Ianuarie.

D-sa a iscălit această scrisoare în casă la mine, chiar în ziua în care a fost expediată şi bine înţeles înainte de u fi dată la tipar, după v chibzuire de o zi, — ce şi-a rezervat şi în deplină cunoştinţă de cuprinsul ei şi de condiţiile în care a fost publicat.

Toate celelalte amănunte ce publicaţi cu privire la această chestiune sunt inexacte sau alterat.

Primiţi etc.

(s.) **D. Onciul**

A 3-a cetire

Bucureşti.—In cercurile guvernamentale se afirmă, că guvernul va grăbi ca îndată după redeschiderea parlamentului, să se termene discuţia şi votul cu privire la a 3-a cetire, se vor ţinea şi şedinţe de noapte. Astfel guvernul speră ca pînă la sfîrşitul lunei parlamentul să fie disolvat, iar alegerile pentru Constituantă să poată avea loc la finele lunei Mai.

Incident de frontieră

Viena. — Sudlamische Corespondenz află că şase soldaţi bulgari, în frunte cu un sergent major, au atacat o sentinelă sîrbă la Maiona Suda.

Sentinela a tras un foc de puşcă, omorînd pe sergentul major. Soldaţii bulgari au fugit.

Tabloul de graţieri

Bucureşti,—In Monitoriul oficial de azi a apărut tabloul de graţieri, obicinuit cu prilejul serbătorilor de Paşti.

Misiunea spaniolă în Capitală

Bucureşti. — Misiunea spaniolă, care soseşte Duminică în Capitală, va sta 3 zile şi va vizita localităţile Sinaia, Curtea de Argeş şi Constanţa.

Asupra poliţiei engleze

— Anglia în contra unei alianţe cu Rusia —

Paris.—Ziarul «Le Matin» publică un articol al uuui ziar englez care răspunde unor vederi publicate de d. Lavisse. Menţionatul articol zice că naţiunea engleză, cu toate simpatiile ei pentru francezi, nu ar consimţi la o alianţă militară şi maritimă şi că numai aluziunea la o atare alianţă cu Rusia ar provoca o furtună care ar doborî pe oricare guvern ce ar cădea în o asemeuea greşală.

*

Ziarul *Dayly News* zice că Anglia nu ţinteşte în contra Germaniei şi nu este excluzivă.

Şampanie gratis

LA FABRICA DE ŞAMPANIE *din strada Zugravi No. 19 se primesc sticle de şampanie goale cu preţul de 13 bani sticla. La 20 sticle goale din diverse fabrici se dă o sticlă de şampanie plină.*

La 10 sticle goale din fabrica noastră Charles Dumoulin, proprietatea Ciorapciu, se dă o sticlă plină gratis.

Pentru serbători se vinde în localul fabricei şampanie şi vin spumos în detaliu, cu preţul fabricei. La cerere se trimite la domiciliu.

ADMINISTRAŢIA

La depozitul de Vinuri
Iosef Herman, succesor
— BUZEU —

Se caută un comptabil care să cunoască perfect comptabilitate şi corespondenţă Romînă.

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9–11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

PARASCHIVA STOICA
IOAN ŞERBAN
Logodiţi
Iaşi, Aprilie 1914
In locul ori-cărei alte înştiinţări

ANUNCIU

Subscrisul în calitate de sequestru judiciar numit de Onor Trib. Iaşi s. 2 asupra viilor din Com. Bucium proprietatea def. Toma Săvescu, public spre cunoştinţa generală, că în ziua de 9 Aprilie a. c. ora 9 dimineaţa voiu ţine licitaţie publică, la via din com. Bucium jud. Iaşi unde a fost domiciliul defunctului, pentru **vînzarea a trei vase cu vin alb din recolta anului expirat** *în cantitate aproximativ de 2042 litruri şi totodată* **licitaţie pentru arendarea numitelor vii.**

Concurenţii se vor prezenta la licitaţie cu garanţiile cerute de lege. Cumpărătorii vinului vor respunde de îndată preţul.

Arthur G. Sion
Str. Asachi 6.

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

CHIRSTIGA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Cherestea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie
Societatea „Bradul Moldorei"
— Telefon —

Cel mai vechiu şi mai vast depozit de tot felul de
INSTRUMENTE MUZICALE
N. Mischonzniky
Casă de Incredere. Fondată în 1885
— BUCUREŞTI, *Str. Colţei 7* —

Reprezentant pentru Romînia a celor mai mondiale fabrici de piane:
JULIUS BLÜTHNER, *Leipzig*
STEINWAY & SONS, *New-York*
ERARD, *Paris*
PLEYEL, *Paris*,
SCHIEDMEYER & SÖHNE, *Stuttgard*
etc., etc., etc.

Pianele şi pianinile din aceste fabrici sunt de o perfecţiune şi elegantă uimitoare. Toate curţile imperiale şi regale din Europa posedă din aceste piane.

Se expediază şi în provincie. Serviciul foarte conştiincios.

De închiriat *4 odăi, bucătărie, odae de servitor, apă, lumină electrică strada Sf. Sava 8.*

A se adresa D-nei Vlaicu, str. Cuza-Vodă 32.

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. d-. C. Miclescu, str. Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 m. p

VACCINARI
— cu limfă sviţeriană —
practică
Dr. A. Steuerman
str. Cuza-Vodă 13
— Telefon —

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eftin.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13.*

RENUMITUL MAGAZIN DE MU. ICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

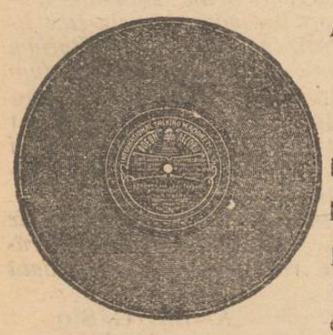

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi u plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vasluj

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucideți și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de dinți, *Migrenele, Cefaleele, Sciatica, Afecțiunile reumatismale* acute și cronice precum și toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucid durerile de cap. În ziua cea d'antâiu se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cină, séra. Dacă totuș nu e simțit vre o ușurare, se ia 6 hapuri în doua zile: 3 dimineața, unul la dejun, și unul la cină, séra. Nu trebue de la mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți Droguiștii și Farmaciștii.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurarilor la 31 Dec. 1912 **Lei 632 Milioane**

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din **Romînia Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziculu de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzalcu

IAŞI, str. [illegible] No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil. Se practică azi ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: **deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele** etc. etc.

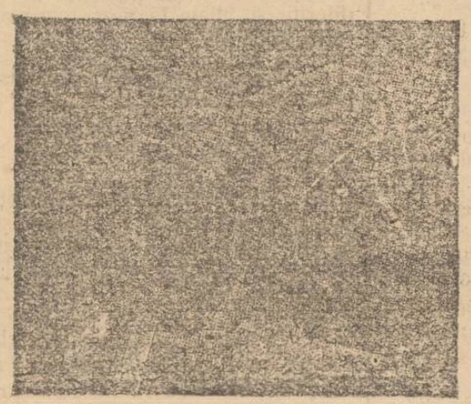

Faceri. Sală specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează **bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale** cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reparaţiile.* Se fac analize de sânge, urină, spută; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte constiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Pălăvrăgică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 53.

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris,** Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Eliévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Peylander, Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Princo, etc, etc.**

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se restrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti: această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin **cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate sporturile **moderne.**—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.**—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi **Eclair Journal, ziarele** însufleţite care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se** întâmplă mai de seamă în **lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietea, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, **cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

BROITORIE BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

„OPINIA"

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirii

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2148—Joi 10 Aprilie 1914

Ziaristica şi ziariştii

Două sunt împrejurările cari mă fac să socotesc că chestiunea ce voiu să ating aici, a devenit de actualitate. Una, că dacă reformele ce se propun vor deveni realitate, şi ele vor deveni cu toată împotrivirea unora, o mare prefacere va urma.

Partidele politice existente vor trebui să se reformeze şi să-şi revizuiască programul complectîndu-l precum, ceia ce e foarte probabil şi că partide noi politice vor apărea.

Propaganda politică de asemenea va suferi o transformare. Nu se vor mai cultiva alegătorii individual, ci în grupe mari, colectivităţi.

Apoi dacă propaganda prin viu graiu nici până astăzi nu putea ajunge la toţi alegătorii, va fi cu mult mai grea în viitor.

Să ne uităm la ce se întîmplă în alte ţări cu mase mari de alegători, cum bună oară în Franţa.

Şefii de partide politice vorbesc la banchetele, ce se organizează în onoarea lor, iar ceilalţi candidaţi ţin discursuri pe la întruniri.

Cu toate acestea, acest mod de a se pune în evidenţă nu e suficient.

Gazeta trebue să le vină în ajutor. Ea duce departe, departe în crierii munţilor pe coastele văilor cuvîntul şefului de partid, programul partidului şi recomandarea candidaţilor.

Aceste două moduri de a influenţa asupra alegătorilor, se combină în aşa fel, că unul nu poate merge fără celalalt.

Acest lucru trebue să se întîmple şi la noi. Ziarele noastre cotidiane atît cele din capitală cît şi cele din provincie vor trebui să se ridice la înălţimea nouei lor chemări.

Iată de ce ziceam că problema ziaristică devine o chestiune de actualitate.

A doua împrejurare ce voiu să semnalez, pentru a demonstra premizele, e că astăzi se socoate ocupaţiunea la un ziar ca o profesiune. Există deci profesiunea de ziarist, profesiune pe care a căutat s'o scoată în evidenţă cele două asociaţiuni din Bucureşti, sindicatul ziariştilor şi asociaţiunea presei. Acum în urmă ea a fost recunoscută oficial cînd cu ocaziunea permiselor de liberă călătorie acordate de ministrul Lucrărilor publice, ziariştilor.

Şi atunci, negreşit întrebarea: ce e un ziar, cine e ziarist? Acum cită-va vreme or fi cinci ori şase ani, era vorba să se înfiinţeze *şcoli speciale pentru ziaristică.*

Acolo trebuiau să înveţe, cei ce doriau a îmbrăţişa profesiunea de ziarist. De la acea şcoală ziaristul trebuia să dobîndească gradul său academic, care să-l consacre. Ideia fusese lansată de marile ziare franceze. La noi ea găsise aprobare. Mi se pare însă că asemenea şcoală nu există în Franţa, după cum nu există la noi. Şi cu toate acestea n'am putea susţine că nevoe de aşa ceva nu avem.

Să ne gîndim numai, că nu de mult, se zicea la noi, că la gazetă scriu numai neisprăviţii, de cei cu patru clase primare, ori una, două gimnaziale.

Era un ponos justificat de altfel.

Imi aduc aminte, că pe cînd apărea «Liberalul» deci acum vre-o 20—22 ani în urmă, o depeşă primită de el suna astfel: „Flota rusească a trecut la Cronstadt".

Ce şi-a închipuit ziaristul traducător de la acel ziar?

A socotit că cei ce au transmis depeşa astfel sunt nişte ignoranţi, pentru că Cronstadtul nu e de cît Braşovul.

Dînsul plîngea de milă pentru slabele sale cunoştinţe geografice pe transmiţător. De aceia, depeşa de mai sus, apăru în numita gazetă: «Flota rusască a trecut la Braşov".

Astăzi întrecem noi cu mult pe gazetarii de atunci?

Nu se mai produc greşeli grosolane ca cea citată, dar greşeli, pe cari le dăm pe sama zaţarilor, ele fiind produse ale neştiinţei, se găsesc în de-ajuns.

Numele personagiilor mari se schimonosesc foarte des.

S'a scris, de exemplu, contele *Bertold, Bartod,* în loc de *Berchtold,* de atîtea ori.

S'a zis, vorbind de un imprumut al Statului, că bancherii şi-au rezervat dreptul de *opoziţiune,* în loc de *opţiune* şi cîte altele.

De la ziaristul de astăzi se cere deci un complex de cunoştinţe, pe care nu uşor îl poate dobîndi ori cine.

Să fie însă ziaristica o profesiune specială care să poată sta alături cu atîtea alte profesiuni intelectuale, ca: literat. dramaturg, poet etc.

Un ziar cotidian, chiar dintre cele mai modeste, este o organizaţiune cu cadrele sale. Intocmai după cum într'o bancă mare sunt anumite organe, cu atribuţiuni speciale, iar într'una mică se găsesc aceleaşi organe dar în stare mai rudimentară, două sau trei atribuţiuni căzînd deodată în sarcina unuia, tot aşa în ziarul mic, ziar de provincie, faţă de cel mare.

Nu se poate ziar cît de mic în care să nu se practice diviziunea muncei.

Şi pentru a proceda metodic voiu vorbi de cele ce cunosc, din organizaţiunea ziarului la care scriu.

De odată găsim în organizarea lui: partea redacţională şi partea administrativă.

Fiecare din ele au agenţii lor. In partea redacţională avem, începe de jos în sus: corectorul, reporterul, secretarul de redacţie, redactorii, între cari trebue să socotim şi pe colaboratori, în fiine Directorul sau directorii ziarului.

In partea administrativă începînd tot ca mai sus: oameni de serviciu, incasatorul, administratorul.

Negreşit, dacă ziarul ar fi o întreprindere sub anume firmă socială, ar lua parte în acest rînd şi delegaţii ori administratorii desemnaţi de societate.

Fiecare însărcinare din cele ce am enumerat să îndeplinesc de unul sau mai mulţi agenţi, după importanţa ziarului.

Or, toţi aceştia sunt ziarişti, de şi dînşii au ambţiunea a se socoti asifel, sau titlul acesta se cuvine numai la anumiţi?

Dacă ar fi să aplicăm şi în acest caz definiţiunea pe care codul de Comerţ o dă pentru comercianţi, definiţie care de alt-fel se poate potrivi la toate profesiunile, *vom zice că acela e ziarist, care consideră îndeletnicirea aceasta ca o profesiune, pe care o practica neîncetat, adică zilnic, şi din care trăeşte.*

Este deci nevoie a se preciza raţiunea aceasta de ziarist.

De sigur ziaristul este un publicist, dar nu orice publicist este ziarist.

Pentru că a fi ziarist înseamnă a avea o mentalitate deosebită, a doseda acel nu ştiu ce, care dă caracteristica celui chemat.

De aceia un publicist poate fi şi bun ziarist, după cum se întîmpla că poate fi cine-va bun ziarist, fără a fi în acelaş timp un literat, poet ori în genere publicist de samă.

Dar se poate uşor vedea că mai mare afinitate este între a fi publicist şi ziarist, de cît între acest din urmă şi un alt profesionist.

V. I. Radu

POLITICE

Fără şef

Dacă se confirmă ştirea dată de ziarele din Bucureşti, partidul conservator a rămas din nou fără şef. La drept vorbind el rămîne fără şef nominal, fiindcă şef efectiv d. Maiorescu n'a fost niciodată, iar de şefi efectivi acest partid n'a fost lipsit niciodată. Efectivi au fost şi sunt doar şi d. Marghiloman şi d. Filipescu.

De cît un lucru: chestia de şefie nu este numai o chestie de cuvînt —indiferent dacă calificativul îl constitue termenul nominal sau acel de efectiv. Şefia este, înainte de toate, o chestie de protocol, de formă. Dacă într'adevăr d. Maiorescu s'a demis din şefia partidului conservator, acest partid va trebui, în mod imperios,—mai cu seamă din cauza împrejurărilor actuale importante politice—să-şi dea imediat un şef. Tergiverselele nu sunt posibile şi nici comitete provizorii, în împrejurări ca acele de astăzi, care reclamă o linie de conduită bine determinată şi o unitate de directivă şi de acţiune.

Şi dacă ieste astfel—şi aşa ieste —se va pune în sfîrşit problema: Marghiloman sau Filipescu. Se va invedera în cele din urmă ce a fost adevărat din susţinerele d-lui Filipescu de ani de zile că d sa nu voeşte sub nici un chip sefia; se va vedera, deasemenea, ce va însemna acest partid şi din cine va fi compus, el cînd sefia o va avea d. Marghiloman.

Or cum ar fi, problema se apropie de soluţia ei finală, şi or-care ar fi soluţia, ea tot va constitui un bine în viaţa agitată a acestui agitat partid. Cel puţin se va fi sfîrşit cu situaţia dubioasă de astăzi—deşi se poate uşor întrevedea ce zile aşteaptă acest partid cînd dubiul va fi luat sfîrşit.

Mici Polemici

Numeroşi profesori demisionează din Cercul didactic iaşan, ca să provoace demisia d-lui preşedinte Haliţa.

...Iată pe d. Haliţa într'un cerc viţios!

*

S'apropie şi Sfîntul Gheorghe şi alegerile de Constituantă. Apar multe oferte de case şi de oameni „de închiriat".

*

Teatrul oficial „Odeon" din Paris a dat faliment.

...Guvernul francez nu practică birul „timbrelor" de 5 la sută?.

*

S'a acordat calitatea de persoană morală Academiei de croitorie din Bucureşti, susţinută de d. A. C. Cuza.

D-sa şi-a croit operile originale numai din... tăieturi.

*

Toată lumea protestează că administraţia comunală iaşană n'are serviciu de curăţire şi n'are măturători.

Cu ce a măturat dară atîţia funcţionari?

*

De ce s'au supărat ungurii pe „Domnul Notar" al d-lui Goga?

Pentru că se cetia în vitrinele librăriilor «Domnul Notar de vînzare».

*

„Evenimentul" află că s'au plasat în slujbe nişte lipitori de timbre.

Să sperăm că nu vor fi... lipitori în slujbă, cînd trec de la timbrie la simbrie.

Cine contra cui?

Venirea Regelui şi Reginei Engliterei la Paris, a fost un eveniment în jurul căruia, precum era de aşteptat, s'au încins discuţiuni şi comentarii vii, în toată presa europeană.

Insă-şi primirea extraordinar de afectoasă pe care au făcut-o parizianii perechei regale engleze, a contribuit a se acorda o însemnătate şi o atenţiune epocală acestui eveniment care, după unul din articolele ziarului „Neue Freie Presse" avea să aibă de urmare constituirea unei nuoi «Triple-Alianţe» în Europa: Franţa, Anglia şi Rusia.

Cînd vor apărea rîndurile aceste, se va şti poate cu preciziune din relaţiile telegrafice în ce mod a decurs istorica vizită.

In ajunul acestui eveniment s'a făcut atmosferă, s'a făcut pregătirea de teren ce comportă un atare moment şi în acest scop un istoric şi academician cu multă autoritate, Ernest Lavisse, a adresat directorului ziarului „Times" o lungă scrisoare deschisă, apărută simultan în acest ziar şi în marele ziar parizian «Le Temps».

Eruditul francez porneşte, se'nţelege, de la evenimentul ce se comentează acum, împlinirea unui deceniu de la încheierea înţelegerei anglo-franceze consacrată sub denumirea de „Entente Cordiale".

Entente *nu este alianţă, dar de la încheierea ei Europa numără, alături de Tripla Alianţă, o „Triplă Inţelegere" şi se pare că după acest prim deceniu ar fi vorba de transformarea Inţelegerii într'o Alianţă propriu zisă, defensivă şi ofensivă.*

Ernest Lavisse nu este un şovinist. Dar din cîte ştim este, ca ori şi care francez, «un revanşist», în al cărui suflet geme acelaş vis neîndeplinit, al unei Alsacii recucerite.

De aceea poate fi socotit ca un succes al Pacifizmului tonul articolului din „Times" în care academicianul Lavisse spune între altele:

«Puterile înarmate pînă în dinţi, repetă că vor să menţină pacea; e posibil că nu minte nici una din ele, astăzi.

Astăzi; ajunge; Tripla Inţelegere trebuie să caute a prelungi acel astăzi. Să practicăm, să sfătuim toate combinaţiile pacifice. Fiecare dintre noi, după ce şi-a avertizat în chip loial pe prieteni, să încheie convenţiunile trebuincioase pentru a regula cutare ori cutare afacere spinoasă. Să ne aducem aminte că Ţarul Rusiei a propus ideea nobilă de a se supune neînţelegerile dintre guverne unor arbitri Sa luăm foarte în serios tribunalul de la Haga, care de trei ori pînă azi a împiedicat răsboiul. Şi să cîştigăm timp! Să cîştigăm timp! Să cîştigăm timp!

Regimul înarmărilor prea mari va ajunge să fie nesuferit popoarelor copleşite, atunci se va vedea că este absurd şi că dezonorează civilizaţia nonstră...»

Precum spuneam, din partea unui patriot francez—care mărturiseşte că toată răutatea situaţiei izvorăşte din chestiunea Alsaciei—e destulă cumpătare şi o foarte binevenită cumpătare, cînd, în ajunul sosirii unui puternic Suveran, prieten al Republicei, măcar nu intonează imnul răsboinic şi nu sună fanfara Revanşei.

E un simptom că, ori-cum, ne apropiem mai curînd de o eră de pace, pentru binele lumei civilizate. Căci dacă Franţa nu va porni, cu ori-ce preţ, cu ori-ce risc, răsboiul de reabilitare, cine contra cui, dintre naţiunile Europei, îşi va lua răspunderea de a însîngera lumea?

△

NOTA ZILEI

Femeile lungi...

Acordînd un interwiev unui ziarist vienez, d-ra Sylvia Pankhurst, fiica faimoasei doamne Pankhurst, «şefa» sufragetelor engleze, a zis între altele:

«Gazetele londoneze publică zilnic anunciuri de ale administraţiunii închisorilor care caută «femei de cel puţin şase picioare înălţime», ca să fie angajate gardiance în închisori»

Rostul unor asemenea gardiance goliatice este ca să poată birui cît mai de grabă rezistenţa sufragetelor cari, legate cobză, trebuesc hrănite artificial de către medicii închisorilor. Căci sufragetele opun greva prin foame.

Şi iată cum, graţie mişcării sufragetiste în Anglia, unele femei pot ajunge la situaţii foarte... înalte.

Păcat numai că înălţimea femeilor se măsoară acolo cu... picioarele!

OAMENI ŞI LUCRURI

Artiştii chetei

Discuţiunile cele mai aprinse s'au încins la un congres din Capitală, acum cîteva zile, în jurul *chetei.* Congresul a fost al artiştilor ambulanţi — dacă putem întrebuinţa cuvîntul acesta puţin artistic şi care aminteşte mai curînd o noţiune comercială.

Dar nu este oare un simplu comerţ aceastǎ «artă», pe care o poartă din loc în loc, dintr'un unghiu într'altul al ţării, dintr'un vagon de clasa 3-a, într'altul — bohemii fugăriţi şi de instinctele lor şi de nevoile lor perpetue?

Discuţiunea s'a oprit cu deosebită tărie şi insistenţă asupra capitolului dureros al *chetei,* ceea ce arată că erau foarte mulţi la număr congresiştii cari se produc nu pe scena unui teatru propiu zis, ci în cafenele, în «cabaret-uri», în grădini şi aşa mai departe.

Nu ne-am fi închipuit chiar, că sunt atîta de mulţi la noi, aceşti semi-artişti, dacă n'am fi cetit dările de seamă ale congresului şi nenumaratele opinii emise acolo privitoare la rolul chetei şi de suferinţele legate de această umilitoare sursă de existenţă.

In adevăr, categoria aceasta a artiştilor fără teşcherea, a intuitivilor cari au adesea mari aptitudini artistice, dar nu posedă diploma vre-unui conservator de declamaţie — fie măcar a acelui din Iaşi atît de lesne de obţinut!—şi nu se poate oploşi la vre unul din cele trei teatre naţionale subvenţionate de stat şi adăpostite de generosul cinci la sută. Ei nu au nici unul din avantagiile artiştilor propriu zişi; nu au legătura statornică a scenei, nici reducerea pe căile ferate, nici anii de pensie, cu privilegiul de a fi scoşi înainte de timp după... cererea generală a publicului; nici legăturile politice cu cluburile; nici concesiile de garderobă, de întreprinderi, de intendenţă, de bibliotecari şi atîtea altele. Fără a mai vorbi de directorate şi impresariate de scenă, de beneficii în şi în afară de stagiune, de escapadele în provincie sub egida teatrului naţional şi în costumele acestuia din urmă.

Nimic!

Ci un fel de cîne al nimănui, ambulantul a fost şi va fi bohemul care rătăceşte din loc în loc, trăeşte şi moare necunoscut de nimeni, neregretat de nimeni, petrecut de remuşcarea că a trăit adeseori, nu macar plătit, ci lasat pe seama «chetei» care este un atribut social al chelnerului de hotel ori de berărie.

Putea-va o moţiune de congres să înlăture acest rău vechiu şi imens? Se anunţă măcar o cît de slabă speranţă pentru acea vastă şi nenorocită categorie socială care, ori-ce s'ar zice, ascunde destule talente innăscute?

Rodion

P. S.—Piesa «une femme passa», amintită în articolul precedent, este a lui Romain Coolus, nu a lui Bataille, cum s'a spus prin un «lapsus calami.»

R.

Instituţii pentru protecţia copilului

Se ştie că educaţia este o operă de lungă durată şi foarte grea.

Chiar începută din cea mai fragedă vîrstă încă nu poate totdeauna desrădăcina acele apucături, rele cu care copilul se naşte.

E lesne de priceput ce vor deveni copiii de care nu se ocupă nimeni cu durere, ai căror părinţi nu se pricep să-i îndrumeze pe-o cale bună şi acei cari sunt nevoiţi să fie educaţi de stradă.

Societatea este foarte nedreaptă cînd pedepseşte pe indivizii cari greşesc, fără ca mai întăi să fi avut grijă la timp de educaţia lor.

Greşelele trebuiesc prevenite. Aceasta este o axiomă şi pentru şcoală şi pentru societate.

In acest scop s'au înfiinţat în ţările mai civilizate societăţi şi legi pentru protecţia copilului, al căror scop este de a se îngriji atît de educaţia fizică a lui cît şi de cea intelectuală şi morală. Aceste societăţi au în vedere nu numai copilul de la o vrîstă oare-care, ci chiar şi pe mamă înainte de a da naştere copilului.

In unele ţări femeile însărcinate sunt oprite de a lucra în fabrici cu cîteva săptămîni înainte de naştere şi în acelaş timp li se plăteşte o parte din salar sau chiar salarul întreg.

Apoi se trimite un medic care le asistă la naştere, le dă poveţe cum să-şi îngrijească copilul, dacă mama e prea tînără şi fără de experienţă, li se dă ajutoare în bani, în lenjuri, lapte, medicamente, etc.

Din 1874 există în Franţa o lege care prescrie ca orice copil mai mic de doi ani, care este dat la o doică afară de domiciliul părintesc să fie obiectul unei supravegheri.

Pentru aceasta medicii inspectori sunt însărcinaţi să viziteze acei copii cari cad în circomscripţiile lor. Ea impune fiecărei persoane cari îşi dă copilul să fie crescut afară, să facă o declaraţie în acest senz.

Tot după această lege li se impune doi celor obligaţiunea de a obţinea mai întăi un certificat de la medic şi altul de bună purtare de la primărie. Nici o femeie nu se poate angaja că doica înainte de a fi alaptat pe propriul ei copil macar şapte luni.

Această este legea lui *Roussel,* propematorul şi susţinătorul ei în Camera franceză.

Această lege avu de efect mai întăi să scadă mortalitatea printre copii plasaţi pe la doice.

Sunt mame care nu-şi pot alapta proprii lor copii, pentru că mizeria le sileşte să părăsească casa şi să se ducă să cîştige, aceasta chiar în cazul cînd au barbat. Nu mai vorbim de cazul cînd mama este părăsită de tatăl copilului, sau cînd el este un stricat. In acest caz serviciu copiilor ajutaţi vine în ajutorul mamelor ca să-şi alapteze singure copilul.

La Paris Societăţile pentru protecţia copilului servesc mamelor cari vreau să-şi crească singuri copilul, un ajutor de 10—50 franci pe lună, după numărul copiilor. Acest ajutor se prelungeşte cîte odată la mai multe luni.

Alte societăţi să însărcinează cu procurare de lucru şi locuinţi sănătoose mamelor cari doresc să-şi hrănească singure copilul. Aceste societăţi iau în acelaş timp o mulţime de măsuri pentru

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

NESTLE'S SWISS-MILK CHOCOLATE

ca fetele înşelate să nu ajungă la disperare să se sinucidă sau să-şi omoare copilul.

C. V. Buţureanu

Nota redacţiunei: Primim din partea distinsei noastre colaboratoare d-na Maria C. Buţureanu următoarele, cu data de 6 Aprilie :

„Cetind astă-zi articolul meu, din «Opinia» cu părere de rău am văzut că din nebăgare de seamă a corectorului—cine e, nu ştiu—s'a omis o frază pentru care poate, am făcut această recensie.

Această frază e următoarea :

„Aşa că se poate spune că o fiinţă care posedă tot odată şi braţe şi aripi e un monstru", la sfîrşitul aliniatului al şeselea.

Fără această frază citatul nu are nici o importanţă".

Excursiunea liceului naţional

— Note de călătorie —

Vineri 28 Mart ora 7 a. m. au plecat spre Italia (via B. Pesta, Fiune—Abazzia—Roma, Neapole), excursioniştii, elevi şi profesori ai liceului Naţional.

Participă la această excursiune :

Doamnele : Lucia Ghica, Artemis Teodoreanu, Elena Popovici, A Berescu, R. Shoenberg.

Domnişoarele : Lili Lupaşcu, Georgette Ghica, Emilia Constantinescu.

Domni : Vas. Teodoreanu, C. Botez, Em. Constantinescu, T. Berescu, G. Babincu, M. Popescu, Ilie Burghele I. David, C. Gheorghiu, C. Popovici, dr. Popa Radu V. Costin, I. Enciulescu, Margulies farm. Movileanu.

Studenţi : D-ra M, Popovici, Angela Constantinescu, d-nii N. Gheorghiu, M. Popescu, E, Toporăscu, d. L. Şaraga, în plus 59 elevi.

Sub conducerea harnică şi inteligentă a d-lui Vasile Teodoreanu care s'a îngrijit de cele mai mici amănunte, excursia va fi plăcută şi interesantă. In urma intervenţiilor sale, s'au obţinut mari reduceri la căile ferate, hoteluri restaurante, etc.

In rîndurile ce dăm sunt impresiile notate, zi cu zi, de către unul dintre excursioniştii iaşani.

*

In 16 saloane mari şi elegante dăm de o explozie de lumină Ca şi viaţa tînără a poporului cum o întîlnim pretutindeni—spiritul general al curentelor reprezentate este voiciunea, lumina, zîmbetul. Foarte rar simboluri, foarte des linii limpezi.

Colori vii statuele lui Petöfi (pe malul Dunării) a scriitorului de imnuri naţionale Vörösmarty şi a lui Andrassi în faţa parlamentului, impresionează puternic. Podurile peste Dunăre (6) sunt îndrăzneţe. Trenul subteran şi haltele sale luxoase. Plecarea se face de la gara de Ost, celălalt capăt al oraşului.

Sîmbă ă 29 Mart escursioniştii au trecut Porţile de fer. Priveliştea e măreaţă. In Ungaria linia şerpueşte la poalele munţ or. Tuneluri lungi, vagoane curate, linia îngrijită. La Temişoara întîlnim mulţi romîni. Oraşul e extraordinar de luxos. Clădiri moderne monumentale.

Duminică la 7 dimineaţă ajungem la Buda-Pesta. In 5 ore ne grăbim să savurăm—pe cît posibil—frumuseţile istorice şi noui ale Capitalei. Ungurii sunt foarte polltic oşi, culţi şi patrioţi. Işi iubesc cu fanatism Buda-I esta, pentru cari au făcut mari sacrificii pentru a face din ea centrul politicei de maghiarisare. Clădirile sunt magnifice şi variate în stil, înalte şi sombre.

In grupuri vizităm: Parlamentul, şi în sală ni se indică scaunele parlamentarilor romîni. Clădirea a costat 40 milioane şi este — dacă nu culmea mîndriei maghiare, cel puţin o nebunie de gust şi artă. Pe bulevarde grupele se despart. La capătul străzii Andrassy (unde găsim într'un colţ modesta casă a lui Andrassy tînărul) ni se permite vizitarea expoziţiunei anuale de primăvară a pictorilor.

Fiume—Abazzia—Roma

La 31 Mart sosim la Fiume. Pînă la ora 2 se vizitează oraşul şi portul, după care, cu vaporul escursioniştii se transportă la Abazzia. Intreaga staţiune e inundată de străinl, conducătorul grupului iaşan a ales cea mai nimerită zi pentru vizitarea „perlii mării Adriatice". Calea de la Buda-Pesta spre Fiume prin Croaţia era măreaţă, grădinile şi palatele Abazziei sunt fascinatoare. Asistăm 4 ore la divere serbări, ascensiuni de hidroplane, concurs de rcgate.

In aceiaşi sară plecăm spre Aacona, cu vaporul, călătorie splendidă de noapte, vreme de 8 ore.

Aucona e un vechiu şi bizar oraş medieval, străzi înguste, clădiri îndesate, biserici la toate colţurile, în vîrful unui deal—dominînd portal—vechia catedrală, deţinînd comori de frumuseţe antică catolică.

La 1 April suntem la Roman. Marea cetate se anunţă de depapte printr'un murmur.

Toate aşteptările aglomerate din ţară pentru punctul central al excursiunei, se aprind. Descindem la un hotel. ales prin îngrijirea amabilului domn Mitilineu, care ne va conduce pretutindeni cu multă stăruinţă şi simpatie.

La ora 4, abia sosit, pornim la Tronul Traian, unde depunem o coroană la staţia «întemeietorului naţiunei romîne» cum ne-o repetă peste tot, cu simpatie, italieni. Intonăm imnul lui Garibaldi. Cetăţenii Romei antice ne fac o grandioasă manifestaţie de simpatie. Intonăm «Deşteaptă-te Romîne» şi miile de italieni ne învită să cîntăm din non imnul Garibaldi gazetele capitalei vorbesc cu entuziasm de sosirea «Cavarnei» noastre conduse de profesorul Vasile Teodoreanu, un adevărat părinte pentru elevii săi.

Vizităm monumentul lui Victor Emanuel grandioasă lucrare modernă, după care urcăm spre Pincio pe Corso Umberto la «Piazza del Ropulu».

Ce va fi mai vrednic de văzut, vă voi relata în notele nrmătoare.

Coresp.

INFORMAŢII

Mîine dimineaţă se va oficia la Mitropolie un Te-Deum, în prezenţa membrilor corpului didactic primar.

In urmă, institutorii şi învăţătorii se vor duce în corpore la Liceul Naţional unde se vor deschide conferinţele generale prin o cuvîntare a d-lui revizor şcolar Vartic.

Cu multă părere de rău aflăm că bunul nostru prietin Emanoil Buzne, fost deputat, se află greu bolnav la Huşi.

Il dorim din adîncul sufletului o grabnică şi complectă însănătoşire.

Prin cercurile liberale din localitate se afirmă, că parlamentul va fi declarat dizolvat cel mai tîrziu la 23 Aprilie, iar alegerile pentru Constituantă vor începe la 11 Mai.

Congresul uniunei membrilor corpului didactic romîn.—Uniunea membrilor corpului didactic romîn a stabilit în mod definitiv ca să ţie primul ei congres în zilele de 7, 8 şi 9 Septembrie 1914, pentru discutarea şi formularea concluziilor privitoare la următoarele chestiuni :

1) Asociarea familiei la opera de educaţie şi instrucţiune a şcoalei primare.

2) Invăţămîntul complimentar şi activitatea culturală a învăţătorului şi institutorului afară din şcoală ;

3) Necesitatea unei aproprieri între membrii corpului didactic de toate gradele învăţămîntului şi în special a celui normal primar urban şi rural ;

4) Organizarea serviciului de supraveghere şi control al şcoalelor.

Programul de organizare al congresului se va aduce la cunoştinţa membrilor corpului didactic romîn, în numărul viitor al revistei şi prin publicitate.

O parte din fabricile locale au renunţat—cu începere de la 1 Aprilie—de a mai cotiza la casa medicală, de oare-ce Cassa Medicală a meseriilor le-a desfiinţat serviciile medicale proprii acordate odată cu aplicarea legei.

De altfel cotizaţia cu timbrele, după înterpretarea dată de d. ministru Radovici, este facultativă, amenzile fiind desfiinţate.

Trei comemorări iaşane. — D. Emil Gârleanu atrage atenţia, în *Proza* din Craiova, asupra a trei comemorări triste; a lui Eminescu, Veronica Micle şi Ion Creangă. In adevăr, anul acesta se împlinesc 25 ani de la moartea celor trei scriitori. D. Gârleanu mai atrage atenţia asupra lipsei de pietate pe care o arată călugăriţele de la Văratec memoriei Veronicăi Micle, neîngrijindu-i de fel mormîntul, pe care buruenile cresc în voie.

Aceste comemorări au o deosebită importanţă pentru noi, dată fiind valoarea celor trei mari dispăruţi. Cum însă—după cum bine observă d. Gârleanu—între Eminescu şi Veronica Micle, şi Eminescu şi Creangă au existat legături mai strînse şi de natură mai intimă de cît există de obiceiu între scriitorii contimporani, şi cum soarta a voit ca toţi trei să ne fie răpiţi în acelaşi an, cred că ar fi nimerit să se consacre o zi pentru comemorarea laolaltă a celor trei scumpi dispăruţi, arătîndu-se cu acest prilej şi legăturile ce au existat între ei.

Noutăţi apărute: — *„Ilustraţiunea Naţională"* pe Martie 1914 sub noua direcţie literară a d-lui Mihail Sorbul şi direcţia artistică a d-lui Bulgăraş.

— *„Noua Revistă Romînă"* sub direcţia d-lui C. Rădulescu-Motru. Număr de paşti în format dublu cu un sumar literar şi polemic bogat.

— *„Ecoul"* anul III No. 3 organul funcţionarilor de comerţ.

— *„La Revue Roumaine"* anul II No. 2 sub direcţia d-lui Caion.

— *„Flacăra"* Anul III No. 2 număr de paşti cu producţiuni literare şi artistice ocazionale.

— *„Viaţa Nouă"* de sub direcţia d-lui profesor Ovid Densuşianu, anul X No. 2 ediţie populară 40 bani uumărul.

— *„Viitorul Social"* No. 8—9 pe luna Martie cu articole de sociologie, politică, literatură, polemici şi actualităţi.

Revista „Das neue Deuschland" din Berlin, cu data de 18 April stil nou publică un articol „Rumäniens Polltik".

Autorul arată că un trimis special al revistei „De Tag", d. Raschdau a studiat la faţa locului—adică în România — activitatea Ligei Culturale şi urmăreşte fazele prin care a trecut politica externă a României de la o perfectă înţelegere cu Austro-Ungaria pînă la o înclinare spre Rusia.

Revista germană crede că numai lucrînd de acord cu Austro-Ungaria poate fi de folos Romînilor de peste munţi.

Din Milano ni s'a trimis—ca şi altor ziare de sigur—ziarul „Secolo" cu data de 16 Aprilie conţinînd o relaţiune asupra escursiunii făcută în acea parte a Italiei de către 50 studenţi din Focşani.

E vorba probabil de elevi din liceul de Focşani sub conducerea unuia din profesorii lor.

Elevii iaşani, sub conducerea d-lui profesor V. Teodoreanu, au depus, în timpul vizitei la Roma, o coroană pe soclul Columnei lui Traian din marea urbe a latinităţii.

Profesorii şi studenţii romîni la Roma.—Cetim în ziarul *Il Mesaggero* :

„O numeroasă adunare, de profesori, invitaţi şi studenţi sub conducerea d-lui Vasile Teodoreanu a sosit în localitate.

Simpaticii oaspeţi au fost primiţi la gară de un comitet de recepţiune şi de un public numeros. S'a întonat imnul lui Garibaldi.

La ora 5, d. Teodoreanu însoţit de excursioniştii a depus o prea frumoasă coroană la coloana lui Traian. S'a cîntat din nou imnul Garibaldi, iar un elev din clasa 8-a a rostit un vibritor discurs în limba latină, invocînd amintirea lui Traian.

Un public numeros a primit cu mari aplauze tineritul romîn, care în formă aleasă au stiut să onoreze amintirea aceluia ce a întemeiat şi naţionalitatea lor.

Tineritui romîn a vizitat apoi monumentul lui Victor Emanuel II".

*

In acelaş ziar se anunţă sosirea la Roma a d-lui C. Sevescu, profesor din Focşani cu un mare număr de oaspeţi.

D. Sevescu spune ziarul este prea bine cunoscut la Roma pe care a vizitat-o în diferite rînduri.

După cum am arătat, Spitalele din Bivolari, Voineşti şi Ungheni, au fost menţinute.

Spitalul din Bivolari a fost sporit cu 6 paturi, iar cele din Ungheni şi Voineşti cu cîte 2 paturi.

Poliţia de siguranţă cercetează pe un tînăr, lămurit a fi comis un furt îndrăzneţ.

Iată împrejurările, în care s'ar fi petrecut faptul.

După un chef formidabil la Tanasachi, tînărul conduse pe două şanteze pînă la otelul Rusia, unde însă şantezele au căutat să se debaraseze de tînărul în chestiune. De aci scandal, care a degenerat în bataie şi geamurile sparte de la odaie ocupată de cele două şanteze.

Poliţia intervine pentru a stabili liniştea. Toată lumea merge la secţie, unde se'ncheie cuvenitul proces-verbal, după care fie-care îşi reia libertate.

Nu trecu însă mult şi cele două şanteze se întorc la secţie, şi se plîng că în acest interval li s'a furat numeroasă bijuterii şi bani.

Poliţia bănueşte pe tînărul în chestiune de a fi comis acel furt din răzbunare—şi cercetările continue.

Consiliul sanitar superior se întruneşte Luni, la orele 4 după prînz.

Consiliul se va ocupa de regulamentarea cursurilor de perfecţionare a medicilor sanitari.

Azi, cu trenul de 3 şi 15, d. Th. Burada, însoţit de d. Gh. Lupu, arhitect al casei bisericelor, au plecat spre Ierusalim, pentru a supraveghia începutul construcţiunei bisericei din Ierusalim.

D-na şi d. dr. Manicatide, cari sunt în afară de ori ce pericol, s'au întors în localitate. Singur copilaşul lor e mai suferind de pe urma accidentului de automobil, întîmplat eri şi despre care cetitorii găsesc amănunte la ultima oară.

Arhimandritul Scriban, directorul seminarului din Capitală a petrecut serbătoriie în Iaşi.

Un caz de anghină difterică s'a declarat în str. Ghica Vodă 32 şi altul în Curtea Bisericei Bărboi.

Suntem pozitiv informaţi, din sursă ce nu poate fi dezminţită, că d. Gheorghe Mitru, directorul gimnaziului Alexandru cel Bun, a demisionat din acest post.

E vorba ca abia luni în 14 a lunei să se facă la Primărie noile numiri de funcţionari, prevăzute în budgetul pe acest exerciţiu.

D. P. Argintoianu, fost comisar de poliţie în localitate. mai bine de 20 de ani, a încetat eri din viaţă, după o grea suferinţă.

Inmormîntarea va avea loc mîine.

In sala teatrului Naţioual va avea loc în seara de Sîmbătă 19 April 1914, ora 9 seara, un concert, dat de Mihail Barbu, lauriat al Academiei regale de muzică din Berlin cu concursul d-lui Th. Fuchs, pianistul curţei regale.

Pregramul cuprinde bucăţi de Ed. Lalo, Chopin, Kreisler, Fortini-Kreisler, Vieniawosky, Th. Fuchs, P. Nandini şi Ed. Caudella.

Cercul de Recrutare Ştefan cel Mare.—Consiliul de revizie al clasei 1915 pentru judeţul şi oraşul Iaşi va lucra în localul cercului de recrutare din strada Bucşinescu no. 7 în zilele următoare :

10 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele plăşei Turia.

11 Aprilie tinerii înzcrişi pe tabelele plăşii Cărligătura.

12 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele plăşei Bahlui.

13 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele plăşei Codru.

14 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele plăşei Copou.

15 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele secţiei I-a Iaşi.

16 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele secţiei II-a.

17 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele secţiei III-a.

18 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele secţiei IV-a Iaşi.

19 Aprilie tinerii înscrişi pe tabelele secţiei V-a.

Şedinţele sunt publice şi încep în fiecare zi la ora 10 a. m.

Consiliu va statua numai asupra cazurilor prevăzute de art. 88 L. R.

Drama istorică «Le Chevalier de Maison Rouge» (Cavalerul roş) după celebrul roman al marelui Alexandre Dumastatăl, se reprezintă astă-seară Mercuri în noul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

E o măreaţă şi superbă adaptare a unuia din cele mai faimoase romane istorice în care apar umbrele trecutului ale Istoriei franceze ; sunt reconstituite şi sincer redate evenimentele extraordinare, cînd fură în joc destinele Franţei, în 1793, în zilele tragice ale Teroarei.

Zilele mari ale revoluţiei reapar de sub linţoliul uitărei şi orele îngrozitoare ale Teroarei revin pe ecranul imparţial care nu comentează nici nu judecă, ci dezmormîntează reînsufleţînd.

Defilează înaintea spectatorului epizodele inregistrate de cronicele epocei şi narate de atîtea ori de istoriciani : Captivitatea Reginei Marie-Antoinntte—Inchisoarea—Conspiraţia eroică a lui Oeillet—O şedinţă a tribunalului revoluţionar — Rechizitorul lui Fouquier Tinville—Supremul apel al condamnaţilor—...Hidoasa căruţă de infamie şi insultă.

Cinematograful reconstituind această epocă ne face să revedem spectacolul îngrozitor, să fim martorii rătăcirii nobilului popor, să asistăm la lupta deslănţuită cu o furie infernală între fraţi : Franceji contra Francejilor.

E o reconstituire care merită să fie văzută de fiecare şi nu putem de cît îndemna călduros pe cetitorii noştri să asiste la aceste reînsufleţiri ale marilor epoce din Istoria Franţei, care se desfăşoară astă seară Mercuri şi mîne Joi în sala Circului Sidoli.

Penultima apariţie a duetului Brinţeff şi a luptelor sportive între ursul-atlet şi surorile Mesquez.

Noul program viitor se reprezintă poimine Vineri.

In curînd :

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—"1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871) etc.

Excelentul cor mitropolitan, sub conducerea d-lui Dimitriu, va da în curînd un concert la Ateneul din Bucureşti.

Concertul se va da sub auspiciile mitropolitului Moldovei.

Diverse.— Un puternic incendiu a distrus casa lui Ion A. Botezatu din Hălăceni (com. Şipote).

Se bănueşte că focul a fost pus de Vasile Chiricuţă, din satul Mitoc, care era în ceartă cu Botezatu.

— Un foc provenit din neglijenţă a distrus mai multe stoguri de stuf ale locuitorului D. Ignat din Prisacani.

— Locuitorul Iancu Rotaru din Plugari intoxicîndu-se cu alcool, a încetat din viaţă.

— S'a declarat epizotia de febră aftoasă între vitele mari cornute din com. Buznea.

— Copilul Grigore Axinte, de 9 ani, din satul Bîrnova, a fost împuşcat din imprudenţă de către băetanul Neculai Glăvănescu.

Pacientul a fost internat la spitalul Central din Iaşi. Starea lui nu e gravă.

— Ivindu-se cazuri de ciumă în guvernămîntul Beralsk (Rusia), s'au luat măsurile sanitare necesare în contra provenienţelor şi călătorilor din localitatea contaminată.

— Individul Const. Gheorghiu, din Tîrgu-Frumos cunoscut scandalagiu în localitate, ieri s'a dus la croitorul Şloim sin Moisi şi i-a spart geamurile la casă, bătîndu-i şi nevasta.

In urmă a stricat o parte din mobilierul cojocarului Aron Kesler.

Chefliul individ a fost invitat la poliţie spre a se linişti.

— Epidemia de holeră încă bîntuind în Constantinopole, s'au aplicat măsurile sanitare în consecinţă, contra provenienţelor şi călătorilor.

—In strada Ion Creangă 51 s'a sinucis prin strangulare băetanul Ion Popescu, de 17 ani.

Mizeria este cauza acestui act disperat.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49** —

ULTIME INFORMAŢII

Ziarele din Capitală anunţă că d. Titu Maiorescu şi-a dat irevocabil demisia din şefia partidului conservator.

Dintre actualii parlamentari liberali din localitate, se crede că vor fi sacrificaţi pentru alegerile Constituantei d-nii general Musteaţă, căpitan Costandache şi dr. Possa.

Salariile agenţilor sanitari au fost reduse prin noul budget la 80 lei. Li s'a acordat însă vechea diurnă de 40 lei lunar.

D. Epaminonda Balamace, funcţionar in Bucureşti, unul din membrii familiei Balamace, asasinată la Coriţa de greci, a plecat de cîteva zile în Albania. Pe ziua de eri a sosit în Durazzo de unde a telegrafiat soţiei sale, venită în Iaşi la rude, c'a sosit cu bine.

Marţi 8 Aprilie, la orele 2, a avut loc în oraşul Huşi înmormîntarea resturilor pămînteşti a lui Stefan Gheorghiu Parpalea, fost primar al oraşului Huşi, fost prefect al judeţului Fălciu, mare proprietar.

A asistat la înmormîntare tot oraşul, toate treptele sociale, căci defunctul, fiu al Huşului, avea printre concetăţenii săi o mare situaţiune, datorită unei îndelungate activităţi — Parpalea moare în vîrstă de 76 ani — pe tărîmul economic şi politic.

După terminarea prohodului, care a avut loc în curtea bisericei sf. Nicolae, la care a oficiat Inalt Prea Sf. Sa Episcop al Huşilor, Nicodim Munteanu, întovărăşit de tot clerul oraşului Huşi, au ţinut cuvîntări, relevînd meritele defunctului, Inalt Prea Sf. Sa Episcopul Nicodem şi d. senator Vîntul.

De la biserică, carul funebru acoperit de coroane s'a îndreptat spre cimitirul oraşului, urmat de o mulţime imensă. In fruntea convoiului mergea corul Episcopiei. Cordoanele erau ţinute de d-nii A. A. Badareu, Petru Georgescu, Vasile Constantinescu, mare proprietar şi Iacob Aprihan mare proprietar din Iaşi, unul din intimii defunctului, tovarăş nedispărţit în călătoriile din străinătate din ultimii ani.

In urma carului mergea abătut îndureratul fiu al defunctului d. St. St. Gheorghiu, fost deputat.

Pe tot parcursul felinarele erau aprinse şi cernite. De asemenea era cernită faţada Băncei pe care defunctul o fundase de curînd şi care nu începuse a funcţiona de cît de la 1 Aprilie c.

Cu toţi cei 3 hilometri de drum la cimitir mulţimea era tot aşa de compactă, ca şi la prohodul de la Biserică.

Corpul neînsufleţit a defunctului a fost depus în cavoul construit cu mare îngrijire de defunctul pe cînd era în viaţă.

Defunctul lasă ca avere 2000 fălci de pămînt cu 2 moşii una Priheştii din jud. Fălciu, precum şi peste un milion în scrisuri şi bani.

Impărţirea averei a făcut'o defunctul printr'un testament mistic depus la Trib. de Fălciu: 500,000 lei pentru opere de binefacere, iar restul averei unicului său fiu.

Inmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului P. Argentoianu, fost comisar, va avea loc mîne, Joi la orele 2 după prînz.

Prima şezătoare literară organizată în Iaşi de către Societatea Scriitorilor Romîni are loc în sala teatrului naţional Sîmbătă 12 Aprilie.

Vor ceti următorii scriitori: Al. Brătescu-Voineşti, N. N. Beldiceanu, M. Codreanu, G. Diamandi; Calistrat Hogaş, P. Locusteanu, D. Nanu, D. D. Patraşcanu, M. Sadoveanu şi Gh. Topîrceanu.

Vor da concursul d-nele Elena Locusteanu, Bonciu, Lucia Cosma şi d-ra Nasta; d. Belcot artist va recita bucăţi umoristice.

Inştiinţare

Pentru a înlesni întroducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'au confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Conservatorii şi Guvernul

Bucureşti.— Săptămîna trecută a avut loc o întrevedere între şeful guvernului şi d. Marghiloman — întrevedere care a durat timp de trei ore.

Obiectul discuţiuuei a format încercarea de a se stabili un acord în privinţa reformelor.

In ce priveşte chestiunea exproprierei Conservatorii se arată concilianţi şi admit această sancţiune. Ei se opun însă categoric la reforma electorală — şi nu admit de cît doar lărgirea colegiilor în senzul că capacitarii să facă parte din colegiul I-iu de Cameră.

D. Gîrleanu grav bolnav

Bucureşti.—D. E Gîrleanu, cunoscutul literat şi director al Teatrului din Craiova, a fost adus în capitală grav bolnav.

D. Gîrleanu urmează să fie supus la o grea operaţie.

Meetingul de aviaţiune

Bucureşti.—Pe cîmpul de aviaţiune de la Cotroceni, a avut loc un meeting de aviaţiune, la care au concurat aviatorii Capşa şi Poli Vacas.

Ambii s'au urcat la aceiaşi înălţime şi au fost clarificaţi la fel

Campania Conservatorilor

Bucureşti.—Partidul conservator anunţă ţinerea unei serii de întruniri publice în ţară. în ziua de 27 Aprilie.

Infantul Spaniei în Capitală

Bucureşti.—Se asigură că Infantul Spaniei va rămîne încă zece zile în Capitală.

Presa grecească şi sălbătăciile din Coritza

Bucureşti.—Ziarul Adevărul *a primit o telegramă din partea ziarului* Fatris *din Atena, prin care desaprobă întîmplările din Coriţa, afirmînd că grecii nu pot fi făcuţi răspunzători de ele.*

Precizări în privinţa exproprierei

Bucureşti. — Chestiunea publicărei discursului d-lui Costinescu în privinţa reformelor, pronunţat la Senat, a provocat mare vîlvă în sînul partidului liberal.

Generoşii s'au opus din răsputeri la publicarea în oficioasele guvernului a acestui discurs, şi în cele din urmă, chestiunea a fost discutată şi în consiliul de miniştri.

In cele din urmă, însă, a triumfat d. Constinescu şi discursul a fost publicat în **Viitorul** *în urma unui ordin direct venit de la d. Ionel Brăteanu.*

Cu această ocazie s'a fixat şi modalitatea în care urmează să se facă exproprierea şi anume, ea se va efectua pe următoarele baze:

„Se vor declara intangibile proprietăţile care n'au o întindere mai mare de cît 500 hectare. De aci încolo se va expropria în modul următor: la cele 500 hectare următoare se va lua 20 la sută din întindere; la alte 500 hectare următoare 25 la sută; la alte 500 hectare 30 la sută — iar de aci încolo cîte 33 la sută din întreaga întindere.

Plata pămîntului expropriat se va face în rentă de 5 la sută. Această rentă se va elibera pe baza unei convenţiuni cu un consorţiu de bancheri — care vor fi probabil băncile franceze —care se vor obliga să le preschimbe în bani pînă la suma de 500 milioane şi cu un curs de sehimb de cel puţin 98 la sută.

Lupte între grevişti şi armata

Denver (Colorado).— Pe înălţimile de lîngă Ludlew a avut loc ieri o luptă care a ţinut 14 ore, între minierii grevişti şi miliţia statului. 11 grevişti şi un soldat au fost ucişi.

Studenţii iaşani la Constantinopole

Constantinopole.—Studenţii romîni au petrecut aici o săptămînă.

Au plecat ieri spre Bucureşti.

Mobilizarea în Albania decretata

Durazzo.—Consiliul de miniştri a hotărît o mobilizare prealabilă de 20.000 oameni

Starea împaratului Frantz Iosef

Viena.—Buletinul publicat azi despre starea împaratului constată o îmbunătăţire a catarului. Temperatura e aproape normală şi pulsul mai rar. Pofta e viguroasă şi forţele într'o stare foarte satisfăcătoare.

Azi împaratul a primit pe mai mulţi funcţionari.

Intrevederi politice

Bucureşti. — D. Ionel Brătianu, seful guvernului, a plecat ieri la Florica, unde va reminea pînă după Duminica Tomei.

In cursul săptămînei ce vine şeful guvernului va avea întrevederi cu reprezentanţii autorizaţi a celor două partide de opoziţie şi cu această ocazie se va fixa definitiv atitudinea tuturor partidelor cu privire la reformele preconizate.

Accident de automobil din Bacau

— D-na şi d. dr. Manicatide grav răniţi —

Bacău. — Eri, d. dr. Manicatide insoţit de soţia d-sale şi de copilul lor, au făcut o excursiune cu automobilul în judeţul Bacău. D. dr. Manicatide conducea automobilul.

In dreptul comunei Fîntînele, automobilul se ciocni cu o căruţă. Maşina se răsturnă şi persoanele din interior fură aruncate la o distanţă mare.

D-na şi d. dr. Manicatide sunt serios răniţi. In stare şi mai gravă se află copilul.

Toţi trei au fost trasportaţi la Bacău, unde li s'au dat ajutoarele medicale.

In oraş vestea a produs o vie emoţie.

Incendiul din Capitală

Bucureşti.—Aseară, la orele 10 jum. un incendiu puternic a izbucnit în strada Birjarii Vechi, la No. 67.

A ars uu întreg imobil. Pagubele se urcă la 40.000 lei.

Resboiul americano-mexican

Waşinghton. — Resboiul dintre Statele Unite şi Mexico poate fi considerat ca început.

Se crede chiar că o luptă s'a dat între ambele armate.

Conflictul între Statele-Unite şi Mexico

Wasinghton.—Camera a aprobat resoluţiunea, ca Statele Unite să-şi valorifice prin forţa armată drepturile sale încalcate de Huerta.

*

Francturt.—Ziarul *Francfurter Zeitung* află din Wasinghton, că un corp de armată american a ocupat oraşul mexican Veracruz.

*

Wasinghton. — Admiralul Flescher a primit ordinul de a împedeca cu ori ce preţ întroducerea de muniţiuni pentru Huerta.

Misiunea spaniolă în Capitală

Toastul rostit de M. S. Regele

— la prînzul de gală dat ieri la Palat —

Amabila atenţiune a M. S. Regelui Alfons de a-mi fi trimes pe Alteţa Voastră Regală cu o misiune militară mă bucură mult.

In această atenţiune văd nu numai o dovadă a relatiunilor intime ce unesc ambele noastre ţări, dar şi o scumpă legătură între armatele noastre pe care numirea mea ca proprietar al reg. 2 spaniol de geniu, le va strînge şi mai mult.

Armata mea va fi mîndră de această mărturie de simpatie a augustului şi cavalerescului vostru suveran care a urmărit desvoltarea şi progresele ţărei sale cu un statornic interes. De aceia vă rog, Alteţă Regală de a fi pe lînga M. S. interpretul credincios al sentimentelor noastre de recunoştinţă pentru înalta distincţiune care ne şinsteşte în chip deosebit. Pentru mine ea este mai scumpă prin amintirile neşterse ce păstrez de mai bine de jumătate de veac, de cînd am avut prilejul de a vizita şi admira minunile Spaniei. Nu voi uita niciodată graţioasa urimire a M. S. Reginei Isabela, precum şi strălucita revistă, în onoarea mea, comandată de mareşalul Concha marchiz de Havana.

De atuncl mi-a fost dat să cunosc vrednicia ţinută a armatei şi admirabilele calităţi de rezistenţă şi vioiciune ale infanteriei spaniole, care s'au manifestat din nou aşa de strălucit în războiului Marocului, unde Alteţa Voastră Regală a avut onoarea de a primi botezul focului şi de a fi martorul vitejiei soldatului spaniol.

Sunt fericit de a avea atît de plăcut prilej spre a reînoi M. S. Regelui Alfons expresiunea sentimentelor mele celor mai afectoase precum şi urările călduroase pe care le fac pentru fericirea Sa, a Reginei şi a tuturor membrilor augustei lor familii.

Ridic paharul meu în sănatatea majestăţilor lor şi a alteţei voastre regale, pentru prosperitatea frumosului regat al Spaniei şi pentru gloriosul viitor al vitezei sale armate!

Toastul rostit de A. S. R. Infantul Alfons de Orleans

Sire,

Regele, stăpînul meu încredinţîndu-mi misiunea pe care o îndeplinesc pe lîngă Majestatea Voastră, misiunea mea va fi atît de plăcută cînd voi duce la cunoştinţa Suveranului meu urările pe care M. V. le aduce persoanei Sale, familiei regale precum şi armatei şi naţiunei spaniole.

Cuvintele Regelui înţelept în timp de pace, viteaz în război, vor mişca adînc poporul şi armata spaniolă, iar Spania— unită cu Romînia prin legături de nepespărţit, de sînge—va fi mîndră de a număra printre şefii regimentelor sale pe M. V. care a reînoit pe malurile Dunărei după 18 veacuri, izbînzele unuia dintre cei mai glorioşi fii ai săi.

Să-mi fie îngăduit a aduce M. V-tre mulţumirile respectoase, împreună cu cele ale tuturor membrilor misiunei militare spaniole, pentru bine-voitoarea primire cu care M. V. a bine-voit a ne onora şi de care cu toţii vom pastra cea mai scumpă amintire. Măgulitoarele cuvinte, prin care Majestatea Voastră a bine-voit a aprecia modesta mea activitate militară, m'au mişcat adînc. Nici o lauda nu poate fi mai scumpă unui soldat de cît cuvintele unui suveran care a condus poporul său la victorie.

Sunt sigur a interpreta sentimentele suveranului meu, după cum arăt şi pe ale mele personale, ridicînd paharul în sanatatea M. V-tre, M. S. Regina şi familiei regale, precum şi pentru propăşirea poporului şi armatei romîne.

Trăiască M. S. Regele Carol I!
Trăiască M. S. Regina!
Trăiască familia regală!
Trăiască poporul şi armata romînă!

Suveranii Angliei la Paris

Paris. — Suveranii Angliei au sosit la Paris eri la orele 4.35 după prînz.

Suveranii au fost primiţi de Preşedintele republicei şi de toţi miniştri.

Publicul a făcut suveranilor o călduroasă manifestaţie de simpatie.

Retragerea d-lui Maiorescu

Bucureşti. — Retragerea d-lui Maiorescu din şefia partidului conservator, poate fi considerată ca fapt îndeplinit.

D. Maiorescu îşi motivează hotărîrea în primul rînd, din cauza boalei d-nei Maiorescu, care necesitează o căutare asiduă.

In al doilea rînd d. Maiorescu spune că ţine să-şi rezerve toată activitatea în opera pe care a început-o şi aname Istoria politică a Romîniei.

Logodnele princiare

Bucureşti— In cercurile diplomatice se asigură, logodna prinţului Carol cu Marea Ducesă Tatyana, poate fi considerată ca fapt îndeplinit.

Nu tot astfel se poate spune de logodna principesei Elisabeta cu Diadocul.

Se vorbeşte chiar de o intervenţie a reginei, pentru amînarea logodnei, pricinuită de faptul ezitărei principesei Elisabeta de a se pronunţa asupra alegerei făcute în persoana Diadocului.

ROSE MARANTZ
ISAC LEHRER
Logodiţi
Iaşi, Aprilie 1914
In locul ori-cărei alte înştiinţări

Foarte important

Fac cunoscut prin această că
Bonul de rentă Nr. 401743 de 5.000 lei

4% amortibilă din 1905, convertită, a fost tras la sorţ şi nu e încasat pînă în prezent. Cuponul acestui bon de rentă l'am scontat eu şi se află încă la mine. Posesorul bonului să se grăbească a încasa valoarea bonului de 5000 lei contrar acest bon nu produce nici o dobîndă şi apoi după trecerea termenului prescris se perde întregul capital.

In aceeaşi categorie de întîrziere se mai află la mine trei cupoane de obligaţiuni ale împrumutului oraşului Craiova a 500 lei (Pavarea oraşului) sub Nr. 6095, 6772 şi 6774.

S. Haifler
Iaşi, str. Ştefan cel Mare

Vânzătoare *specială în galanterie pălării şi încălţăminte doreşte post durabil. Bună condiţie şi garanţie morală şi materială.*
Adressa: I. Z. Vănzătoare
Poste-restante. Iaşi

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Tradue din romînă în franceză sau germană şi vice-versa acte oficiale autentice, corespondenţa comercială şi literară.

V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (in curte)

Practicanţi *la biroul Isidore Margulies din Str. Ştefan cel Mare No. 27, se primesc.*

Dr. H. Solomovici
SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Nemîngîiaţii: Elena Argintoianu, soţie Maria şi Gheorghe Argintoianu, frate şi cumnată; Florica, Natalia, Ioan, Constanţa şi Elena Argintoianu; Maria, Pavel şi Ruxanda Georgescu; Anastasia Voinea şi Eugen Voinea nepoţi; au durerea a face cunoscut moartea prea iubitnlui lor

†

Petru Argintoianu

Fost Comisar
Cavaler al ordinului „Coroana Rmoîniei"
şi medaliat cu „Serviciul Credincios"

decedat, în vrîstă de 65 ani, după, o lungă şi grea suferinţă Marţi 8 Aprilie a. c. şi roagă pe toţi prietenii şi cunoscuţii să bine voiască a asista la înmormîntarea care va avea loc Joi 10 Aprilie crt.

Cortegiul va pleca la orele 2 p. m. de la casele defunctului str. Smîrdan No. 93 spre cimitirul „Eternitatea".

Aceasta în loc de ori-ce altă invitare.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI — Strada Stefan cel Mare No. 4. —

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* care se resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și un'l la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentații în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele și Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 și 5 ore

Pe ecranul nostru apar toți coriferii marilor teatre **din Paris**, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading**, Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Paylander, Henny Porten**, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de **excluzivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat** numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafață a pământului. Ele sunt vizitate de pătura culă, de întreaga elită și de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea** tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză **întrupează** pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.— Escursiuni **prin cele mai** pitoreşti regiuni din întregul univers.— Toate **sporturile moderne.**— Vulgarizarea idustriilor.— Manevrele armatelor **pe uscat şi pe** mare.— Invenţiile şi noile descoperiri.— Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentații cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din Romînia Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziculu de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEI No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil. Se practică zi şi noapte intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

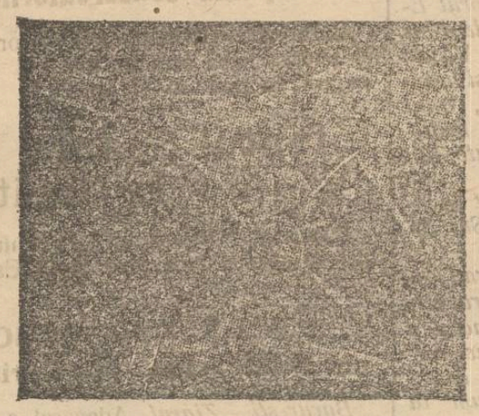

Facerea. Sală specială. Moașă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Băi nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *vaginaria.* Se fac analize de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi loarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. **Policlinică**, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 33.

CONFECŢIUNI BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primește comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin
Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piața Unirii

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b. 5
» » » IV, 40 »

BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2149 - Vineri 11 Aprilie 1914

Ziaristica şi ziariştii

Continuînd analiza subiectului, ce ni-am propus a trata aici, ne întrebăm :

De unde recrutăm noi astăzi pe cei de care un ziar are nevoe ?

Răspunsul la această întrebare îl dau după cele ce văd la ziarul nostru. De altfel am credinţa că tot aşa stau lucrurile şi la celelalte ziare.

Pentru recrutarea elementelor administrative, nu întîmpinăm dificultăţi tocmai mari. Sunt condiţiuni pe cari mulţi le pot îndeplini.

Mai greu însă este în ce priveşte partea redacţională.

Greu să găseşti un corector bun şi cu oare care pricepere, mai greu însă celelalte elemente. De la un corector bun s'ar cere cunoştinţe de stil şi caligrafie. El trebue să-şi dea sama bine, că dacă scrie un nu, acolo unde e nevoe de un da, s a stricat înţelesul unui articol. Ar fi bine ca dînsul să cunoască înlăturarea ideilor dintr'un articol, şi de a scapat autorului un cuvînt, ori n'a pus virgula sau punct unde trebue, să le complecteze.

Pentru reportaj facem apel la studenţi. Experienţa însă dovedeşte că nu totdeauna nimerim. Sunt reporteri cari s'au format ei însişi, fiindcă s'au ţinut de ziare. El n'au titluri academice, dar pricepînd meseria întrec pe cei cu studii universitare.

La Iaşi, de exemplu, sunt vre-o cinci şase inşi, cari au un fel de specialitate în materie. Aceştia trăesc mai mult din această profesiune. De cîţiva ani ei ţin reportajul, iar elemente noui nu mai intră. De aceia se şi vede că dînşii trec de la gazetă la gazetă, căci sunt socotiţi elemente utile şi absolut profesioniste.

Secretarul de redacţie este astăzi un avocat la unele ziare, iar la altele profesor ori doctor, etc.

Ziarul nostru, de exemplu, voeşte să aibă un secretar special, pentru gazetă, om de profesiune. El întîmpină însă dificultăţi mari.

Sunt mulţi cei cari ar voi, sunt ceva mai puţini cei cari ar putea, dar nu se găsesc de cei cari să-şi formeze din aceasta o carieră, o profesiune, ori măcar să dea intactele acestei profesiuni faţă de o alta pe care ar avea-o.

Apoi în cît priveşte redactorii şi directorii, nici vorbă că dînşii în majoritatea cazuriior au şi altă profesiune pe lîngă aceia de ziarist.

Pe lîngă aceasta, aceştia din urmă dau de multe ori munca lor în mod gratuit.

Cluburile şi nu e unul care să nu poseadă un număr respectabil de intelectuali, fac apel la aceştia pentru ca dînşii să contribuiască cu munca lor gratuită, la susţinerea şi progresul ziarului.

Dar fiind că şi pentru aceasta se cer unele condiţiuni, cea de intelectual nefiind suficientă, ziarele dau peste pedici serioase. De aceia ani de zile tot aceleaşi condee scriu, chiar cînd oficiul pe carefac astfel, e gratuit.

Socotesc însă că intrarea profesorilor avocaţilor, etc. în gazetărie n'a fost spre răul acesteia. Dacă astăzi poţi citi o gazetă mai ca oamenii, faptul se datoreşte în mare parte profesorilor, cari au introdus un spirit de metodă şi ordine cu cari dînşii sunt deprinşi din şcoală, după cum avocaţii au dat nota unor discuţiuni mai vii şi mai atrăgătoare chiar prin aceia că sunt vii, fără a fi violente în afară de orice margine.

Putea-vom zice însă că aceştia, oameni cari au dat şi dau contribuţia lor unui ziar cotidian, ani de zile, nu sunt gazetari ?

Putea-vom zice că dînşii nu întrunesc şi condiţiile de a fi consideraţi ca profesionişti ai condeiului gazetăresc ?

Eu cred că nu, pentru că a trăi din scrisul sau ocupaţiunea la ziar nu poate fi o condiţiune absolut indispensabilă.

Şi apoi dacă dînşii nu primesc vre-o plată pentru serviciul lor, aceasta nu vine din împrejurarea că nu vor, ci din aceia că budgetul unei gazete e foarte subţire.

A ! dar budgetul unui ziar ! Cîte n'ar fi de spus ?

Sunt convins că pentru ziarele noastre, atît din provincie cît şi din Capitală nu strică să poseadă în personalul redacţional, profesori-ziarişti, avocaţi-ziarişti. Şi nu poate fi antiamic în titulatura cuiva dacă ş'ar zice : profesor şi ziarist, ori avocat şi ziarist.

Şi acum potrivit dezvoltărilor ce am dat chestiunilor, după locul de care dispun în ziar, rămîne de tras o concluziune.

Meseria de ziarist, după cît se vede nu e aşa simplă şi uşoară.

I se cere unui ziarist o sumă de cunoştinţe generale, precum şi altele speciale. Se cere o mentalitate deosebită de la acest specialist.

Cum poate dobindi dînsul aceste însuşiri ? *Prin o şcoală specială, dacă am avea-o, ori prin un fel de ucenicie.* S'o iea de la corector în acest din urmă caz şi apoi încet, încet să treacă la reporter, redactor, prim-redactor etc.

Şi sunt cîţiva, cari au trecut prin această filieră şi au ajuns astăzi a fi căutaţi. Ei sunt un fel de *rara avis*. Ucenicia rămîne deci singura cale pentru moment pentru formarea ziaristului. Se cere însă înainte de ori-ce, ca ziarul să aibă un budget şi de se poate, nu tocmai plăpînd.

Dar pe cei ce stau astăzi în ziaristică, cine-i judecă, cine le dă brevetul ?

Asemenea brevete se dau de « Sinicatul ziariştilor » şi « Asociaţiunea Presei », ambele din Bucureşti. Şi cînd zic aceasta mă uit că, de exemplu, pentru a obţine biletul de liberă călătorie ca ziarist, nu e suficient să fi recomandat de directorul ziarului la care scrii, ci trebuie să ai şi pe acela a Prezidentului societăţilor de ziarişti, recunoscute ca persoane morale.

Sunt ele în stare să judece din departare, cine poate şi cine nu poate însuşi calitatea de ziarist ?

Socotesc că nu. Majoritatea scriitorilor de la ziarele din provincie nu sunt membri ai acelor asociaţiuni. De aceia n'ar fi de loc curios ca un reporter ori telefonist de la un ziar să fie considerat ca ziarist, pe cînd cel ce scrie gratuit şi de multe-ori contribue a se imprima nota şi caracterul ziarului, să nu fie luat ca atare.

Părerea mea e, ca ziariştii ceilalţi, afară de cei din Capitală, cari însă nu vor fi excluşi, să se constituie în *Asociaţia Presei din provincie.* Şi fiind-că asociaţia trebuie să aibă un sediu, cred că al doilea centru culturul al ţării ar merita o asemenea atenţiune.

Dar pentru a nu cădea în aceleaşi neajunsuri ca asociaţiile existente, aş socoti ca această « Centrală a asociaţiei Presei din provincie » să aibă cîteva sucursale. In adevăr, este cunoscut că partidele politice au în toate oraşele mari, organele lor de publicitate, deci membrii ai «Asociaţiei Presei din provincie », s'ar găsi.

Şi fiind-că ar fi greu ca să se înfiinţeze sucursale în fie-care capitală de judeţ, socotesc că e bine să fie numai cîteva cari ar putea să centralizeze pe cei mai apropiaţi.

Aşa una din sucursale ar fi la Galaţi deci tot ce priveşte gazetăria din Moldova de jos s'ar discuta şi examina aici. Alta la Craiova cu acelaşi rol pentru Oltenia, şi alta la Constanţa pentru Dobrogea.

Am credinţa că Galaţii, de exemplu, care să judece mult mai bine şi mai exact condiţiile presei din reionul său decît cum o face astăzi Bucureştii, şi tot aşa Craiova, Constanţa. Negreşit acestea vor sta în legătură cu centrala de la Iaşi. Delegaţii lor s'ar întruni la timpuri anumite.

Numai aşa, cultivîndu-se în asociaţie presa mai ales cea din provincie, va face să dispară şi urmele ce se mai menţin încă, despre aceia că la gazete scriu numai cei ce nu pot face alt ceva, n'au putut învăţa.

Sub auspiciile acestor asociaţiuni s'ar putea avea adevărata şcoală a ziaristicei.

Şi cît n'ar cîştiga presa şi din alte puncte de vedere ?! Ziaristul din provincie prin forţa împrejurărilor chiar, e ţinut a face mai mult o politică locală. Negreşit aceasta trebue să fie în armonie cu cea generală şi în special cu politica partidului. Orientările generale ale politicei acesteia le dă însă, presa din Capitală. Şi de aici se vede că misiunea ziaristului din provincie e şi mai grea. El trebue să stea veşnic atent şi necontenit să aibă în vedere armonizarea acestor interese.

Recunoşti, de exemplu, că *x* în viaţa sa publică are părţi slabe şi că ar merita o critică severă. Contingentele locale de multe ori te opresc.

Apoi e cert că altă mentalitate domină la noi cei de pe aici din Moldova, decît aceia, de exemplu de la cei din Oltenia. Poate noi avem idei greşite despre ei, poate ei despre noi. Prin asociaţiile de cari vorbim, aceste diferenţe ar dispărea.

Tot graţie unei asociaţiuni, ca cea preconizată de noi, cu sucursalele ei, s'ar putea lupta pentru ca ziarele să aibă un budget, care să permită un traiu mai bun, celor ce se îndeletnicesc mai mult cu gazeta. Vom avea scriitori buni, de elită chiar, cînd ziarul va avea un buget nu aşa delicat ca astăzi.

Supunem ideia la meditaţiunea ziariştilor din provincie. Se poate ca în chestiune, să se găsească formule mai fericite de cît cea aratată de noi.

In ori ce caz credem că chestiunea merită o discuţiune. Poate un congres al Presei de provincie în Iaşi, ar fi de natură a da o mai bună indicaţiune.

V. I. Radu

POLITICE

Demisia d-lui Maiorescu

Oficioasele conservatoare nu dezmint stirea despre demiterea d-lui Maiorescu din şefia partidului conservator. Faptul pare deci îndeplinit, definitiv.

D. Maiorescu nu face de cît să îndeplinească acum o formalitate căci, de fapt d sa a demisionat încă din luna Ianuarie, cînd a plecat scîrbit de intrigile şi ticăloşiile care mişună în partidul conservator. Nu numai atît, d. Titu Maiorescu a fost părăsit de partid, dacă nu de tot, dar de cea mai mare parte, în tot timpul campaniei noastre în Bulgaria. N'a spus'o d-sa în mai multe rînduri în parlament că în acţiunea noastră mare s'a bazat pe devotamentul dezinteresat al partidului conservator-democrat ? Se ştie de toată lumea că gloria campaniei se împarte între d-nii Titu Maiorescu—Take Ionescu şi partidul conservator-democrat şi că marea parte a partidului conservator, nu numai că nu a dat sprijin, dar a căutat să zădărnicească acţiunea guvernului, tocmai atunci cînd se găsia în momentele cele mai grele pentru ţară.

D. Titu Maiorescu a fost demisionat şi pleacă frumos, dar partidul conservator rămîne prea micşorat, prea nerecunoscător. Pe un asemenea şef trebuia să l ajute cu tot sufletul în acţiunea lui mare şi pe un asemenea om trebuia să-l conserve şi să-l venereze, pînă cînd el de bună voie, s'ar fi retras şi şi ar fi desemnat pe succesorul cel mai vrednic de dînsu'.

Acum, cine va mai avea curajul să primească şefia partidului conservator pentru cel mult un an ? Se va hazarda d. Al. Marghiloman să suie treptele acestei şefii pentru cîteva luni ?

NOTA ZILEI

Frou—frou..

Multe se ştiau pînă acum despre celebrul „tango". Dar acum se cunoaşte pricina cea adevărată pentru care femeile aparau cu zel—aproape cu furie—acest dans de provenienţă argentiniană.

Sindicatul matasei, în New-York, a adresat autorităţilor competente un raport în care se zice :

«Acest nou dans ne-a făcut să cîştigăm sume mari şi ne-a permis să acoperim pierderile din aceşti din urmă ani. La New-York tango se dansează după amează. Aşa dară damele trebue să poarte rochii de matasă. Graţie acestei mode importul matasei a crescut în 1913 cu 0 la sută... Vă rugăm dară să aparaţi acest dans naţional..: etc».

Revista care reproduce acest raport crede că sindicatul a ţinut seamă numai de dorinţele femeilor, nu şi de ale bărbaţilor.

Mai cu seamă nu de... arginţii barbaţilor, fiind vorba de un dans argentinian.

Mici Polemici

Un nou hotel deschis în Capitală anunţă : Basin de peşte viu, la comandă".

Am zis de mult : hotelurile Capitalei trebuesc ţinute din scurt...

*

O grevă generală a Căilor Ferate italiene e în perspectivă

Asta a făcut-o zelul elevilor noştri escursionişti ca să rămînă mai multă vreme acolo pe cheltuiala statului italian.

*

In timpul paştilor, sufragetele engleze au înlocuit ciocnirea ouelor roşii cu ciocniri de capete... bărbăteşti.

Sîngele le-a înroşit...

*

Doi domni maiori se războiesc în jurul unei reviste cu acelaşi nume : „Ilustraţia".

...De cînd militarii se ilustrează cu arme literare, mobilizarea se impune ca să se încheie un armistiţiu.

*

După atîta ceartă, dacă n'a fost încăierare la congresul socialist, lucrul se explică ; socialiştii sunt militanţi, dar adversari ai războiului.

*

Guvernul mexican a refuzat cele 21 salve de tun cerute de guvernul Statelor Unite.

Urmarea ? Va bubui tunul în război !

Cronică judiciară

Cine-şi petrece timpul în atmosfera tribunalelor, are zilnic ocaziunea să ia cunoştinţă de tot felul de acte şi fapte juridice. Ele, însă, se repetă continuu şi importanţa lor dispare astfel pentru cel obişnuit. Cu toate acestea sunt unele care cu cît se repetă mai mult cu atît devin mai interesante şi-ţi dau mai mult de gîndit. Printre acestea din urmă este, netăgăduit, şi uşurinţa cu care dispar as ăzi averile inalienabile ale femeilor măritate, dotele.

Principiul inalienabilităţii dotei este vechiu ; în dreptul roman el era de ordine publică, se zicea că statul are interes ca femeile să-şi conserve dota ca să se poată remărita. In dreptul modern inalienabilitatea aceasta a fost menţinută pentru a impedeca pe barbaţii risipitori să cheltuiască averea soţiilor lor. Acestea şi copii nu pot fi decît mulţumiţi. S'a zis, însă, că pe cînd de obiceiu legea subordonează interesul particularilor interesului societăţii, în ceea ce priveşte dota legea sacrifică interesul general interesului femeei şi face ca adeseaori soţii întreprinzători să fie lipsiţi de creditul necesar din această cauză. Aceasta poate fi adevărat şi desigur din punct de vedere general cu toţii suntem pentru circulaţiunea cît mai uşoară şi repede a avuţiilor, dar atunci cînd legea din diferite consideraţiuni a dispus inalienabilitatea unor anumite categorii de bunuri, nimic nu-i mai dăunător decît nerespectarea ei.

Legea civilă admite şi excepţiuni la regula de neînstrăinare a dotei. Dar datorită interpretărei acestor excepţiuni au luat naştere abuzurile şi pericolul pe care-l semnalăm acum. Codul civil enumeră în art. 1250—1253 cazurile cînd imobilele dotale (şi jurisprudenţa a întins dispoziţiunea legei şi la dota mobiliară) pot fi înstrăinate cu permisiunea justiţiei. Şi unul dintre acestea şi cel mai frecvent este acela pentru procurarea de alimente familiei.

Această excepţiune, cu toate că excepţiunele sunt totdeauna de strictă interpretare, primeşte din partea tribunalelor noastre o prea largă interpretare şi duce adeseori la însăşi înlăturarea inalienabilităţei dotei. Prin alimente familiei, — desigur şi soţilor —, trebue să înţelegem, evident, tot ceea ce este necesar pentru traiu : hrană, locuinţă, îmbrăcăminte, încălzit, şi această necesitate trebue să o apreciem după condiţiunea specială a persoanelor, după poziţia lor socială. Nu trebue, însă, să considerăm ca alimente şi cheltuelile de boală şi cele necesitate de educaţiunea copiilor, căci nu mai suntem în spiritul legii, acestea nu mai sunt alimente. S'a zis că şi în dreptul roman cheltuelile de boală erau considerate ca alimente. Se poate. Dar atunci dota nu mai este garantată. Omul este deseori pradă boalei ; dota însă nu trebue să fie pradă pieirei, căci aşa a voit legiuitorul. Interpretarea aceasta greşită a adus scandalul de astăzi cînd vezi autorizaţiuni de a cheltui zeci de mii lei din dotă pentru a se căuta de boli grave în sanatorii din străinătate,—altfel nu s'ar ajunge la asemenea sumi—, date de tribunale unor femei care se plimbă prin faţa tribunalului cu surîsuri recunoscătoare pentru judecători şi medici.

Aceasta este una din formele sub care se prezintă pericolul pierderei dotei. In timpul din urmă am observat şi o a doua. Cu ocaziunea întrebuinţărei banilor dotali în cumpărare de imobile tribunalele admit cumpararea unor imobile de o valoare mult mai mare decît suma banilor dotali de întrebuinţat. Şi atunci se poate întîmpla următorul lucru foarte curios.

De şi nu se înstrăinează dota ea dispare. Căci adeseori procentele la capitalul împrumutat pentru complectarea valorei imobilului sunt aşa de mari încît dacă nu chiar copleşesc venitul imobilului în orice caz îl micşorează într'atîta încît alte împrumuturi sunt necesare, veniturile imobilelor mai ales a celor rurale fiind astăzi mult inferioare procentelor cuvenite banilor, deci mult mai mici în raport cu procentele capitalului împrumutat. In tot cazul capitalul împrumutat nu poate fi ramburs at din venitul imobilului, venitul acesta nu mai ajunge nici pentru intreţinerea familiei, imobilul este scos în vînzane, valoarea lui depreciată, cheltuelile se aglomerează şi dota e în pericol.

Tribunalele, care sunt păzitorii averei femeilor măritate sub regimul dotal, sunt datoare să ţie seamă de acest pericol şi în interesul lor şi al strictei aplicaţiuni a legei să o interpreteze astfel ca să nu ajungem tocmai la ceea ce legiuitorul a voit să nu se poată întîmpla, la pierderea dotei.

Vic.

Inamovibilitatea tuturor funcţionarilor

Inamovibilitatea tuturor funcţionarilor se impune cu necesitate în ţara noastră. Toate categoriile de funcţionari publici, ai statului, comunelor, judeţelor şi ai instituţiunilor publice ale căror bugete se votează de către parlament, trebuesc să fie declaraţi prin lege inamovibili.

De aceia, acest principiu a şi fost înscris în programul partidului conservator-democrat. Şeful acestui partid şi-a dat cuvîntul, prin înscrierea acestui principiu în programul partidului, că va realiza inamovibilitatea tuturor funcţionarilor.

Consfinţirea inamovibilităţei prin lege e un fapt care ar aduce bucuria şi mulţămirea în rîndurile poporului întreg. Căci fireşte, nu numai că funcţionarii declaraţi inamo ibili, ci familiile lor ar resimţi această bucurie nespusă.

Această asigurare a situaţiunei funcţionarului atrage mai multă răspundere şi mai multă tragere de inimă la muncă. Se va şti de fiecare că soarta nu mai stă la capriciul fie al şefului de birou respectiv, fie al politicianilor veşnic în perindare la guvern.

Căci, negreşit, inamovibilitatea va avea de corolar alcătuirea unei legi, în care să se arăte drepturile şi datoriile fiecărui funcţionar, raporturile amănunţite între funcţionarii aceleiaşi instituţiuni, înnaintările, etc. Cu un cuvînt, funcţionarul va şti ce datoreşte slujbei, ce datoreşte superiorului, cît poate cere inferiorului, va şti asemenea, că abaterile de la datorie tot conform legei se vor pedepsi.

Dar efectul inamovibilităţii tuturor funcţionarilor va trece dincolo de rîndurile funcţionarilor. Astăzi sunt o mulţime de candidaţi la slujbe. Atît în momentul schimbărei de guvern, prin venirea la putere a unui alt partid, cît şi în cursul guvernării unui aceluiaşi partid numeroşii postulanţi fac toate sforţările pentru a ocupa un post.

Aceşti postulanţi crează o atmosferă apăsătoare pentru toată lumea, aşa că nu numai pretendenţii sufăr în aşteptarea deschiderii unui loc, dar chiar şi conducătorii societăţii se resimt. Cîte intrigi nu se ţes de cei doritori de slujbe, pentru a li se face loc prin eliminarea altora Chiar şi printre funcţionarii azi inamnvibili se face cîte o eliminare pe baza legii pensiilor, numai pentru a se face loc vreunuia neplăsat încă.

Fireşte că odată decretată inamovibilitatea şi legea pensiilor se va aplica cu mai multă economie pentru stat. Astăzi vedem pe băncile ministeriale oameni cari trec de vrista de şaptezeci de ani, cari dau dovezi că ştiu a conduce bine interesele şi destinele ţărei, dar cari au fost eliminaţi din funcţiunea ce ocupau, pe baza legii pensiilor. De ce ? Pentru că sunt mulţi doritori ale ocupa locul. Cînd inamovibilitatea va fi pusă în fapt, atunci suntem siguri, vor fi mai puţini pretendenţi la slujbe. Vom găsi măi puţin sbucium în societate pentru obţinerea unui post.

Am zis mai sus că funcţionarii aşteaptă cu nerăbdare acest moment al inamovibilităţei.

Un singur lucru îi turbură numai pe funcţionari. Partidele politice doresc decretarea inamovibilităţii acestora. Insă fiecare are partizani de căpătuit. Cînd un partid e la putere, pe ai săi îi are aşezaţi în slujbe. De s'ar decreta inamovibilitatea de partidul la putere, ar stînjeni interesele partidului în opoziţie. De aceia partidul în opoziţie se opune la inamovibilitatea funcţionarilor, dorind s'o facă cînd va fi el la putere.

Pentru a evlta asemenea lupte, care zădărnicesc realizarea principiului inamovibilităţei, se pare că e necesară o înţălegere între partide.

Această înţălegere între partide are de scop să facă o cernere între deosebiţii funcţionari amovibili şi o alegere între partizanii politici ai deosebitelor partide pentru a fi puşi în slujbe şi numai după aceia să se decreteze inamovibilitatea.

Ei bine, această cernere şi alegere între funcţionari înainte de a se face legea inamovibilităţei îi turbură mai ales. Gîndul că o parte din funcţionari vor fi satisfăcuţi în vederea aplicării unui principiu sfînt, îi amărăşte peste măsura. Fiecare crede că el va fi cel sacrificat, sau fie care crede că va fi menţinut. In această nesiguranţă stă toată durerea. Şi e o durere nespus de mare să fii eliminat pe viaţă de la o slujbă în care te afli şi din care-ţi cîştigi pîinea de toate zilele. Şi eliminarea va fi pe viaţă, căci se va face în vederea aplicării inamovibilităţii Această stare de nesiguranţă între toţi funcţionarii tocmai în momentul cînd s'ar asigura inamovibilitatea, îi face să doreasca ei însăşi starea precară de amovibi-

litate, pentru că în această sistemă ei se pot menţine, cum s'au menţinut şi pînă acum, prin rugăminţi sau stăruinţi.

De aceia suntem de părere,—fireşte o părere personală, că decretarea inamovibilităţii tuturor funcţionarilor trebue să se facă fără a se distinge, fără a se mai selecţiona pe cei existenţi în momentul decretării. Toţi cîţi sunt în fiinţă funcţionari, toţi absolut să fie decretaţi inamovibili. Să nu se facă nici o cernere, nici o eliminare a unora sau altora.

Prin această modalitate se împacă toţi funcţionarii. Ar fi scutiţi de teama să fie el cel eliminat. Iar dacă în adevăr vor fi unii funcţionari, cari n'ar merita să mai fie, şi deci s'ar fi cuvenit să fie eliminat înainte de decretarea inamovibilităţii, apoi acela cu atît mai mult va putea fi eliminat pe baza legei de inamovibilitate, care va cuprinde toate îndatoririle, dela care îndepărtîndu-se, nu mai poate păstra slujba. In o serie de patru cinci ani, după consfinţirea prin lege a inamovibilităţii funcţionarilor s'ar purifica, s'ar selecţiona, s'ar elimina o parte din funcţionarii de care trebue să scăpăm.

Tot ce-i de prisos s'ar elimina în o serie de cîţiva ani.

Cu sistemul inamovibilităţei nu s'ar mai înmulţi numărul funcţionarilor după capriciu şi după nevoile cluburilor politice, a căror partid e la putere. S'ar ajunge la scăderea chiar a numărului funcţionarilor şi la o mai perfectă funcţionare a tuturor serviciilor cu cît mai puţin personal.

Cu sistemul inamovibilităţei funcţionarii nu ar mai fi atraşi în valurile politicei, căci înaintarea şi toate drepturile fiind în lege, nu ar avea interes să se înroleze într'un partid politic.

Partidele politice mai ales ar cîştiga, căci ar scăpa de lestul acesta politic, pe care-l duce în spinare cît e în opoziţie şi cînd e la putere are cea dintâi grijă să-şi plaseze luptătorii din opoziţie. In loc să aibă preocuparea ideilor de partid şi intereselor superioare ale statului, el are grija indivizilor de mîna a doua şi a treia, cari aşteaptă răsplata luptei din timpul opoziţiunii.

Sunt sigur că o înălţare în luptele politice dintre partide se va îndeplini pe urma inamovibilităţei tuturor funcţionarilor. Pentru că atunci cel ce se va devota acţiunei politice va avea în vedere numai binele şi interesul general, iar nu individual.

Partidul conservator democrat e sigur că va realiza acest ideal scump tuturor funcţionarilor. De aceia aceştia trebue să preţuiască acest punct şi cînd va fi vorba de alegeri ei să dee preferinţa, să înalţe partidul acesta.

In acelaş timp partidul cons.-democrat va da sprijinul corespunzător oricărui alt partid politic, care va realiza acest ideal scump tuturor.

Dacă partidul ar realiza acest ideal în cea dintâi sesiune parlamentară constituită pe urma alegerilor, şi dacă ar cărmui patru ani, suntem siguri că partidul care ar veni la cărma statului după aceşti patru ani de inamovibilitate, nu s'ar mai gîndi la modificarea legei însăşi, ci ar găsi mijlocul să selecţioneze funcţionarii pe baza legei chiar, fie prin punerea la pensiune sau prin a morţii naturale.

Acum ultimul cuvînt.

Fiind că în acest moment se face revizuirea constituţiunii prin reforma agrară şi electorală, se impune ca în momentul următor să se facă şi legea inamovibilităţei tuturor funcţionarilor statului. In chaosul ce va rezulta din colegiul unic inamovibilitatea ar fi o uşurare sufletească. Partidului conservator democrat îi incumbă această misiune.

Hulubei Valeriu

OAMENI ŞI LUCRURI

Artă... Ceartă...

Serbătoarea «păcii» n'a fost liniştitoare pentru toată lumea, nici pentru toate categoriile noastre sociale.

Iată bună-oară în clasa scriitorilor noştri, din rîndurile căreia—nu este aşa — au răsărit atîtea inspiraţii şi cîntări pentru slăvirea «păcii» pe care o revarsă asupra universului şi a simţirii omeneşti serbătoarea paştilor care este şi a primăverei.

Deschidem cea mai elegantă publicaţiune romînească a Bucureştiului: «Ilustraţia Naţională». Noul director, d. M. Sorbul—un poet de talent—anunţă cetitorilor instalarea d-sale la direcţia literară a revistei în locul d-lui Caion:

«...D. Caion, socotindu-şi pe semne misiunea împlinită, s'a retras de la «Il. U.» în urma unui subit anevrism-psihologic. Astăzi—şi aici mirarea se transformă în uimire direcţia literară mi s'a oferit mie. Se vede că fatalitatea a voit ca să iau locul singurului critic cu pretenţii, care s'a năpustit asupra bieţilor mei «Letopiseţi» cu o neobişnuită îndîrjire...»

Pentru acei ne în curent, adăogăm că «Letopiseţii» e titlul unei valoroase drame istorice în versuri a d-lui Sorbul. Dar aceasta nu îndreptăţeşte pe un autor, în momentele cînd devine critic, să «înfiereze» îndărjirea «neobişnuită» a unui alt critic.

E adevărat că d. Caion e un îndărjit, un capriţios şi un critic frivol. Uitînd că nu s'a uitat încă o veche afacere şi o gravă contrafacere literară, s'a apucat să editeze o altă «Ilustraţie Naţională». Lucrul e discutat în presa bucureşteană şi iată cum judecă «Presa» faptul acesta:

«...Faptul că un literat,—aşa are pretenţia de a fi,—poate încălca drepturile de editare ale unui editor, nu e prea simptomatic pentru ţara noastră. Aceasta pentru simplul motiv că încălcarea aceasta, fie ea chiar a unui literat sau critic, face parte dintr'un întreg sistem de comportare al nostru faţă de drepturile cîştigate sau legale ale altora.

La noi în ţară nu există încă conştiinţa respectului drepturilor altora.

De aceea nu trebuie să ne pară nici simptomatic şi nici să ne mire cazul petrecut zilele acestea între d. Caion şi editorul-proprietar al revistei «Ilustraţiunea Naţională».

D. Caion lucrase cîtva timp la «Ilustraţiunea Naţională». Retrăgîndu-se de la revistă,—sau fiind silit să se retragă, — nu cunoaştem culisele,—d-sa găseşte de cuviinţă să facă să apară o altă «Ilustraţiune Naţională», contrafăcută cu cea adevărată şi în drept să apară, şi o pune în vînzare în acelaşi timp cu punerea în vînzare a adevăratei «Ilustraţiuni Naţionale», dusă de astă-dată sub direcţiunea literară a d-lui M. Sorbul.

D. Caion va fi dat în judecată».

Intr'un ziar de artă—«Rampa» directorul artistic al revistei, pictorul Bulgăraş protestează că d. Caion i-a pus numele pe coperta «Ilustraţiei» contrafăcute.

O notă particulară: «Ilustraţia Naţională» e editată de maiorul Uescu. Cea... contrafăcută de un alt domn maior. De aci, poate, îndărjirea cu care se duce lupta.

Dar, în totului tot, rămîne o impresiune penibilă de zarvă literară şi se face încă odată dovada că, deşi avem societăţi, sindicate, organizaţii publicistice, tot moravurile *Terasei* predomină lumea literară, cel puţin în anumite manifestări şi anumite rînduri.

Rodion

Din Capitala Germaniei

— coresp. specială a „Opiniei" —

Berlin, d. 20 Aprilie 1914.

A 75-a Aniversare a naşterei M. S. Regele Carol în Berlin

Ministrul nostru din Berlin d. dr. Beldiman a invitat la un banchet în saloanele splendid decorate ale Ambasadei spre a se serba ziua naşterei M. S. Regelui Carol. Au luat parte:

A. S. R. Prinţul Carol, cu însoţitorul său generalul Perticari.

A. S. Serenissma Principele Moştenitor de Hohenzollern cu suita sa.

Departamentul Imperial al afacerilor străine era representat prin d. Secretar de Stat «*von Jagow*» însoţit de trei din cei mai înalţi funcţionari ai direcţiei politice din acel departament.

Ministrul de răsboiu prusian:

E. Sa. D. General-Locotenent *von Falkenhayn* însoţit de 4 ofiţeri superiori din departamentul central.

O deputaţiune a primului regiment al artileriei de gardă din Berlin, condusă de colonelul *Baron de Rotsmann*, însoţit de 4 ofiţeri.

In acest Regiment M. S. Regele a început cariera sa militară şi a rămas şeful său onorar.

O deputaţiune a Regim. 2 de Dragoni al gardei din Berlin, condusă de Maiorul *Conte von Gessler*, noul său Comandant însoţit de 4 ofiţeri, unde M. S. a servit pînă în momentul când a fost proclamat domn al României.

Excelenţa sa d. General *Serno*, Comandantul Academiei Technicei Militare din Charlottenburg unde mulţi ofiţeri romîni se află la studii.

Excelenţa sa d. general *von Wachs*, fostul director al departamentului central din Ministerul de Răsboiu prusian.

D-nii general de divisie Valleanu fost secretar g-ral al ministerului de Resboi şi generalul *Christescu*, Sub-şef al Marelui Stat Major al Armatei, ambii aflaţi în misiune specială la Berlin.

D. Senator *Petre Missir*, aflat în trecere prin Berlin.

Toţi ofiţerii romîni aflaţi în garnizoană sau la studii în Berlin.

D. dr. *Russel*, director la Banca Disconta Gesellschaft şi consul general al României.

Membrii Legaţiunei prezenţi în Berlin. Ataşatul militar *Maior Mircescu*, Lahovary şi d. Ivaşcu.

Muzica militară a regimentului I-iu de artilerie a gardei a cîntat în tot timpul banchelului.

Ministrul, secretar de stat al afacerilor streine *von Jagow* a luat cel dintîiu cuvîntul ca să arăte însemnătatea acestei zile care coincide cu al 48 lea an al glorioasei domnii a regelui Carol, insistînd cu deosebire asupra progreselor şi succeselor obţinute de Romînia sub înţeleapta sa conducere. Reaminteşte evenimentele mari de anul trecut în care Regele şi naţiunea romînă s'au dovedit a fi factori hotărâtori în stabilirea nouei stări de lucruri în Peninsula balcanică.

Incheie rădicînd paharul în sănătateă Regelui României, în timp ce muzica a întonat imnul naţional romîn.

D. Ministru dr. Beldiman a respuns imediat, mulţămind pentru cuvintele atât de călduroase rostite de secretarul de stat zicînd, că vor găsi un răsunet de mulţămire în toată ţara Romînească. Domnia-sa a pus în evidenţă importanţa relaţiilor atît de intime între cei doi Suverani ai *Casei de Hohenzollern* reamintind cuvintele Imparatului Wilhelm, care într'un moment din cele mai critice a evenimentelor balcanice a zis: *„noi amîndoi Hohenzollernii mergem mînă în mînă"*.

D. Dr. Beldiman termină; rădicând paharul în sănătatea Imparatului Wilhelm după care muzica intonă imnul naţional prusian.

S. Z.

Făina Lactată NESTLÉ

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vînzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLÉ" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

INFORMAŢII

Telegrama Suveranului.—Administraţia comunală a primit eri după prînz următoarea telegramă, din partea M. S. Segelui:

—*„Am primit cu o vie bucurie felicitările şi urările ce Mi-aţi adus împreună cu consiliul comunal şi concetăţenii d-v. cu prilejul împlinirei a 75 de ani a vîstei Mele. Vă mulţumesc călduros tuturor şi la rîndul meu fac urări ferbinţi pentru desvoltarea şi propăşirea scumpei mele a doua Capitală"*.

Carol.

Aseară, cu acceleratul de 9 şi 5m. au plecat în excursiune un grup de 27 normalişti sub conducerea d-lui Mitru directorul şcoalei normale fiind întovărăşiţi de mai mulţi d-ni profesori. Vor vizita în ultimele zile de vacanţă localităţile cele mai interesante din Transilvania.

Prin budgetul «Casei pădurilor» pe 1914—1915, s'a prevăzut o sumă de 200 mii lei pentru exploatarea în regie a pădurilor statului.

Ministerul de domenii proectează prin acest credit, de a organiza vînzarea de lemne direct, nu numai către autorităţi, ca în trecut, dar chiar la particulari, pentru a împedeca specula ordinară a neguţitorilor de lemne.

D. Sava Atanasiu, profesor la universitatea din Bucureşti împreună cu d-na au tost oaspeţii oraşului nostru timp de 2 zile.

Sîmbătă, 12 April, se va oficia un parastas la biserica Talpalari, pentru pomenirea regretatului econom N. Vereanu, fost paroh al acelei biserici şi membru în Consistoriu. Parastasul se va oficia de P. S. S. Alexie Craioveanul, înconjurat de preoţii din Iaşi.

Duminică 7 Aprilie a. c. a avut loc în str. Sărărie No. 2 logodna d-lui G. Gavrilescu grefier la Trib. Iaşi s. II-a cu simpatica d-ră Ana Alexandrescu.

Felicitări.

Biletele pentru concertul excelentei cîntăreţe din Ardeal d-na Lucia Cosma se găsesc la agenţia „Thalia".

D. Vasile Negruzzi a pus sub tipar o nouă lucrare de teatru, o comedie de moravuri electorale.

O deosebită atracţiune pentru iaşani va fi în actuala stagiune concertul anunţat de violonistul Mihail Barbu, laureat al Academiei Regale de muzică din Berlin.

Concertul, dat cu concursul pianistului Fuchs din Bucureşti, are loc la 19 Aprilie în sala teatrului naţional.

Aseară, la orele 11, soldatul Dumitru Costin, pe cînd se afla la o rudă a sa Maria Ionescu din strada Marta, a încercat să se otrăvească, înghiţind o cantitate de spirt de naturat.

Soldatul, care este dezertor din regimentul, 13, a fost internat în spitalul militar.

Constantin Ciobanu, pe cînd lucra la un canal în strada C. Negri. o bucată de pămînt s'a năruit peste dînsul.

Lucrătorul, scăpat repede, s'a ales numai cu spaima.

Azi la orele 3 a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului comisar P. Argentoianu.

In cortegeiu am remarcat multă lume între cari înalţii funcţionari ai poliţiei în frunte cu d. Zdrobici, directorul prefecturei de poliţie.

Bisericeşti—Astăzi, în catedrala Mitropolitană, preoţii din Iaşi au adus urări de Sf. Sărbători I. P. S. S. Mitropolitului Pimen, luînd cuvîntul, în numele preoţilor, protopopul Ţincoca, la care I. P. S. S. a răspuns mulţumindu-le.

Cu această ocazie, I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a încredinţat medaliile «Răsplata Muncei» pentru Biserică cl. I, împreună cu brevetele regale şi decretele mitropolitane, următoarele persoane: Economii I. Ţincoca, protopop de Iaşi, Al. Simionescu, protopop de Botoşani, D. Grigorescu, protopop de Dorohoiu, Valeriu Iordăchescu, fost protopop de Suceava, N. Dăringă fost revizor eclesiastic, econom H. Morarasu, membru al Spiritualului Consistoriu, G. Niculescu, idem, preotul Cicerone Iordăchescu profesor, economul G. Florescu arhivarul cancelariei Mitropoliei, arhimandritul Teodosie Şoroceanu şi arhimandrita Suzana Ştefănescu, stareţa mînăstirei Răsboeni.

— D. Gabriel Parvu, directorul Mitropoliei Moldovei, a fost decorat cu medalia Răsplata Muncei pentru Biserieă, cl. I-a.

— Economul Valeriu Iordăchescu, paroh la biserica Golea, a fost numit subdirector în cancelaria mitropolitană.

— Astăzi dimineaţă la ora 9, a avut loc, în palatul Mitropolitan, o conferinţă protopopească sub preşidenţia I. P. S. S. Mitropolitului Pimen,

S'a discutat asupra stării materiale şi morale a corpului preoţesc.

Intrunirea de la clubul conservator. — Membrii clubului conservator au fost convocaţi în adunarea generală, pentru eri la orele 5 seara.

D. D. Greceanu a făcut o expunere a situaţiei politice, zicînd că partidul liberal n'a găsit încă soluţia cu privire la reformele ce preconizează. Mai spune că liberalii vor să întrebuinţeze violenţe în alegerile apropiate, dar partidul conservator este pregătit a răspunde la violenţe cu violenţe.

D. Greceanu anunţă apoi că partidul conservator va ţine o serie de întruniri publice şi annme la 13 Aprilie la Ploeşti, la 20 Aprilie la Iaşi, după care va urma un mare meeting în Capitală, la care vor participa toate cluburile din ţară.

Se admit apoi ca membri pe d-nii: căpitan Corjescu, inginer Bantaş, Radu Manoliu, V. Petrovanu, Ion Dragu, Stefan Dimitrescu, N. Tomiţa, A. Cupfer, A. Climescu, Gusti, Mihai Barbu şi Stefan Zamvel.

Intrunirea s'a isprăvit la ora 7 seara.

Drama istorică «Le Chevalier de Maison Rouge» (Cavalerul roş) după celebrul roman al marelui Alexandre Dumas-tatăl, se reprezintă astă-seară Joi în noul program al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli.

E o măreaţă şi superbă adaptare a unuia din cele mai faimoase romane istorice în care apar umbrele trecutului ale Istoriei franceze; sunt reconstituite şi sincer redate evenimentele extraordinare, cînd fură în joc destinele Franţei, în 1793, în zilele tragice ale Teroarei.

Zilele mari ale revoluţiei reapar de sub linţoliul uitărei şi orele îngrozitoare ale Teroarei revin pe ecranul imparţial care nu comentează nici nu judecă, ci dezmormîntează reînsufleţind.

Defilează înaintea spectatorului epizodele inregistrate de cronicele epocei şi narate de atîtea ori de istoriciani: Captivitatea Reginei Marie-Antoinntte—Inchisoarea—Conspiraţia eroică a lui Oeillet—O şedinţă a tribunalului revoluţionar — Rechizitorul lui Fouquier Tinville—Supremul apel al condamnaţilor—...Hidoasa căruţă de infamie şi insultă.

Cinematograful reconstituind această epocă ne face să revedem spectacolul îngrozitor, să fim martorii rătăcirii nobilului popor, să asistăm la lupta deslănţuită cu o furie infernală între fraţi: Francezi contra Francezilor.

E o reconstituire care merită să fie văzută de fiecare şi nu putem de cît îndemna călduros pe cetitorii noştri să asiste la aceste reînsufleţiri ale marilor epoce din Istoria Franţei, care se desfăşoară pentru ultima oară astă seară Joi în sala Circului Sidoli.

Ultima apariţie a duetului Brinţeff şi a luptelor sportive între ursul-atlet şi surorile Mesquez.

Noul program viitor se reprezintă mine Vineri, reprezentaţie de beneficiu.

Cutia cu scrisori

Primim următoarele cu rugămintea de a le da publicităţei.

Domnule Director,

Convinşi că sunteţi însufleţit de sentimente umanitare, gata întotdeauna de a fi de partea celor obijduiţi îndrăsnim a ne adresa d-v. cu rugămintea de a da publicităţii prin ziarul d-v. doleanţele noastre aducîndu-le ast-fel la cunoştinţa celor în drept. pentru a lua măsuri de îndreptare.

In comuna noastră Şuletea din Judeţul Fălciu, funcţionează ca Primar, Matei Botezatu fiul unui evreu Botezatu, care cu autoritatea sa a reuşit a mai fi: Preşedinte la două obştii de arendare şi preşedinte la Banca Populară.—Deosebit, omul tuturor afacerilor veroase, prin care speculează buna credinţă şi nevoile noastre.

Ca Primar pe lîngă nenumerate escrocherii săvîrşite în dauna noastră cum şi a comunei, a luat 50 lei de la locuitorul Vasile Liga comerciant, pentru a scuti un cal de la rechesiţie care fiind harmasar, de drept trebuea să fie scutit. Tot de la acest comerciant a luat 30 lei pentru a-i da autorizaţia să ardă un horn de cărămidă în vatra satului.

De la locuitorul Ioan Baligă a luat 20 lei pentru a'i da autorizaţia să'şi îngrădească un loc, şi după ce sa tocmit cu 50 lei pentru această autorizaţie, fiind-că nu i-a dat şi restul de 30 lei i-a rupt gardul şi l-a dat în judecată pentru revandicare, sub cuvînt că locul este al Comunei de şi numitul locuitor l'a cumpărat de la cei în drept cu act autentic cari'l stăpîneau în basa legei de improprietărire de la 1864 fiind trecuţi în tabela lit. A.

De la locuitorul Alecu Bacman după ce l-a amendat cu 20 lei la legea cîrciumilor, i-a luat 5 lei distrugînd Procesul-Verbal.

De la Ioan Şerban Popa asemenea în mai multe rînduri l-a amendat şi mituindul cînd cu 10 lei cînd cu 20 lei a distrus Procesele Verbale.

A dat cu arendă o casă de speculă ce o are în Comună pentru cîrciumă unde titular de drept este un Consilier al său, iar pentru ca să eludeze legea a făcut un act simulat fiului seu care pînă anul acesta a fost în şcoală, iar în prezent face stagiul în armată.

Ca preşedinte al unei obşti care a expirat de un an, deţine atît capitalul cît şi folosul asupra sa refuzînd a liquida pe obşteni.

La a doua obştie care s'a luat prin el de la 64 lei falcia oferită de proprietar, a contractat-o cu 75 lei plus cheltuelile de administraţie ce ni le pretinde, cum şi plata patentei se ridică la 80 lei falcia, osebit că ne dă lipsă la fie-care falcie cîte 2—4 prăjini.—Ear cînd proprietarul se oferea să ne-o vîndă de veciu în condiţiuni avantajoase pentru noi, dînsul ne-a împedecat, inducîndu-ne în eroare cu fel de fel de minciuni.

Ca preşedinte la banca populară face cămătăria cea mai ordinară fiind în acelaş timp şi procuratorul nu legal, dar de fapt, al mai multor cămătari către cari girează pe săteni iar în urmă prin bancă le plăteşte datoriile făcînd împrumuturi la Casa Centrală.

Toate acestea Domnule director sunt numai o infirmă parte din mijloacele de cari uzează numitul Primar pentru a ne spolia şi nu ne mirăm că, ca o recompensă a acestor excelente calităţi dobîndite, să fie medaliat cu două frumoase distincţiuni a ţărei: Serviciul Credincios şi Coroana Romîniei.

Fapte de natura aceasta ne nemulţumesc şi ne mînuesc adînc.

Primiţi vă rugăm Domnule Director asigurarea distinsei noastre consideraţiuni.

G. Popa Mic şi alţii.

CHIRISTIGA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor II—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

ULTIME INFORMAŢII

Demisia d-lui Titu Maiorescu.— **Ziarele din Bucureşti au înregistrat de cîteva zile ştirea că d. Maiorescu ar fi demisionat din şefia partidului conservator. Ba s'au adus şi motivele acestei retrageri, dar de un ordin cu totul particular: boala d-nei Maiorescu şi scrierea unei istorii politice contemporane a Romîniei. Cu toate acestea presa oficioasă conservatoare tace. Tăcerea acestei prese atît de guralive în altele, e semnificativă; Opinia publică aşteaptă cu drept cuvînt o lămurire în această privinţă, întru cît o schimbare de şefie la un partid în situaţia actuală internă, constitue un eveniment din cele mai importante.**

Se ştie scandalul făcut în vremurile de opoziţie de către liberali pe tema concesiunei cazinoului de la Sinaia. Această concesie era taxată de un act de adîncă imoralitate, de o adevărată ticăloşie.

Astăzi liberalii nu numai că reînoiesc autorizaţiile date—dar le şi înmulţesc.

Astfel, liberalii ajunşi la guvern au reînoit autorizaţia dată lui de Marçay pentru cazinoul de la Constanţa, în urma intervenţiei unui foarte influent senator liberal. De aseminea au autorizat jocurile de noroc de la Govora—întreprindere de jocuri patronată de un ajutor de primar al Capitalei. Acum ie vorba de dare de cuvenite autorizaţii pentru Lacul Sarat şi Stănic.

Faptul acesta cum se chiamă, d-lor liberali?

In toată ţara un singur tren a fost suprimat: acel care lega Iaşul de Dorohoi, de 5.35 dimineaţa şi aceasta numai pentru ca doi deputaţi liberali, care sosesc dimineaţa din Bucureşti, să poată să ajungă mai de vreme la dejun, la moşiile lor: d-nii N. Enăşescu şi Jean Mavrocordat.

Desfiinţarea acestui tren pe lîngă că aduce reale neajunsuri locale - mulţi din ieşeni se duceau dimineaţă la cimp cu acest tren—dar prin desfiinţarea lui se lipseşte toată valea Jijiei şi a Prutului, din judeţul Botoşani, cu capitala acestui judeţ. Intr'adevăr de la Rediu pînă la Ungureni, populaţia din valea Jijiei şi Prutului avea un tren la îndămînă, pentru ca, luînd la ora 9 jum. coincidenţa cu trenul Dorohoi-Botoşani, să ajungă la ora 11 dimineaţă în acest oraş şi să-şi aranjeze treburile.

Astăzi acest tren a fost desfiinţat şi remas personalul de 8 şi 5 m. dim. care nu aşteaptă mult acceleratul de Bucureşti, dar care pururea are întîrzieri din cauză că acceleratul de Bucureşti soseşte cele mai dese-ori cu întîrzieri.

In afară de această, o linie de imporportanţa liniei Iaşi-Dorohoi a rămas numai cu două trenuri pe cînd pînă şi Hărlăul are trei trenuri pe zi iar Huşul şase.

Şi astea toate pentru ca d-nii Mavrocordat şi Enăşescu, doi deputaţi din majoritate, să poată dejuna mai de vreme la moşiile lor cînd vin cu acceleratul din Bucureşti.

Din comuna Valea-Seacă, jud. Suceava, vine ştirea că prefectul judeţului pentru a satisface nişte resentimente personale ale d-lui Ghitescu, satrapul judeţului, în contra proprietarului moşiei unde se află sus zisa comună, a mers pînă la cele mai mari îngerinţi, cu ocazia alegerilor comunale locale, spre a împiedeca reuşita acelora care ar nutri simpatii pentru proprietar.

S'a mers pînă a se aduce în localitate pe căpitanul Stavrat şi două zeci de jandarmi, spre a forţa viaţa alegătorilor.

In afară de ticăloşia în sine a liberalilor care lovesc în ast-fel de mod libertatea promisă prin reforma colegiului unic, ie de semnalat faptul grav că procedarea administraţiei a provocat o mare agitaţii printre locuitorii suszisei comune.

Poliţia de siguranţă e pe cale de a pune mîna pe o afacere de spionaj militar, în care un tînăr intelectual al Iaşilor ar f pus în slujba unei puteri vecine. Se zice că s'ar fi predat acelei puteri, toate planurile de fortificaţii ale ţării din regiunea de vecinătate a acelei ţări, planurile de fortificaţie de pe linia Nămoloasa-Focşani şi mai ales, mişcările ce sunt sorocite să le facă Corpul IV de armată într'un caz de conflict armat.

Ţinem informaţia din cea mai bună sursă.

Se cumpără *ori câte exemplare din* **Biblia** *tipărită în annl 1874 de Societatea britanică la Tipografia H. Goldner în Iaşi.*

Se oferă 3 lei de volum. Exemplarele să fie complecte şi curate.

A se adresa la Tipografia H. Goldner.

Conferinţele didactice.—Conferinţele generale ale corpului didactic primar, urban şi rural, s'au deschis astăzi.

La ora 9 dim. membrii corpului didactic s'au întrunit la Mitropolie, unde s'a oficiat un serviciu religios ocazional de către preotul Scriban.

Asistenţa a fost rău impresionată, cu faptul că de astă dată n'au avut ocazie să asiste la un serviciu religios mai pompos, oficiat ca altă dată de I. P. S. S. Mitropolitul, dîndu-li-se şi prilejul de a asculta excelentul cor mitropolitan.

Membrii corpului didactic se aşteptau şi la un cuvînt din partea mitropolitului —dar toate aceste au lipsit, nu se ştie din ce pricină.

*

Membrii corpului didactic s'au întrunit apoi în amfiteatrul liceului naţional.

Aci au fost întîmpinaţi de d. Vartic, revizorul şcolar, care a rostit o conferinţă, în care se ocupa de diferitele chestiuni şcolare.

D. Vartic a început prin a releva importanţa desemnului, căruia trebue dat o atenţiune deosebită. Spune că d. Atanasiu, fost inspector a promis să ţie cîte-va cursuri speciale de predarea desemnului.

Tratează apoi pe larg activitatea extraşcolară, care respunde unui sentiment generos, şi de la care aşteaptă toate îmbunătăţirile pentru cultura poporului.

Constată însă că această activitate, cel puţin în judeţul nostru, n'a dat rezultatele dorite: există biblioteci, pe care nimeni nu le resfoeşte; şcoale de adulţi n'a găsit de cît într'o singură comună, iar şezătoare de loc.

Totuşi d. Vartic are încredere că aceasă activitate va da roadele cuvenite.

*

Continuînd, revizorul şcolar vorbeşte despre reformele la ordinea zilei — şi spune că membrii corpului didactic sunt datori a coptribui la înfăptuirea lor, fără a aştepta o răsplată, făcîndu-şi datoria către ţară.

*

In privinţa perspectivei în viitor a învăţămîntului rural, d. Vartic aminteşte de promisiunea făcută de ministerul instrucţiunei de a mai crea 500 posturi de învăţători, dintre cari 300 în Cadrilater.

Arată că toţi învăţătorii cari vor să treacă în cadrilater, vor primi 50 la sută peste actuala leafă şi 200 lei cheltueli de deplasare.

In cadrilater — spune d. Vartic — avem un popor strein, care trebue atras şi nu respins.

*

D. Vartic citeşte o scrisoare a d-lui Diamandi, care arată cum ar trebui îndrumat teatrul sătesc. Cel mai bun sistem ar fi ca acest teatru să fie făcut de echipe de artişti, care să joace piese patriotice.

D. Vartic termină făcînd un apel, pentru sprijinirea ligei deşteptarea.

*

D. Adolf Magder, preşedintele asociaţiei corpului didactic israelit, luînd cuvîntul spune că se vorbeşte de reu despre şcoalele israelito-romîne. Dar corpul didactic oficial, — muncitorul care lucrează la edificiul cultural al acestei ţeri, cu aceleaşi unelte, poate să cunoască mai de aproape situaţia.

Nici corpul didactic oficial nici cel particular nu se servesc de uneltele lor pentru a micşora, ci pentru a mări edificiul. Dovada sunt faptele anului 1913, cînd toţi profesorii şi elevii acestei ţări au eşit la cîmp să strîngă grîul sămănat de la 1877 încoace.

*

Cuvîntarea d-lui Magder a dat loc la un iocept de incident, unii din asistenţi crezîud că d. Magder ar aduce o jignire oare-care. Insă neînţălegerea a fost curînd lămurită şi d. Magder şi-a continuat cuvîntarea.

D. Oswald Racoviţa, ajutor de primar, încheie seria cuvîntărilor, urînd membrilor corpului didactic bună sosire şi spor la muncă.

*

— La ora 3, membrii corpului didactic s'au întrunit din nou în amfiteatrul liceului naţional, unde d. Mihai Pastia, inspector şi-a desvoltat conferinţa anunţată vorbind despre: şcoalele de adulţi.

La ora 4 membrii corpului didactic s'au întrunit în secţiuni, la şcoalele Asachi şi Alexandri, ocupîndu-se de chestia pusă la ordinea zilei: predarea desemnului.

*

Mîne la ora 9 dimineaţă tot în aula liceului, va vorbi d. Dimitriu.

La ora 10 desbateri în secţiuni.— Sîmbătă la ora 3 după amiază, membri corpnlui didactic se vor întruni în aula universităţei, unde va vorbi d. Sachelarescu inspector al învăţămîntului primar.

Administratorul sublocotenent în rezervă Th. Manea, după propria cerere, a fost permutat în reg. 7 Calaraşi din Brăila, dela intendenţa corpului 3 armată.

Prima şezătoare literară organizată în Iaşi de către Societatea Scriitorilor Romîni are loc în sala teatrului naţional Sîmbătă 12 Aprilie.

Vor ceti următorii scriitori: Al. Brătescu-Voineşti, N. N. Beldiceanu, M. Codreanu, G. Diamandi; Calistrat Hogaş, P. Locusteanu, D. Nanu, D. D. Patraşcanu, M. Sadoveanu şi Gh. Topîrceanu.

Vor da concursul d-nele Elena Locusteanu, Bonciu, Lucia Cosma şi d-ra Nasta; d. Belcot artist va recita bucăţi umoristice.

Diverse.—Necunoscuţi rău-făcători au pus foc la magazinul de manufactură al femeei Ciorna Sainfeld din Podul-Iloae.

Sărind locuitorii, focul a fost localizat în grabă.

Imobilul era asigurat la societatea Dacia. Se fac cercetări,

— Locuitorul Ion Dionisie, de 53 ani, din Roşcani, a încetat subit din viaţă.

Bănueli nu sunt.

— Din nebăgare de seamă a servitoarei Casandra Panteluţă, focul a distrus casa d-nei Xenopol din satul Drăgăneşti.

Pagubele se urcă la suma de 1000 lei. Imobilul nu era asigurat.

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—

Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Starea împaratului Frantz Iosef

Viena.—Buletinul de seară.— In starea împaratului nu s'a produs azi nici o schimbare esenţială. Fenomenele catarale sînt neschimbate; acţiunea inimei, apetitul şi starea forţelor sînt mulţumitoare.

*

Corespondenţa Wilhelm află, pe cale privată, că împaratul s'a aflat azi mai bine de cît ieri. Apetitul este mai bun; împaratul se simte în bună dispoziţie; febra a dispărut cu totul; tusa mai perzistă. Persoanele dimprejurul suveranului sînt pline de încredere. Indispoziţiunea poate fi privită în împrejurări normale aproape cu totul dispărută, ceea ce se probează şi prin faptul că arhiducele Francisc Salvator a plecat deja la Waldsee.

Dacă ameliorarea urmează în aceiaşi măsură, împaratul îşi va relua preumbările peste un timp mai mult sau mai puţin apropiat.

Resboiul american

— Luptele de la Veracruz —

Washington.—După o luptă la Veracruz, consulul american s'a dus la generalul mexican şi la şefii autorităţilor civile, să-i invite să sprijine pe americani la restabilirea ordinei.

Generalul a refuzat.

*

Preşedintele Huerta, a încuviinţat pe însărcinatul de afaceri de la Washington să-şi ceară paşaportul. D. Huerta ar fi cerut rechemarea ministrului american din Mexic.

Două trenuri încărcate cu refugiaţi americani au fost oprite între Veracruz şi Mexico.

Telegraful, în aceste părţi, este întrerupt.

*

Veracruz.—Trupele americane, debarcate azi dimineaţă, au ocupat întreg oraşul. In luptele de eri au fost ucişi 150 mexicani.

La debarcarea de azi, trăgătorii mexicani au tras focuri de pe acoperişuri, asupra americanilor.

*

Washington. — Forţele americane domină cu totul Veracruzul.

Contra amiralii Badger şi Flechter au decis să împresoare oraşul.

Suveranii Angliei la Paris

— Importanţa politică a acestei vizite —

Paris.—Regele Angliei a primit azi dimineaţă pe ambasadorul Rusiei, Iswlosky, şi pe principele George al Greciei cu principesa.

Suveranii au mers apoi la ambasada engleză unde au primit delegaţiuni care le-au prezentat adrese. In urmă au luat parte la un dejun intim.

Suveranii, împreună cu preşedintele Poincaré şi cu d-na, au plecat la revista de la Vincennnes.

Excursionişti romîni la Belgrad

Belgrad.— Societatea romînă „Armonia" a sosit aseară cu numeroşi turişti romîni.

Vaporul «Serbia», avînd pe bord o mulţime enormă, a eşit în întîmpinarea vaporului romîn care aducea pe excursionişti.

La sosirea vapoarelor, o mulţime ca de 20.000 de persoane aştepta împreună cu numeroase societăţi belgradene.

In oraş, o mulţime enormă a aclamat pe oaspeţii romîni care au vizitat oraşul şi au asistat seara la un concert dat la Teatrul Naţional.

Demisia d-lui Maiorescu

Bucureşti.—Cu toată dezmînţirea vagă, pe care încearcă să o dee astăzi „Epoca", anunţînd întoarcerea în ţară a şefului peste o lună, ştirea demisiunei d-lui Maiorescu din şefia partidului conservator se menţine din sursa cea mai bună.

Intrunirea comitetului executiv al partidului conservator

Bucureşti.—Comitetul executiv al partidului conservator se va întruni mîine la orele 11 dim. acasă la d. Marghiloman.

Se va discuta şi lua deciziuni asupra atitudinei parlamentarilor conservatori în discuţiunile care reîncep cu ocazia deschiderei Parlamentului.

Etna în erupţiune

Roma.—Vulcanul Etna a început activitatea sa erupînd şi aruncînd lavă. In imprejurimi se simt cutremure de pămînt.

Petiţia d-lui N. Filipescu catre M. S. Regele

Bucureşti.—Vinerea trecută, d. N. Filipescu a trimis M. S. Regelui o petiţie însoţită de 35 acte oficiale, prin care se dovedesc ilegalităţile şi fraudele comise de liberali în alegegerile trecute.

D. Filipescu arată Suveranului în acea petiţie că, de oare-ce suntem în ajunul unor zile hotărătoare, fiind vorba de votarea unor importante reforme, e necesar ca glasul ţărei să fie ascultat şi să se ştie dacă într'adevăr ţara doreşte modificarea Constituţiei şi cele două reforme anunţate de liberali. D. Filipescu încheie cerînd ca M. S. Regele să intervină ca în noile alegeri sa se respecte secretul votului şi libertatea alegerilor.

Suveranul a comunicat petiţia şi documentele d-lui Ionel Brătianu, preşedintele consiliului.

Grav accident de aviaţiune

Bucureşti. — D. Nunu Protopopescu, fiul d-lui Take Protopopescu şi Director administrativ al Băncii „Oltul" din Slatina, a făcut eri un zbor la Rîmnicul-Vilcea îndreptîndu-se spre Mihăeşti, unde voia să viziteze pe d. Vintilă Brătianu. In momentul aterisării făcînd o mişcare greşită, aeroplanul a căzut cu violenţă sfîrmîndu-se. D. Protopopescu era însoţit de soldatul Malcan. Cel mai grav rănit este d. Protopopescu care are ambele picioare fracturate şi multe leziuni la cap. Soldatul are faţa şi mînele rănite, însă rănile sunt de mică importanţă. Ambii au fost aduşi în Bucureşti şi internaţi la Sanatoriul Dr. Gerota, unde d. Protopopescu fu operat.

Victima accidentului era pilot al Ligei aeriene.

Chestia insulelor Egeice

Francfurt—Corespondentul din Constantinopole a lui Frankfurter-Zeitiug telegrafiază că nu s'a dat nici un comunicat în privinţa întrevederei de eri dintre marele vizir şi generalnl Coandă. Cercurile diplomatice romîneşti de aci afirmă însă, că generalul Coandă s'a întors cu impresii foarte optimiste din Atena şi că chestia insulelor egeice va fi rezolvată în curînd şi pe cale pacinică.

Intrevederea între d-nii Ionel Brătianu şi Al. Marghiloman

— Intervenţia M. S. Regelui —

Bucureşti.—S'a remarcat în unele din uitmele şedinţe ale senatului, că d. Al. Marghiloman după ce a întins mîna d-lui Ionel Brătianu, a avut cu d-sa o scurtă convorbire. Explicaţia e următoarea.

In urma intervenţiei M. S. Regelui a avut loc un schimb de vederi între d-nii I. Brătianu şi Al. Marghiloman cu privire la reforme.

Se ştie că art. 128 din Constituţie cere ca modificarea acesteia să se facă cu avizul Suveranului. După cît se ştie M. S. Regele ia o parte efectivă la pregătirile pentru modificarea Constituţiei şi în această direcţie a cerut guvernului un acord cu partidele de opoziţie.

Şeful guvernului urma deci să aibă schimburi de vederi cu d. Al. Marghiloman, locţiitor de şefie al partidului conservator. Un influent personaj liberal a îndeplinit această dorinţă şi în casa acestuia a avut loc întîlnirea celor doi barbaţi politici.

D. Al Marghiloman a rămas în nota discursului ţinut de d-sa la senat, menţinînd părerea că partidul conservator fiind pentru rezolvirea chestiei agrare va face sacrificiul de a merge pînă la sancţiune; in chestia electorală nu vor merge cu concesiile de cît pînă la o lărgire a colegiu'ui întăi, întroducînd în el pe toţi capacitarii:

D. I. Brătianu ţine morţiş la unificarea colegiilor pentru a salva aparenţa unei victorii politice şi a acoperi concesiile ce e dispus să le facă conservatorilor în chestia agrară.

Acordul nu s'a stabilit, însă tratativele se vor relua.

M. S. Regele ţine ca să nu aibă loc lupte violente în jurul constituantei.

De închiriat *Dela 23 April un subsol compus din 5 odăi, 1 bucătărie 2 cămări pentru lemne, o pivniţă mică, în casa din strada Sft. Teodor 43 colţ cu Procopie 10.*

A se adresa la proprietar etajul de sus.

Piano *uzat se vinde eftin. Str. Sf. Atanase, 21.*

Asemenea sunt hulubi de vînzare.

De închiriat

în str. Ştefan cel Mare 27

Două odăi *cu bucătărie şi instalaţie de apă Closet modern pentru locuinţă,*

şi

Una odaie *mare frumoasă pentru un* **Birou.**

Informaţii la d. Isidor Margules str. Mare 27.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9 - 11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

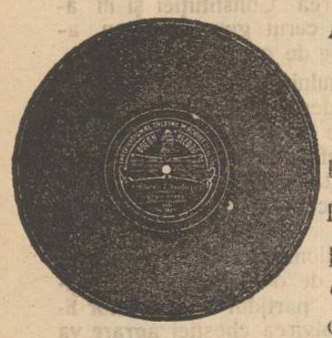

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fier** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vasluĭ

25% !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] *Nevralgiele* cele mai grele de [illegible], *Migrenele, Durerile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale* acute şi dureroase [illegible] l'alte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit o ușurare, se iau 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de Paris, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciile*

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asigurarea Romînia Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţă etc.

Societatea „Ancora“ încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziculu de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidenţă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 186
(fostă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEI No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar reproşabil, la practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de Mecanoterapie. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Femei. Sală specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiunile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 33.

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano** etc. ca: **Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince,** etc. etc.

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză, se restrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

BROITORIE BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu —Telefon No. 36.

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2150 Sîmbătă 12 Aprilie 1914

PRIN OBŞTII

Astăzi când cele două partide politice opuse nouă, sunt pe cale să reducă pretenţiunile lor în chestiunile la ordinea zilei şi să se apropie astfel fie-care în parte de programul partidului conservator-democrat, e bine să se puie din nou în discuţie una din chestiunile cele mai importante relativ la expropriere: ce se va face cu pămînturile expropiate.

Şeful nostru local, d. Al. Badareu, în marile său dîscurs rostit în Senat la 20 Martie trecut, după ce a aratat celè două însemnate neajunsuri ale exproprierei, atacarea principiului dreptului de proprietate în sine şi reducerea exportului nostru, a întrebat guvernul, dacă făcîndu-se totuşi expropierea, nu este un pericol de a persista în greşelile trecutului înproprietărindu-se ţaranii fără nici un capital altul decît braţele lor şi dacă n'ar fi de preferat de a se da pămînturile expropiate în arendă la obştiile săteşti, pentru ca aceste pămînturi să nu devie proprietate privată, decît atunci cînd ţaranii vor dispune de capital. Iată o chestiune capitală. Şi dacă e adevărat că împropietăririle de pînă acuma n'au rîdicat pe ţărani din starea economică rea în care se găsesc, şi-i adevărat că arendarea de pămînturi de către ţărani prin mijlocirea obştiilor a dat rezultate minunate pentru ei, soluţiunea şefului nostru se impune.

Ştim cu toţii felul de muncă agricolă a ţaranului nostru şi numeroasele ei neajunsuri; cunoaştem rezultatele ei însemnate şi ne dăm samă că proprietarul ţăran, nu poate rezista decît prin faptul, că el nu socoteşte munca şi că nevoile lui sunt cu desăvîrşire reduse. Dobîndirea unei bucăţi de pămînt în astfel de condiţiuni nu poate înbunătăţi starea economică a ţaranului şi nu face decît să-i procure o mulţumire sufletească de scurtă durată. Şi nu socotim şi greutăţile pe care el forţat le va avea pentru achitarea pămîntului dobîndit pe datorie.

Ţaranului îi trebue o educaţie economică, el trebue să ştie cum să lucreze pămîntul, trebue să ştie cum să-şi valorifice mai bine produsele lui, cum să întrebuinţeze ceea ce a realizat din vînzarea lor, ţaranului nu-i trebue numai decît pămînt. Zic nu-i trebue numai decît, căci proprietatea chiar în condiţiunile actuale nu-i poate să-i strice, decît doar atunci cînd va trebui să plătească prea mult, faţă cu ceea ce rentează pentru el pămîntul cumpărat.

Evident însă, că atunci cînd el va poseda toate cunoştinţele aratate mai sus şi va fi în stare să le aplice cu folos în viaţă, atunci numai va merita să devie proprietar şi deci să fie încurajat în această direcţiune. Deci aceasta să ne preocupe şi nu împroprietărirea lui. «Ne facem iluzii zadarnice, — zice admirabil d. Badareu în discursul său,— şi menţinem pe ţărani într'o superstiţie socotind că în proprietatea unei bucăţele de pămînt stă scaparea, pe cînd scaparea reală stă în sporirea quantumului de producţiune în care un om poate ajunge într'un timp dat, muncind înarmat, cu toate cele trebuitoare o bucată de pămînt, indiferent de titlul cu care are acel pămînt la dispoziţie».

Dacă, deci, ţăranul prin împroprietărire n'a căştigat şi nu poate cîştiga mult, dacă el are nevoe de educaţie economică şi astăzi se face pentru el exproprierea,—mai mult în vederea viitorului, decît a prezentului,—de ce să nu se dee obştiilor săteşti pămînturile expropriate? Obştiile desvoltă spiritul de asociaţiune a ţaranului, ele îl iniţiază în economia politică naţională şi cînd sunt puse sub conducerea unor agronomi specialişti sunt adevărate şcoli practice de agricultură.

S'a zis chiar că exploatarea agricolă ce se face în obştie e superioară chiar celei făcute pe proprietatea mare. Obştia, în adevăr, întruneşte şi avantagiile marei proprietăţi şi acele ale micei proprietăţi, căci pe de oparte lucrează pe intinderi mari de pămînt şi întrebuinţează maşini, face asolamente, iar pe de altă parte împărţind moşia în loturi individuale, face pe ţăran să beneficieze personal de produsul muncei lui şi pentru aceasta să pue toată sîrguinţa şi maximul de muncă ca şi cum ar lucra pămîntul său.

Ce vrem mai mult? Cînd am văzut cît e de greu să cultivi pe ţărani în şcoli în direcţiunea vieţei practice, cînd am văzut ce rezultate au dat pînă acuma şcolile speciale de agricultură, trebue să recunoaştem că numai cu ocaziunea muncei poţi învăţa pe ţăran, că numai practicînd, el se va educa economiceşte şi va dobîndi cunoştinţele necesare pentru un traiu mai bun. Şi recunoscînd aceasta să stăruim cu toţii să se deie obştiilor rolul ce li se cuvine, căci ele constituesc faţă de împrejurările actuale din ţara noastră mijlocul cel mai superior de exploatare a pămîntului din partea ţaranului.

V. G. C.

NOTA ZILEI

Odată cu sosirea primăverii „Deşteptarea“ a înviat din morţi şi iată cum îi cîntă:

«...E frumos îi artistic întreg aşezămînt al naturei, ce ne înconjoară, şi totul este ca şi o maşină, unde binele este înăuntrul ei, raţiunea spre folosul omenirei, iar răul vine din afară, ce strică divina operă a Celui a Tot Putinte, şi face, ca să dispară această armonie încîntătoare a naturei omeneşti.

Dar şi omul fiind la fel cu marele întreg al naturei se conduce, şi el mai de aceleaş reguli cu mici deosebiri inerente naturei sale, căruia îi dă dreptul să iasă afară din inerţia materiei şi să se mişte şi voiască după propriele sale interese şi arbitru său care trebuind să fie morale, căci o putere supraomenească a putut hotărî şi prescrie prin preceptele sale, care trebuia să fie regulele acestei morale, prin care omul ă trebuit să-şi îndrepteze mersul vieţei ideale, fără multă greutate şi pericole».

Asemenea produse stilistice, dau revistei un parfum... de ieşit afară din inerţia materiei, nu alta!

POLITICE

Partidul are şef

Conservatorul **dezminte formal ştirea că d. Maiorescu ar fi domisionat din şefia partidului conservator. Scurt şi lămurit dar. Mult liniştitul partid conservator n'a rămas văduv de şefie.**

Lucrul ne bucură şi, evident, în primul loc, pentru că o valoare politică ca d. Maiorescu nu se demite tocmai acum, cînd autoritatea d-sale este atît necontestată,— bine înţeles de toţi acei, cari nu fact parte actualminte din partidul conservator.

Ne mai bucură şi pentru faptul că în împrejurările importante politice ca cele de astăzi, nu vom azista încă odată şi din nou, la lupta pentru şefie, cu toate accesoriile bine cunoscute şi caracteristice, cînd această luptă se dă în lăuntrul partidului conservator.

Aceasta nu însamnă însă că problema şefiei efective nu rămîne şi ea în întregime, cu toate că d. Maiorescu continuă să rămîie şef. Şi iarăşi nu însamnă că nu remîne în întregime chestia, necunoscută pînă acuma la noi, ca în momentul în care se ticluеşte o prefacere a întregei noastre vieţi economice şi sociale, şeful unui partid să se ţină cu totul departe de orice acţiune politică şi să lase conducerea acestui partid unui comitet diriginte, care este lipsit de unitate de directivă şi acţiune Ceva mai mult, acel şef, prin absenţa lui face posibilă influenţa decisivă a unui personagiu politic care nici odată n'a avut busolă în vieaţa sa şi care a imprimat pururea actelor sale politice un caracter amoral lesne explicabil.

Partidul are şef. El nu are însă cârmaciu şi din cauză că d. Maiorescu este şef cum este, partidul este de fapt condus de un om, care are în politica internă, concepţii tot atît de sănătoase, cum le-a avut şi în politica externă, cînd, acum un an, propunea alianţă lui Enver-Bey.

De ce se agită meseriaşii?

Ziarele locale anunţă pentru mîni, Duminecă, o întrunire a meseriaşilor iaşani, cu participarea d-lui Mihai Botez din Capitală.

A ajuns un fel de panaceu oratoria publică a maestrului tinichigiu Botez la toate întrunirile meseriaşilor, fie din Capitală, fie din celelalte oraşe.

D. Botez cumulează situaţia de meseriaş şi acea de politician liberal, sau chiar de fruntaş liberal, întrucît a fost candidat guvernamental în Capitală. Atît de guvernamental, în cît a primit sacrificiul de bună-voie ca, satisficînd dorinţa guvernului, să lase locul liber la balotagiu pentru achiziţia scumpă regimului, tribunul Fleva, deşi d. Botez întrunise 1850 voturi şi, fiind candidat oficial la colegiul al doilea, avea toate şansele să fie ales.

Departe de a face pe nemulţumitul, din potrivă, d. M. Botez şi-a reluat toiagul pribegiei profesioniste şi iată-l din nou organizator şi agitator al meseriaşilor din ţară.

Dar dacă pînă la un punct am înţeles această specialitate la opozantul Botez, rîvnitor de glorie uşoară, pus în serviciul unui partid, care s'a declarat adversar al legei d-lui Dim. Neniţescu şi Gîdei, nu ştim ce să mai credem astăzi, cînd îl vedem continuînd agitaţia.

Ce nevoie este oare de această febrilă activitate a d-lui Botez?

E de ajuns ca guvernul să facă un semn şi va avea concursul miilor de meseriaşi cărora, pentru un motiv ori pentru altul, legea nu a reuşit să le devină dragă. Poate pentru că le-a luat din mînă ori-ce conducere în viaţa corporaţiilor şi breslelor, dîndu-le pe acestea în seama unor funcţionari, esclusiv, reducînd comitetele la zero, anihilînd ori-ce iniţiativă şi ori-ce spirit de organizare muncitorească.

Motivată ori nu, dispoziţia aceasta s'a menţinut peste tot. Dovadă că nici a zecea parte din contingentele de meseriaşi şi nici a doua-zecea parte dintre meseriaşii cu drepturi cetăţeneşti în special, nu s'a supus obligaţiunilor impuse prin Legea Meseriilor.

Are guvernul liberal vre-un proiect de organizare mai temeinică? A găsit noul ministru al industriei, d. Radovici, secretul pentra a linişti pe meseriaşi şi, în acelaşi timp, a-i servi cu adevărat în propriul lor interes pe care se poate să nu-l cunoască nici ei înşişi?

Dacă da, să-şi spună cuvîntul cu preciziune.

Dacă da, ce nevoie se simte de plimbările d-lui maestru tinichigiu Botez, fost şi poate viitor candidat la deputăţie, dar gata să cedeze locul cînd interesele guvernului ar cere?

Avem impresia că drept orî-ce îmbunătăţire a situaţiei lor, meseriaşii se vor alege cu balivernele d-lui Botzz, tocmit ca să-i agite şi să-i încînte fără nici un gînd sănătos.

□

Mici Polemici

D-nii Ionel Brătianu şi Al. Marghiloman şi-au dat mîna...

...Ambii au avut senzaţia unui fier roşu.

*

Se anunţă că d. dr. Possa va fi unul dintre sacrificaţi în alegerile pentru Constituantă.

Cu alte cuvinte hirurgul va fi... operat.

*

Ziarele se ocupă mereu de procesul în ju l revistei d-lui maior Uesu.

.. ult uet!

*

Cum par conservatorii puri fără şef?

...Fără chef!

*

Vulcanul Etna a intrat în erupţiune,

O simplă erupţie de entuziasm pentru escursioniştii iaşani, cari tocmai se găsiau în regiuni vulcanice.

*

De pe urma misiunii spaniole, care a fost în Bucureşti, o să se aleagă mulţi cu cîte un... castel în Spania.

*

Nu s'a găsit nici un chip de a se împăca cele două fracţiuni socialiste bulgare.

...Semănătorii păcii pe pămînt!

*

D. Matei Cantacuzino, şeful conservator local de altă dată, a fost bun de saftea.

După cîteva luni avem demisia şefului suprem, d. Maiorescu,

*

State Dragomir a localizat în versuri pe Shakespeare.

Decît să-l maltrateze ca actor, mai bine ca... poet.

*

Intr'o singură zi au avut loc la Londra 14 incendii.

...De cînd cu sufragetizmul, toată Anglia pare a fi devenit foarte inflamabilă.

*

In loc de „zeul elevilor noştri“ corectorul a tipărit eri „zelul elevilor“. Nu-i vorba, merge şi aşa...

*

Confratele nostru „Mişcarea“ caută nod în papură erorilor noastre de... stil. In schimb cităm din «Mişcarea» de eri:

«La Conservatorul de muzică din localitate s'a format o asociaţie de 5 profesori cari înjghebînd un quartet».

Aci e oare tot tiparul de vină?

OAMENI ŞI LUCRURI

Ce a mai fost...

Articolele sfătosului şi cunoscutului nostru confrate neprofesional, d. V. I. Radu, asupra ziaristicei şi ziariştilor, aduc în discuţiune o sumă de probleme interesante.

Vor avea ele vre-o urmare practică imediată, în ce priveşte selecţionarea personalului ziaristic, ori asupra criterului după care, în viitor, ar fi să se recruteze funcţionarii presei.»

Ar fi greu să hazardăm atari afirmări. Pentru moment şi încă pentru multă vreme, credem, criteriul de alegere a colaboratorilor de ziare—ori care le-ar fi rolul, puterea şi atribuţiunile, după însuşirile şi cunoştinţele ce prezintă — va fi tot vechea deviză: « entre qui veut, reste qui peut. »

Nu există—şi multă vreme încă nu va exista o normă, — una şi aceeaşi fixă şi obligatorie, pentru ca să dobîndească cineva, ori-cine, calitatea de scriitor la ziar. Pentru că în afară de atribuţiile firesti şi de obligaţiunile profesionale în legătură cu tecnica ziarului, cu apariţia lui la oara precisă, cu elementele administrative şi cu partea de răspundere politică, mergînd adeseori — la ziarele de partid — pînă în intimităţi personale, scrisul la ziar nu este o artă pe care să n'o capete, cu puţină deprindere şi bunăvoinţă, ori-care cetăţean dispunînd de oarecare cultură şi care a cetit ziare. Cine oare n'a cetit şi nu datoreşte ziarelor o parte din cunoştinţele sale? Cîte sute de persoane n'ar putea scrie la ziar şi nu o fac din atîtea şi atîtea consideraţiuni? Este aci o problemă de analizat şi de discutat, asupra căreia ne vom mai opri.

Dar în ce priveşte a doua categorie a propunerei d-lui Radu, alcătuirea unei organizaţiuni a presei iaşane, lucrul s'a încercat, în decursul ultimelor două decenii, de două-trei ori, fără izbîndă.

Intîmplător, am regăsit mai eri o cartă postală imprimată în cuprinsul următor:

Cercul « Pressa »
din Iaşi

Domnule membru,

Duminică 22 Ianuar ora 12 s'a hotărît ca toţi membrii cercului să ieie împreună dejunul la Otel Buch.

Amintindu-vă aceasta, vă fac cunoscut că după dejun se va ţinea şedinţă,

Preţul tacîmului, de 3 lei, îl veţi remite d-lui casier.

Preşedinte,
E. Herovanu

Iaşi 20 Ian. 1906

Iată dară un «cerc», care n'a fost nici prima nici ultima încercare de a se înjgheba în Iaşi o organizaţie ca acea propusă de neobositul nostru confrate d. Radu.

Şi cu toate aceste a doua Capitală a ramas oraşul ziariştilor... neprofesionişti, după cum trebuie să se fi convins acum şi noul ministru al lucrărilor publice, pe care Iaşul nu l'a prea sărăcit cu « fraiuri» pe C. F. R.

Din ce pricină încercarea din 1906 ca şi altele — trecute ori viitoare — rămîne fără succes vom arata cu alt prilej.

Rodion

Art. 132 Const.

şi legiuirile la care se referă

XIV

Intre sentinţile care admit inalienabilitatea absolută, cea mai complect motivată este acea a tribunalului Teleorman din 10 Oct. 1900, sub preşedinţia d-lui Gheţu, publicată în Curierul Judiciar No. 75 din acelaş an. Cităm în rezumat cîteva din principalele argumente:

1) Legea jud. de O. din 1 Iunie 1896, prin art. 42 al. 1 declară pămînturile rurale şi locurile de casă ale locuitorilor săteni, *neurmăribile* şi *nesechertrabile*. Această lege este interpretativă art. 132 din Const., căci dacă acest art. ar fi admis *alienarea către săteni*, n'ar fi fost cu putinţă a declara acele locuri *neurmăribile în nici un caz*.

2) In proectul de revizuire (pag. 937) se evită (la art. 133) cu îngrijire cuvîntul *menţinere* din art. 133 al Constit. din 1866 şi pe acele de *prelungire* şi *încă* întrebuinţate de raportor în proiectul ce prezintă şi în raportul său, ceea ce dovedeşte preocuparea legiuitorului, de a reforma fundamental principiul inalienabilităţii, aşa că nu poate rezulta ideia ce se atribuie Camerilor constituante din 1884.

3) Deputatul Arapu a propus un amendament în aceşti termeni: *„vînzările şi schimbările de pămînt, nu intră în prescripţiunile legei de faţă, pentru săteni“*, dar nu s'a pus în discuţie pentrucă nu s'au găsit cinci deputaţi să-l susţie. Deci Camera era dominată de ideea inalienabilităţii absolute, adică abrogarea legilor anterioare în toată întregimea lor. Nu se poate explica aceasta prin superfluitatea acestui amendament, întrucît din discursurile celorlalţi nu rezultă această idee

* * *

Care este starea doctrinei cu privire la interpretarea art. 132 din constituţia actuală?

In genere doctrina este călăuzită de jurisprudenţa Curţei de Casaţie, care de la 19 Iunie 1891 a rămas pînă astăzi constantă. Astfel, interpretul codului nostru civil., d. Alexandrescu, discutînd principiul inalienabilităţii pămînturilor rurale, în tom. III, partea I, ed. II, p. 132 in notă, zice: „Se susţine de unii că înstrăinarea pămînturilor rurale, ar fi cu totul oprită prin art. 132 din Constituţie, care n'ar permite de cît schimburile acestor pămînturi. Jurisprudenţa Curţii de casaţie şi a majorităţii tribunalelor din ţară, decid însă cu drept cuvînt, că art. 132 din const. nu opreşte pe săteni de a înstrăina pămînturile lor la alţi săteni sau către comună, pentrucă acest text n'a făcut de cît să dea inalienabilităţii, un caracter constituţional, prelungind termenul acestei inalienabilităţii pînă la 1916».

D. Alexandrescu, după ce aprobă acest sistem, prin vorbele «cu drept cu-

LAPTE CONDENSAT NESTLE

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6. Bucureşti.

vînt“ îl numeşte îndată «singurul juridic» dîndu-i o nouă şi mai puternică aprobare. Din convorbirile ce am avut cu marele jurisconsult asupra acestei probleme juridice, d-sa mi-a declarat că alienabilitatea între săteni, trebue admisă din două puncte de vedere capitale: 1) Nu există interes social ca să se împedice alienarea între săteni, căci prin aceasta, scopul legei nu este întru nimic înlăturat şi 2) Inalienabilitatea absolută ar fi un sistem prea riguros, care se opune unui principiu economic de un interes social mai mare: libera circulaţie a bunurilor.

Atunci i-am obiectat şi i-am zis: 1) Copiii, fraţii şi rudele unui sătean sînt mai aproape de el de cît un consătean oarecare, distincţiune pe care o lege bine chibzuită trebue neaparat să o facă şi 2) Ţăranul în genere poate fi lesne amăgit, chiar de un consătean mai rafinat, aşa că s'au văzute multe fraude şi multe despoeri din cauza aceasta. Trebue să luăm pe ţăran aşa cum e, iar nu cum ar trebui să fie peste cîteva generaţii şi de aceia o lege bine întocmite nu-l poate lăsa în voia întîmplării, de teamă ca nu cumva să sufere o ştirbire marele principiu economic a liberei circulări a bunurilor.

Pe cît se vede, călăuzit de aceste motive destul de hotărîtoare, d. Alexandrescu trece cu vederea împrejurarea că textul art. 132 este clar şi că din text nu reesă păstrarea sistemului anterior. Pentru aceia mă întreb: care sînt normele şi limitele de interpretare a unei legi? şi am să răspund cu pasage din chiar opera d-lui Alexandrescu.

In vol. I ed. II p. 65, găsim acest pasaj: „Cînd o lege este însă *destul de lămurită*, judecătorul nu trebue să se depărteze **de la litera ei**, sub cuvînt de a-i pătrunde spiritul. Această maximă, care făcea parte din titlul preliminar al Proiectului codului francez (art. 5) şi pe care Laurent o reproduce în art. 29 din Anteproectul de revizuire, este de foarte mare însemnătate, şi ar fi de dorit ca ea să fie înscrisă în lege, pentru a nu se călca zilnic în picioare atît de doctrină cît şi de instanţele judecătoreşti“.

A zice că art. 122 este rău redactat şi nu are preciziune, este a aduce o mare şi nedreaptă ofensă Constituantei, care de sigur că a ştiut ce spune şi ca atare nu putem să-i atribuim intenţii pe care, dacă le-ar fi avut, le-ar fi exprimat, cum le-a exprimat în legile anterioare.

La pag. 74 din acelaş volum, găsim următoarea idee în contra căreia nu poate fi nimene: «Oricare ar fi mijloacele de interpretare întrebuinţate de judecător, el nu poate să-şi substitue voinţa sa aceei a legei şi să modifice un text existent, afară de cazul cînd el ar fi rezultatul *unei erori materiale*, precum sînt între altele, în legislaţia noastră: art. 468, 1031 etc., care cuprind mai multe erori materiale de redacţie“.

In vol. 4 partea II ed. II pag. 567, care se află sub presă şi va apare curînd, găsim scris tot de d. Alexandrescu, următoarele cu privire la interpretarea legilor:

«In cartea preliminară a codului civil, exista, în privinţa interpretării legilor, o regulă foarte înţeleaptă, care a fost eliminată: «*Quand une loi est claire il ne faut point en éluder la lettre, sous prétexte d'en pénétrer l'esprit*». Laurent adaugă următoarele observaţii: «Que de fois on fait violence à la lettre pour faire dire au législateur le contraire de ce qu'il dit, sous le prétexte qu'il n'a pas voulu dire ce qu'il a dit réellement! On contrarie la volonté du législateur, en ayant l'air de la respecter. et on viole la loi sous couleur de l'interpreter“. (Laurent, tom. I No. 273, p. 342,343).

V. Cireş
avocat

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele din strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9-11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

UN RASPUNS

Primim cele ce urmează cu rugămintea de a le da publicităţei:

Domnule Director,

Am onoare a vă ruga să bine-voiţi a insera în jurnalul „Opinia“ cele ce urmează.

Prin jurnalul „Evenimentul“ un oarecare necunoscut (foarte transparent însă) cuprins de spasmele neputinţei, prin fel de fel de invective grosolane, şi cu un ton atît de plîngător, insinuant şi comic de par'că l'ar imita pe artistul Iulian, în cucoana Manda cînd îşi boceşte neamurile la cimitir; caută să convingă lumea că procedeurile mele ca membru în comisiunea numită de Onor. Minister pentru recomandarea unicului candidat la catedra de Contrapunct şi compoziţie de la Conservatorul din Iaşi, precum şi investigaţiile mele ca director al Conservatorului au fost aşa de incorecte şi îndrăzneţe, în cît sentimentul datoriei l'a obligat să deie semnalul de alarmă şi să arăte, că dacă măsuri serioase nu se vor lua contra mea, viitorul Conservatorului este ameninţat de un adevărat dezastru.

Natural, că dacă transparentul necunoscut s'ar fi ocupat numai de mine, nu i-aşi fi răspuns nici un cuvînt. Fiind însă la mijloc alte persoane şi alte interese sunt obligat a da lămuririle cuvenite pentru ca lumea care se interesează de instituţia noastră să nu poată bănui nici un moment că poate exista ceva adevărat în toate insanităţile ce a scris în coloanele ziarului „Evenimentul“ zisul transparent reclamagiu,

Vin la chestie:

Pe ziua de 15 Decembrie, anul expirat 1913, prin Monitorul Oficial a fost scoasă la concurs catedra de Contrapunct şi compoziţie de la Conservatorul din Iaşi. Termenul de înscriere a fost de trei luni, adică pînă la 15 Martie 1914. I înă la această dată n'a fost înscris de cît un singur candidat, d. A. Ciolan, care este şi suplinitorul catedrei. Pentru a dovedi şi mai bine exactitatea celor afirmate de mine voi reproduce şi Ord. Ministerului cu No. 22498 din 19 Martie a. c., care este următorul:

Domnule,

In monitorul oficial No. 207 din 15 Dec. 1913 s'a publicat vacantă catedra de contrapunct, fugă de compoziţie de la Conservatorul de muzică din Iaşi.

Subsemnatul are onoarea a vă ruga să luaţi parte la comisiunea instituită pentru aprecierea studiilor făcute, precum şi a reputaţiunei artistice a D-lui Antoniu G. Ciolan *singurul candidat.*

Comisiunea se compuue din d-voastră şi d-l Al. Zirra, lucrînd sub preşidenţia d-lui Popovici, directorul conservatorului din Bucureşti.

Conform art. 159 din regulamentul conservatoarelor, comisiunea urmează a se întruni pentru a se constitui în localul Conservatorului din Bucureşti în ziua de 23 Martie a. c. ora 9 dimineaţă.

Vă trimetem aci alăturat două foi de drum pe distanţa Iaşi — Bucureşti şi înapoi p. ministru *I. Simionescu.*

La termenul fixat întrunindu-ne în cancelaria Conservatorului din Bucureşti. d. Popovici, preşedintele comisiunei, ne prezintă odată cu titlurile d-lui Ciolan şi pe acela a d-lui T. Teodorescu adăugînd că înscrierea d-sale la concurs a făcut-o cu două zile mai tîrziu de cît termenul prescris de regulament, lucru ce uşor s'a putut constata şi din rezoluţia care a fost pusă pe peteţiunea d-lui Theodorescu de către minister.

De sigur că primul nostru gînd a fost de a cerceta regulamentul şi a vedea dacă ne permite să-l admitem şi pe d. Theodorescu la concurs. Eată ce spuue art. 156 din regulamentul în vigoare: «Pănă în ziua fixată prin publicaţie, candidatii trebuie să adreseze ministerului cererile lor, în nici un caz şi sub nici un motiv nici o cerere de înscriere nu se va mai primi după acest termen».

Aşa dar singurul candidat legal a ramas d. Ciolan, pe care comisiunea l'a recomendat. Totuşi pentru o şi mai deplină convingere că procedeul nostru a fost legal eu personal m'am dus la Minister, şi am expus cazul, arătînd şi art. din regulament la care întîmpinare am primit răspunsul, că s'a procedat bine şi conform regulamentului.

Acesta este adevărul curat. Ş'acum întreb la rîndul meu, de partea cui este îndrăzneala şi incorectitudinea? De partea noastră care am procedat legal, sau de partea acestui domn care împroaşcă cu noroi? Oare dacă un candidat are intenţiuni serioase de a se prezenta la un concurs, nu găseşte în timp de trei luni un moment liber pentru a se înscrie? Este limpede ca ziua, că asemenea specimene, caută să pescuiască în apă tulbure, pentru ca mai tîrziu să se pozeze în victime, să arăte lumei, care nu este în curent cu aceste sisteme, că elemente de o aşa mare valoare artistica, cu studii nemăsurat de înalte şi cu lucrări de o valoare necontestată, au fost persecutaţi şi opriţi în desvoltarea culturală şi artistică. Noroc însă că asemenra jocuri meschine sunt descoperite la timp şi aduse la cunoştinţa publicului, pentru a le aprecia aşa după cum merită.

Drept concluzie şi pentru a satisface deplin pe transparentul necunoscut, adaug că: Atunci cînd Onor Minister al Cultelor şi Instrucţiunei publice va numi pe d. Ciolan profesor la Conservator, voi felicita şcoala din toată inima pentru achiziţia făcută.—Cît despre injuriile care cu atîta bună voinţă ni le adresează mie cu aceiaşi bună voinţă i le restitui pentru ca să aibă de unde alege titlurile ce probabil îi vor trebui pentru a le pune pe cărţile d-sale de vizită.

E. Mezzetti.

INFORMAŢII

D. Al. A Badareu a plecat aseară la Bucureşti.

Cu multă plăcere aflăm că amicul nostru Emanoil Buzne, fost deputat, care fusese bolnav de pneumonie, se află astăzi mult mai bine şi a intrat în convalescenţă.

Ni se atrage atenţiunea că strada Eminescu se află într'o stare extraordinară de necurăţenie, — un adevărat depozit de gunoaie.

Ori cît s'ar fi obişnuit iaşanii cu neglijenţele administraţiei comunale a Iaşului, e un adevărat scandal, starea în care sunt lăsate unele străzi.

Prin noul buget al Ministerului Instrucţiunii s'a făcut următoarele sporuri de lefuri cu începere dela 1 Octombrie 1914:

1). Salarul Directorului liceului Internat s'a ridicat la 200 lei lunar.

2). Salarul secretarului liceului Internat la 250 lei lunar.

3) Salarul secretarului liceului Naţional la 250 lei lunar.

4). Salarul secretarului şcoalei de Belle-Arte la 180 lei lunar.

3) Salarul secretarului Conservatorului la 150 lunar.

6) Salarul secretarului şcoalei normale V. Lupu la 150 lei lunar.

7) Salarul ajutorului de secretar de la liceul Naţional 120 lei lunar.

8) D-nii I. Băjean şi I. Botez au fost transferaţi cu salarul dela liceul Naţional la Internat.

Societatea ştiinţifică literară „Tinerimea Romînă“ va ţinea în ziua de 4 Mai a. c. un concurs între elevii şcoalelor secundare din ţară

Concursul va consta din o probă scrisă la Religie, L. Romînă, Istoria Patriei Geografie şi Desemn şi se va ţine în Bucureşti la Liceul Lazăr.

Elevii tuturor şcoalelor secundare care doresc a lua parte la acest concurs, se vor înscrie la secretariatul şcoalelor respective pînă la 20 Aprilie a. c.

Ziarul «*Rampa*» de azi cuprinde o corespondenţă din Craiova, din care spicuim: «d-na şi d-nul Braborescu au fost angajaţi la teatrul Naţional din Iaşi. Plecarea acestor artişti din Craiova, e încă, una din loviturile grele pe cari le primeşte teatrul nostru. Cu toată lipsa de fonduri ale teatrului naţional craiovean, comitetul a lansat zvonul, că a făcut cîteva angajamente, bine înţeles, *strălucite.* Un element nou angajat ar fi d. Economu din compania Voiculescu. *Comitetul ar face bine să angajeze în primul rînd un director,* un secretar cinstit şi cîteva talente reale. Apoi ar mai putea angaja şi ceva fonduri noi ca să poată plăti salariile rămase neachitate din Ianuarie.

D. Dragomir nemulţumit că a fost scos din direcţia de scenă, într'un cerc de prieteni politici a d-sale, a declarat că angajarea d-nei Braborescu la teatru din Iaşi, nu trebuia făcută, căci avem încă şapte femei în teatru cari joacă acelaşi caracter de role; tot d-sa a adăogat că la iarnă o să fie batae în privinţa distribuţiilor de roluri cu Braborească.

Şi încă suntem în primăvară!

Biletele pentru concertul excelentei cîntăreţe din Ardeal d-na Lucia Cosma se găsesc la agenţia „Thalia“.

Conferinţele didactice.— Eri la orele 3 după prînz, d. Mihai Pastia şi-a desvoltat conferinţa anunţată, vorbind despre şcoalele de adulţi.

Conferenţiarul a relevat marile foloase ce pot rezulta pentru ţară, prin infiinţarea de şcoli de adulţi, unde cei întîrziaţi pot căpăta ştiinţa de carte. A ilustrat zisele sale, arătînd foloasele aduse de şcoalele de adulţi înfiinţate de d-sa la Galaţi.

Terminînd d. Pastia, zise că unii naţionalişti socotese a face naţionalism prin spargerea geamurilor.

Nu sistemul acesta trebue întrebuinţat, prin răspîndirea culturei, prin îndreptarea săteanului spre muncă se face adevăratul naţionalism, iar nu prin spargerea geamurilor.

*

Membrii corpului didactic s'au întrunit apoi în secţiuni, unde s'au ţinut conferinţe asupra modului de predare a desemnului în şcoala primară.

*

Joi ora 3. Presidează d. Grigore Roiu. La ordinea zilei tratarea metodică a desemnului. Vorbeşte d. Zosin învăţător jud. Iaşi. A făcut rea impresie atitudinea puţin reverenţioasă a tînărului învăţător către o institutoare. După modul cum s'a prezentat se părea că d-sa are ceva de spus foarte important.

Vineri ora 9 dim. Presidează d. Gr. Roiu. D-nii Cososchi şi Sachelarie învăţători jud. Iaşi ţin cîte o lecţie practică de Desemn după care urmează critica acestor lecţii. La discuţie iau parte: d-nele Laura Roiu, Maria Buţureanu şi d. revizor şcolar, C. Vartic. Şedinţa se suspendă anunţîndu-se cea următoare la orele 3 p. m. cînd d. Sachelarescu, inspector şcolar, va vorbi despre Inteligenţă, în aula Universităţei.

*

Azi dimineaţă, la orele 9, d. Dimitriu institutor, şi-a desvoltat conferinţa anunţată.

D-sa a vorbit: despre protecţia animalelor şi ideia religioasă.

*

La ora 10 s'a continuat activitatea în secţiuni, cu lecţiuni practice de desemn.

*

Azi la ora 3, membrii corpului didactic s'au întrunit în aula Universităţei. Aci d. Sacheleresku, inspector al învăţămîntului primar, şi-a desvoltat conferinţa, vorbind despre: psihologia copiilor în vrîstă de şcoală.

Conferinţiarul a insistat mult asupra rolului învăţătorului, care are a ţinea seamă de aptitudinele copilului, să-l cunoască bine, pentru ca învăţămîntul să dea roadele dorite.

*

La ora 4 membrii corpului didactic s'au întrunit din nou în secţiuni, unde de astădată au avut loc lecţiuni practice de desemn, cu elevii de la diferite şcolei.

O deosebită atracţiune pentru iaşani va fi în actuala stagiune concertul anunţat de violonistul Mihail Barbu, laureat al Academiei Regale de muzică din Berlin.

Concertul, dat cu concursul pianistului Fuchs din Bucureşti, are loc la 19 Aprilie în sala teatrului naţional.

Aseară la ora 9 un incendiu a distrus o şură, în str. Gîndu 15.

Focul a provenit de la o ţigară, aruncată din nebăgare de seamă.

Implinindu-se un an de la moartea economului lui N. Vereanu, se va oficia, mîine Sîmbătă, 12 April ora 9 a. m., un parastas la biserica Talpalari în asistenţa familiei, clerului, prietenilor şi cunoscuţilor decedatului.

Iată ieri cursurile valorilor cari au avut loc la Bursa din Capitală încheeri:

Banca Agricolă 564—563,
Banca de Credit Romîn 918—919—918,
Banca Generală Romînă 2245—2244,
Banca Romînească 777—774,
Soc. Dacia Romînia 1650—1649,
Pe bani gata a mai încheiat:
Renta amort. impr. de 120 mil. din 1894 de 4 la sută 88 75.

Acţiunile băncei Marmorosch Blank au fost negociate între 906—902.

D. er. Bejan a luat iniţiativa, de a crea nişte cursuri libere, la spitalul Maternitatea, pentru moaşele particulase din ocalitate.

Iată noul program de astă-seară Vineri al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli: (reprezentaţie de beneficiu).

In mînile briganzilor. Desfăşurare detectivă în două părţi, după naraţiunea romancierului Conan Doyle.

Documentul furat. A doua povestire detectivă, tot de acelaş autor (2 părţi).

Asasinul, comedie daneză, interpretată de artiştii-comediani scandinavi.

Experienţele lui Romeo, scene foarte humoristice.

Sosirea Prinţului de Wied la Durazzo în Albania. Scene şi vederi înregistrate în timpul solemnităţilor.

In pauza mare: Miss Leona, scene artistice de varieteu.

Mîne Sîmbătă un singur matineu şi reprezentaţie serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 13 Aprilie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical:

Martin Corbea, romînul nevinovat, condamnat pe nedrept în Ungaria.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1 7 9 3“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871) etc.

Azi dimineaţă s'a oficiat un ales serviciu divin la biserica Vovidenie, cu ocazia sărbătorii „Izvorul Tămăduirei“.

Diverse.—Vagonul tramvaiului cu No. 15, venea cu mare viteză spre Tg. Cucului şi drept dinspre ulicioara care dă vis-a-vis de turnul Goliei, eşea o birjă cu două doamne; noroc a fost că birjarul a întors repede calul spre locuinţa d-lui dr. Steuerman, căci altmintrelea se întîmpla o mare nenorocire. Noi de mult am relevat aceste cazuri, cari pot să aducă mari nenorociri şi am arătat că la toate încrucişările de strade, unde trece tramvaiul, să fie postat uu gardist, sau să fie obligată direcţia tramvaelor ca să aibă un om pus acolo, pentru a împedeca aceste nenorociri.

— Toate şcoalele primare şi secundare 'şi deschid cursurile regulat de Luni 14 curent, pănă la 31 Mai cînd încetează pentru vacanţa mare.

— Din nebăgarea de seamă a unui copil, un puternic incendiu a distrus o parte din locuinţa locuitorului Vasile Grigoraş, din Coarnele Caprei.

— Locuitorul Th. Băjenaru, din satul Cîrjoaia, fiind turmentat de băutură, a împuşcat la umăr pe locuitorii D. Tăslăoanu şi Ion Sumaru.

Victimele au luat pe agresor la bătae, rănindu-l grav.

Toţi trei au fost internaţi în spitalul din Hîrlău. Starea Ior nu e gravă.

— Un foc provenit din negligenţă, a distrus o şură a lui Gh. Berleagă din Costuleni.

— Aseară bucovineanul Neculai Mitru, servitor la berăria Zimbru din strada Păcurari, a tras un foc de armă, fără însă a nimeri pe cineva.

Se crede că numitul voia să se sinucidă.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

Unele ziare ne-au atribuit paternitatea unei informaţiuni prin care se spunea că guvernul are de gînd să nu mai susţie proectul din iniţiativă parlamentară cu privire la incompatibilităţi.

Adevărul este că „Opinia“ n'a susţinut nici odată aşa ceva; ceva mai mult. Suntem în măsură de a afirma că imediat după redeschiderea camerelor proiectul în chestiune va fi votat.

Ziarele liberale au cuvîntul în privinţa informaţiunilor noastre cu privire la autorizaţia jocurilor de noroc la toate staţiile balneare şi climaterice din ţară şi în special în privinţa autorizaţiei date lui de Marçay.

Cazul constituie o nouă şi tipică dovadă despre cele două morale ale partidului liberal: morala din opoziţie şi morala de la guvern.

Din Capitală ni se comunică faptul că de cîteva săptămîni se lucrează, cu mari şanse de succes, la întemeierea unei societăţi petrolifere, menită a avea un mare rol în industria noastră petroliferă.

Se pare că prin modul ei de constituire societatea în chestiune va pune din nou în discuţie concepţia cointeresărei statului în întreprinderile societăţilor particulare.

Conferinţele clubului conservator-democrat vor reîncepe Joi 17 Aprilie, cînd prietenul nostru G. Dornescu va vorbi despre *Improprietărire.*

Sperăm să putem publica în numărul nostru de mîine nuoi şi foarte interesante amănunte cu privire la cercetările ce se fac în chestia divulgă ei unor secrete de ordin militar, aparţ nînd corpului al IV-lea de armată.

N'ar face rău poliţia dacă ar lua măsuri ca să fie oprit zgomotul infernal ce-l fac automobilele cînd trec pe stradele Iaşului.

O fi poate plăcut pentru şoferii sau cei din vechicul, ca sub această formă să atragă atenţie tuturor—dar nu este mai puţin adevărat că în nici un oraş civilizat din lume ast-fel de lucruri nu sunt tolerate.

Ce ar fi de capul Bucureştenilor de pildă dacă sute de automobile, care circulă zilnic pe calea Vtctoriei, ar face zgomotul, pe care-l fac cele cîte-va automobile de la noi cînd trec pe străzile principale.

S'au lansat liste de subscripţie pentru mărirea fondului teatrului sătesc ambulant, care va funcţiona în toamnă.

Iniţiativa şi strîngerea fondului e sub înaltul patronagiu al M. S. Regina.

Cu privire la ticăloşiile comise de autorităţile administrative din judeţul Suceava, în comuna Valea-Seacă, pentru a împiedeca reuşita vre-unui sătean care ar nutrî simpatii pentru proprietarul acelei moşii, ni se comunică faptul că pe lîngă o sumedenie de alte acte de ingerinţi şi presiuni, comandantul de jandarmi a închis cîrciuma şi a încheiat un mare număr de procese verbale de contravenţiuni, toate făcute în scopul de a răspîndi teroarea printre săteni. Rezultatul însă ie că acum domneşte acolo o mare agitaţie,

D. dr. Sion nu mai conteneşte cu moralizarea foastei direcţiuni a serviciului sanitar pe tema risipei şi relei administraţiuni. In special, pare că osîndeşte cumpărarea vilei « Greerul » pentru un sanatoriu, ori un azil medical.

Părerea d-lui dr. Sion nu l'a împiedecat însă ca, abia venit în capul serviciului sanitar, să instaleze ca intendent al vilei pe un domn fără ocupaţie şi să-i fixeze un salaru de 100 lei, deşi alţii ofertase pentru « postul » superfluu de intendent numai în schimbul celor două hectare de pămînt cultivabil, din jurul vilei « Greerul ».

Escursioniştii noştri liceali plecaţi în Italia sunt pe cale de întoarcere. In Iaşi vor sosi Dumineca seara.

Oraşele vizitate sunt: Ancona, Roma, Neapoli cu împrejurimile între cari Vezuviul, pe cari l'au vizitat în amănunţimi. La Roma au petrecut 5 zile. Pe coasta Austriei au vizitat Triestul, Fiume şi Abbazia.

După propunerea făcută de către d. dr. Grigoriu, medic şef al judeţului, direcţiunea generală a serviciului Sanitar a încuviinţat angajarea încă a unui medic de plasă şi doi agenţi sanitari, pentru Judeţ.

In sala de primire a spitalului Central, a fost adus aseară un bolnav, care după cîte-va clipe, a încetat din viaţă.

Identitatea n'a fost încă stabilită.

Prima şezătoare literară organizată în Iaşi de cătră Societatea Scriitorilor Romîni are loc în sala teatrului naţional Sîmbătă 12 Aprilie.

Vor ceti următorii scriitori: Al. Brătescu-Voineşti, N. N. Beldiceanu, M. Codreanu, G. Diamandi; Calistrat Hogaş, P. Locusteanu, D. Nanu, D. D. Patraşcanu, M. Sadoveanu şi Gh. Topîrceanu.

Vor da concursul d-nele Elena Locusteanu, Bonciu, Lucia Cosma şi d-ra Nasta; d. Belcot artist va recita bucăţi umoristice.

Gh. Chiriac, servitor la d. Gr. Baldovin, pe cînd boia nişte ferestre, a căzut de pe scară, lovindu-se grav la cap şi fracturîndu-şi mîna dreaptă.

In stare destul de gravă a fost transportat la spital.

Veniturile vamale. — Ministerul de finanţe a încasat nrmătoarele sume din veniturile vamale pe decada a III a lunei Martie şi pe întreaga luna Martie a. c.

Pe decada a III a lunei Martie a. c. s'a încasat din taxele vamale 2.618.113 bani 60; din taxele de port s'a încasat suma de lei 97.357 bani 65 şi din taxele fondului comunal s'a încasat suma de lei 202.513.

Faţă cu decada corespunzătoare din anul trecut încasările vamale se prezintă cu un plus de lei 1 milion 1.073 bani 60; cele din taxa de port cu un plus de lei 2781 bani 50 şi la încasările fondului comunal cu un plus de lei 48,509 bani 5.

Pe întreagă lună Martie a. c. s'a casat suma de lei 345.180 bani 65 şi din fondul comunal s'a încasat suma de lei 542.940 bani 40.

*

Pe întreaga luna Martie a. c. s'a încasat din taxele vamale suma de lei 8.306.135 bani 85; din taxa de port s'a încasat suma de lei 345.180 bani 65 şi din fondul comunal s'a încasat suma de lei 542.940 bani 40.

Faţă cu luna corespunzătoare a anului trecut incasările vamale se prezintă cu un plus de 3.768.491 bani 95; cele din taxa de port cu un plus de 99.181 bani 75 şi încasările din fondul comunal cu un plus de lei 161.086 bani 40.

Cel mai vechiu şi mai vast depozit de tot felul de

INSTRUMENTE MUZICALE

N. Mischonzniky

Casă de Incredere. Fondată în 1885

— BUCUREŞTI, *Str. Colţei 7* —

Reprezentant pentru Romînia a celor mai mondiale fabrici de piane:

JULIUS BLÜTHNER, *Leipzig*
STEINWAY & SONS, *New-York*
ERARD, *Paris*
PLEYEL, *Paris*
SCHIEDMEYER & SÖHNE, *Stuttgard*
etc., etc., etc.

Pianele şi pianinile din aceste fabrici sunt de o perfecţiune şi elegantă uimitoare. Toate curţile imperiale şi regale din Europa posedă din aceste piane.

Se expediază şi în provincie. Serviciul foarte conştiincios.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Incidentul Vaida-Tisza

Budapesta.—In şedinţa de eri a Camerei, d. Vaida s'a plîns că nu s'a făcut nimic în chestia naţionalităţilor, cu toate promisiunile făcute.

D. Tisza a răspuns că tot ce s'a promis va fi adus la îndeplinire şi în curînd va da o ordonanţă în chestia învăţămîntului religios.

La un moment dat, d. Tisza a spus că nimeni nu bănueşte pe romîni de rusofilism,—dar probabil nimeni nu cunoaşte relaţiunile dintre d. Vaida şi fraţii Gherofski.

D. Vaida protestează şi spune că unul din fraţii Gherofski s'a prezintat la d-sa cu o recomendaţie şi alte relaţiuni n'a avut cu dînsul.

D. Tisza spune că va putea preciza faptul, prezentînd scrisoarea.

D. Vaida zice că este o mistificare.

Incidentul s'a oprit de-ocamdată aci.

Procesul din Satmar

Satmar. — Azi a început procesul atacului din 10 April 1913, din satul Kismaiteni, contra lui Jacovici vicarul noului episcopat ungar greco-catolic.

Romînii sînt daţi în judecată şi pentru exces contra statului.

Preotul George Marson, romîn, vorbind romîneşte, protestează contra acuzării, de a fi excitat populaţiunea şi de a fi pus la cale excese.

Ceilalţi acuzaţi neagă cele ce li se pun în sarcină.

Viitoarea şedinţă mîne.

Explozia de la Moreni

Bucureşti.—Iată noui amănunţe, asupra exploziei de la Moreni. Explozia s'a produs la sonda No. 52 a societăţei romîno-americană.

Dezastrul ameninţa să devie îngrozitor, căci incendiul ameninţa să se întindă asupra întregului basin.

Mulţumită însă energicei intervenţiuni a autorităţilor, dezastrul a putut fi evitat.

Pagubile trec de 100.000 lei. Focul incă n'a fost deplin stîns.

Comitetul executiv conservator

Bucureşti. — Comitetul executiv Conservator s'a întrunit astăzi la d, Marghiloman şi a discutat despre modalitatea luptei în alegerile pentru Constituantă.

Războiul american

— Rebelii s'au unit cu mexicanii —

— O declaraţie a lui Huerta —

Washington.—Cercurile oficiale interpretează remiterea paşapoartelor d-lui Stangnessy, ca un demers aducînd declaraţiunea de război.

Ministrul de război află că rebelii de lîngă Tampico s'au unit cu partizanii preşedintelui Huerta, contra americanilor.

Paris.—Ziarele află din Mexic că preşedintele Huerta a fost obiectul unor vii manifestaţiuni şi ovaţiuni în trecerea sa prin străzile oraşului.

Vorbind poporului, Huerta a zis că situaţiunea actuală s'a produs din vina guvernului american.

In trei săptămîni Mexicul poate pune pe picior de răsboi 4 milioane oameni. Mexicul îşi va apara suveranitatea şi independenţa chiar de-ar fi ca răsboiul să ţină 25 ani.

*

Ch huahua.—Generalul rebelilor, Carranza, a adresat preşedintelui Wilson o declaraţie zicînd că in vazia trupelor americane în Mexic este o violare a suveranităţii poporului mexican.

Generalul invită pe d. Wilson să evacueze Veracruzul.

*

Washington. — Exportul de arme în Mexic a fost interzis.

Preşedintele Wilson a răspuns generalului Carranza că acţiunea americanilor e îndreptată numai contra lui Huerta, că suveranitatea şi independenţa mexicană vor fi respectate.

Starea d-lui Protopopescu

Bucureşti. — Starea tînărului aviator Protopopescu, victima accidentului arătat eri, sa înrăutăţit.

Azi i s'a făcut o nouă operaţiune. Sunt temeri de complicaţiuni.

Starea Imparatului Franz Iosef

Viena.—Corespondenţa Wilhelm constată că publicul, din momentul afecţiunei bronchiale a împaratului, este ţinut în curent în chip absolut, conform cu adevărul.

Se constată că, cu toate îmbunătăţirile în starea împaratului, suveranul are nevoe de îngrijiri deosebite.

Buletinul de astă seară arată că catarul mai perzistă, provocînd tusă; pofta de mîncare şi forţele sînt pe deplin satisfăcătoare. Imparatul a stat o oră şi un sfert la soare, lîngă fereasta deschisă.

O circulară interesantă

Bucureşti. — Ziarul *Adevărul* **află că din ordinul d lui Ionel Brătianu, s'a transmis astăzi o circulară tuturor băncilor şi instituţiilor financiare liberale, prin care au a întocmi de îndată, un tablou de toţi debitorii cari sunt şi alegători. In dreptul fiecăruia debitor urmează a se arata şi starea sa financiară şi legăturile ce le are cu Banca.**

Aceste liste trebue să fie gata pînă la sfârşitul lunei.

Ordinul acesta se pune în legătură cu apropiatele alegeri pentru constituantă.

Valorificarea cerealelor noastre

Bucureşti. — Unul din primele efecte ale răsboiului americano-mexican a fost o urcare simţitoare a preţului cerealelor în diferitele centre europene. Aceasta e în avantajul recoltei noastre care se prezintă în condiţiuni bune, dar care totuşi a suferit o mare scădere de preţuri în ultimele luni.

Misiunea spaniolă în Capitala

Bucureşti. — In mod oficial misiunea spaniolă şi-a terminat misiunea ce o avea în Capitală. Totuşi ea va mai rămînea în Bucureşti, timp de două săptămini, ca oaspeţi ai familiei princiare.

Tratativele anglo-franceze

Paris. — O notă semi-oficioasă anunţă că ieri au avut loc conferinţe diplomatice, între d-nii Grey şi Doumergue, la care a luat parte şi d. Margerie, directorul afacerilor politicc. Miniştrii vor conferi şi astăzi.

„Petit Parisien“ crede că d-nii Grey şi Doumergue s'au ocupat mai ales—conform cu iniţiativa luata de cabinetul din Londra acum două luni — să facă mai tare acţiunea triplei înţelegeri prin simplificarea modului de comunicare între cele trei guverne.

Chestia orientală va fi discutată în totalitatea ei în cursul tratativelor ulterioare.

In preajma conflictului Tisza—Vaida

Buda-Pesta.—In şedinţa de azi a Camerei, d. Tisza a adus faimoasa dovadă. care urma să arăte panslavismul lui Vaida. Această dovadă este o carte de vizită, trimisă lui Vaida de către unul din fraţii Gerofski.

Vaida a răspuns imediat, zicînd că aceasta nu însamnă nimic, era o recomandaţie căreia nu i-a dat nici o urmare. Din contra—a spus Vaida — noi am dat mereu dovezi că apărăm monarhia şi tripla alianţă şi nu suntem animaţi de sentimente rusofile.

Tisza a replicat, zicînd că vede în această carte de vizită o învinuire sufletească panslavistă.

Cu aceasta incidentul s'a închis.

*

Viena.—Ziavul Reichspost, *atacă cu vehemenţă pe Tisza, zicînd că nu pe baza unei cărţi de vizttă se atacă un om politic de seama lui Vaida.*

Se prea poate însă ca d. Tisza să fi găsit din aceasta o platformă, pentru a nu realiza promisiunile făcute romînilor.

De vînzare *Moşia Hreaţca-Maxim,* din comuna Pleşeşti jud. Suceava, 90 fălci, 9 kilometri de Fălticeni, aproape toată arabilă, ca 4 fălci pădure, arendată un an 4500 lei, pînă la 23 Aprilie 1915, case şi atenanse, învecinată în lungimi cu graniţa Bucovinei. *Imobilul din Iaşi,* strada Palatului 60 A. 2681 m. p. faţada 16 m. p. numeroase încăperi stare bună, pivniţă, beciu, apă, 2 intrări scări de piatră, terenul cu pomi roditori de valoare. Ambele proprietatea def. George Maxim, se vînd prin licitaţie pentru eşire din indivizie, de Tribunalul Iaşi S. III. la 21 Aprilie 1914. Preţul pentru moşie începe dela 110.000 lei şi pentru al doilea imobil dela 26.000 lei.

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING
Iaşi, Strada Eternităţii, 18

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice

Marioara Voiculescu

Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu

Sîmbătă 26 Aprilie 1914

CAPCANA

Duminică 27 Aprilie 1914

în matineu la ora 2 jum.

HOŢUL

Duminică 27 Aprilie 1914

ora 9 seara

Şarlatanul

Luni 28 Aprilie 1914

Cînd n'oi mai fi

(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia“ Thi P. Maximovici.

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Em. Socor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat
BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*
Telefon 43 | 38

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală
BOLI DE FEMEI—FACERI
—Iaşi.— Strada Anastasie Panu No. 43—

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13. De asemenea* **una cameră** *mare.*

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită. artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

De închiriat *Dela 23 April un subsol compus din 5 odăi, 1 bucătărie 2 camări pentru lemne, o pivniţă mică, în casa din strada Sft. Teodor 43 colţ cu Procopie 10.*

A se adresa la proprietar etajul de sus.

Piano *uzat se vinde eftin. Str. Sf. Atanase, 21.*

Asemenea sunt hulubi de vînzare.

Se cumpără *ori câte exemplare din* **Biblia** *tipărită în anul 1874 de Societatea britanică la Tipografia H. Goldner în Iaşi.*

Se oferă 3 lei de volum. Exemplarele să fie complecte şi curate.

A se adresa la Tipografia H. Goldner.

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă la tăuror celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Ne trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CRAN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor **teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. **ca: Sarah** Bernhardt, **Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Prylander, Henny** Porten, Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea** tuturor **domeniilor activităţei** omeneşti; această pânză **întrupară** pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Excursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea întă din ţară.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietea, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR şi PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina **Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din **România Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziculu de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

CROITORIA CARPATEANSCA

„LA MARCHIZUL“

Primesc comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca fiţi bine îmbrăcaţi şi aţia Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. [illegible] No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de observaţiuni cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irreproşabil, în practică cel ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de Mecanoterapie. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

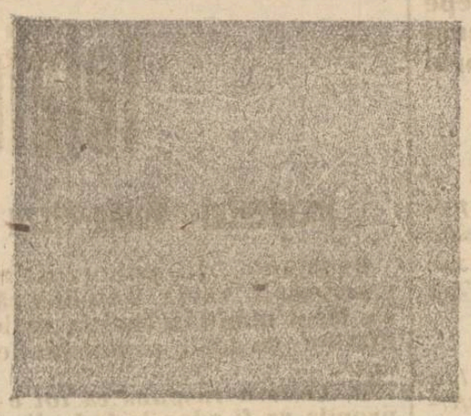

Facere. Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Băi nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiunile*. Se fac analize de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Îngrijire serioasă şi scurtă conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2151 – Duminică 13 April 1914

POLITICE

Constituanta şi afaceri

Campania electorală pentru Constituantă, este de fapt deschisă. In cursul săptămînei ce vine. partidele politice îşi vor fixa linia de conduită şi, de atunci încolo, se va şti dacă revizuirea se va face pe baza unui acord între toate partidele.

Trebue însă de subliniat, că se petrec unele lucruri, care nu pun într'o lumină tocmai frumoasă guvernanţii actuali, făuritorii reformelor. Aceste lucruri invederează că preocupaţiunile de ordin general, nu exclud la liberali preocupaţiunile de ordin personal, de ordin material.

Se cunoaşte concepţia liberală al lui Ion Brătianu tatăl, în ce priveşte creaţiunea burghezimei noastre. Banul public a fost utilizat pentru formarea şi îmbogăţirea acestei păturí. Astă-zi cînd este vorba de o reformă pentru clasele de jos, ar fi natural ca banul public să nu fie utilizat de cît pentru aceste clase. Se pare însă, că la liberali tendinţele reformatorii, merg paralel cu tendinţa acaparării pentru acest partid, a tuturor resurselor statului.

Intr'adevăr, se anunţă din mai multe părţi formaţiuni de societăţi, pe baza principiului cointeresărei Statului şi, bine înţeles, cu caracterul leonin, pe care îl are asociaţiunea Statului cu acţionarii de la tramvai. Este vorba de creaţiunea unei societăţi petrolifere, care să acapareze întreaga industrie petroliferă românească şi toate terenurile petrolifere ale Statului, pentru ca astfel întreaga această bogăţie, să încapă pe mîna cîtorva acţionari liberali. Este vorba de dispoiarea serviciului maritim şi fluvial al statului în folosul cunoscutei societăţi „România". In sfârşit este vorba de o creaţiune de cîte va societăţi, care să însumeze un capital de 500 milioane, societăţi menite să pompeze cît mai mult din bogăţia statului.

De sigur, în concepţie obicinuită, nu se prea pot înţelege reformatori învechiţi şi politicieni utilitarişti în acelaşi timp, care par a fi liberali. Ceia ce însă este sigur e că reformele preconizate la lumina alător afaceri puse la cale, nu sunt de natură de a cîştiga opinia publică pentru cei ce le preconizează şi să asigure această opinie publică de fondul curat al sentimentelor intime al acestor reformatori liberali.

Mici Polemici

„Evenimentul" a continuat şi în cursul acestei săptămîni să fie oficios liberal. In unul şi acelaşi număr a „lansat" din nou „popularitatea crescîndă" a junelui Georgel şi... cumînţenia sectarului dr. Sion.

*

Toate iniţiativele de «pace universală» au pornit în anii din urmă din America. Tot un american, Carnegie, a clădit „templul păcii» din Haga.

Şi urmarea ?

Un războiu de cotropire a Republicei mexicane...

*

In Parlament recordul vorbăriei l'a ţinut d. Cuza; în Iaşi — tot asupra Reformelor — recordul l'a atras d. Cosmovici, care nu va fi gata cu „comentariile" raportului Stere nici la alegerile de Constituantă.

*

Un anonim combate mereu pe candidatul la catedra de fugă de la Conservatorul din Iaşi.

Vrea oare să-l pună pe... fugă ?

*

Primarul Matei Botezatu din Fălciu a frustrat pe Ion Baligă cu 20 de lei.

Iată un primar care se... murdăreşte fără jenă.

*

Ştiţi ce combate d. dr. Cosmovici în al 17-lea d-sale articol despre «Raportul Stere» ?

Combate „confuzia". Nu cea în stil se'nţelege.

*

Partidul conservator îşi inaugurează întrunirile populare la 13 Aprilie.

E o dată fatală, veţi vedea !

*

Războiul american e localizat la Vera-Cruz.

Nu va lipsi cruzimea nici de astă dată.

Vigoare... Tîrzie !

Conservatorii s'au hotărît să „lupte cu vigoare" în potriva reformelor... implicit în contra revizuirei Constituţiei,— pe care anumiţi „factori constituţionali ai ţării s'au angajat prin jurămînt să o respecte, — să lupte împotriva tutulor acelor care hrănesc în sufletul lor « pornirea spre distrugere ».

Admirăm această viguroşănie — cam tîrzie nu e vorba—a partidului conservator. Şi în adevăr că e de admirat această mînă de oameni, atîta vreme cît vor avea de luptat, nici mai mult nici mai puţin, de cît impotriva : voinţei a două partide de guvernămînt — am zis partidul conservator-democrat şi liberal, care au preconizat şi apără necesitatea înfăptuirei acestor reforme, — împotriva Regelui—care de bună seamă a trebuit să-şi dea asentimentul Său, cînd a fost ca partidul liberal să aducă la îndeplinire aceste reforme cerute de Ţară,— împotriva întregei ţărănimi a Romîniei care aşteaptă aceste reforme de ani şi de veacuri,—şi ceva mai mult, partidul conservator *va avea de luptat cu proprii sau foştii, nu de mult, membrii ai săi, care s'au pronunţat pentru revizuire.*

Şi partidul conservator va ieşi.... victorios—neaparat—cu izbînda moşului ogoit de vremuri,—care revoltat pe nervii tociţi, îşi înneacă aspiraţiunile de virilitate, în lupta de se potoli şi a se împaca la gîndul că viaţa sa nu-i de cît declinul şi că locul a acelor care ştiu şi pot trebuinţa vieţei zvăcuite de necesităţile dăinuirei. Şi va înţălege partidul conservator acest adevăr în ziua cînd va constata că toată lupta *pe care au hotărît s'o ducă* cu vigoare, *în împrejurările de azi—nu sunt de cît tresăririle dezasperante ale faclei care se stinge.*

Insă atunci va fi.... prea tîrziu.

NOTA ZILEI

Bine combate...

S'a dus pe copcă d. N. Filipescu cu petiţia la Suveran şi cu documentele anexate despre conrupţia electorală.

Unul de la «Redeşteptarea» îl combate aşa :

«...Pe un beţiv l'am văzut si eu eşind din sala alegeri şi i-am zis : că am votat cu boeri şi l'am întrebat şi pe el, dacă a votat cu ei fiind-că ei au fost mai milostivi şi au împărţit bani la toţi pentru vot ; iar el a răspuns da, a împărţit la toţi, căci ei sunt mai buni».

In urma acestei mărturii concluzia autorului se impune de la sine :

«...Prin votul unic se egalizează şi înfrăţeşte toate clasele, căci acest fapt nu este deosebit de la om la om, ci este un sentiment patriotic pe care poate să-l aibă şi copii, iar nu să se facă atîta caz dacă se votează în colegiu unic sau altele».

In urma acestui raţionament boerii să-şi pună pofta în cuiu, cu «ilegalităţile» şi cu «fraudele».

In chestia activităţei extra-şcolare

— Cu ocazia conferinţelor generale didactice —

de VICTOR MUNTEANU

In conferinţele generale ale corpului didactic primar, pe lângă chestiunile de didactică specială, se pune în discuţie şi chestiuni de psihologie aplicată la copii, precum şi chestiuni generale de organizare a şcoalei primare.

Curentul reformelor sociale şi economice, aduce implicit în discuţie raportul dintre mişcarea economică şi mişcarea culturală, raport stabilit prin activitatea extraşcolară a învăţătorilor.

Două chestiuni s'au urmărit prin activitatea extraşcolară : buna stare materială a poporului şi rădicarea stării lui morale prin cultură. Din lupta dusă în direcţiunea economică au rezultat băncile, obştiile, cooperativele şi alte instituţii economice.

Din ultima circulară a d-lui Disescu, se constată cu dreptate, că nu pretutindeni această activitate a dat roadele pe care le aşteptam şi aceasta pentru cuvântul că covârşirea concepţiilor de bună stare materială a slăbit străduinţa spre idealuri.

Cei mai mulţi găsind resurse pentru sine în direcţiunea economică, au întrebuinţat toată activitatea mai numai aici. Invederat că această acţiune interesată a făcut ca cultura poporului să piardă, căci a fost lăsată la voia întîmplării.

Nu se simte un progres simţitor în acţiunea din şcoale. Această constatare au făcut-o şi autorităţile şcolare actuale în cuvîntările ţinute la conferenţele din acest an.

Activitatea extraşcolară trebuie să plece de la necesitatea ca învăţătorul să deştepte şi să cheme familia să colaboreze cu toată inima la activitatea din şcoală a învăţătorului.

Trebuiesc influinţate minţile sătenilor despre raportul între ştiinţa de carte şi factorii gospodăriei săteşti.

Nu numai împroprietărirea îi va scoate pe săteni din nevoi şi pe unii din mizerie, ci în primul loc educaţia, cultura lor ar contribui la aceasta.

Invăţătorii să nu uite în desfăşurarea activităţii extra şcolare, că şcoala trebue să pregătească generaţii de oameni, care să găsească cîştigul vieţii lor şi în afară de indeletnicirea cu plugăritul.

In populaţia rurală există 64 la sută *absolvenţi* ai cursului primar, 33 la sută *semi-alfabeţi* adică cari au trecut prin cîte-va clase şi 60 la sută analfabeţi absoluţi.

A se impune învăţătorului, sau a-l îndemna în chip oficial să ia parte mai mult la opera economică ar fi de sigur o greşală.

Suntem la o răscruce de vremuri cînd împrejurările ne obligă a da mai multă atenţie, operei culturale la sate.

Nu trebuie zădărnicită întru nimic opera economică, dar trebuie păşit mai mult în direcţiunea culturală.

Mijloace vor fi în deajuns ca să se răspîndească cît mai mult şi cît mai bine cultura în popor.

In conferinţele generale din anul acesta ar fi fost bine să se studieze aceste mijloace.

Invăţătorii să nu uite că îmbunătăţirea stării lor materiale, s'a făcut tot prin budgetul şcoalei şi se va face în viitor tot prin şcoală ; inaintări pe loc, subvenţionări pentru şcoale de adulţi, cursuri complimentare, gradaţii etc... deci şi ocupaţia cerută învăţătorilor va fi tot în şcoală ; iar adevăratul prestigiu învăţătoresc se cîştigă şi se va cîştiga prin influenţa exercitată de şcoală.

Victor Munteanu

ECOURI

Teorie militară.—Unul dintre personagiile populare din Franţa, este şi generalul Pau căruia i s'a amputat braţul drept în urma unei răni primite la răsboiul din 1870.

Acum cîţiva ani, pe cînd generalul era locotenent-colonel, i se întîmplă o aventură foarte comică, vechiului luptător. Infirmitatea locotenentului-colonel lovise viu imaginaţia soldaţilor din regimentul său. Intr'o bună zi, un sergent făcea teorie şi căuta să explice recruţilor caracteristicile deosebitoare ale ofiţerilor de diferite grade. Adresîndu-se unuia, îl întrebă :

— « După ce se cunoaşte locotenentul-colonel ? »

Zăpăcit şi simţindu-şi memoria îndărătnică, soldatul întrebat rămase pe gînduri. Apoi răspunse cu vioiciune :

— « Locotenentul-colonel se cunoaşte după aceia că are numai o mînă !»

*

Intre autori dramatici.—Doi tineri autori vorbesc plictisiţi :

— «Ce ai de gînd să faci mîne ? Eşti dispus să pierdem seara aceasta ?»

— «Cu plăcere. Unde ţi se joacă piesa ?»

*

Ziaristică.—Studenţii şcolii de jurnalism de New-York, urmează studiile lor în două direcţii : în prima studiază sistematic toate ramurile de cunoştinţă care stau în legătură cu ziaristica şi numai în măsura în care aceste cunoştinţe sunt necesare viitorilor gazetari : în cea de a doua fac jurnalism practic, dar metodic, scoţînd sub conducerea profesorilor şcolii, un jurnal ca toate jurnalele, adică în multe privinţe mai bun ca multe din unele ! Bine înţeles, programul cursurilor de jurnalism şi metodele ştiinţifice ale practicei gazetărei sunt încă necunoscute şi se crează încetul cu încetul de conducătorii numitei şcoli.

OAMENI ŞI LUCRURI

Le coeur a ses raisons...

E greu de ştiut pînă la ce punct sunt adevărate legendele care s'au pus în circulaţie cu privire la unele argumente rădicate de Regina Elisabeta a Romîniei în potriva unei alianţe matrimoniale între Curtea princiară romînă şi acea regală a Greciei.

Cu toate aceste—aşa cum se povestesc lucrurile—ele nu sunt de natură a ne uimi. Din potrivă, ar trebui să le găsim fireşti şi omeneşti.

Este adevărat că politica şi diplomaţia nu pot ţinea seamă de sentiment. Nu mai departe de cît acum cîtva zile în întrevederea la Abbazia între primul-ministru al Italiei şi acel al Austriei s'a omis, prin protocol, din discuţiune tot ce putea supăra, ofensa, ori întimida ceea ce aparţine manifestării naţionale şi vieţei sentimentale italiane.

Se ştie că un mare număr de italiani, aflători sub stăpînirea Austriei sunt siliţi să rabde... binefacerile Alianţei, înnăbuşind doleanţele lor proprii.

Şi cîte exemple de atare natură s'ar putea găsi în istoria contemporană a Europei !

Cîte schimbări de dispoziţii şi de... sentimente internaţionale înfăptuite după necesităţi diplomatice, după suggestii ale momentului.

Psihologia acestor necesităţi a făcut-o d. Take Ionescu într'un foarte recent interview.

Şi dacă aşa stau lucrurile de ce n'ar putea o regină-poetă, cum este Carmen-Sylva, să argumenteze sincer şi cuminte ?

Intronarea Prinţului de Wied se anunţă bogată în epizode sîngeroase. O eventuală înrudire între Curtea Greciei şi acea a Albaniei, prin mijlocirea Curţei noastre nu ar potoli, foarte probabil, pornirea reciprocă, fatală, între epiroţi şi albaneji.

Atunci—nu e acesta un motiv puternic, serios, omenesc şi chiar diplomatic de a tergiversa o alianţă de abia proiectată ?

Şi nu are dreptul acesta elementar bătrîna suverană-poetă de a vrea să-şi cruţe sie-şi ca şi altora decepţiuni dureroase ?

Că ar fi călcat oare-cari formule de etichetă diplomatică ? Se poate ! Dar a făcut-o sub influenţa unei adînci simţiri, căci « le coeur a des raisons, que la raison ne comprend pas... »

Rodion

Instituţii pentru protecţia copilului

II

Condiţiile sociale, silesc pe mamă, să lase casa şi copii şi să plece la lucru afară, pentru a se înturna, în cazul cel mai bun, seara tîrziu. Copiii rămîn acasă pentru a se îngriji singuri. Cînd sunt mai mari, ei îşi petrec vremea pe stradă, în praf şi în noroiu, iar cînd sunt mici rabdă foamea şi frigul, în murdăria cea mai desgustătoare. Chiar dacă mamele îi lasă în grija unei alte femei, ori la vre-o vecină, acestea nu se îngrijesc cum este cazul cu orfanii Sf-tului Spiridon, daţi în îngrijire prin satele din apropierea Iaşului, pînă la vrîsta de şapte ani. Cea mai mare parte din ei, se înţelege, mor sau duc o viaţă mizerabilă, aproape cu moartea, în orice caz ei ajung schilozi şi de minte şi de corp.

Cunosc unul din aceştia, astăzi elev la şcoala V. Alexandri, căruia din neglijenţă porcii i-au mîncat degetele de la ambele mîni, în cît carte învaţă, dar n'are cu ce scrie. Acesta n'are mîni de lucru.

Ştie toată lumea cît de rău sunt îngrijiţi aceşti copii, pînă la vrîsta de şcoală. Poate 10 la sută dacă scapă cu viaţă pînă la această vrîstă.

Pentru a înlătura această situaţie şi pentru a permite copiilor de lucrători ca să primească nişte îngrijiri omeneşti şi o alimentaţie potrivită vrîstei lor, s'au înfiinţat în Franţa nişte instituţii, care se numesc *Leagăne* (créches). Aceste unul datorit unei Societăţi de leagăne, care societate este incurajată de stat.

In 1909 se aflau în această ţară 445 de asemenea instituţii pentru protecţia copilului, dintre care în Paris 67 şi în Colonii 11.

Aceste leagăne trebue să fie plasate aproape de uzine sau de ateliere. pentruca mama să nu-şi peardă prea mult timp şi nici să-şi expue copilul la răceală. Cînd mama pleacă la lucru, trece pe la Institut de-şi plasează copilul mic, iar seara cînd se întoarce vine de şi-l iea.

Copiii stau în nişte săli spaţioase, cu ferestrele mari, situate spre soare, pe jos cu muşamale. Instituţia cuprinde o bucătărie, o spălătorie, o cameră de izolare, una sau mai multe camere pentru dormit şi o sală pentru jucat.

Fiecare sală destinată copiilor trebue să aibă un cubaj de 9 m. de copil.

Mobilierul este simplu şi uşor de spalat.

Pentruca copilul să fie primit, mama trebue să indice domiciliul, atelierul unde lucrează şi situaţia sa materială. Copilul trebue să aibă vrîsta de cel puţin 15 zile şi cel mult trei ani şi să fie vaccinat. Ingrijirea copilului în aceste instituţii este cu plată ; gratuitatea este o excepţie. Trebuie desvoltat în popor sentimentul de demnitate.

La sosirea lor, dimineaţa, directoarea *Leagănului*, examinează copilul ; pe cei bolnavi sau suspecţi nu-i primeşte. Apoi copiii primiţi sunt încredinţaţi unei femei care îi spală cu îngrijire.

Un medic este la fie-care leagăn.

Acesta admîte copii în institut, el este care le regulează alimentaţia şi celelalte îngrijiri.

Medicul este asistat de către damele din comitet, care se asigură dacă ordonanţele medicului au fost îndeplinite ; ele cîntăresc copii în fie-care săptămînă, observă dacă ei vin regulat, se interesează de absenţele lor şi se duc acasă la părinţi spre a le da de lucru, a-i învăţa cum să curăţe casa, s'o înfrumuseţeze şi s'o facă plăcută.

Graţie inimei lor largi şi inteligenţii lor femeile din societatea înaltă franceză, pot să vie în ajutorul familiilor sarace în mii de chipuri.

Insemnătate mare are în aceste instituţii directoarea. Ea trebuie să vadă cum se execută toate lucrările. Ea trebuie să fie trăsătura de unire între comitetul de administraţie şi între mamele copiilor. — Trebuie să comunice acestora observaţiile medicului asupra copiilor lor. Ea are sub a sa ascultare pe toate gardiencele şi pe toate celelalte supraveghetoare.

Gardiencele sunt foarte numeroase, pen-

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

tru că ele nu pot îngriji mai mult de 3—4 copii.

Idealul acestor instituţii este ca ele să fie foarte aproape de uzină pentru ca mama să vie la ore hotărîte să-şi alapteze copilul, lucru ce nu se poate dacă se găsesc la prea mare distanţă.

Aseminea instituţii ar fi de mare folos şi la noi pe lîngă fabrica de tutun, pe lîngă cea de frînghie de la Copou, pe lîngă spitalul Sf-tului Spiridon, etc. Intr'adevăr mamele care sunt nevoite să lucreze în aceste locuri, trebuie să-şi lase copiii lor în cea mai mare neglijenţă.

La fabrica de tutun s'a făcut o mare înlesnire, prin înfiinţarea cantinei, unde fie-care lucrător, pentru un preţ foarte mic găseşte o mîncare caldă şi igienică. Această cantină ar corespunde cu *cantinele materne* din Franţa, care sunt un fel de restaurante gratuite pentru mamele care îşi alaptează singure copilul.

Dacă pe lîngă instituţia noastră s'ar mai înfiinţa şi un leagăn pentru copii pînă la 3 ani şi o *şcoală froebeliană* pentru cei de la 3—7 ani, ar fi un model de instituţie. Lucru cred că n'ar fi greu, dat fiind faptul că, graţie priceperei conductorilor, această instituţie s'a ridicat în cîţi-va ani la starea în care o vedem astă-zi.

O instituţie analogă cu cea descrisă este cea de la Parchefontaine, înflinţată la 1891, al cărei scop este de a creşte în cele mai bune condiţii igienice şi economice pe copiii ai căror mame lucrează şi sunt în imposibilitate de a-i hrăni ele însele şi de a procura bine-facerile unei alăptări moderne copiilor, care fără această instituţie, ar fi lipsiţi. Instituţia de la Porchefontaine primeşte copii acestor mame, care cu un preţ mic, întăi sunt crescuţi la sin, apoi cu alaptare mixtă şi în fine artificială.

Pentru aceasta, instituţia recrutează doicele printre fetele mame care au născut prin spitalele din Paris. Ele cresc odată cu copilul lor, şi pe alţi copii mici, în aceleaşi condiţii.

In acest chip societatea franceză vrea să vină în ajutorul fetelor căzute.

C. V. Buţureanu

Teatrul naţional din Iaşi

De cînd a jucat societatea dramatică din Craiova, astă iarnă, de atunci a început publicul şi presa a face comparaţie între jocul artiştilor Craioveni cu jocul artiştilor noştri. Craiovenii, cît au jucat aici, o lună, au avut o presă bună şi un public numeros şi mulţumit; regretăm însă că trupa noastră jucînd în acelaşi timp la Craiova, n'a avut mulţumirea aceea pe care au avut craiovenii aici.

Nu putem zice că noi avem elemente mai slabe ca la Craiova, din contra, avem talente remarcabile... dar reuşita trupei din Craiova la Iaşi se datoreşte foarte mult *ansamblului*. Căci toate piesele jucate de ei, erau studiate în tot amănuntul; la noi din contra, lipseşte *ansamblul*, care face mai mult ca tot. Ce folos să ai talente, dacă piesa nu-i studiată *de toţi care joacă;* la Iaşi, de obiceiu, să dă puţină atenţie repetiţiilor serioase, cari fac ansamblul. Nouă nu ne trebuesc *stele*, ne trebuesc actori pe aceiaşi treaptă, însă să se muncească mult mai serios; să nu ia teatrul naţional ca ori-ce teatru de provincie.

Şi lucrul acesta se poate cere de la actorii noştrii, căci de un an de zile, societarii au 400 lei lunar *şi tot anul*, subliniez *tot anul*, de oare ce acum doi ani societarii de cl. I dela Iaşi, primeau 180 lei pe 4 luni, de multe ori Februarie şi Martie nu luau nimic, iar vara luau 6 luni cîte 90 lei lunar!... Şi, nu ştiu ce să zic, dar mi se pare că atunci se juca mai bine, mai frumos, mai cu patimă de arta lor.

Artiştii societari din Bucureşti au 900 lei cl. I, 700 lei cl. II şi 500 cl. III, desigur că făcînd comparaţie cu lefile de la Iaşi, cei din Bucureşti sunt plătiţi mult mai bine, căci societarul de cl. III dela Bucureşti, primeşte cu o sută de lei mai mult ca societarul de cl. I de la Iaşi. Retribuţia mai mare de la Bucureşti, o dau *reţetele serale* cari ajung cu una cu alta între 2 mii—3 mii lei pe seară şi *acolo se joacă în fiecare seară de la 1 Sept. şi până la 10 Mai.* La Iaşi reţetele serale dau între 150 lei—450 lei de obiceiu rar să fie una de 900 lei şi dacă n'ar fi subvenţiile, taxa de 5 la sută, garderoba, închirierea salei, etc. teatrul nostru ar trebui să închidă porţile de la începutul stagiunei. Este şi publicul de vină, dar publicul dacă-i de vină se datoreşte tot personalului administrativ şi artistic al teatrului.

Profesorii secundari au baza lefii 420 lei de doui ani, căci şi ei aveau bugetar 360 lei; aceşti profesori fac liceul complect, fac facultăţile din ţară şi unii din străinătate, dau două examene de capacitate (50 candidaţi pentru 8 sau 10 catedre vacante) şi dacă ajunge să fie numit, primeşte în mînă 360 lei, căci din cei 420 i se reţine 10 la sută pentru pensie şi 3 la sută pentru stat.

Societarilor din Iaşi din 400 lei li se reţine numai 10 la sută, căci de cei 3 la sută sunt scutiţi. Va să zică primesc în mînă 350 lei, mai puţin cu 10 lei ca profesorul secundar. Afară de asta li se dă excedent în Aprilie, gratificaţii pentru costume, etc.

Va să zică, atunci publicul are dreptul să ceară mai mult de la actorii noştrii; *acel mult* nu constă de cît din următoarele: *linişte între ei, să studieze rolurile cu multă seriozitate în timpul repetiţiilor şi acasă, să aibă voinţă de a munci* numai şi numai pe tărîmul *artei* căreia i s'a dedat şi pentru care este plătit *nu din munca lui*, ci din subvenţii şi celelalte toate.

Lumea se întreabă ce fac acuma actorii noştri, de oarece stagiunea s'a închis la 7 Ianuarie? repetă pentru stagiunea viitoare? Au gata un repertor nou?... Iar cei cari cunosc lucrurile, răspund, chiar unii din artişti: «Că nu facem nimic, ne plimbăm, vizităm regulat reprezentaţiile de cinematograf!». După acest răspuns, publicul gîndeşte astfel:

Ei bine în atîta timp de nelucrare, de şedere, nu s'a găsit cel puţin unul care din iniţiativa lui să studieze singur un rol, *nu două*, pentru viitoarea stagiune? Se poate să fie unul, sau cel mult doui, dar de rest garantăm că nici unul n'a pus mîna pe o piesă, cel puţin să o citească.

Aici stă tot răul.. aici este cauza decadenţei acestui teatru...

Insă, noi sperăm mult, că prin noile elemente angajate şi cu actorii noştrii, cari ar trebui mai struniţi de direcţiunea teatrului, *s'ar putea face o minune*, şi minunea aceasta se poate face numai prin sfaturile de mai sus.

Aşteptăm stagiunea viitoare şi-i dorim succes moral şi material.

Pîrău

INFORMAŢII

Amănuntele date de „Opinia“ *cu privire la actele de spionagiu săvîrşite în favoarea unei puteri vecine, au produs o vie emoţie în toate straturile societăţei.*

Direcţiunea generală a serviciului de siguranţă, s'a interesat de aproape de această chestiune.

Inainte de a reveni cu noui amănunte, ţinem să arătăm că cercetările nu se fac de siguranţa din Iaşi.

Azi dimineaţă au sosit în localitate d-nii Brătescu-Voineşti, Sadoveanu şi alţi literaţi, cari vor lua parte la şezătoarea literară, ce are loc în astă seară la Teatrul Naţional.

Din penitenciarul local nu s'au graţiat de cît un singur condemnat şi s'a redus pedeapsa la un al doilea.

Pe tabloul înaintat direcţiunei penitenciarelor figurează 12 condemnaţi, cari meritau să li se reducă pedeapsa.

La ministerul de instrucţiune se discută propunerea de a se numi o comisiune, care să studieze modificarea legei învăţămîntului secundar.

Ar fi vorba de a se suprima cele trei secţiuni, astăzi existente la licee.

Astăzi dimineaţă 12 April a. c. s'au sfîrşit conferinţele didactice ale membrilor învăţămîntului primar urban şi rural.

Conferinţele au durat 3 zile atît dimineaţă cît şi după amiază.

Cu începere de la 14 Aprilie şcoalele secundare vor ţine cursuri de la 8—11 şi 20 dim. şi de la 3—5 şi 10 după amiază.

Biletele pentru marele concert al cîntăreţei din Ardeal d-na Lucia Cosma se găsesc la agenţia „Thalia“.

Concertul va avea loc în seara de 18 Aprilie.

In nota de eri despre numirea unui «intendent» al vilei «Greerul» în persoana unui favorit s'a omis a se arata că d. dr. Sion a numit o rudă a d-sale.

Noutăţi apărute: «Ilustraţia naţională» dirigiată de d. maior Botez şi Caion.

— „Viaţa Romînească“ pe Martie No. 3 anul IX cuprinde un început de roman de Eugen Todie, continuarea studiului d-lui G. Ibrăileanu, asupra operei d-lui Vlăhuţă, bucăţi literare semnate de d-nii G. Topîrcean, M. Sadoveanu, Otilia Cazimir, R. Cioflec; Cronici de Aureliu Weis, C. Georgescu. T. A. Badareu. dr. Chernbach, dr. I. Teodorescu, M. V. Ioachim, Al. Nour, Nicanor et. Comp. etc. etc. Recenzii, Revista Revistelor.

S'a declarat vacantă catedra de Istorie de la liceul Naţional a d-lui I. Ursu. Pe ziua de 1 Aprilie a fost numit ca suplinitor direct al acestei catedre d. I. Andreiescu, suplinitorul de pînă acum al d-lui Ursu.

In Botoşani are loc astă seară 12 April a. c. o sărbătorire într'un cerc didactic învăţătoresc, cu ocazia eşirei la pensie a cîtorva din învăţătorii judeţului Botoşani. In acest scop unii din învăţători, cari au făcut conferinţele didactice în Iaşi, au plecat la Botoşani cu trenul de 1 jum. pentru a putea lua parte la sărbătorirea colegilor.

Conform programului stabilit la plecare, elevii liceului naţional cari au făcut excursia în Italia, se vor întoarce mîine seară în localitate, cu trenul de 9.40 m.

Uniunea meseriaşilor din Iaşi, va ţine Duminică 13 Aprilie 1914 ora 2 p. m. o întrunire publică în sala teatrului Caragiale unde se vor discuta modificările ce trebuesc aduse legei meseriilor.

La această întrunire vor lua parte delegaţi din mai multe oraşe din ţară.

Societatea ştiinţifică literară „Tinerimea Romînă“ va ţinea în ziua de 4 Mai a. c. un concurs între elevii şcoalelor secundare din ţară

Concursul va consta din o probă scrisă la Religie, L. Romînă, Istoria Patriei Geografie şi Desemn şi se va ţine în Bucureştl la Liceul Lazăr.

Elevii tuturor şcoalelor secundare care doresc a lua parte la acest concurs, se vor înscrie la secretariatul şcoalelor respective pînă la 20 Aprilie a. c.

Notarii din judeţul nostru se vor întruni în conferinţă, la Iaşi, în ziua de 28 Aprilie.

Notarii vor proceda la discutarea pe articole a statutelor adoptate în general la ultimul congres precum şi la stabilirea unor desiderate privitoare la îmbunătăţirea soartei corpului de notari.

Administraţia comunală a numit pe d. inginer Corban în comisiunea care să alcătuiască un nou regulament cu privire la circulaarea automobilelor.

Administraţia comunală a autorizat prefectura de poliţie, de a închiria o casă pentru serviciul biroului de servitori.

Tînărul avocat ieşan I. Pascu pleacă din Iaşi pentru a se stablli ca profesionist în avocătură la Dobrici.

In noua Dobrogie se simte lipsa elementelor curat romîneşti, care cunoscînd interesele neamului şi simţind romîneşte, să ştie a înţelege simţimintele populaţiunii locale şi a le dirigui cum cer interesele romînismului.

Fireşte se cere un sacrificiu pentru un romîn din regat să se aşeze ca locuitor al Dobrogiei nouă. Cei numiţi ca funcţionari fac un sacrificiu, căci e cam grea viaţa acolo.

Insă şi mai mare sacrificiu fac acei care se duc de se aşează acolo ca profesionişti liberi.

De aceia merită toată lauda cei ce se, hotărăsc a se aşeza în Dobrogea nouă devenind locuitorii ei şi în consecinţ centre de romînism.

Autorităţile bisericeşti au luat dispoziţia, ca preoţii săteşti să ţie predici în fiecare Duminică şi să ridice astfel moralul sătenilor.

Se cunoaşte accidentul nenorocit suferit de copilul Ioan Gh. Florea din Vlădeni.

Numitul copil a fost grav lovit de un vălătuc al învăţătorului Corlat.

In groaznice chinuri, copilul a încetat din viaţă.

Tatăl victimei are bănueli, pentru acest accident mortal, asupra învăţătorului care a pus pe copil la muncă peste puterea lui şi fără învoirea părinţilor.

Cazul se cercetează.

La 1 Iunie elevii cl. VII m. de la liceul naţional vor face o excursie în Cadrilater, fiind conduşi de către d. V. Popescu, profesor de fizică şi derigintele clasei.

Cursurile tuturor şcoalelor secundare vor înceta la 1 Iunie.

De la 10—16 Iunie se vor ţine examenele de corigenţă iar la 20 Iunie vor începe examenele de capacitate pentru clasele IV şi VIII.

In lunile April şi Mai, în orele de după amiază, elevii Liceului Internat vor face excursii pe clase, prin împrejurimile oraşului.

Elevul Ionescu, de la şcoala comercială superioară, care a luat parte la excursia studenţiască la Constantinopole, s'a îmbolnăvit de apendicită şi a ramas internat la un spital din capitala Turciei.

Mai mulţi cetăţeni proprietari din străzile Zugravilor şi Arcu, ne roagă să atragem serioasa atenţie a Primăriei asupra halului în care se află străzile Arcu şi Zugravilor.

Ambele aceste străzi sunt impracticabile din pricina unor băltoage în lungime de 8 metri, lăţime 5 metri, iar adîncime jumătate de metru, care băltoage se află mai ales în dreptul proprietăţilor cu numerile 27 şi 29 din Zugravi.

Cetăţenii de mai sus ne roagă să mergem la faţa locului pentru a ne convinge de adevărul plîngerii lor.

Noi la rîndul nostru rugăm onorata administraţie comunală să se convingă de starea nenorocită a acestor strade şi să ia măsurile urgente de îndreptare.

Cetăţenii ne spun că se află deja depus pe locurile virane prundiş în cantitate mare şi că prin turnarea acestui prundiş în acele băltoage s'ar astupa deocamdată.

E drept că intenţia administraţiei e să paveze acele stăzi, însă a aştepta pînă atunci însamnă a-ţi bate joc de locuitorii din acele străzi.

Inainte de a se pava şi cît mai urgent se impune a se astupa acele băltoage, pentru a se putea circula.

Cu privire la cauzele celei de a doua plecări a d-lui Toma Stelian în străinătate un ziar din Capitală scrie următoarele:

A doua zi după formarea cabinetului, d. Toma Stelian, frunţaş al partidului liberal, nu numai că nu intră în cabinet dar încă plecă ostentativ din ţară.

D. Stelian plecase din ţară fiindcă a socotit cum că drepturile d-sale fuseseră nesocotite şi fiindcă privise ca o înjosire să fie pus în partid pe o treaptă inferioară faţă de d. Morţun.

In ultimile săptămîni se părea că mijlocise o apropiere.

D. Stelian se întorsese de la Paris, intimii d-lui Brătianu afirmau că împăcarea s'a făcut, iar lumea liberală jubila, spunînd că în faţa marilor probleme ce sunt de rezolvat toţi liberalii se prezintă perfect uniţi.

Ca urmare la această versiune se vorbea acum foarte serios despre o remaniere a cabinetului. D. G. V. Morţun trebuia să părăsească guvernul sau cel puţin departamentul internelor iar d. Stelian trebuia să-i ia moştenirea.

Remaniarea ar fi luat chiar oare care întindere şi anume:

D-l Ionel Brătianu trecea la externe, d. General Iliescu lua războiul, d-l Banu justiţia, d-l Antonescu trecea la Banca Naţională. Iar d-nii Porumbaru şi Morţun rămîneau pe din afară

De odată întreaga combinaţie a căzut în baltă şi d. Toma Stelian luă, pentru a doua oară, trenul care duce la Paris.

Negreşit, partidul liberal nu se mai prezintă unit faţă cu marile reforme de la ordinea zilei.

Monumentul lui Vlaicu. — Iată lista de sumele cari au mai sosit pentru monumentul «Aurel Vlaicu» de la Cetăţuia-Iaşi, colectate de soţii Maria şi Vasile Rusovici, din Iaşi şi cari sunt următoarele:

Maria şi Vasile Rusovici, 100 lei, Petru Rusovici, Iaşi, 10 lei, Vintilă I. Ciceiu, Iaşi, 40 lei, Const. Agarici, Roman, 20 lei, Fraţii Barbu, Bădeni, 100 lei, Gr. Rusovici, Iaşi, 10 lei, Const. Rusovici, Iaşi, 20 lei, D. A. Grecianu, 40 lei, Doctor Riegler 10 lei, Gonst. Meissner 10 lei, N. Miclescu 10 lei, D. Vizanti, 2 lei, M. Teodor, Vaslui, 2 lei, Ernest Ceaur Aslan, Iaşi, 5 lei, Dr. I. Manolescu 5 lei, V. I. Buţureanu 2 lei, Marie Chiuescu 2 lei, G. Buţureanu 1 leu, Nediscifrabil 2 lei, N. Stroici 20 lei, Leonida Vlasto 50 bani, G. Lambrino 1 leu, Cesar Dimitriu 1 leu, G. Liciu 50 bani, C. I. Albon 50 bani. Total 414 lei, 50 b.

La banca Iaşului s'a depus pentru monument suma de 17500 lei.

Toţi posesorii de liste sunt rugaţi a le adresa Economului Gh. Florescu, Mitropolia Iaşi, cu sumele ce vor fi binevoit a aduna pănă în present.

Iată noul program de astă-seară Vineri al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

In mînile briganzilor. Desfăşurare detectivă în două părţi, după naraţiunea romancierului Conan Doyle.

Documentul furat. A doua povestire detectivă, tot de acelaş autor (2 părţi).

Asasinul, comedie daneză, interpretată de artiştii-comediani scandinavi.

Experienţele lui Romeo, scene foarte humoristice.

Sosirea Prinţului de Wied la Durazzo în Albania. Scene şi vederi înregistrate în timpul solemnităţilor.

In pauza mare: Miss Leona, scene artistice de varieteu.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 13 Aprilie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical:

Martin Corbea, romînul nevinovat, condamnat pe nedrept în Ungaria.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Max Linder greşeşte adresa, comedie interpretată de simpaticul humorist parizian.

Două numere de varieteu: Miss Leona, echilibristă pe sîrmă de telegraf şi D-ra Marguerite Carel, prima femee-ventrilocă.

Poimîne Luni program nou: Mortul inviat, dramă în 3 acte—Dansuri ruseşti (cinematografic)—Soţul gelos, comedie.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Azi dimineaţă la ora 10 s'a oficiat un parastas la biserica Talpalari, întru cit s'a implinit un an de la moartea regretatului N. Vereanu fost paroh al acelei biserici.

Serviciul religios a fost oficiat de către Arhiereul Alexie Şerban înconjurat de către zece preoţi.

La această slujbă au asistat membrii familiei Vereanu, rudele şi mulţi prieteni.

După terminarea parastasului părintele Ţincoca a invitat pe toţi asistenţii la d-sa acasă unde s'au ţinut mai multe cuvîntări ocazionale, relevîndu-se meritele decedatului N. Vereanu.

Pentru catedra vacantă de istorie de la liceul naţioual—14 ore—rămasă vacantă în urma ridicărei d-lui I. Ursu la rangul de profesor universitar, sunt următorii candidaţi cari cer transferarea: G. Misirliu de la liceul din Galaţi, C. Stamboliu de la gimnaziul din Vaslui, Eugen Revent de la liceul din Bacău, Tiberiu Crudu, de la gimnaz. din Dorohoiu, Teodor Tomida de la gim. din Tecuciu, C. Băleanu de la Arhiva Statului Iaşi şi actualul suplinitor N. Andriescu reuşit al examenul de capacitate.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA“.**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

ULTIME INFORMAŢII

Am relevat eri că d. Ionel Brătianu tractează cu partidul conservator, stabilirea unui acord în vederea revizuirei Constituţiei.

Cu privire la stabilirea acestui acord, domneşte actualmente în sînul partidului liberal o mare îngrijorare. Iată cele ce aflăm în această privinţă: Liberalii se arată dispuşi a face concesiuni pe chestia exproprierei. Ei merg la nevoe pînă la a admite ca exproprierea să se facă în mod treptat şi pe bani gata. Ei nu admit însă sub nici un chip, o concesie cît de mică în ce priveşte reforma colegiului unic.

D. Ionel Brătianu a fost pus în cunoştinţă de către d. Ferekide că dacă cum-va d-sa ar fi dispus să facă o concesiune pe chestia reformei electorale, majoritatea liberală este hotărîtă să se retragă de la putere şi este gata a-şi manifesta această hotărîre a ţei, printr'un vot de blam dat guvernului

Se afirmă că d. Ferichide ar fi spus d-lui Brătianu că dacă a înţeles cum-va că suveranul ar fi ostil reformei electorale, e de preferat capartidul liberal să se retragă de la putere.

Trenul de Dorohoi a sosit aseară cu o întîrziere de şase ore. Cauza întîrzierei e o nouă prăbuşire de pămînt pe lîngă tunelul de la Epureni.

Continuarea drumului s'a făcut prin transbordare. Nu s'a înregistrat nici un accident, de oare-ce prăbuşirea malului a fost observată la timp.

Aceste reputate prăbuşiri fac ca să se discute eventualitatea unei schimbări de traseu.

In cercurile liberale se vorbeşte de oare cari schimbări ce urmează a se face între demnitarii Iaşului, încă înainte de alegerile pentru constituantă.

Aceasta pentru a face loc unora dintre fruntaşi liberali, sacrificaţi pînă acuma.

Toată lumea politică discută demisia d-lui Maiorescu din şefia partidului conservator; se observă că d-sa e departe de tot de intenţiunea de a se întoarce aşa cuvînd în ţară—dovadă că de la Abbazia a reluat drumul Heidelbergului,—retragerea aceasta e obiectul a tot soiul de comentarii, iar presa partidului, ori tace ca La Politique, *ori se declară autorizată să desmintă, ca* Epoca, *alaltăeri şi* Conservatorul, *aseară.*

Din partea cui vine „autorizaţia" pentru desmintirea seacă, timidă, ce se dă? Telegrafiat-ad. Maiorescu în acest sens? Nu. Atunci, pe cine crede presa conservatoare că va înşela, cu formula: «Suntem autorizaţi să dăm o formală şi categorică desmintire a acestui zvon».

Şi care zvon? Că d. Titu Maiorescu, printr'o scrisoare adresată d-lui Al. Marghiloman s'ar fi demis din şefia partidului conservator cum spune «Conservatorul în cele patru rînduri ale desmintirii? Dar e posibil, probabil chiar, ca d Maiorescu, întocmai ca d. P. Pi Carp, să-şi fi trimis demisia nu d-lui Marghiloman, ci persoanei cu calitate oficială de a fi sesizată de ea, preşedintelui clubului central, d-lui Ion Lahovari.

Demisia sefului partidului e o chestiune de o prea mare importanţă, pentru ca presa oficioasă să se socoată liberată de orice obligaţiune de lămurire numai în urma unei simple desmintiri, autorizată nu se ştie şi nu se spune de cine. Iar faptele, cum e acela a întoarcerei d-lui Maiorescu la Heidelberg, întăresc. convingerea că ne aflăm în faţa unei noui crize de şefie conservatoare.

In secţia I prezidată de distinsul institutor d. P. Stoica, conferinţele generale s'au incheiat cu o admirabilă lecţiune ţinută de d. Toma Zaharia, fost revizor şcolar de Dobrici.

D. P. Stoica cu o destoinicie şi o pricepere de lăudat a ştiut să atragă mulţumirea tuturor membrilor secţiunii.

In Bucureşti s'au luat 12 direcţii de şcoli primare şi s'au făcut 34 schimbări de locuri.

La Focşani s'a înlocuit 3 directori şi directoare, la Moineşti 1. In toate oraşele se lucrează pe înfundate la satisfacerea partizanilor d-lui Duca, căruia „Viitorul" îi aduce zilnic osanale pentru opera de civilizaţie şi de progres ce deschide şcoalelor cu fondul de 50 milioane capatat prin energia şi dragostea de şcoală a d-lui C. Disescu.

In trei luni se laudă d. Duca că a făcut mai mult de cît conservatorii în 3 ani!...

D. Duca a înlocuit atîţia directori şi directoare în 3 luni cît conservatorii nu puteau înlocui în 30 ani...

Aviz «Viitorului».

La urările aduse Majestăţilor Lor Regelui şi Reginei de către 'Societatea de Binefacere „Jubileul Carol I-iu" din localitate, cu ocaziunea Sfintelor serbători ale Paştelui, Majestatea sa Regina a bine voit a răspunde:

Domnule Preşedinte,

„Din înalt ordin am onoare a ve transmite viile mulţumiri ale M. S. Reginei pentru bunele urări ce I-aţi adus.

Primiţi, vă rog, încredinţarea distinsei mele consideraţiuni.

Maria Poenaru

Săptămîna aceasta s'au încheiat lucrările de anchetă in privinţa incendierei pădurei Bîrsana.

Responsabilităţile n'au putut fi stabilite,

După vacanţa Paştelui, direcţia liceului internat din localitate va proceda la complectarea fondului necesar excursiei în Egipt, care se va face cu elevii cursului superior ai numitului liceu.

In cursul acestei luni, spiritualul consistoriu al eparhiei Moldovei va ţine şedinţe.

Instiinţare

Pentru a înlesni întroducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'au confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Răsboiul american

— O demonstraţie în contra Japoniei —

— Luptele de la Eusenada —

Washington. — Contra amiralul Doyle, comandantulul flotei pacificului, a primit ordinul de a pleca la Mazatlan ca să ia comanda vaselor de război.

*

Din cauza unor însemnate interese comerciale, mulţi americani au decis să rămie la Cihuanhna. Se observă o mişcare crescîndă în contra americanilor.

*

Franckfort.—Gazeta de Franckfort află din New-York că ministru de răsboi a propus d-lui Wilson să mobilizeze îndată 400,000 de voluntari, nu numai pentru Mexic ci şi spre a se da Japoniei o probă de avîntul, jertfele şi tăria Statelor-Unite.

*

Washington.—Din Veracruz vine ştirea că ieri au încetat luptele pe toată linia. Americanii au cercetat fie-ce casă şi au dezarmat pe locuitori.

*

Washington. — Insărcinatul de afaceri mexican a plecat la Montreal.

*

Sandiego de California.—Consulul american telegrafiază că la Ensenada (Mexic) trupele guvernului mexican şi populaţiunea au atacat pe americani.

Un cuirasat a pleca acolo.

*

El Paso.—(Texas).—Generalul Villa a informat pe reprezentantul american că refuză a fi tîrît intr'un războiu cu Statele-Unite şi doreşte să arate americanilor o atitudine amicală.

*

Londra. — S'a respîndit aci svonul, că flota japoneză a primit ordinul să plece spre porturile mexicane. Ştirea a produs o scădere la bursă.

*

Londra.— Ziarul Daiby Mail crede a şti, că generalul rebel Caranza, a trecut frontierele Americei de Nord, prin două puncte, ocupînd defileurile de la Redo şi Negru.

*

New-York — Comandamentul militar a propus prezidentului Wilson mobilizarea a 400.000 de voluntari.

Evenimentele din Epir

Valona.— Ştiri sosite aici, anunţă că epiroţii constituiţi în bande au decis să dee un nou asalt contra Coriţei.

Epiroţii din Castoria s'au format în bandă conduşi de mitropolitul grec şi au pornit spre Coriţa.

Raspunsul Puterilor la nota Greaca

Athena.—Reprezentanţii Puterilor 'au mers la ministerul de război şi au remis d-lui Venizelos răspunsul Puterilor, fie care în mod succesiv.

Dorinţele elenilor au fost cercetate în mod bine-voitor.

Reprezentanţii Puterilor au recomandat verbal Greciei de a evacua Epirul de Nord.

D. Venizelos a răspuns că va da îndată ordine în această privinţă.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.—Buletinul de seară asupra stării împaratului Frantz Iosef:

Nici o schimbare esenţială nu se constată în starea împaratului. Starea forţelor, acţiunea inimei şi apetitul sînt complect satisfăcătoare. M. S. a şezut şi azi expus la soare timp de un ceas, într'o mică galerie.

O afacere de spionagiu ÎN CAPITALA

Se aduc învinuiri Baronului de Herţa

Bucureşti. — De mai bine de o lună de zile, se şopteşte în Capitală despre o afacere senzaţională de spionagiu, în care ar fi implicată o personalitate bine cunoscută.

Svonul acesta a fost cu discreţiune înregistrat de presă. Acum însă se pomeneşte peste tot locul de această afacere şi se pomeneşte în gura mare despre personalitatea care ar fi implicată.

E vorba de baronul Vladimir de Herţa, directorul societăţei Titan.

Baronul este învinuit a fi făcut acte de spionagiu în favoarea Rusiei.

Baronul Vladimir de Herţa este introdus în cea mai bună societate din capitală şi este primit la Palat.

Presa cere să se lămurească chestia, dacă Baronul este vinovat, să fie expulzat, — dar dacă nu e vinovat să se puie capăt svonurilor ce circulă pe seama d-sale.

Banditi mascaţi

Piatra-Neamţ. — Astă noapte la ora 4 jum. mai mulţi bandiţi mascaţi au invadat în casa comerciantului Emil David din comuna Tazlău. Găsind acasă pe soţia acestuia, au maltratat-o şi terorizat. Victima înfricoşată le-a dat suma de 720 lei şi bandiţii au dispărut.

Se fac cercetări.

Chestia isulelor Egee

Constantinopol.—In cercurile diplomatice greceşti se asigură că Poarta a respins categoric propunerile Greciei în ce priveşte insulele egee.

Mişcari agrare

Tecuciu.—Autorităţile au fost înştiinţate că în cotunul Plagir, lîngă Iveşti, ţăranii, nemulţumiţi de angajamentele făcute cu arendaşul Pantazopol, au inceput să murmure, se adună şi pregătesc o mişcare de turburare.

Prefectul judeţului a plecat intr'acolo.

Eşuarea unei incercări a d-lui Filipescu

Bucureşti. — In cercurile politice se afirmă că d. Filipescu a încercat să atragă pe d. Carp, propuindu-i a accepta ca partidul conservator să adopte în chestia revizuirei părerile desvoltate de fostul şef la Cameră.

D. Carp a refuzat propunerea ca venind de la o persoană ce nu are calitatea pentru aceasta.

Misiunea spaniola în Capitală

Bucureşti.—Misiunea spaniolă a făcut eri o excursiune pe valea Prahovei, vizitînd Cîmpina şi Sinaia.

La orele 5 jum. s'a întors în capitală.

Conflict civilo-militar

Piteşti.—Aseară la ora 8 jum. locot. Anastase Popescu din regim. 6 artilerie, însoţit de căpitanul Popescu, fratele său, şi subloct. Antonescu, au întălnit în str. principală pe avocatul Simion Necşulescu căruia i-au cerut socoteală de faptul că l'a făcut ţicnit faţă de superiorii lui.

Avocatul a răspuns că nu e locul a tranşa asemenea diferende. Atunci locot. Popescu a lovit pe d. Necşulescu, iar avocatul ripostînd, toţi trei ofiţeri au sărit asupra lui, rînindu-l grav.

Intervenind publicul, conflictul a putut fi aplanat.

Se crede că va avea loc o ieşire pe teren.

Alegeri comunale

Vaslui.—In alegerile pentru colegiul al doilea de comună, lista cetăţenească a fost retrasă. S'a proclamat această listă în frunte cu d. Sasu.

O afacere senzaţionala

Dispariţie misterioasă de torpiloare

Paris.—Se comunică din Toulon, că două torpiloare au dispărut cu totul, ceea ce provoacă senzaţie.

Se pretinde că cele două torpiloare ar fi fost turate.

Ministerul marinei declară că prefectul maritim din Toulon nu a trimis nici o informaţiune despre această afacere.

Suveranii Angliei au parasit Franţa

Paris.—Regele şi Regina Angliei, cu d. Grey, au părăsit azi dimineaţă Parisul, mergînd în Anglia.

D. şi d-na Poincaré i-au insoţit la gară.

Resboiul american

Roma.—Se anunţă din Tokio că ziarele japoneze îndeamnă guvernul să profite de conflictul dintre Mexic şi Statele Unite pentru a satisface vechiu' diferend dintre Japonia şi statul american.

*

Londra.—Fostul preşedinte a republicei Mexic, Diaz, a plecat în Mexic pentru a lupta contra nordamericanilor.

*

Paris.—Cuvernul francez a trimis la Vera Cruz vasul Conde pentru a protegiui pe conaţionalii din Mexic.

CLARETTE EDELSTEIN
MAX SCHLIMA
Logodiţi
Iaşi Vaslui
In locul ori-cărei alte inştiinţări

De vînzare
Una coupé elegantă
Strada Păcurari No. 10

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici co loselul Banu str. Lăpuşneanu sau pro rietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoş — Boli de femei —
OPERAŢIUNI
Reintors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

Banca Moldova
— SOCIETATE ANONIMA —
Capital 3.000.000.—
Varsat **2.000.000.**—Rezerve **400.000**
Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei"
Mari depozite de Cherestea
Str. Uzinelor 11—14
Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie
Societatea „Bradul Moldorei"
— Telefon —

Foarte important
Fac cunoscut prin această că
Bonul de rentă Nr. 401743 de 5.000 lei
4% amortibilă din 1905, convertită, a fost tras la sorţ şi nu e încasat pînă în prezent. Cuponul acestui bon de rentă l'am scontat eu şi se află încă la mine. Posesorul bonului să se grăbească a încasa valoarea bonului de 5000 lei contrar acest bon nu produce nici o dobîndă şi apoi după trecerea termenului prescris se perde întregul capital.
In aceaşi categorie de întărziere se mai află la mine trei cupoane de obligaţiuni ale împrumutului oraşului Craiova a 500 lei (Pavarea oraşului) sub Nr. 6095, 6772 şi 6774.
S. Haifler
Iaşi, str. Ştefan cel Mare

La depozitul de Vinuri
Iosef Herman, succesor
— BUZEU —
Se caută un comptabil care să cunoască perfect comptabilitate şi corespondenţă Romînă.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 m.. p.

VACCINARI
— cu limfă sviţeriană —
practică
Dr. A. Steuerman
Str. Cuza-Vodă 13
— Telefon —

Un automobil „Napir"
18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eftin.
Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

Vânzătoare *specială în galanterie pălării şi incălţăminte doreşte post durabil. Bună condiţie şi garanţie morală şi materială.*
Adressa: I. Z. Vănzătoare
Poste-restante. Iaşi

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele din strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9–11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Practicanţi *la biroul Isidore Margulies din Str. Ştefan cel Mare No. 27, se primesc.*

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Piano *uzat se vinde eftin. Str. Sf. Atanase, 21.*
Asemenea sunt hulubi de vînzare.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

contra

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi ameţesc *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleiele, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureri* care se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere. Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi de toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi coriferii marilor **teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. **ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wishé, Psylander, Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), **asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.**

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga élită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în **acelaş timp** cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge **vastitatea tuturor domeniilor activităţei** omeneşti; această pânză **întrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate **sporturile moderne.**—Vulgarizarea **idustriilor.**—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.**—**Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele însufleţite** care ne arată în **fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietes, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în **vasta Sală** Sidoli, **cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.**

„ANCORA“

(A N K E R)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de război contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ai fi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale:

Sanatorul Dr. Tzaicu

Iaşi, str. ZIMEI No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil, de practici cari se intervenţii.

Consultanţa de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de Mecanoterapia. Se aplică aparate (ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, anchilosele etc. etc.

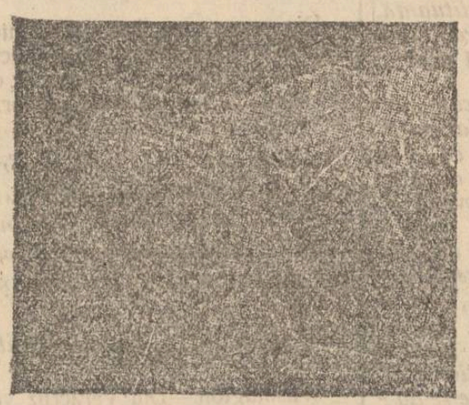

Vaccari, Sală specială. Moaşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reactivele.* Se ino analiza de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi inaltă conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 33.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Cercul Conservator-Democrat Piaţa Unirea

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2152 Marți 15 April 1914

LEGENDE LIBERALE

Mai meșteri ca liberalii pentru făurirea de legende, bine-înțeles ca în sens favorabil partidului lor, nici că s'a dat.

Cît privește legendele pentru trecut, partea lor s'a făcut. Ele au fost examinate, studiate în amănunțimi și reduse la justa lor valoare.

Dar liberalii moderni, altoiți cu generoșii socialiști de altă dată, ei, a căror micșorime față de strămoșii lor bate la ochi, au pretențiuni de a crea încă legende.

Așa, nu vei întîlni unul dintre dînșii, care, cu oarecare emfază, să nu susțină, că în momentele mari și decisive, tot ei, tot liberalii, au salvat țara.

Și în special vor arăta că atunci cînd asupra noastră, s'a abătut o oarecare jenă financiară, dînșii au fost chemați s'o lecuiască.

Și au lecuit'o, e drept, dar cum? Profitînd de măsurile înțelepte și prevăzătoare pe cari le-au luat adversarii lor politici, conservatorii, măsuri pe care liberalii le combăteau cu ultima energie, pe cîtă vreme erau în opoziție.

Să ne aducem aminte de lupta grozavă pe care dînșii au dat'o *contra legii maximului*? ! A doua zi însă, după ce au venit la putere au menținut'o, vărsînd însă lăcrămi că, împrejurările nu le permit a o revoca.

O lege de înalt ordin economic, legea lui P. P. Carp îi adusese la exasperare. Erau gata să facă și revoluție.

Legea a fost votată, iar liberalii veniți la putere au deplîns'o ca o necesitate cerută de împrejurări, și călcîndu-și pe inimă au menținut'o.

Dar dela criza din 1900 încoace în special, liberalii ar voi să creeze legenda indispensabilității lor de a guverna.

Și cu toate acestea, fără să facă nimic alt de cît să guverneze pentru partid, liberalii au știut să se folosească de prevederile conservatorilor.

Cîte impozite și monopoluri, cari au contribuit la impopularitatea acestora, au fost aspru combătute de liberali, dar menținute de ei pentru *că le dedeau bani albi pentru zile negre*! ?

Să mai amintim de monopolul hîrtiei de țigară, de exemplu, de unele dări asupra averei mobiliare:

Timbru succesiunei etc ?! Toate le-au prins bine liberalilor.

Dar liberalii moderni, pentru a arata că sunt cu mult mai mici de cît predecesorii lor, nu se mulțumesc a creia legende favorabile pentru dînșii, ci vor să creeze și altele defavorabile adversarilor lor.

Pentru dînșii un act de insămnătatea aceluia pe care l'a desăvîrșit guvernul Maiorescu—Take Ionescu, n'are nici o valoare.

Partidele la putere n'au făcut nimic. Au făcut'o însă ei din opoziție. Dar fiind-că pretenția noastră ar fi prea, prea, se mulțumesc a spune că presiunea populară, armata și mai știu eu ce, au silit pe guvernanți în acele momente.

Acum după ce se folosesc de economiile și prevederile budgetare ale anilor din urmă, ceia ce le-a permis să ridice budgetul Statului cu peste 70 milioane, împroașcă tot pe adversari.

Vo sc să creeze iarăși legenda ca conservatori singuri sau în unire cu democrații au creiat slujbe etc. ceia ce a adus o așa mare sporire în cheltueli.

Și cu toate acestea cu toții știm că guvernele de dinainte s'au pus ele singure în aplicare legile, ce au înfăptuit. Budgetul era întocmit pe baza lor și tot sporul de cheltueli nu era așa mare.

Dar nu vor să știe liberalii, că lumea vede, că unde, de exemplu erau suficienți mai înainte trei avocați, de acum vor fi patru, unde erau doui ori trei inspectori, vor fi de azi înainte patru, ori cinci.

Ei ne promit budgete echlibrate? Dar cum, cînd au început a înmulți slujbele, și încă nici nu bănuim ce va urma?

Dînșii au gata *impozitul pe venit*. Aici e nădejdea de scapat din încurcătură. Dar impozitul acesta are cîntec și nu credem să-l scoată așa ușor la iveală.

Legendele favorabile au început a dispare și vor dispărea.

Vir.

NOTA ZILEI

Mizilul la Moldova

Cunoașteți peripețiile felinarului din «Romeo și Julieta la Mizil".

Acolo nu numai că sergentul de noapte emigrează dintr'o bucătărie într'alta, la fie-ce schimbare de regim, dar e și un felinar—unul singur—care se mută din poarta unui șef de partid în poarta celui nou venit la putere.

Hușul, de mult, practică același sistem al fanarului călător, al fanarului care se mută cînd dinaintea casei unui primar conservator «pur», cînd dinaintea locuinței unui primar liberal.

O adevărată politică fanar...iotă!

POLITICE

Fleva redivivus?

Un ziar de nuanță conservatoare am zis „pur conservatoare" se înțelege—se bucură în numărul său de ieri de un important eveniment politic. O rază de speranță s'a ivit pare-se pe orizontul politic și inspiră iluzii nuoi acelui ziar și poate, partidului ale cărui vederi le reprezintă.

E vorba de reintrarea în acțiunea politică, a putredului tribun N. Fleva, de curînd ales din mila guvernului ca să continue a brava parlamentul cu baliverne și palavre.

Fostul tribun e pe cale de a deveni opozant, pe tema legei incompatibilităților. Se cunosc peripețiile acestei legi, ori a acestui proect de lege a incompatibilităților.

Ex tribunul e alarmat de știrea că, în contra celor anunțate de unele ziare, guvernul nu este dispus a renunța la desființarea legei votată sub guvernul conservator. Tribunul care este reprezentantul brevetatal moralității publice, declară dară războiu guvernului care se află în următoarea dilemnă: ori se bucură ca și pînă acum de sprijinul fostului tribun de amuzantă memorie, ori își mulțumește ambițiunea de a desființa legea incompatibilităților.

Nu e greu de prezis că guvernul va renunța la protecția lui Fleva.

Ziarul „Inainte" are dar cuvînt să se bucure.

Petiția la Rege

Acei cari au urmărit recentele desbateri parlamentare, nu mai au nimic nou de aflat din lunga petițiune adresată M. S. Regelui de către d. N. Filipescu. Afară doară de gestul nou al fostul ministru de războiu, gestul însu-și al petițiunii.

Faptele sunt absolut aceleași cu relatările făcute de d. N. Filipescu în Senat prin interpelările repetate adresate ministrului de interne în mînile căruia, de altfel, a ajuns din nou petițiunea trimisă la Palat. E soarta ori-cării petițiuni de această natură și au fost atît de numeroase și atît de frequente întîmplările electorale cari au avut ecou în petițiuni și telegrame trimise M. S. Regelui, încît nimeni — de la Vodă pînă la cel mai modest cetățean al țării — nu se mai emoționează de atari protestări.

Nu că faptele n'ar fi adevărate. Nici d. V. G. Morțun, ministrul de interne, n'a contestat cu tărie faptele; ci a căutat o anumită explicație, fie de natură politică, fie socială, fie psihologică, risipind, cum a putut, atmosfera „documentară" creată de interpelator.

Iar argumentul suprem al ministrului de interne, argument la care într'adevăr nici d. Filipescu n'a găsit riposta cerută, a fost că abuzurile săvîrșite au fost mai mici, mult mai mici de cît acele din 1911 făcute sub ministeriatul de interne —de oribilă amintire—a d-lui Al. Marghiloman, după triumfala venire la putere a d-lui P. P. Carp,

E un argument sofistic, fără îndoială. Dar marea majoritate a țării — n'avem ce-i face!—se impresionează de logica simplă a faptelor și ori-ce ar încerca d. N. Filipescu, publicul mare îl va socoti solidar cu atrocitățile acelor alegeri și nu va crede în sinceritatea disperărei cu care cere astăzi alegeri libere.

Iar dacă în Epoca *se reproduc declarații și jurăminte ale M. S. Regelui, în ziua în care d. N. Filipescu a trimis jalba la Palat, cîte-va zile după ce d. Filipescu a aplaudat Șahul la Rege făcut de d. Ioan Miclescu în comitetul executiv al partidului conservator, — acelaș public simplist nu poate vedea în frămîntarea aceasta de cît un act de disperados, iar nu o acțiune cu adevărat politică, demnă de un fost ministru pretins bărbat de stat.*

Mai necesar decît Exproprierea

La ordinea zilei în opinia publică din Romînia este cestiunea *exproprierii* marilor proprietari rurali de o parte de moșie, proporțională cu îndinderea moșiilor, în folosul țaranilor, firește în schimbul unei prealabile despăgubiri fixată, în ultima instanță de puterea judecătorească. Am zis la ordinea zilei. In adevăr, partidele politice din țara noastră se ocupă în programele lor de activitate de guvernare de cestiunea exproprierii proprietății rurale. Dar și lumea intelectuală, în afară de partidele politice, se interesează de această problema socială stiințifică. Dacă lumea poartă interes unei cestiuni științifice, cum de pildă e chestiunea aeroplanelor, cu legături mai departate, cu buna stare materială a societății, cum să nu dee toată atenția cuvenită chestiunei *exproprierii marei proprietăți*, care, se susține, ar fi menită să aducă un trai mai bun, o stare economică mai înfloritoare țăranimii, deci poporului romîn? Așa se explică numărul articolelor de ziare, din reviste, broșuri și studii referitoare la această problemă.

Mintea intelectualilor, îndată ce întâlnește o cestiune, îndată ce se ivește o problemă, numai de cît se ostenește s'o deslege și nu se liniștește pînă nu i-a găsit o dezlegare într'un fel sau altul. Aceasta e caracteristica inteligenței omenești: de a cerceta și de a înțelege tot ce-i se înfățișează.

Pentru moment ne punem în ipoteza cea mai favorabilă principiului exproprierii: că în adevăr e cel mai sigur mijloc pentru înălțarea materială și morală a țărănimii.

Și mă întreb în cît timp se va realiza această îmbunătățire a stării economice a țaranilor? Este cineva care să creadă că se va putea realiza această îmbunătățire în timp scurt?

Desigur că nu. Avem și dovadă că nu. Observați că avem o instituție, Casa Rurală, cu menirea de a colecta pămîntul boeresc și a-l împărți apoi țaranilor și cît de puțin a făcut această instituție pentru țărănime?

Oricît de bine ar fi condusă această instituție, totuși lucrurile merg încet. E vorba de un *fenomen social*, pentru realizarea *căruia* se cere un *concurs* de cauze, de voințe omenești, de o activitate inlănțuită. Fără a aduce învinuiri, cu toate că sunt vinovați, constatăm că se cere un timp lung pentru realizarea scopului urmărit.

Desigur că și cu privire la reforma în favoarea principiului exproprierii marilor proprietari de moșii, lucrul va merge încet și chiar încet de tot. Lasă că avem încă de întîmpinat greutăți politice, trecerea prin constituantă a acestei reforme. Dar aceasta, după părerea mea, e cea mai ușoară,

E neîndoelnic că se va face modificarea constituției cu privire la exproprierea marilor proprietăți. Partidul liberal chiar singur voește să realizeze această reformă dătătoare de fericire socială! Cu atît mai mult, cînd și *cel conservator-democrat* e de aceiași părere.

Dar nu e de ajuns să fie scrisă în legi și nici chiar în constituție, pentru ca reforma să fie și realizată în societate. Punerea în apiicare a reformei din constituție și legi va întîmpina dificultăți din cele mai mari și va trece mult timp pînă se va îndeplini.

Să vedem dară ce rămîne de făcut.

Valeriu Hulubei

Mici Polemici

Americanii din Statele Unite și-au închipuit lucrurile mult mai ușor cu invaziunea Mexicului de cum este în realitate.

...Nu știau că Mexicul este un teren vulcanic?

*

O „cugetare" a d-lui Ioan Petrovici, de profesie filosof:

„Minciuna e o curată nebunie, cînd nu folosește nimănui..."

D. Petrovici e utilitarist: practică minciuna care folosește:

*

In „Unirea" de astăzi d. A. C Cuza scrie:

«In Sadoma liberală, ca și în Gomora conservatoare nu a mai rămas nici un Lot».

...Cu cine o să mai tragă Lotul cel mare la alegerile ce vin?

*

Se comentează în ziare demisia d-lui profesor Gh. Aramă din clubul d-lui Greceanu, ca o demonstrație contra acestuia. Să-și fi arătat „șeful" arama pe față?

*

A propos de aceasta, «Fulgerul» crede că d. Greceanu lucrează cu capul altora, nu cu al său propriu.

...Cum să lucreze cu ce nu are?

OAMENI ȘI LUCRURI

Ce spune „Monitorul"

Dintr'uu raport al ministrului de Finanțe, publicat în unul din cele mai recente numere ale «Monitorului Oficial» e de reținut această frază:

«*Cărțile de joc.* Acest venit merge din nenocire tot în sus. Evaluarea de 900,000 cu 100,000 mai mult ca budgetul precedent, nu e de cît prea justificată, căci în 1912—13, *fără nici un teritoriu anexat*, a dat 932 000».

Adevărat. Anul 1913—1911 este anul mobilizării și al teritoriului anexat; anul în care, din plictiseală, din lipsă de ocupații serioase, din greutatea de a plasa banii, lumea noastră trebuie să fi jucat mult.

Nu mai facem uz de zvonul care a circulat, într'o anumită vreme, că s'a jucat foarte mult pe malurile Dunării, în costuri, în lazarete,—s'a jucat și se joacă ori unde.

Știm bine. Se exagerează adese ori gravitatea socială a viițiului—jocul—care s'a adăpostit pînă și în statele cele mai civilizate. Cifra pe care o percepe Franța în folosul unor așezăminte de bine facere din taxele asupra jocului de hazard sub diferite forme este enorm, față de cifra modestă ce încasează statul nostru.

Se exagerează de asemenea primejdia jocului, care pentru o însemnată parte dintre jucători rămîne o simplă distracție. Iar în ce privește elementul social, nu prea vedem, întru cît jucătorul este mai inutil, ori mai de prisos ca.... poetul, care se sustrage muncei positive și producătoare...

Că merge crescînd pasiunea jocului — este iarăși un lucru firesc. Suntem în secolul progresului mare al *cărții*.

Apoi—cine ar putea spune că timpul ricipit în joc nu ar fi găsit o întrebuințare și mai rea, dacă jocul nu ar fi existat?

De aceia, locuitori orientali ai teritoriului anexat, are dreptate ministrul de finanțe al țării. Odată cu stăpînirea noastră vă vine și inocenta pasiune a cărților, vă vine un supliment de moravuri civilizate, apusane, din care statul va avea și el partea lui de beneficii....

Ca și nenorocirea,—fericirea nu vine nici odată singură.

Rodion

Art. 132 Const.

și legiuirile la care se referă

XV

Revenim asupra studiului d-lui Cernătescu, complectînd argumentele aduse în susținerea părerei d-sale. D. Cernătescu crede că guvernul, prin declarațiile ministrului de justiție, s'a pronunțat pentru inalienabilitatea condițională și conchide astfel: «Așa dar, starea legislațiunei anterioare și discuțiunile parlamentare pledează pentru alienabilitatea condițională».

«Dacă examinăm textul art. 132 din const., continue d. Cernătescu, ne întărim și mai mult în ideea noastră. In adevăr, acest art. nu vorbește de inalienabilitatea prevăzută de legea rurală,— motivele le-am văzut mai înainte — dar nici nu spune că nu se permite înstreinarea către săteni, stat sau comună, conform legilor anterioare. Este elementar însă și se știe de toată lumea, că decăderile, incapacitățile nu se creează prin interpretare; și întru cît legea tace, interpretarea urmează să se facă în favoarea capacității persoanelor și a circulațiunei bunurilor».

Decăderea însă rezultă din textul precis al art. 132, așa că nu mai încape îndoială asupra cuprinsului acestui art. Iar în ce privește, că trebuia să se spue anume că sistemul anterior este părăsit, aceasta nu i-o poate nimene impune legiuitorului, cînd din cuvintele întrebuințate reese clar intențiunea sa și cînd prin art. 129 se abroagă toate legile anterioare și toate dispozițiile contrare.

In *Dreptul* a. XX No. 38 din 10 Mai 1891, d, Flaișlen publică un interesant studiu: *Cercetări asupra testabilității pămînturilor clăcășești*, în care se ocupă și de înțelesul art. 132. D-sa zice: „Textul de la 1884, din contra, nici nu pomenește de legea rurală, nici nu vrea să știe de ea. El nu mai „menține" ci statuiază, hotărăște, dictează singur. «Sînt și vor fi» Perioada nealienabilității nu se referă la acea anterioară, ci se fixează din nou; nu se mai calculează după cea veche, nu întinde pe aceasta, ci începe de la o nouă epocă, de la data promulgării Constituțiunei revizuite, de la 8 Iunie 1884".

In *Curierul Judiciar* au mai publicat articole asupra legilor rurale d-nii: D. D. Stoenescu, D. Vasiliu, C. Orănescu. Acest din urmă, în ce privește art. 132, se ține de interpretarea Curții de Casație.

In această ordine de idei, vrednice de luat în samă este circulara lui Eug. Stătescu, ministrul de justiție, din 11 Ianuarie 1903, contrasemnată de directorul ministerului, d. I. Ph. Ghețu. Prin această circulară, publicată și în *Curierul Judiciar* No. 6 din 1903, se atrage atenția, Tribunalelor, să nu mai admită vînzarea silită a pămînturilor rurale, de oare-ce în legile de la 64 și 79 este vorba de înstreinări prin acte *de bună voe*, din care rezultă că vînzarea *silită* este exclusă în mod absolut: *„qui dicit de uno, negat de altero"*. Circulara enumeră cazurile în care alienarea este permisă în următoarele cuvinte: Schimbul contra unui alt pămînt de aceiaș calitate și întindere (art. 13 din legea din 1879 și art. 132 din Constituția din 1884); 2) Instreinarea prin *acte de bună voe* la alt sătean neînproprietărit sau la comună (art. 7 din legea de la 13 Febr. 1879), *cu toate că cestiunea de a ști dacă această excepțiune mai subsistă sau nu în urma art. 132 al Constituției de la 1884, este foarte îndoioasă și contraversată"* Vra să zică, în Ianu-

3 u ar 190EugenStătescu avea cea eui mare îndoială asupra continuării sistemului de alienare între săteni după 1884, şi aceasta la un om cumpătat în expresii însamnă o convingere, pe care n'o putea exprima, din cauză că se pronunţase Curtea de Casaţie în sens contrar şi persistase în această interpretare, iar el, ca ministru de justiţie nu putea s'o dezaprobe *în mod formal*,

***

Voi rezuma, în sfîrşit, tot ce s'a scris sau ce s'a vorbit în Cameră şi Senat în Constituanta de la 1884, pentru ca fiecare să vadă şi să-şi dea samă de argumentele ce se trag din aceste desbateri.

Comisiunea de revizuire a Camerei era compusă din: C. A. Rosetti, general Leca, I. Agarici, Berendei, N. Ionescu, P. Cazoti, Calimach Papadopol, N. Voinov, N. Ganea. Em. Costinescu, I. Poenaru Bardea, I. Sturza, C. Nacu, V. Lascar, A. Stolojan. Lucrarea comisiunei a fost supusă unui nou examen în secţiuni, care au ales un *comitet de delegaţi* compus din: general Călinescu, I. Codrescu, N. Dimancea, I. Poenaru Bordea, Cazoti, V. Lascar, A. Stolojan. Aceştia folosindu-se de tot materialul adunat şi avînd în vedere şi amendamentele votate de secţiuni, după lungi desbateri au ajuns la o înţelegere cu guvernul şi comitetul delegaţilor senatului şi astfel au alcătuit proiectul de lege privitor la revizuirea constituţiei.

In proiectul *Comisiunei de rezizuire* elaborat de Ioan A. Sturza, art. 133 avea această formă:

«Inalienabilitatea pămînturilor foştilor clăcaşi şi ale însurăţeilor, prevăzută de legea rurală şi de legea din 1878 se prelungeşte încă pe termen de 30 de ani de la promulgarea legei de faţă.

(Monit. Of. din 1883 No. 18 p. 183)

Comitetul delegaţilor însă a dat următoarea redactare art. 133: «Pamînturile foştilor clăcaşi, ale însurăţeilor şi ale locuitorilor care au cumparat în loturi mici proprietăţi de ale statului, sînt şi vor fi inalienabile în timp de 32 de ani, cu începere de la promulgarea acestei legi. Schimburile de pămînt contra pămînt nu intră în prohibiţiunea legei de faţă». Mon, of. din 1884 No. 127).

Vedem deci diferenţa. Proiectul comisiunei de revizuire păstra vechiul sistem, proiectul comitetului delegaţilor nu-l mai păstrează şi aceasta reesă din compararea ambelor texte. Raportor a fost A. Stolojan.

Comisiunea de revizuire a senatului, era compusă din: Dim. Ghica, preşedinte; V. Boerescu, principele Gr. Sturza G. Gr. Cantacuzino. Alcaz, general Fotino, N, Fleva. Dumitriu Ioan Giuvară, Morţun şi Polizu Micşuneşti. Din raportul comisiunei, la art. 133 se vede următorul cuprins:

„Nealienabilitatea pămînturilor foştilor clăcaşi se menţin încă pe 30 de ani de la data promulgării acestei legi. Aceiaş inalienabilitate se declară şi menţine pămînturilor dobîndiie de însurăţei în virtutea legei din...“ (Monit. of. din 1884, p. 937).

De aici vedem că şi în senat *comisiunea de revizuire* a fost pentru continuarea vechiului sistem, însă în textul legei au fost eliminate cnvintele **menţine** şi **încă**, ceea ce schimbă înţelesul şi deci sistemul. Deci în mod conştient iar nu din lipsă de preciziune în stil, s'a părăsit sistemul vechiu, începîndu-se altul nou acel prevăzut de art. 132. Căci e uşor de înţeles că *dacă era să se urmeze vechiul sistem* **nu s'ar fi suprimat tocmai acele cuvinte care dau nuanţa decizivă a înţălesului şi fără de care înţelesul se schimbă, în mod evident, în sens contrar.**

V. Cireş
avocat

Excursia liceului Naţional

— Roma —

A doua zi în Roma se inaugurează cu vizitarea uneia din gloriile Italiei creştine: grandioasa biserică *San Pietro*.

Piaţa care devansează giganta catedrală este plancată de două aripi colonate şi obeliscul purtînd în vîrf crucea—aşezată în mijlocul pieţei—emoţionează. Pătrundem în biserică, ca într'o cetate vastă. Un preot ne desvălue pe rînd nepreţuitele secrete ale blsericei, după care urcăm nesfîrşit spirala de trepte pînă sus în Cupole, de unde observăm mişcarea din oraş, cetatea, mişcarea din biserică, corect zis *à vol d'oiseau*, căci înălţimea e remarcabilă.

După amează se vizitează cu deamănuntul Forul Roman, trecem prin palatele Cezarilor, punctul Romei originare (colţul Romulus-Rem) şi în sfîrşit Colosseul. Multe explicaţii dă şi va mai da d. profesor Costin.

A treia zi vizităm Panteonul împunătoare clădire, a cărei boltă întreagă se reazimă într'un mare inel de bronz, sus în centru.

In faţa mormîntului lui Raphael şi a logodicei sale ramînem cucernici.

Vizitam senatul, toate sălile, o parte din Vatican, Universitatea.

A patra zi vizităm Vaticanul complect sălile de sculptură şi pictură, capela sixtină, apartamentele Borgia. După masă Catacombele şi bogata biserică san Paulo de la periferie.

A cincea zi dimineaţă se vizitează vastele muzee ale Capitolului unde se păstrează lupoaica originală, *Moise* a lui M. Angello la biserica Sf. Pietro.— După amiază *Muzeul Naţional*, încă una din bogatele şi numeroasele colecţii de artă antică.

In aceiaşi zi la ora 3 plecăm spre Neapole.

— Neapole —

La Neapole sosim la 5 April noaptea. A doua zi se vizitează oraşui şi vastele săli ale Muzeului Naţional, Mquariul care e cel mai important din toată lumea. După masă facem plimbarea la Posilippo înspre colţul SV al frumosului golf binecuvîntat cu toate minunile istorice şi naţionale pe care avem să le vizităm pe rînd.

Anume: la 7 April dimineaţa pornim cu trenul spre Pompei. Colindăm străzile reînviatului oraş şi după masă la ora 4 toate grupele, pe jos sau calare, sunt sus la craterul Vesuviului.

Ziua aceasta a fost veselă, penultima zi ne rezervă cea mai frumoasă surpriză. Rămînem în adevăr fascinaţi de magica frumuseţe a grotei de azar din iusula Capri.

Apa are străluciri fosforescente. Plutim în grotă pe apă ca'n smarald ferbinte topit. E aproape supranatural. Trecînd pe la Sorrento, seara ne reîntoarcem la Neapole, unoe cîteva grupe organizează o cursă pe mare cu bărcile, la concurs.

Ultima zi la Neapole vizităm Pozzuoli şi grota cînelui, cu care se isprăveşte această lungă şi variată călătorie de studii, datarită numai energiei şi bunavoinţei d-lui Vasile Teodoreanu.

P. S.) Uitasem să notez că în seara de 7 April familia E. Ghica din Vaslui şi d-nii profesori au oferit o masă abundentă elevilor, cu care prilej s'a tuastat şi s'au cîntat imnuri romîneşti şi italiene.

INFORMAŢII

Conferinţele clubului conservator-democrat vor reîncepe Joi 17 Aprilie, cînd prietenul nostru G. Dornescu va vorbi despre *Improprietărire.*

Epoca *îşi face necontenit reclamă în manifestele sale electorale, prtn «gloria» asigurată ţărei în politica externă.*

Dacă nu ne înşelăm, această glorie a fost deaseminea puţin opera guvernului de colaborare, dv la care d. Filipescu s'a retras cu gesturila destul de cunoscute.

N'ar fi deci mai prudent ca organul vechiului ministru de Domenii să lase să doarmă în pace gloria politicei noastre externă?

Concertul d-nei Luciu Cosma anunţat pentru seara de 18 Aprilie 1914 se amînă. Data va fi fixată la timp.

Biletele vîndute rămîn valabile agenţia «Thalia».

Laboratorul de bacteriologie de sub conducerea d-lui d-tor Al. Slătineanu se va muta de la 23 Aprilil în str. Muzelor 18.

Procurorul general al Curţii de Iaşi d. Gane s'a întors astăzi în localitate.

In comunele Mogoşeşti, Miroslava şi Uricani încă bîntue cu violenţă epizotia de febră aftoasă.

In comuna Voineşti această epizotie este în descreştere.

Din nebăgarea de seamă a unui copil un puternic incendiu a distrus casa de locuit, mai multe atenanse şi lucruri de gospodărie ale locuitorului Th. Calminschi din Balş (com. Băiceni)

Pagubele snnt însemnate şi nimic nu era asigurat.

Vineri 18 Aprilie la ora 5 p. m. d. I. Bucovineanu va desvolta în sala Cercului Didactic local conferinţa sa despre *Viaţa şi opera profesorului suedez Ling.*

La un cinematograf din localitate, nu se aplică regulat, timbrul de 5 la sută; vizitatorii acestui cinematograf au observat că pe biletul de intrare nu-i aplicat nici un timbru. Art. 83 din Reg. legii teatrelor zice: «Primul cupon de intrare, adecă partea biletului, *desprinsă din cotor şi purtînd jumătatea timbrului, trebue să rămînă în posesiunea spectatorului*, care e obligat să-l prezinte orî cînd, la cerere, spre control.»

La celelalte cinematografe se aplică legea, dar la acesta *nu;* cauza, că stă bine cu clubul politic de vis-à-vis.

Una din măsurile cele mai indicate acum după campania din Bulgaria, este şi aceasta ca: ministerul de interne să pue în vedere tuturor poliţiilor unde să găsesc garnizoane armate să oprească cu desăvîrşire aşa zişii bragagii bulgari cari să găsesc zilnic mişunînd printre soldaţi şi pe la porţile tuturor cazărmilor, urmărind toate mişcările trupelor.

Făina Lactată NESTLÉ

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2.—

De vinzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLÉ“ strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.
A se se referi la anunţul acestui jurnal.

Ştiri artistice.—Conf. art. 22 din Regul. legii teatrelor, repetiţiile pentru stagiunea viitoare, vor începe dela 1 Maiu la 1 Iunie şi dela 16 August până la deschiderea stagiunii.

Din Huşi.—Armonia liberalilor dă roade. Dl. N. Cişman primar şi cu d. Bendorf ajutor de primar fac vizite pe la toţi cetăţenii Huşeni acum de Paşte şi le solicită votul pentru candidatura d-lui Bendorf şi N. N. Cişman la alegerile de constituantă.

Alt candidat e d. Alecu Răşcanu, care de-o cam dată a rămas neplasat. Prin asemenea candidaturi se pun în discuţie candidaturile d-lor Dinescu şi Gh. Andriescu.

In schimb cercurile celelalte liberale se lasă de-o cam dată mai moi până după constituantă, cînd se va cere disolvarea consiliului comunal de Huşi.

Vechea bară de cancanuri liberale începe să joace şi de astă dată.

*

— *Edilitare.* Din suma de 200,000 lei ce s'a dat com. Huşi din excedentul fondului comunal, administraţia d-lui Cişman a dispus să se facă o bae comunală de 85000 lei, un local de şcoală primară şi foarte puţin (10000 lei) pentru studiile de adus apă. Huşii sufer de lipsă de apă.

De la cişmelele lui Ghica Vodă nu mai avem alte izvoare, şi toate încercările au dat rezultate negative. Huşanii se întreabă miraţi de ce graba d-lui Cişman de a începe de la clădirea de *bae*, cînd tîrgul n'are apă; şi gurile rele spun multe că de la apă nu iese atît cît iese de la cărămizi.

*

— Tunelul *Dobrina-Huşi* s'a adjudecat asupra aceluiaşi antreprenor, care a lasat linia Creţeşti-Huşi; lungimea tunelului va fi de 1500 metri şi toată lucrarea va costa 6 milioane lei.

Noua gară va fi aşezată la dric, putînd înlesni ducerea liniei ferate spre Huşi.

Conferinţele didactice din Huşi.— Conferinţele anuale ale învăţătorilor şi institutorilor din Fălciu s'au ţinut în localul şcoalei no. 1 de fete. S'a lucrat în 3 secţiuni sub preşedenţia d-lui Drăgănescu, revizor, Bogdan şi Antonescu institutori.

Ziua I s'a ţinut un tedeum la Episcopie unde Episcopul Nicodim a vorbit despre educaţie şi instrucţie. In treacăt a amintit şi de abuzul care se face cu toleranţa religioasă şi în auzul tuturor Episcopul a inferat purtarea administraţiei actuale comunale, care număra în sinul ei 3 catolici: Cişman, Bendorf şi Romila, şi cari a dispus să se rădice lampionul Washington din ograda Episcopiei tocmai în spre Paşti pentru a instala unul nou în ograda bisericei catolice. Mai mult încă să contribue cu 300 lei din bugetul comunal pentru muzica ce o tocmiseră Ungurii din Corni pentru Paşti.

Indignarea în Huşi e foarte mare din această cauză.

Discuţiile asupra metodei Desenului s'au urmat regulat şi după prevederile programului de conferinţă.

Asupra şcolilor de adulţi majoritatea s'a pronunţat pentru obligativitatea frequentării, de şi această ramură merge slab.

Apoi învăţătorii au ales comitetul secţiei Fălciu în asociaţia generală. S'a primenit tot comitetul şi s'au ales aceşti membri: Ioan Bardea, fost revizor şcolar de cl. II, Gh. Neştianu, diriginte la Vutcani, Nec. Mocanu, V. Bălănescu, Marin Diaconu, Nec. Bedreag, C. Hanganu, V. Costăchescu şi Ion Polcovnicu. Preşedinte secţiei Iaşi s'a ales d. V. Bălăşescu, delegat în comitetul central s'a ales d. I. Bordei; casier Gh. Neştianu.

Censori s'au ales d-nii: C. Tabără, C. Panfil, C. Olăreanu, C. Balan şi Const. Stanciu.

Cu acceleratul de 8 dim. au sosit în localitate azi elevii liceului Naţional cari au făcut în timpul vacanţei de Paşti escursia în Italia, conduşi de d. Vasile Teodoreanu. La gară elevii au fost întîmpinaţi de părinţii lor, cari au mulţumit călduros d-lui Teodoreanu pentru modul cum a ştiut să conducă pe elevi în această escursie.

S'au vizitat oraşele Buda-Pesta, Fiume, Roma şi Neapole. In tot timpul şi pretutindeni, escursioniştii au fost foarte bine primiţi.

Un caz suspect de anghină difterică s'a declarat în strada Măcărescu.

Şezătoare literară. — Sîmbătă seara a avut loc la Teatrul Naţional prima şezătoare literară organizată de societatea scriitorilar romîni din Bucureşti. Au cetit din operele lor d-nii C. Hogoş, N. Beldiceauu, D. Nanu, D. D. Patraşcanu, M. Codreanu, G. Topîrceanu, M. Sadoveanu şi Cincinat Pavelescu. D. Mihăescu de la Teatrul Naţional din Bucureşti a spus versuri şi monoloage.

Au lipsit d-nii Brătescu-Voineşti, Locusteanu şi artistul Belcot; de asemenea d-nele Bonciu şi Lucia Cozma. D. G. Diamandi care a prezidat şezătoarea i-a scuzat zicînd: «artiştii ca şi cucoanele promit dar nu se ţin de cuvînt».

Aceasta, însă, nu privea, desigur şi pe d-na Cozma, care suntem informaţi n'a promis concursul său. De altfel era şi greu să promită dat fiind că d-sa şi-a anunţat un concert pentru Vineri 18 April. Nu putem, deci, de cît să despreţuim procedeul agenţiei teatrale Iliescu care a făcut atîta reclamă în jurul concursului pe care d-na Cozma trebuia să-l deie la şezătoare.

Lume relativ puţină şi din aceasta nu toată a fost mulţumită. Bucăţile lungi chiar au plictisit-o. In schimc au plăcut mult schiţele d-lui Patraşcanu şi versurile umoristice ale d-lui Topîrceanu.

Iar artistul Mihăescu a spus versurile altora mult mai bine de cît cum le-au spus pe ale lor unii dintre autorii.

Acceleratul de dimineaţă a sosit azi cu o întîrziere de 25 m. din cauza aglomeraţiei de lume.

Ministerul instrucţiunei publice a luat hotărîrea ca să publice în curînd modul cum se vor ţine examenele de capacitate pentru profesorii şcoalelor secundare de băeţi, cu începere de la 10 Octombrie 1914. după ce consiliul de miniştri îşi va da avizul de schimbarea regulamentului respectiv.

Un elev al şcoalei militare, ne reîntors încă la şcoală, se află bolnav de scarlatină.

La întrunirea meseriaşilor din sala Caragiale ţinută eri 13 April ora 4 p. m. s'a hotărît să se ceară desfiinţarea casei centrale, trecîndu-se serviciul la Ministerul de Industrie. De asemenea s'a hotărît să se ceară modificarea legei meseriilor în senzul autonomiei corporaţiilor şi a desfiinţării cărţuliilor, în locul cărora să se pună cotizaţii fixe ca sub vechile organizaţii.

Prin noul budget al serviciului sanitar s'a redus una din moaşele de despărţire le Iaşi. Au rămas numai 4 în loc de 5.

Prin acelaşi budget s'a acordat cite o sporire de 10 lei pe lună moaşelor, precum şi secretariului serviciului sanitar local.

Mecanicul etuvei de dezinfectare a rămas cu vechiul salar.

Postul de medic al serviciului de dezinfectare. promis d-lui dr. Iamandi a rămas desfiinţat.

Locuitorii şi proprietarii străzei Aron-Vodă au adresat o energică protestare administraţiei comunale pentru starea de părăsire în care este lăsată acea stradă.

Locuitorii reclamă între altele că, pe vreme rea, nu pot avea doctor, trăsurile neputînd pătrunde în zisa stradă. Lucrul acesta l'au adeverit şi mai mulţi domni medict semnînd pe petiţiunea adresată primăriei.

Societatea «Fraterna-Romînă» şi-a serbătorit eri patrouul.

Dintre parlamentarii Iaşului au luat parte d-nii At. Gheorghiu, Th. Vasiliu şi X. Eraclide.

Din partea primăriei d. Osvald Racoviţă.

Un incendiu a distrus complect casele din str. Socola No. 2 proprietatea d-nei Ana Baraş, care se compuneau din 3 prăvălii, 4 camere şi 3 magazine în care se găseau numeroşi saci cu marfă.

Intregul imobil era asigurat. Prin intervenţia pompierilor, focul a fost împiedicat de a se întinde şi la alte locuinţe din apropiere.

A fost arestat azi dimineaţă individul Ioan David care a tras 2 focuri de revolver în urma soţilor Dumitru Ianculescu din Ţicăul de sus. Din fericire nu s'a întîmplat nici un accident.

Pe teritoriul comunei Ungheni s'a deslănţuit o violentă furtună, cu ploae torenţială însoţită de grindină de mărimea nucilor şi a ouelor de porumb.

Grindina a bătut un sfert de ceas şi a produs mari stricăciuni.

D. profesor universitar Ilie Bărbulescu ne roagă, în numele comitetului organizator, să vestim că d. A. D. Xenopol fiind nevoit a se duce la Paris, spre a se prezenta Academiei de acolo care l-a ales membrn al ei, serbarea, ce avea să se facă în cinstea domniei sale la 20 Aprilie c, se amînă. Prin ziare se va anunţa ziua în care această serbare se va face pe la începutul lunei lui Mai.

Universitare.—La rectorat s'a întocmit lista definitivă a profesorilor Univetsităţei din Iaşi, formînd colegiul electoral pentru Senat, valabil de la 1 Mai 1914 pînă la 30 Aprilie 1915.

— Universitatea regală din Belgrad a invitat Universitatea din Iaşi de a lua parte la serbarea de aniversare a 100 de ani de la naşterea doctorului Ioseph Pancic.

— Eri la 3 p. m. s'a ţinut în Aula Universităţii de către d. V. Iorga o conferinţă, tratînd despre «Goga redeşteptînd Transilvania».

— D. O Tafrali va începe Seminarul Joi 17 Aprilie iar cursul Sîmbătă 19 Aprilie.

— Cursul şi lucrările practice de botanică se reîncep de Joi 17 Aprilie la orele obişnuite.

— Cursul de istoria filosofiei moderne va începe Mercuri 16 Aprilie iar cursul de logică Vineri 18 Aprilie ora 6 p. m.

— *Consiliul facultăţii de litere a hotărît de a retrage bursele tuturor studenţilor cari nu vor frequenta regulat cursurile.*

Iată noul program de astă-seară Luni al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

Mortul inviat, mare dramă în 3 acte.
Dansuri ruseşti (cinematografie).
Soţul gelos, comedie.
Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Marţi: «Aventurile unui ambasador». Film danez de mare artă. Măreaţă desfăşurare în 3 părţi. Scenariu extraordinar.

Atît astăzi Luni cît şi mîne Marţi ultimele reprezentaţii ale varieteurilor: Miss Leona, echilibristă pe sîrmă de telegraf şi D-ra Marguerite Carel, prima femee ventrilocă.

Poimîne Mercuri program nou: «Nick Winter şi banda mascată», desfăşurare detectivă în două părţi mari etc.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1 7 9 3“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Diverse.—La crîşma Vidraşcu dicom. Copou s'a iscat o ceartă între bucovinenii Ioan Neculaiţă, Maxim Paşcan nu şi Constantin Comciuc.

Cearta a degenerat în bătaie şi cei doi dintăi au fost răniţi la cap de al treilea cu un cuţit.

Toţi trei au fost duşi la postul de jandarmi din apropriere.

— A încetat subit din viaţă cismarul Augustin Moralete într'o bucătărie din str. Vasile Lupu 32 unde locuia cu chirie.

Din ordinul procurorului, cadavrul a fost transportat la morga spitalului Sf. Spiridon.

Sectarii de la ministerul de instrucţie!

— Ce se petrece sub ministeriatul d-lui I. G. Duca —

Timp de un an şi două luni, cît ministerul instrucţiunii a fost condus de d. C. Dissescu, avînd ca secretar general pe d. G. Laşcar, nu era zi lăsată de Dumnezeu ca în coloanele „Viitorului“ să nu fie publicate calomnii la adresa administraţiei şcolare.

„Viitorul“ satisfăcea prompt toate rancunele celor mici la suflet din toate partidele, ba reproducea articole şi din ziarele apaşilor din Capitală.

Şi pentru ce? Nu-şi explica nimeni această procedare, a conducătorilor zisei gazete, faţă de civilizata administraţie şcolară de atunci.

*

D. C. Dissescu şi d. G. Lascar, încorjuraţi de un stat major de oameni integri, de caracter, nu au lovit în nici un adversar politic. Au respectat drepturile cîştigate ale fiecărui membru al corpului didactic. Au împărţit atenţiile la toţi cu dreptate, fără deosebire de credinţele politice. Chiar adversarii politici au admirat spiritul de dreptate cu care s'a condus administraţia ministerului de instrucţie din acea vreme.

Vine d. Duca la minister. *Viitorul* **îi aduce zilnic osanale pentru activitatea proiectată,— nu executată; pentru făgăduiala ferecirii ce visează a se da învăţămîntului primar în special şi membrilor corpului didactic.**

Foarte frumos! Dar *Viitorul* **nu suflă un cuvînt despre actele de barbarie săvîrşite zilnic, la ministerul de instrucţie, despre modul inchiziţionar cu care se despoaie de drepturi cîştigate dascali muncitori, reputaţi în învăţămînt.**

*

Ii vom face noi acest serviciu:

Să luăm Capitala. Au fost scoşi din direcţie, fără nici o cruţare următorii membrii ai corpului didactic primar:

1) D N. Ştefănescu de la No. 4 şi înlocuit cu d. M. Spireanu.

2) Anghel Ivanovîci de la No. 24 înlocuit cu d. G. T. Ionescu numit şi inspector şcolar,

3) D. D. Cecropid de la No. 21 înlocuit cu d. Victor Protopopescu.

4) D. C. Condurăţeanu de la No. 3 înlocuit cu d. I. Saru.

5) D. M. Georgianu de la No. 31.

6) D. Ionescu de la No. 18 Timari înlocuit cu d. Pîrcalabu fost primar la Tg. Ocna.

7) Juarez Movilă de la No. 20 înlocuit cu d. Grigorcea numit şi revizor şcolar.

8) D. Chiriacescu de la No. 23 înlocuit cu d. Anghel Inanovici.

9) D. Th. Iliescu dela No. 30 înlocuit cu d. Ivanovici,

10) D. D. Costescu dela No. 39 înlocuit cu d. N. Ştefănescu.

11) D-na Emilia Conta dela No. 30 fete înlocuită cu d-na Polixenia Rădulescu soţia d-lui revizor şcolar al Capitalei.

12) D-na Maria Melîsianu de la No. 9 înlocuită cu d-na M. Bein Palade, numită şi inspectoare şcolară.

13) D-na Ec. Timotin de la No. 37 înlocuită cu d-na Gregorian.

14) D-na Zoe Stănescu dela No. 17.

15) D-na Zoe Vasiliu de la No. 4 înlocuită cu d-na Maria Parfenle.

Afară de aceste înlocuiri la direcţii s'au făcut 40–50 transferări între institutori.

*

Nimic din toate acestea nu publică «*Viitorul*» şi nici celorlalte ziare nu li se dă nimic,— iar funcţionarii sunt ameninţaţi cu destituirea dacă vor da vre-o informaţie reporterilor.

Nu din spirit de răsbunare, dar din spirit de dreptate întrebăm acum «Viitorul»: ce zice despre această activitate şcolară a d-lui Duca? Noi vom ţine în curent pe confraţii de la zisa gazetă din Capitală, despre toate nedreptăţile ce zilnic şi pe înfundate pun la cale cazacii rău sfătuitori ai d-lui Duca.

Va interveni oare „*Viitorul*“ ca să astîmpere pornirile veninoase a vre-o cîţi-va veninoşi institutori-inspectori, din anturajul d-lui Ministru care-i compromit întreaga-i activitate ce plănueşte spre binele şcoalei?

Nu credem!

ULTIME INFORMAŢII

Numiri în magistratură.— *La ministerul de justiţie s'au hotărît următoarele numiri în magistratură:*

D-nii Papadat, preşedintele Trib. Putna va fi numit Prim-preşedinte; Cogălniceanu, judecător la acelaş tribunal, preşedinte.

D-nii Mezincescu, judecător la tribunalul Bacău, preşedinte la acelaş tribunal în locul d-lui Climescu, înaintat consilier la Curtea din Constanţa; Eugen Munteanu, judecător la Panciu, membru de şedinţă la trib. Bacau.

D. Al. Gane, judecător la trib. Roman preşedinte al trib. Constanţa.

D-nii D. Diaconescu, prim-preşedinte al trib. Iaşi, prim-procuror al trib. Ilfov cu gradul de consilier de curte; Gr. Kessim judecător, prim-preşedinte al trib. Iaşi; H. Mîrzescu judecător, preşedinte al trib. Iaşi s.3, Victor Iamandi jude instructor trib. Neamţ permutat la Iaşi în aceiaşi calitate; I. Rang, supleant, procuror la trib. Iaşi în locul d-lui Munteanu; Munteanu procuror, judecător de şedinţă la trib. Iaşi.

Intr'un cerc de prietini d. Const. Krupensky a declarat că or-ce s'ar întîmpla d-sa nu va mai candida la alegerile pentru Constituantă.

Desfiinţarea pavilionului de tuberculoşi al Sfîntului Spiridon—din cauza unui resentiment personal al d-lui dr. Manicatide în contra d-lui profesor Slătineanu, candidat la postul de medic primar al pavilioanelor—dă loc la mari neajunsuri. In toate secţiunile de boli interne al Spiridoniei se află tuberculoşi alături de pacienţi atinşi de boli necontagioase.

D. George Diamandy, venit în Iaşi cu ocazia şezătoarei literare a societăţei scriitorilor romîni, vorbind într'un cerc de prieteni despre situaţia politică, a spus între altele următoarele:

Liberalii sunt decişi a face cele mai mari concesii în chestia exproprierei, nici o concesie însă în chestia reformei colegiului unic.

In ce priveşte exproprierea guvernul va admite, în cele din urmă modalitatea ca ea să se facă în mod treptat. Ceva mai mult, va admite probabil ca exproprierea să se facă în bani.

Este sigur, a adăugat d-sa, că, în acest din urmă caz, valoarea pămîntului va creşte enorm. Din datele culese desigur ar urma ca falcea de pămînt în Oltenia ar trebui să se plătească pînă la 3300—3500 lei, socotindu-se programul 1100 lei poate şi mai mult.

Epitropia sf. Spiridon a congediat cele zece maici cari îndeplineau serviciul de gardiance la diversele secţii ale spitalului.

Credem a şti că I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei este afectat de acest act al Epitropiei.

Se dă ca sigur că dintre actualii mandatari liberali în parlament va f sacrificat d. Xenofon Eraclide care nu va mai candida la alegerile pentru constituantă,

D. Eraclide nu este tocmai simpatizat de majoritatea membrilor clubului liberal iar sprijinul d-lui Mîrzescu nu va fi de astă dată destul de eficace.

De şi în Iaşi plouă de vr'o două zile, în restul Moldovei de sus de abia de astă-zi a început ploaia.

Ea este bine-venită căci începuse în această parte a ţerei să se cam simtă lipsă de ploaie.

După ştiri din sursă sigură putem anunţa că Diadocul grec nu va mai veni în ţară în luna Mai, după cum se anunţase. In schimb va petrece vacanţa cea mare la Tegern-See ca oaspete al Familiei noastre Princiare.

Examenele de capacitate.—Examenul de capacitate la şcoala normală «Vasile Lupul» Iaşi a început astăzi. Preşedinte al comisiunei e d. An. Obreja inspector general al învăţămîntului secundar şi superior. Comisiunea se compune din d-nii profesori I. Mitru, Gh. Ghibănescu, Petrovanu, Gh. Manoliu, V. Todicescu şi Crudu.

S'au prezentat la acest examen 82 candidaţi dintre cari 52 absolvenţii şcoalei seria anului 1914, 3 absolvenţi seria din 1913, 2 învăţători ajutori, şi 25 elevi seminarişti seria 1914.

Elevii s'au aşezat în 3 săli şi cu păzirea strictă a tuturor prevederilor regulamentului cu modificările aduse adhoc pentru ţinerea acestui examen cu anticipare în April.

Examenul oral şi de practică pedagogică trebue să se isprăvească la 30 April sara, căci la 1 Mai elevii vor fi încazazmaţi.

Pentru lucrarea în scris la Matematici s'au dat următoarele 2 probleme.

A). Trei săteni arendează în comună 80 Ha cîte 60 lei hectarul. Intăiul plăteşte 1800 lei din arendă şi ară pe socoteala lui; al doilea plăteşte 2000 lei din arendă şi samănă pe socoteala lui, al treilea plăteşte restul arendei şi seceră pe socoteala lui. Cîştigul total fiind de 6300; se întreabă care e partea fiecărui sătean? Se va socoti 15 lei aratul, 10 lei semanatul şi 20 lei săceratul unui hectar.

B). Cît va costa un cazan cilindric (fără capac) de tablă, care are înălţimea 0.8 m. şi capacitate de 628 litri, dacă metrul patrat de tablă costă 5 lei?

Tezele se vor ceti de comisie în trei zile.

Judiciare.—Camera de punere sub acuzare a respins cererea lui Ştefan Ionescu de a fi pus în libertate pe cauţiune, condamnat pentru atentat la pudoare. De asemenea au fost respinse cererile făcute de Iordache Pandelescu condamnat pentru omor prin imprudenţă şi Iordache T. Ioan din jud. Tutova.

— La Curtea de apel s. I se judecă astă-zi următoarele procese: procesul dintre Maria Hîrjeu şi D. Neagu pentru adulter, Maria Condurachi pentru calomnie, Vasile Dobreanu pentru rupere de sigiliu.

— La Curtea de apel s. II se judecă următoarele procese: Banca Agricolă cu C. S. Vernescu pentru contestaţie, B. Aronovici cu Dimcea pentru bani şi Suţu, Obştia locuitorilor din Puntcişeni cu Profira dr. Davidoglu pentru realizarea unui contract de vînzare; Al. Tronca cu societatea Tramvaiului electric pentru daune.

FARMACIST

Licenţiat sau Asistent, găseşte loc imediat la Farmacia Rotbard Iaşi. In timpul verei va funcţiona la Farmacia din Slănic Moldova.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Raporturile turco-greceşti

Constantinopole. — D. Baţaria, fost ministru, a cerut d-lui general Coandă părerea asupra ameninţărilor pe care ziarul grecesc *Patris* le debitează contra Turciei.

D. Coandă perzistă a fi optimist şi a răspuns că nu crede ca Grecia să părăsească acţiunea paşnică.

Casatoria principesei Elisabeta

Atena.—Din anturajul Curţei Regale se comunică oficial că zvonul despre căsătoria Diadochului cu principesa Elisabeta a Romîniei este pe deplin întemeiat.

Evacuarea Epirului

Atena.—Generalul Papulos a comunicat ziarelor că Statul major a dat ordin de evacuare a Epirului.

Apropierea romîno-greacă

— Părerea presei turceşti —

Constantinopole.—Corespondentul bucureştean al ziarului «Jeune Turc» scrie că apropierea romîno-greacă nu este în sentimentul opiniei publice romîneşti, ci este un joc al diplomaţiei.

Nici odată opinia publică romînească n'a privit cu simpatie ideea unei colaborări cu Grecia.

Singurul scop al acestei apropieri este a se zădărnici vre-o revanşă a Bulgariei. Odată această teamă trecută, legăturile dintre Grecia şi Romînia se vor desface de la sine.

Alegerile generale din Franţa

— Un candidat atacat cu focuri de revolver —

Paris.—După ştirile sosite pînă în prezent, ziua de azi a alegerilor a fost calmă în Capitală şi in provincie.

Se raportează numai un incident îutîmplat la Marsilia unde fostul senator Boyer, candidat socialist independent, a fost atacat de un necunoscut care a tras în contra lui două focuri de revolver. D-nul Boyer a fost rănit uşor la braţ.

Escadra italiana in apele albaneze

Durazzo.—Azi după amiază a sosit escadra italiană compusă din crucişătoarele «Roma», „Neapoli“ şi «Regina Elena», precum şi de trei contratorpiloare, sub comanda Ducelui Abruzilor.

Ducele cu comandanţii vaselor au fost primiţi în audienţă de principele Wilhelm.

Consfatuirea majoritaţilor

Bucureşti.—Pentru astăzi la orele 5, membrii majorităţilor parlamentare au fost convocaţi la o consfătuire.

Conflictul Vaida-Tisza

Viena.— Deputaţii romîni Mihaly şi Pop au adresat ziarului «Reichpost» o telegramă din Satmar în care spun că acuzaţiile contelui Tisza în contra deputatului Vaida n'au alt scop decît să compromită pe deputatul romîn.

Telegrama mai adaugă că toţi deputaţii romîni se solidarizează cu Vaida.

Răsboiul American

— Atitudinea Americei de Sud —

Vashington.—Miniştrii Braziliei, Argentinei şi statului Chili s'au dus la secretarul de stat. d. Bryan, spre a oferi bunele servicii ale guvernelor lor pentru a soluţiona chestia Mexicului

După o conferinţă la Casa Albă, preşedintele Wilson a primit această ofertă.

*

Nogales.—(Arizona).—O bandă de mexicani înarmaţi a invadat provincia Statelor-Unite Arizona, jefuind şi trăgînd în contra nord-americanilor.

Aplanarea chestiei Epirului

Durazzo.—Se asigură dintr'un izvor sigur că diferendele în chestia Epirului au fost rezolvite, afară de cite-va puncte. Negocierile mai urmează pentru chestiunile pendinte.

*

Berlin.—Gazeta din Germania de Nord zice, în revista sa săptămînală, că asigurarea dată de d. Venizelos că ordinele pentru evacuarea Albaniei de sud vor fi date numai de cît, pot fi consiperate, ca un rezultat fericit al demersului comun.

Starea lui Frantz Iosef

Viena. — Iată ultimul buletin al stării împaratului:

Catarul uscat e în parte în calea vindecării. In timpul zilei, expectorarea a fost mai abundentă. De altfel, starea generală e satisfăcătoare.

Imparatul a primit azi pe principele Leopold al Bavariei, ginerele său.

SENATUL

Bucureşti.—Şedinţa s'a deschis la ora 2 jum.

D. Scarlat Orescu interpelează pe ministrul instrucţiunei publice, în privinţa faptului că cu ocazia conferinţelor didactice din Ploieşti d. Tomescu inspector şcolar a oprit o serbare organizată de institutori şi învăţători. In acelaşi timp d. prefect Agraru a oprit o întrunire a învăţătorilor în care urma să se desvolte o conferinţă despre „Domnul Notar“.

D. Nicu Săveanu cere să i se fixeze o zi pentru dezvoltarea interpelării sale, cu privire la legea de organizare a poliţiilor din ţară.

D. Leonte Moldoveanu cere să i se comunice nişte acte cu privire la lucrările de canalizare a oraşului Brăila.

Senatul trece apoi în secţiuni.

Inaugurarea Curţei de Apel din Constanţa

Bucureşt.—Azi a avut loc inaugurarea înfiinţării nouei Curţi de Apel de la Constanţa.

Au participat d. Vict. Antonescu, ministrul justiţie, care a pronunţat o frumoasă cuvîntare.

A vorbit de asemeni, din partea corpului avocaţilor, d. Benderli — şeful conservatorilor-democraţi.

Seara are loc un banchet oferit de primărie.

Alegerile din Franţa

Paris. — Nu se cunosc încă rezultatele în total. Din cele de pînă acum cunoscute rezultă un foarte neînsemnat spor al mandatelor reacţionare.

Până acum sunt 250 de balotaje.

La Paris rezultatul alegerilor arată că nu s'a produs nici o schimbare.

D. Caillaux a fost ales, d. Thalamas, acel care a aprobat gestul d-nei Caillaux a căzut.

In imposibilitate de a mulţumi tuturor în parte pentru numeroasele dovezi de simpatie ce ni s'au aratat cu trista ocazie a încetărei din viaţă a prea iubitului nostru

PETRU ARGINTOIANU

adresăm pe această cale fiecăruia sincerile noastre mulţumiri

Elena Argintoianu
Familia Argintoianu

SE RECOMANDĂ:

pentru o combatere raţională, eficace şi eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI

„Verdele Urania“

saramură nesolubilă, inofensivă şicu efect sigur.

Se recomandă:

pentru combaterea COCCHYLISULUI.

„Albastrul Urania“

tratament raţional, eficace şi eftin.

Ambele se găsesc la depozitul de Maşini Agricole Arthur N. Thaller, str. Stefan cel Mare 29.

De închiriat *prăvălia ocupată actualmente de I. A. Singer, strada Cuza-Vodă 71.*

A se adresa la proprietar I. Pocker str. Costache Negri No. 52

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9–11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Practicanţi *la biroul Isidore Margulies din Str. Ştefan cel Mare No. 27, se primesc.*

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Piano *uzat se vinde eftin. Str. Sf. Atanase, 21.*

Asemenea sunt hulubi de vînzare.

RENUMITUL MAGAZIN DE MU. ICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Mousette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurădă şi sindecă *Nevralgiele* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele, Gerunzile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari resistă tuturor celor l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la start. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri, unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre **din Paris, Berlin, Kopenhaga,** Viena, Roma, Milano, etc. **ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading,** Etiévant, Alexandre, Robinne, **Wiehé, Psylander, Henny Porten,** Asta Nielsen, Max Linder, **Prince, etc, etc.**

Dreptul **de exclusivitate** a tuturor filmelor Pathé e **concesionat numai filialei din Iaşi** (Circul Sidoli), **asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung** metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză **întrupează pedagogia** şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.— Escursiuni **prin cele mai pitoreşti regiuni din** întregul univers.—Toate sporturile **moderne.**— Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor **pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile** descoperiri.—Pathé-Journal **şi Eclair Journal, ziarele însufleţite** care ne arată în fie-care **săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.**

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietes, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(A N K E R)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 **Lei 632 Milioane**

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din **Romînia Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

CROITORIA CARPATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primaţie comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe englese şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEI No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Săli de dezinfectat cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, ocnalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Fasură. Sală specială. Maşă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, sclerosa pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia,* curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; zero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Îngrijire serioasă şi bună conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. **Policlinică,** consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 44.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner, str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei
BANI

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b. 5
„ „ „ IV, 40 „
BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2153 - Mercuri 16 April 1914

POLITICE

Trecem la liberali?

Sunt zile de cînd zvonul acesta — că partidul conservator-democrat va trece la liberali — circulă, pus în circulaţie, în scopul lesne de înţeles, de amicii noştri foşti colaboratori prin ediţia romînească a ziarului *La Politique* **— am numit ziarul** *Inainte.*

Evident—avem a face cu o nouă infamie la adresa conservatorilor democraţi. De astă dată, este adevărat, într'o formă mai civilizată de cît ticăloşiile şi murdăriile pe care foştii colaboratori, chiar în timpul colaborărei, le adresau membrilor partidului Conservator-democrat, prin foaia puşcăriaşului Bogdan-Piteşti.

Corifeii junimişti astă-zi diriguitori în partidul Conservator, ar putea să iniţieze pe redactorul ziarului „Inainte" cam care din ei au voit să între în partidul liberal şi au propus'o aceasta formal d-lui Ionel Brătianu, punînd condiţia ca d. P. P. Carp să fie ales şef în locul d-lui Dim. A. Sturdza.

Fie, însă, pe pace foştii noştri colaboratori. O fi sau nu pe placul lor, dar siguri fie, că ne vor găsi aşa cum suntem şi astă-zi, tot aşa de gata de luptă în viitor cum am fost şi în trecut. Odinioară d. Carp a zis într'o întrunire publică, că succesele noastre electorale nu însamnă nimica, pentru că regele va fi fără milă faţă de noi.

Astă-zi, deşi nu facem profeţii, dar încrezători în forţa şi în dreptul nostru, asigurăm că vom învinge. Am fi voit — şi am dat dovada — că lupta să fie loială. Acest lucru nu-l voiesc foştii noştri amici. Cu atît mai rău pentru cei ce fabrică inepţii.

NOTA ZILEI

Jos catalogul...

Examenul se apropie. Catalogul—această tortură a şcolarilor—devine o primejdie tot mai mare. Nu de mult se vorbia în Iaşi de o încercare a unui elev de a da foc... cataloagelor în cancelaria liceului.

Cu data fatală de 13 Aprilie se telefonează „Universului":

«Nişte necunoscuţi s'au întrodus astă noapte prin spargerea uşei, în cancelaria liceului «Laurian» din localitate şi au furat toate cataloagele bimestriale ale şcoalei şi ale profesorilor. Faptul produce mare senzaţie.

Se dă ca sigur că în această afacere ar fi amestecaţi şi unii foşti sau actuali elevi ai liceului.»

Necunoscuţi autori ai furtului,—generaţia de elevi, vă va ridica un monument în semn de recunoştinţă..

P. S. Nota zilei de eri era în legătură cu ştirile înregistrate în corespondenţa din Huşi, apărută în acelaş număr de ziar.

Mici Polemici

De ce n'au venit mulţi din scriitorii şi artiştii anunţaţi la şezătoarea de duminica?

...Pentrucă au dat cuvîntului „şezătoare" înţelesul că trebuie să... şadă acasă.

*

S'a desfiinţat postul uneia din moaşele noastre de despărţire.

...Şi vreţi ca Iaşul să nu sufere de depopulare?

*

„Mişcarea" ar dori să nu se mai aleagă d. Cuza, pentru că vorbeşte prea mult.

In acest caz este pericol că va scrie cît d. dr. Cosmovici.

*

„Casa Albă" din Washington va publica după războiul cu Mexicul o .. Carte Albă, ca să-şi dovedească inocenţa.

*

E vorba ca d. X. Eraclide să nu se mai aleagă deputat la Constituantă.

...Să rămînă un simplu X?

*

Primarul Huşului se arată grăbit să încheie o afacere de clădire a unei băi.

Se bănueşte o intenţie nu tocmai... curată.

*

Edilii Huşului se luptă pentru un fanar Washington.

...Washington e acum un nume războinic.

*

De ce nu vor sufragetele engleze să fie hrănite cu forţa în închisori şi îngrăşate cu sila?

...Ca să nu fie luate drept... gîşte.

Autonomie?

După cum era lesne de prevăzut, întrunirea de Dumineca a meseriaşilor a votat o serie de propuneri, a formulat numeroase cereri, între cari cea dintăi esenţială: autonomia corporaţiilor.

Nu e nevoie de prea multă perspicacitate, pentru a pricepe că îndărătul agitaţiei permanente în potriva legei meseriilor votată sub d. Nenişescu — lege cu multe lucruri bune pentru meseriaşi, în special pentru lucrătorii din fabrici —se află dorinţa de a sfărima una din instituţiile principale ale legei, Cassa Centrală.

In aceasta din urmă văd — nu fără dreptate — meseriaşii din oraşe citadela care le-a răpit lor, ori-ce amestec în administrarea corporaţiilor, o forţă ocultă, inaccesibilă pentru ei şi de la care vin, gata formulate, dispoziţiuni, ordine, măsuri de tot felul în contra cărora ei, meseriaşii, nu pot reacţiona pe nici o cale.

Cererea de autonomie reprezintă dară pentru meseriaşi punctul esenţial şi asupra lui se concentrează de ani de zile, agitaţiile meseriaşilor din oraşe.

Poate nu e fără interes a înregistra o agitaţie de altă natură şi care arată, ceea-ce am spus, că departe de a avea intenţiuni de schimbare fundamentală, noul guvern are, din potrivă, dorinţa de a-o întrebuinţa pe cît posibil pentru plasări de partizani.

Iată ce publica eri un ziar popular simpatic guvernului liberal:

« Medicii pe cari «Casa centrală a meseriilor» îi are pentru consultaţiuni medicale la sectoare,—nemulţumiţi de felul cum consiliul de administraţie al Casei respective le apreciază meritele, întrucît au fost numiţi ca medici-inspectori absolvenţi uoui ai facultăţilor de medicină, faţă de cari aveau dreptul de precădere medicii vechi ai Casei meseriilor, — se vor întruni mîine seara la societatea studenţilor în medicină, spre a protesta împotriva felului cum se face administraţia serviciului medical al « Casei centrale a meseriilor », pe care de asemeni îl socotesc nemulţumitor ».

E vorba de medicii din Capitală. Va fi acelaş lucru în alte oraşe.

După cum se vede e vorba tot de oculta a tot puternică, de Cassa Centrală, în contra căreia se ridică forţe coalizate tot mai multe.

Vom arata în cele ce urmează de ce a ajuns, pe rînd, Cassa Centrală atît de impopalară şi atît de aproape de dispariţie.

□

Violenţele lor...

In „Buletinul" pe care *Epoca* de Duminecă 13 Martie îl publică pentru alegători—bine înţăles partizani ai ideilor şi programului conservator—în acest „buletin" redactorul — de nu va fi chiar d. Filipescu şi în acest caz nu ne mirăm — e de un ton cu totul incendiar.

Inainte de a dovedi pericolul care izvorăşte din atare limbagiu în presă —mai ales în timpul de faţă—trebueşte să declarăm că nu ne putem îndeajuns mira de îndrăzneala pe care o are—în special—d. Filipescu, cînd permite ca în foaia sa *personală* să se spună: (reproducem textual) „alegători, aţi avut *sub conservatori* gloria externă şi prosperitatea internă"—oare „gloria externă" e o operă pur conservatoare? Şi dacă ar fi vorba de însuşire a meritelor altora şi de un separatism al activităţii guvernului de colaborare, oare toată gloria externă — în partea ei diplomatică bine înţăles - nu e oare — pe de-a întregul — opera d-lui Take Ionescu?

Dar să revenim. Intr'un limbagiu extrem de aţîţător, „Epoca" crede a cîştiga partidului conservator ceia ce-a pierdut de mult şi hotărîtor: popularitatea. Ceea ce e mai mult şi mai regretabile este că, cu anumite rezerve şi meşteşuguri retorice caută a se vări în joc şi persoana Regelui, care este dat—de astă dată —ca răspunzător al situaţiei, eventuale răle, ce se va ivi pe urma reformelor liberale. Căci numai astfel poate fi privit acel ce *«ascultă, priveşte şi priveghează»*, atunci cînd în împrejurarea vre-unor conflicte survenite reformelor, lesne pot fi găsiţi câţiva derbedei, cari să aţîţe şi alţii nu mai de treabă care să acţioneze.

Şi din partea patronilor «Epocei» ne putem aştepta la ori şi ce..

Găsim că acesta este un limbagiu politic nu la locul lui, periculos chiar, mai ales pentru nepregătita noastră ţară, ai cări locuitori nu pot şti nici ce să ceară, nici să se mulţumească cu ceia ce li se dă, şi nici să aştepte o mai îndelungă chibzuinţă a lucrurilor.

Dacă patimile au întunecat buna judecată a d-lui Filipescu faţă de adversarii săi politici, ar trebui să cruţe macar sufletele îndoielnice şi bune crezătoare ale celor ce nu ştiu că de multe ori politica nu-i de cît un joc de marionete.

Şi d. Filipescu cunoaşte destul de bine acest joc, pentru a-i lua drept convingeri spusele: «buletinelor» sale,—în care caz ar putea fi cel mult iertate,—dacă nu pot fi justificate.

Pînă la Expropriere

Pornind de la cele spuse în articolul de eri, întrebarea este: ce e de făcut pînă atuncea? Cum rămîne cu îmbunătăţirea sfărei economice a ţărănimii pînă atunci?

Dacă în adevăr ţărănimea merită toată atenţiunea noastră, pentru a o ajuta la îmbunătăţirea stărei sale economice, atunci trebue de găsit mijlocul cel mai bun şi grabnic pentru atins acest scop. La o asemenea problemă nu e bine amănare şi trăgănare.

Dacă în adevăr ţărănimea e aşa cum au descris-o cei cari au cerut reformele şi cei ce au motivat urgenţa reformelor, atunci e posibil de lasat starea dureroasă să dureze timp îndelungat?

Este altce-va care se impune cu necesitate din moment ce s'a admis că trebue de venit în ajutorul îmbunătăţirii soartei ţaranilor..

In această cestiune un singur factor social are rolul deciziv. Lui trebue să ne adresăm.

Factorul principal în aducerea unei îmbunătăţiri în starea economică a ţărănimei este *marele proprietar.* Marii proprietari *pot* dacă *vor* şi dacă simt însemnătatea problemei, să aducă leacul în timpul cel mai scurt. In mîna lor, în inima lor, în devotamentul lor pentru o cauză sfîntă stă leacul ajutorării ţărănimii.

Ori cîte legi scrise pe hîrtie nu vor aduce nici o îmbunătăţire. Proprietarii însă fără nici o lege scrisă pot să realizeze ceia ce ştiinţa socială o cere sau cu o altă formulă ceia ce interesul neamului romînesc cere.

Mai urgent şi mai necesar de cît exproprierea scrisă în legi şi aplicată într'un period de peste 50 ani, e devotamentul proprietarilor rurali să se consacre cultivării moşiilor lor, să lucreze singuri moşiile, să cerceteze nevoile ţărănimii în calitatea sa de proprietar şi să le satisfacă cu sacrificiuf intereselor de proprietar rural.

Din lucrarea şi cultivarea moşielor de către proprietari chiar, ar rezulta pentru el şi ţarani, muncitorii agricoli,—cîştiguri, azi realizate de mijlocitori. Din legătura strînsă între proprietar şi ţaran, ar putea să iasă îmbunătăţirea soartei ţaranilor, fireşte cu jerfă din partea proprietarilor, fără chiar să se mai aştepte îndeplinirea lor prin legi.

Dacă legile au de ţintă să impue proprietarîlor o jertfă, atunci dece aceştia să nu se devoteze singuri cauzei ţărănimei şi cu jertfe chiar personale s'o înalţe spre binele ţării şi neamului?

De aceia cred că mai necesar şi mai urgent de cît înscrierea în legi a îmbunătăţirii soartei ţaranilor este ca însăşi proprietarii să realizeze acest scop prin lucrarea moşiilor prin ei însăşi, prin legătura sufletească cu ţaranii a căror nevoi cunoscîndu-le îi poate ajuta spre înnălţarea lor.

Acest lucru se poate face imediat şi deci s'ar evita alte încurcături viitoare.

Toţi ceilalţi factori rurali sau politici diriguitori în ţară nu pot face nimic. Toţi nu pot nici a mia parte din ce pot proprietarii.

In devotamentul acestora stă dezlegarea problemei agrare.

Valeriu Hulubei

ECOURI

«De gustibus...». — In general Englezii susţin că toate Parisienele sunt frumoase, şi de nu, sunt cel puţin elegante, în cît la Paris ar fi foarte greu dacă ar trebui să se decerne cuiva premiul frumuseţei, căci ar trebui de dat or la toate, ori la nici una. Pentru Londra lucrul se schimbă. Şi pentru acest lucru, Englezii au recurs la o anchetă, instituind trei jurii. Primul s'a instalat într'o zi anumită în dreptul lui Mansion Hause—Primăria Londrei, la ora cînd amploiatele caselor mari de comerciu părăsesc serviciul. Rezultatul anchetei a fost: 10 femei frumoase, 57 drăguţe şi 33 aşa şi aşa sau cum s'ar zice urîte. Al doilea juriu, s'a instalat în aceiaş zi la Trafalgar Squase, în dreptul coloanei lui Nelson. Rezultatul acestui juriu a fost: nici o femeie frumoasă, 8 drăguţe, 60 cu niţel vin'ncoa, 29 pasabile şi 13 urîte de tot. Totuşi, al 3-lea juriu, instalat în cartierul Theatrelor, la ora eşirei de la matineuri, a găsit toate femeile frumoase!

Acum se pune întrebarea, cărui fapt se datoreşte verdictul celui de al 3-lea juriu. Toaletele ce le-au pus pentru a se duce la teatru, sau fiind-că s'au amuzat?

*

Una auzită la cursul de deschidere al profesorului Pulitzer, fiul donatorului celor 10 milioane, cu care s'a înfiinţat la New-York şcoala de jurnalism: Un jurnal cu vază publică intr'o zi o dare de seamă a ceremoniei care avusese loc cu ocazia nunţei unei fete bogate. Era vorba de toalete, de felul cum era împodobită biserica, etc... totul în sfîrşit era perfect de bine povestit, numai că din păcate nunta nu avusese loc! Reporterul nostru se informase dinainte de *ce o să fie* şi scrisese articolul imediat, sigur fiindcă totul se va petrece în felul acesta. In ultima oră se amînase însă ceremonia şi cînd s'a aflat faptul, jurnalul era tipărit şi expediat. Profesorul în chestiune ruga pe studenţi să tragă învăţămîntul necesar, în chestiile de raportaj.

OAMENI ŞI LUCRURI

Ce se iea în serios

Şezătoarea de Duminică a societăţii scriitorilor romîni n'a avut succesul aşteptat, ori succesul meritat.

Insuccesul nu l'au făcut iaşanii, ci—din potrivă—li s'a făcut iaşanilor nedreptatea ori indelicateţa de a li se oferi programul mult mai incomplect de cum se anunţase prin ziare, prin afipte mari şi mici.

Iaşul, de altfel, a putut fi satisfăcut. In bună parte scriitorii cari au apărut la rampă i-aparţineau. Căci dintre acei sosiţi aci cu trenul încă se puteau număra destui cari aci şi-au făcut debutul, ori chiar se reîntorceau în oraşul lor natal. D-nii M. Sadoveanu, Dim. Patraşcanu, N. N. Beldiceanu şi însu-şi actualul preşedinte al S. S. R., d. G. Diamandy sunt iaşani şi în a doua Capitală îşi au rădăcinele activităţii lor literare de apoi,— aci continuă să-şi aibă cîmpul de observaţie — întrebaţi pe simpaticul poet D. Nanu — şi uneori de inspiraţie. Ba, graţie întîmplării că în Iaşi s'a putut întemeia şi menţinea o mare publicaţiune ca « Viaţa Romînească »—tot aci se concentrează ambiţiunile literare ale celor mai mulţi. S'ar putea spune că, mulţumită zisei reviste, forţele literare originare din din Iaşi nu s'au risipit cu totul şi nu s'au închinat—ca atîtea alte forţe şi manifestări sociale—exclusiv Bucureştilor.

Dar toate aceste nu însemnează că « şezătoarea » anunţată Duminica nu trebuia... luată în serios. E lucru firesc că iaşanii, atît de mult despărţiţi şi depărtaţi de Bucureşti şi de Bucureşteni au avut curiozitatea legitimă de a auzi pe toţi artiştii şi scriitorii anunţaţi. E vreme ca să se respecte ceva mai mult angajamentele de acest fel către public şi în orice caz, nu societatea Scriitorilor este chemată a da exemplul unui impresariat abuziv.

Nu de alta, dar, aci ca şi aiurea, publicul mare nu va mai lua în serios placardele ei şi, prin deducţiune, însă-şi organizarea ei, de atîtea ori... reorganizată.

Rodion

„PUSTNICUL"

(Pe cînd Pustnicul — suflet necăjit de ticăloşiile lumeşti, retras în văgăunile munţilor—sta culcat pe spate privind firmamentul, lătratul cînelui său — unicul tovarăş—îl vesteşte că în preajma-i o femee—străină—încearcă să-şi pună capăt zilelor. Pustnicul aleargă într'acolo şi drama e înăturată).

STRĂINA (trezită)

Ce-i? Unde sînt? Şi cine eşti?—Părinte,
Eşti tu? Eşti tatăl meu şi roabă-ţi sînt?
Eşti Cel de-apururi? Nu-mi aduc aminte:
Murit-am, sînt în cer sau pe pămînt?

PUSTNICUL

Trăeşti!

STRAINA

A! n'am murit! Aibi mită, milă...
Nu te cunosc...

PUSTNICUL

Dar eu te ştiu, copilă.
Cu gîndul morţii te-ai urcat din văi
Otravă picurînd în ori-ce floare,
Şi-ai ponegrit şi tu ca toţi ai tăi,
Durerea cea de veci mîntuitoare.

STRAINA

Nu ştiu nimic... A, da... M'ai prins de mâni...
Sărise-un cîne-asupra mea... ţiu minte...
Un negru gînd, aşa-mi stătu 'nainte:
De ce m'ai prins? Curgea ca din fântâni,
Mîngîetoare, liniştea... şi dulce
Mi-era să ştiu că'n oarba 'ntunecime
In care-avea durerea-mi să se culce,
Tăcere-i doar şi nime, nime, nime...
Eşti vînător? Ai rătăcit cumva?
Şi-ţi faci sălaş de noapte?

PUSTNICUL

Nu 'ntreba.
Mai şezi, mai odihneşte şi mă lasă:
Te-o prinde dorul greu de cei de-acasă.
E tristă viaţa ta; nu vreau s'o ştiu...

STRAINA

Pustie-i cum mi-e sufletul pustiu!
Nu m'ai lăsat s'adorm de somnul morţii...
Vuia 'n ţîţîni aripa neagră-a porţii;
In prag stăteam şi m'ai zvîrlit din prag
Năvalnic îndărăt. Eşti un pribeag,
Un om cu suflet blînd, milos de oameni,
In care-ai vrea cnvîntul bun să sameni,
Să dai vieţii rost? Sau eşti un gâde
Ce'n loc să'mpartă morţi, de moarte-şi râde?
O, cine eşti?

PUSTNICUL

De mine 'ntrebe stînca,
Şi vîntul plin de basme şi adînca
Răscoală-a mării şi grozavul cînt
Al norilor în ropot spre pămînt...
Ci dintre oameni, nime.
Eu sînt al firii veşnice, tu eşti
Copil al ţărnii negre, pămînteşti,
Bătut de sorţi, înfrînt de întunecime,
Şi de-al durerii rost înălţător.

STRĂINA

De vînturi biciuit şi'n taina lor,
Tu pari om bun... O vezi: se face noapte;
Sînt singură — şi'n codru mii de şoapte

LAPTE CONDENSAT NESTLE

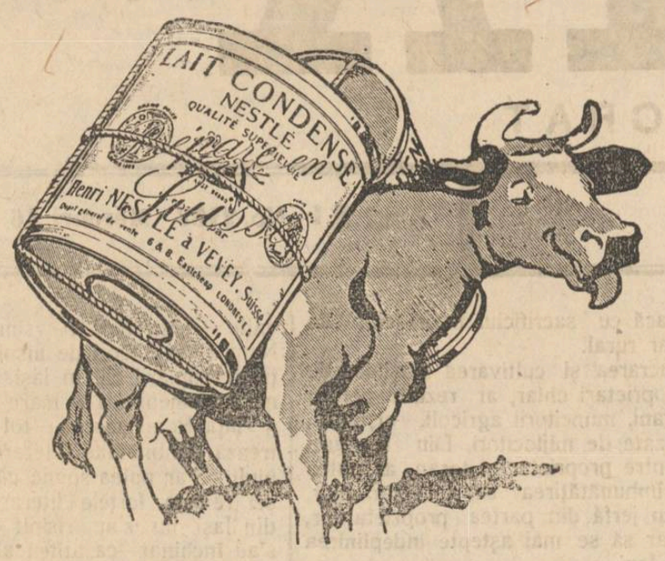

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6. Bucureşti.

Spun basme vechi şi merg pe lîngă mine...
Nu m'alunga ; 'primeşte-mă, străine !

PUSTNICUL

Sub stîncă, lîngă gura ce se cască
Spre negrul iad, sta moartea să te pască
Tu nu vedeai albastrul cer de sus,
Nici roşia vultoare din apus ;
Tu n'ascultai prin crînguri, cîntăreţii
Slăvind natura'n verdele-i amvon :
Nimica din pătrunsul zvon al vieţii,
Şi numai nepătrunsul morţii zvon !

STRAINA

Aşa-i, aşa-i...

PUSTNICUL

Te du; te-ai întremat.
A ta-i natura mîndră şi măreaţă...
Mai rătăceşte iar, mai ţine sfat,
Şi 'ntoarnă-ţi gîndul vitreg către viaţă.
Durere-i viaţa ; moartea nu ştiu ce e:
Nu ştiu de-i cer acolo, de e soare,
Prin nori de-şi taie cale curcubee,
De trece'n şuer vîntul prin răzoare.
Nu ştiu—şi-mi pare noapte că-i pe veci ;
Gînd negru 'ncremenit sub bulgări reci ;
Nimic. Şi nici odată nu răsar
Pe creste zori de zi, nici văi, nici dealuri,
Nici ape iuţi, n'aşteaptă în cînt de valuri,
Trezirea sfîntă—a ochiului tău clar.

STRĂINA (şoptind fascinată)

Nu vreau să mor...

. . . . . .

Din fragmentul reprodus aci, cetitorul poate, cu puţină imaginaţie, să cuprindă orizontul micii dar frumoase lucrări romantice care, împreună cu alte două d-ame în cîte un act, alcătuesc volumul apărut zilele aceste şi semnat de Enric Furtună. Asupra celor trei piese vom mai reveni.

R.

Scăderi mari în cursurile diverselor valori

Imprejurări multiple şi complexe au contribuit ca şi în săptămîna aceasta de după Paşti,—întocmai ca şi în săptămîna financiară dinaintea Paştilor,—piaţa financiară şi Bursa să înregistreze afaceri rele: In toate cele cîte-va zile cît a lucrat Bursa noastră în săptămîna aceasta, valorile cotate au înregistrat zi cu zi scăderi din ce în ce mai însemnate. Rezultatul general a fost că, faţă de ultima lor cotă dinainte de Paşti, cota ultimă de acum arată scăderi la fiecare valoare, de numeroase puncte. Una din aceste valori, Banca Generală Romînă arată scăderile cele mai însemnate de puncte. Numai acţiunile Casei Rurale au mers ceva mai bine, în comparaţie cu celelalte valori, căci rezultatul ultim, arată un cîştig de puncte faţă de ultima cotă dinainte de Paşti.

Scăderile acestea atît de însemnate, dovedesc fără îndoială că atmosfera în care lucrează azi Bursa noastră, s'a înrăutăţit mult şi că lîncezelei şi lipsei de animaţie i-a luat locul o stare de enervare şi înfrigurare.

*

Motive de ordin intern care să fi determinat această înrăutăţire în atitudinea generală a Bursei — şi evident şi a pieţei financiare,—în afară de menţinerea scontului ridicat al Băncii Naţionale, nu prea avem. Ba, am putea spune că situaţia agricolă şi economică a ţării ar fi putut determina o ameliorare în situaţia Bursei aşa cum se prezentase ea înainte de Paşti.

In schimb, de data aceasta, motive de ordin extern care să fi determinat, — de fapt au determinat, — o înrăutăţire în atitudinea Bursei, am avut suficiente. Notăm : izbucnirea războiului americano-mexican care influenţînd Bursele din străinătate, a influenţat indirect şi Bursa noastră. Cauza aceasta prea îndepărtată şi mai ales indirectă pentru noi, n'ar fi putut însă să aibă un reviriment atît de accentuat pe piaţa financiară şi la Bursă dacă nu i s'ar fi alăturat şi cestelalte două cauze, starea neliniştitoare din Balcani, fie din cauza situaţiunii Albaniei de pe urma mişcărei autonomiste a Epiroţilor, fie din cauza neînţelegerilor dintre Turcia şi Grecia asupra insulelor din Marea Egee, şi, în fine,— boala Impăratului Franz-Iosef. Am putea spune că această cauză din urmă a produs atîta turburare, în cît, ei singure, îi revine o mare parte din înrăutăţirea înregistrată in săptămîna aceasta şi pe piaţa financiară şi la Bursă.

Cum motivele acestea de ordin extern cari au predominat în săptămîna aceasta asupra celora de ordin intern, se vor menţine şi în săptămînile viitoare, după toate probabilităţile, o îmbunătăţire a situaţiei e greu să se producă. Doar însănătoşirea grabnică a Impăratului Franz Iosef, poate determina o schimbare, chiar accentuată, în bine.

Iată acum şi în cifre situaţia Bursei în săptămîna de care vorbim în raport cu situaţia săptămînei dinainte de Paşti (cifrele din paranteză arată această situaţie):

Casa Rurală, închee cu 1550 (1530) ;
Banca Agricolă, închee cu 555 (516);
Banca Marmorosch,Blank et C-ie, cu 898 (909) ;
Banca de Credit, cu 908 (917) ;
Banca Generală, cu 2244 (2350) ;
Banca Romînească (cele la purtător, cu 762 (776) ;
Soc. Dacia-Romînia, închee cu 1636 (1647) ;
Soc. Naţionala, cu 1110 (1140) ;
Soc. Generală, cu 1185 ;
Soc. Tramwayelor' cu 1760 (1760).

In compartimentul valorilor cu dobînzi fixe se înregistrează în ultima zi din săptămîna următoare încheeri :

Renta amortibilă, 5 la sută, 1894, cu 99 ;
Renta, 250 mil.. 1913, cu 90.75.
Scrisuri funciare rurale, cu 97.25 ;
Scrisuri urbane, Buc., cu 96.30.
Bonuri Casa Rurală, cu 97.15

INFORMAŢII

Conferinţele clubului conservator-democrat vor reîncepe Joi 17 Aprilie, cînd prietenul nostru G. Dornescu va vorbi despre *Improprietărire.*

D. I. G. Duca. ministrul instrucţiunii publice şi-a anunţat sosirea în Iaşi cu ocazia banchetului dat de profesorii universitari în onoarea d-lui A. D. Xenopol.

D. Mitru îşi menţine demisia din directoratul gimnaziului Alexandru cel Bun, deşi pînă acum ministerul nu i-a primit demisia,

La clubul liberal s'au ivit şi de astă dată numeroase candidaturi.

D-na Valeria Sturza a făcut cunoscut ministerului de instrucţiune că donează terenul necesar pentru o şcoală rurală în judeţul Suceava, cu condiţiunea ca acea şcoală să fie construită de urgenţă din creditul de 50 milioane.

D-l Dr. I. Simionescu, secretar general al ministerului de culte şi instrucţiune publică, a plecat aseară în Capitală.

Universitare.—Biblioteca Centrala din palatul Universităţii a fost deschisă cu începere de azi şi va funcţiona de la orele 9 dim. până la 6 seara.

— Consiliul facultăţii de litere a hotărît de a respinge cererile de înscriere la examen, tuturor acelor studenţi cari nu vor prezenta şi carnetul cursoriu semnat de profesorii respectivi pe cele trei trimestre.

— La facultatea juridică din Iaşi au început cursurile studenţii din anul I şi al II-lea.

— D. Bogdan va începe cursul său de Electrotehnie, cu studenţii secţiei de Electricitate, Joi 17 Aprilie 1914 la orele obişnuite.

— Mercuri 16 Aprilie vor începe cursurile de slavistică.

Revizoratul şcolar a luat dispoziţia ca conferinţele cercurilor culturale ale învăţătorilor să fie suspendate pe luna April, în vedere că au avut loc de curînd conferinţele generale.

D. C. P. Demetrescu, secretar general al silozurilor din Constanţa. a sosit în localitate.

D-sa va părăsi mîne oraşul nostru.

In curînd se va întocmi programul concursului de gimnastică ce va avea loc între elevii şcoalelor secundare din localitate în ziua de 10 Mai.

Elevii liceului Naţional, cari au făcut în timpul vacanţei de Paşti excursia în Italia, vor prezenta d-lui Bîrsan, directorul liceului, o statuetă în amintirea acestei excursii. Această statuetă va fi aşezată în cancelaria profesorilor.

Astă-zi dimineaţă au avut loc, la prefectura de judeţ, mai multe licitaţii pentru darea în exploatare de moşii ale statului.

Pădurea Cordăreni (jud. Dorohoi) a fost adjudecată asupra preotului Cozma Petrovici, cu 2018 lei hectarul.

Pădurea Bucecea (jud. Botoşani) s'a adjudecat asupra d-lui I. M. Solomon cu 982 lei hectarul.

A mai avut loc licitaţie pentru aprovizionarea cu pîne a penitenciarului local. Adjudecarea s'a făcut asupra d-lui M. I. Schehter, cu 16 bani şi jum. pînea.

O măsură de luat.—Se vorbeşte cu oare-care insistenţe despre spionagiul ce s'ar exercita pe o scară întinsă în ţară. Cu această ocaziune ni se atrage atenţiunea asupra mulţimei de bragagii bulgari, cari sunt răspîndiţi prin oraşul nostru.

Unii dintr'înşii stau pe la porţile căzărmilor, unde cercetează, priveghează deosebite mişcări.

Ştim că pe vremea răsboiului Turco-Bulgar s'a vorbit mult, că oameni însemnaţi din armata bulgară, cum bunăoară generalul Savov, ar fi fost deghizat în bragagiu şi astfel spiona mişcările din Turcia,

Poate la noi lucrurile nu se petrec aşa, Dar prin modul lor de a se conduce. prin firea lor, bulgarii se pretează la tot felul de credinţe, Şi aceia că spionagiul ar fi mijlocul lor de a lovi în cei pe cari îi socotesc că sunt inimicii lor, se potriveşte foarte bine cu ei.

Nu va fi rău, dacă se dă atenţiune deosebită şi asupra celor, ce spunem aici.

In seara de Luni 21 April a. c. se va da o extraordinară reprezentaţie în vasta sală a Circului Sidoli. Această reprezentaţie special organizată în beneficiul societăţei «Salvarea» din oraşul nostru, va fi o adevărată serbare.

Programul excepţional de bogat va străluci prin cele mai alese filme, anume rezervate pentru acest spectacol festiv : cele mai frumoase piese. comedii alese, vederi instructive, călătorii etc.

Indemnăm pe ieşeni să asiste la această reprezentaţie festivă al cărei venit e destinat „Salvărei“ una din cele mai folositoare societăţi particulare din oraşul nostru, care aduce publicului suferind reale servicii.

Biletele de intrare sunt de vînzare de pe acuma la farmaciile dr. Căpăţînă, dr. Konya, Werner. dr. Răteanu, Jellea şi Adace şi în seara reprezentaţiei la casa Circului Sidoli.

Noutăţi apărute : «Napoleon la Sf. Elena“ formînd No. 20 din Biblioteca istorică editată de Flacăra.

Preţul 60 de bani.

D. Niculescu Basu s'a produs eri în Iaşi pe scena teatrului Modern, unde a cîntat mai multe arii din opera Ernani, Pauvre Fou şi alte cîteva bucăţi romîneşti, lăsînd publicul în deplină mulţumire în ce priveşte vocea şi execuţia. Artistul a fost mult aplaudat şi bizat.

A încetat subit din viaţă bătrînul Theodor Blăniţă, în etate de 75 de ani la locuinţa sa din strada Marta No. 55.

Eri după amează a fost transportată la spitalul Sf. Spiridon femeia Vasilca Covatariu, unde a fost pansată de oare-ce suferise mici leziuni fiind călcată de o trăsură.

Soldatul Răslov Mihai din reg. 13 Ştefan cel Mare, originar din Botoşani, a fost surprins în momentul cind voia să se sinucidă cu un revolver.

Cazul se cercetează de autorităţile militare.

Primim următoarele cu rugămintea de ale da publicităţei :

Vă rog se bine voiţi a publica în ziarul d-v. următoarele : S'a înfiinţat în anul 1913, 2 şcoale speciale de picheri, una la Iaşi şi una la Bucureşti. Examenele şcoalelor sau terminat la 17 Martie 1914 şi nici pînă în prezent rezultatul şcoalei din Iaşi, adică cei care au reuşit, nu se poate şti din cauză că nu sa primit nici nu s'a dat de către direcţiunea şcoalei nici pînă astă-zi diplomele cuvenite dar nici posturi la cei ce au solicitat.

Vă rog cu cel mai profund respect a întreba prin ziarul d-stră dacă Ministerul de Lucrări publice serviciul de Poduri şi Şosele, dacă nu sunt locuri pentru absolvenţii şcoalelor atunci de ce nu li se eliberează diplomele pentru a se putea plasa în servicii particulare. De oare-ce 23 Aprilie e aproape şi noi ce facem, căci casele le-am închiriat pe bază că vom fi plasaţi pînă 'a 15 Aprilie 1914.

Cererea Casei Artelor, de a organiza o lotărie cu 325,000 bilete a cîte 2 lei, pentru clădirea unui local propriu, va fi supusă comisiunei loteriilor, pentru autorizare.

Ministerul a respins cererea d-lui Strul Druckman, proprietar de moşie, de a introduce în ţară 110 muncitori agricoli străini.

Ivindu-se cazuri de ciumă în Sbicevsk guvernămîntul Uralsk (Rusia), s'a dispus ca provenienţele şi călătorii din localitatea contaminată să poată intra în ţară prin porturile Constanţa, Sulina şi Galaţi pe apă şi prin punctele Ungheni şi Gura-Prutului pe uscat.

S'a găsit la locuinţa femei Cleopatra Mancaş din strada Brudea 32 un copil mort, născut de 10 zile.

Acesta. se zice, că a fost adus de către o evreică la numita femeie spre a fi alăptat.

Judiciare.—Inaintea curţei de apel s. I-a se cercetează astăzi procesul dintre principele Mihai D. Sturdza şi Marcu Fischer pentru rezilierea contractului de arenda a moşiei Flămînzi, ca fiind făcut în contravenţie cu dispoziţiile legei contra trusturilor arendăşeşti.

Prinţul Mihai Sturdza susţine ca moşia Flămînzi n'ar fi o singură moşie şi că d. Marcu Fischer ar fi şi arendaşul moşiei Cilibin din jud. Iaşi.

Se pare că procesul se va judeca de astă dată în fond—lucrul care va necesita vre-o trei patru şedinţi în continuare.

— Curtea de apel s. II a admis apelul făcut de d. B. Aronovici, reformind sentinţa trib. Iaşi s. III, şi a condamnat pe d-rele Dincea să plătească suma de 3000 lei daune plus 300 lei cheltueli de judecată.

— Curtea de apel s. I a achitat pe Ilie Chiriac Filip pentru scapare de arestaţi. Deasemenea a fost achitată femeia Maria Popovici pentru abuz de ţucredere.

— Eri s'a tras la sorţi preşedinţii curţilor cu juraţi pentru sesiunea 3-a a anului 1913—14 şi au ieşit d-nii :

Volanschi pentru jud. Fălciu şi Roman, Grigorovici pentru jud. Vaslui şi Huşi, seria I-a şi d-nii : S. Zaharescu pentru jud. Suceava, Dorohoi şi Neamţ, Erbiceanu pentru jud. Botoşani şi Bacău seria II-a.

— Azi s'a tras la sorţi de către primul preşedinte a trib. Iaşi s. I. lista juraţilor pentru sesiunea de Mai şi au eşit următorii :

Butman Ioan avocat, Mănescu Aurel prof. Apostoliu Ilie, Popovici Aiex. prof. Matel N. prof., Neculaescu Ioan ing., Novleanu P. pensionar, Radu Gh. Ioan pens., Racoviţă N. avocat, căp. Caimacanu, Ionescu D. student, Vasilescu D. inginer, E. Riegler dr., Tempovici Ştefan pens., Simionescu I. prof., Petriceanu N. pens., Petrescu Toma pens., Costea Ion, prof. Irimescu Ştefan prop., Cerchez Leon căp. retragere, Negruţ Ştefan prop., Ulrich Gustav comerciant, Filipescu D. farmacist Musteaţă Gh. pens., Neculau Teodor prof., Neculau Gh. pens., Lohan Gr. avocat, Ciurea Gh. bacalaureat, Costăchescu Gh. pensionar, Mihailescu C. căp. pens., Popescu Pericle prof., Popovici C. prop., Palade N. pensionar, Constantinescu C. suplimentari : Svicinschi Iosif ing. Sevastos Romulus prof., Petrovici D. I. chimist şi Vrabie V. pensionar.

Preşedinte la această Curte a eşit la sorţi d. Grigorovici, iar judecători d-nii Grigoriu şi H. Mîrzescu.

Şedinţele Curţei vor începe la 1 Mai a. c.

Mişcarea în magistratura din Iaşi va cuprinde şi pe d. Omer Popovici, judecător de ocol, care va fi numit judecător de şedinţă. In locul d-lui Popovici, va fi numit judecător de ocol d. Gh. Gavrilescu.

Iată noul program de astă-seară Marţi al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli :

« Aventurile unui ambasador » sau Servitorul conte. Film danez de mare artă. Măreaţă desfăşurare în 3 părţi. Scenariu extraordinar. Interpretare sublimă, datorită pleiadei artistice a scenelor scandinave.

« Mînile împreunate », desfăşurare superbă.

Willy adunător de zdrenţe, scene foarte humoristice.

Ultimele reprezentaţii ale varieteurilor : Miss Leona, echilibristă pe sîrmă de telegraf şi D-ra Marguerite Carel, prima femee ventrilocă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri : (reprezentaţie de beneficiu) Nick Winter şi banda mascată», desfăşurare detectivă în două părţi mari, etc.

In curînd :

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

ECOURI.—Suntem informaţi că societatea Chemysche fabrik din Schweinfurt, a adus pe piaţă, două produse noi menite să schimbe cu totul sistemele atît de puţin eficace întrebuinţate astă-zi pentru combaterea distrugătoarelor viticulturei, pomiculturei şi horticulturei.

Prin preparatele ce oferă astă-zi această fabrică, desavantagiile preparatelor de pînă acum dispar, întru cît oferă pe lîngă nesolubilitate şi o densitate sub 0, ceia ce însamnă omogenitate, distribuţie uniformă, deci efect cert.

Pentru combaterea «coechylisului» societatea recomandă saramura «Albastrul Urania» preparat, bazat pe aceleaşi principii generale ca şi „Veredele Urania“ pentru insectele ce atacă pomicultura şi horticultura, insă cu modificările dictate de împrejurările atît de speciale.

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice

Marioara Voiculescu

Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu

Sîmbătă 26 Aprilie 1914

CAPCANA

Duminică 27 Aprilie 1914

în matineu la ora 2 jum.

HOŢUL

Duminică 27 Aprilie 1914

ora 9 seara

Şarlatanul

Luni 28 Aprilie 1914

Cînd n'oi mai fi

(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia“ Thi P. Maximovici.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA“.**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA“.**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

Ziarul *La Roumanie* publică, în numărul sosit astăzi, un foarte important articol, care termină astfel:

„Odinioară d. Carp a zis, la o întrunire publică, că succesele noastre electorale nu ne vor servi la nimică, pentru eă Regele va fi nemilos cu noi.

Aceasta s'a întîmplat în Aprilie 1910.

In Ianuarie 1911, junimiştii erau la putere. In Martie 1912 —i-am făcut să muşte pămîntul. Şi dacă în Octombrie 1912 am colaborat cu ei, aceasta a fost în scopul unei politici naţionale.

Am dovedit că, chiar cu şansa contra noastră, am şiiut să învingem.

Jucători cinstiţi, noi nu ştim să aranjăm cărţile. Iată pentru ce nu facem profeţii.

Dar încrezători în forţa şi în bunul nostru drept, avertizăm pe aceşti domni că noi vom învinge.

Am fi voit—am şi dat dovada —să dăm lupta în condiţiuni mai leale şi mai pacifice.

Ei n'au voit.

Cu atît mai rău pentru fabricanţii de inepţii.

Furtişaguri politice.

In manifestul comic pe care partidul conservator l'a adresat ţăranilor,—sunt teribili conservatorii cînd vor să vorbească ţărăneşte—găsim urmele unor şterpeleli din actele altora.

Aşa, partidul conservator se laudă cu legea clerului mirean, dar uită să spue că autorul reformei este d. Take Ionescu.

Foarte important

Fac cunoscut prin această că

Bonul de rentă Nr. 401743 de 5.000 lei

4% amortibilă din 1905, convertită, a fost tras la sorţ şi nu e încasat pînă în prezent. Cuponul acestui bon de rentă l'am scontat eu şi se află încă la mine. Posesorul bonului să se grăbească a încasa valoarea bonului de 5000 lei contrar acest bon nu produce nici o dobîndă şi apoi după trecerea termenului prescris se perde întregul capital.

In aceaşi categorie de întârziere se mai află la mine trei cupoane de obligaţiuni ale împrumutului oraşului Craiova a 500 lei (Pavarea oraşului) sub Nr. 6095, 6772 şi 6774.

S. Haifler

Iaşi, str. Ştefan cel Mare

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Războiul american

Waschingthon.—Consulul general american Hanna din Monterey, a fost maltratat şi închis de trupele federale. A fost lasat în libertate numai după ce Monterey a fost luat de rebeli.

Soldaţii federali au calcat în picioare drapelul american.

*

Ambasadorul Spaniei a primit ştiri particulare spunînd că preşedintele Huerta ar fi primit propunerea Braziliei, Argentinei şi Chiliului, spre a aplana diferendul cu Statele-Unite.

Teribila explozie a unui vapor

Alger.—Vasul rus „Cometa", încarcat cu benzină, a exploadat în larg. Pe bord erau 30 persoane; 15 numai au putut fi salvate.

Procesul din Satmar

—Condamnarea romînilor—

Satmar.—Tribunalul a dat sentinţa. Preotul romîn Gheorghe Mureşanu, a fost condamnat la un an şi jumătate închisoare, ca instigator al revoluţiei.

Ceilalţi acuzaţi au fost condamnaţi între 8 luni şi 15 zile închisoare.

Lupte între Albanezi şi Epiroţi

Roma.—Agenţia Stefani află din Berat că, după o luptă de 14 ore, albanezii au intrat în Premeti. Epiroţii fug.

Pierderi au fost de ambele părţi.

Mărirea flotei turceşti

Constantinopol. — Poarta va comanda într'un şantier european un al treilea Dreanought care va trebui predat în 20 luni.

*

Cu prilejul aniversării sultanului, asociaţiunea otomană a flotei a organizat o subscripţiune care a produs o sumă importantă.

Anglia gata de Rezboiu?

Londra.—Ziarul «Times» află din Dublin că toate regimentele din Dublin, au primit Sîmbătă ordinul de a fi gata de plecare.

Regimentele din Weskent şi Yorkishire sosesc azi dimineaţă la Belfast. Regimentul din Manchester va pleca în curînd.

Discuţia revizuirei la Cameră

Bucureşti.—Mercuri va începe la Cameră discuţia celei de a treia cetiri a propunerei de revizuire.

Cel dintăi va lua cuvîntul d. P. P. Carp.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.—Buletinul de seară arată că expectorarea n'a făcut progrese. Starea generală e satisfăcătoare. Imparatul a stat o jumătate de oră într'o mică galerie expus la soare.

Suveranul a primit pe arhiducele Frantz Salvator şi pe contele Berchtold. Audienţa ministrului comun de externe a ţinut aproape o oră.

Excursionişti romîni în Grecia

— Primirea oficială la Pireu —

Atena,—Pe bordul vasului «Romînia» au sosit şi au plecat ieri excursionişti romîni venind din Egipt.

Autorităţile greceşti din Pireu s'au dus pe bordul vasului romînesc şi au debarcat pe excursioniştii aclamaţi cu entuziasm de mulţime.

A urmat o recepţie la primărie. S'au rostit discursuri de simpatie de primar şi de profesorul Dumitrescu. Primăria din Pireu a oferit flori doamnelor excursioniste. Au vizitat apoi vasele de război greceşti unde au fost primiţi cu entuziasm.

Inainte de plecare, d. Dumitrescu a adresat o depeşă entuziastă d-lui Venizelos care a răspuns imediat.

Alegerile din Franta

Paris.—După o statistică a ministerului de interne, la ora 1. şi jum, rezultatul alegerilor era următorul:

Din 602 locuri, 340 sînt asigurate. Balotagii sînt 251, rezultate neproclamate 11, din care în colonii 10 şi un rezultat dubios la Pontivy.

Au fost aleşi: reacţionari, inclusiv acţiunea liberală, 66. Progresişti 47. Federaţia stîngei 20. Republicani din stînga 38. Radicali şi radicali socialişti 118

Reacţionarii cîştigă 4 locuri. Radicalii şi radicalii socialişti 8 locuri, Socialişti unificaţi 4. Progresişti pierd 3 locuri; federaţia stîngei pierde un loc; republicanii socialişti 2 locuri.

Declaraţiile d-lui Gr. Dimitresca

Bucureşti.—In calitate de corespondent al d-stră, am avut ocazie să obţin cîteva declaraţiuni din partea d-lui Gr. Dimitrescu, alesul coleg. I Cameră de Iaşi.

Cu privire la reforme, d-sa mi-a declarat că—după cît ştie, majoritatea liberală este decisă a impune realizarea reformelor fără nici o concesie de nici o natură.

In ce priveşte campania conservatorilor, liberalii vor riposta fără însă a urma pe aceştia în violenţele lor.

Cu privire la comentariile ce se fac despre absenţa d-lui Stere, acum cînd e vorba să se voteze, a treia cetire, d. Gr. Dimitrescu mi-a declarat că toate comentariile cu privire la această absenţă, sînt eronate şi că d. Stere a plecat în străinătate, silit la aceasta de nişte interese familiare.

Calatoria d-lui Maiorescu

Bucureşti. — D. Titu Maiorescu s'a stabilit la Strassburg.

Disciplină liberală

Bucureşti.—Deşi şeful guvernului şi-a arătat dorinţa ca discuţia celei de a 3-a propunere de revizuire să fie cît mai scurtă totuşi s'au înscris 30 de oratori din majoritate.

Prinţul Ferdinand complect restabilit

Bucureşti.—A. S. R. Principele Ferdinand se află complect restabilit.

A. S. a părăsit eri odaia.

O broşura originala

Bucureşti.—D. A. C. Cuza a pus sub tipar o broşură intitulată „Dreptul de Intrerupere".

D-sa dedică această lucrare d-lui M. Pherechide.

Consfătuirea majorităţilor

Bucureşti.—Aseară la ora 5 a avut loc la Senat consfătuirea majorităţilor.

A luat cuvîntul d. Ionel Brătianu şi a spus că întrevederile d-sale cu fruntaşii conservatori n'au avut ca scop vre-o concesiune în privinţa reformelor. Totuşi din aceste conferinţe a capatat convingerea că alegerile de constituantă vor avea un caracter foarte violent. **D-sa adaugă că atît manifestul partidului conservator cît şi atacul contra instituţiilor financiare şi mai ales al Băncei Naţionale ce se proectează de către conservatori, n'au alt substrat de cît atacuri în contra partidului liberal. Momentul este hotărîtor.**

Vorbind despre legile care vor fi aduse în discuţie, contestă că ele vor avea un caracter personal. Legea incompatibilităţilor n'are nici un caracter de răzbunare personală. Nu vrem să punem lucrurile aşa cum au fost mai înainte. Chestia dacă un director sau un membru al unei instituţii financiare poate face parte din parlament sau nu, o voi discuta-o şi tranşa-o cu ocazia reformei electorale din Constituantă.

Răspunzînd unor deputaţi ai majorităţii, **d. Brătianu declară că nu poate fi vorba de nici o concesiune şi că reformele vor fi înfăptuite integral.**

Oratorul roagă pe deputaţii înscrişi la discuţie să renunţe la cuvînt spre a se da astfel cuvîntul deplin opoziţiei.

Şeful liberalilor termină făcînd apel la unirea tuturor forţelor liberale.

D. Costescu-Comăneanu răspunzînd în numele majorităţii, asigură pe d. Brătianu de tot concursul parlamentarilor liberali.

Se comentează foarte mult faptul că nici un tînăr liberal n'a răspuns d-lui Brătianu.

D. Brătianu şi-a arătat dorinţa ca parlamentul actual să mai dureze 8—10 zile.

Mine în flacari

Londra.—Şapte mine din districtul Ludolf-Calorado sînt în flacări, 2000 lucrători din Aquillar au fugit. Organizaţiunile lucrătorilor au acordat bani spre cumpărare de arme pentru greviştii.

Consfatuirea parlamentarilor conservatori democraţi

Bucuresti.—Toţi senatorii şi deputaţii conservatori-democraţi au fost convocaţi pentru astă seară la o consfătuire, la d. Take Ionescu acasă.

Vizita Suveranului

Bucureşti.—In cercurile militare se asigură că cu prilejul călătoriei pe care Regele şi Regina o vor face pe Dunărea, Suveranul va asista personal la punerea pietrei fundamentale, a noilor căzărmi şi lucrări militare din Silistra.

Intrunirea consiliului sanitar superior

— Directorul serviciului sanitar în potriva Iaşului —

Bucureşti.—Consiliul sanitar superior s'a intrunit sub preşidenţia d-lui doctor Sion, director general al serviciului sanitar.

S'a discutat şi aprobat regulamentul de cursuri pentru perfecţionarea medicilor funcţionari.

D. d-tor Mezincescu a cerut ca astfel de cursuri să se înfiinţeze şi pe lîngă universitatea din Iaşi unde se simte o mare nevoe în această privinţă.

D. Sion a obiectat că aceasta nu se poate din cauza lipsei de resurse budgetare.

La această obiecţie, d. dr. Mezincescu a declarat în numele profesorilor facultăţii de medicină din Iaşi că toţi profesorii vor da concursul lor gratuit.

D. Sion a refuzat această oferire zicînd că nu poate modifica regulamentul.

*

Chestia desigur că nu se va opri aci. Probabil că va fi convocat senatul universitar din Iaşi spre a decide asupra acestei atitudini a doctorului Sion.

Se prea poate ca acest fapt să fie discutat într'o întrunire publică la Iaşi.

Japonia şi rezboiul american

Londra.—După cît anunţă ziarele de aici, Japonia nu va rămîne neutră în actualul conflict american din cauza importantelor interese pe care le are.

FARMACIST

Licenţiat sau Asistent, găseşte loc imediat la Farmacia Rotbard Iaşi. In timpul verei va funcţiona la Farmacia din Slănic Moldova.

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele din strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9—11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

Se caută **lucrătoare la atelierul D-relor Georgescu,**

Căpitan Păun 8.

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—

Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 m.. p.

SE RECOMANDĂ:

pentru o combatere raţională, eficace şi eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI

„Verdele Urania"

saramură nesolubilă, inofensivă şicu efect sigur.

Se recomandă:

pentru combaterea COCCHYLISULUI.

„Albastrul Urania"

tratament raţional, eficace şi eftin.

Ambele se găsesc la depozitul de Maşini Agricole Arthur N. Thäller, str. Stefan cel Mare 29.

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

De închiriat

în str. Ştefan cel Mare 27

Două odăi *cu bucătărie şi instalaţie de apă Closet modern pentru locuinţă,*

şi

Una odaie *mare frumoasă pentru un* **Birou.**

Informaţii la d. Isidor Margules str. Mare 27.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Em. Soçor şi Cezar Simionescu

Birou de avocătură şi notariat

BUCUREŞTI *str. sf. Constantin 3*

Telefon 43 | 38

Dr. Suzana GROSI

Asistentă la clinica obstetricală

BOLI DE FEMEI—FACERI

—Iaşi.— Strada Anastasie Panu No. 43—

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13. De asemenea* **una cameră** *mare.*

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

De închiriat *Dela 23 April un subsol compus din 5 odăi, 1 bucătărie 2 camări pentru lemne, o pivniţă mică, în casa din strada Sft. Teodor 43 colţ cu Procopie 10.*

A se adresa la proprietar etajul de sus.

Se cumpără *ori câte exemplare din* **Biblia** *tipărită în anul 1874 de Societatea britanică la Tipografia H. Goldner în Iaşi.*

Se oferă 3 lei de volum. Exemplarele să fie complecte şi curate.

A se adresa la Tipografia H. Goldner.

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

Vânzătoare *specială în galanterie pălării şi încălţăminte doreşte post durabil. Bună condiţie şi garanţie morală şi materială.*

Adressa: I. Z. Vânzătoare

Poste-restante. Iaşi

De vînzare

Una coupé elegantă

Strada Păcurari No. 10

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

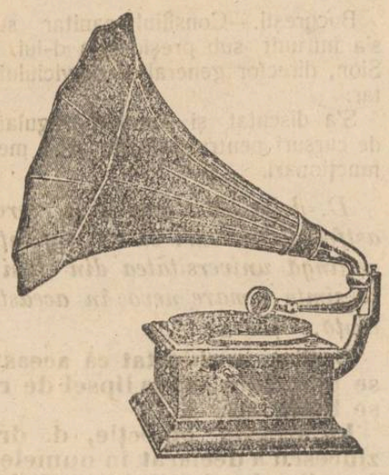

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui.

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgie, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentații la fie-care seară la orele 8

Duminicele, Sâmbetele și Serbătorile, câte

Două Matinee, la 3 și 5 ore

[illegible] toți corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenh[illegible], [illegible]na, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Lévant, Alexandre, Robinne, Wiché, Pay[illegible]landé, Henry [illegible], Asta Nielsen, Max Linder, Prinz, etc, etc.

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iași (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegiul de la cele mai mari case care edit[illegible] filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRERES

sunt răspândite pe întreaga suprafață a pământului. Ele sunt vizitate de pătura culă, de întreaga lume și de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaș timp cultura și educație.

Pe cei câți-va metri de [illegible] se resimțește vastitatea tuturor domeniilor activității e[illegible], acesta [illegible] pedagogia și întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare științifică — Zoologia prin cele mai pitoreşti regiuni din întreg [illegible]. — Toate sporturile moderne. — Vulgarizarea industriilor. — Manevrele armatelor pe uscat și pe mare. — Invențiile și științele descoperiri. — Pathé-Journal și Eclair Journal, ziarele însuflețite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea întă[illegible] etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varietes, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentații cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

CROITORIA CARPATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primește comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze și franceze, prima calitate

Dacă voiți ca fiți bine îmbrăcați și eftin

Vizitați: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpușneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteți obține numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curtei Regale **WEISS** din Piața Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale:

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. [illegible] No. 8

Chirurgia. Complet și perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operațiile septice și aseptice. Sală de strălucire cu aparatele cele mai mai. Instrumentar irreproșabil, de practică ori se intervenții.

Cabinetul de Chirurgie ortopedică provizuit cu o instalație specială de Mecanoterapie. Se aplică aparate (ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviațiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxațiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Femeri. Sală specială. Moașă diplomată la permanență.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderențile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenți electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilație electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecții Ehrlich* (606) sau mercur după indicații. Se execută toate *reactivele*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacțiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenți și infirmi.

Directorul și internul locuesc în sanatoriu. Îngrijire serioasă și bună conștiincioasă. Prețurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultații între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. [illegible]

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piața Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 75 b.
„ „ „ IV, 50 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2154—Joi 17 April 1914

POLITICE

Cuvîntul unui necinstit

Cu ocazia discuţiunei care a urmat eri la Cameră cu privire la desfiinţarea legei incompatibilităţei cel mai necinstit dintre oamenii politici am numit pe N. Fleva—a crezut de cuvinţă să intervie.

Ex-tribunul, care a dus cele mai violente campanii cu caracter personal. împotriva aşa zişilor oameni de afaceri din partidul liberal, dar care actualmente s'a pus în slujba acestui partid—cu ce preţ oare ? a crezut că face o abilitate cînd deşi vârît cal de tramvai la liberali trebuie să facă ceva pentru a salva o urmă măcar de aparenţă, faţă de campaniile d-sale din trecut.

Situaţia ar fi fost grea pentru ori şi cine, ea a devenit mizerabilă pentru acest necinstit prin excelentă politician.

Nu trebuie amestecată politica cu afacerile—a spus d. Fleva, papagalizînd cuvintele spuse de alţii Nimeni nu este de părere contrară. Toată lumea este de asemenea de acord, că politica nu trebuie să fie o ocazie pentru ca imoralitatea cea mai perversă să se desfăşoare. Acest N. Fleva care a furat din banii statului constituie o permanentă imoralitate politică. Imoralitatea devine însă şi mai mare, cînd deşi dovedit cu acte că a luat din punga statului sau a particularilor se transformă în criticul şi în moralizatorul celorlalţi.

Nu trebuie amestecată politica cu afacerile—evident. Dar iarăşi nu trebuie admis, ca inconştienţa nerusinată a unui patent fur al banului public să aibă cuvîntul întru a cerceta problemele politice ale unei ţări.

NOTA ZILEI

Ca funia pe spînzurat.

Reclama telegrafică a corespondentului «Opiniei» că d. Cuza anunţă o broşură... „originală“ ce crudă ironie ! – n'a fost unică pe ziua de eri.

O minusculă revistă iaşană vorbind de plagiatul Madgiaru, apără chipurile pe «Regele plagiatorilor» amintindu-i mereu numele :

„..după cît se poate judeca din articolul d-lui Socor se pare că pe d. Madgearu l'a prins de-al binelea cu un grosolan plagiat din W. Sombart şi din Karl Bucher.
De astă dată d. Socor a fost mai norocos“.

Cetind această apărare, economistul va fi exclamat sigur :

«Fereşte-mă, doamne, de prieteni ca d. Teodor Rîşcanu».

Cu ce le-a greşit Iaşul ?

Relaţiile „Opiniei“ de eri asupra celor petrecute în cea mai recentă şedinţă a consiliului sanitar, arată, odată mai mult, curentul de ostilitate care suflă în potriva Iaşului de la instalarea la cîrmă a regimului actual.

Este vorba de instituirea cursurilor sanitare complimentare pentru medicii sanitari şi medicii de spitale.

S'a luat, printr'un regulament, deciziunea de către direcţia generală a serviciului sanitar superior, ca medicii din categoriile amintite să urmeze în mod obligatoriu nişte cursuri sanitare complimentare cari vor dura patru luni.

Nici vorba ; s'a hotărît că acele cursuri se vor ţinea în Bucureşti.

Un reprezentant al Iaşului în consiliul sanitar superior, d. profesor dr. Mezincescu, fostul sub-director general al serviciului sanitar, a cerut ca să se ţină o serie de atari cursuri şi în oraşul nostru.

Cererea era cît se poate de logică şi de dreaptă. Iaşul posedă o facultate de medicină. Iaşul este un centru universitar, care se cuvine să stee absolut la acelaş nivel cultural cu Bucureştii şi are dreptul să-i se deie mijloacele pentru aceasta.

Insuşi consiliul sanitar superior, în sinul căruia s'a discutat această chestiune, are un număr de reprezentanţi ai facultăţii de medicină şi cari fac cinste universităţii noastre, culturei romîneşti în general.

Datoria lor este ca, în ori-ce împrejurări, să revendice pentru a doua Capitală privilegiul de a nu fi lasat mai prejos de cît Bucureştii. Formulînd dară cererea de a se ţinea şi la noi cursurile în chestiune, d. dr. Mezincescu şi-a îndeplinit o datorie de bun iaşan şi a susţinut o cauză dreaptă a facultăţii de medicină a Iaşului.

Precum era de aşteptat, d. dr. Ston—eternul !—s'a opus din răsputeri acestei modeste cereri, fără vre-un motiv binecuvîntat. Zicem fără nici un motiv, întru cît d. profesor Mezincescu s'a crezut autorizat a declara că toţi profesorii iaşani îşi vor pune serviciile lor în mod gratuit la dispoziţia Statului pentru organizarea cursurilor complimentare.

Încăpăţînarea de sectar a directorului general trădează odată mai mult spiritul refractar îndreptat în contra Iaşului, căruia îi se refuză cinstea de a se pune în servicinl cauzei mari a culturei.

Ca şi în alte ocaziuni, ne întrebăm cu revoltă şi cu uimire : cu ce s'a făcut vinovat Iaşul, cu ce le-a greşit oare, că este privit şi tratat cu atîta vitregă duşmănie ? □

Mici Polemici

Anturagiul d-lui Duca socoate că s'au numit ajutoare de maestre cu părtinire.

Se poate că acum se vor numi altele mai... liberale.

*

Intr'o notă a „Opiniei“ asupra bragagiilor „Opinia“ amintia eri că un general bulgar a făcut spionagiu în costumul unui bragagiu.

...Cîţi dintre generalii vecinilor noştri n'au dovedit o pricepere strategică de bragagii autentici !

* *

«Evenimentul» somează pe domnii de la «Viaţa Romînească» să-i trimită revista.

Intelectualul Stratin nu poate... adormi, pînă nu citeşte literatură.

*

Bietul Cărţan trebue să fi tresărind în mormînt aflînd că s'au făcut atîtea escursiuni în Italia, fără să iee parte şi dînsul.

*

«Politica» acuză pe d. Penescu, că s'ar fi punînd bine cu viitoarele sufragete romîne.

...Pînă vor vota ele, d. Penescu va fi scos de mult la... pensie.

*

De ce s'a îngrijit Statul italian să procure locuinţă escursioniştilor noştri ?

— Şi-a adus aminte că fostul nostru ambasador Fleva lăsa localurile ambasadei cu chiria neplătită.

*

La Piteşti s'a amînat întrunirea conservatoare din cauza îmbolnăvirii d-rului Sabin, şeful local.

...Un doctor care face pe bolnavul fără voie.

UN MARE DISCURS ! ?

Istoriograful, care îşi va propune să cerceteze şi descrie viaţa d-lui N. Filipescu, nu se va plînge, desigur că n'are ce să spună.

In adevăr, mai rar politician a cărui viaţa să fi fost atît de agitată ca a d-sale.

S'ar putea face numai pe de departe o oare care asemănare între d-sa şi d. N. Fleva. Că amîndoi n'au astîmpăr un moment, o ştie toată lumea.

Va fi însă această diferenţă între ei. Cei pe cari i-a atacat d. Fleva. trăesc, se află bine.

Dovadă stau d. Ionel Brătianu, conducătorul partidului 'iberal, cum şi întreg partidul liberal, care au fost tîriţi în noroiu de d. Fleva.

Despre d. N. Filipescu se va zice, *că nici dînsul n'a trăit, politicește vorbind, dar nici pe alţii nu i-a lasat să trăiască.*

Ceia ce s'ar putea pune la activul d-sale e aşa de subţire, transparent în cît vine mai de grabă se se spună că nu există asemenea activ, dar nu tot aşa se poate zice, cînd e vorba de negativ.

D. Filipescu a stat aşa de puţin la putere în cît n'a avut vreme să facă macar rău.

In schimb însă, ca opozant ş'a făcut datoria de a împedica pe cît i-a fost în putinţă pe alţii, să facă binele.

Şi acum cînd l'a ajuns din urmă epoca de maturitate... politică, d. N. Filipescu rămîne acelaşi.

Aici iarăşi are asemanare cu d. N. Fleva.

In discursul pe care l'a ţinut la întrunirea de Duminică în Ploeşti, d. Filipescu atacă cu înverşunare una din citadelele partidului liberal, Banca Naţională.

La critica întemeiată de alt-fel, că d-sa face acestui institut, critică, care culminează în aceia că în contractul, ce intervine între Stat care dă drept a se emite bilete de bancă şi Bancă, care cumpără acest drept, cei cari iscălesc pentru bancă, se poate adăugi şi următoarea observaţie.

In toate Statele mari cuvertura metalică a biletului de bancă e mult mai superioară ca la noi.

In o dare de samă ce făceam asupra acestui lucru—aci în acest ziar, arătam că în Anglia, Franţa. Rusia, Germania, Austro-Ungaria etc. încasul metalic reprezenta minimum 60 la sută din biletele emise.

La noi Banca e datoare să scoată numai 33 la sută metal pentru garantarea acelor bilete.

Apoi este un fapt cert că Băncile Naţionale ale tuturor Statelor, au urmărit mai deaproape mişcarea economică a ţărilor respective, de cît n'a făcut'o Banca noastră Naţională.

Dese ori am putut citi, că Banca Imperiului German, ori Banca Franţei, sau cea a Angliei au micşorat scontul, după cum de alt-fel l'au şi ridicat atunci cînd împrejurările au cerut-o.

Banca noastră Naţională nu l'a scoborît nici odata mai jos de 5 la sută dar cînd i-a venit bine l'a mai ridicat.

Ca remediu pentru a scapa din această situaţie, d. Filipescu, folosindu-se de aceia că la ordinea zilei este exproprierea marei proprietăţi, propune şi d-sa exproprierea Băncei Naţionale.

Cel ce ar examina lucrurile mai în fond ar vedea aici numai o revanşă. Liberalii vor să exproprieze pe marii proprietari, *cari sunt conservatori.* La aceasta răspunde d. Filipescu, care propune să se exproprieze acţionarii Băncei naţionale, *cari sunt se ştie, liberali.*

De aceia chiar credem că propunerea d-sale va rămîne... o simplă propunere.

Ori cît de adîncite studii va fi făcut d-sa, în ochii tuturor va rămînea că ceia ce propune nu é de cît o răzbunare împotriva liberalilor, şi se ştie că nu pe porniri de acestea, se pot întemeia institu ţiuni solide.

Dar dacă d. Filipescu voeşte exproprierea acţionarilor Băncei Naţionale, apoi d-sa nu va spune, tocmai ca şi liberalii cu exproprierea, ce va face pe urmă ? ! Va creia o *Bancă de Stat*, că în Rusia de exemplu, ori tot o Bancă în genul celei de astă-zi, dar în care cei ce *iscălesc contractul dintre Bancă şi Stat vor fi conservatorii ?*

Aceasta o socotim noi, ar fi de ştiut. Dacă crezi o bancă de stat e evident că totul se schimbă. Dar aşa dacă Banca rămîne aşezămînt particular ca acum ce cîştigam noi ? !

Ori cite îngrădiri s'ar face tot interesul particular ca să nu zicem politic, va domni în acest caz.

Vlr.

ECOURI

Noutăţi pedagogice.—D. P. Chauvet, agregat de Universitate, profesor de liceu a compus un «Guide expérimental» pentru învăţămîntul elementar al ştiinţelor naturale şi fizice. El cuprinde descrierea mai bine de 200 experienţe şi observaţiuni simple, uşoare interesante şi bine adoptate qentru şcoalele primare. El indică clar şi precis tot ce trebue *să se facă* sau *să se evite* pentru ca experienţele să reuşească.

Acest Guide este trebuitor pentru *Nécessaire experimental Chauvet,* care se compune dintr'un mic dulap al cărui capac se deschide în jos aşa că constitue o măsuţă deasupra căreia se pot face experienţele. In acest dulap sunt 145 de articole, care sunt aranjate cu multă ordine pe nişte poliţe sau pe păreţii cutiei şi toate se găsesc la îndămînă. Dulapul nu cuprinde nimic fropil, nimic de altfel care să nu se poată înlocui lesne.

Necesarul experimental Chauvet este laboratorul ideal pentru şcolile primare.

*

Congres internaţional.—Intre 22 şi 29 Septembre anul acesta se ţine „Al patrulea congres internaţional de educaţie familială“ la Filadelfia sub patronagiul Preşedintelui Republicei Statelor-Unite, d. Woodrow Wilson. Comitetul secţiunilor în număr de opt, se compune din tot ce este mai distins în cele două continente pe tărîmul educaţiei. Trebue să adăugim însă că şi acest congres este conceput în acelaş spirit — spiritul confesional catolic — ca şi congresul internaţional de educaţia familială ţinut în 1911 la Bruxelles, căruia cel din America îi este continuarea.

C. V. B.

OAMENI ŞI LUCRURI

Teatru fără scenă

Publicînd în numărul de eri un fragment din poemul dramatic «Pustnicul», avem datoria de a ne ocupa de această lucrare şi de celelalte cari alcătuiesc volumul colegului Enric Furtună.

Şi iată-ne, astfel, în faţa unei probleme literare curioase, acea a pieselor de teatru ne jucate, ne susceptibile de a fi reprezentate. Aproape am zice, piese pe cari nici autorii lor nu le destinează scenei, ci le concep şi le scriu numai pentru amorul artei.

Legătura între literatură şi teatru este numai relativă, nu absolută. Vroim să înţelegem prin aceasta că, dacă există piese de teatru de cea mai înaltă valoare literară, ele nu ţin însă recordul succesului teatral. In schimb foarte numeroase lucrări dramatice, cari au ţinut afişele teatrelor ani de zile, reprezintă o mică însemnatate literară, ori nu pot fi puse decît cu multă rezervă în rîndul scrierilor literare propriu zise.

Intuiţia teatrală, instinctul tecnicei dramatice sunt însuşiri înnăscute unui scriitor, în afară de calităţile lui literare, aşa după cum, în domeniul ştiinţei, Schopenhauer crede că aptitudinea matematică este o particularitate cerebrală înnăscută şi datorită unui proces cu totul aparte în evoluţia creerului uman.

Un Gerhardt Hauptman, un Bernard Shaw, un Maxim Gorki — cazul, de altfel era şi al lui Lew Tolstoi — vrînd să pună prea multă gîndire în opere de teatru, omoară foarte de multe ori valoarea tecnică a lucrărilor lor de teatru făcîndu-le incompatibile cu rampa, inaccesibile publicului «cunoscător» de teatru. In schimb Henry Bernstein, fără pretenţiunea şi fără însuşirea de a îngroşa crestomatiile, stăpîneşte cu o putere dictorială scena şi poate crea cu uşurinţa cu care gimnaziastul dezleagă o şaradă,—cîte o piesă pe lună.

Repetăm : constatările aceste nu pot fi generalizate. Căci de la marii scriitori antici, trecînd prin epoca lui Molière şi Shakespeare, pînă la modernii Suderman, Brieux, Hervieu şi cîţi alţii,—dramaturgii n'au încetat a fi şi mari scriitori în adevaratul înţeles al cuvîntului. Dar constatarea de introducere nu o credem mai puţin întemeiată.

Tecnica nu e legată de valoarea literară. Ea este o creaţiune pentru sine însă-şi şi are legile ei, capriciile ei.

Nu de mult, la serbătorirea Sarhei Bernhard, poetul Rostand—încă unul care a împacat admirabil inspiraţia cu iscusinţa tecnică ! — a «montat» pe scenă, cu 4 personagii, un... sonet. Da, un sonet, pe care îl închinase marei tragediane cu alt prilej şi pe care l'a preschimbat într'o adevarată dramoletă.

Dar să părăsim terenul ingrat al celebrităţilor şi al paradoxelor teoretice, pentru a ne reintoarce în mica noastră lume de modeste activităţi şi inspiraţiuni.

Rodion

Art. 132 Const.

şi legiuirile la care se referă

XVI

Venim acuma la desbaterile ce au urmat in şedinţa publică. Desbaterile din Cameră asupra art. 133 se află publicate in Monit Oficial No. 131 din 31 Martie 1884. Deputatul *Neculai Ionescu* începe discuţia şi întreabă care este raţiunea ştirbirei dreptului de proprietate a claselor de jos.

Ministrul de justiţie, *N. Voinov* arată necesitatea prelungirei termenului de inalienabilitate pe 32 de ani pentruca să nu se reîntoarcă pămîntul în mînile foştilor proprietari sau **«la cel mai deştept dintre săteni»**.—Deci, urmează ministrul, cînd împroprietărim pe cineva avem dreptul a-i pune condiţiunea ca proprietatea pe care i-o dăm, să fie a lui **şi a familiei lui**, iar nu i-o dăm ca s'o cumpere astăzi cu 5 galbeni pogonul şi să o poată vinde mîne la altul cu 10 galbeni pogonul“ . . . «Le vindem în favorul lor *iar nu ca să facă speculă cu pămîntul ce li se vinde*» (p. 1910).

Ministrul de domenii, Cîmpineanu, crede că d. Voinov, ministrul de justiţie, a exprimat simţimintele unanimităţii Camerei.

In urma acestor cuvinte s'a cerut închiderea discuţiei şi apoi s'a luat în considerare art. 133 cu 111 voturi din 112. A votat contra G. Panu.

Mai în urmă, ministrul domeniilor explică origina principiului schimbului motivat de instalarea fabricei Alcaz, făcută pe un pămînt cumpărat de la un ţăran, precum şi de stabilimente miniere în asemene condiţiuni şi citează exploatările de petroleu ale lui Montearu şi Cantacuzino şi iea angajament să vie cu o lege explicativă *asupra condiţiunilor schimbului.*

In discursul său, ministrul de justiţie a pronunţat aceste cuvinte : „Eu aş fi mers şi mai departe : aş fi proclamat ca aceste proprietăţi *să fie cu totul inalienabile*“, iar deputatul Valerian Voinov explică această idee în sensul de *inalienabilitate fără termen* şi propune un amendament pentru înlăturarea acestui înţeles, pe care însă îl retrage în urma stăruinţii ministrului de interne, interesat a se termina mai curînd discuţiunile ce erau pe sfîrşite.

Deputatul Ion Arapu (p. 1913).—„D-lor, restricţiunea art. 133 din const. este imperativă. Ea nu dă drept să se facă înstrăinări de pămînt **nici chiar între săteni, între foştii clăcaşi**“. Iar în altă parte : „Astăzi la 1884 venim să punem o tutelă mai mare de cît la 1864 asupra locuitorilor“. Oratorul crede că această restricţiune nu este motivată şi ar fi chiar dăunătoare.

Deputatul G. Cantili nu crede că intră în dispoziţiunile inalienabilităţii, transmisiunea prin moştenirea ale intestat. Pune ipoteza unui partaj care nu s'ar putea face decît prin licitaţie publică. Se vor primi la licitaţie numai săteni sau şi orăşeni ? Declară că sentimentele Camerei asupra inalienabilităţii nu merg pînă la extrem şi că va veni o lege care să regulamenteze materia aceasta.

Deputatul Anastase Stalopan : Comisiunea a respins toate amendamentele şi a admis numai parte din amendamentul d-lui Fărcăşanu, care zice : «Pămînturile foştilor, clăcaşi afară de cele cuprinse în raionul comunei». care fusese votat de Senat.

Art. 133 este primit cu 117 voturi din 119. Au votat contra : P. Grădişteanu şi G. Panu :

Amendamentele respinse se raportau la schimbul de pămînt, iar rigoarea înţeleasă de Arapu a rămas nedesminţită, iar Cantili închee zicînd :

„Votînd acest alineat este evident că ţăranii nu mai pot înstrăina pămînturile lor“. El face rezerve asupra transmisiunei prin moştenirea ale intesta şi nimic mai mult, rugînd pe ministru să vie cu o lege „desvoltătoare a principiului inalienabilităţii“. Această lege nu s'a făcut, însă, precum am văzut, legea jud. de ocoale din 1897 şi legea interpretativă din 7 April 1910 cuprind ideea *inalienării absolute după 1884*“.

Desbaterile Senatului.—Eugen Stătescu şi D. Pişca se ocupă de locurile de casă ale locuitorilor din comunele rurale devenite urbane şi cer ca ele să se poată aliena în interesul înfrumuseţării oraşelor.

D. Piscă.—„In ceia ce priveşte schimburile, iată ideea care a impins pe comitetul dşlegaţilor a propune acest amendament. **Prin art. actual se face pro-**

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

hibiţiunea de a se aliena pămînturile, se lasă însă schimbul liber şi cu chipul acesta se lasă vînzarea deghizată.

„Ar fi în stare unii locuitori ţărani să-şi dea pămîntul pe nimic spre a face faţă la o nevoe oarecare“.

Vedem deci că sentimentul unanim era în Constituantă că se introduce un sistem nou, care diferă de cel vechiu şi acest sentiment a fost confirmat de ministrul de justiţie şi de domenii, ba încă ministrul de justiţie voia să meargă mai departe: să prevadă inalienarea fără termen, ceea ce, dacă s'ar fi luat în discuţie, s'ar fi dat loc la o prelungire de care guvernul era sătul, căci lucrările erau pe sfîrşite. Aşa se explică intervenţia ministrului de interne, spre a schimba vorba şi a eluda direcţia ce trebuia să urmeze.

Acest sentiment al Camerilor constituante mai rezultă şi din schimbarea introdusă de Camere în redacţiunea art. 133 din proectul comisiunilor de revizuire, care comisiuni adoptase vechiul sistem.

Astă-zi art. 132 este pus între acele ce urmează a se revizui. Ar fi de dorit ca să se dea acestui art. o redacţiune de aşa natură, ca să înceteze ori-ce îndoială asupra felului de alienare şi mai ales pentru a se impune voinţa puterei legislaţiune asupra celei judecătoreşti, care în această parte a *legiferat*, Mai trebue a se decreta fără şovăire ideea enunţată ca oficială de fostul ministru de justiţie N. Voinov, adică inalienabilitatea absolută şi **fără termen**, ţinîndu-se samă de drepturile succesorale care nu trebuesc atinse pentru că prin succesiunea legală pămîntul nu esă din familie.

Numai aşa se poate asigura proprietatea ţărănească, a cărei conservare în familie trebue să formeze principala preocupare a conducătorilor. Dificultăţile ar dispărea cu totul dacă s'ar adopta împărţeala *terenului de cultură* din cinci în cinci ani. Prin aceasta s'ar înlătura inconvenientul îmbucătăţirii prea mari prin partajul succesoral. Dar această chestiune, care de asemene merită o serioasă luare amînte, esă din cadrul materiei ce am tratat şi de aceea mă opresc aici, avînd satisfacţia că cel puţin am pus în discuţie o problemă care se părea definitiv rezolvată, înţălesul art. 132 din Const.

V. Cireş
avocat

In chestia activităţii extraşcolare

RASPUNS

D-lui D. SACHELERESCU

In ziarul „Mişcarea“ de ieri, 15 Aprilie a. c., îmi respundeţi sub formă de scrisoare deschisă la articolul meu: «In chestia activităţii extraşcolare».

Mă simt obligat a da un răspuns la afirmaţiunea Dv. că: «în mod tendenţios caut să explic cauzele cari au făcut ca în ultimii 2—3 ani să înceteze ca prin farmec cele cîteva mii de şcoli de adulţi şi şezători, care dădeau strălucire generoasei activităţi extraşcolare şi care se aflau în fiinţă la plecarea partidului naţional liberal de la putere în anul şcolar 1910—1911».

Imi place să cred că am fost greşit înţeles.

In articolul meu, nu am făcut proces nici unui partid politic în chestiunea grijei ce a avut de şcoala primară. Am făcut o constatare pe care o găsiţi şi d-voastră perfect întemeiată şi anume: *că opera culturală la sate nu e satisfăcătoare.* Cauza? O mărturisesc cu francheţă: *S'a adus multă pagubă şcoalei prin excesul activităţii extraşcolare în direcţia economică.* Covîrşirea concepţiilor de bună stare materială a stabilit străduinţa spre idealuri.

Efectele: Ţara a căştigat în direcţinnea economică, a pierdut însă în direcţia culturală. Acesta e adevărul adevărat.

Şcoala a fost sacrificată în primul loc. Statistica ne dovedeşte că procentul absolvenţilor şc. normale în 1911—1912 este 4.5, iar în anul şcolar 1902—1903 era 3.3; adică într'o perioadă de 10 ani progresul e 1.2 absolvenţi, absolut nesatisfăcător, cu toate că sacrificiile Statului au fost destul de mari, dat fiind că sporul budgetar pentru şcoala rurală a fost în această perioadă de 10 ani de 4,869,819 lei, sporul învăţătorilor de 2.225 şi al şcoalelor înfiinţate de 1,154.

Invăţămîntul nu a progresat. Nu trebue să se facă confuzie între progresul natural al învăţămîntului şi progresul propriu zis.

Chiar învăţătorii au recunoscut în congresul lor din 1910 că amestecul lor în mişcarea economică este periculos progresului firesc al şcoalei rurale.

Invăţătorul nu are timpul material necesar să se ocupe cu mişcarea culturală, dar încă să se mai ocupe şi cu altele.

Din 100 şcolari din clasa I promovează 13, pe cînd ar trebui să promoveze cel puţin 30 la sută, iar absolvenţii ar trebui să fie minimum 10 de învăţător, iar nu ca astăzi 4.5.

Invăţătorul conştient de misiunea lui socială, învăţătorul care îşi dă seamă că şcoala este organul principal de funcţiune socială a culturei, trebue să se mărginească la un quantum de activitate extraşcolară aşa fel, ca să nu primejduiască activitatea lui pur şcolară; activitatea profesională, de carieră, pentru care a fost destinat din capul locului şi pentru care este plătit de stat.

Activitatea extraşcolară, chiar întrucît stă în strînsă legătură cu opera culturală trebuie astfel îndrumată, pentru ca ea să nu ştirbească din cea şcolară, ci una pe alta aceste două activităţi să se complecteze, în vederea scopului bine definit.

Prin şcoală la lumină, la civilizaţie.

Să nu se neglijeze nevoile vieţii sociale a generaţiei de astă-zi, dar să se aşeze o bază serioasă educaţiunei tinerilor generaţiuni. prin o educaţie şi o cultură îngrijită în şcoală.

In chestiunile cari stau în strînsă legătură cu progresul şcoalei, civilizaţiei, pentru a contribui la opera Culturală, învăţătorii pot desfăşura o activitate extra şcolară pe *cît pregătirea şi timpul le permite.*

Pentru desfăşurarea acestei activităţi extra-şcolare, d. ministru C. Disescu în urma studiilor făcute la Minister, în scurta guvernare a guvernului de colaborare, a dat o înţeleaptă circulară despre care pomeniţi şi d-voastră în scrisoare şi care circulară o începem a publica cu începere de astă-zi.

Cuprinsul acestei admirabile circulări sintetizează toate concepţiile noastre, toate sentimentele noastre pentru opera culturală la sate.

Că nu am avut sprijinul material de a înfăptui şi a ajuta progresul operei culturale, este foarte adevărat. Nici buget nu a fost vremea să se facă, conform studiilor şi nevoilor constatate de noi.

Dar din aceasta ni se poate face vre-o culpă de neatenţie pentru învăţători şi pentru încurajarea materială a activităţii lor culturale?

Nu am încurajat şcoalele de adulţi, şezătorile?... In anul trecut?...

Cînd?... In anul cînd pregăteam şezători în Bulgaria, cînd preocuparea, tuturor bunilor romîni era apararea, ridicarea prestigiului neamului romînesc?

D-voastră, iubite coleg, nu admiteţi explicaţiunea ce se dă de către noi cauzei care a făcut ca şcoala şi opera culturală să nu progreseze satisfăcător?

Să dea Dumnezeu să fim înşelaţi. Dar aceea ce am afirmat eu, este prevăzut în circulara d-lui C. Disescu şi acea circulară este contrasemnată de d. M. Popescu administratorul Casei şcoalelor, unul din cei mai preţioşi colaboratori ai regretatului Haret şi care a cules impresii şi ştiinţe, date certe dela inspectorii speciali ai activităţii extraşcolare plătiţi şi controlaţi direct de casa şcoalelor.

Eu afirm aceea ce cunosc precis. Cunosc multe oferte de activitate... extraşcolară.. şi cred că cunoaşteţi şi d-vstră, însă nu am vrut să pun în discuţie chestiunea prea descoperită, nici pe temă personală şi mai puţin pe temă de partid politic.

Am pus-o ca dascăl cu dragoste de progres a şcoalei noastre primare. De aceea rogu-vă să mă credeţi, iubite colege, că nu am căutat să explic tendenţios cauzele neprogresului cultural la sate.

Intenţiunea mea a fost să îndemn pe colegii noştri dela sate, mai mult spre opera culturală, după ce dînşii până acum şi-au făcut datoria cu prisosinţă în îndrumarea operei economice cu sacrificarea în bună parte a şcoalei.

Am atras atenţiunea colegillor, din vreme, să nu uite, că îmbunătăţirea stării lor materiale se va face şi trebuie să se facă *tot prin şcoală*, iar adevăratul prestigiu învăţătoresc se cîştigă şi se va cîştiga prin influenţa exercitată *de şcoală.*

Deci, **înapoi la şcoală!...**

Iată care mi-a fost tendinţa iubite coleg şi te rog să primeşti aceiaşi strîngere de mînă prietenească.

Victor Munteanu

INFORMAŢII

Conferinţele clubului conservator-democrat vor reîncepe Joi 17 Aprilie, cînd prietenul nostru G. Dornescu va vorbi despre *Improprietărire.*

In urma dispoziţiei d-lui ministru al lucrărilor publice, s'au eliberat pînă în ziua de 10 Aprilie a. c. 304 permise cl. I de liberă-circulaţie pe toate liniile C. F. R. la ziariştii cari îndeplinesc condiţiunile cerute de regulament.

Valoarea acestor permise se ridică la suma de lei 366.593.60.

Cum se vor efectua reformele *Ziarul* Universul *în reportajul său politic apărut în numărul de astăzi, scrie următoarele cu privire la modalităţile cum vor fi înfăptuite reformele:*

Cercetările şi informaţiunile noastre ne îndreptăţesc să afirmăm că partidul liberal nu va ceda nimic din principiile enunţate: expropriere şi colegiul unic cu vot egal şi secret.

Cantitatea de pămînt ce se va vinde ţăranilor este încă o chestie de calcul. In ori-ce caz este sigur că ea va depăşi un milion de hectare şi că în această cantitate disponibilul de la Casa rurală nu poate fi socotit întru cît el e considerat ca deja intrat în patrimoniul ţărănimei. Bine înţeles exproprierea se va aplica numai în cazul cînd proprietarii n'ar da de bună voe—soluţie admisă după cîte ştim şi de conservatori.

In ce priveşte modul cum se va face despăgubirea pămînturilor expropriate, după cîte am aflat, va fi mixt: rentă, pentru cari cei vor voi să primsască rentă şi bani pentru acei cari nu vor voi de cît bani. In anumite cercuri liberale, se speră că se va repeta cazul care a fost cu Casa rurală, cînd chiar proprietarii care la început nu voiau să primească de cît bani în cele din urmă au cerut ei singuri bonuri.

In ce priveşte reforma electorală, partidul liberal nu înţelege, după informaţiunile ce posedăm, să cedeze nimic din principiul enunţat; colegiul unic. Discuţiuni pot încăpea asupra modalităţei de aplicare, asupra cuprinsului mai mare ori mai mic al circumscripţiilor electorale, asupra sistemului de aplicare – dar nimic asupra principiului însuşi.

De altfel, după cîte ştim—şi socotim că suntem bine informaţi,—în discuţiile cari au avut loc, d. I. Brăteanu a pus de la început condiţiunea: să se admită principiile şi apoi asupra amănuntelor discuţiuni. Mai mult după cum se poate vedea din cele petrecute eri la consfătuirea majorităţilor, informaţiunile noastre au fost confirmate de însuşi primul ministru, care a asigurat majoritatea că nu va ceda nimic din principiile enunţate şi asupra cărora se desbate în Parlament.

Şi tot în această privinţă după cîte ştim primul ministru încă de la începutul guvernărei liberale, a apus unui fost ministru conservator că nu va ceda şi că consideră realizarea reformelor ca o menire a vieţei d-sale politice.

Intre d. dr. Flor medic şel al oraşului şi d. I. Petrovici, directorul institutului de chimie a intervenit un acord în senzul ca directoru' institutului să opineze contra strămutării institutului in casele Sturza. In acest mod s'a dat satisfacţie şi grupului de la «Evenimentul» pentru legăturile dezinteresate ce au cu imobilul din strada Carp.

Referitor la această chestiune, corespondentul nostru din Capitală ne telefonează că la direcţia serviciului sanitar superior s'a primit o adresă a medicului şef care propune a-i se da autorizarea, de a se muta în imobilul Sturza în calitate de administrator al tuturor serviciilor mutate în imobilul din strada Lascar Catargiu.

Mahalaua Adunaţilor este cu totul izolată pentru circulaţia trăsurilor, podeţul care o leagă de strada Trancu fiind deteriorat. Administraţia comunală are cu totul alte griji decît de întreţinerea cartierelor laterale.

Astă-zi a început înaintea tribunalului Iaşi s. III compus din d Gorgos, preşedinte, d-nii Buşilă şi Grigoriu, membri dezbaterile în procesul de revendicare a moşiei Spinoasa, cu privire numai la punctele puse în discuţie, anume dacă reclamanţii de azi reprezintă numai o parte sau totalitatea dreptului reclamanţilor din 1834.

Astă-zi prin urmare judecă tribunalul în complect, de oare ce rîndul trecut se ivise divergenţă.

In ziua de 31 Aprilie a. c. se vor întruni în localul societaţii «Frăţia» toţi membrii acelei societăţi spre a face darea de samă asupra mersului societăţii pe anul curent.

Vineri dimineaţă va pleca în marş spre Larga o companie de soldaţi din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

Un incediu s'a declarat eri în strada Nicolinei No. 906 unde s'au aprins mai multe legături de lemne ce se aflau aşezate lîngă casă. Focul a fost stins de un soldat şi de sergentul Pricop.

Din cercetările făcute ulterior s'a constatat că sub legăturile de lemne erau aşezate foarte multe cîrpe şi hîrtii.

A apărut: *Istoria unui sat* din Basarabia (Cobălele) de Gh. Ghibănescu, (prefaţă la vol. IX de documente Basarabene.

In informaţia cu loteria «Cassei Artelor» din „Opinia“ de aseară, este o greşală: *Loteria va fi din 750.000 bilete emise, dintre care 300,000 vor fi cîşligătoare, iar biletul* o să coste *un leu,* iar nu 2, cum a fost anunţat.

Cunoscutul profesor de gimnastică, actualmente pensionar, Vasile Negruzi care a mai scris *Grefierul* dramă în 4 acte, şi o altă carte 4 dialoguri în versuri, a pus sub tipar şi în curînd va apărea «*Frigurile alegerilor*» comedie de moravuri electorale. Actul I se petrece în cabinetul ministerului de interne, cînd vin toţi prefecţii după fonduri secrete.

Actul II se petrece după 15 zile; alegerile colegiului întăi de cameră.

Actul III o întrunire contradictorie. Mult pînă în două săptămîni va eşi de sub tipar.

Pentru lucrarea în scris la compunerea de limba Romînă la examenul de capacitate al elevilor normalişti s'au dat următoarele 5 chestiuni:

1). Poeţii patriei în literatura romînă.
2). Figura lui Ştefan cel Mare în literatura romînă.
3). Ce scriitori romîni s'ar putea întrebuinţa mai cu folos pentru educaţia tinerimei?
4). Contribuit-a biserica romînă la conservarea limbei şi naţionalităţii noastre?
5). Se poate urmări în cursul istoriei noastre culturale dezvoltarea conştiinţei naţionale?

Cetirea tezelor s'a început a se face de asară în plenul comisiunei sub prezidenţia d-lui An. Obreja.

Austria şi Romînia. — In „Le Temps“ cu data de 27 April găsim o lungă corespondenţă din Viena referitoare la relaţiile Austro-Ungariei cu statele balcanice.

Privitoare la *Romînia:*

„In 1884 Austro-Ungară a importat în Romînia, faţă de un import tota de 300 milioane de franci, 44 la sută, Anglia a importat 19 la sută, Germania 14, Italia 1 la sută.

In 1910 din o importaţie totală de 410 milioane, Austro-Ungaria reprezintă 23 la sută, Germania 33, Anglia 13, Italia 5.

Valoarea mărfurilor austro-ungare exportate în Romînia a căzut în acelaşi timp de la 130 milioane în 1884 la 98 milioane în 1910, adică o scădere de 32 milioane. Austro-Ungaria a pierdut în Romînia locul prim în profitul Germaniei“.

S'a pus sub presă „Ispisoace şi Zapis“ Vol IV partea 2-a cuprinzînd documente aflătoare în arhiva sfîntului Spiridon din Iaşi cu începere de la 1690 încoace. Lucrarea va fi gata în cursul anului, şi va complecta colecţia d-lui Gh. Ghibănescu, numărînd pînă acum 7 volume.

SE RECOMANDĂ:

pentru o combatere raţională, eficace şi eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI

„Verdele Urania“

saramură nesolubilă, inofensivă şicu efect sigur.

Se recomandă:

pentru combaterea COCCHYLISULUI.

„Albastrul Urania“

tratament raţional, eficace şi eftin.

Ambele se găsesc la depozitul de Maşini Agricole Arthur N. Thaller, str. Stefan cel Mare 29.

Am anunţat la timp că elevii şcoalei normale Vasile Lupu au plecat în escursiune sub conducerea unor profesori ai şcoalei. In «Universul» se relatează din Braşov că Luni la amiazi, au sosit în Braşov 29 elevi ai şcoalei normale V. Lupu din Iaşi, conduşi de d-nii profesori D. Cădere, Valentin Bude, dr. C. Ionesca, Cojocaru, Crudu şi Ilarion. Escursioniştii au trecut în Ardeal pe la T.-Roşiu şi au vizitat Sibiul şi Săliişte. Azi au vizitat Braşovul, iar mîne dimineaţă vor pleca la Zărneşti. Mercuri dim. se vor întoarce la Braşov, spre a lua la amiazi, trenul spre Predeal.

Iată noul program de astă-seară Mercuri al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli: (reprezentaţie de beneficiu).

Cascadele Lerforsen la Drontheim (Norvegia), o minune a naturei. Feerice vederi după natură.

Nick Winter şi banda mascată», desfăşurare detectivă în trei părţi mari.

Carolina şi fotograful, scene foarte humoristice.

Alb şi negru, scene comice.

Ultima reprezentaţie a varieteului: D-ra Marguerite Carel, prima femee ventrilocă.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravallac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

ECOU.—Aflăm despre logodna drăgălaşei d-rei Rozica Iancu din Fălticeni cu tînărul Bernhard Schönfeld bancher din Iaşi.

Diverse.— La primăria comunei Ţiganaşi a fost adus individul D. Iacob, de loc din Roşcani, care a fost găsit vagabondînd. Peste noapte, Iacob a încetat subit din viaţă, în oficiul primăriei.

Cauza morţei pare a fi bătrîneţa şi slăbiciunea.

— Trenul Iaşi-Dorohoi a tăiat doi cai ai locuitorului C. Rotaru din Vlădeni.

Se fac cercetări.

— Ieri s'a ţinut la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru construcţia localurilor de şcoale necesare în judeţul nostru.

S'au prezentat concurenţi numai pentru două şcoli.

Licitaţia pentru construcţia şcolii din Băiceni s'a adjudecat provizor asupra d-lui Emil Tesaru; licitaţia pentru construcţia şcolii din Dumbrava-Ciurea a fost adjudecată asupra d-lui L. Brill.

— Azi dimineaţă a fost arestat individul Gh. Prisacariu care a lovit cu un cuţit la gît pe Toader Stupcariu.

Acesta din urmă a fost transportat la spitalul Paşcanu, unde a fost pansat şi apoi pus în libertate.

— Din cauza imprudenţei tinichigiului I. Călinescu, care a pus pe acoperămîntul Palatului Administrativ o maşină cu cărbuni, s'au aprins mai multe scînduri care au fost stinse imediat de către lucrători.

— Din cauza furtunei de eri s'au aprins coşurile de sobă de la locuinţa lui O. Rabinovici din strada Crucei No. 20 şi la locuinţa lui I. Dawid din str. Nicolinei.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

Circularea d-lui C. Dissescu

— Cu privire la activitatea extraşcolara —

Domnilor Invăţători,

S'a început un nou an şcolar şi cu el cei ce ştiu să jertfească ceva dintr'înşii în afară de ceia ce le cere profesiunea vor începe activitatea extra-şcolară, care nu e altceva decît lărgirea sferei de acţiune a şcoalei, coprinzînd într'insa viaţa poporului întreg cu toate nevoile şi aspiraţiunile lui.

Cît timp visurile noastre nu sunt împlinite încă, cît timp conştiinţa noastră de neam ca şi aceia aintereselor noastre nu e peste tot trezită, veţi munci nu numai în şcoală dar şi în afară de şcoală, veţi ji învăţătorii celor mici ca şi ai celor mari.

Intreţineţi spiritul rominesc prin cultura romînească, sprijiniţi orice mişcare culturală, care solidarizează neamul şi daţi pretutindeni exemplul sacrificiului de sine.

Nu fiţi dintre aceia ce constată, ce critică şi regretă numai, fiţi suflete active în slujba societăţii romineşti şi faceţi din iubire, fundamentul operei de înalţare pe care trebuie s'o săvîrşiţi.

Nu vedeţi că semnele rele ale ale vremii se înmulţesc? Oameni mor istoviţi de boale pe care nu le cunosc şi împotriva cărora nu ştiu să lupte.

Mii şi mii de analfabeţi. Dar din cei ce ştiu să citească, cîţi ştiu oare să folosească cartea?

Crime, cîrcotă, beţie, divorţuri, concubinagii, dezertări, bisericile goale, la vatra săteanului nici o poveste. Ne pier horele. Ni se duc cîntecele. Apun datinele. Portul cel frumos dispare. Unde-i inima noastră, cea curată ca un colţ de lumină al cerului?

La oraş, pe masa cîtor oameni vezi o bună carte romînească?

Suferi-veţi oare a privi mulţimea rănilor, fără a turna pe ele untdelemnul vindecării?

Nu vă îmbie fapta de vrednică iubire a Samarineanului milos, pentru neamul nostru, bătut de nevoi?

Cine va trece pe lîngă suferinţele bietului popor, ca levitul sau ca preotul din parabolă?

Prin obştească cultură umană uniţi poporul, căci numai prin unire se mai cîştigă aceia ce avem de cucerit. Nu evenimentele să pregătiască unirea tuturor pentru o cauză comună, ci unirea tuturor să pregătiască evenimentele din cari un popor trebue să iasă mai mare mai întărit, mai înălţat. O biruinţă nu se cîştigă cu unul singur, fie acela cît de puternic, ci cu toţi laolaltă.

(Va urma)

ULTIME INFORMAŢII

In cercurile generoşilor se afirmă că foarte curînd, înainte chiar de alegerea Constituantei d. I. G. Duca va eşi din minister.

Se pare că actualul ministru al instrucţiunei pubtice va părăsi guvernul din cauza atitudinei ostile a generoşilor.

Profesorii universitari conservatori revizionişti, au avut eri seară o lungă conferinţă la d. Ermil Pangrati.

S'a discutat asupra atitudinei ce trebue să o păstreze profesorii universitari în apropiata campanie electorală.

De cînd există şcoala de Belle-Arte în totdeauna s'au dat ajutoare la elevii merituoşi şi saraci, în suma de 2000 lei anual; prin noul budget această sumă a fost redusă la 1500 lei.

Dovadă de atenţie deosebită pentru Iaşi!

Vom publica mîne, după „Monitorul Oficial" de astă-zi cuvîntarea d-lui Al. A. Badareu, rostită în Senat cu ocazia discuţiunei legei pentru îmbunătăţirea soartei funcţionarilor C. F. R.

D. G. Dimitru, profesor suplinitor de sculptură la şcoala de Belle-Arte din localitate, a fost înlocuit pe ziua de 15 April prin d. Florea Mateescu, absolvent al şcoalei de Belle-Arte din Bucureşt.

Elevii şcoalei normale împreună cu profesorii. plecaţi în escursiune prin Transilvania. sosesc mîine dimineaţă în localitate.

Universitare.—D. Ibrăileanu va deschide cursul joi 17 Aprilie a. c. orele obişnuite.

— Cursul de chimie agricolă va începe astă-zi la ora 5 p. m.

— Joi 17 Aprilie de la 5—6 d. Gusti va începe cursul său de pe lîngă facultatea de litere.

Spitalul de copiii „Caritatea" din Iaşi.—In sara zilei de 31 Mart a. c. făcîndu-se închiderea excerciţiului pe anul 1913 | 14, s'a constatat că totalul încasărilor a fost de lei 815460,35 b. şi totalul cheltuelelor de lei 250555,15, rămîne sold în sara de 31 Mart lei 564905, 20 bani.

La Caritatea, încasările a fost de lei 118407 şi cheltuelile de lei 101255,90 b. iar a spitalului Cuza Vodă încasările de lei 697053,35 b. şi a cheltuelilor de lei 149299.25.

Iar din sold lei 17151.10 sunt a Spitalului Caritatea şi lei 547754.10 a spitalului Cuza Vodă.

Epitropia în unire cu comitetul delegat a intocmit şi budgetele pe exerciţiul 1914 | 15, care pentru Caritatea cuprinde la venituri lei 90996.10 b. şi la cheltueli 90916. Iar pentru spitalul Cuza Vodă veniturile sunt de lei 648234,10 b. şi cheltuelele de 648185.10 b., In aceste cheltueli intră şi cumpărarea de efecte spre capitalizare pentru suma de *500.000 lei.*

In suma de 101,255 lei 90 b. cheltuiţi pentru spitalul Caritatea intră şi cumpărareă a 47.000 lei efecte care s'a luat pentru mărirea fondului spitalului,

Prin suprimarea legei incompatibilităţilor vor putea să intre în parlament d-nii C. Nacu, I. Procopie Dumitrescu, Dinu Brătianu, Al. Băicoianu C. Creangă şi G. G. Danielopol, membrii ai partidului liberal cărora li se vor pune candidatnrile la alegerile pentru Constituantă.

Judiciare.—Eri au început înaintea Curţei de Apel s. I-a desbaterile în fond cu privire la procesul dintre Principele M. Sturdza şi Marcu Fischer pentru reziliarea contractului de arendă a moşiei Flămînzi, pe baza legei trusturilor—aceasta întru cît avocaţii principelui Sturdza au renunţat la restul de martori ce au propus.

Eri a vorbit d. Henri Suţu din partea lui Marcu Fischer şi d. Eugen Herovanu din partea lui Berman Iuster, arendaşul moşiei Cilibiu.

Astăzi în continuare va vorbi d. Lascar Rosetti din partea principelui Sturdza şi, dacă va mai fi timp, va vorbi şi d. procuror general, Alex. Gane.

— In ziua de 25 Aprilie se vor vinde prin licitaţie publică mărfurile falitului Vasile Grigoraş din satul Voroveşti, comuna Uricani.

— Curtea de apel s. I a admis apelul făcut de inculpata Anica Petrea Ciobanu, reformînd sentinţa de divors a trib. Vaslui şi declarînd desfăcută căsătoria între numita şi soţul ei Ion Petrea Ciobanu.

— Curtea de Apel s. II-a a admis apelul inculpatului V. G. Strungăreanu, achitîndu-l pentru delictul de ultraj public.

— Au fost condamnaţi de către Curtea de Apel s. II-a inculpaţii Ion Plugaru şi Gr. Ţuţan la cîte 50 lei amendă în folosul Statului.

— Curtea de Apel s. II-a a condamnat pe Leizăr Meirov la 1 lună închisoare corecţională pentru coutravenţie de la legea paşapoartelor.

— Acelaş Curte condamnă la 2 luni închisoare corecţională pe inculpatul V-a sile N. Pascal pentru răniri grave.

Dr. HALPERN
de la Facultatea din Paris
Mamoş — Boli de femei —
OPERAŢIUNI
Reîntors din Paris şi-a reluat ocupaţiunile
5 STRADA PACURARI 5
vis-a-vis de Cofetăria Tuffli.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

In jurul alegerilor din Franţa

Paris.—După ziare, la Handainville—lîngă Verdun—au avut loc excese din cauza înfrîngerei electorale a generalului naţionalist Maiot.

Cartea Roşie austro-ungară

Budapesta.—Mîne se va împărţi membrilor delegaţiunei Cartea Roşie a Austro-Ungariei, care va cuprinde 929 acte oficiale din August 1912 pînă în Noembrie 1913.

Grave evenimente la Ulster

Londra.—Ziarul „Daily Mail" crede a şti că guvernul e decis a interveni energic pentru liniştirea evenimentelor din Ulster.

In acest scop s'au şi trimis vase cu numeroase trupe.

Presa bulgară şi legea de organizare a Dobrogiei

Sofia.—Ziarul „Mir" în articolul de fond al numărului său de azi, relevă comentariile presei romîne şi protestările din parlament în contra legei romîne de organizare a teritoriului anexat.

Ziarul zice că nu trebue ca bulgarii să pue speranţă în asemenea manifestări accidentale. Aristocraţia romînească a adus poporul acelei ţări în o stare deplorabilă şi nu se va purta mai bine cu locuitorii din teritoriul anexat.

Ziarul adaugă că crede în apropierea timpului cînd conştiinţa opiniei publice romîneşti se va ridica pe o treaptă de realitate şi se va convinge de necesitatea conlucrării romîno-bulgare.

ANGLIA
faţă de un eventual conflict european

Londra.—Camera comunelor—d. King întreabă dacă d. Grey ştie că de curînd s'a cerut o nouă înţelegere militară între puterile triplei înţelegeri, pentru o acţiune comună pe continent în cazul unor eventualităţi şi dacă politica engleză rămîne şi în viitor liberă de orice obligaţiune de operaţiuni militare pe continent.

Sir Grey a răspuns că prima chestiune este de negat; în ce priveşte pe a doua, atitudinea Angliei rămîne aceiaşi care a fost expusă în declaraţiunea d-lui Asquith, la 24 Mart 1913.

Starea lui Frantz Iosef

Viena. — După buletinul de aseară simptomele catarale ale împaratului sînt neschimbate; acţiunea inimei viguroasa; apetitul şi starea generală nu lasă nimic de dorit. Imparatul a stat trei sferturi de cias într'o mică galerie. A primit pe arhiducele Francisc Ferdinand; pe marele maestru al Curţei şi 2 adjutanţi generali.

Vapor atacat de piraţi

Hongkong.—Vaporul englez „Taiol" a fost oprit în dreptul punctului Kianortcacao, de către tîlhari, şi incendiat. Echipagiul şi 150 de călători au fost luate de un vapor care a sosit la faţa locului; 180 persoane au pierit.

Declaraţia d-lui General Coanda

Viena. — Corespondentul din Bucureşti al ziarului «Neue Freie Presse» a avut o convorbire cu d. general Coandă îndată ce d. general s'a întors din Constantiaopole.

D. Coandă a spus categoric că nu a avut nici o misiune politică şi n'a conferit cu nimeni din partea Greciei sau Turciei, în chestia insulelor.

D. Coandă a adăugat că a vizitat ca particular căzărmile turceşti şi a făcut o vizită de etichetă Marelui Vizir.

Despre Romînia

Viena.—Cu prilejul apropiatei deschideri a delegaţiunilor oficiosul „Fremdenblatt" relevă că declaraţia contelui Berchtold constată că nu mai este nici o tenziune între puteri astăzi întru cît liniştea s'a stabilit în Balcani.

„Neues Wiener Journal" cere însă contelui Berchtold lămuriri cu privire la întrevedererea din Abazzia, la situaţia din Albania şi întreabă ce este cu raporturile cu Romînia, întru cît Ţarul Ferdinand, pentru care Austro-Ungaria a făcul atîta, a găsit de cuviinţă acum cu ocazia sărbătorilor de Paşti să trimeată o telegramă desnădăjduită Ţarului. Acelaşi ziar întreabă de ce contele Czerny mai rămîne la Bucureşti, cînd s'a dovedit atît de capabil în acest post.

Mişcarea în magistratură

Bucureşti.—Pe ziua de 1 Mai va avea loc o nouă şi importantă mişcare în magistratură care va cuprinde şi tribunalele Iaşi.

Consfatuirea Conservatorilor Democraţi

Bucureşti.—Aseară reprezentanţii partidului conservator democrat în parlament s'a întrunit aseară la d. Take Ionescu. S'a discutat cu privire la discuţia ce urmează să aibă loc în parlament cu prilejul celei de a ireia citire a propunerii de revivuire.

S'a hotărît ca la Cameră să nu ia cuvîntul de cît d. Take Ionescu şi N. Titulescu.

Este probabil că d. Titulescu va lua cuvîntul chiar în şedinţa de mîne la Cameră.

Conflictul american

Berlin.— „Vosische Zeitung" află din New lork că guvernul este hotărît a nu admite tactica de tărăgănare a preşidentului Huerta. Guvernul american cere un răspuns precis în timp de 24 de ore.

Consfatuirea de la d. Marghiloman

Bucureşti.—Eri s'a întrunit acasă la d. Marghiloman, comitetul consultativ al partidului conservator.

S'a continuat discuţia asupra candidaturilor ce vor trebui prezentate la alegerile de Constituantă,

Incă nu s'a luat nici o hotărîre definitivă.

Inarmari navale în Austro-Ungaria

Buda-Pesta.—Budgetul comun supus azi delegaţiunei prezintă cereri de 586 milioane, Se mai cer credite speciale de 182 milioane, dintre care 81 pentru armată şi 101 pentru marină.

Creditul special pentru armată reprezintă cotele-părţi deja votate de delegaţiuni pentru sporirea armatei.

Motivele pentru noile credite ale marinei fac să reiasă că zguduirile produse în orientul apropiat fac să se aştepte schimbări esenţiale în forţele maritime din Mediterana. De aceia se impune trebuinţa urgentă de a se lua la vreme măsurile neapărate pentru păstrarea ponderei monarhiei în Mediterana.

D. Maiorescu în strainatate

Bucureşti. - Ziarul „Adevărul" se crede în măsură de a afirma că orice s'ar întîmpla d. Titu Maiorescu nu se va întaarce în ţară de cît în toamna viitoare.

Incendiu

Sinaia.—Un incendiu puternic a distrus astă noapte o fabrică de lemnărie de aci, proprietatea d-nei Virgilia Trazalozi.

Fabrica nu era asigurată şi papubele se urcă la aproape 30,000 lei.

Desmînţiri

Bucureşti. — Ziarele autorizate desmint categoric svonurile lansate de unele gazete cum că ar fi vorba de o remaniare ministerială.

Nici o schimbare în guvern nu se va face înainte de Octombrie.

De asemenea se desminte că ar fi vorba acum de numirea unui guvernator la Banca Naţională.

Disolvarea Parlamentului

Bucureşti. — In consiliul de miniştri, care s'a ţinut aseară, s'a hotărît ca parlamentul să fie disolvat în primele zile ale săptămînei viitoare.

Războiul american

Washington.— Ambasadorul Spaniei a informat pe d. Bryan că Huerta a primit, fără de rezerve, principiul mediaţiunei.

*

Vera-Cruz. — Lîngă Mexic, o bătălie are loc între insurgenţi şi federali.

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

Practicanţi *la biroul Isidore Margulies din Str. Ştefan cel Mare No. 27, se primesc.*

Creditul Funciar Urban
DIN IAŞI

La 4 şi 5 Mai st. n. 1914 se va face a 65-a tragere la sorţi a scrisurilor conform art. 53 din legea Creditelor funciare şi art. 122 din statute.

Domnii detentori de scrisuri sunt rugaţi a asista la tragere, care va avea loc la sediul Societăţei la ora 2 p. m. în prezenţa Consiliului de administraţie şi a Comisarului Guvernului.

Direcţiunea.

De Vînzare şi de Inchiriat
VILA „COSMA"
— DIN SLANICUL MOLDOVEI —

Cu 30 camere confortabil mobilate, inslalaţie cu lumina electrică şi cu preţuri foarte reduse.

De la 1—25 Iunie şi de la 15—30 August preţul camerelor se reduc la jumătate.

Pînă la 1 Iunie angajamentele se fac la adresa d-lui Gh. T. Cosma, funcţionar la casieria Epitropiei Casei Sf. Spiridon sau Strada Săvescu No. 12 Iaşi, iar de la 1 Iunie la Administraţia Vilei în Slănic.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

Inştiinţare

Pentru a înlesni întroducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan,* cari s'eu confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA
Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele din strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9—11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m.

Se caută **lucrătoare la atelierul D-relor Georgescu.**
Căpitan Păun 8.

De vînzare
Una coupé elegantă
Strada Păcurari No. 10

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Se cumpără *ori câte exemplare din* **Biblia** *tipărită în annl 1874 de Societatea britanică la Tipografia H. Goldner în Iaşi.*

Se oferă 3 lei de volum. Exemplarele să fie complecte şi curate.

A se adresa la Tipografia H. Goldner.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca

Carusso, Tita Rufo, Tamgua etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 o/o !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleile, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari le resistă la tot felul de alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiu se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente lu Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate . 478 .

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 168
(fosta strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZIMEI No. 8

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Săli de pansament cu aparatele cele mai noi, instrumentar ireproşabil, de specialişti cei ce intervenţii.

Consultaţiuni de Chirurgie ortopedică provăzute cu o instalaţie specială de Mecanoterapie. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, urzitele, anchilozele etc. etc.

Femei. Sala specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metoade: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reactiunile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire surioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 58.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mârzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2155 Vineri 18 April 1914

Din manifestul către săteni

Proclamația partidului conservator către săteni, are aerul unei fermiade. Conservatorii susțin prin manifestul lor, că dînșii și numai ei sunt cei ce în adevăr iubesc pe țărani.

Se vede că se tem de vre-o concurență în această ordine și de aceia dînșii apucă înainte și se recomandă sătenilor, ca fiind cei mai iubitori ai lor, *hors concours* cum ar zice d-lor.

De cît nu de aceasta, cred că-i învinovățește cineva. Sătenii se găsesc față de conservatori în situațiune de a le zice că ar dori ceva mai puțină dragoste platonică și ceva mai multă realitate.

In adevăr, toată critica ce s'a făcut conservatorilor s'a redus la aceia, nu că n'ar fi avut intențiuni bune, ci că aceste intențiuni au rămas numai atari, și n'au fost traduse în fapte.

Cîteva legi, cum bunăoară aceia pentru scutire de impozite a proprietarilor pînă la 6 hectare, a fost o picătură de apă neînsemnată.

Legea pentru vînzarea bunurilor de mînă moartă, a rămas o simplă promisiune.

De aceia sătenii au început a nu mai avea încredere că din partea aceasta li se va face dreptate.

Partizanii expropri-rii înțăleg în adevăr, că prin această măsură se va recunoaște *dreptul sătenilor de a fi împroprietăriți, iar nu că li se va face un dar.*

Conservatorii prin manifestul de care vorbim, par a arata că se găsesc în așa de proastă postură, în cît strigă către săteni: „vă vom vinde pămînt". Vor crede oare sătenii atunci cînd au în fața lor pe cei cari altă-dată le-au făgăduit islazuri și nu le-au dat?

Vor crede ei pe cei, cari chiar dacă le-au dat islazuri, le-au dat în locurile cele mai rele și cu prețuri colosal de mari?

Teamă ne e, că nu, și deci manifestul de care vorbim, va rămînea ca un document de jalnică amintire.

După cum foarte bine observă «La Roumanie» conservatorii lasă a se înțelege că în definitiv și dînșii vor trebui să recurgă la expropriere.

„Și nu vom cruța nimic și vom trece chiar peste orice jertfă din credințele noastre, dacă gîndul nostru nu s'ar putea altfel împlini", zice manifestul.

Cuvinte, care se pretează la explicațiunea pe care «La Roumanie» o dă.

Dar atunci care e rostul manifestului?

El nu poate avea altă însemnătate de cît aceia de a se mai prelungi cîtva timp situația de astăzi.

Conservatorii mai cer deci un răgaz și vor să mai facă incă odată experiența care nu le-a reușit altă dată.

Li se va acorda acest răgaz? Alegerile viitoare vor decide.

Manifestul mai vorbește sătenilor și despre colegiul lor electoral, colegiul III.

«*Amestecîndu-vă, zice manifestul, cu cei de la orașe, ca să se facă alegerea de a valma, orășeni și săteni, vă vatămă și lor și vouă*».

Și aci aceiași nepotrivire ca și cu exproprierea. Se lasă a se înțelege în ce privește exproprierea, că în definitiv măsura va putea fi primită și de conservatori, iar în cazul al doilea, că ar trebui să existe un *colegiu orășenesc, și altul sătesc.*

Totul însă e așa de învăluit în fraze, în cît nu știu cu siguranță, ce voește acest manifest, care după cum ziceam, ar avea aerul să fie o *proclamațiune a partidului celui mai ales din țară, partid conservator de baștină.*

De altfel cineva ar putea spune și acestui partid:

Ai fost la putere; cîți săteni ai ales la colegiul al III-lea? Acum în urmă ai voit să vii la putere, căci ce rost avea că ai pus candidați la toate colegiile în alegerile din urmă făcute de liberali?

Cîți candidați săteni ai propus pentru a reprezenta pe cei din cogiul III?

Ei apoi, cum au să creadă sătenii, că în adevăr ești adoratorul lor?

Și să vorbim drept, dacă liberalii n'ar fi aruncat aceste două bombe, cum le zice manifestul, conservatorii s'ar fi ocupat vre-o dată de ele?

De aceia menifestul acordă sătenilor și pămînt ca și drept de vot cu o stîngăcie fenomenală.

Manifestul este mai mult expresia fricei momentane, pe care partidul conservator o arată, că celelalte două partide vor înfăptui reformele, pe cari dînsul nu le mistue. De aceia va rămîne fără efect.

Vlr.

NOTA ZILEI

„De vînzare...!".

Am subliniat somația pe care confratele nostru atît de amuzant», «Evenimentul» a adresat-o «Vieții Romînești», ca să-i servească schimbul.

Revista publică un comunicat din care reiesă că are plăcerea de a nu primi amuzanta gazetă ca schimb. Apoi arată că:

„...pentru înserarea sumarului, un domn reporter de la «Evenimentul», în numele ziarului, lua în mod obicinuit de la redacție numerile respective. De către același domn a fost luat și ultimul număr al revistei; dacă dînsul *în loc să predee exemplarul redacției sale, și l'a însușit sau l'a vîndut,* nu este vinovat de cît «Evenimentul» care are în slujbă astfel de persoane».

Cine dorește „Viața Romînească» eftină, să pîndească de zi 'ntăiu pe reporterul-telal...

POLITICE

Cine e partid de anarhie?

D-l Ioan Lahovari, a avut din nou un oarecare efect de presă printr'o întrerupere.

Sunt oratori parlamentari nefericiți în discursuri, prin lungimile exorbitante—și d. Lahovari excelează în lungimi. De aceea auditorul le este favorabil cînd reușesc a face cîte o reflecție, ori o întrerupere scurtă.

D-l Ion Lahovari a afirmat că, după desfacerea colaborării, nu mai recunoaște nici o comunitate de convingeri între foștii colaboratori din trecutul guvern.

Aceasta ne amintește că nu de mult tot d. Ion Lahovari și-a atras din partea excelentului parlamentar conservator-democrat, Th. Iamandi, o frumoasă și energică apostrofă pe care o reproducem din cuvîntarea apărută în „Monitor":

„...D. Lahovari, ne-a adresat ieri o nedreptate, pe care cu nici un preț nu o putem tolera și vă rog să ne dați îngăduința să prezentăm apărările noastre. D. Lahovari ne-a spus că suntem un partid de anarhie.

Noi un partid conservator anarhic? Noi? Eu credeam că nu trebue cuvintelor să le schimbăm semnificarea. De sigur că nu v'ați reamintit de serviciile imense pe cari partidul conservator-democrat le-a făcut în timpul crizei externe, servicii pe care nu le-ați egalizat d-voastră cu tot partidul d-voastră, ce voiți a'l trece ca partid al ordinei?

Atunci cînd partidul conservator-democrat își jertfea întreaga lui popularitate, pentru ca să apere interesele mari naționale cari erau în cumpănă, d-tră atunci vă decapitați șefii și o parte din d-voastră apăra guvernul și alta îl ataca.

Anarhie?! Puteți la d-voastră s'o constatați, atunci cîn partea intelectuală a partidului vă spunea că sunteți în urmă cu minotarul vieții politice. Și, în definitiv să-mi dea voie d. Lahovari, eu am atît respect și atîta considerațiune pentru dumnealui și-l rog foarte mult să mă ierte dacă vorbesc chiar de d-sa personal, cînd d-voastră v'ați făcut ecoul acelei teorii fenomenale, în virtutea căreea Banca Națională a Statului era cea mai mare excrocherie a secolului.

Cînd ați venit aici cu concluziunea să spuneți că ea trebue să fie expropiată, și probabil și Banca Agricolă și probabil toate instituțiunile de credit ale țării, atunci, mă iertați dacă nu putem primi acest titlu de la d-voastră pentru că găsim că el se aplică cu mai multă dreptate partidului d-voatsră».'

Mici Polemici

Are dreptate d. D. Greceanu: guvernul ar fi trebuit să lărgească cercul incompatibilităților. Bună-oară să declare incompatibile prostia și politica.

*

„Dimineața" a publicat eri o ilustrație cu titlul: «Un mort care invie».

Și ne-am gîndit cu toții la nenumărații morți cari au inviat la noi în timpul alegerilor!

*

E vorba să se scoată limba greacă din învățamîntul secundar.

Cu diadocul helen ne-am înțeles doară în graiul ochilor, fără dicționar...

*

Ex-tribunul Fleva s'a manifestat ca opozant. Cu alte cuvinte este din nou... «disponibil» sau—de vînzare.

*

«Mișcarea» repetă că Mitropolitul a rechemat cele zece maici din serviciile Spiridoniei.

Cu ce vor fi greșit oare, de li s'a dat porunca «LaMănăstire»!?

*

Vorbind de scriitorii cari au cetit la șezătoarea lașană din operile lor, «Evenimextul» zice:

„Ca să nu-și mai sinucidă copiii, ar trebui să apeleze la cine-va care să le pună în lumină frumusețile scrierilor lor."

...E în stare să recomande pe State Dragomir pentru rolul de ucigaș.

*

A propos: știți cine face în «Ev». elogiul lui Dragomir?

Pseudonimul „Nid Luhac" sau „Din Cahui". Cahul e orașul natal al lui Dragomir...

Contopire cu liberalii?

Intăi pe șoptite, apoi pe calea publicisticei, s'au iscat—de-o bucată de vreme—cele mai felurite și mai tendențioase zvonuri cu privire la o amalgamare *a partidului conservator-democrat cu partidul liberal. Ba, mai mult, unele ziare conservatoare, cum ar fi „Inainte" dădeau ca aproape sigure tratativele aceste, ce ar fi fost începute, rezervînd chiar șefului partidului conservator-democrat... portofoliul afacerilor străine (!).*

O mai sfruntată intrigă, o răutate—neputincioasă totuși — nu se poate închipui!

Tratative? Intre cine? Tocmai între d. Take Ionescu și partidul liberal? Dar și-au dat samă acei ce-au zvonit aceste, despre enormitatea spuselor lor?

Cum ar putea oare renega d. Take Ionescu un întreg trecut de aproape treizeci de ani, de cînd—după o scurtă trecere prin partidul liberal — a dus cea mai înverșunată, dar cea mai loială luptă, tocmai în potriva ideilor ce călăuzesc acest partid?

Ar fi oare cu putință, ca tocmai astăzi cînd—ca șef de partid — luptînd pentru izbăvirea unor idei înnaintate dînd probele cele mai strălucite de trebuința acestui partid tocmai pentru propășirea și fericirea acestei țări,—cum ar putea zicem, face acest pas, care ar fi să prăpăstuiască un om, *în cel mai înnalt înțăles al cuvîntului și să spulbere un ideal de diriguire politică, acel preconizat în programul partidului conservator-democrat?*

Dacă mințele superficiale,—dacă acei ce nu pot întrezări dincolo de aparențele, care mai totdeauna pot înșela,—dacă au fost oameni cari—în lunga activitate politică a d-lui Tahe Ionescu, au luat osebitele gesturi ale sale față de partidul liberal, ca încercări de apropiere față de acest partid, — toți aceia s'au înșelat amar.

Și'n sprijinul dat la o mie opt sute nouăzeci și nouă părtidului liberal,—și la 1907, cînd cu admirabilu-i și dezinteresatu-i gest și-a oferit munca sa tocmai celui mai înverșunat dușman al său—d-lui Sturza,—și la 1911 cînd cu tragi-comedia S. T. B-ului,—d. Take Ionescu nu s'a gîndit o clipă să-și atragă simpatiile partidului liberal.

Chiar azi, cînd admițînd, cu anumite modalități, reformele liberale, pentru mulți pare neexplicabilă această conduită—chiar azi d. Take Ionescu nu face de cît să lucreze conform temperamentului, credințelor de călăuzire politică, convingerilor sale de om de stat, care pune binele obștesc și demnitatea națională, mai presus de micele satisfacțiuni și gloria trecătoare a unei scurte sau mai lungi, dar temporale oblăduiri?

Suntem siguri că acei ce-au stîrnit zvonurile de care vorbim sunt pe deplin convinși de cele ce spunem,— dar dacă au lansat toate aceste am făcut'o din neputința de a se ridica la înălțimele de vederi și înțelepciune, ale șefului partidului conservator democrat, au nădejdea deșartă de a-l doborî.

Insă—vorba poetului—ei nu știu un lucru elementar, pe care-l cunosc și copii...: de ce smunceşti, de ce se 'nalță zmeul!—

Dinu

OAMENI ȘI LUCRURI

Poemul dramatic

Continuînd firul reflecțiilor începute eri, ne găsim într'o nedumerire de natură cu totul particulară.

Ce este «Poemul dramatic»?

In decursul timpului, de cînd omul își îmbracă simțirea și gîndirea în forme poetice variate, numeroase genuri literare au ieșit din uz, arătîndu-se nepotrivite cu cerințele timpului.

Epopeea, odinioară de a fi stăpînit orientul lung la vorbă și geniul marilor visători, din țările lui Mahabarata și Homer, până la Apusul medieval al Niebelungilor și al Messiadei lui Klopstock, nu mai trăește astăzi. Aproape nici o literatură europeană, începînd cu Rusia lui Pușkin și trecînd până în occidentul lui Tennyson și Sully Prudhomme — ultimii făuritori de poeme vaste—nu mai cultivă acest gen măreț, care nu corespunde astăzi cerințelor intelectuale ale oamenilor și ale vremei. Genul poate fi socotit ca mort, până ce vr'un nou Dante se va naște în univers și va face să renască, odată cu geniul lui, genul marilor epopei literare, singurele destul de vaste ca să cuprindă anumite surse de cugetare ale unor poeți.

Dar pînă atunci, de sigur alte genuri literare vor fi luat în stăpînire imperiul literilor, ca, mai tîrziu, la rîndul lor să fie înlocuite.

Tot pe calea dispariției au întrat: fabula, care a așteptat secole întregi, în zadar, pe vr'un nou Esop, ori La Fontaine. Nu mai vorbim de alte categorii de producțiuni ca poema în proză, care și-a serbat ultimele triumfuri cu Baudelaire, madrigalul, epigrama, acrostitiul și așa mai departe.

Din ce în ce mai puțină trecere, ori întrebuințare găsește piesa în versuri.

Destinată dintru 'ntăiu temelor istorice, ori pasiunilor mari eroice — le-am zice Shakespeareane —, versul pe scenă și-a legat soarta numai de atari manifestări.

Corneille și Racine nu s'ar putea concepe fără un vers clasic, fără versuri în primul rînd. Tot astfel marile acțiuni pătimașe ce se desfășoară în dramele și tragediile lui Shakespeare. In schimb mediul simplu, burghez, este aproape incompatibil cu haina solemnă a versului. Molière ar fi supraviețuit tot așa de bine fără versuri ritmate. Nu tot așa numeroasele ciocniri de acțiuni formidabile din dramele istorice, ori eroice ale unui Hugo, Grillparzer, Ibsen, Materlinck, Rostand, Paul Heyse, Alexandri și cîți alții.

Iar într'o lumină particulară ni se înfățișează, alături de genul dramei în versuri, — poemul dramatic. Termeni cari aproape se exclud prin contrazicere: poem — noțiune de vis, dramă — operă de acțiune, cu toate aceste e încă un gen care a serbat mari triumfuri literare, până să se apropie de dispariție.

Excursul e destul de mare, credem, ca să vorbim de «Pustnicul».

Rodion

O IDEIE

Unul din deputații Franții Henri Schmidt—îngrozit de pericolul grozav al alcoolismului în țara sa, de rolul predominant ce joacă alcoolul în desvoltarea criminalității Juvenile, în lățirea tuberculozei—împreună cu alții a format un comitet de acțiune antialcoolică numit Alarma — cu scop de a organiza în orașele principale ale Franții, o serie de meetinguri publice, la care să ia cuvîntul diferiți oratori luați din toate mediurile publice și apărînînd tuturor confesiunilor religioase și tuturor profesiunelor: medici, lucrători, avocați, parlamentari, economiști.

Comitetul își va întrerupe meetingurile în ziua deschiderei companiei electorale, căci nu voește sub nici un cuvînt să intervie în lupta partidelor politice și nici să devie locul de întîlnire a deosebiților candidați.

Voește să fie în legătură numai cu masa electorală care să lucreze apoi asupra candidaților.

In acest scop comitetul va arata alegătorilor pericolul grozav ce amenință țara convingîndu-i despre absoluta necesitate ce este de a vota unele legi, cari singurele vor fi în stare de a-i salva.

Se va cere apoi alegătorilor ca ei singuri să intervie în partidele respective pe lîngă candidatul lor ca să-l angajeze a vota și a susține legi trebuitoare care să oprească alcoolismul.

Mijloacele pentru a lucra numai puternic asupra populației vor fi cinematograful și presa care vor duce pînă în cele mai depărtata sate ale țării exemple suggestive.

*

Motivarea modului de pocedare a *Alarmei* e minunat făcută de către Schimdt. D-sa spune că de 50 de ani de cînd băuturile destilate s'au răspîndit, moravurile s'au schimbat foarte mult.

Activitatea națională găsia în comerțul cu alcool un debușeu cu atît mai bun cu cît debutanții nemulțumiți de a satisface trebuințele se întreceau prin multiplicitatea și prin atracțiuni variate ca să creeze altele nouă. Această ramură comercială—„adevărată monstruozitate economică" contribuia să degradeze viața socială cît mai mult.

Problema alcoolizmului, zice d. Schmidt e de ordine psihologică economică și socială tot odată,—motiv pentru care a fost atît de greu să se rezolve pînă acum.

Invățămîntul alcoolic, propaganda Ligelor precum și practica sporturilor, a exercițiilor fizice au făcut mult, dar a rămas de îndeplinit și mai mult. Cel întăi lucru ce se impune însă, este împuținarea crîșmelor - pentru a interzice băuturile stricătoare sănătății și apoi de a face educația voinței.

In această privință Parlamentul e cel care ar putea influența mai mult decît oricine. El numai ar avea o acțiune decisivă. Deși în Franța sunt mulți oameni în Senat și în Cameră cari luptă pentru reformele igienei sociale, totuși ei întîmpină multă rea voință din partea celorlalți colegi.

Și pentru aceasta deputatul de Vosgi crede ca lucrînd numai asupra alegătorilor va isbuti să aducă în primul loc lupta contra alcoolului. Ei nu vor trimite în Cameră decît oameni convinși despre necesitatea de a transforma starea sanitară și morală.

Aceste motive au determinat pe cei cîțiva militanți, de a forma *Alarma*, ligă care prin meetinguri să formeze un curent de opinie publică favorabilă unei acțiuni legislative contra alcoolismului.

Iată unul din exemplele mari, ce merită a fi imitat mai ales de noi Romînii, cari avem de suferit așa de mult pe urma ravagiilor produse de alcool.

Maria C. Buțureanu

Făina Lactată NESTLÉ

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2.—

De vinzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLÉ" strada Mântuleasa No. 6, Bucureşti.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

INFORMAŢII

Conferinţa d lui G. Dornescu la clubul conservator-democrat despre *„Improprietărire"* **are loc astăzi, joi 17 Aprilie, oarele 5 şi jumătate p. m.**

Numărul posturilor de medici suprimate pe ziua de 1 Aprilie, la diferitelele case medicale ale meseseriaşilor trece de 40. Afară de aceasta s'au redus unele salarii ale personalului medical.

D. P. Th. Missir, deputat de Vaslui, a sosit astăzi dimineaţă în Iaşi.

Este sigur că de la toamnă cursurile superioare ale şcoalelor secundare n'o să mai aibă trifurcaţie, modern, clasic şi real; are să se unească claşicul cu moderuul şi reala deoparte.

Regimentul XIII din localitate va pleca în ziua de 15 Mai în tabăra de la Şipote, unde va sta douăzeci zile, făcînd diferite exerciţii.

După întoarcerea acestui regiment, în ziua de 5 Iunie, va pleca Batalionul IV de Vînători din localitate, tot la Şipote pentru 20 zile.

D. dr. Ilie Pisowschi actualul şef de serviciu al ministerului de industrie, a fost numit în postul de inspector industrial cl. III, în direcţiunea industriei.

In personalul staţiei locale s'a făcut următoarea mişcare:

D. Anton Vasilescu controlor la inspecţia VI de mişcare din gara locală, a fost mutat la staţia Buzeu, in locul său fiind numit d. V. Muşat de la inspecţia II, Ploeşti.

D. G. Matei, şeful staţiei Ungheni, a fost permutat în aceiaş calitate la inspecţia VI de mişcsre.

Ioan I. Constantinescu de la staţia Dolhasca magazioner clasa III-a în gara locală.

Biblioteca populară a laşului, instalată în strada Lozonschi, este pusă la dispoziţia publicului în fie-care zi de la 1 - 4 p. m. La numita bibliotecă se găses diferite cărţi de autori străini şi romîni.

Elevii cl. IV de la şcoala comercială superioară pregătesc pentru timpul vacanţei de vară o excursie în Muntenia şi Transilvania.

Excursia va fi pusă sub conducerea unui domn profesor şi se va face din fondurlie adunate cu ocazia reprezentaţiilor de cinematograf şi a producţiei de la teatrul naţional.

Inscrierile pentru examenele particulare, care vor începe la I lunie, se primesc la Ministerul Instrucţiunei Publice cel mai tîrziu pînă la 30 Aprilie a. c.

Petiţiunile de înscriere vor trebui să fie însoţite de recipisă de plata taxei şi de certificatul de promoţie a clasei anterioare celeia pentru care se cere înscrierea.

Taxele pentru examenele particulare sunt: 50 lei pentru cursul inferior şi 80 pentru cursul superior, iar pentru examenele de capacitate 20 lei pentru cl. IV-a şi 40 lei pentru cl. VIII-a.

Unele ziare povestesc cu detalii multe despre un atentat cu dinamita ce era să săvîrşească pe linia Tecuci—Bîrlad între Berheci şi Ghidigeni,

Fantazia acelor ziare merge pînă a socoti că încercarea de atentat, despre care ele vorbesc, ar fi o răzbunare contra noastră pentru atentatul de la Dobreţin.

Autorităţile nu dau insă mare atenţiune acestui fapt.

La ministerul lucrărilor Publice, se lucrează actualmente la alcătuirea unui tablou de toţi gazetarii cărora li s'au eliberat cărţi de liber parcurs pe căile ferate.

O copie de pe acest tablou va fi înmînată Sindicatului ziariştilor, iar alta asociaţiunei presei, pentru ca acestea să controleze dacă nu s'a înfăptuit vre-un abuz.

Incepînd de Luni 21 curent liceul internat va face cursurile numai dimineaţa, începînd de la ora 8 până la ora 12; s'a păstrat şi două după amiezi pentru dexterităţi.

Sărbătorirea d-lui A. D. Xenopol în străinătate.—Cu privire la activitatea pe care o va desfăşura d. A. D. Xenopol, cu ocazia recepţiei d-sale ca membru al academiei de ştiinţi politice şi morale din Paris, extragem dintr'o scrisoare adresată unui prieten, programul acestei activităţi, care este următorul:

1) In ziua de 2 Mai st. n. va avea loc întroducerea oficială a d-lui A. D. Xenopol la Academie.

2) La 7 Mai conferinţa la Universitatea din Bruxelles, asupra: *caracterului ştiinţific al istoriei.*

3) La 7 Mai seara, banchetul la Bruxelles, la care vor azista şi miniştrii plenipotenţiari, criticii de reviste, etc., banchet dat sub preşedenţia ministrului nostru, d. Djuvara.

4) La 8 Mai, conferinţă la universitatea din Louvain asupra: „influenţei franceze în Romînia».

5) La 9 Mai, comunicarea la institutul Franţei asupra: *unei noui interpretări a ideiei de abstracţie şi generalizare.*

6) La 9 Mai, seara, banchetul la Paris dat de academiciani şi de societatea «Le Foyer».

7) La 12 Mai, conferinţă la «Foyer», sub preşedinţia d-lui Emile Boutroux, marele filosof francez.

8) La 13 Mai, o lecţie la «Ecole libre des sciences politiques», sub preşidenţia d-lui Eichthof, membru al institutului, lecţie care va trata despre: *Rasa latină.*

Tot odată Duminică 15 April st. n. „Societatea de sociologie" al cărui membru în comitetul de direcţiune e d. Xenopol, i-a dat un dejun la d. Emile Worms.

Ziarele franceze snnt unanime a aduce savantului nostru istoric cele mai mari laude.

Reproducem după «Le Journal» un rezumat al discursului pe care d. Xenopol l'a ţinut la dejunul de la d. Worms:

„D. A. D. Xenopol a mulţumit membrilor societăţii de cinstea care i s'a făcut şi într'o caldă alocuţiune, plină de tact şi de rezervă, a făcut să reiasă dragostea romînilor pentru Franţa, izvorul instrucţiunei lor.

Alianţele care izvorăsc din inimi sunt cu mult mai temeinice ca acele ce sunt întemeiate pe interese. Franţa—care ne-a înfăptuit — a spus marele savant — pare a ne fi uitat, numai pentru că nu ne cunoscuse îndeajuns, crezîndu-ne totodată înfeodaţi unei politici ostile. Suntem fericiţi de a constata că, pe pragul celui al doilea războiu balcanic, Franţa şi-a schimbat tactica, jucînd un rol preponderant în acţiunea noastră militară, şi secondîndu-ne sforţările ce-am făcut.»

Una din cele mai frumoase reprezentaţii cinematografice a întregei stagiuni de iarnă, va fi dată în sara de Luni 21 April în vasta sală a Circului Sidoli. Această reprezentatie special organizată în beneficiul societăţei «Salvarea» din oraşul nostru, va fi o adevărată serbare.

Programul escepţional de bogat va străluci prin cele mai alese filme, anume rezervate pentru acest spectacol festiv: cele mai frumoase piese, comedii alese, vederi instructive, călătorii etc.

Indemnăm pe ieşeni să asiste la această reprezentaţie festivă al cărei venit e destinat „Salvărei" una din cele mai folositoare societăţi particulare din oraşul nostru, care aduce publicului suferind cele mai reale servicii.

Biletele de intrare sunt de vînzare de pe acuma la farmaciile dr. Căpăţînă, dr. Konya, Werner, dr. Răteanu, Jellea şi Adace şi în seara reprezentaţiei la cassa Circului Sidoli.

Noutăţi literare.—«Ciclul Morţii» trei drame traduse de Al. Teodor Stamatiad.

«Ispitirea de pe munte» din poemele credinţei de Dimitrie Nanu.

Amîndouă în editura «Flacăra».

Mai mulţi locuitori din comunele Copou şi Bucium, au iscălit un memoriu pentru prelungirea liniilor tramvaiului la aceste localităţi. Acest memoriu va fi înaintat viitorului primar.

Direcţia teatrului naţional din localitate, prin d. Cuzinschi, a făcut o foarte bună achiziţie, prin angajarea unui tînăr de talent, d. Alexandrescu, diplomat al Conservatorului din Bucureşti, studiind arta dramatică şi la Paris. Noul angajat va fi un foarte bun amorez, după probele date în faţa autorităţii teatrale; s'a angajat în teatru în dragostea ce o are pentru această artă, părăsind magistratura.

Din Huşi.— Experienţa făcută cu obştiile săteşti şi cu arendările de la casa rurală a dat greş în judeţul Fălciu. Faptul îl semnalează şi d. Gr. Vericeanu în broşura sa: «Peirea oraşelor».

Moşia Răducănenilor, care fusese luată de Casa Rurală şi arendată la obştie, a fost lasată de ţărani, întru cît nu puteau prinde nici un folos de pe moşie, arenda fiind prea ridicată, 120 lei de fa'ce. Casa rurală a fost silită să scoboare arenda la 60 lei de falce, cît se poate găsi pămînt la particulari; iar ca operaţie financiară diferenţa în minus la arendă se va încărca la fondul moşiei în caz de vînzare.

— La Bohotin sătenii au spart geamurile la administraţia moşiei, tot din cauza vexaţiunei la care sînt supuşi sătenii.

Mai scandaloasă a fost afacerea cu moşia *Plotuneştii.* La prima vînzare Casa rurală a dat 550000 lei; fiind însă putinţă de cîştig s'au pus emisari cari s'au dus în sat, au pus pe ţarani să facă jalbă ca să se cumpere de Casa rurală şi cu misitie cu tot s'a vîndut cu 1,200,000 toată moşia; iar ca arendă s'a cerut la ţărani 101 lei de falce plus cheltuelile de administraţie. Ţăranii au refuzat şi moşia a rămas părloagă.

Acţiunile Casei rurale prin misiţi a scumpit pămîntul, iar ţărănimea a pierdut încrederea în cei ce-i făgăduesc pămînt, însă mai scump de cît face.

— *Politice.* — In jurul solicitării ce d. N. Cişman face la alegători pentru candidatura d-lui Bendorf la col. II de Cameră pentru constituantă, se fac tot felul de planuri. In caz cînd candidatura se va susţinea chiar contra centrului se vor lua măsuri ca primăria sa se dea altora.

— Dl. Em. Buznea, fost deputat, se află pe deplin restabilit. D-sa încă nu părăseşte casa.

— Eşirea ce a făcut Episcopul Nicodem contra administraţiei comunale, cînd cu cuvîntarea ţinută la învăţători, continuă să preocupe cercurile politice. Se va utiliza aceasta ca o platformă politică că d. Cişman lucrează cu elementele catolice în contra celor ortodoxe. Ce ar fi să avem în Huşi şi armeni! Ar fi dat gata d. Cişman, pe cînd aşa cu catolicii o mai scaldă.

— Invăţătorul Ion Hobincu din Oţăleni a fost împuşcat de soţia sa. Hobincu fusese suspendat de comisia de judecată din Huşi pe timp de un an, din cauză că era stăpînit de patima alcoolismului, care i-a făcut traiul imposibil. Drama conjugală a pus capăt unei situaţii penibile şi procesul ce se va deschide va interesa toată societatea huşană.

D-ra Valentina Penel absolventă a Conservatorului local, a fost angajată ca stagiară a teatrului naţional din Craiova Ii urăm succes deplin în cariera aleasă.

In vederea nouilor creaţiuni bugetare şi-a ordinei de bataie pe 1514—15, s'a făcut următoarea mişcare în corpul al IV de armată:

D-nii general de brigadă Pătraşcu Ioan, căpitan Negri Neculai,—adm. căpitan Bendescu N., — au fost mutaţi la comandamentul IV teritorial şi al unităţilor de rezervă.

Duminică are loc căsătoria d-lui Stere, fiul şeful partidului liberal, cu d-ra Leca, fiica directorului uzinei electrice.

Toate urările noastre de fericire.

Astă-zi s'au prezentat la corpurile respective, complectaşii din infanterie şi vînători care formează contigentele 1903 1906 pentru concentrarea instrucţiei. Această concentrare va dura 18 zile.

D. dr. Grigoriu, medicul primar al judeţului a inspectat astăzi comuna Voineşti şi împrejumile.

Un caz de anghină difterică s'a constatat în strada Unirei 5.

Astăzi a fost internat în Ospiciul Socola—în urma facerei cuvenitelor formalităţi— arendaşul Binder, din Roman, atins de alienaţie mintală.

In ziua de Sf. Gheorghe se va serbă cu solemnitate obişnuită hramul Mitropoliei.

Slujba religioasă va fi oficiată de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, I. P. S. Vicar al Mitropoliei Antim Petrescu Botoşăneanu şi episcopul Huşului Nicodem Munteanu care va veni în oraşul nostru cu acest prilej.

Răspunsurile Sf. Leturghii vor fi date de către c crul catedralei Mitropolitane.

In ziua de 30 Aprilie 1914, se va ţine licitaţie în cancelaria farmaciei spitalului militar local, pentru darea în întreprindere a furniturii de coloniale pentru farmacia spitalului militar, de la 1 Aprilie la 31 Martie 1915.

Fabrica «Textila» din comuna Copou, a reclamat Cassei medicale că, suprimîndu-se serviciul mediului special al fabricei, lucrătorii, în număr de 400, sufăr de lipsa îngrijirii medicale.

D. medic controlor Şeptelici cercetînd cazul, a dispus a se da, provizoriu, delegaţiune unuia din medicii casei medicale de a da consultaţiuni medicale lucrătorilor acelei fabrici pînă la deciziunea Casei Centrale a meseriilor.

A apărut: *Istoria unui sat* din Basarabia (Cobălele) de Gh. Ghibănescu, (prefaţă la vol. IX de documente Basarabene.

Telegramele din Viena contrar buletinelor oficiale, care arătau boala împăratului Franz Iosef ca serioasă, au determinat din nou scăderi la bursa noastră.

Diferenţele în minus cari s'au inregistrat faţă de cota precedentă, variază 4—10—15 pnncte.

Iată într'adevăr cursurile acelor valori cari au înregistrat azi încheeri în comparaţie cu cotările precedente (cifrele în paranteză):

Banca Agricolă 556—556—)561.50.

Banca de Credit Romîn 910 — 908—(910);

Banca de Scont 600—(610);

Banca Generală Romînă 2219—(2225):

Soc. com. a tramvailor Bucureşti 1785—1790—(1795);

Banca Comercială Romînă 655—(656)

Soc. Dacia Romînia 1628—1626—1625—(1634);

Soc. Generala 1165—1156—1165 -1155—(1170).

Pe bani gata au încheiat:

Scrisuri funciare rurale 5 la sută 97,25—97,27 şi jum;

Banca Marmorosch, Blank & Co. 900;

Rentă 250 mil. 1913 de 4 jum. la sută 91.

Universitare. — Azi dimineaţă la 10 jum. s'a întrunit în cancelaria facultăţei de litere comisiunea bibliotecei centrale din palatul Universităţii.

— Se face cunoscut că la biblioteca centrală din Iaşi sunt vacante următoarele posturi:

Bibliotecar plătit cu 225 lei lunar, ajutor de bibliotecar plătit cu 200 lei lunar şi custode plătit cu 140 lei lunar.

Doritori de a ocupa aceste posturi vor petiţiona la comisiunea bibliotecei în cancelaria facultăţei de litere.

Condiţiunile pe care trebue să le împlinească candidaţii sunt: 1) să fie cel puţin absolvenţi ai facultăţii de litere ori ştiinţi, să fi satisfăcut cerinţele legei de recrutare.

Termenul până la care se vor prezenta cererile este ziua de 24 Aprilie a. c.

— La secţiunea ştiinţelor agricole vor începe cursurile după cum urmează:

Cursul de chimie minerală va avea loc Vineri 18 Aprilie ora 5 p. m. iar cursul de Parasitologie vegetală va începe Luni 21 Aprilie ora 4 jum.

— Dl. V. Iamandi va începe cursul de drept comercial Vineri 18 Aprilie ora 10 a. m.

— Dl. Barbu Demetrescu va începe cursul său Vineri 18 Aprilie a. c.

— Cursurile de limba şi literatura latină vor începe Sămbătă 19 Aprilie.

— Sămbătă 19 Aprilie d. Drouhet va începe Seminarul de la franceză, iar Luni 21 Aprilie va începe cursul de literatură franceză.

Cunoscutul profesor de gimnastică, actualmente pensionar, Vasile Negruzi care a mai scris *Grefierul* dramă în 4 acte, şi o altă carte 4 dialoguri în versuri, a pus sub tipar şi în curînd va apărea *«Frigurile alegerilor»* comedie de moravuri electorale. Actul I se petrece în cabinetul ministerului de interne, cînd vin toţi prefecţii după fonduri secrete.

Actul II se petrece după 15 zile; alegerile colegiului întăi de cameră.

Actul III o întrunire contradictorie. Mult pînă în două săptămîni va eşi de sub tipar.

PRIMARIA COMUNEI IAŞI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 24 Mai a. c. ora 11 a. m. se va ţine în localul Primăriei licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunitor art. 72—83 din legea asupre compabiltăţii publice pentru vinderea terenului în suprafaţă de 182 m. p. situat în faţa proprietăţii V. Saicu din calea sîmbetei No. 35 şi Bulevardul C. A, Rosseti. Licitaţia va începe de la 50 bani m. p. Garanţie lei 25.

Planul locului şi condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.—

In ziua de 30 Aprilie a. c. se vor întruni în localul societaţii «Frăţia» toţi membrii acelei societăţi spre a face darea de samă asupra mersului societăţii pe anul curent.

Iată noul program de astă-seară Joi al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

Cascadele Lerforsen la Drontheim (Norvegia), o minune a naturei. Feerice vederi după natură.

Nick Winter şi banda mascată», desfăşurare detectivă în trei părţi mari.

Carolina şi fotograful, scene foarte humoristice.

Alb şi negru, scene comice.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri (reprezentaţie de beneficiu).

„Sacrificiul unei mame", zguduitoare dramă din viaţa modernă; o admirabilă desfăşurare în care se oglindesc zbuciumările sufletului şi chinurile vieţei. In rolul principal apare celebra artistă dramatică d-ra Erna Morena.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—"1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Diverse.— Districtul Liostchenski (Rusia) declarîndu-se indemn de ciumă, s'au ridicat măsurile sanitare contra călătorilor şi provenienţelor din numitul district.

— S'a ivit vărsatul la oi în comunele Crăeşti şi Bozieni (jud. Roman).

— In curînd se vor începe lucrările pentru construirea unui pavilion la cîmpul de experienţă a institutului de agronomie din Galata.

— A fost internat la ospiciul Socola, pacientul Ion Pricope din I oeni.

— Individul Neculai Humă din Buciumi fiind turmentat de băutură, a rănit cu un cuţit la umăr pe Vasile Oprişanu.

Pacientul a fost internat în spital.

— Necunoscuţi rău făcători au furat dela o vie din Vlădiceni, o armă (puşcă) şi mai multe alte obiecte casnice.

Vina cade asupra individului Vasile Stan din mahalaua Frumoasa (Iaşi).

— Un incendiu a distrus casa locuitorului Lazăr Teleman din Mădîrjeşti.

Asigurarea era făcută la societatea „Generală".

— Locuitorul Vasile Nastase din Movileni a încetat subit din viaţă, pe cînd se afla la munca cîmpului.

Decedatul era bolnav mai de mult.

— Nişte răi făcători de rele s'au introdus într'o magazie situată în strada Gîndu No. 5 de unde au furat mai multe lucruri casnice.

Poliţia face cercetări pentrn prinderea hoţilor.

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti. Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

Circularea d-lui C. Dissescu

Cu privire la activitatea extrașcolara

II

Domnilor Invățători,

Ați fi oameni fără înțeles, dacă n'ați contribui la ridicarea poporului din care faceți parte.

Sunteți cei dintîi care aveți misiunea de a grăbi însănătoșirea vieții romînești. Profesiunea d-voastră e o profesiune de jertfă. Cine n'o înțelege astfel, nu e învățător.

Așa au înțăles-o discipolii Mîntuitorului în prima eră de propovăduire a legii celei nouă, așa au înțăles-o mucenicii școalei germane, după chemarea patriotică a lui Fichte, *la 1808, așa au înțeles-o și învățătorii fanatici ai Bulgariei pentru ca Bulgaria să se poată întinde într'o zi, peste vasta ruină a împărăției turcești.*

Acesta să fie visul fiecărui învățător: binele poporului. Cînd el va fi o regulă pentru toți, atunci se pregătește domnia rodnică a păcii, care va stăpîni lumea, prin lumină și iubire.

Luptați pentru a cîștiga încrederea oamenilor, dar nu uitați că inima mulțimei se cîștigă, nu tîrîndu-vă în noroiul vieții, ci strălucind de vrednicie și de iubire.

Biruiți-vă dar și vă desăvîrșiți întru toate, pentru a izbăvi poporul acesta, de rele și nevoi.

Dacă nu vă hotărîți să conduceți virtuțile poporului vor veni alții să le înăbușe.

Domnilor Invățători,

Două chestiuni s'au urmărit prin activitatea extrașcolară: buna stare materială a poporului și ridicarea stării lui morale prin cultură; prin urmare în două direcțiuni a fost îndreptată munca cea mare.

Din lupta dusă în direcțiunea economică au rezultat băncile, obștiile, cooperativele, atelierele industriale, grădinele, fapte atît de mari pentru care țara va rămîne recunăscătoare.

Nu pretutindenea însă această activitate a dat roadele pe care le așteptăm și asta pentru cuvîntul că covîrșirea concepțiilor de bună stare materială, a slăbit străduința spre idealuiri.

In direcțiunea economică, cei mai mulți găsind resurse pentru sine, au întrebuințat toată munca, mai numai aici. In cazul acesta actiunea e interesată și cultura poporului pierde, căci e lăsată la voia întîmplării. Un popor nu trăește numai prin buna stare materială a lui. Aceasta ne trebuie, ca să înrădăcinăm în ea, cultura, libertatea noastră de muncă și de conștiință. Activitatea socială numai în direcția economică, sporește egoismul, dorința de a trăi numai pentru avere.

In toate marile Reforme și Revoluții, oamenii s'au luptat nu pentru bogății materiale, cît pentru o conștiință. Revoluția Franceză — spune Carlyle, avea într'insa ceva mai înalt de cît ieftenirea pînei — o idee, o luptă pentru nemărginita și Dumnezeiasca putere a Dreptului, a Libertății, a Patriei.

Nu zădărniciți întru nimic această operă economică, ci formați conștiințe prin acțiunea voastră culturală, pregătiți oameni destoinici și curați la suflet pentru toate instituțiunele de propășire materială și rămăneți atunci sufletele sfătuitoare, acei ce predică în tăcere, dînd voce poeziei, religiunei, moralei.

(va urma)

ULTIME INFORMAȚII

■ **In chestia cursurilor complimentare.**—*Astă-zi d. profesor dr. Mezincescu a sesizat prin o petițiune decanatul facultății de medicină din Iași, arătînd cele petrecute în consiliul sanitar superior. Am relatat la timp că d. profesor Mezincescu a făcut în consiliu propunerea ca zisele cursuri—cari, prin regulamentul d-lui dr. Sion se plătesc cu 50 de lei ora —să se țină în București și în Iași D-sa a fost de părere să se plătească numai cu 25 de lei ora, iar dacă d. dr. Sion nu vrea să cedeze din avantagiile cursurilor, pentru profesorii bucureșteni profesorii ieșani le vor face în mod gratuit.*

Sedințele consiliului profesoral al facultății de medicină din Iași va avea loc luni. După aceasta vor fi sesizați d-nii C. Stere, rectorul și d. Paul Bujor senatorul universității ca să nu tolereze a se consuma noua lovitură contra Iașului.

*

Tot cu privire la cursurile complimentare adăogăm astă-zi că ele devin obligatorii pentru medicii oficiali de județe și cei sanitari. Vom fi chemați în 5 serii de cîte 150 medici, o cincime din aumărul total al acelor categorii de medici de la Noembrie la Martie, adică 4 luni pe an.

In numărul nostru de mîne vom publica regulamentul acelor cursuri sanitare.

■ *Ziarele făcînd o dare de samă a întrunirei ce a avut loc în ziua de 10 Aprilie la clubul conservator local au anunțat că d. Dimitrie A. Grecianu anunțînd înscrierea unor persoane, a citit, ca făcînd parte din listă, și numele d-lui N. Tomița din Belcești.*

Or, d. Tomița ne adresează o scrisoare prin care declară că n'a făcut nici odată o atare cerere de înscriere, căci d-sa nu face și nu voiește să facă parte din nici un club politic.

■ *Guvernul a alcătuit și va depune pe biroul Camerei, un proiect de lege prin care se autorizează societatea pentru locuințele ieftine, să emită cu garanția Stalului obligațiunea comunală de 5 la sută pentru o sumă de 30,000,000 lei, în scopul de a se clădi locuințe ieftine pentru funcționarii publici și ai autorităților Statului.*

*

In virtutea dreptului prevăzut în convenția împrumutului cu bonuri de tezaur, ministerul de finanțe, va face plata, tuturor bonuriior 4 jum la sută din 1913 rămase în circulație, la 19 Iulie (1 August) 1914.

Rambursarea se va face pe valoarea lor nominală, interesele se vor plăti pînă la 31 Iulie st. n. 1914.

La timp ministerul va desemna casele din țară și din străinătate, precum și condițiunile sub care se vor efectua plata lor.

■ *Cuvîntarea d-lui Al. A. Badareu publicîndu-se în „Monitorul Oficial" fără a fi revăzută, s'au strecurat unele erori. Vom reproduce cuvîntarea după ce va fi revăzută de d. Al. A. Badareu.*

■ *Din Durazzo a sosit o scrisoare adresată în Iași soției sale de către Epaminondu Balamace. Scrisoarea dotală din 6 Aprilie stil vechiu a fost luată în Scutari de poșta Austriacă și a sosit abia eri în Iași.*

Vestite primite sunt bune; ele ne asigură că liniștea s'a făcut la Coritza, unde e instituită cenzura cea mai severă din pricina stărei de tulburare în acea regiune.

■ **Judiciare.**—Procesul de revendicare a moșiei Spinoasa ce s'a începu eri la Tribunalul Iași s. III-a se pledează azi în continuare. Eri a pledat numai d. avocat Mavrodin. Astă-zi va pleda d-nul V. Sculy din partea reclamanților. Din partea Statului vor pleda d-nii C. Penescu și G. Netter. Se crede că azi se vor sfîrși dezbaterile.

— Curtea de Apel s. II cercetînd apelul făcut de Vasile A. Crupenschi, avocat contra deciziei consiliului de disciplină a baroului de avocați din jud. Neamț, prin care i se interzice dreptul de a exercita profesiunea de avocat timp de 10 zile, a respins ca nesusținut apelul făcut de numitul avocat contra consiliului de disciplină a baroului de avocați din județul Neamț.

— Curtea de Apel s. I a condemnat pe inculpatul Alex. Cotfas la o amendă de 25 lei pentru bancrută simplă.

— Curtea de apel s. II admite apelul făcut de Ion Em. Paladi în contra sentinței trib. de Tutova și condamna pe Gherasim Cambitzi să-i plătească numitului apelant suma de 38 mii lei sub titlul de daune.

— Eri s'a continuat înaintea curței de apel s. I dezbaterile în cunoscutul proces pentru reziliarea contractului moșiei Flămînzi.

Toată ședința de ieri a fost ocupată de către d. Lascar Roseti, care a vorbit din partea principelui Mihai D. Sturdza.

In ședința de astăzi vorbește d. Al. Gane, procuror general, d. Petre Sion și dacă va mai fi timp, va lua cuvîntul d. Al. A. Badareu.

SE RECOMANDĂ:

pentru o combatere rațională, eficace și eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI

„Verdele Urania"

saramură nesolubilă, inofensivă și cu efect sigur.

Se recomandă:

pentru combaterea COCCHYLISULUI.

„Albastrul Urania"

tratament rațional, eficace și eftin.

Ambele se găsesc la depozitul de Mașini Agricole Arthur N. Thaller, str. Stefan cel Mare 29.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Politica triplei înțelegeri

Paris. — Corespondentul din Petersburg al ziarului „Le Matin" a avut o convorbire cu d. Sasonov, ministru de externe.

D. Sasonov a dezmințit categoric tratativele de alianță a statelor triplei înțelegeri.

Aceste svonuri neîntemeiate au fost lansate pentru a provoca neînțelegeri.

Ispravile banditilor mascați

Piatra-Neamț.—Aseară la orele 6, pe cînd comerciantul Isac Veinberg venia cu o căruță din Tg. Neamț pe șoseaua Călugăreni, în dreptul cantonului 13, a fost atacat de 3 bandiți mascați.

Aceștia l-au maltratat și jefuit de suma de 400 lei. In urmă, bandiții au dispărut.

Demonstrația socialista

Bucureşti.—Duminică 20 April, ora 8 a m. va avea loc o mare întrunire în sala «Dacia» convocată de socialiști.

După întrunire, va avea loc o demonstrație pe străzi cu drapele și plancarde.

Oratorii se vor ocupa de chestia țărănească, chestia evreească și votul universal.

Candidaturi liberale în Capitală

Bucureşti.— Legea incompatibilităților fiind desființată, vor candida pentru constituantă d. C. Nacu, d. Danielopol de la Banca Națională, d. Dinu Brătianu de la Creditul Rural și d. Creangă.

Probabil că d. Nacu va candida la un colegiu de Cameră, fiind indicat ca președinte al Camerei in cazul cînd d. M. Pherekide va intra în guvern la toamnă.

Conferința d-lui Badareu

Bucureşti.—Simbătă 19 April, ora 6 p. m d. Al. A. Badareu, senator, fost ministru își va desvolta conferința d sale despre „Proprietate și Expropriere", la clubul conservator-democrat din Capitală.

Monumentul lui G. Panu

Bucureşti.—Mercuri 29 April, la ora 10 dim. se va inaugura monumentul lui G Panu, la poalele movilei din grădina Cișmigiu.

In afară de familia marelui dispărut, vor mai asista primarul Capitalei. prețedinții asociațiilor presei, prețedintele Ateneului, reprezentanții barourilor de Iași și București, reprezentanții spitalelor din Iași și București etc.

Războiul american

Londra.—Ziarele află din New-York că flota Statelor-Unite a reușit să intre in portul Vera Cruz, întru cît a tras salve pentru drapelul mexican, așa că s'a crezut că ie vorba de niște vase prietene.

Imediat ce flota a intrat în port a început bombardarea. Două ghiulele au căzut în curtea consulatului francez.

Intrevederile dintre d-nii Marghiloman și Bratianu

Bucureşti. — Ziarul *Adevărul* **este informat din sursa cea mai autorizată că ambele intrevederi dintre d-nii Marghiloman și Brătianu—la d. Pherichide acasă, n'au dat nici un rezultat.**

Credinia cercurilor autorizate liberale este că nu se va putea ajunge la nici o înțelegere.

Se fie Catareu?

Bucureşti.— Ziarele din Sofia află din Burgas că doi indivizi, prezentînd semnalmentele lui Catareu și a lui Chirilow au fost arestați acolo.

Se fac cercetări dacă acești sunt ca adevărați urmăriții Catareu și Chirilow.

Presa bulgară și misiunea generalului Coandă

Sofia.—Ziarul «Utro» scrie că sforțările României au de scop a izola cu totul Bulgaria de celelalte state.

Astfel România tinde a depărta pe Turcia de Bulgaria și acesta a fost rostul vizitei d-lui general Coandă la Constantinopole.

Cîte-va declarații ale d-lui P. P. Carp

Viena. — Ziarul «Neue Freie Presse» publică următoarea convorbire, pe care corespondentul său din București a avut-o cu d. P. P. Carp.

La prima întrebare a conrespondentului: dară este de dorit și folositoare alipirea Romîniei de Tripla alianță, d. Carp a raspuns:

— *„Eu consider această alipire folositoare numai atunci, cînd Tripla Alianță și mai cu samă Austro-Ungaria ar dovedi, prin atitudinea ei, că constituie un factor important. Austro-Ungaria, mai cu samă, nu trebue să se arăte slabă, și sub nici un chip, nu trebuie să dea impresia că-i este frică de un războiu.*

— *„Departatu-s-a Romînia de Tripla alianță?".*

— *„Moralmente — da!. Opinia publică romînească este azi în potriva Austro-Ungariei, fiindcă aceasta putere n'a știut să tragă toate consecințele din întîmplările ultimilor ani. De o îndepărtare materială însă nu poate fi vorba și — mai cu samă — nu poate fi vorba de-o apropiere de Rusia, chiar dacă proiectul de căsătoria romîno-rus ar deveni un fapt îndeplinit și încă faptul acesta nu va produce consecințe politice.*

— „Știrile despre o alianță Romîno—Greco—Sîrbă sunt exacte?

— „Nu! Ori ce alianță trebueşte să aibă un scop, și eu nu văd ce scop ar putea avea o atare alianță".

— „Cum priviți situația din Balcani?"

— *„Sunt de părere că ultimul cuvînt nu s'a spus încă*, și se prea poate ca tractatul de pace din București să rămînă o literă moartă. *Situația din Albania este cheia liniștei în Balcani.*

— «Știrea despre intervenția Romîniei le Atena în favoarea Albaniei corespunde adevărului?

— «Nu cred! Se prea poate ca Regele Carol să fi dat sfaturi rudei sale din Albania,—dar nu este de presupus că Grecia—care nu vroieşte să asculte intervenția marilor puteri—va asculta de intervenția Romîniei».

Venind la situația internă d. P. P. Carp—răspunzînd ziaristului—spune:

—„Afirmăm că guvernul liberal nu va fi în stare să facă reformele chiar dacă ar reuși să facă un compromis cu partidul conservator, de supt șefia d-lui Maiorescu".

— *«In acest caz liberalii se vor retrage? Cine va veni dupădînșii».*

— *«La liberali sunt posibile ambele eventualități Se prea poate ca d. Brătianu să plece de la putere iar iarăși se prea poate ca contrar obiceiului parlamentar—d. Brătianu să vină și să spună: am încercat,—n'am izbutit! N'am găsit ecou,—reget din suflet, dar la putere rămîn!»*

Alegerile pentru Constituanta

Bucureşti.—Conform constituției, imediat ce se va încheia discuția cu privire la propunerea de revizuire și se va vota această propunere, prețedinții celor două corpuri legiuitoare vor declara parlamentul dizolvat.

Aceasta se va întîmpla în ziua de Marți 22 April.

Alegerile vor începe în ziua de 18 Mai.

Discuția la Camera

— *Bucureşti.—Astăzi vorbeşte la Cameră în continuare—d. Orleanu vor mai lua cuvîntul d-nii Fleva, Giuculescu, Titulescu, G. Mîrzescu, Take Ionescu și primul ministru.*

Candidații liberali la Iași

Bucureşti.— Este sigur că învățătorul Dodon, va fi candidatul partidului liberal pentru colegiul al III-lea. Actualul deputat la acest colegiu, d. Mihai Carp, va candida la colegiul al II-lea.

Piano *uzat se vinde eftin. Str. Sf. Atanase, 21. Asemenea sunt hulubi de vînzare.*

Societatea „Lyra"

Organizează o serată intimă pentru seara de Sîmbătă 19 Aprilie a. c. în sala Cantinei Geltzer.

Numai pentru membrii și familiile lor. Invitațiuni speciale nu se mai trimăt. Intrarea liberă.

N. V. LEONESCU

AVOCAT

Oarele de consultație 8—10 a. m. și 5—7 p. m.

— Strada Asachi 10 —

Marele Magazin de Muzică „MICHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iași, palatul Creditului Urban, Iași

PIANE și PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum și din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu prețurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipzig

Ori-ce fel de instrumente muzicale și accesorii.

Cea mai delicioasă melodie actuală

„Angoisse d'Amour"

Valse pentru piano de BASILE LUTU Depozit pentru Iași Magazinul de Muzică „MICHELSOHN"

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori ce parte a țărei.

Note clasice și moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

De Vînzare și de Inchiriat

VILA „COSMA"

— DIN SLANICUL MOLDOVEI —

Cu 30 camere confortabil mobilate, instalație cu lumina electrică și cu prețuri foarte reduse.

De la 1—25 Iunie și de la 15—30 August prețul camerelor se reduc la jumătate.

Pînă la 1 Iunie angajamentele se fac la adresa d-lui Gh. T. Cosma, funcționar la casieria Epitropiei Casei Sf. Spiridon sau Strada Săvescu No. 12 Iași, iar de la 1 Iunie la Administrația Vilei în Slănic.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moșie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ștefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m

Se caută **lucrătoare la atelierul D-relor Georgescu.**

Căpitan Păun 8.

De vînzare

Una coupé elegantă

Strada Păcurari No. 10

VACCINARI

— cu limfă sviteriană —

practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13

— Telefon —

Pari pentru vie, *de stejar, ciopiți ascuțiți ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iași.*

De inchiriat *Dela 23 April un subsol compus din 5 odăi, 1 bucătărie 2 camări pentru lemne, o pivniță mică, în casa din strada Sf. Teodor 43 colț cu Procopie 10.*

A se adresa la proprietar etajul de sus.

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

De inchiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13. De asemenea* **una cameră** *mare.*

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăcuit, *Migrenele, Cefalegia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari se resistă la tăierea celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 **Lei 632 Milioane**

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din **România Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

3 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale:

Sanatorul Dr. Tzaicu

Iaşi, str. [illegible] No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi asepţice. Sală de pansament cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irepro şabil. Se practică ori ce intervenţii.

Complement de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Hidrocinezitera pie.** Se aplică aparate (ghipsuri, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, anchilozele etc. etc.

Facere. O sală specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică, *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *Injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiile.* Se fac analize de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi îngrijită conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 83.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » » IV, 40 »

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2156 - Sîmbătă 19 April 1914

POLITICE

Declarațiile d-lui Pangrati

Universul sosit astă-zi dimineață cuprinde un foarte interesant interview cu d. Pangrati, șeful de fapt al intelectualilor conservatori demisionați.

Este evident, că, după scrisoarea de dăună-zi, interviewul de astă-zi al d-lui Pangrati constitue lovitura de măciucă pentru directiva de astă-zi a partidului conservator.

Cu o ironie sfîșietoare, fostul ministru conservator pune în evidență că, din „*Cuvîntul către săteni*", rezultă și mai bine atitudinea de negațiune adoptată de dirigența de astă-zi a partidului conservator. Și făcînd această constatare, d. Pangrati relevă faptul că, această atitudine este în vădită contradicție cu programul pe care partidul conservator și l'a dat în Decembrie acest an, și care program cuprinde pasagii, scrise cu propria mînă a d-lui Titu Maiorescu. Și lucru curios! Tocmai cu partea de program redactată de d. Maiorescu vine mai mult în conflict dirigența actuală a partidului conservator și acest lucru d Pangrati îl scoate în evidență — desigur pentru a sublinia tot mai mult că nu intelectualii conservatori nu sunt consecinți cu cele hotărîte în Decembrie, ci actualii diriguitori ai minusculului partid.

Declarațiile d-lui Pangrati vor face desigur mult sînge rău conservatorilor — dovada că d. Marghiloman a și început să rîdă mînzește prin *La Politique* și să facă zeflemele pe contul intelectualilor conservatori.

Dar d. Pangrati nu constată numai, în declarațiile d-sale, contradicția între programul și atitudinea de astă-zi a dirigenților, ci caută să și explice faptul. Și explicația ar fi că a triumfat „gălăgia patimelor electorale" — care a înăbușit voacea rațiunei. Atacul este vădit îndreptat în potriva d-lui Filipescu — și ie de văzut cum va riposta acest impetuos politician.

Dar nu se poate contesta că afirmațiunile d-lui Pangrati invedereazǎ că dreptatea este de partea intelectualilor și nu de partea gălăgioșilor acaparatori ai minusculului partid.

HEROSTRAT

Este vorba, încă-odată, de directorul general al serviciului sanitar superior.

Doctorul Sion, despre care de atîtea ori am avut penibila datorie de a ne ocupa în coloanele ziarului, este din nou la ordinea zilei,—nu este numai medicul de o foarte relativă valoare, nu este numai, pentru cîtva timp, directorul serviciului sanitar, ci a fost și ține să rămînă polemistul, gazetarul Sion.

Nu însă un gazetar scrupulos, un publicist conștient de răspunderile ce-i incumbă. Ci o ciudată apariațiune în publicistică, un fel de copil țîfnos—alintat de el însuși—căruia nimeni și nimic nu-i mai pot intra în voie și pe care nimic nu-l face să renunțe la.. activitatea-i ziaristică, de pe urma căreia el și acei care-l susțin vor culege numai ponoase.

Venit în fruntea unuia dintre cele mai importante servicii ale țării, nu și-a părăsit un moment apucăturile de publicist vehement, n'a renunțat o zi la polemici banale, întemeiate pe însinuări, pe banalități, pe fleacuri, ca și cum ar fi rămas vechiul scrib de la „Voința Națională" în războiu perpetuu cu „Adevărul" și cu alte organe de publicitate.

A continuat și continuă să făurească pamflete; își urmează cu o delicioasă naivitate și încredere în sine opera de Herostrat, adunînd petici de hîrtie, colecționînd note și facturi, ca și cum demnitatea aceasta de director al serviciului sanitar n'ar avea aici o menire serioasă, n'ar da nici o preocupare într'adevăr importantă, în afară de grija de a „distruge" pe predecesor, de a aprinde mereu certuri dispute sterile.

Cum însă jocul acesta de-a pamfletarism și bîrfeală e cu două tăișuri, s'a văzut pățania bietului doctor Sion. După drasticele desminți fără ripostă posibilă ce a primit din partea d-lui profesor Mezincescu, a venit acum rîndul să-i aplice d. profesor Minovici cîteva lovituri de măciucă ce par a-l fi zăpăcit cu desăvîrșire pe histericul doctor-polemist.

In adevăr, acesta din urmă e silit să recunoască afirmarea d-lui profesor Minovici că a acceptat o sinecură pentru d-na Sion. De asemenea e silit să recunoască primirea unui bacșiș de 3000 lei. E drept că se încearcă a trezi mila și înduioșarea publică, explicînd prin simbriașii colectiviști de la „Facla" următoarele:

«Cu ce gînd s'au dat acei 3000 lei soției unui funcționar care se devotase, unei persoane care ea însăși muncise,— nu mai insist, căci e prea dureros pentru mine. Bănuiala aceea nu s'a realizat; iar acei 3000 de lei au acoperit cheltuelile ce s'au făcut cu îngrijirea de vre-o 6 luni de zile.

Odată opinia publică edificată asupra acuzațiilor ce-mi aduce d. prof. Minovici, trebuie să recunoască, că d. prof. Minovici, pe lîngă un excroc, este și o canalie ticăloasă, care nu merită nici pălmuită să fie».

..Vă place sminteală și inconștiență? Punînd pleașca de 3000 lei în legătură cu o boală gravă, nebunul insinuează că-i s'au dat pentru... cheltueli de înmormîntare. Și apoi vine accesul cel mare de furie, izbucnirea clientului de balamuc.

Cînd mănînci așa iahnie
Nu mai face gălăgie...

Cine-l pune să provoace lumea, necontenit?

Cine-l poftește la mahalagisme și polemici?

Față cu un atare descreierat nici o cruzime nu pare prea mare, de la o vreme. Și lumea, plictisită de provocările deșanțate, nu se va înduioșa de intimitățile familiare pe care le pune înainte zvăpăiatul sectar, pentru a-și acoperi abuzurile patente, mărturisite, înfierate de toată lumea cinstită.

?

Mici Polemici

„Noi nu avem averi moștenite, ci vrem să ni le facem" a zis, textual, d. Em. Culoglu în Cameră.

..Intreg programul liberal, rezumat în două rînduri!

*

Știți cum a definit d. Culoglu pe d. Vintilă Brătianu?

„O fire catoniană"!

...Cum se compromit noțiunile și figurile istorice!

*

Cetim într'un număr foarte recent al «Evenimentului» o notiță malițioasă la adresa „Opiniei":

„...Brigada de siguranță din localitate, a înștiințat Direcțiunea generală a Serviciului Sanitar că pretinsa afacere de spionaj..»

Se cunoaște că cineva de la ziarul de vis-a-vis e în amor cu serviciul sanitar.

*

D. P. P. Carp s'a aventurat iar cu un interview profetic. Și doar de atîtea ori și-a dat în petec cu profețiile, cu politica externă și cu Hecuba balcanică!

*

D-rul Sion se apără că Statul i-a dat 3000 de lei, cîndva, pentru cheltueli de... înmormîntare...

Ciudat este că imaculatul Sion, care e zdravăn tun, a mai luat de multe ori asemenea sume, tot pentru... înmormîntare.

Apoi să nu-l trecem la nemurire?

*

In interviewul său d Pangrati pomenește de pămîntul făgăduinței.

Se pare că pe urma Reformelor țărănimea va rămînea cu biblicul Pămînt făgăduit — dar ne acordat.

*

„Mișcarea" a căpătat un nou colaborator, pe d-nul Az.

— Păcat că n'are haz...

O PROPUNERE

Nu e a mea, ci o găsesc într'o scrisoare pe care un cetățian francez o adresează unui publicist din Paris.

Ea însă fiind potrivită nu numai pentru Franța, ci și pentru alte țări, nu cred a fi inutil să fie cunoscută acum mai ales, cînd avem de gînd a modifica atît colegiile, cît și procedura electorală.

Toți știm, că o samă de publiciști autorizați, cer ca votul să fie declarat obligator. Precum ești dator de exemplu, să fi jurat, martor etc. tot așa să fi silit a merge la vot; iar în cazul cînd nu-ți vei îndeplini această îndatorire, să fi pedepsit!....

Motivul? Experiența făcută pînă acum în materie, dovedește că dintre cei ce au acest drept, dreptul de a vota, foarte puțin uzează de el.

Nu poate deci o adunare națională să fie socotită ca adevărată reprezentantă a unei țări, cînd numărul acelor ce ș'au exercitat dreptul de a vota, este cu totul neînsemnat față cu cei ce sunt înzestrați cu un asemenea drept.

In starea de astă-zi a lucrurilor, legiuitorul a fost silit să admită că numai atunci cineva se poate socoti bine ales ca deputat ori senator, cînd numărul voturilor exprimate, reprezintă o treime cel puțin din numărul total al alegătorilor.

Și această măsură este de nevoe a fi luată astă-zi cînd votul nu e obligator și prin urmare vine la vot cine vrea.

In caz însă cînd se admite votul obligator—și de ce nu s'ar admite?—alegerile urmează să ia altă față.

Dar rînduiala despre care voesc a vorbi aici, ar putea găsi aplicare, bine înțeles, cu oare care bună voință, chiar sub regimul electoral de astă-zi.

Iată motivele precum și în ce constă propunerea.

Astă-zi cetățianul alegător să prezinte în sala de vot în baza unei cărți de alegător, ce i se eliberează de autoritățile judecătorești, anume îndrătuite la aceasta.

Cetățianul care dorește să voteze, trebuie să meargă el singur la judecătoria respectivă, de unde să-și primească cartea de alegător.

In timpurile de acum cînd alegătorii, cari doresc a vota sunt puțini, negreșit că luarea cărței de alegător de la judecătorie nu e un neajuns mare de tot.

Ce va fi însă mîne, cînd pe deoparte admitem lărgirea colegiilor electorale, iar de alta obligăm pe toți alegătorii să vină la vot, e ușor de înțeles.

Alegătorii vor trebui să piardă timp, să vină poate de mai multe ori pînă să ajungă a obține fericita carte, care să le deschidă ușile localului, în cari vor fi suverani o zi. Și încă ce zic, suveranitatea lor va ține minutele cît votează!?

Cetățeanul francez, care prin scrisoarea lui mi-a dat prilejul să gîndesc că propunerea lui s'ar putea aplica și în țară la noi, zice:

„De ce statul nu ne-ar ușura pentru îndeplinirea acestei datorii a noastră? Statul ne găsește așa de ușor cînd e vorba să ne încaseze impozitele ori să ne trimată la cazarmă! De ce n'ar găsi un chip să ne trimată la domiciliu și carta de alegător, după cum ne trimete foaia de contribuție, ori chemarea sub drapel?"

„Votul, adaogă el, este o datorie bine înțeles; dar asta nu-i un motiv ca să facem dintr'nsul o corvada".

Mi sa'u părut aceste cuvinte, pe care de alt-fel și le însușește și publicistul francez, foarte la locul lor.

In adevăr, mare parte din alegători sunt nevoieși, fie care cu profesiunea lui. O întrerupere de cîte-va ciasuri, sau chiar și zile, întrerupere sosită tocmai în momente nepotrivite, îi poate aduce un deranjament, ce s'ar putea ușor evita.

Să ascultăm un moment pe cei ce sunt chemați o dată pe an, timp de 10 zile, să-și îndeplinească însărcinarea de jurat, și ne vom convinge de adevărul celor arătate.

In orice caz propunerea e bine cugetată și ar merita să fie de aproape cercetată.

Dacă nu se poate pune în aplicare chiar acum, ea își va putea găsi loc în procedura viitoare electorală.

V. I. Radu

ECOURI

Mănăstirea Cetățuia.—Dl Virgil Drăghiceanu publică în «Buletinul Comisiunei Monumentelor Istorice» un studiu asupra „Cetățuiei" din Iași. D-sa arată că numele acesta—de altfel foarte răspîndit—nu-i vine de la cetatea pe care Duca Vodă a zidit-o în în jurul m-rii, ci crede că în timpurile patriarhale ale statului nostru trebue să fi fost aci o cetate rudimentară de pămînt: dela aceasta își trage mănăstirea numele. Cetățuia a fost zidită de Duca Vodăi ca un loc de refugiu și apărare, prin mijlocul căruia el spera să-și întărească domnia. D-l Drăghicescn ne dă un istoric complect al Cetățuiei dela 1666 —anul zidirei sale—și pînă în 1914, arătîndu-ne astfel importanța istorică a ei.

In partea 2-a a lucrării se ocupă cu descrierea Cetățuiei: Incinta curtinele, turnurile, interiorul curții, țara, casele domnești, casele egumenești, casele adause de Grigore Ghica Vodă etc. In privința meșterilor cari au lucrat această m-re d-l Drăghiceanu crede că ei sunt lucători ieșiți din școala Voevodului Vasile Lupu, care în 1643 cerea dela Bistițeni doi meșteri ca să înveațe pe lucrători noștri cum să lucreze la uși, la ferestre și la bolte. Acești lucrători ar fi fost Romîni și Armeni.

Numeroase clișee însoțesc studiul d-lui Drăghiceanu, dîndu-ne astfel probe vădite de arta cu care e lucrată această mînăstire, cum de altfel sunt lucrate multe din mănăstirile noastre. Păcat însă că ele sunt așa de puțin cercetate deși ar merita o mai mare atenție din parte-ne!

CONFERINȚA
dela clubul conservator democrat

Ieri la orele 5 jum. d. C. Dornescu, profesor, a ținut o interesantă conferință la clubul couservator democrat asupra *împroprietărirei*, la care a luat parte șeful partidului din localitate, d. A. A. Badareu precum și mulți membri ai clubului.

Dl. Dornescu a studiat chestiunea din punctul de vedere al împroprietăririlor făcute prin deosebite legi speciale, a examinat după date statistice starea chestiunei de astăzi.

In special a însistat asupra urmărilor, ce acele legi de împroprietărire le-au avut, urmări cari nedezlegînd problema, ne-au adus la starea de astăzi a lucrurilor, cînd o nouă soluțiune se cere.

Dl. A. A. Badareu, luînd cuvîntul a aratat marea mulțumire ce simte, cînd vede ce elemente tinere și valoroase se ocupă de chestiuni economice, chestiuni pe cari mulți cred că le știu, dar prea puțini le-au cercetat în fond. Studiul d-lui Dornescu arată că d-sa posedă cunoștințe solide și că a apucat calea cea bună.

Dl. Badareu a analizat cele spuse de d. D. Dornescu, scoțînd în relief, părțile însemnate, stăruind asupra libertății de arendare și cumparare a loturilor.

Dl. C. Jornescu de asemenea a insistat asupra unor concluziuni, aducînd în sprijinul lor noi argumente. Astfel d-sa a stăruit asupra faptului că în acordarea de pămînt să se facă selecționare între țarani, iar de altă parte să se dea absolută libertate de vînzare a loturilor, însă dreptul de cumpărare să fie stăvilit până la 50 sau chiar 75 hectare.

Ne vom face o plăcere a reproduce aici concluziunile la cari s'a oprit d. Dornescu, cum și părțile mai interesante din menționata conferință.

OAMENI ȘI LUCRURI

„PUSTNICUL"

Un om, — ba unul care a fost și e pe cale de a renunța să mai fie.

Atunci—un martir? Intre 40 și 50 de ani muritorul care se resignează și părăsește această lume, ca pe o vale a plîngerilor, poate fi încă socotit martir, chiar dacă nu este octogenarul mucenic ori apostol cărunt. Așa dar un «Pustnic» fără nume, retras în munți, între stînci și prăpăstii, locuind într'un cort rudimentar, nu departe de un izvor care susură. Autorul ni-l arată într'un amurg, culcat jos lîngă cort, vorbind cînelui său, unul din personagiile poemului dramatic.

Cîte lucruri cuminți nu poate spune un scriitor, prin gura unui simbolic personagiu vorbind unui animal devotat și inteligent. Bergeret, al lui Anatole France, cu ani înaintea lui Octave Mirbeau a încredințat unui cîne toată filosofia și experiența sa de viață.

Firește, într'un roman, ori numai într'o poemă, lucrul e mai lesne de realizat decît într'un poem dramatic, unde publicul ar risca să vadă cînele cu ochii și să fie contrariat de mișcările lui prea puțin conștiente. Dar, precum spuneam, un autor de poeme dramatice nu pretinde a scrie de fapt pentru scenă. Ci, răspunzînd unei trebuinți intelectuale de a-și îmbrăca opera de imaginație în haina unei lucrări literare «de longue haleine» menține genul poemului dramatic cu riscul, ori cu prețul de a nu cunoaște frigurile rampei.

Cît despre asociarea unor animale la acțiuni dramatice ele crează, firește, un supliment de dificultăți tecnice. Dar imaginația scriitorilor nu se poate dispensa de acest element, cu toate piedicele ce întîmpină, iar drama, cu deosebire, a încercat în decursul vremilor cele mai ciudate forme și cele mai complexe. «Corul» celor antici răsună încă, sub nuoi forme, în «umbra» și vocile de culise, ori din mormînt ale lui «Hamlet». Iar de la broaștele lui Aristophan până la menageria polară a lui «Peer Gynt» de Ibsen până la recenta «Oaie rătăcită» a lui Francis Jammes—ca să nu mai vorbim de «Chantecler» al lui Rostand, dezagrealist simboliștilor — animalele se mențin pe scenă ca o manieră dramatică îngăduită.

...Așa dar «Pustnicul» amicului Enric Furtună încredințează cînelui taina suferinței și resignării sale:

Tovarăș scump, cu care 'mpart aici,
Pe culmi pustii, singuratatea rece...
Te-ai rupt de frați, de rude și de amici,
De caldul tău sălaș, spre a mă petrece.

Până cînd, la un moment, tot cînele va descoperi cu mirosul și cu agerimea, pe noul personagiu al dramei, *Străina*, — tînăra fără nume pe care o încercare de sinucidere — prin înnecare în rîu — o va aduce aproape de Pustnic.

Este eroina unei mici tragedii... părinți și întîmplarea o aduce dară în sihăstria pustnicului cu care poetul o va face să schimbe lungi și frumoase reflecții și păreri, până cînd prietenia întîmplătoare va înfiripa un început de simțire.

Ce doruri m'au cuprins,
Ce farmece'n rețeaua lor măiastră?
Trecutul pare stins
Și atît de rece'n lumea lui sihastră...
Salașul meu mormînt întroenit
Și 'nghețul morții viața mea pribeagă...
Tu nici nu știi ce lume-ai prăbușit
Nici ce-mi aduci nu știi, copilă dragă!

Noi în schimb știm bine, căci suntem oameni și nimic din ce e omenesc nu ne rămîne străin. Pricepem dară lesne că autorul, pentru a dramatiza o mică și accidentală trezire de pasiune se ridică, la suggestive înălțimi stâncoase, ne scoate în afară de mediul vieței zilnice, ne înstrăinează elementele comune din care, obicinuit, se construiesc dramele brutale.

Cu prețul acestor mijloace și jertfe însă, scriitorul pierde la rîndul său putința de a cuceri scena, cultivînd poezia fără directă atingere cu pămîntul și cu mediul de toate zile, de toate clipele.

Rodion

Higiena condeiului

Condeiul are higiena lui, de și tratatele de medicină nu au semnalat-o încă. Nu este indiferent a întrebuința la scris orice fel de condeiu, mai ales acele persoane cari au de scris mult.

Ideia higienei condeiului s'a ivit cu ocaziunea observațiilor făcute asupra bolnavilor de nevroze profesionale, în special cu crampa scriitorilor (mogigrafie, diskinizie profesională), cercetîndu-se etiologia acestei afecțiuni, cu deosebire cauzele determinante.

Primele observații de crampa scriitorilor datează de la 1831, epocă în care se răspîndiseră în Europa condeele metalice. Felton, citat de Béard, emise cel dintăi ipoteza că electricitatea corpului fiind condusă în afară de metalul condeiului, care este un bun conducător de electricitate, produce crampa scriitorilor.

Inainte de 1831, cînd se întrebuințau condee exclusiv prin penele de gîscă, vultur, lebădă sau corb, rele conducătoare de electricitate, nu erau consemnate cazurile de crampe la scriitori.

De și penițele au fost inventate la 1750 de mecanicul francez Arnoux, dar fabricarea condeelor metalice a luat naștere numai la 1816 la Birmingham. Aceste produse noui, mult timp, nu se fabricau de cît cu mîna și în mică cantitate. Fabricarea progresă și întrebuințarea lor se generaliză la 1830, cînd cuprul, care se întrebuința pînă atunci la preparare, fu înlocuit de oțel. De la data aceasta, se semnalară primele cazuri de crampa scriitorilor.

In mecanismul scrierei, care la început este o asociație voită a contracțiilor musculare, asociația, care prin forma uzului, ajunge să se producă inconscient, se disting două timpuri: 1) *Fixarea mînei*, 2) *Formarea caracterelor.*

Primul timp, fixarea mînei, dacă se fac

pe un condeiu metalic, sau de lemn cu capătul de jos şi peniţa metalice, totdeauna cu un vîrf ascuţit, elemente bune conducătoare de electricitate, în continuitate complectă, electricitatea corpului mai ales a mînei, care fixează acel condeiu, este în perdere.

S'a observat, de multe ori, la secretari, copişti, elevi. etc., cari scriu mult, prevederea inconştientă, dar justificată, de a învăli cu hîrtie partea metalică a condeiului cu cari scriu, dacă acel condeiu are maşina metalică, hîrtia fiind asemenea rea conducătoare de electricitate.

Pînă la deslegarea complectă a acestei probleme, ar trebui oprit absolut de la scriere, condeele metalice, sau în parte, *port-peniţele metalice*, rămînînd a se întrebuinţa numai condeele de lemn, trestie, plută, cauciuc, celuloid sau os, adică din substanţe rele conducătoare de electricitate.

Am observat cu mulţumire, că de cîtva timp, fabricanţii, nu mai trimit în comerţ de cît condee construite complect din corpuri izolatoare.

Aviz d-lor inspectori de caligrafie şi desemn !

Peniţă.

Epitropia Generală
a
Casei spitalilor şi ospiciilor Sft. Spiridon Iaşi

Se face cunoscut că în ziua de 2 Mai a. c. ora *3* p. m. se va ţine licitaţie publică prin oferte sigilate, pentru darea în întreprindere a lucrărilor de construire a unui pavilion pentru infirmi la Ospiciul Galata, Jud. Iaşi.

Valoarea lucrărilor după deviz, este de lei 36000.00.

Garanţia provizorie va fi de 1500 lei, în efecte sau numerar; iar cea definitivă va fi de 6 la sută la suma ce va rezultă după scăderea rabatului licitaţiei.

Planurile, devizul, caetul de sarcini, condiţiunile speciale şi generale, se pot vedea în ori ce zi de lucru la biuroul serviciului technic al Epitropiei.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea Contabilităţei Generale vor fi aplicabile la această licitaţie.

DISIDENŢA UNIVERSITARILOR CONSERVATORI

Declaraţiunile d-lui Pangrati

Conservatorii persistă în calea

greşită pentru partid, primejdioasă pentru ţară

Interviewat de confratele Fermo de la „Universul", d. Pangrati, şeful disidenţei intelectualilor conservatori, a făcut următoarele declaraţiuni :

„Cuvîntul" conservator către ţărani

— Aţi văzut „Cuvîntul" partidului conservator. Care sunt impresiile dv, asupra acestui document ?

— Campania electorală pentru Constituantă este deschisă prin manifestul de eri, în condiţiuni identice cu cele de la alegerile trecute. Comitetul partidului conservator—comitetul electoral, îmi închipui —rămîne în atitudinea negativă adoptată de la început.

«Cuvîntul» către ţărani, face vorbă lungă dar refuză totul. Este negaţiunea Programului partidului conservator, votat în Decembrie trecut; dar este, în acelaş timp, o nouă confirmare a manifestului de la Sindicatele agricole : „Ne vom opune pe toate căile şi prin toate mijloacele..."

Nu pot de cît să repet, la rîndul meu, cuvintele din scrisoarea mea către d. Marghiloman de la 20 Ianuarie trecut : «Cale greşită pentru partid şi primejdioasă pentru ţară !"

Să lămurim lucrul :

In chestia agrară, «Cuvîntul» spune ţăranilor pur şi simplu : „Vă vom da pămînt". Dar cît? Cum ? în ce condiţii ?— Nu se lămureşte nimic.

In numele cui se face această făgăduială ? In numele proprietarilor din comitet sau în numele proprietarilor din partid ? Cuprind aceştia pe toţi latifundiarii, pe toţi acaparatorii de pămînt, pe toţi absenteiştii ? Nu am auzit să fi dat aceştia mandat comitetului ca să făgăduiască în numele lor.

Dacă pămîntul făgăduit nu va fi oferit, care e sancţiunea ? „Cuvîntul" ne spune : „Vom trece chiar peste ori-ce jertfă din credinţele noastre". Atît. Eu cred că ar fi mai folositor să se facă jertfă din moşii, de cît din credinţe.

Ce răspunde «Cuvîntului» programul partidului conservator votat în Decembrie trecut ? Iată paragraful propus de însuşi şeful partidului, d. T. Maiorescu, şi scris cu propria sa mînă : «Partidul conservator constată că mulţi mari proprietari sunt gata să înlesnească şi să grăbească împroprietărirea ţăranilor. El sfătueşte în acelaşi timp pe toţi marii proprietari să aducă sacrificiile necesare pentru însemnatul scop. El declară că dacă toate inlesnirile propuse nu ar ajunge la rezultatul dorit, este hotărît să propună la timp măsurile devenite necesare împreună cu sancţiunea lor".

Oferte clare, de bună voe, am cerut să se facă. Nu s'au făcut. Proprietarii au răspuns cu manifestul de la Sindicatele agricole.

Acum vine rîndul, după program să votăm sancţiunea, care nu poate fi alta de cît exproprierea legală.

In chestia electorală „Cuvîntul" oferă şi mai puţin : «Aveţi un colegiu al vostru. De la voi atîrnă ca să vă alegeţi aşa delegaţi, ca să vă trimeteţi în Cameră pe oamenii cunoscători de păsurile, de nevoile şi de durerile voastre».

Atît !—Şi, mai jos : «Aceşti delegaţi să nu mai fie aleş. de cît dintre ţărani».— Preoţii, învăţătorii, cei înstăriţi şi cei luminaţi, dorim să voteze direct ca şi pînă acum».

Adică : Statu-quo şi chestiunea este rezolvată !

Ce ne făgăduia programul partidului conservator. Citesc ultimul paragraf din expunerea de motive, redactată de însuşi d Marghiloman : «Ar fi înţelept să se aştepte realizarea acestor cîştiguri înainte de a agita modificarea legei electorale. Cu un ţaran temeiniceşte aşezat, cap al unei gospodării serioase, cu o administraţie catonată în sfîrşit în rolul ei pur administrativ, lărgirea bazelor elactorale ar însemna un progres simţitor. Partidul conservator nu este însă din princiu ostil cînd se caută chiar azi o soluţiune».

Iată ce spune programul,—„Cuvîntul" de eri răspunde : „Nimic".

Repet : Cale greşită pentru partid şi primejdioasă pentru ţară !

Atitudinea universitarilor

— Care va fi atitudinea dv. în campania electorală care începe ?

— Sunt şi rămîn credincios convingerilor mele, partizan hotărît al realizării unor reforme reale, care să aducă o soluţie şi în chestiunea agrară şi în cea electorală.

Exproprierea din moşiile mari şi lărgirea dreptului de vot.

Toţi acei cari am semnat scrisoarea publicată de «Universul» la 30 Ianuarie trecut, am făcut un act de adîncă convingere, punînd interesul obştesc mai presus de interesele de partid şi de propriile noastre interese personale".

„Chestiunile la ordinea zilei le-am considerat nu numai ca simple chestiuni economice, sau sociale. Pentru noi ele prezintă un interes mai superior, o importanţă naţională.

Romînia este o ţară paşnică, de ordine şi de progres. Ea a voit totdeauna să trăească în bună vecinătate cu toţi vecinii săi. Dar nu trebue să uităm nici odată poziţia sa geografică şi etnică. Mai mult de cît ori care altă ţară se cuvine să avem veşnic înaintea ochilor deviza ; „Prin noi înşine," La Nord, la sud, la Răsărit, avem numai vecini de alte neamuri.

Succesele noastre diplomatice din anul trecut au fost mari. Ele ne impun datoria să fim în viitor şi mai tari. Nu ne este permis să lăsăm să dăinuiască o situaţiune socială şi economioă internă care ar putea slăbi puterile sau avîntul poporului nostru, cînd Ţara ar avea nevoe de ele. Ca să fim cu adevărat tari, trebue să întărim poporul, ţărănimea să o ridicăm şi materialiceşte şi moraliceşte. Să-i dăm, sănătate deplină, trupească şi sufletească : să o facem părtaşe la bunurile ţării şi la administrarea ei».

Ţara contra conservatorilor

Constat cu sinceră părere de rău, că reformele se vor face nu cu concursul, ci contra partidului conservator.—Aşa a voit organizaţia lui oficială.

Vedeam altfel lucrurile de la început.

Principiul reformelor, netăgăduit necesare, trebuia primit de toţi fără nici o rezistenţă.

Constituanta trebue să fie, cu adevărat, un mare congres naţional, paşnic, cu minte, fără patimă, unde să se discute cu obiectivitate, de toţi fruntaşii Ţării; mijloacele cele mai bine chibzuite pentru înfăptuirea acestor mari reforme. Acolo conservatorii ar fi trebuit să aducă metoadele lor practice, experienţa trecutului, într'o colaborare utilă şi rodnică.

Aşa am dorit. Aşa am cerut. Se vede că eram destui cei cari ceream aşa ; căci vocea noastră a fost auzită la facerea programului ; dar pe urmă gălăgia patimelor electorale a încercat să o înăbuşe.

Sunt unii cari voesc să încătuşeze viaţa politică în sclavia de partid. „Dacă moare partidul, să mor şi eu cu dînsul ! Ca declamaţie e prea frumos.

Răspund : D'asupra interesului de partid stă interesul obştesc.

Partidul trebue să fie al Ţării, nu al cîtor-va sute de latifundiari,—mai cu seamă că printre dînşii sunt mulţi,—foarte multi,—cari înţeleg reformele cerute şi sunt sincer gata la jertfe.

Dacă e vorba de jertfe, fie-care la rîndul său. Intelectualii cari au semnat scrisoarea de la 30 Ianuarie, au adus şi ei jertfa lor, jertfa multor vechi legături şi a multor prietenii statornice. Sunt convins că această jertfă a fost o dovadă de caracter şi nu a fost fără folos.

Cutia cu scrisori

Primim următoarele cu rugăminte de a le da publicităţei :

Stimate Domnule Director,

Apărînd în numărul 3630 al ziarului „Dimineaţa" o notiţă la adresa mea şi care atinge onoarea mea, rog să daţi loc următoarelor rînduri în stimatul Dv. ziar.

Declar că pe mine nu mă mişcă chiar o infamie ca acea publicată, fiindcă infamia nu poate atinge persoana mea şi numele meu.

Dispreţuesc şi voi dispreţui şi pe viitor ori-ce încercări de a mă atinge şi resping cu indignare ori-ce acuzaţiuni şi de ori-ce natură, fiind-că nu am absolut nimic pe conştiinţa mea şi este absolut exclus ca acei cari din motive josnice, urmăresc să mă calomnieze să aibă măcar cea mai neînsemnată dovadă, căci nu există şi nici nu poate exista ceva în contra mea.

Evident că ast-fel de infamii nu trebue să rămînă nepedepsite de aceea, odată cu aceasta, mă adresez d-lui Ministru de Interne, Parchetului şi domnului Director General al Serviciului Siguranţei Statului, cerînd ca, punîndu-se în mişcare toate aparatele ce stau la dispoziţia Statului să se facă lumină prin cea mai severă anchetă în urma căreia, 1) să fie aduse la cunoştinţa generală adevărul şi realitatea 2) să fie descoperite persoanele care au ajuns la o ast-fel de josnicie că să ţese în jurul meu un plan infernal.

Descoperindu-se autorul sau autorii, este evident că voi lua măsurile indicate de împrejurări şi îi voi chema să dea seama înaintea judecăţii pentru mişelia lor, iar, pînă atunci, aduc la cunoştinţa generală că, despre infamia care se ţese in contra mea, am fost prevenit eri din partea unei persoane, seriozitatea şi onorabilitatea căreia este în afară de ori-ce discuţie.

Fiind naturalmente revoltat, m'am dus imediat la d-nul Morţun, Ministrul de Interne, care a avut extrema amabilitate de a mă primi la ora 5 p. m. la domiciliul d-sale din str. Scaune No. 35, iar la întrebarea mea, dacă există în contra mea vre-un denunţ, a făcut haz de chestia aceasta, mi-a răspuns, că nu ştie nimic şi consideră acest svon ca o farsă de 1 Aprilie întîrziată.

Vă rog să primiţi asigurarea perfectei mele consideraţiuni.

WLADIMIR DE HERTZA

INFORMAŢII

Congresul preoţilor din toată ţara care fusese fixat pentru luna Mai în Bucureşti, a fost contramandat, rămînînd a se ţine în luna Septembrie a. c.

Lucrările pentru grandiosul palat al Senatului al cărui devis cu noul pod peste Dîmboviţa, ar reveni la 10 milioane, au costat până în prezent 4 milioane, numai pentru întărirea terenului.

Ministrul de finanţe în faţa acestei constatări a ordonat întreruperea lucrărilor, pentru a se studia din nou proectul, şi a stabili, aproximativ, suma necesară construcţiei palatului şi apoi va decide dacă aceste lucrări vor mai putea fi continuate.

Noul angajat al teatrului naţional din localitate, se numeşte d. Eugen Popovici, iar nu Alexandrescu, cum din eroare am dat în informaţia de eri.

D. M. Codreanu a fost numit pe ziua de 15 curent, profesor de dicţiune, etc., la Conservatorul din Iaşi.

D. I. Morţun fost societar al teatrului nostru, a fost angajat ca stagiar cl. I la teatrul naţional din Bucureşti.

D. Gh. I. Radu a fost numit director al Cassei de economie, împrumut şi ajutor, al corpului postal-telegrafic.

Duminică 20 Aprilie la ora 2 p. m. va avea loc la Camera de comerţ din localitate adunarea generală a membrilor sindicatului general naţional din România, la ordinea zilei fiind mai multe chestiuni importante.

Direcţiunile şcoalelor secundare au fost înştiinţate că d. ministru de instrucţie a aprobat ca elevii, cari trebue să se prezinte în lunie la examenele de corigenţă, să fie admişi şi la examenele integrale de clasă.

Inscrierile pentru ambele examene se fac la ministerul de instrucţie până la 30 Aprilie a. c.

D. Atanase Popescu a fost numit contabil cl. III-a la corporaţia meseriaşilor din localitate.

LAPTE CONDENSAT NESTLE

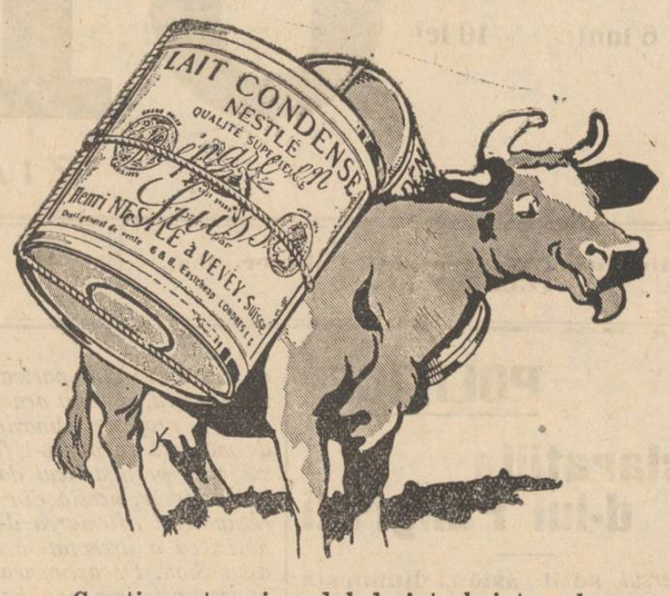

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE" Str. Mîntuleasa No. 6. Bucureşti.

Asociaţiunea presei din provincie.—D. Theodor Rîşcanu, publicist, scrie cu privire la chestiunea atinsă de noi :

O IDEE BUNĂ

Cn drept cuvînt se întreabă d, V. I. Radu, în două interesante articole din «Opinia» dacă nu ar fi nimerit ca toţi ziariştii din ţară să se organizeze şi ei în sindicat spre a beneficia de aceleaşi drepturi şi avantaje ca şi colegii din Bucureşti întrucît nu sunt admişi în «Sindicatul ziariştilor» din Bucureşti de cît numai cei ce aparţin redacţiilor ziarelor din Capitală.

Ideia fiind excelentă. rămîne ca laşul să dea exemplu de iniţiativă şi să cheme la un congres pe toţi ziariştii din provincie.

Numărul din 10 April al publicaţiunii tranceze „La Revue Moderne" publică o schiţă intitulată : „Slihouettes d'Artistes d'aujourd-hui, Monsieur et M-me Iordănescu".

După o nouă dispoziţie a serviciului sanitar local agenţii sanitari speciali nu mai fac vaccinări decît în localuri anume rezervate în acest scop. Familiile cari au copii mici, primesc înştiinţări să se prezinte la comisii, ori la localurile respective pentru vaccinarea copiilor, dacă nu sunt vaccinaţi de medici particulari.

D. Leon Segal a reclamat poliţiei că în gara Iaşi i-a dispărut din buzunar un portmoneu în care avea suma de 100 lei în hîrtii de cîte 20 lei şi 4 poliţe în valoare de 2000 lei.

In Berlin va apare în cursul acestei luni o nouă publicaţiune : «Balkan Revue» revistă lunar pentru chestiuni balcanice.

Intre colaboratori găsim pe d-nii Dr. Murgoci şi C. Musiceanu din Bucureşti.

Una din cele mai frumoase reprezentaţii cinematografice a întregei stagiuni de iarnă, va fi dată în sara de Luni 21 April în vasta sală a Circului Sidoli. Această reprezentatie special organizată în beneficiul societăţei «Salvarea» din oraşul nostru, va fi o adevărată serbare.

Programul escepţional de bogat va străluci prin cele mai alese filme, anume rezervate pentru acest spectacol festiv : cele mai frumoase piese, comedii alese, vederi instructive, călătorii etc.

Indemnăm pe ieşeni să asiste la această reprezentaţie festivă al cărei venit e destinat „Salvărei" una din cele mai folositoare societăţi particulare din oraşul nostru, care aduce publicului suferind cele mai reale servicii.

Biletele de intrare sunt de vînzare de pe acuma la farmaciile dr. Căpăţînă, dr. Konya, Werner, dr. Răţeanu, Jellea şi Adace şi în seara reprezentaţiei la cassa Circului Sidoli.

Noutăţi apărute : «Romînismul» anul I No. 9 -10 cu un sumar de actualitate politică.

— „Sanatatea" şi Viaţa fericită, cu articole ştiinţifice şi beletristice.

In comuna Focuri, s'a ivit epizotia de febră aftoasă.

In privinţa morţii subite a locuitorului Vasile Nastase din Movileni, anchetă a stabilit că nu pot cădea bănueli asupra nimănui şi în consecinţă, parchetul a autorizat înmormîntarea.

In ziua de 27 April curent, ora 10 a. m. va avea loc în localul primăriei din Ţiganaşi, licitaţie publică pentru darea în antrepriză a lucrărilor de reparaţiuni radicale a bisericei din Blîndeşti acea comună.

Directorii şi directoarele şcoalelor particulare sînt invitaţi să se prezinte la revizoratul şcolar pentru a-şi lua carnetele personale.

Duminică 20 April, ora 10 a. m. va avea loc o mare întrunire publică convocată de partidul social democrat din localitate în sala clubului din str. Ghica-Vodă.

Se va serbători ziua de 1 Mai şi se va discuta chestia votului universal.

Au fost confirmaţi ca epitropi bisericeşti I. Dimitriu la parohia Rădeni com. Roşani şi Gh. Ciocîrlan la parohia Mădîrjac.

Casa Şcoalelor a dispus ca învăţătorii să fie scutiţi de a depune garanţie la arendarea terenurilor şcolare, întru cît garantează cu salarul lor plata arenzei.

Iată noul program de astă-seară Vineri al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli : (reprezentaţie de beneficiu).

„Sacrificiul unei mame", zguduitoare dramă din viaţa modernă ; o admirabilă desfăşurare în care se oglindesc zbuciumările sufletului şi chinurile vieţei. In rolul principal apare celebra artistă dramatică d-ra Erna Morena.

Pentru un papagal, scene comice.

The Envalle, scene artistice-sportive de varieteu (cinematografieri).

Tîndală înlocueşte pe doctor, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Mîne Sîmbătă un singur matineu şi reprezentaţie serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 20 Aprilie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical :

Misteriosul Hilton, extraordinară desfăşurare. film care a făcut încunjurul lumei. Postulantul, comedie daneză, interpretată de artiştii-comediani scandinavi.

In curînd :

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—"1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză

Circulara d-lui C. Dissescu

Cu privire la activitatea extrașcolara

III

In direcțiunea cultnrală, activitatea tutulor s'a mărginit mai numai în Cercurile Culturale oficiale, cari se țin odată sau cel mult de două ori pe an, într'un sat. Străduința aceasta are toată lauda. In Cercuri se lucrează — mai cu deosebire—prin conferințe. Nu vi se pare însă că sătеanul nu prea are înțelegere pentru discursuri? Dar cele mai multe din ele, nu-i așa că nu erau scrise ori gîndite pentru popor?

Odată numai pe an să vii în atingere cu poporul? E puțin, e prea puțin. Răspîndirea culturei în popor cere atingeri sufletești dese, cît mai dese. O legătură continuă.

Cercurile culturale oficiale trebue să fie continuarea acțiunei culturale dintr'o întocmire firească, în care, prin caracterul metodic al muncii, să faceți o adevărată școală cu poporul. Această școală în împrejurările vieții romînești de acum e absolută. Statul bulgar pusese învățătorilor, imperativul categoric pentru ea.

Fără această muncă cu caracter metodic, lăsați tot în negură, sufletul cel mare, care e poporul și care cere lumină.

Probleme absolute se pun acum în munca pentru ridicarea lui:

1) Să-l faceți pe sătean să-și cunoască neamul, istoria lui, în linii mari, generale. Această istorie nu e aceia a Domnilor, ci a poporului. El trebuie să cunoască pe acești romîni din trecut, de o rară vilejie sufletească, cari au luptat laoltă, pentru a ne păstra legia și moșia.

2) Să-l faceți pe sătean să-și cunoască țara, întinderea ei, natura, bogăția, cărmuirea și munca poporului.

3) Să cunoască biserica, rosturile și învățăturile Mîntuitorului.

4) Să-și cunoască drepturile și datoriile.

5) Să afle din învățăturile ce capătă, că prin păstrarea datinelor și obiceiurilor și prin toate ale noastre, el își păstrează ființa lui națională.

6) Să afle din sfaturi, tot ce trebue să facă pentru buna lui stare.

7) Să-i se îmbogățească sufletul cu adevărul și poezia bunelor noastre cărți.

8) Cea mai mare parte din sătenii noștri necetind nici cărți, nici jurnale, sunt străini de toate cele ce se petrec în țară, în sînul neamului lor, sau chiar aiurea, în lumea toată. Ca să afle și ei cîte ceva întreabă pe drumețul ce vine de aiurea. La școală nu îndrăznesc, căci nu sunt deprinși pentru aceasta. Trec necunoscute pentru ei faptele mari, din cari sufletul lor ar trage uneori învățături admirabile învățături ce i-ar preface sufletește.

Se cuvine atunci să-i aduceți știri despre toate acestea.

Săteanul de-ar ceti, multe din cele cetite nu le-ar înțelege rău, prin mijlocirea unui suflet luminat, ia știință cu temei, de orice fapt folositor.

Și orice fapt adus la cunoștința lui îți dă prilej de vorbă nouă pentru răspîndirea altor cunoștințe noi.

Oamenii vă ascultă cînd știți să le călăuziți sufletul în lumea cea necunoscută pentru ei.

Cînd s'or duce cu mintea la tot ce li s'a spus, vor aștepta cu nerăbdare să vină iar în jurul propovăduitorilor de lumină, ca să afle încă ce s'a petrecut la noi și aiurea.

Toate acestea nu se pot urmări numai în cercuri, ci într'o întocmire firească care să fie o adevărată școală a poporului.

In această intocmire pe care nimeni nu o va despărți de acum înainte de inima lui.

Ea nu cere jertfe fără de putință. Dinpotrivă, veți găsi într'însa un rai sufletesc și toată mulțumirea pe care ți-o dă munca cea mai frumoasă din cîte se săvîrsesc pe lume.

In vremurile vechi, e drept n'am avut școli, dar o cultură romînească izvorîtă din viața noastră de popor închegat, de popor național am avut. Această cultură s'a pastrat și a rodit în datinele și obiceiurile noastre, în acele vesele hore de țară în petreceri, la nunți, în șezători, mai ales în șezători, cari sunt vechi seculare. cari au trăit cu noi și vor muri cu noi,

Șezătorile în deosebi au fost școala trecutului. O tindă, un cerdac, o vatră țărănească le adăpostea și asta era totul. Se strîngeau acolo, tineri și bătrîni. In ele venia gîndul romînesc, vrednicia noastră, năzuința și geniul poporului. Fecioarele întindeau pe cîmpuri albe de pînză, rîuri de gîndire; bătrînii veniau să sporească cronicele patriei; păstorul își aducea crîmpeiul lui de poezie, iar vitejii frămîntați în inima de cîte un dor ascuns. aduceau acolo doina cîntarea cea mai dulce, din cîte s'au cîntat pe lume.

Ce nobile adunări! In ele s'a păstrat toată arta unui trecut pios; spiritul patriei a trăit în ele.

Și acum, aceasta se cuvine, să legați tot ce a fost mare și frumos în trecut de acțiunea socială a școalei de azi, să ridicați piatra grea a vremii sub care stă înmormîntat ceva din sufletul nostru o datină: «Șezătorile», să treziți cu toată căldura sufletului, un chip al vieții culturale din trecut și fiți siguri că puneți la temelia vieței noastre sufletești piatra ei de rezistență.

(va urma)

ULTIME INFORMAȚII

In lupta dintre corifeii liberali din Iași și d. Vasile Morțun, cu privire la mișcarea în magistratura ieșană, corifeii ieșeni au fost învinși.

Prim președinte al tribunalului de Iași, în locul d-lui Diaconescu, care trece prim-procuror la Iilov, va fi numit d. Vasile Rugină, fost președinte al tribunalului de Roman, susținutul d lui Morțun. D. Kessim, susținut de liberalii ieșeni deci nu va fi prim președinte.

D. Rugină va trece apoi la Curte, în locul ce va deveni vacant, prin trecerea la pensie a d-lui Porfiriu.

«Evenimentul» amestecă fără nici un rost pe d. profesor Mezincescu când să facă din nou reclamă d-rului Sion că e „cinstit serios„.

Am spus mai de mult că în chestiuni sanitare «Evenimentul» e guvernamental pentru motive binecuvîntate. In ce privește imobilul Institutului de chimie unde „Evenimentul" cunoaște pînă și numărul cuielor bătute în pereți și pe care-l arată «administrat» de Credilul Fonciar vom reveni ca să arătăm toate combinațiile cari fac din confratele nostru de opoziție un ziar foarte dorit în chestii sanitare. Imobilul este imobilul după cum se va vedea.

D. Al. A. Badareu, pleacă deseară la București.

D-sa se reîntoarce în Iași Duminică dimineață.

D-na Adela Xenopol directoara revistei femeniste: Vitiorul Romîncelor, *a sosit în Iași pentru a strînge semnăturile doamnelor din Iași pentru petiția ce se înaintează parlamentului ca să li se acorde dreptul de a figura în consiliile comunale ale orașelor.*

Regulamentul cursurilor sanitare complimentare il vom publica în numărul de mîni al ziarului.

Guvernul continuă cu eftenirea traiului. Astfel ministerul agriculturei și domeniilor a dispus că în anul acesta să se păscuiască și «băbușca».

Dacă și acuma se vor plînge cetățenii de scumpetea traiului, atunci sunt niște ingrați Hotărît!

Universitare.—D. profesor Găvănescu va începe cursul de Estetică Luni 21 Aprilie ora 5 p. m.

Nu sunt obligați a urma acest curs de cît numai studenții de la fiilosofie.

— Studenții care doresc să participe la excursia ce se va face la (Valșca) și Delta Dunărei vor trebui să se înscrie la la laboratorul de Zoologie pînă Duminică 20 Aprilie.

— Conferințele de drept civil cu studenții anului III vor fi reîncepute de către d. conferențiar C. C. Coroi Luui 21 Aprilie ora 9 a. m. și vor fi cotinuate în fie care Luni Mercuri și Vineri de la 9 la 10 a. m.

Judiciare.—Eri au continuat dezbaterile în procesul Flămînzi, înaintea curței de apel s. I-a. Toată ședința de ieri a fost ocupată de pleduaria d-lui Al. A. Badareu, care va continua în ședința de astăzi.

— Mîne d. președinte al curței cu juri va fixa lista proceselor ce se vor judeca în sesiunea de Mai de către curtea cu juați din Iași.

— Eri s'a incheiat dezbaterile în procesul Spinoasa. In divergența ce s'a judecat au pledat din partea reclamanților d-nii avocați V. Sculi și Mavrodin, iar din partea statului au pledat d-nii H. Suțu și G. Neter. Părțile n'au mai fost obligate la coucluzii scrise.

Subiectul supus discuțiunii a fost dacă reclamanții au drept la totalitate sau la o cincime din dreptul reclamanților primitivi.

In procesul Flămînzi, pendinte înnaintea curței de apel s. I, d. Al. A. Badareu a terminat astăzi pleduaria.

Societatea „Lyra"

Organizează o serată intimă pentru seara de Sîmbătă 19 Aprilie a. c. în sala Cantinei Geltzer.

Numai pentru membrii și familiile lor. Invitațiuni speciale nu se mai trimăt. Intrarea liberă.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Cheltuelile militare ale Ungariei

— Declarațiile ministrului de război —

Buda.-Pesta.—La comisiunea pentru armată a delegațiunei ungare, ministrul de război a ținut un expozeu declarînd în esență că suma totală a cerințelor pentru armată este de 576 milioane.

Evident, suma este considerabilă totuși sarcina militară a populațiunei noastre nu este mai mică de cît sarcina militară care apasă asupra celorlalte state.

Ministrul relevă sumele colosale pe care marele state continuă să le consacre forțelor militare, mai ales în ultimul timp și arată cum sacrificiile vecinilor mai mici ai monarhiei sînt foarte importante, în entuziasmul lor pentru armată.

Putem compta pe valoarea intrinsecă a armatei noastre, pe alcătuirea ei excelentă și pe admirabilul nostru corp de ofițeri.

Cu toate tendințele noastre pașnice, nu ne putem opri pe calea armamentelor atîta vreme cît vecinii noștri nu se limitează în această direcțiune; ci din potrivă, trebue să continuăm cu dezvoltarea armatei, dacă voim să salvgardăm interesele noastre legitime și dacă voim ca granițele noastre să fie intangibile.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.—Starea împaratului continuă a fi neschimbată. Suveranul a stat azi într'o mică galerie, cu ferestrele deschise.

Statele Europei și expozeul contelui Berchtold

Berlin.—Expozeul contelui Berchtold a aflat o primire extra-ordinar de simpatică în cercurile oficiale. Cele spuse de conte, cu privire la tripla alianță, se relevează cu deosebită căldură.

*

Paris.—Toate ziarele discută expozeul contelui Berchtold. „Le Temps" scrie: Expozeul este în general liniștitor. Pasagiul privitor la reclamațiunile Austro-Ungariei, cu statele triplei înțelegeri, va evoca un ecou simpatic.

Războiul american

Americanii debarcă noi trupe

Washington.—Generalul Carranza a comunicat că puterile mediatoare acceptă mediațiunea ce li s'a oferit.

*

New-York.—O depeșă din Baraco (Mexic) anunță că infanteria și marina americană a debarcat ier la Salina-Cruz.

In contra libertății cuvîntului

Petersburg.—Comisiunea reformelor judiciare a Dumei a ales o subcomisiune specială de 6 membri pentru alcătuirea unui proect de lege asupra iresponzabilității membrilor celor două camere.

Proectul prevede instituirea unui tribunal disciplinar contra abuzului libertății cuvîntului la tribuna parlamentară, cu prevedere de pedepse pînа la excluderea vinovatului din Parlament, pentru cîte-va ședințe sau pentru totdeauna, sub rezerva unei noi prezentări la alegeri, în acest caz.

Conferințele d-lui P. P. Carp

Bucureşti.—Cele două conferințe ale d-lui P. P. Carp, cu proprietarii rurali din Muntenia și Moldova, au fost fixate peetru 4 și 12 Maiu.

In ziua de 4 Mai va avea loc conferința în Craiova și la 12 Mai conferința la Iași.

Plecarea misiunei spaniole

Bucureşti.— Ieri la ora 4 și jum. infantul Alfons a părăsit Capitala, plecînd spre Constanța de unde se va îmbarca pentru Constantinopole.

Infantul a fost condus la gară de către Rege, Regină, principele Ferdinand, principesa Maria și principii Elisabeta, Nicolae și Mărioara.

Erau de față miniștrii și numeroase personalități de frunte.

Despărțirea a fost foarte călduroasă.

Infantul Alfons D'Orleans este însoțit pînă la Constanța de către A. S. R. Principele moștenitor.

Raporturile diplomatice greco-bulgare

Sofia. — O înțelegere s'a stabilit între guvernele grec și bulgar în privința numirei de plenipotențiari.

Astfel, ministru al Greciei la Sofia va fi numit fostul secretar general al ministerului de externe grec.

Ministru al Bulgariei la Atena va fi numit d. Bazarof.

Guvernul bulgar și foștii miniștri stambuloviști

Sofia.—Deputații guvernamentali în ședință intimă au discutat chestia acordării unei amnistii generale a deținuților politici.

S'a hotărît a se propune din inițiativă parlamentară amnistiarea foștilor miniștri stambuloviști, aceasta fiind și dorința Țarului Ferdinand.

Guvernul însă perzistă în acuzațiile aduse foștilor miniștri.

Țarul Ferdinand amenințat a fi facut prizionier

— Rolul generalului Musteață în răsboiul balcanic —

Paris.—Corespondentul din București al ziarului «Journal des Débats» a publicat în numitul ziar amănunte interesante și inedite asupra răsboiului balcanic insistînd pe larg asupra faptului cît de puțin a lipsit ca Țarul Ferdinand al Bulgariei să fie făcut prizonier de cavaleria romînească,

Ziarul afirmă că dacă țarul n'a fost făcut prizonier, aceasta se datorește exclusiv generalului Averescu, care a intervenit în ultimul moment.

Acest episod a decus cînd cavaleria moldovenească se afla la 3 km. de Sofia și toate drumurile capitalei Bulgariei erau ocupate de călăreții generalului Musteață.

Acesta voind să demonstreze valoarea armatei romîne, hotărîse să aducă pe Țarul Ferninand la București.

Generalul Averescu, înștiințat de aceasta, a trimis pe toate drumurile Sofiei cîte un automobil în care era un ofițer cu un ordin de a opri intrarea armatelor romîne în Sofia. Aceasta întru cît Regele Carol nu voia umilirea Țarului Bulgariei.

Ordinul a ajuns pe generalul Musteață la porțile Sofiei.

*

București.—In legătură cu cele povestite de ziarul din Paris, aflăm că un redactor al ziarului «Adevărul» întîlnind pe generalul Musteață, l'a întrebat asupra veracității celor spuse de ziarul parizian.

Generalul Musteață a răspuns: «Firește că atunci cînd făcusem un marș viguros de 925 km aveam de gînd să întru în Sofia și de sigur că aș fi căutat să asigur persoana Țarului Ferdinand aducîndu-l la București.

Aceasta nu s'a realizat de oare ce la ora 4 dimineața, cu o oră înainte de a da ordin de înaintare trupelor mele, am primit ordinul să nu mai înaintez.

N'am avut nici timp nici mijloc să avizez statul major și deci nu este adevărat că generalul Averescu ar fi dat ordinul de oprire.

Am aflat a doua zi că trupele din Sofia hotărîseră să-mi trimeată o delegație in frunte cu mitropolitul spre a mă ruga să nu umilese Bulgaria.

Versiunea parizană nu este în totul adevărată».

Grav accident lîngă Rîmnicul-Sarat

Un docar se răstoarnă cauzînd o mare nenorocire

Rîmnicul-Sarat.— Pe șoseaua națională R.-Sarat—Buzeu, în apropiere de oraș, s'a întîmplat o mare nenorocire aseară la ora 12 noapte.

Pe șosea, venea către oraș un docar cu 2 cai, în care se aflau D. Dumitrescu, perceptor din comuna Sgîrciți, profesorul D. Rizescu, plutonierul de jandarmi Panait Nedelcu, N. Rădulescu notarul comunei Sgîrciți, Săvescu sergent major de jandarmi și un copil al d-lui Rizescu.

In dreptul viei d-lui Stamatiu, docarul s'a răsturnat, azvîrlind pe toți cei aflați înăuntru, afară de plutonierul Nedelcu, ce a fost prins sub roate și ucis pe loc.

Dumitrescu și Rizescu au fost grav răniți. Ceilalți sînt răniți mai ușor.

Revizuirea la Cameră

București. — La Cameră vor vorbi astăzi în chestia revizuirei d-nii N. Fleva și N. Titulescu.

Senzaționala descoperire din Brăila

Brăila.—Cu ocazia unor săpături pentru canalizare, s'a descoperit pe o stradă din suburbia Cetățuia, un depozit subteran de cereale.

Depozitul conține ca la 30 vagoane de meiu.

Se crede că aceste cereale sînt îngropate încă din anul 1821.

Revizuirea la Senat

București. — Astăzi va vorbi la Senat în chestia revizuirei, din partea conservatorilor-democrați, d-nii Cantacuzino-Pașcanu și Barbu Păltineanu.

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spațioasă și bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9–11 jum. dim. și dela 2—5 p. m. în acele case.*

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la față două apartamente separate, bune pentru locuință, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spațioase cu antrete, bucătării, cămări, instalație de apă, canal și closete sistematice. Ogradă mare și grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

De vînzare
Una coupé elegantă
Strada Păcurari No. 10

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

Vânzătoare *specială în galanterie pălării și încălțăminte dorește post durabil. Bună condiție și garanție morală și materială.*
Adressa: I. Z. Vănzătoare
Poste-restante. Iași

FARMACIST

Licențiat sau Asistent, găsește loc imediat la Farmacia Rotbard Iași. In timpul verei va funcționa la Farmacia din Slănic Moldova.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în meșie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ștefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, țoluri și sfoară.
De vînzare și închiriat *cu prețuri reduse.*
Iași str. Anastasie Panu 13.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversația și corespondența,* **latină,** *matematecile, curs primar și secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la școalele statului precum și corigenți.*

Traduc din romînă în franceză sau germană și vice-versa acte oficiale autentice, corespondența comercială și literară.

V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (în curte)

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

N. V. LEONESCU
AVOCAT
Oarele de consultație 8—10 a. m. și 5—7 p. m.
— Strada Asachi 10 —

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vasluiŭ

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* care resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *care se pot găsi la toți Droguerii și Farmaciștii*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţie asigurărilor la 31 Dec. 1912 **Lei 632 Milioane**

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din **România Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fo astă strada de Sus)

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi să fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin
Vizitaţi: Croitoria
„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puţeţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

8 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale.

Sanatorul Dr. Tzaicu

Iaşi, str. [illegible] No. 8

Chirurgie. Complet şi perfect instituit din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Săli de pansament cu aparatele cele mai noui. Instrumentar irreproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Sanatoriu de Chirurgie ortopedică provăzută cu o instalaţie specială de Hidroterapia. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redressări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

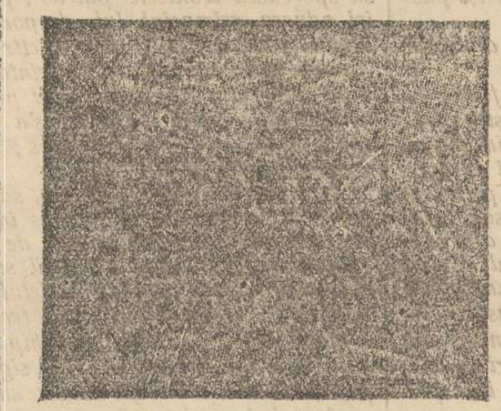

Pensiuni, Sală specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratoria.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) cu mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiunile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preturile adaptate la toate straturile sociale. **Policlinică**, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. [illegible]

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat, Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2157—Duminică 20 April 1914

POLITICE

Acțiune paralelă?

In sfîrșit data certă a conferinței d-lui P. P. Carp a fost stabilită. Începînd cu Craiova și sfîrșind cu Iașii, fostul șef al partidului conservator „pur" va convoca două — cum să le zicem? — două conferințe, pentru a vorbi în special marilor proprietari, despre reformele la ordinea zilei. Cu deosebire fostul șef se va ocupa, după cît se pare, de reforma Expropierei care interesează în chip simțitor pe cei convocați, adică pe marii proprietari. Căci, bine înțeles, conul Petrache, nu va chema la conferințele în chestiune pe ceilalți tot așa de mult interesați în chestia Expropierei,— cei mulți, clasa țărănească chemată să iee partea esențială la opera de împroprietărire.

D. P. P. Carp avea doară de ales între două căi: să convingă pe marii proprietari despre inutilitatea reformei care, bine înțeles, se face cu sacrificii serioase din partea lor. Ori — să convingă pe ceilalți, pe foarte numeroșii săteni cari așteaptă realizarea operei și dobîndirea „pămîntului făgăduit", cum ar zice d. Ermil Pangratti. Pe aceștia din urmă dară să încerce bătrînul om politic a-i convinge despre inutilitatea expropierei și să-i facă să protesteze, ei, în potriva reformei proiectată de guvernul liberal.

Dar d. P. P. Carp nu este legendarul Hercule. Se știe că mitic[ul] erou, avînd să aleagă între două căi, a ales pe cea mai grea. Fostul șef — pe care „Neue Freie Presse" îl arată că iea încă, ori că iea din nou, parte foarte activă la evenimentele noastre politice — a preferat calea unei conferințe cu marii proprietari, lesne de convins, lesne de atras. Dar același lucru l'a făcut în Parlament vorbind la toate trei cetirile; același lucru îl face partidul conservator oficial; același lucru s'a făcut la sindicatele agricole.

Ce înțeles are dară *acțiunea paralelă* **întreprinsă de d. P. P. Carp sub forme de conferințe în momentul retragerei conservatorilor din parlament?**

Zile de amărăciune

Procesul din Satmar a luat sfîrșit. Ziarul *Romînul* dă lista condamnaților. Sunt 15 inși cari, în curînd, pot intra între zidurile reci ale temniței, unde sunt ursiți să-și ispășească păcatul de a-și fi iubit neamul și cele ale lui. Am zis pot intra, și probabil că vor fi intemnițați, dacă nu cumva va tresări pe-o clipă, macar, adormita conștiință maghiară, și dacă, astfel, Curtea de Casație din Pesta nu va reforma sentința tribunalului condamnator.

Probabilitățile sunt puține însă.

Ceia ce e mai curios și mai simptomatic în această împrejurare, e faptul că condamnarea aceasta are loc tocmai în urma sforțărilor primului ministru maghiar, ale contelui Tisza, de a aplana de mult iscatul conflict romîno-maghiar.

Și iarăși puțin înțeleasă este purtarea aceasta a tribunalului maghiar, ea părînd a fi cu totul în dezacord cu sentimentele ce stăpînesc a doua jumătate a imperiului dualist vecin.

In adevăr, toate ziarele austriace au reprobat, în termeni mai mult sau mai puțini energici, noua infamie maghiară. Neindoios, contele Berchtold trebuește să împărtășească aceleași sentimente, de oarece, în expozeul făcut, zilele aceste, în fața comisiunei afacerilor străine ale delegațiunei austriace, a vorbit în termenii cei mai călduroși, despre raporturile cu Romînia și despre încredințarea sa că vom dăinui a fi, și de azi înainte, aceiași amici devotați ai dinastiei Habsburgice. Altcum și-ar fi dat samă că nu poate exista suflet romînesc care să nu sîngereze de nedreptatea făcută fraților în robie.

Ori, dacă lucrurile stau astfel, dacă partea cea mai însemnată a monarhiei împărtășește față de romîni, sentimentele aceste de prietenie, și dacă cealaltă jumătate nu a înfăptuit asupra romînilor robi, de cît acte de jaf și impilare, care poate fi atitudinea noastră, a Romînilor din Romînia liberă, față de acest mozaic de sentimente și de intenții, care este imperiul-regat austro-ungar?

Putem fi noi prieteni celor dintăi, cînd ceilalți ni se vădesc a fi dușmanii cei mai înverșunați?

Putem face pentru austriaci jertfa sîngelui, cerută de încheierele alianțelor ofensive sau defensive, atît cît știm că roadele acestei jertfe se vor resfrînge, în chip fatal și asupta maghiarilor?

Am dori-o! De sigur că în diplomație lucrurile putîndu-se masca, ele pot fi privite ca firești,—dar întrebe, și inima ori care romîn și-i va răspunde: *Nu!*

Acesta e adevărul.

De sigur, am dovedit a putea fi prieteni,—am dori legăturile cele mai prietenoase tuturor. N'avem de zis de cît cuvinte bune sentimentelor austriace, mai ales acum, cînd din actele „cărței galbene" reiese în chip vădit rătăcirea noastră și greșala ce-am făcut de-a bănui Austriei, o nesinceră purtare în timpul conflictului balcanic.

Dar dincoace, față de maghiarii care n'ar însemna nimic fără mîna protectoare întinsă din Viena, dincoace unde sîngele hunic încă nu s'a prefăcut după o mie de ani de propăvăduire a blîndeței evanghelice, dincoace unde în fiecare ceas, în fiecare clipă gem sufletele nedreptățite, dincoace de Dunăre și dincolo de Carpați, sunt dușmanii neamului nostru, față de cari ni se sădește în inimi cruda dar omenească lege: dinte pentru dinte și ochiu pentru ochiu.

Și ca romîni, și ca cei în drept—supt orice raport—nu putem să nu așteptăm de cît tremurînd de simțul răzbunării, ziua cea mare a izbăvirii.

Și aceste toate sunt îndreptățite de zilele de amărăciune care, din ce în ce mai dese, înnegurează frunțile plecate, a fraților noștri romînii din robia tutulor.

Dinu.

Mici Polemici

Austria sare cu o Carte Roșie, după ce n'a purtat nici un războiu.

Carte roșie înțelegem să publice Bulgarii cari, bieții, au sîngerat atîta...

*

La Tg.-Neamț autoritățile au stabilit că bandiții mascați erau în număr de cinci.

De cînd lumea, numărul cinci este al tîlharilor...

*

«Evenimentul» mustră pe d. N. Iorga c'a avut o ieșire contra d-lui P. P. Carp.

—O ieșire care nu-i... miroase confratelui iașan.

*

Un raport sanitar arată că e lipsă mare de medici pentru multe posturi rurale.

Mofturi! Pikiu Iamandi le acceptă pe toate, numai să rămînă la club, aci în Iași.

*

Doi scriitori de comedii Capus și d. Fleva au fost aleși directori ai lui „Figaro".

Ce-i dreptul, numele de «Figaro» aparține tot unei comedii celebre.

*

Guvernul a permis, pentru eftenire, să se pescuiască „băbușca".

Dar tocmai acum «crapul» este oprit să circule.

...Să nu crape de ciudă băbuștele!

*

Un redactor al «Opiniei» arăta, mai eri, că animalele pătrund mereu în literatură, pe scenă, în romane.

— Dar par'că în politică nu?

Al. Const-Porcu, Crapenski etc. etc.

*

Pariziencele — constată un statistician — au crescut în talie.

Le-ar fi bucurat mai mult să se fi... subțiat în talie, credem noi.

Retragerea conservatorilor din parlament

Manualul perfectului opozant, prevede printre mijloacele de luptă contra adversarului și retragerea din parlament.

E o măsură legală și de care au uzat și vor uza toate opozițiile. Totul se reduce, în această ordine, la a se ști dacă momentul cînd se recurge la asemenea armă, a sosit.

Parlamentarii conservatori, au socotit venit acel moment și deci au luat deciziunea de a se retrage din parlament, acum, cînd mai sunt cinci ori șasz zile pînă cînd acesta va fi de drept dizolvat.

Motivul? Neprecizarea senzului în care urmează să se facă reformele, pentru cari stărue guvernul liberal.

Dacă ar fi să judecăm pe sfînta dreptate, eu cred că e o exagerare cînd se susține aceasta.

In adevăr, de cînd se discută chestiunea reformelor în parlament, atît adversarii cît și partizanii acelora, au arătat cu deamănuntul spiritul în care ele urmează a fi înfăptuite.

Marea majoritate a acelor cari au luat cuvîntul s'a exprimat, că reformele în chestiune sunt necesare. Singurile rezerve, ce am putut constata la unii dintre partizanii reformelor au fost, dacă momentul pentru a proceda la legiferarea lor, e bine venit.

De îndată însă ce chestiunea a fost pusă în toată amploarea ei, și acești din urmă s'au declarat gata a sta de vorbă pentru a face ca numitele reforme, agrară și electorală, să fie în adevăr utile.

Aceasta a făcut-o partidul conservator-democrat. Nu e admisibil, în adevăr, ca cei ce au urmărit discuțiunile, la cari a dat loc propunerea guvernului pentru reforme, să nu-și fi făcut o idee despre sensul acelora.

Nu e admisibil ca fruntașii partidelor, după atîta vorbire în parlament, să fi rămas încă străini de normele ce au să se păzească la legiferarea acelei propuneri. Și apoi, noi cei de pe aici, adică, cei cari trăim în provincie, știm că fruntașii cari trăesc în Capitală, au la îndemînă mulțimea de mijloace, de a cunoaște nu numai ceea ce se spune pe față, ci și în împrejurările mai lăturalnice, cari motivează o atitudine sau o alta.

S'ar părea însă «că pentru conservatori, judecînd după măsura, ce vor să ia, sensul în care urmează să se înfăptuiască reformele, ar rămînea încă un mare punct de întrebare.

Cu toate acestea noi stăruim a crede că senzul se știe, însă conservatorii ar dori o precizare mai mare și de s'ar putea să cunoască chiar proectele de legi, ce urmează a se aduce înaintea Constituantei.

Nu noi vom zice, că aceasta n'ar fi un bine. Căci de sigur e mult mai folositor să mergi la bătae, știind totul cunoscînd pînă în cele mai mici amănunte, tactica adversarului.

Poate fi însă obligat guvernul să facă asemenea declarațiuni, să-și ia cu alte cuvinte angajamente precise, angajamente cari într'un moment dat, chiar după alegerea Constistuantei, să-l pună în grea postură?

Cred că nu. Nu tot ce e bine a se zice, sau chiar a se face, este și obligator.

Noi socotim că din cele ce s'au urmat pînă astă-zi de la propunerea reformelor, sunt destule indicii asupra spiritului lor, și că prin urmare se poate trece la legiferarea lor.

V. I. Radu

NOTA ZILEI

Vot de blam.

Polemizînd—cum știe d-sa să polemizeze—cu profesorul Minovici, directorul serviciului sanitar. d-rul Sion nu poate atenua gravitatea unei favori de 3000 lei. Și atuncea scrie:

«Eu am căzut bolnav la 3 Iunie 1910 ora 8 seara, iar la 19 Iunie, somatic eu eram în stare că nu mai puteam scrie, iar sufletește îmi era tot una de s'ar fi dat d-nei d-r Sion 3000 de lei, ori de-ași fi fost aruncat într'o margine de drum. D-nii prof. Buicliu, Nanu-Muscel, Marinescu, Cantacuzino, Slătincanu și dr. Danielopolu, dr. Cazacu și dr. Lupu cari m'au îngrijit o pot spune».

De la acest pasagiu liric, trece la niște injurii de cîrciumă, ori de balamuc. Aceasta ne lasă impresia că medicii atît de mulți la număr nu l'au vindecat pe d-rul Sion la.., cap. E un vot de blam pentru doctorii curanți!

OAMENI ȘI LUCRURI

Scena și versul

Cînd zicem că poetul face sacrificii dramatizînd un mic conflict în numeroase pagini de versuri facem evident o figură literară. De fapt scriitorul se folosește de avantagiile mari ce dă versul acelora care-l mănuiesc cu talent și dibăcie.

Nici romanul, nici nuvela, nici schița în proză nu pot da unui subiect ca «Pustnicul» decorul de care are nevoie pentru a se susținea ca bucată literară. In schimb patruzeci de pagini de versuri îl îmbracă foarte bine, după cum, în alte împrejurări, un poet s'ar fi mulțumit, pentru acelaș subiect, cu un mic poem simplu, ori cu un sonet. Chestiune de inspirație. Și cu toate aceste spuneam, e un sacrificiu. Pentru că scriind un poem dramatic, d. Furtună simția fără îndoială că înfăptuește o lucrare fără șansă de a se servi de scenă teatrală, în adevăr, pentru că cerințele teatrului de astăzi nu îngădue recitarea unui dialog de zeci de pagini, în care acțiunea să fie înlocuită esclusiv printr'o serie de reflexii lirice, cu scurte intermezuri de acțiune... în vers.

Sunt acele numeroase și poetice reflecții pe care, fără îndoială, autorul le-a purtat ani de zile în mintea sa, în inspirația sa și pe care în loc de a le așterne în bucăți izolate, a ținut să le cimenteze într'o singură lucrare de inspiratiune mai vastă. Le-a recitat lungă vreme, în amintire; s'a lăsat legănat mereu de muzica lor, de psihologia lor, pănă le-a dat forma «poemului dramatic», fără a se mai opri de teama unei nepotriviri cu cerințele scenei de astăzi, — a scenei noastre care nu are extraordinare forțe teatrale ca să poată stăpîni un public teatral cu farmecul unor strofe lirice. Insuși epizodul cînelui — un *personagiu* în acțiune și dînsul! — arată că poetul s'a preocupat mai puțin de ideia unei dramatizări propriu zise.

Literatura noastră teatrală numără frumoase drame istorice — exclusiv istorice — în versuri. Firește, toate au adoptat versul clasic, cu cenzura largă, cu silabe numeroase, începînd cu «Răzvan și Vidra» al lui Hașdeu, în vers de 17 și 18 silabe, adevarat racinian; apoi dramele lui Alexandri, mai apropiate de necesitățile scenei, cu versul de 15 și 14 silabe, vers pe care-l vor pastra urmașii toți de la «Cometa» lui Anghel și Iosif pănă la cel mai nou — d-nii Sorbul în «Ion Vodă cel cumplit.

Dar d. Sorbul, într'o recenzie, pare mirat că Enric Furtună recurge la versul de 11 silabe în drame versificate. Cu toate aceste acest vers scurt îl întîlnim în mai toate piesele în versuri ale lui Shakespeare,—ritmul fiind păstrat și în traducerile regretatului St. O. Iosif. E versul la care adeseori au recurs Grillparzer, Ibsen, Heyse, Harancourt și nenumarați alții. Literatura germană, e drept, l'a întrebuințat mai mult de cît acea franceză de la care ne-am făcut educația auzului. Autorul rîndurilor de față în două traduceri din dramele Carmen Sylvei a înlocuit versul de 11 silabe—în «Ullranda» și în «Loiza»—prin versul de 14 silabe. Dar într'o încercare a sa ulterioară, «Mărioara»—în 3 acte— versul de 11 silabe a fost integral păstrat și lucrul n'a mers mai puțin armonic.

Dar e vremea să încheiem și o vom face în notele de Luni.

Rodion

D. Dr. Sion și medicii sanitari

Publicînd acest proect de regulament, ținem să atragem atenția asupra două părți, relevate de prietenul nostru, d. profesor Mezincescu, în ședința de Luni, 14 Aprilie, a Consiliului sanitar și asupra cărora corespondentul nostru din Capitală, a omis a ne da relațiuni în darea de seamă ce ne-a făcut'o asupra acestor ședințe.

In primul rînd d. profesor Mezincescu a cerut să se suprime dispoziția din art. 8—prin care și medici primari de județ — și cei de circumscripție urbană sau rurală, să poată fi însărcinați cu predarea de cursuri (Cursul de Legislație Sanitară) întru cît aceasta este de natură a jigni pe medici. care se pot găsi între elevii unor colegi ai lor mai tineri—și poate chiar mai puțin pregătiți de cît iei. De altfel aceasta este și contrarie legii sanitare.

In al doilea rînd, d. profesor Mezincescu a pus în lumină dispozițiile art. 5—relative la buletinul de frecventare și calificare—și mai ales partea finală a acestui art. 5—cu calificarea valorei intelectuale și culturale *a medicilor chemați la cursuri.*

In afară de redactarea caraghioasă—se uită că e vorba de medici — uneori funcționari vechi—și că rostul cursurilor, e numai de a le da putința să se puie în curent cu lucrările noi în specialitatea lor, nu de a institui jurii care să se pronunțe asupra valorei intelectuale *și* culturale *a medicului chemat la cursul de perfecționare.*

D. Sion dorește—ca să facă din cursurile acestea, comisii de disciplină și cu ele un triaj al medicilor după anumite considerații și de aceea le institue fișe, *și îi* judecă *asupra* valorei intelectuale *și* culturale.

In art. 6 se arată că fișele acestea vor servi drept criteriu la înaintarea, transferarea și punerea la retragere din oficiu a medicilor. Și d. Sion va avea grijă, de sigur, să încondeieze toți așa cum îi va plăcea.

Dispoziția aceasta a regulamentului d-lui Sion este așa de revoltătoare și jignitoare pentru tot corpul medical și suntem siguri că medicii vor ști să se ridice în potriva iei

Legea sanitară din 1910 nu a înțeles ca cursurile de perfecție să fie întrebuințate în acest scop — și d. Sion face prin regulamentul său o interpretare a legii care va deveni foarte primejdioasă medicilor.

Proectul de Regulament

al învățămîntului de perfecționare pentru medicii, — așa cum a fost prezentat de Direcția Serviciului sanitar.

(Aplicațiunea art. 44 din lege.

Ar. 1). Se înființează un ciclu de cursuri periodice numite *cursuri de perfecționare*, destinate a reîmprospăta cunoștințele medicilor dependinți de Direcțiunea Generală a serviciului sanitar. Aceste cursuri sunt anuale, ele vor începe la 1 Noembrie a fie-cărui an; vor dura în fiecare an 4 luni și anume: de la 1 Noembrie pînă la 20 Decembrie. Se vor întrerupe apoi de la acestă dată pînă la 10 Ianuarie a anului următor, cînd se vor continua regulat și se vor încheia la 25 Martie. Direcțiunea sanitară va avea să suporte cheltuelile ce vor necesita aceste cursuri. Ea se va înțelege cu Directorii ori șefii institutilor, laboratoriilor, clinicilor ori serviciilor de spital în cari au a se ține; iar la nevoie și cu Ministerul de Instrucțiune, Eforia Spitalelor Civile, Epitropia Sf. Spiridon, în instituțiile cărora se țin aceste cursuri.

Art. 2) Aceste cursuri se institue pentru medicii de circ. rurală și medicii de spital. In fie-care an vor fi admiși la ele în ordine alfabetică a numelui, cîte o cincime din numărul acestor medici, de fiecare județ. Direcțiunea sanitară are însă latitudinea de a reduce această proporție, cînd aceasta este cerut de starea epidemică a județului ori ce mijloacele bugetare ce-i stau la dispoziție pentru susținerea acestor cursuri.

Art. 3) Direcțiunea Generală sanitară va întocmi de la 1—5 Octombrie un tablou pentru medicii de circ. rurală ce au a urma ciclul de cursuri din anul acela. și alt tablou pentru medicii de spitale. Se vor înscrie în acele tablouri acei cărora le vine rîndul după lege cît și acei cari, în cursul anului vor fi fost trimiși de Consiliul Sanitar Superior, în mod forțat la asemenea cursuri. Pînă la 15 Octombrie se va face cunoscut tuturor medicilor ce au a urma cursurile din acel an. Pînă la 1 Noembrie se va comunica profesorilor însărcinați cu cursurile anului respectiv, tablourile de elevi ce'i privesc.

Art. 4) Nimeni nu se poate sustrage de la aceste cursuri, de cît pentru motive găsite valabile de Direcțiunea Generală sanitară. Cel dispensat însă, va urma cursurile anului viitor.

Art. 5) Pentru a asigura putința unei

consecinţe de tras din aceste cursuri, se institue: *buletinul de frequentare şi calificare.* O condică cu matcă va cuprinde buletine detaşabile destinate acestui scop Direcţiunea va îngriji a trimite în primele zile ale lunei Noembrie fie-cărui profesor cîte un buletin pentru fie-care elev. *La terminarea cursului profesoral e ţinut a înapoia Direcţiunei toate buletinele, după ce va fi notat în ele frequentaarea elevului respectiv şi impresiile ce va fi căpatat despre el, după lucrările ce elevul va fi făcut în cursul celor 4 luni de curs, după discuţiile, coloquiile etc. ce va fi avut cu el în acest timp, în fine pe baza ori cărui mijloc ce va fi găsit bun spre a se convinge despre* **valoarea intelectuală şi culturală a acelui elev**. Direcţiunea va îngriji ca aceste buletine să fie lipite, fie-care la locul lui în condica cu matcă care *astfel reconstituită va fi păstrată cu aceiaşi îngrijire caşi* **cazierul personalului.**

Art. 6.—*Comisia de disciplină, este obligată a ţine seama cu toată scrupulozitatea, de clarificările din aceste buletine, pe lîngă celelalte notaţiuni din foile de serviciu ale casierului, cînd este să se ocorde unui medic o înaintare ori o favoare prin permutare,* precum şi *atunci cînd este de a se* **da o hotărîre pentru punerea la retragere din oficiu.**

Art. 7.—Cursurile cari vor fi urmate în mod obligator de către medicii de circ. rurală sunt:

1) epidemiologia cu lucrări ori demonstraţiuni practice în legătură cu ea (50 şedinţe), 2) Curs clinic de boate infecţioase (nu se vor neglija boalele iufecţioase ale vristei copilăriei) (80 şedinţe), 3) Demonstraţiuni clinice de boale de ochi (30 şedinţe), 4) Discuţiuni, conferinţe şi lămuriri privitoare la legile şi regulamentele sanitare, modul şi dificultăţile lor de aplicare (15 şedinţe), 5) Demonstraţiuni de medicină legală (20 şedinţe), 6) Demonstraţiuni obstetricale (cît se va putea pe bolnave nu pe manechin) (20 şedinţe), 7) Demonstraţiuni clinice şi terapeutice asupra sifilisului (30 şedinţe), 8) Demonstraţiuni clinice şi terapeutice asupra chirurgiei de urgenţă şi primelor ajutoare în accidente (30 şedinţe).

Se vor putea numi pentru fiecare curs unul sau mai mulţi profesori.

In afară de aceste cursuri e de dorit ca elevul să-şi întrebuinţeze timpul ce i-ar mai rămînea disponibil şi în frequentarea benevolă a altor cursuri şi instituţiuni de cultură medicală. Elevul are dreptul de a face să i se noteze de cei în drept frequentările benevole; comisia de disciplină va ţinea seamă de ele la momentul oportun.

Art. 8.—Pînă la 1 Iulie, Direcţiunea sanitară va comunica profesorilor ce au a lua parte la învăţamîntul ce are să înceapă la Noembrie viitor, cursurile cu cari sunt însărcinaţi.

Fie-care profesor, va stabili detaliile cursurilor ce are a ţine şi le va comunica şi direcţiunei sanitare în cursul lunei Octombrie.

Direcţiunea are dreptul, în înţelegere cu profesorii respectivi, de a le modifica. Tot în înţelegere cu ei, în cursul lunei Octombrie, se va stabili orariul cursurilor.

Profesorii însărcinaţi cu aceste cursuri vor fi: profesori universitari, medici primari, asistenţi ori şefi de clinică, ori la laborator, ori de Institut. Acestora din urmă li se va putea da o asemenea însărcinare numai întru cît şefii serviciului, ori institutului, ori laboratorului căruia aparţin, vor lua însărcinarea de a li pune la dispoziţie materialul necesar pentru demonstrări practice.

Pentru cursul de de legislaţie sanitară se *va însărcina un medic cu experienţă practică în această direcţiune, precum un actual ori fost inspector sanitar, medic primar de judeţ, de circ. urbană ori chiar rurală.*

Art. 9.—Celor însărcinaţi cu aceste cursuri li se va plăti 50 lei de şedinţă. Un carnet de prezenţă se va pune la dispoziţia fie-cărui profesor, în care el va nota data fiecărei şedinţe şi lucrările făcute. O şedinţă nu va fi mai mică de o oră şi jumătate Se va răspunde de direcţia sanitară costul materialului de demonstraţiune consumat pentru demonstraiunile şi lucrările elevilor.

Articol adiţional Invăţămîntul de perfecţionare va intra în funcţiune de la 1 Noembrie 1914. *Deocamdată el se va face numai în Bucureşti şi numai pentru medicii de circ. rurală. Pe măsură ce legea bugetară va pune mijloacele la dispoziţie, el se va întinde şi la medicii de spital şi se va ţine şi la Iaşi.*

SE RECOMANDĂ:

pentru o combatere raţională, eficace şi eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI

„Verdele Urania"

saramură nesolubilă, inofensivă şicu efect sigur.

Se recomandă:

pentru combaterea COCCHYLISULUI.

„Albastrul Urania"

tratament raţional, eficace şi eftin.

Ambele se găsesc la depozitul de Maşini Agricole Arthur N. Thaller, str. Ştefan cel Mare 29.

Epitropia Generală
a
Casei spitalilor şi ospiciilor Sf. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că, în ziua de 8 Mai a. c. oarele 9—11 a. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publica cu oferte sigilate pentru furnizarea materialelor de pînzeturi şi altele notate mai jos, necesare spitalelor acestei Case şi anume:

8000 metri pînză de bumbac fire resucite sau Romburg de 85 ctm. lată
2000 metri pînză de bumbac de 100 ctm. lată.
6000 metri americă cu dungi roşe de 85 ctm. lată.
2000 metri de zefir albastru de 100 ctm lată
1500 metri pistră de In gri albă de 105 ctm. lată.
1200 metri pînză de mindire de 105 ctm. lată.
1200 metri flane barchet alb de 80 ctm. lată.
1000 metri hasa de 90 ctm. lată.
1000 metri indiană de 105 ctm. lată.
1000 metri oxfort p. scutice de 80 ctm. lată.
800 metri doc gri de 115 ctm. lată.
800 metri materie grade livre de 80 ctm. lată.
800 metri flane barchet colorat de 80 ctm. lată.
600 metri materie ţesută alb cu negru de 115 ctm. lată.
500 metri doc ecrn de 100 ctm. lată.
400 metri zefir carele de 100 ctm. lată.
600 pachete bumbac Harland No. 8.
1000 bucăţi şervete de olandă de 60 | 85 ctm.
100 bucăţi cergi sere cu iniţialele E. Ş. S cusute de $\frac{1\text{mt } 40}{2\text{mt } 20}$

Concurenţii sunt invitaţi a se prezenta în acea zi însoţiţi de o garanţie provizorie de 2000 lei, iar cea definitivă va fi de 10 la sută asupra sumei rezultată la licitaţie.

Licitaţia se va ţine conform Art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Licitaţia se va face în parte sau în total după apreciarea Epitropiei.

Condiţiunile şi ori ce alte informaţiuni se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru la serviciul Ad-tiv din cancelaria Epitropiei.

No. 02576 17 Aprilie 1914

INFORMAŢII

« Evenimentul » amestecă fără nici un rost pe d. profesor Mezincescu când să facă din nou reclamă d-rului Sion că e „cinstit şi serios".

Am spus mai de mult că în chestiuni sanitare «Evenimentul» e guvernamental pentru motive binecuvîntate. In ce priveşte imobilul Institutului de chimie unde „Evenimentul" cunoaşte pînă şi numărul cuielor bătute în pereţi şi pe care-l arată «administrat» de Credilul Fonciar vom, reveni ca să arătăm toate combinaţiile cari fac din confratele nostru de opoziţie un ziar foarte docil în chestii sanitare. Imobilul este... mobilul după cum se va vedea.

In aceiaşi notiţă ziarul pomeneşte încă odată de „afacerea" pusă la cale sub foasta direcţiune sanitară, inchirierea imobilului Sturza.

S'a arătat aci ce economii realizează Statul prin închiriarea acelui imobil prin strămutarea servicilor sanitare diverse inclusiv.

Institutul de chimie pe care redactorii «Evenimentului» de acord cu alte persoane interesante, au reuşit a-l menţinea în strada Carp.

In ce priveşte „afacerea" în imobilul Sturza, poate „Evenimentul" să iee informaţiuni de la d. Vasilică Dimitriu, profesor universitar şi proprietarul zisului imobil. Dl. Dimitriu este încă ni se pare, membru în clubul Asanatorilor şi Dezinteresaţilor pe care-i reprezintă «Evenimentul»

Cu ocazia zilei de 10 Mai se vor face o sumă de inaintări în armată.

In acest scop se lucrează la ministerul de răsboiu pentru alcătuirea tablourilor.

La toamna viitoare, odată cu începerea cursurilor pe 1914—15, cursurile superioare ale liceului, se crede că nu vor mai fi trifurcate, adică cele 3 secţii, reală modernă şi clasică, ci secţia modernă va fi unită cu secţia clasică.

Amintim publicului ieşan că astă-zi Sîmbătă 19 curent, are loc concertul dat de d. Mihail I. Barbu, care în mai multe rînduri a pus în evidenţă marele talent cu care este dotat.

Indemnăm dar publicul de a incuraja pe acest artist de merit luînd parte în număr cît mai mare la acest concert.

Depozitul de medicamente al judeţului a început a fi mutat în casele serviciului sanitar din strada Lascar Catargiu, De Sfîntu Gheorghe se va instala tot acolo serviciulul sauitar al judeţului, serviciul antirabic etc.

Gustaţi

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

De la sf. Spiridon. — Cei de la Epitropia sf. Spiridon continuă a-şi lua în serios misiunea de cîrpaciu. Cîrpaciul, după o legendă veche, tae poalele ca să pună spate şi vice-versa.

Tot aşa procedează şi Epitropii. Desfiinţază într'o parte şi înfiinţează în altă parte.

Aşa, după ce au congediat maicele îngrijitoare de bolnavi, au desfiinţat pavilioanele de izolare. Or, la acele pavilioane funcţiona ca medic secundar, d-na dr. Savini.

Intru cît d-sa era numită prin concurs, evident că trebuia să i se caute alt loc. Şi locul fu găsit la *oftalmologie.*

Insă o mică dificultate intervine. D-na dr. Savini a dat concurs pentru *medică* nu pentru oftalmologie.

Se întreabă lumea, cum se poate ca d. dr. Manicatide, care, de sigur a făcut această transferare, să procedeze în modul acesta? Se poate aşa uşor, prin simplu « decret », fie chiar al Epitropilor sf. Spiridon, să se improvizeze specialişti în medicină?

Nu e aceasta procedare de cîrpaciu?

Se ştie ce gălăgie făceau liberalii, cînd sub guvernele trecute conservatoare, vedeau cîte un avocat pe la Primărie.

I-am întreba dacă astăzi mai rămîn cuprinşi de aceiaşi nobilă indignare, cînd în fiecare zi se văd stăruitori prin Camera Primarului şi ajutoarelor? Negreşit un avocat poate fi angajat de Primărie pentru anume procese, în cari dînsul este considerat ca specialist. Pentru aceasta însă nu e nevoe ca dînsul să stea toată ziua în Primărie.

Asară s'a dat rezultatul lucrărilor scriptice de la examenul de capacitate al elevilor normalişti.

Din 82 prezenţi la lucrările scriptice au fost admişi la probele orale 73 candidaţi, fiind respinşi 9.

Probele orale au început astăzi la amiază şi se vor ţinea în localul şcoalei normale « Vasile Lupu ».

Cassa meseriilor.—Din darea de samă a Casei centrale a meseriilor, creditului şi asigurărilor muncitoreşti, pe anul financiar 1912—1913, an care începe la 1 Aprilie 1912 spre a se termina la 31 Martie 1914, extragem cîteva date, cari sunt interesante.

Mişcarea timbrelor, căci se ştie că prin acest mijloc se încasează taxele fixate de lege de la lucrători şi patroni, în cursul anului citat, stă aşa:

Timbre pentru boală: Timbre emise în valoare de 3,800,175 lei. Vîndute pentru 2,639,805 lei 30 bani.

Timbre pentru invaliditate. Emise în valoare de 2,377, 380 lei. Vîndute pentru 1,898,863 lei 20 bani.

Concursul de oină ce se ţinea în fie-care an în oraşul nostru la 10 Mai, între elevii şcoalelor secundare din localitate, a fost contramandat, fixîndu-se ca acest concurs să se ţină la 25 Septembrie iar congresul general între elevii şcoalelor secundare din ţară a fost fixat pentru 5 Octombrie.

Acest concurs gereral se va ţine în oraşul nostru, pe platoul de la Copou.

Bursa noastră de valori a avut iarăşi o zi slacă. S'au făcut puţine afaceri, s'a negociat un restrîns număr de valori şi cursurile au înregistrat scăderi variind între 8—7—5 puncte.

O explicaţie precisă a acestui fenomen nu există pentru că n'a survenit nimic, de ordin extern sau intern, care să creeze o situaţie rea.

Imprejurările sînt însă astfel că ele favorizează speculaţiunea a baisse.

Iată acum şi cursurile de încheere alezilei de ieri în comparaţie cu cota precedenta:

Banca Agricolă 556—(557);
Banca Romînească (purtător) 766 - (767)
Banca Generală Romînă 2227—(2235);
Banca Comereială Romînă 660 - 659—(652);
Soc. Dacia Romînia 1623—1622—1620—1618 - (1625;
Soc. Naţională 1.110:
Soc. Generală 1.150—(1.155).

Pe bani gata au încheiat numai: Scrisuri urbane Bucureşti 5 la sută 96.45.

Intru ziua de 22 April au fost convocaţi, în conferinţă la Mitropolia Moldovei, toţi superiorii şi superioarele mînăstirilor din această eparhie.

Se vor discuta chestiuni eclesiastice importante.

Se crede că d. dr. Sion mergînd la Vaslui se va opri la Bîrnova pentru inspectarea spitalului de tuberculoşi.

Constatările d-lui dr. Sion.— D. dr. Sion, directorul general al serviciului sanitar, sosit azi dimineaţă în localitate, a plecat cu automobilul judeţului însoţit de d. inginer Hălăceanu şi d. dr. Floru, *medic şef al oraşului*, la Sculeni, unde a inspectat lucrările noului spital jubilar ce se clădeşte de d. Hălăceanu, rămînînd complect mulţumit de modul cum se execută lucrarea şi hotărînd a se modifica planul de clădire a pavilionului de contagioşi mărindu-l.

De aci au plecat la Bivolari şi au vizitat spitalul de acolo şi rămînînd a se interveni ca şi aici să se clădească un spital nou, tip mai mic.

In urmă însoţit numai de d. medic şef al oraşului a plecat în inspecţia Vilei Grierul.

Astăzi dimineaţă d. dr. Sion a plecat la Vaslui.

*

Dacă nu suntem indiscreţi, ne-am exprima mirarea că directorul general a plecat în judeţ cu medicul primar de oraş, răpindu-l de la ocupaţiile d-sale, în special de la direcţia şcoalei de agenţi sanitari unde d-rul Sion s'a formalizat cîndva de întărzierea d-rului Tudor, întărziere de exact 15 minute.

O altă nedumerire mai avem. Dacă d. dr. Sion, conform obiceiului va da publicităţii constatările pe care le-a făcut, cu glas tare, la Bivolari, despre reparaţiile făcute în valoare numai de 2000 din 18000 lei acordaţi fostului prefect de judeţ d. Costachi Negruzzi. Credem că, indiscret cum este, d. dr. Sion va da publicităţii cele constatate în ziarul «Facla», ca să reproducă şi „Evenimentul" care are vechi poliţe de achitat d-lui Costachi.

Una din cele mai frumoase reprezentaţii cinematografice a întregei stagiuni de iarnă, va fi dată poimîne Luni 21 April în vasta sală a Circului Sidoli. Această reprezentaţie special organizată în beneficiul societăţei «Salvarea» din oraşul nostru, va fi o adevărată serbare.

Programul escepţional de bogat va străluci prin cele mai alese filme, anume rezervate pentru acest spectacol festiv: cele mai frumoase piese, comedii alese, vederi instructive, călătorii etc.

Indemnăm pe ieşeni să asiste la această reprezentaţie festivă al cărei venit e destinat „Salvărei" una din cele mai folositoare societăţi particulare din oraşul nostru, care aduce publicului suferind cele mai reale servicii.

Biletele de intrare sunt de vînzare de pe acuma la farmaciile dr. Căpăţînă, dr. Konya, Werner, dr. Răteanu, Jellea şi Adace şi în seara reprezentaţiei la cassa Circului Sidoli.

La 21 şi 22 Aprilie a. c. se va face a 65-a tragere la sorţi a scrisurilor Creditului Funciar Urban din localitate conform art. 53 din legea creditelor funciare.

O delegaţie de locuitori din str. Morilor s'a prezentat azi dimineaţă d-lui ajutor de primar, M. Tomida, cerîndu-i pentru a doua oară, repararea numitei străzi.

D. Gonst. Mahalu, primarul comunei Rediu-Mitropoliei, a fost suspendat pe 2 luni, sub acuzare de abateri grave de la datorie.

D. Const. Benuce, primarul comunei Podul-Iloae a fost revocat din funcţiune.

Societatea ortodoxă naţională a femeilor romîne va da o serbare în grădina Copou, în zilele de 24 şi 25 Mai a. c.

P. C. Teoctist Stupcanu, stareţul mînăstirei Neamţ, demisionînd din această demnitate, Mitropolia Moldovei a numit în locu-i o comisiune înterimară compusă din protosinghelul Veniamin Popescu preşedinte şi Daniei Tomescu şi Ioachim Filipovici membri.

Pentru examenele de ajutori-învăţători, care se va ţine în luna Mai s'au înscris următorii suplinitori din jud. nostru:

Vasile Sterienescu şi Elena Sterienescu (Gropniţa), Maria Codrescu (Vlădeni), Maria Opărică şi Preot C. Matei (Rediu Mitropoliei, şi N. Georgescu (Ţipileşti).

La liceul militar din localitate vor avea loc în cursul acestei luni 2 licitaţii publice; una la 22 Aprilie a. c. ora 10 dim. pentru aprovizionarea cu cărţile de studii iar a doua la 24 Aprilie a. c. aceiaş oră pentru aprovizionarea cu materialul cuprins în 5 categorii.

Iată noul program de astă-seară Sîmbătă al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

„Sacrificiul unei mame", zguduitoare dramă din viaţa modernă; o admirabilă desfăşurare în care se oglindesc zbuciumările sufletului şi chinurile vieţei. In rolul principal apare celebra artistă dramatică d-ra Erna Morena.

Pentru un papagal, scene comice.

The Envalle, scene artistice-sportive de varieteu (cinematografieri).

Tîndală înlocueşte pe doctor, scene foarte humoristice.

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 20 Aprilie; două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical:

Misteriosul Hilton, extraordinară desfăşurare. film care a făcut încunjurul lumei. In rolnl principal apare „d-ra Adriana Costamagna". In timpul înregistrărei cinematografioe a acestui film, d-ra Costamagna a căzut victima unui groaznic accident, fiind atacată de o panteră; această scenă, despre care au avut telegrame toate ziarele, este redată în film, graţie prezenţei de spirit a operatorului, care neoprind aparatul a înregistrat întreg accidentul.—Postulantul, comedie daneză, interpretată de artiştii-comediani scandinavi.—Varieteu: «Le Petit Severus» micul cîntăreţ şi dansator; excentricul imitator de cîntăreţe. Copilul miraculos în producţiile sale admirabile.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—"1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

După cum am anunţat Curtea cu juri îşi va începe şedinţele de la 1 Mai. Curtea va fi prezidată de d. Grigorovici. Şedinţele se vor ţine în sala societăţei de gimnastică, sport şi muzică.

In sesiunea de Mai se vor judeca următoarele procese:

Joi 1 Mai, C. A. Cristea şi Gr. Gogea pentru delict electoral.

Vineri 2 Mai, Simion Herman pentru lovire cauzatoare de moarte.

Sămbătă 3 Mai, Gh. Guma Talabă pentru lovituri cauzătoare de moarte.

Luni 5 Mai, Onofrei Pădure, omor cu voinţă.

Marţi 6 Mai, Gh. Cazacu pentru atentat la pudoare.

Mercuri 7 Mai, D. Buhan pentru omor cu voinţă.

Joi 8 Mai, Gh. Nicolai Ciornei, pentru loviri cauzatoare dc moarte.

Vineri 9 Mai, Gh. Antighiu pentru omor neisbutit dar săvărşit.

Luni 12 Mai, Gh. Alexandrescu Plop, Gh. N. Oană şi I. Onescu pentru loviri cauzatoare de moarte.

Şedinţele acestei Curţi vor lua sfîrşit Mercuri 14 Mai a. c.

Diverse.— In şedinţa de Joi a Senatului s'a votat recunoaşterea cetăţeniei d-lui Victor S. Pop, funcţionar la C. F. R. din Iaşi.

— Locuitorul Iacob Ianculovici a reclamat poliţiei că i s'a furat de pe imaşul de la Moara de Vînt o vacă sviţereană.

— In strada Crucei No. 66 s'a constatat un caz de scarlatină la copila locuitorului Costache Patras, în etate de 7 ani. Pacienta a fost internată la Sf. Spiridon.

Circulara d-lui C. Dissescu

Cu privire la activitatea extrașcolara

— Șezătorile —

Chemarea noastră e pentru munca rostită în aceste vechi și spontane întocmiri din viața socială. Dați-le forma potrivită a vremii, ca săteanul să afle în ele un centru de viață culturală.

Aduceți-le din casa unde se țin și acum, la școală. Nu dați nimănui să înțeleagă că aducîndu-l în școală, îl aduci la învățătură. Mîndria omului în vîrstă, nu primește să fie învățat de un tînăr, chiar atunci cînd acestă învățător. Chemați-i pe toți ca la o vechc șezătoare de vorbă, de glume și de lucru.

Pentru a întocmi «șezătorile» se cere o lucrare de pregătire. Să formați convingeri. Șezătorile vor începe toamna cînd încetează munca cîmpului; cam după Sf. Dumitru.

Le țineți seara, odată pe săptămînă bunioară și acesta pînă cînd pămîntul va chiema iar la muncă, brațele cari s'au odihnit și mintea care s'a hrănit cu lumină.

In casa unde locuiți și care e *școala* primiți pe fie-care cu vorbă prietenească. Harnica învățătoare va întîmpina cu aceiași dragoste pe fete și femei, cari totdeauna vor veni acolo cu lucru. Ea le va îmbia la isvoade frumoase și prin sfat, de la una la alta, va ajunge să le convingă încet, zi cu zi, de frumusețea fără de asemănare a artei noastre.

Dar nimic mai înălțător de cît să vezi în aceste șezători, pe medic de pildă, pe agronom, pe administrator pe împărțitorul de dreptate și totdeauna pe preot. Preotul sfințește cu prezența lui toată munca noastră. Tînăr sau bătrîn, el are totdeauna ascendentul maturității înțelepte și încercate, iar săteanu îl privește și-l ascultă cu un sentiment în care se amestică fiorul religiei.

Vor fi la început puțini oameni. Nu vă descurajați. Un învățător nu trebue să se descurajeze nici odată. Incepeți cu ori cît de puțini. Dacă munca ce o săvîrșiți e plină de suflet și dacă știți a lucra cu pricepere, oamenii vor veni din ce mai mulți.

Dar dacă din mulți cîți au fost la început. vor rămîne puțini, tot nu vă descurajați.

E o greșală poate. Gîndiți-vă la toate și înlăturînd greșala veți cîștiga lumea.

Nu socotiți că o muncă așa de grea se risipește pentru puțin.

Acesta ar fi cel mai rău gînd.

Dacă vorba ce spune acolo e sinceră, ea e pentru împărtășirea unui neam întreg-

Să nu uitați că o predică rostită cîtor-va oameni, fie și pe înălțimea unui munte pustiu din Palestina poate să străbată lumea cu puterea adevărului său și să trăiască dealungul tuturor veacurilor.

Șezătoarea odată întocmită, iată ce veți face :

1) Comunicați faptele săptămînei de la o șezătoare la alta.

2) Dați învățătura ce o credeți potrivită. (Vezi problemele ce se pun în muncă pentru ridicarea poporului). Cîte puțin din totul ce vă propuneți.

3) Căutați și deprindeți la cîntare pe toți oamenii. Dar ar fi frumos să se auză aici și un fluer, un cimpoiu, o doină din gură.

4) Țineți sfat și dați lămurire în orice chestiune ridicată de nevoile oamenilor.

5) Dacă există un aparat de protecție sau cinematograf școlar, întrebuința-ți-l acum, tot așa și ilustrațiile, fotografiile și albumele.

Ele vor arata concret, ceia ce s'a descris frumos.

6) După partea distractivă a șezătorilor, urmează întrebuințarea cărților pentru popor. Iată ceasul cel Mare de lucru, al bibliotecelor populare. Pentru aceasta, a trageți luarea amintea asupra unor cărți, în legătură poate cu ce s'a vorbit în Șezătoare și chiar și fără de aceasta. La început, vor cere cartea unul, doi. Cel ce a cetit-o, va interesa pe vecinul său și acesta o va cere pentru el. Incet, încet, se capătă și gustul de cetire. Și nouă aceasta ne trebuie. Pentru sufletul poporului nostru, cartea e nn tonic.

Prin carte ne-am trezit la viața romînească în zilele lui Gh. Lazăr, prin carte ne vom păstra și întări în zilele noastre.

Dacă credeți în victoria spiritului, dați poporului cărți.

In aceste șezători, împrăștiați cu cuvîntul cel bun, care ca un grăunte sămănat conține în chip virtual fericirea acestui popor. Inima lui ca un ogor prielnic, așteaptă să-l fecondeze.

Aici veți forma dispozițiile sufletești ale poporului și-l veți pregăti pe el pentru momente mari în viitor.

Pentrn aceasta, munca ce se săvîrșește trebuie să fie sinceră, o muncă tăcută, fără pic de vilvă în jurul ei, munca aceia care mînă pe oameni și pe națiuni inainte.

(va urma)

ULTIME INFORMAȚII

■ *După cum arătăm la primele informațiuni, nu avem nici un cuvînt să credem pe cuvînt pe anonimul „Evenimentului“ că nu mai au nici un interes în închiriarea imobilului din strada Carp ocupat de institutul de chimie al Statului.*

Ca dovadă și ca să fim precizi cerem d-lui Rudolf Suțu să declare că acel imobil, pe care a reușit „Evenimentul“ să-l închirieze din nou serviciului sanitar, nu mai este posesiunea erezilor dintre care face parte și d. Suțu.

Că-l administrează Creditul pentru încasarea ratelor întîrziate, aceasta e numai un nou motiv ca d. Suțu să ofere tot concursul „Evenimentului“ pentru închiriarea zisului imobil către Stat în bune condițiuni pentru... proprietari.

E destul de clar?

■ *Pentru a 32-a aniversare a morței lui Vasile Conta, va avea loc, Duminică 20 Aprilie ora 10 dimineață, la cimitirul „Eternitatea“, un pelerinaj din inițiativa societății de Cultură pozitivă.*

D-nii dr. Zosin și C. R. Ghiulea vor rosti cîte o cuvîntare.

Participanții se vor întâlni la ora 9 dimineața în Piața Unirei.

■ *Sesiunea actuală a Parlamentului va fi închisă Marți 22 Aprilie, cînd prezidenții vor declara conform Constituției dizolvate de drept adunările legislative*

Un decret regal va ficsa în urmă zilele in care vor avea loc alegerile pentru Constituantă.

In intențiunea guvernului este ca alegerea pentru colegiul I de cameră să aibă loc în ziua de 11 Mai, pentru colegiul al II-lea la 20 Mai și pentru al III-lea la 22 Mai.

Cît despre alegerile pentru Senat ele vor avea loc la 24 Mai pentru colegiul I și la 26 Mai pentru col. III lea. Colegiile universetare vor fi convocate pentru 28 Mai.

■ D, rector C. Stere se întoarce mîni în localitate venind din străinătate.

■ *Probabil că unii din reprezentanții liberali ieșeni, astăzi în Cameră, vor candida pentru Constituantă, la Senat.*

Intre aceștia pare a fi și d. Teodor Vasiliu, actualmente ales al colegiului al II-lea de Cameră.

■ *Astă-zi a fost depus la Senat, un proiect de lege din inițiativa parlamentară care prevede ca taxa vamală de import asupra zaharului să fie micșorată cu începere de la 1918 la 10 lei pentru suta de kilograme, această taxă va fi menținută ast-fel pe un timp îndoit de cît acel în care fabricele de zahar vor fi vîndut zaharul cu mai mult de 90 bani hilogramul.*

■ **Judiciare.—**

— Inaintea Curței de Apel secția I-a continuă dezbaterile cu privire la procesul dintre M. Sturdza și Marcu Fischer pentru reziliarea contractului.

Eri după d. Al. A. Badareu a pledat d. P. Sion, iar astă-zi are loc pledoaria d-lui Matei Cantacuzino.

— Curtea de Apel s. II a condamnat pe Iulius Gugman să plătească soției sale Safta Eliza Gr. Porfiriu pentru întreținerea și educația copilei Mărioara o pensiune de 50 lei lunar.

— Aceeaș Curte a respins apelul făcut de V. Gh. Mihalache și Elisabeta Dumbravă contra sentinței tribunalului Neamț, prin care numiții sunt condamnați să plătească cîte 50 lei amendă și 25 lei despăgubiri civile.

— A fost admisă opoziția inculpatului I. Dumitrescu, reformîndu-se sentința Tribunalului Bacău s. I prin care era condamnat la 200 lei amendă și 100 lei despăgubiri civile pentru calomnie și în consecință a fost achitat.

— In ziua de 29 Aprilie a. c. se va vinde prin licitație publică mărfurile falitului Ioan Iacobescu din satul Valea Lupului com. Uricani.

N. V. LEONESCU

AVOCAT

Oarele de consultație 8—10 a. m. și 5—7 p. m.

— Strada Asachi 10 —

FARMACIST

Licențiat sau Asistent, găsește loc imediat la Farmacia Rotbard Iași. In timpul verei va funcționa la Farmacia din Slănic Moldova.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei“

Serbarea zilei de 1 Mai

— Liniște la Sofia și Roma —
— Grave dezordini la Triest —

Triest —Cu prilejul serbărei zilei de 1 Mai, s'au produs încăerări între lucrători și naționaliștii italieni. Poliția a intervenit.

Un italian a fost rănit cu o lovitură de cuțit. S'au făcut 29 arestări.

*

Sofia.—Sindicatele lucrătorilor socialiști au străbătut stradele, cu ocazia zilei de 1 Mai, fără incidente.

Dînșii au manifestat în mod pașnic în fața Sobraniei și au remis prețedinților Sobraniei și Cousiliului, un memoriu cuprinzînd revendicările lor minime.

*

Roma.—Serbarea muncitorească a zilei de 1 Mai s'a trecut în toată Italia, cu liniște. Cea mai mare parte din lucrători s'au abținut de la lucru.

Meetingurile organizate de socialiști s'au ținut cu desăvîrșită ordine.

*

Triest.—Noi ciocniri s'au prodas după amiază între italieni și sloveni. Poliția a intervenit operind 15 arestări.

In cursul zilei întregi s'au operat 54 arestări.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.—Buletinul de seară - Descreșterea catarului și îmbunătățirea în starea împaratului continuă.

Descoperiri miniere

Belgrad.—După „Stampa“, inginerul u nei antreprize franceze a găsit lîngă satul Zlota urme de mineraluri bogate în aur și aramă.

Ciocnire de trenuri

Maînz.—Lîngă Niedersaulheim, un tren ordinar a tamponat un tren de marfă. Voagoanele celui dintăi au fost precipitate pe un povîrniș.

Trei persoane—între care și mecanicul —au fost ucise : cinci grav rănite ; numeroase rănite nșor.

Conferința d-lui Jules Brun la Paris

Paris.— D. Lahovari a prezidat ieri conferința foarte aplaudată a d-lui Jules Brun, ținută la universitatea analelor, la care au asistat numeroși romini aflători în Paris, și amici ai Romîniei.

D. Jules Brun, care și-a făcut din Rouînia o a doua patrie și care este un lucrător zelos al expanziunei franceze, a vorbit despre : „Sufletul romînesc în poezia populară». Conferențiarul a amintit, în cursul expunerei, că toate partidele politice din Romînia sunt de acord spre a îmbunătăți condițiunea muncitorilor de pămînt.

Intrevedere

Sofia.—Ministrul Romîniei Derussi, a avut întrevedere cu d. Dobrovici, șeful cabinetului secret al regelui Ferdinand.

Obiectul întrevederei l'a format chestiunea podului peste Dunăre.

Războiul american

Washingthon.— Huerta a primit propunerea de suspendare a ostilităților.

Carranza a dat ordin să se mobilizeze 120.000 oameni care vor ataca Tampico sub conducerea lui Villa.

Kirilov a fost prins ?

— Poliția italiană în urmărirea atentatorilor din Debrețin —

Roma.—Iată ce scrie ziarul „Messagero“, ca informațiune primită din Mantova :

„Carabinierii au arestat într'o casă de țară pe numitul Enrico Baruffaldi, mecanic, de 26 ani, acuzat de a fi trimis la 27 Februar, a. c. un colet cu nitroglicerină episcopului din Debrețin, ceea ce a cauzat accidentul cunoscut.

Baruffaldi ar fi săvîrșit această crimă ascuzîndu-se sub numele de Kirilof Timof unindu-se cu un complice numit Kataroff sau Catareu.

Baruffaldi este acuzat și de a fi încercat să ucidă un jandarm.

In scurtul interogatoriu ce i s'a luat, aestatul a negat a fi autorul atentatului din Debrețin, dar a recunoscut că a atentat la viața unui jandarm.

«Messagero» adaugă că un necunoscut s'a aflat zilele trecute cu Baruffaldi și a pierit plecînd cu bicicleta. Se crede că este vorba de Catareu.

Cei doi amici avean de gînd să plece spre America.

Inchiderea Parlamentului

București.—După cum s'a anunțat Corpurile Legiuitoare se vor închide Marți.

Odată cu hotărîrea dizolvării s'a decis ca alegerile parlamentare de Constituanta să aibă loc la 18 Mai.

Astăzi în continuarea discuțiilor va lua cuvîntul în Senat, cel dintăi, d. Barbu Păltineanu.

La Cameră vor vorbi la început d-nii Giuculescu și Titulescu. Mai sunt înscriși d. Georgel Mîrzescu și Mitescu. Luni vor vorbi d-nii Take Ionescu și I. G. Duca, iar Marți va vorbi d. prim ministru Ionel Brătianu.

Un nou partid progresist

București.—Profesorii universitari conservatori—sau mai bine zis cei cari au demisionat din partidul conservatori — s'au întrunit aseară la d. P. P. Negulescu, pentru a discuta atitudinea ce urmează să o adopte în vederea alegerilor pentru Constituantă.

In principiu, s'a admis ca profesorii universitari din Capitală, împreună cu cei din Iași, cari vor fi aderat la această mișcare, să convoace o serie de întruniri publice în țară pentru a expune programul noului grup progresist.

S'a mai hotărît ca un număr din acești profesori să candideze în localitățile unde sunt mai cunoscuți. Dat fiind programul lor revizionist care are puncte comune cu programul partidului liberal cît și acelui a partidului conservator-democrat, profesorii universitari sper că nu vor fi combătuți în lupta lor electorală și că unii din ei vor reuși să se aleagă.

Intelectualii conservatori urmăresc în primul loc realizarea programului conservator așa cum a fost el redactat la început. Prevede în chestia agrară nevoia reacțiunei și intelectualii cred că această sancțiene nu poate fi decît exptoprierea

Ei susțin apoi nevoia reformei electorale, căci numai prin o atare reformă se va putea face selecționarea reformelor.

Peste 2—3 zile va avea loc o nouă consfătuire cînd gruparea progresistă va hotărî în mod definitiv atitudinea sa.

— Firul telefonic Iași—București fiind deranjat de la orele 2 în jos, ziarul nostru este nevoit să apară astăzi cu serviciul telefonic mai redus.

Convocare

Epitropia Spitalului Israelit din Iași invită pe toți membrii donatori și cotizanți ai Spitalului Israelit a lua parte la adunarea generală ordinară ce va avea loc **Duminică 4 Mai a. c. ora 3 p. m.** în localul școalei «Cultura» din str. Mîrzescu No. 24 la ordinea zilei fiind :

1. Darea de samă și bilanțul pe 1913—1914
2. Votarea budgetului pe 1914—1915
3. Diverse propuneri.

Epitropia

Se caută o dactilografă care știe limba română și germană. A se adresa la ziar sub «Ț. I. I.»

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spațioasă și bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent care incă nu s'a închiriat. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9 - 11 jum. dim. și dela 2—5 p. m. în acele case.*

De vînzare
Una coupé elegantă
Strada Păcurari No. 10

Valeriu Hulubei
AVOCAT
Str. Ghica-Vodă, 31

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moșie. A se adresa la d. d-. C. Miclescu, str Ștefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m.

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristoior.

CHIRISTIGIA
„Bradul Moldovei“
Mari depozite de Cherastea
Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esențele de lemn pentru construcție și tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei“

— Telefon —

Societatea „Lyra“

Organizează o serată intimă pentru seara de Sîmbătă 19 Aprilie a. c. în sala Cantinei Geltzer.

Numai pentru membrii și familiile lor. Invitațiuni speciale nu se mai trimăt. Intrarea liberă.

Vaccinări
Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iași, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 și 3—5

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia) :*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniță, șură de lemne și curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniță, camara rece, șură curte.

Ambele cu apă și canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpușneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 și 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piața Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condițiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalație complectă de electricitate, apă și canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De Vînzare și de Inchiriat
VILA „COSMA“
— DIN SLANICUL MOLDOVEI —

Cu 30 camere confortabil mobilate, inslalație cu lumina electrică și cu prețuri foarte reduse.

De la 1—25 Iunie și de la 15—30 August prețul camerelor se reduc la jumătate.

Pînă la 1 Iunie angajamentele se fac la adresa d-lui Gh. T. Cosma, funcționar la casieria Epitropiei Casei Sf. Spiridon sau Strada Săvescu No. 12 Iași, iar de la 1 Iunie la Administrația Vilei în Slănic.

Se caută **lucrătoare la atelierul D-relor Georgesou,**

Căpitan Păun 8.

VACCINARI
— cu limfă sviferiană —
practică
Dr. A. Steuerman
str. Cuza-Vodă 13
— Telefon —

Pari pentru vie, *de stear, ciopiți ascuțiți ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iași.*

De închiriat *Dela 23 April un subsol compus din 5 odăi, 1 bucătărie 2 camări pentru lemne, o pivniță mică, în casa din strada Sft. Teodor 43 colț cu Procopie 10.*

A se adresa la proprietar etajul de sus.

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13. De asemenea* **una cameră** *mare.*

Piano *uzat se vinde eftin. Str. Sf. Atanase, 21.*

Asemenea sunt hulubi de vînzare.

Un automobil „Napir“

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ștefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfț. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** ncepînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

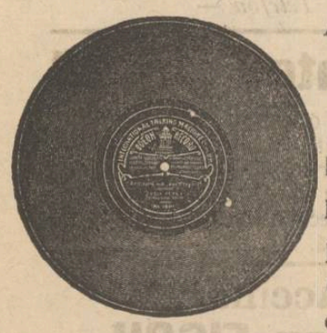

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vasluiţ

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurașă și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefalgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale* acute și *cronice* care le resistă la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

PATHÉ-FRÈRES

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Éclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din **România Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziciul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fostă strada de Sus)

CENTRUL ARTISTICO

„LA MARCHIZUL“

Primește comenzi după ultimele jurnale de toate modele

Croiala Artistică

bogat assortiment în stofe engleze și franceze, prima calitate

Dacă mai ai de dat bine îmbrăcămintea și efectul Costumelor

„La Marchizul“
No. Lăpușneanu 21

O FRUMOASA fotografie poţeţi obţine numai în atelierele cunoscutului fotograf al WEISS din Piaţa Curtei Regale Unirea 2 IAŞI & FOTOGRAFII a postale

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. [illegible] No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de observaţiuni cu aparatele cele mai noui, instrumentar irreproşabil, de practici cei ce intervenţii.

Sanatoriu de Chirurgie ortopedică provăzut cu o instalaţie specială de Mecanoterapia. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, anchilozele etc. etc.

Pensiune, Sala special. Mosa diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfisemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, spălaţie electrice. *Hidrotera apia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reparaţiile*. Se ino cente de sânge, urini, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internii locuesc la sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiinţoasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Pensionarii consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Taxa 3[illegible]

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei
BANI

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 56 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2158—Marți 22 April 1914

POLITICE

Prin sînge și foc!

D. Filipescu imprimă tot mai mult partidului conservator, caracteristicele propriei sale firi.

De la violențe și înjurături, specifice acestui reprezentant tip al clasei noastre selecte, d. Filipescu a trecut la amenințări cu revoluție și detronare.

Judecînd după acest fapt, și după incidentul ce a precedat duelul cu d. Al. Florescu, este lesne de văzut starea de spirit în care se află diriguitorul de fapt al partidului conservator de astăzi.

Așa dar, regele svîrlit pe fereastră, războiul civil dezlănțuit, propăvăduitorii reformelor înecați în sînge! Și toate aceste pentru că s'au găsit partide politice, care să socotească, că nu se poate un echilibru real social, cu o populațiune sătească lipsită de pămînt; toate astea pentru că s'au găsit partide politice, care au recunoscut că, falșitatea sistemului nostru electoral de astăzi, nu mai poate dăinui fără a se periclita temelia însăși a organismului nostru de stat constituțional!

De sigur este mult ridicol în aceste rodomontade al unor oameni cari se văd cu desăvîrșire anihilați. Dar acest lucru însamnă și multă amărăciune pentru acei cari poartă în sufletul lor credinți conservatoare, și, cari, văd că în momentul în care se făurește o Românie nouă, partidul conservator ia atitudini, care inspiră și milă și desgust, în loc ca acest partid să fi contribuit, prin natura ponderatorie a mentalității sale conservatoare de a nu se face nimic pripit și nimic exagerat.

NOTA ZILEI

Ce-l așteaptă!...

Pe bietul domn N. Iorga îl așteaptă urîte ceasuri. I-o spune «Evenimentul» cu binișorul, ca să-l menajeze. Il alintă cu epitetele de «lunganul fanfaron» lichea obraznică, matahală antisemistă ș. a. m. d.

Dar cităm textual din ultimul număr al «Evenimentului»:

«...licheaua colectiviștilor aleasă de epistați a împroșcat pe d. P. P. Carp. cu expresii care nu merită oare un alt răspuns decît doară ceva ca și răspunsul ce a primit Stelian Popescu care și-a permis să injure țigănește pe d. Virgil Arion».

Cu alte cuvinte ex-maiorul iașan, zis și «omul de prisos», tipul cu barbă iorghistă, va fi expediat să aplice d-lui Iorga un tratament cu bîta.

Intîlnirea celor doi bărbați poate să aibă loc din întîmplare în stația Bărboși.

Meseriașii pot să aștepte

Cînd ministrul de industrie, mai dănăzi, s'a lăsat interpelat în Cameră pe tema Legii Meseriilor și a răspuns cu vagi promisiuni în chestiunea contractului de muncă, ocolind ori-ce afirmare curagioasă și precisă cu privire la modificarea Legei Meseriilor, am spus ceea ce repetăm aci. Partidul liberal, deși a agitat timp de trei ani, în opoziție, pe meseriași, nu are nimic pregătit pentru o eventuală înlocuire a Legei Nenițescu.

Cînd, acum de curînd, într'o întrunire publică din Iași, un agitator acreditat al partidului liberal a chemat pe meseriași la sfat și a dezvoltat o serie de propuneri pornind de la premisa că guvernul ar fi hotărît radicala modificare a legei meseriilor, am pus aceeași întrebare: ce pune în locul ei?

Și iată că mîni Camerile ieau vacanță, —ba nu, se dizolvă și nu se vor mai redeschide decît—cine știe!—cu un alt aspect.

Ceea ce s'a părut guvernului de imperioasă actualitate a fost votat, bunăoară legea incompatibilităților și alte legi de aceeași mare importanță socială și cari nu puteau să sufere nici o întîrziere; legea incompatibilităților interesa cîte-va marcante personalități politice liberale și a fost votată de urgență, Dar legea meseriilor interesează cîte-va sute de mii de inși.

Este adevărat că o lege care să înlocuiască pe aceea a d-lui Nenițescu—despre care menținem părerea că are unele lucruri excelente sub rezerva bunei aplicări ce ar face Cassa Centrală—cere studii îndelungi și serioase. Dar din moment ce partidul liberal a agitat masele timp de trei ani pe această importantă chestiune, se putea crede că are gata pregătite și studiile și soluțiunile.

Contrariul pare însă mai curînd adevărat.

Dovadă că, în afară de dorința d-lui ministru Radovici de a-i se sacrifica un număr de funcționari, nu s'a pus în evidență nici-o altă intențiune în legătură cu organizarea meseriilor, nici o altă activitate. Iar între timp contrazicerile continuă și pe cînd pe alocuri—cum e cazul din Drobești — se vinde avutul meseriașilor pentru amenzi impuse de Cassa Centrală, aiurea, potrivit declarațiilor ministeriale, legea e suspendată de fapt.

Cît despre bonzii de la Cassa Centrală, mai mult încă decît guvernul liberal sunt convinși, în suficiența lor bine plătită, că nu e nici-o grabă și că meseriașii pot să rabde...

□

Mici Polemici

S'a descoperit undeva, în Serbia, o bogată mină de aur. Mai mare nevoe ar fi avut Bulgaria de o asemenea mină.

*

Socialiștii din Triest au fost atacați sîngeros de 1 Mai al lor.

Tot vroiau o zi... roșie!

*

Cetim într'o telegramă străină:

„Un tren ordinar a tamponat un tren de marfă"...

Iată un tren foarte... ordinar!

*

Un cosmovicist de la „Evenimentul" scria mai eri:

„Singurul remediu ce se poate întrebuința cu efect contra lui Rodion este frica".

Mare lucru e la unii, curagiul de a scrie!

*

Autorul de comedii „Flers" s'a tipărit într'o mică polemică „Fleva". Nu-i vorba, e și acesta tot un comedian...

*

«Messagero» din Roma scrie că un elev iașan de clasa 8-a a rostit acolo un discurs în latinește.

Hotărît, ne tragem din Traian, de-adreptul.

*

Una din cele mai puțin confuze fraze din sfertul de sută de articole ale d-lui Leon Cosmovici:

„...Cum dar poți sări așa de odată, de la *drepturi așa de firești*, la drepturi așa de *teoretice* și să faci abstracțiune de tot ce poate fi *drept* mai *drept*, ca să vorbesc curat romînește?".

Ba, zoologul vorbește aci curat... păsărește.

Campania electorală deschisă

Incă o zi, si parlamentul actual va fi dizolvat de drept. Campania electorală pentru Constituantă este deschisă.

Se cuvine dar, să cercetăm un moment, care este situația celor trei partide, acum, cînd alegătorii vor fi chemați să-și spuie cuvîntul asupra soartei reformelor.

Incepem cu partidul conservator.

Caracteristica atitudinei sale este în primul loc, negațiunea, în al doilea loc dibuiala. Intr'adevăr acest partid, mulțumită diriguitorilor săi actuali, este contra revizuirei. In schimb, este pentru dare de pămînt la țărani, dar fără sancțiune; el este pentru lărgirea colegiilor, dar cu menținerea sistemului actual de trei colegii. Ințeleagă cine poate!

Isolat, nesusținut de opinia publică, combătut de propria sa elită intelectuală, acest partid se condamnă singur. El va fi învins și reformele se vor înfăptui fără concursul și în contra voinței partidului conservator.

In fața acestui partid stă cealaltă extremă: partidul liberal. El susține și crede că va putea înfăptui și reforma agrară și cea electorală. Probabil că va reuși, nu însă în senzul radical, cum ar dori extremiștii acestui partid.

In chestia agrară, liberalii vor trebui să facă concesiuni dictate, și de puterea de prevedere a celor cuminți și de influența hotărătoare a împrejurărilor de fapt.

In chestia reformei politice, iarăși, vor trebui să facă concesiuni în senzul, ca puterea diriguitoare să nu treacă în mîna celor nepregătiți.

Intre aceste două extreme, stă partidul conservator-democrat. El realizează linia de conduită folositoare neamului, grație cumințeniei și puterei de prevedere a marelui om politic, care dirigueşte acest partid.

In zadar se încearcă unii să se întrebe de rostul conservatorilor democrați, acum mai ales, cînd se făurește o nouă viață economică și socială a Romîniei.

Fără acest partid și fără partea sa de contribuție, – foarte importantă,— la întocmirea reformelor, opera partidului liberal, ar fi fost o operă de partid și aceasta ar fi fost un mare pacat, căci reforme ca cele de astăzi *nu pot și nu trebue* să fie operă de partid.

In lupta ce pornește astăzi, dacă va reuși partidul liberal, nu este mai puțin adevărat că reușita mare va fi numai a conservatorilor-democrați căci numai în ei, opinia publică vede și forța și cumințenia, care singure pot făuri și asigura o operă trainică.

Artiștii pribegi

Artiștii pribegi romîni, după cum se numesc ei însuși—devenind numeroși în timpurile din urmă, față cu greutățile vieței, s'au hotărît a se constitui în societate.

Societatea artiștilor pribegi din Romînia poartă numele «Scena»,

In congresul ținut sub auspriciile acestei asociații în zilele de 2, 3 și 4 Aprilie la București, s'a redactat un memoriu, conținînd un număr de revendicări, la cari au drept acești artiști.

Dinșii au înaintat acel memoriu autorităților în drept și ziarelor, cerînd acestor diu urma sprijinul lor.

Printre cererile artiștilor pribegi, notăm: reducerea prețului transportului pe căile ferate la jumătate; localurile de teatru construite de comune ori județe, închiriate astă-zi la cinematografe, să fie puse la dispoziția artiștilor pribegi de două ori pe săptămînă, cu preț moderat; să se regulamenteze teatrele de varietăți nemai primindu-se dintre artiștii streini de cît cei ce fac parte dintr'o societate artistică constituită, și în orice caz asemenea teatre să aibă cel puțin o treime artiști romîni; să se desființeze cheta; pentru teatrele la sate să fie chemați artiștii pribegi; treatrele de varietăți să rămînă deschise numai pînă la 12 oare din noapte.

Cum aceste cereri ale artiștilor pribegi sunt modeste, unim și noi rugămintea către cei în drept, pentru a le da satisfacere.

Prin teatru se realizază adagiul latin: ridendo castigat mores.

E just că cei ce servesc în acest templu să fie puși în stare a trăi din munca lor. Protecția pe care legiuitorul le o va da—avem convingere—nu va fi zadarnică.

ECOURI

Anecdotă deputățească.—Intr'o bună zi, un deputat—care nu se înfățișa nici odată la tribună, dar care vocifera din plin, prin sălile Camerei—se neliniștea în anticamera unui minister. Ușa era păzită de un ușier important și pretențios, cu noțiunea exactă a rolului său. Un ușier este o persoană experimentată care conversează cu vizitatorii, împărtășindu-le impresiile zilei, îi protejează, îi onorează cu vre-un sfat, dar se păzește a deveni familiar.

Deputatul, obosit de atîta așteptare, se adresează unui coleg ce aștepta ca și dînsul.

«*Sluga* aceasta nu vrea să ne anunțe ministrului.

Dar ușierul avea ureche fină. Se apropie de deputatul în chestiune și cu perfectă liniște, îi zise;

— «*Slugă*, fie! Dar eu n'am de cît un stăpîn, ministrul; în schimb d-ta ești tras de ață de către șase mii alegători! Care din doi e mai mult... ceia ce-ai spus?»

Pare că deputatul a avut bunul simț să nu se supere, întru cît el însuși și-a povestit această pățanie.

*

Antologia avocaților. — Se remarcă mult apariția unei *Antologii a avocaților franceji contemporani.* Waldeck-Rousseau, Raymond-Poincaré, Barboux, du Buit, Labori, iată cîțiva reprezentanți ai pledoariei franceze clasice, de astăzi. Sunt alese aci pledoarii din cele mai interesante și remarcabile pe de-oparte din punct de vedere oratoric, pe de alta, din punct de vedere juridic; în sfîrșit din îndoitul punct de vedere istoric și anecdotic.

Pledoaria în afacerea Companiei de Suez sau cea în afacerea anarhistului Vaillant, ale lui Labori—sunt adevărate pagini de istorie contemporană. Istoria anecdotică o marchează pledoaria lui R. Poincaré pentru d-ra Brandes contra Comediei Franceze și altele.

Toate sunt pagini pline de viață intensă, interesante de cercetat pentru oricine, nu numai ca lecțiuni pentru avocații de pretutindeni.

OAMENI ȘI LUCRURI

Intre proză și vers

Ca și în «Pustnicul» d. Enric Furtună dramatizează și în «Sorin»—poem în două acte cuprins în același volum—un subiect intim, de o suprafață mică, deși psihologicește mai strident și mai lămurit de cît cel dintăiu.

Sîmburele dramatic al bucății este o gelozie... literară între Sorin-tatăl un «râté» și Sorin-fiul, un triumfător. Subiect destul de curios, dar prin aceasta original în același timp. Ca să găsim astăzi originalitate, după ce, în decurs de veacuri, s'au explorat toate domeniile cugetării și fantaziei, suntem oarecum nevoiți a pribegi în domeniul curiozităților.

Și de astă dată poetul, înarmat cu excelente daruri de scriitor liric, fecund în gîndiri, bogat in mijloace poetice propriu zise, recurge la teatru, fără a ținea prea mult în seamă pretențiunile ei tecnice și unele greutăți insurmontabile pentru un astfel de subiect.

Căci nu e vorba de acțiune, chiar dacă poetul întroduce un personagiu epizodic, pe tînara Mara, dîndu-i un rol prea puțin precis, stînd între tată și fiu, iubită ca o fiică și soră, deși nu e nici una, nici alta și inlocuind oarecum... corul pieselor antice prin sublinieri și întonări, prin ușurarea dialogului, ori prin încetenirea acțiunei care, altfel, s'ar precipita spre regretul autorului.

Are atîtea reflexii frumoase de făcut, atîtea observații fine—dar nu și teatrale în înțelesul activ al cuvîntului—de cheltuit în cele două mici acte!

Un fenomen-bătrînul acesta:

...ignorat, obscur, și singur, singur..,
Și'n viața mea întreagă singur, singur...
Odrasla mea slăvită—și eu singur...
Uitat, strivit, caleat, nesocotit,
Cum vrei să sper și cum să mai zimbesc?

Cunoaștem în dramă gelozia sexuală și socială,—dar literară și încă în familie?

Insă, am spus-o, problema este originală și, deci, merituoasă.

Un act în proză separă, în volum, cele două poeme dramatice. Mica dramă «Alexe Tudor» este conflictul între sentimentul datoriei și acel al dragostei. Cine învinge? Nici unul. Eroul, intelectualul Tudor, în dilema de a părăsi pe Tudora, ori de a-și calca jurămîntul către patrie — drama se petrece în ajunul războiului din 1877 — se sinucide.

In piesă mai figurează cinicul Paltin și inocentul «leat» Dinu. Am fi preferat, dacă se putea, să fie localizată acțiunea în ajunul mobilizării din 1913, drama între student și *studentă* fiind mai firească decît acum 36 de ani cînd nu prea aveam intelectualitate.

Dialog viu; observații bune; dar, încă odată, puțină incompatibilitate în scena unde, în atari situații, nu s'ar ierta poetului o încheiere filosofică de un scepticism prea suggestiv.

Cu altă ocaziune ne vom mai opri asupra unor particularități poetice ale volumului.

Rodion

Artiștii romîni în străinătate

„La Revue Moderne" No. 7 din 10 April a. c., are un articol intitulat: „Silhouettes d'Artistes d'aujourd-hui, Monsieur et M-me Iordănescu". Dăm în întregime această pagină, care afară de text este însoțită de cinci clișee, copii după operile artiștilor de mai sus.

„Sunt doi artiști tineri, sinceri, plini de vlagă, talente extrem de simpatice, cari, unul în sculptură, altul în pictură, ascultă de aceiași formulă, urmărind același ideal. Fiind tineri, au unit destinul lor și lucrează împreună, au împărțit toate bucuriile și toate suferințele, trăind într'o comunitate de idei, cu un singur ideal artistic asemănător, și la cari au ajuns scopul. O asemenea înțelegere este așa de rară și frumoasă și pe care ținem să o semnalăm.

«După ce-au terminat studiile lor la școala de Belle-Arte din București, tinerii artiști au venit întăi la Paris să și continue studiile la Academia Julien, iar apoi la școala de Belle-Arte din Neapole.

«In 1911 se reîntorc în patria lor, unde organizează expoziții particulare cu operele lor, din care una a fost onorată cu prezența A. S. Principesa Moștenitoare.

«Ei iubesc subiectele istorice, militare și în general subiecte caracterizate cu toată vigoarea, cari au expresiunea vitejască și pitorească.

«D-na E. Iordănescu, a realizat prin pînzele pictate cu o impresie largă, de o solidă executare, de un colorit cald și arzător, atingînd cele mai frumoase inspirații. Are o vie sensibilitate, o mare putere de imaginație; posedă darul de a da viață și mișcare, știe să evoce, cu o manieră spăimîntătoare, ororile grandioase și tragice ale războiului.

«La ea, iubesc mult acele contraste viguroase și acea caloare molatică, bogată și sănătoasă, care dă picturilor sale atîta originalitate și atîta seducere. Printre operele cele mai celebre, cităm: „Ultima gîndire", de o inspirație înaltă și mișcătoare: «Sfatul», operă de o forță mare de gîndire; „O urmărire", „Poveștile noastre", tablou recompensat de ministrul instrucțiunii din București *și care s'a găsit distrus după cîteva zile*; «Copilării», „Cap de copil", etc; apoi portrete cari trăesc cu desemnul solid și sigur și cu o mare putere de expresiune.

„D-na E. Iordănescu are de asemenea o sumedenie de studii ale peisagiului, care-i servesc la compoziții; acum prepară două opere importante: „Pericolul drapelului romîn" și «Dragoste în Campanie».

«Cele două pînze pe cari le-a avut expuse la ultimul Salon de «Femines Peintres et Sculpteurs»: „Enigma" și «Gînduri triste, suut vii și sincere, de o forță remarcabilă și de o mamieră foarte admirabilă.

«Sculptorul Ioan Iordănescu, care expune regulat la Salon des Artistes Français, este un artist de o mare hărnicie. Operele lui sunt modelate ușor, trăesc și viguroase; accentuarea liniilor dă figurilor lui, un caracter de o pasiune interesantă Stăpînește cu măestrie arta sa, ajutînd o visiune personală, cu prețioase observații de inspirații fericite.

Știe să realizeze în operele sale, foarfe frumoase transpoziții a naturii și a comunica viață materiei și forței. Să cităm din operele lui: „Țiganii", «Resemnarea», «Povestea trecutului», „Cositul fînului»; un „Studiu de expresiune", „Drumnl orbilor" (pe care ieșenii l'au putut admira la Atena) «Filosoful «Conta», remarcabil moment de extra-ordinară putere de caracter.

„D. Ioan și d-na E. Iordănescu sunt ar-

Făina Lactată NESTLÉ

Unicul aliment complect pentru copii şi bolnavi

— Cutia lei 2. —

De vinzare pretutindeni. —

Monstre gratis la casa „NESTLÉ" strada MAntuleasa No. 6, Bucureşci.

A se se referi la anunţul acestui jurnal.

tişti cu un real talent, cărora le putem prezice, cu siguranţă cel mai strălucit viitor".

Acest articol însemnează că strainătatea acum, a început a ne lauda nu numai politica, literatura şi ştiinţa noastră, dar şi artele noastre.

C. B. Penel

Conferinţele corpului didactic primar

Iu fie-care an, corpul didactic primar se adună în conferinţă, prin capitalele judeţelor respective, avînd a se ocupa cu chestiuni de didactică, psichologie şi pedagogie, după un program prealabil întocmit de autoritatea şcolară.

Unele chestiuni se tratează în secţiuni de cîte 60 membri, alte chestiuni se tratează în secţiunele unite. In unele oraşe secţiunile unite lucrează în aula unui liceu sau universităţi, în altele, în sala teatrului iar altele în atmosfera zădufnică a unei sale de clas, insuficient spaţioasă şi unde dăscălimea înghesuită prin bănci înguste, pe scaune, pe braţele altora, in picioare sau rezemaţi de pereti îşi trage păcatul.

Ast-fel, nu e nici pentru demnitatea corpului şi nici pentru seriositatea lucrurilor.

Cînd în sala teatrelor, se joacă seara cu mult nefolos «Tango», dansul caldei Argentini, în timpul zilei, n'ar fi mai cu folos, mai demn şi mai serios să se ţină conferenţele secţiunilor unite ?

Asupra chestiunilor în discuţie la ordinea zilei, toţi membrii, în majoritate absolută, bine şi temeinic pregătiţi de şcoala normală, au cuvîntul.

Se discută pe secţiuni, pe judeţe, în ţara întreagă ; nimeni dintre membri nu ştie şi nu e în măsură a şti de cît discuţiunele urmate în secţia din care face parte.

N'ar fi mai necesar şi util, ca observaţiunele şi desideratele de la toate secţiunele şi toate judeţele să se înmănuncheze într'un buletin ?

Iar întru cît la multe chestiuni sunt mai multe păreri, n'ar fi necesar a se vedea care e majoritatea părerilor şi dezideratelor formulate în anumite chestiuni, iar autoritatea şcolară să vină în chip imperativ şi să ordone a se urma procedeul ieşit din majoritatea observaţiunilor din conferenţe !

Aşa cum se discută astăzi şi cum părerile şi observaţiunele bune, rămîn numai în secţiuni, privăiu dăscălimea, tocmai de ceia ce este mai indispensabil de obs. personale şi spiritul nou în didactică, pedagogie şi psichologie.

Astăzi, fie care membru, pleacă din conferinţe numai cu impresia căpătată din secţiunea lui şi fără obligativitatea traducerei în fapt a părerilor emise.

Tot în legătură cu chestia conferinţelor şi cultivarea membrilor, este a ne exprima dorinţa, că tot in aceiaşi măsură ce se cere îmbunătăţirea materială este şi cererea îmbunătăţirei stărei culturale a dăscălimei, prin cursuri universitare psichologice şi pedagogice ; iar pe cît posibil şi cursuri asemănătoare celor ţinute de Pizzoli la Millan şi dr. Rein la Jena.

Dacă Rusia, avea acum cîţva ani, peste 50 laboratoare de psichologie expermentată, iar America şi celelalte ţări europene, ţin recordul în ceia ce priveşte noile sisteme de educaţie şi instrucţie, nu avem dreptul ca şi dăscălimea din România, să-şi însuşească în măsură mai largă, metodele noi ale şcoalei active, arbeitşule ?

Ioan I. Bordea

De vînzare

Una coupé elegantă

Strada Păcurari No. 10

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m.

INFORMAŢII

La clubul conservator din localitate- ie pe cale să se producă o grevă de candidaţi pentru alegerile de Constituanta. Astfel pînă acuma d-nii Gh. Bottez, căpitan Stroja şi Costică Negruţi, cărora d. Grecianu le-a propus să candideze, au refuzat această onoare.

In urma frigului din zilele aceste, astă noapte a căzut o brumă groasă asupra oraşului nostru. Dimineaţă apa a fost găsită înghetată. Acest frig a făcut mult rău fructelor, dar mai ales viilor.

Din cauza timpului nefavorabil, pelerinajul la mormîntul lui Vasile Conta, plănuit de societatea de Cultură pozitivă, a fost amînat pentru Duminica viitoare la aceleaşi ore.

Trupa teatrului naţional din Bucureşti, va da în serile de 5, 6 şi 7 Mai trei reprezentaţiuui la teatrul naţional din localitate. Se vor juca piesele Denisa, Delorosa *şi* Trecu o femee.

D. Diamandi, directorul general al teatrelor, va veni cu acest prilej în localitate.

Locaţiunea a fost deschisă la Agenţia Maximovici.

Ştiri din Berlin.—Aflăm cu plăcere că d. Mihail Ivaşcu pînă acum cancelar al legaţiunei Romîniei din Berlin a fost înaintat : Vice-Consul, rămînînd tot la legaţia din Berlin.

D. Michail Ivaşcu—ne scrie corespondentul nostru—este un fiu al Iaşului. E amabil şi îndatoritor faţă de cetăţenii romînii care au afaceri sau cer informaţiuni la legaţia romînă din Berlin.

Institutul financiar *Disconto Gesellschaft* şi-a ridicat capitalul la 300 milioane mărci. E singura societate anonimă care ocupă de acum înainte primul rang. „Deutsche Banc" cu un capital de 250 milioane e în al doilea rang.

Clubul social-democrat din localitate, a serbat eri ziua de 1 Mai, printr'o întrunire ce a avut loc în sala din strada Ghica Vodă.

Intrunirea a fost prezidată de d. Darie.

Au vorbit d-nii Leinstein, Popp şi doctorul Ghelerter, asupra importanţei revendicărilor muncitoreşti.

D. dr. Ghelerter a analizat şi reformele la orginea zilei, arătînd nevoia rerealizărei în primul rînd, al votului universal.

Intrunirea s'a terminat in cîntarea internaţionalei.

D. Gh. Ghibănescu se află în posesiunea unui exemplar unic din o nouă ediţie a *Cazaniei* lui Varlaam, tipăriă pentru întăia oară în Iaşi în 1646.

Exemplarul legat aparţine bisericei de lemn din satul *Borăşte* din *Vaslui* şi cuprinde cazaniile de la Duminica a 5 de după Paşti pînă la Duminica 32-a, cum şi cazaniile la sărbătorile mari cu începere de la 1 Sept. pînă la 9 Martie, care nu figurează în ediţia I-a.

Atît paginaţia cît si textul prezintă deosebiri de cele din ediţia I-a.

Academia nu posedă nici un exemplar din această ediţie ; şi ne întrebăm cînd s'a putut tipări această nouă ediţie, şi de ce să se fi păstrat aşa de puţine exemplare ?

Tipăritura s'a făcut probabil tot în Iaşi după 1680.

Astăzi pe platoul de la Copou, d. colonel Boureanu, comandantul, brigăzii a făcut instalarea noului comandant al Regimentului 13 din localitate, d. colonel G. Liciu.

Trupa în ţinuta de ceremonie se afla înşirată pe acel platou, împreună cu toţi ofiţerii.

Dl. colonel Boureanu a recomandat în termeni elogioşi pe noul comandant. După cîte-va cuvinte de mulţumire din partea d-lui colonel Liciu, d. colonel Boureanu a primit defilarea regimentului.

In comunele Porceşti şi Boghicea din judeţul Roman, s'au inaugurat eri cu mare solemnitate două şcoli de adulţi.

La această serbare a azistat şi d. dr. Sion, directorul general al serviciului sanitar.

Au rostit cuvîntări d-nii dr. Sion, Spiridon Popescu, Beiu Palade şi Mihai Pastia.

Şcolare.—Următorii învăţători din jud. Suceava, au fost admişi a lua parte la examenul de înaintare pe loc, ce va avea loc la 1 Noembre a. c.

1). Cernescu Lucreţia, Drăceni-Găineşti, 2) Enăşescu V. Eduard—Valea Glodului, 3) Gavrilovici Eleonora—Dolheştii Mari, 4) Hreamătă Gheorghe—Şarul Dornei, 5) Popovici Alexandrina—Liteni, 6) Rădăşanu Gh.—Baia, 7) Resmeriţă Vochiţa Paşcani, 8) Todicescn Vasile—Horodniceni, 9) Tomegea Vasile—Boroaia, 10) Vierme Gh.—Pleseşti.

Au fost numiţi suplinitori pe 15 April urmatorii :

1). *Jud. Botoşani :* D. Hanganu—Răchiţi ; Gh. Siriteanu—Ringhileşti ; D-ra Nat. Ianoliu—Ungureni ; D-trie Bantăş—Cocoreni.

2). *Jud. Dorohoi :* Mihai Păun—Broscăuţi p. III ; D. Bantăş—Hăneşti, post. II ; Preot Gr. Stefănescu—Cîndeşti ; D-ra Elisa Vasiliu—Grămeşti post III ; I. Rotărescu—Suhărău ; d-ra Elena Livinschi Helişeu-Curt ; D. Herţanu-Broscăuţi postul II-lea.

3). *Jud. Iaşi* d-ra Emilia Ionescu cu 8 clase liceu la şcoala Cîrpiţi.

4). *Jud. Suceava,* Ion Huşanu—la Pleşeşti ; Elisa Eremia—Ştirbăţ p. II ; Agripina Nemţanu-Osoiu.

5). *Jud. Vaslui,* Aurel Georgescu—Stefan cel Mare.

— S'a detaşat d-na Maria Bantaş, de la şcoala Broscăuţi-Dorohoi, la şcoala no. 1 de fete Dorohoi, în locul suplinitoarei Maria Cristea.

— S'a transferat pe d-na Alisa Şerban de la şcoala no. 2 de fete, la şeoala no. 1 de fete Dorohoi, ca institutoare şi directoară în locul d-nei Aglaia Tomaziu, care trece ca institutoare în locul celei dintăi.

— Dl. V. Stefănescu a fost numit director al şcoalei de băeţi Darabani, în locul d-lui V. Axinte, desărcinat.

Un foc provenit din imprudenţa unui copil, a distrus casa de locuinţă împreună cu un hambar şi mari cantităţi de porumb ale locuitorului Ion Creţu din Brăeşti.

N'a fost asigurat.

Astăzi s'a ţinut, la prefectura de judeţ, licitaţie publică pentru aprovizionarea cu pietriş a şoselei Tg. Frumos—Hîrlău.

Adjudecarea s'a făcut asupra d-lui Leon Marcovici din Roman.

Ministerul instrucţiunei a cerut revizoratului şcolar să-i comunice :

a) Cîţi preoţi cu seminarul complect se găsesc funcţionînd în parohiile rurale.

b). In care parohii se găsesc posturi vacante de învăţători, unde ar putea fi ocupate de preoţi.

Aceasta, pentru a se putea şti de cîţi titulari clerici s'ar putea dispune într'un viitor apropiat.

Ministerul a luat dispoziţia ca suplinitorii de ambe sexe care au patru clase secundare şi au urmat cel puţin în două sesiuni cursurile pedagogice de vară, dacă vor avea trei ani de suplinire, vor avea dreptul să se prezinte la examenul de învăţători ajutori.

Actualii învăţători ajutori cu titlu provizor vor trece examenul de definitivat, iar cei cu titlu definitiv vor fi cu totul asimilaţi învăţătorilor normalişti.

Aseară ofiţerii batalionului IV vănători din localitate, au dat o masă intimă fostului lor comandant, colonel G. Liciu.

Au luat parte toţi ofiţerii din batalion. S'a ţinut cuvîntări de către d-nii căpitan G. Skarlet, Diamandi şi Vizanti, cărora le-a răspuns d. colonel Liciu, mulţumindu-le şi luîndu-şi ramas bun de la ei.

Agapa conservatoare.—In sala Bragadiru a avut loc aseară o agapă a conservatorilor, organizată în scop de a sărbători pe cîţi-va membri noi înscrişi.

D. D. Greceanu a anunţat apropiata deschidere a campaniei electorale. Vorbind de reforme, zice că partidul conservator înţelege a da pămînt la ţarani, acolo unde va trebui, însă de bună voie, fără a se prevedea exproprierea prin constituţie.

In ceia ce priveşte reforma electorală, conservatorii resping colegiul unic, dar ar lărgi actualele colegii, obligîndu-se în acelaş timp, a alege numai ţărani la colegiul al treilea de Cameră.

Au mai vorbit d-nii Radu Manoliu, Cosmovici, Petrovanu şi Meisner.

D. P. P. Carp a sosit eri la Ţibăneşti, unde va rămînea mai multe zile.

Noutăţi apărute.—«Noua revistă Romînă» No. 20, vol. XV cu data de 20 Aprilie avînd un sumar semnat de d. Lovinescu, dr. N. Leon, Th. D. Speranţia, Em. Socor etc.

— „Versuri şi Proză" anul III No. 8 cu bucăţi literare semnate de M. Cruceanu, I. M. Raşcu, Hidalgo, V. Demetrius, A. Vondra.

— «Democraţia» anul II No. 2 cu articole de C. M. Sipsom, G. Adamescu, C. Hălăceanu, C. G. Hasnaş etc.

La serviciul de poduri şi sosele din jud. Iaşi s'au făcut următoarele confirmări :

D. Spiru Alexandrescu a fost confirmat în postul de impiegat cl. II cu salariul de 275 lei lunar.

D. Vuluţă Const. a fost confirmat în postul de impiegat cl. VI cu salariul de 175 lei lunar.

D. I. Borcea a fost confirmat în postul de impiegat cl. VII cu salariul de 150 lei lunar.

D. Buzdugan Olger în postul de copist cl. I cu salariul de 125 lei lunar.

Pe ziua de 1 Mai d. Nicolae Dragomirescu a fost permutat în calitate de şef la gara din staţia Cucuteni.

D. Ioan Mihalache, ales preşedinte al asociaţiei generale a învăţătorilor, în Decembrie 1913, a trimes următoarea telegramă d-lui Ioan I. Bordea reprezentantul învăţătorimei din Fălciu în comitetul central :

Trăiască învăţătorimea din Fălciu, cu reprezentantul lor, trăicscă unirea sinceră.

Recrutările şi absolvenţii şc. comerciale.—Cu ocazia operaţiunilor de recrutare din Iaşi s'a iscat o neînţelegere cu privire la interpretarea ce trebuie dată unor articole referitoare la absolvenţii cursurilor comerciale superioare.

D. colonel Boureanu, preşedintele consiliului de recrutare a adresat ministerului de războ următoarele :

Am onoare a vă ruga să bine voiţi a ne comunica de urgenţă dacă elevii ce urmează cursul seral la şcoala comercială Superioară de ce drept se pot bucura la Recrutare, adică dacă pot fi admişi cu drept de amănare pentru studiu cît şi de termen redus.

La aceasta Ministerul a răspuns prin următoarele :

«Binn-voiţi e dispune ca tinerilor în chestiune să li se ceară certificatele de studii pe baza cărora vor fi recrutaţi în condiţiunile art. 52 sau 53 din legea de recrutare, după cum le vor da dreptul, actele ce prezintă şi în cazul cînd au dreptul a beneficia de dispoziţiunele art. 52 din Lege, se pot folosi şi de amînare pentru Studii.

Nici după răspunsul ministerial chestiunea nu a fost lămurită de oare ce d. prefect Fîntînaru nu s'a raliat la părerea d-lui colonel Boureanu că absolvenţii cursului seral comercial se pot bucura de avantagiile art. 52 şi 53.

Una din cele mai frumoase reprezentaţii cinematografice a întregei stagiuni de iarnă, va fi dată astăseară Luni 21 April în vasta sală a Circului Sidoli. Această reprezentatie special organizată în beneficiul societăţei «Salvarea» din oraşul nostru, va fi o adevărată serbare.

Iată programul escepţional al acestei reprezentaţii festive :

„Misterele Adrianopolului", extraordinară desfăşurare în 3 părţi. Epizode răsboinice. Film danez de mare artă. Scenariu originar ; interpretare sublimă, datorită pleiadei artistice a scenelor scandinave.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Regiunea muntoasă Puy de Dôme (Auvergne), pitoreşti călătorii din Franţa.

Statue din dragoste, scene foarte humoristice.

Adaos la program varieteu : «Le Petit Severus» micul cîntăreţ şi dansator ; excentricul imitator de cîntăreţe. Copilul miraculos în producţiile sale admirabile.

Indemnăm pe ieşeni să asiste la această reprezentaţie festivă al cărei venit e destinat „Salvărei" una din cele mai folositoare societăţi particulare din oraşul nostru, care aduce publicului suferind cele mai reale servicii.

Biletele de intrare sunt de vînzare de pe acuma la farmaciile dr. Căpăţînă, dr. Konya, Werner, dr. Răteanu, Jellea şi Adace şi în seara reprezentaţiei la cassa Circului Sidoli.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Mercuri 23 Aprilie (Sf. Gheorghe) două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seală.

In curînd :

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—"1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

In comuna Mădîrjac s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

Locuitorul Th. Roman, servitor la moşia d-lui Lupaşcu din Uricani, a încetat subit din viaţă.

Se fac cercetări pentru a se stabili cauza morţii.

Diverse întîmplări

— Iudivizii C. Botez, C. Curălariu, Mihai Roşu şi Ghiţă Florea, au întîlnit în strada Socoia pe locuitorul Mihai Palamariu, ce venea din comuna Buciumi, şi după ce l'au bătut, l'au jefuit de suma de 160 lei ce avea asupra sa.

Bandiţii au fost arestaţi.

— Un incendiu a isbucnit aseară în podul casei pastramangiului Solomon Goldştein din strada Nemţească. Focul nefiind observat la timp, s'a întins şi asupra magaziei lui Iulius Goldştein din aceiaşi stradă No. 12. cuprinzînd o parte din sinagogă, proprietatea d. Resler şi casa de locuinţă a d-lui Ştefan Palade, pensionar.

La faţa locului au sosit autorităţile şi pompierii, luîndu-se măsurile de pază.

Toate imobilele erau asigurate la societatea de asigurare „Dacia".

Focul a fost stins la orele 5 jum.

Pînă în prezent nu se cunosc exact pagubele produse de acest incendiu.

— D-na Ecaterina Mihalache a fost numită moaşă în comuna Roşcani în locul d-nei Alexandrina Sita.

— Vagonul de tramvai No 10 pe strada Socola a dat peste Ion Codreanu din Ciurea, trîntindul-l jos şi fracturîndu-i piciorul stîng.

Numitul a fost transportat la spitalul Sf. Spiridon unde a fost pansat.

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice

Marioara Voiculescu

Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu

Sîmbătă 26 Aprilie 1914

CAPCANA

Duminică 27 Aprilie 1914

în matineu la ora 2 jum.

HOŢUL

Duminică 27 Aprilie 1914

ora 9 seara

Şarlatanul

Luni 28 Aprilie 1914

Cînd n'oi mai fi

(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia" Thi P. Maximovici.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ :

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU,** şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA".**

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA".**

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49 —

ULTIME INFORMAŢII

Amicul nostru N. Titulescu, a pronunţat eri în chestia revizuirei un nou mare discurs, care a produs o extraordinară impresie asupra Camerei.

Persoanele sosite din Capitală asigură că în toate cercurile politice, discursul d-lui Titulescu a format obiectul discuţiunei.

Prietenii ca şi adversarii erau unanimi în a recunoaşte, că d. Titulescu a fost pe ziua de eri şi un mare cugetător şi unul din oratorii de frunte ai ţărei romîneşti.

„Evenimentul“, **reproducînd ştirea unui ziar din Capitală de o moralitate cunoscută, anunţă că amicul nostru d. G. D. Şerban ar fi demisionat din partidul Conservator-democrat.**

Ştirea ieste în totul inexactă şi suntem autorizaţi de amicul nostru Şerban să-i dăm cea mai desăvîrşită dezminţire.

D. G. D. Şerban, este şi rămîne membru fruntaş al partidului Conservator-democrat din Iaşi.

Un grup de foşti prieteni ai regretatului Gh. Panu, compus din d-nii dr. Puşcariu, dr. Lebell, Tufescu şi d. Longhinescu, pleacă azi la Bucureşti, pentru a lua parte la inaugurarea monumentului lui Gh. Panu.

Acest moment, opera realizată din iniţiativa ziarului Adevărul, *va fi aşezat în grădina Cişmegiu, lîngă movilă, loc în care Gh. Panu găsea reculegerea dorită.*

Din partea sus zisului grup ieşan, se va depune şi o coroană.

Sîmbătă 2 Mai st. n. va avea loc la Academia de Ştiinţe politice şi morale din Paris, introducerea d-lui A. D. Xenopol ca membru al acestui Institut, cu care ocazie d-sa îşi va ţinea discursul de recepţie.

In seara aceleiaşi zile, la marele hotel Crillon, Academia va da ilustrului nostru istoric, un banchet la care, in afară de Academicieni au fost invitaţi toţi conferenţiarii din Paris cari au ţinut în ultimul timp conferinţe în Romînia, precum şi d-nii Lahovari, ministrul nostru la Paris şi C. Dissescu.

D. Al. A Badareu a sosit astă-zi dimineaţă, prin Paşcani, venind din Bucureşti.

Liberalii din Roman, au fixat de pe acuma candidaturile d-lui V. G. Morţun şi dr. Manolescu, pentru colegiul I de Cameră.

De cînd peştele se efteneşte, de atunci prin pieţele noastre el nu se mai găseşte. Se ştie că în lunile Aprilie 1 Mai nu e permis a se vinde de cît anumite specii. Ori tot acel peşte: babuşca, calcan, ştiuca etc. se trimite din bălţile Statului la Bucureşti sau în alte localităţi favorizate.

Iaşul nu intră între acelea. Ar trebui să se dea voie cel puţin ca aprovizionarea aici să se facă de la particulari, vînzîndu-se cu preţul de comerţ. Lumea se plînge acum, nu că articolul citat e scump, ci că el lipseşte cu desăvîrşire.

Ministerul de războiu a luat decizia ca toţi membrii corpului didactic primar urban şi rural, rămaşi cu gradul de subofiţeri şi care au luat parte la campania din 1913, să aibă dreptul a fi înaintaţi la gradul de sublocotenenţi în rezervă, cu condiţia de a face un stagiu de 2 luni la trupă şi a depune un examen de aptitudini.

Din partea serviciului sanitar superior au ramas neachitate, un număr de diurne, şedinţe de comisiuni etc.

Intrebat de un profesor asupra intenţiilor direcţiunii, d. dr. Sion a răspuns:

— Adresaţi-vă d-lui Costinescu. Eu nu am nici o trecere la ministerul de finanţe şi mandatarea merge foarte greu.

Astă-zi are loc o şedinţă a consiliului profesoral al facultăţii de medicină din Iaşi. Se va discuta chestiunea cursurilor sanitare complimentare şi dispoziţia serviciului sanitar superior, ca ele să se ţină numai în Capitală.

Sinuciderea din T.-Frumos.— Femeia Catinca Ionescu, de 40 ani, de loc din comuna Lungani, într'un acces de nebunie pelagroasă şi-a uns hainele cu gaz şi şi-a dat foc.

La ţipetele sinucigaşei, au sărit vecinii şi au rupt hainele de pe dînsa, stîngînd focul.

Catinca Ionescu, în stare gravă, a fost transportată la spitalul „Spatarul Dimitrie Borş“ din localitate, unde a fost internată.

Arsurile sînt de aşa gravitate că nu se ştie dacă nefericita victimă va scapa cu viaţă.

In numărul nostru de mîne, vom publica un rezumat al conferinţei, pe care d. Alex. A. Badareu a ţinut;o Sîmbătă 11 Aprilie la clabul conservator-democrat din Capitală.

In astă seară are loc la Teatru Sidoli, o reprezentaţie extraordinară, în folosul societăţei Salvarea.

In apropiere de iazul Cîrlig, urmează a se face cîmpul de tragere al Regimentului 13 infanterie.

Ministerul a trimis fondurile necesare, aşa că lucrările vor începe în cel mai scurt timp.

Serviciul sanitar al judeţului, a început azi să se mute în localul din strada Lascar Catargiu.

Universitare.—D. A. D. Xenopol a obţinut concediu pînă în ziua de 5 Mai cînd ilustrul istoric se va reîntoarce din străinătate.

— D. conferenţiar M. Berceanu va începe cursul său de drept roman, cu studenţii de la doctorat, Sîmbătă 26 Aprilie ora 5 p. m.

— Cursul de istoria doctrinelor economice va începe astăzi la ora 4 p. m. cu d. profesor Popovici Albert Taşcă.

— D. Gh. Tabacovici va începe cursul mîne Marţi 22 Aprilie.

— Cursul de istorie universală va fi reînceput la 25 Aprilie a. c.

La şcoala de Bele-Arte a început astă-zi concursul pentru Medalii, care va ţinea până la 3 Iunie a. c.

Lucrările prezentate pentru acest concurs, vor fi cercetate în ziua de 10 Iunie a. c.

Direcţiile şcoalelor secundare din localitate, au cerut ministerului de instrucţie, fixarea repartiţiei orelor pentru anul şcolar 1914—1915.

In ziua de 4 Mai ora 3 p. m. va avea loc în sala Teatrului Naţional, un concert dat în folosul societăţii, «Pînea Săracilor» sub înaltul patronaj al M. S. Regina Elisabeta.

La acest concert îşi vor da concursul d-ra Cella Delavrancea, Sofia Teodoreanu, Mircea Bîrsan şi d. Al. Zirra.

D-na Dr. Riegler desfaşoară o mare activitate pentru deplina reuşită a acestui concert.

D-na Eliza Gh. Vasiliiu a fost detaşată pe ziua de 15 Aprlie c. de la şcoala de fete No. 5. din Bârlad la şcoala de fete No. 10 din localitate.

Judiciare.—S'a cerut declararea în stare de faliment a comerciantului Iancu Faerştein, din strada Anastase Panu de către d. Apotecher avocatul procurator al d-nei Antonia Hrasnasolschi.

Termen este la 13 Mai.

— De asemenea s'a cerut declararea în stare de faliment, a comerciantului D. Trepcic din str. Anastase Panu.

— Curtea de apel s. I a amînat pronunţarea sentinţei în procesul M. Sturza şi Marcu Fischer pentru reziliarea contractului moşiei Flămînzi, pe ziua de 25 Aprilie a. c.

— Curtea de apel s. II a condamnat pe Ichel Froim Moise zis Franchel la 2 ani închisoare, pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— Curtea de apel, a condamnat pe Iosif Ferdinand Divighille la 1 an închisoare corecţională pentru tentativă de omor şi pe Sebastian Neculau la 1 an închisoare pentru excrocherie.

— Inaintea s. I a curţei de apel, s'a cercetat astăzi procesul de calomnie intentat de farmacistul Adace, colegului său, farmacistului Blumenfeld, care ţine în arendă farmacia „La sf. Spiridon» din strada Golia.

Cu ocazia acestui proces s'au perindat înaintea curţei un mare număr de medici şi farmacişti.

Cu tot marele număr de martori, desbaterile în fond n'au durat de cît cîteva minute.

Curtea, de acord cu concluziile procurorului general şi ale apărărei, a achitat pe d. farmacist Blumenfeld.

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.

FARMACIST

Licenţiat sau Asistent, găseşte loc imediat la Farmacia Rotbard Iaşi. In timpul verei va funcţiona la Farmacia din Slănic Moldova.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Noi lupte greco-albaneze

— Insurgenţii respinşi Barbariile din Epir —

Durazzo. — Guvernul a primit ieri seara ştiri din Coriţa spunînd că în cursul zilei albanejii au atacat cu succes pe insurgenţi. Multe din satele cucerite de duşman au fost reluate. Albanejii au înaintat pînă la Bomati lîngă Colonia. Guvernul este încredinţat că şi Colonia va fi reluată în scurtă vreme.

O mişcare patriotică se observă în toată Albania. Se pregăteşte liberarea teritorului ameninţat de duşman, 2000 voluntari au plecat în direcţia Coriţei unde se mai aşteaptă sosirea a 10.000 voluntari.

Guvernul speră să înfrîngă curînd pe insurgenţi, rezolvînd chestia Epirului în chip favorabil pentru Albania.

Telegramele din Epir arată că situaţia este ameninţătoare, o completă anarhie domnind acolo Zografos nu mai este stăpîn pe situaţie şi insurgenţi, astfel că aceştia devastează pretutindeni. Populaţiunea mahomedană mai ales ie în mîna bandelor.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.—Imparatul a petrecut o noapte mai bună de cît cea precedentă. Starea generală e satisfăcătoare. Starea catarală neschimbată.

După amează, împaratul s'a plimblat timp de o oră în mica galerie a castelului.

Duelul d-lui Caillaux

Paris.—Martorii d-lui Caillaux şi ai d-lui Daillieres s'au iutrunit azi dimineaţa. Martorii d-lui Daillieres socotesc că frază clientului lor nu este injurioasă şi au cerut numirea de arbitri, alegînd ca arbitru, pe d. Villebois Mareuil.

Martorii d-lui Caillaux au ales de arbitru pe generalul Mangin.

Presa bulgara şi expozeul contelui Berchtold

Sofia.— Organul guvernului «Narodni Prawa» scrie între altele:

«Expozeul contelui Berchtold a făcut cea mai bună impresie în public. Poporul bulgar, care se resimte, din punct de vedere economic de lungul războiu purtat, va saluta cu simpatie urările contelui Bercthold pentru o renaştere paşnică a Bulgariei şi va primi cu o bucurie sinceră cuvintele primului ministru al Austriei, cu privire la schimbările etnice din Balcani şi protecţia trebuitoare a minorităţilor.

Popoarele balcanice ar putea trăi într'o pace durabilă, numai dacă drepturile religioase şi naţionale ale minorităţilor ar fi respectate.

Expozeul contelui Berchtold are o mare importanţă pentru pacea balcanică, spre menţinerea căreia se constată tendinţe favorabile şi la Petersburg.

Alfons al Spaniei în audienţa la Sultan

Constantinopol. — Sultanul a primit în audienţă pe infantul Alfons de Orleans.

Interview cu d. Take Ionescu

Bucureşti. — Cu privire la relaţiile dintre partidul conservator democrat şi cel conservator, d. Take Ionescu a făcut unui redactor de la ziarul «Universul» declaraţiile următoare:

—« Ai observat cu drept cuvînt, că zilele din urmă presa conservator-democrată a avut o notă mai aspră la adresa partidului conservator şi aceasta în urma vestei răspîndite de presa conservatoare, că s'ar putea întîmpla ca partidul conservator-democrat să se întrupeze în partidul liberal.

Partidul conservator-democrat e foarte susceptibil, la învinuirea ce i se aduce că ar putea renunţa la viaţa de sine stătătoară, care explică rostul lui.

Este imposibil, absolut imposibil, ca partidul conservator-democrat să-şi piardă viaţa independentă ce o duce şi va continua să o ducă.

Partidul nostru reprezintă un organ democrat în sprijinirea ideilor conservatoare şi n'ar putea vre-o dată să-şi renege trecutul şi existenţa sa, contopindu-se cu partidul liberal.

Relaţiile chiar de sinceră încredere între liberali şi conservatorii-democraţi în timpul campaniei contra guvernrlui Carp, au avut ca temelie tocmai faptul ca ambele partidele să rămînă deosebite, deci fără nici un fel de rivalitate între ele.

D. Take Ionescu a arătat apoi, că dorinţa conservatorilor, prin răspîndirea de atari ştiri falşe, a fost de a atrage spre dînşii persoanele cu sentimente conservatoare, îndepărtîndu-i de la partidul conservator-democrat dar n'au reuşit.

Intrunirea din Brăila

Discursul d-lui N. Filipescu

Brăila.—In sala Paradis a avut loc eri anunţata întrunire a partidului conservator.

Au vorbit d-nii Slătoianu, Alex. Eliad, Argentoianu şi N. Filipescu.

*

D. N. Filipescu atacă cu vehemenţă partidul liberal. Cu privire la expropriere spune că este un sistem socialist, dar în dosul căruia stă armata, pentru a-l aduce la îndeplinire.

La 1907 liberalii au agitat pentru a reprima.

—„Inţeleg—zise d. Filipescu—pe agitatorii de meserie, dar să agiţi pentru a reprima este o monstruozitate şi d. Brăteanu este un aseminea monstru.

D. Brătianu a crezut să acopere cu vălul uitărei cele petrecute în 1907 şi a luat dosarele de la ministerul de interne,—ei bine eu am luat pe cele de la ministerul de războiu.

Şi pot să vă spun că un ordin pornit din cancelaria unui general comandant de corp de armată, explică la faţa locului cum trebuie să se procedeze la reprimare.

Acest ordin zicea, că în cazul cînd crima va fi fost sevîrşită, împuşcaţi chiar pe cei liniştiţi şi daţi foc Caselor“.

Continuînd, d. Filipescu spune că d. Brătianu i spune că este un spoliator al tărănimei.

— „Eu nu sunt spoliator — spune d. Filipescu, — dar d. Brătianu este un hoţ, căci a furat 100 de milioane de la Banca Naţională.

D. Filipescu termină zicînd că nu-şi va permite nici un răgaz, că se va certa chiar cu prietenii, dar că ca căuta să dărîme Banca Naţională, cetatea liberalilor.

Ororile din 1907

— Interpelarea d-lui Iorga —

Bucureşti.—In şedinţa de azi a Camerei, d. Iorga luînd cuvîntul, a cerut lămuriri cu privire la cele spuse de d. Filipescu la întrunirea din Brăila, atît în privinţa dosarelor de la ministerul de interne cît şi cu privire la ordinul dat de uu general în chestia reprimărei.

D, Ionel Brătianu a cerut ca d. Iorga să-şi transforme cererea în interpelare.

D. Iorga îşi desvoltă interpelarea, întrebînd dacă se gîndeşte cine-va să pedepsească pe generalul care a dat un aseminea ordin.

D. Brătianu răspunde zicînd că n'a luat de la ministerul de interne de cît corespondenţa personală cu prefecţii şi aceasta se obicinueşte.

Dar acele scrisori particulare le-a încredinţat regelui, singura persoană care nu poate fi bănuită că va face din el un uz politic.

Cît priveşte pe acel general, toată lumea ştie că prin decretul de amnestie toată lumea a fost ertată.

Cît priveşte nedreptatea făcută ţărănimei, căutăm să-i dăm satisfacţia dorită, prin reformele ce tindem a realiza.

De vînzare *Moşia Hreaţca-Maxim,* din comuna Pleşeşti jud. Suceava, 90 fălci, 9 kilometri de Fălticeni, aproape toată arabilă, ca 4 fălci pădure, arendată un an 4500 lei, pînă la 23 Aprilie 1915, case şi atenanse, învecinată în lungimi cu graniţa Bucovinei. *Imobilul din Iaşi,* strada Palatului 60 A. 2681 m. p. faţada 16 m. p. numeroase încăperi stare bună, pivniţă, beciu, apă, 2 intrări scări de piatră, terenul cu pomi roditori de valoare. Ambele proprietatea def. George Maxim, se vînd prin licitaţie pentru eşire din indivizie, de Tribunalul Iaşi S. III. la 21 Aprilie 1914. Preţul pentru moşie începe dela 110.000 lei şi pentru al doilea imobil dela 26.000 lei.

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaş', Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită. artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—

Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase primare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse in casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent care incă nu s'a închiriat. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9—11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti. - Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Ştefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la 2 pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25% !

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucid și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de frămînt, *Migrenele, Cefaleiile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cauzate de *răcoare* și *toate celelalte remedii.*

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă, în ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere Les VÉRITABLES FILUES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

Iaşi, str. [illegible] No. 8

Chirurgie. Complect şi perfect izolat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Săli de pansamente cu aparate cele mai noi. Instrumente irepropabil. Se practică ori ce intervenţii.

Sanatoriu de Chirurgie ortopedică prevăzut cu o instalaţie specială de Mecanoterapia. Se aplică aparate gipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, ankilozele etc. etc.

Fezari. Sală specială. Moaşă diplomată la permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţiile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate reacţiunile. Se fac cercetări de sânge, urină, spută; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Director-medic [illegible]

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

PATHÉ-FRÈRES

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

CROITORIA CARPATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primesc comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vindeţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

8 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale:

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA:
Partidul Conservator-Democrat
Piaţa Unirea

ADMINISTRAŢIA:
Tipografia H. Goldner
str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b. 5
„ „ „ IV, 40 „
BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2159 — Mercuri 23 April 1914

POLITICE

Tristă postură

Cînd urmăreşti mai de aproape activitatea desfăşurată de dirigenţii actuali ai partidului conservator; cînd cercetezi formulele adoptate şi argumentele ce produc, nu se poate să nu recunoşti imediat, că, prin fapta şi vina acestor dirigenţi, partidul conservator a fost pus în cea mai tristă lumină şi aceasta tocmai în momentul cînd se făureşte cea mai importantă legiuire pentru Romînia.

Am spus că acest lucru se datoreşte în special faptei şi vinei acestor dirigenţi.—Intr'adevăr, din cauza a două sau trei personalităţi politice n'a fost posibilă în Septembrie 1913 închegarea unui program serios de reforme, închegare care ar fi adus întregirea partidului conservator şi care program ar fi dat un cu tot alt curs evenimentelor politice-ulterioare. Mulţumită acestor bărbaţi, politici cari au pus patima personală mai presus de orice, guvernul de colaborare a trebuit să se demită. Prima urmare a fost că d. Maiorescu, care cunoştea programul reformist al liberalilor, la recomendat succesiunea acestora, adică tocmai pe acei al căror program de guvernămînt, d-nii Filipescu şi Marghiloman îl combat azi cu ultima energie.

Atît n'a fost însă de ajuns. A trebuit ca situaţia să devie şi mai precară pentru partidul conservator.

Intr'adevăr acest partid conservator, păstrător al datinelor şi al tradiţiei, nevoit să recunoască necesitatea de a se da pămînt la ţarani, s'a văzut silit să combată expropierea, dar să convie a se distribui la săteni moşiile de mînă moartă. Acest partid s'a arătat astfel, apărător al intereselor de clasă dar gata de a ceda tocmai acele bunuri, care asigurau o o peră de caritate, bunuri pe care donatorii, vechii boeri, le-au dat şi din sentiment de pietate dar şi din sentiment de comizeraţiune pentru cei suferinzi.

Acolo unde însă, zisul partid a fost pus pur şi simplu într'o postură ridicolă, a fost cînd a recunoscut ticăloşia sistemului electoral de astăzi, dar drept panaceu a prezintat soluţia lărgirei colegiilor, dar cu păstrarea actualului sistem de trei colegii. Un fel de „dacă e anonimă o iscălesc şi eu„.

Tristă postură pentru un partid ca şi pentru un individ.

Există însă o justiţie imanentă a lucrurilor şi fapte ca acele petrecute în Septembrie 1913 trebuiau să aducă după sine pedeapsa ridicolului, în care se svărcolesc astăzi d-nii Margiloman şi Filipescu dirigenţii actuali ai partidului conservator.

Mici Polemici

Ziarele iaşane se ocupă de modificările proiectate de liberali în lista candidaturilor pentru Constituantă.

Nu s'a găsit încă un colegiu, în care să se poată alege simpaticul domn Chilimoglu.

*

D-rul Sion a constatat că, fostul prefect d. Costachi Negruzzi, a subtilizat suma destinată restaurării spitalului din Bivolari.

Dacă era din partidul Asanatorilor ce să mai fi purtat grijă de sănătatea oamenilor?

*

Se vorbeşte prin ziare, de un colet de 305 kgr. expediat din Franţa şi care ajuns aci, cîntărea 280 kgr.

...Drumul e cu necaz şi slăbeşte pe mulţi!

*

Un nou ziar balnear, arată în prospectul său că se ocupă, în special, de unele staţiuni, printre care şi... Strunga.

Iată un ziar bine informat.

*

Acum se ştie de ce şi-a ras barba d. C. Stere. S'a temut să nu păţească la fel cu d. Iorga şi să fie confundat cu ex-maiorul, zis „omul de prisos", — din cauza.. barbei.

*

La Viena, fostul croitor Franck, a lăsat 3 milioane pentru binefaceri.

Unul care a avut noroc la Franci!

*

Aţi băgat de seamă?

Odată cu întoarcerea în Iaşi a d-lui C. Stere — Duminică — ne-a venit un frig... sibirian.

BULETINELE

Presa conservatoare—şi cînd zicem astfel trebuie să înţălegem exclusiv organul d-lui Filipescu,—paşnica şi manierata «Epoca», singura care, în mijlocul celei mai lamentabile rătăciri, ţine frînele, dacă nu a unei activităţi, cel puţin a celor mai grave şi mai nechibzuite insulte a tot ce nu intră în gusturile patronului ei, — această presă, a adoptat obiceiul: *buletinelor* zilnice către alegători.

In neputinţă de a impune o orientare în lupta acerbă după lumină, care se dă în jurul apropiatei modificări a vieţei de pînă acum a statului nostru, buletinele «Epocei» nu fac de cît să sămene toată intriga şi zaviştea, de care nu pot fi capabili, de cît oamenii, a căror scop nu e binele obştesc, ci satisfacerea micilor deşărtăciuni omeneşti, indestularea orgoliului sexuagenar, eftin şi periculos.

Că este astfel, nu poate încăpea nici o îndoială. Cînd pe de-oparte te încumeţi să sameni în masse sămînţa furtunei, fără ca scopul final să fie altul, de cît împiedicarea unei opere de bine, de prosperitate, şi cînd pe de altă parte nu te strădănuieşti să dai tu soluţii, pentru că nu le poţi găsi, activitatea ta fiind absorbită aproape pe de-antregul, în tragerea şforilor, care răsturnînd şi înlăturînd „şefii", tind a te întrona pe tine ca atare, care e rolul tău în frămîntarea politică de azi? Nici unul.

Cel mult, şi în cazul cel mai bun, e şters! E ca şi cum n'ai fi, întîmplările urmîndu-şi cursul şi fără tine. Şi tocmai acesta e cazul cu partidul conservator. Astfel stau lucrurile cu toate olimpiadele d-lui Filipescu.

Atunci: buletinele? Vînt ce suflă în pustiu şi a pustiu.

De aceia cu toată răutatea ce le învestmîntează, cu tot veninul ce se revarsă din fiecare slovă a lor, nu rezultă şi nu va rezulta nimic.

Dacă o parte din presă le ia în serios şi le fac a fi izvor de polemici şi articole de luptă, credem că rău face.

Atenţia ce-ar trebui să li se dea ar fi mare şi atunci cînd s'ar asămui cu acea pe care elefantul din fabula lui Kriloff, a avut-o pentru căţeluşul nemernic ce se încumetase a-l muşca... o ridicare de picior—satisfacerea unei necesităţi... inexorabile şi... atît tot.

Dinu

NOTA ZILEI

„Incă"!

In unul din ultimele articole din răposata serie, cu care d. dr. Cosmovici a a sasinat Raportul d-lui C. Stere, găsim următoarea frază legendară:

«...Oarè unui profesor de drept constituţional —cum este d. raportor—şi încă la Universitatea din Iaşi, îi este îngăduit să expue în parlament o aseminea doctrină revoltătoare la adresa drepturilor într'un Stat?».

Fără a ne mai opri asupra construcţiunii „la adresa drepturilor" subliniem pe acel minunat încă...

Inţelegéţi cum stă cazul: d. Stere putea scrie şi spune prăpăstii, dacă era profesor la ori-ce universitate din lume,— Oxford, Berlin, Paris şi Viena.

Dar la Iaşi? Coleg de profesorat cu d. dr. Cosmovici şi Petrovici?!

Mă rog; «noblesse oblige...».

Presa independentă

Nimic mai periculos pentru moralitatea publică de cît ziarele independente. Cine zice ziar independent, cel puţin la noi, zice ziar menit a împroşca în dreapta şi în stînga, a bîrfi pe oameni, atacîndu-i nu numai ca oameni politici ci, pătrunzînd până în celé mai intime detaliuri ale vieţii lor particulare şi lovindu-i chiar în profesiunea lor. Să ne uităm în adevăr la ziarele ce-şi zic independente şi ne vom convinge că aşa e.

Se face negreşit excepţiune pentru cîteva ziare între cari «Adevărul» şi «Universul» independente şi ele, dar cari în publicistica noastră ocupă un loc a parte. Despre dînsele însă s'ar putea susţine că nu sunt absolut independente. Ele sunt ziarele celor mulţi, ziarele populare, puse în slujba lor pentru a-i apăra contra ori cărei obijduiri, precum şi spre a-i ajuta să-şi amelioreze viaţa, atît ca trai propriu zis, cît şi ca viaţa socială şi politică. Dar celelalte ziare independente, pe care le cunoaşte toată lumea, cui servesc ele?

Independenţa acestora, în ziaristică, samănă mult cu independentul în politică.

Cînd cine-va vrea să părăsească o organizare politică în care nu-i mai place o figură, pentru un motiv sau altul, începe a se declara independent, bine înţeles după ce ş'a dat demisia. Pentru învăţătura celor cari nu sunt prinşi în vîltoarea luptelor politice, să asculte cineva pe independentul de astăzi, care pană ieri a fost... mamelucul devotat al unui partid?!

Criticele cele mai aspre, cuvintele cele mai grele, le va auzi din gura acestui dezertor, la adresa celor cu cari a trăit politiceşte ani de zile!

Ni se va zice însă: dar ziarele de partid sunt adică mai pre sus? Citiţi «Epoca» de exemplul şi vă veţi convinge că se face nedreptate independenţilor! Pentru mine care scriu aici, ori cît de triviale expresiuni întrebuinţează şi «Epoca», ori cît înjoseşte şi ea demnitatea ziaristică, ori cît de mult calcă şi dînsa măsura a ceia ce e permis, totuşi nu o pot compara cu unele ziare ipdependente. Sunt în presa noastră cîteva condeie, care ş'au făcut specialitatea de a fi... violente. Din moment ce cineva se gîndeşte la crearea unei gazete mai liberă la scris, are în vedere pe aceşti violenţi, care menajează numai pe unii *et pour cause* şi dă la cap altora. Ei trec astfel dela ziar la ziar. Li s'a zis, cu drept cuvînt, «apaşii presei». Aici la noi în Iaşi într'o vreme erau cunoscuţi vre-o doi avocaţi, cari în lipsă de argumente, întrebuinţau violenţa, atacul prin cele mai grele cuvinte la adresa adversarului.

Cînd cine-va avea un proces cu altul şi cam bănuia că n'are să cîştige, lua pe unul din aceşti avocaţi, zicîndu-i: „ştiu că am să perd, dar în caltea trag un perdaf adversarului, de mă va ţine minte cîte zile va avea".

Şi în adevăr sunt unii oameni răi de gură, după cum alţii sunt răi la scris.

Ei inspiră ori temere ori desgust. Cele mai de multe ori cel atacat şi înjurat de ei se apără nedîndu-le nici o atenţiune despreţuindu-i.

Furia lor devine atunci cu atît mai mare.

E o observaţie elementară de alt-fel, pe cari ori cine a putut'o face, că violentul se face cu atît mai furios, cu cît nu i se răspunde. Atunci îi scapa vorbele cele mai grele şi nepotrivite, dar adversarul va face greşala sa; răspundă gazetarul inventează atunci cînd nu i se răspunde.

Şi noi cam ştim cîte ceva asupra acestor inoculţii gazetăreşti ce prin biurourile redacţiunilor. Unde mai punem apoi că toate atacurile se dau sub masca anonimatului?!

Cel mai atacat de independenţi, se ştie: este şeful nostru local A. A. Badareu. Şi se ştie de asemenea că unii din cei cari astă-zi inventează, n'au fost tot deauna de aceiaşi părere faţă de el.

Pentru că n'a putut satisface unele cereri nedrepte în timpul ministeriatului său i s'a jurat răzbunare.

Acum fiind-că nu li se răspunde, devin furioşi, oamenii însă de bun simţ, acei cari cunosc pe Badareu, înţeleg uşor de unde vine paraponul.

Chiar dacă acei apaşi ai presei au putut prinde pe un parlamentar în mrejele lor, nu vor putea distruge edificiul politic al lui Badareu; clădit cu osteneala de fie care zi, şi cu priceperea deosebită.

Un personaj, a cărui nume pentru moment îl tăcem, personaj care a avut înalte însărcinări, ne spunea că va publica în curînd un memoriu prin care va arata la ce se reduce toată aşa numita afacere Auster. Dînsul, ne adaugă, „voi dovedi că aici Statul n'a perdut nimic, ci a cîştigat, dar voiu arata cum s'au falşificat acte şi procese-verbale sub alte guverne şi unde în adevăr s'au tăcut afaceri, de milioane".

Avem credinţa că persoana în chestiune se va ţine de cuvînt.

V. I. Radu

OAMENI ŞI LUCRURI

Così fan tutte...

Aşa fac toate!

Pretutindeni lucrul a luat naştere din spirit de imitaţie, cînd nu a fost dorinţa de originalitate. Peste tot s'a privit dintru întăiu faptul, ca fiind lipsit de ori-ce importanţă, —pînă cînd problema crescu, cum se zice în limbagiul curent, peste capetele bărbaţilor politici cu răspundere.

...Dar, luăm aminte, că tonul acestei introduceri ar putea să sune ca un semnal de alarmă, cu o nuanţă de spaimă. De fapt vrem numai să atragem luarea aminte asupra unui fenomen de actualitate, din domeniul social universal, pe cale de a se aclimatiza şi la noi, după ce a făcut ocolul atîtor ţărî.

E vorba de mişcarea femenistă în înţelesul politic al cuvîntului, iar manifestarea de care pomenim, constă într'o petiţiune adresată Parlamentului romîn, de a se acorda femeilor dreptul de vot.

Comentînd acea petiţiune, o doamnă care semnează în calitate de ligistă — a nu se ceti „legistă" raţionează astfel:

„...De ce dar femeea romînă, găsită de legile noastre aptă să participe la conducerea instrucţiei publice, să fie exclusă de la dreptul de vot pentru comunele urbane şi rurale şi chiar pentru Parlament?

Femeile romîne să nu se descurajeze, chiar dacă actualele Corpuri legiuitoare nu vor satisface cererea lor, ci să urmeze lupta în tot timpul viitoarelor alegeri pentru Constituantă. Vor avea prilejul cel mai bun să dovedească că într'adevăr trebue să li se recunoască dreptul politic.

Şi, în atingerea acestui scop, le stă la îndemînă cea mai puternică armă:

Fiecare Romîncă n'are de cît să stărue în familia ei, ca toţi barbaţii alegători să refuze votul la acei candidaţi cari nu'şi vor lua angajamentul, în întrunirile publice şi în vizitele electorale, să introducă în Constituţie dreptul politic al femeilor.

Sfătuim ca femeile romîne să facă întruniri în care să'şi susţie cerérea şi să facă propaganda cea mai puternică pentru aceasta.

De asemenea ar trebui ca ele să participe la toate întrunirile publice ce se vor ţinea de diferitele partide şi să ceară ca fie-care candidat propus de partide, ca şi cei independenţi, să se pronunţe categoric şi'n chestia referitoare la ele. Iar contra acelor candidaţi cari se vor pronunţa contra şi a celor cari se vor eschiva să se pronunţe în mod hotărît, femeile romîne, să facă agitaţii prin toate familiile alegătorilor şi pe lîngă alegători ca să nu-i voteze",

Agitaţii prin familii...

Pe'r'că vedem în gînd, în închipuire icoana unui sufragetizm sgomotos, din care nu lipsesc scenele tumultuoase şi excesele cari au făcut «faima» mişcării simulare în Anglia şi aiurea.

De aceea credem momentul potrivit să ne oprim asupra unora din aspectele mişcării în aşteptare să le regăsim la noi.

Căci ceea ce a fost ori este aiurea se va repeta la noi. Elementele sunt aceleaşi şi procedeele comune. Cosi fan tutte.

Rodion

EXPROPRIERE ŞI PROPRIETATE

Conferinţa d-lui Al. Badareu

ţinută la clubul cons.-democrat din Capitală

„Proprietatea în funcţie de muncă.—care, la rîndul ei, să fie în funcţie de aptitudine —este o imposibilitate într'o societate reală".

Statul are dreptul să organizeze proprietatea pe baza nevoilor sociale şi pe calea exproprierii

Sîmbătă seara, între orele 6 jum. şi 8 d. Al. Badareu, fost ministru, şi-a desvoltat, la clubul conservator-democrat din Bucureşti, anunţata-i conferinţă.

D-sa începe prin a se scuza că a produs un mic echivoc. Bănuia că Sîmbătă va fi reţinut la Iaşi şi vestise pe prietenii săi, că se poate să nu ţie conferinţa în acea zi, dar a căutat să-şi facă datoria, fiindcă d-sa e contra amînărilor şi pentru îndeplinirea la timp a obligaţiunilor luate.

Conferinţa d-lui Al. A. Badareu despre „Expropriere şi Proprietate" în genere a fost derivată, sugerată din şi de conferinţa d-lui C. Rădulescu-Motru, care a vorbit în ziua de 29 Martie despre: «Proprietatea ca funcţiune socială».

Proprietatea în funcţie de muncă?

Din mulţimea de idei şi de observaţiuni pe care le-am auzit dezvoltate în conferinţa sa, asupra proprietăţei, de excelentul nostru amic Rădulescu-Motru, tot atît de versat în chestiile de sociologie pe cît este de stăpîn pe principiile şi metodele filosofiei pure, am putut degaja următoarele principii fundamentale:

Formula lui Duguit că proprietatea este în funcţie socială nu este exactă şi în orice caz nu e complectă.

In locul acestei formule Rădulescu-Motru propune formula: Proprietatea este în funcţie de muncă care la rîndul ei este în funcţie de aptitudine.

Nu ştiu dacă Motru n'a forţat puţin, cu voinţă, formula sa, fiindcă vorbea în numele „Romîniei Viitoare" o societate de pedogogi. Munca cea mai uşoară, cea mai plăcută şi în acelaş timp cea mai productivă este aceea pe care individul o face pe baza aptitudinilor sale.

Ar fi de netăgăduit o societate ideală aceea în care s'ar încredinţa fiecăruia munca după aptitudinea sa fie înăscută fie chiar dobîndită. *Aceasta nu se va întîmpla însă nici odată într'o societate reală cu interese şi nevoi inexorabile, de satisfăcut prin membrii săi fie că au fie că n'au aptitudinele trebuitoare.*

Cît de grea ar fi d. ex. organizarea armatei dacă serviciul militar s'ar încredinţa numai după norma aptitudinilor.

Dar în definitiv aptitudinile se pot dobîndi mai mult sau mai puţin bine, prin exerciţiu, prin deprindere şi din fericire cele mai multe din funcţiile sociale nu cer aptitudini înăscute speciale. Cine să aprecieze aptitudinile? Individul sau societatea?

Dacă le apreciază societatea, atunci şi munca pe baza aptitudinilor devine o formă a funcţiunei sociale. Dacă le apreciază individul şi totul este lăsat la jocul activităţei pur individuale, avem toată probabilitatea că multe din funcţiunile sociale dintre cele mai necesare vor rămînea neîndeplinite.

Cele două concepţii despre societate

Soluţia acestor chestii va depinde de concepţia ce-o avem despre societate.

Dacă credem că societatea este o rezultantă a activităţei forţelor individuale, atunci vom admite libertatea absolută, ca fie-care individ să-şi aleagă singur munca pentru care se crede mai apt.

Dacă credem că societatea este un organism, atunci vom admite că societatea care creiază funcţiile sociale, să pregătească pe individ pentru toate funcţiile sociale necesare.

Concepţia noţiunei societate, variază după diferitele rase şi este datorită în bună parte desvoltării istorice a rasei.

Aşa pentru rasa anglo-saxonă individul este elementul hotărîtor în viaţa socială; toată baza se pune pe dînsul şi se dă o mare îngrijire desvoltării forţelor fizice, intelectuale şi morale ale individu-

LAPTE CONDENSAT NESTLE

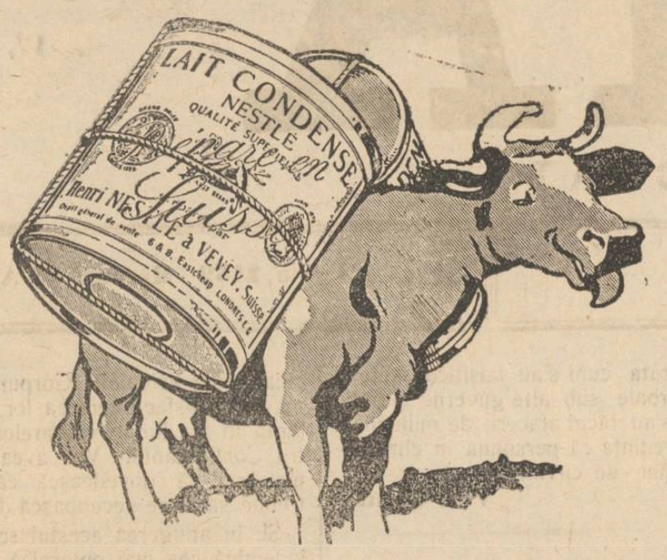

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6. Bucureşti.

lui pentru ca salvarea lui să ajungă la maximum.

La rasa germană predomină concepţiunea că societatea este un organism, că individul este o simplă celulă a acestui organism şi de aceea se pune toată baza pe adaptarea individului la funcţiile sociale, pe disciplină.

In concepţia anglo-saxonă găsim ideea unui antagonism între individ şi Stat cu preferinţă pentru individ. iar în concepţia germană găsim ideea supunerei individului faţă de Stat.

La popoarele civilizate din rasa latină găsim predominînd această din urmă concepţie, cu această nuanţă, că la poporul francez toţi aşteaptă totul de la Stat, găsindu-se însă foarte natural ca iudividul să fie vecinic „frondeur“ faţă de Stat.

Exagerarea celor două concepţii a produs: anarhismul, care din fericire este puţin răspîndit şi relevă mai mult de patologia socială, şi socialismul.

Existenţa funcţiei sociale nu implică şi existenţa organului

Concepţia că societatea nu este un organism, a dat naştere la multe erori *din cauza aplicării la sociologie a tuturor principiilor de biologie, cu toate că societatea n'a ajuns în evoluţia ei să poată fi identificată ca un organism desăvîrşit.* In aplicaţiuni s'a făcut abuz mai ales de formulele de biologie înţelese în mod superficial. Cît abuz s'a făcut de formule: funcţia crează organul, precum şi de formula: Mediul transformă pe individ.

Din aceste formule a ieşit poporanismul care crede că numai prin reforme legislative, prin creare de instituţiuni, se îndrumează massele, se transformă şi li se asigură fericirea.

Tot pe baza acestor erori, şcoala liberală patruzecioptistă a importat în ţara noastră toate instituţiile ţărilor occidentale, distrugînd instituţile indigene, în speranţă că astfel se va realiza progresul. *De fapt au rămas cu instituţiile pe hîrtie, iar viaţa noastră socială s'a dezvoltat la întîmplare fără nici o busolă, de multe-ori contra acestor instituţii şi totdeauna în afară de aceste instituţii.*

După 50 ani de parlamentarism şi de regim electoral, n'avem nici parlament, nici corp electoral. Am avut funcţia, dar nu s'a creat organul.

Avem de 50 ani funcţia: comuna rurală, dar n'avem nici azi organul. Se dă vina pe administraţie că ar fi împedecat crearea organului.

Am avut însă o Justiţie rurală.

Am avut funcţia: Juriul sătesc. De ce nu s'a creat organul? Cine a împiedecat crearea acestui organ?

Adevărul sociologic e altul. Trebue să ai pregătite, în prealabil, elementele din care funcţia să-şi poată crea organul. Altfel, ori funcţia încetează, ori turbură organele existente cerînd ca dînsele pe lîngă funcţia lor proprie, să îndeplinească şi noua funcţie.

Cu jandarmeria avem azi şi funcţia şi organul, pentru că armata ne pregătise elementele din cari a ieşit noul organ.

Doctrina conservator-democrată

In starea actuală de dezvoltare a societăţei, concepţia cea mai aproape de realitatea lucrurilor, este aceea care temperează concepţia individualistă prin concepţia solidarităţii sociale şi concepţia socialistă prin concepţia menajărei şi sporirei energiilor individuale şi uşurarea cît mai mult, a adaptării individului la necesităţile sociale.

De această doctrină ne conducem noi partidul conservator-democrat. Punem preţ pe individ, pe pregătirea individului şi de aceea mă declar de acord cu ideile conservatoare ale lui Motru că trebue să ţinem socoteală de aptitudini, dar nu ne dăm într'o parte de a crea instituţii cu cari să grăbim propăşirea societăţii şi ndividului.

Sunt de asemenea de acord că, proprietatea pămîntului nu este un drept natural. Societatea are dreptul să organizeze proprietatea fie pe baza nevoilor sociale, cum cred eu, fie în funcţie de muncă cum susţine Motru.

Dacă voim să precizăm mai mult criteriul după care societatea trebue să organizeze proprietatea, *cred că acest criteriu ar fi producţiunea, în înţelesul larg al cuvîntului cuprinzînd munca omului dar pe lînga dînsa şi toate celelalte elemente, ca natura solului, clima, agenţii naturali, etc.*

Astfel cred că prin felul producţiunii se explică mai uşor pentru ce în Lombardia găsim proprietatea mică iar în regiunea Romei, proprietatea mare, precum şi deosebirea de organizare a proprietăţei între Bulgaria şi noi.

In Lombardia, cultura cu ajutorul irigaţiunilor, impune proprietatea mică; în regiunea Romei pămîntul arid, o climă excesivă şi uscată, face improprie orice altă cultură de cît aceea extensivă, sau creşterea vitelor.

Bulgaria, ţară nouă, organizată pe baza producţiei pentru consumaţiunea internă, proprietatea poate fi organizată sub forma de mică proprietate.

România, nevoită să producă pentru export şi neputînd face cultură intensivă până ce nu o va permite preţul mondial al cerealelor, trebue să facă cultură extensivă. De aceea găsesc justificat dreptul Statului de a organiza proprietatea, expropriind şi pe latifundiari şi pe proprietarii prea mici, iar pămîntul expropiat să fie pus în cultura mare prin obştie, până cînd va fi posibilă economiceşte, în ţara noastră, cultura intensivă.

*

Conferinţa fostului ministru al lucrărilor publice, cu o încordată atenţiune urmărită în interesantele ei desvoltări, a fost viu aplaudată de selectul şi numerosul auditoriu.

INFORMAŢII

D. Marin Stroescu, fost inspector general al învăţămîntulai primar, se află în oraşul nostru. D-sa împreună cu foştii săi colegi vor lua parte la o mică agapă, ce va avea loc astă seară la oarele 7 jum. la otelul Traian.

La această agapă va lua parte şi şeful partidului conservator-democrat din localitate d. A. A. Badareu.

M. S. Regele Muntenegrului a conferit d-lui Take Iooescu, ordinul Danilo, în gradul de „Mare Cruce“.

Direcţiunea sanitară a desfiinţat pur şi simplu serviciul telefonic al diferitelor servicii sanitare ale judeţului.

Prefectura de judeţ, refuză deaseminea instalarea acestor telefoane, sub motiv că nu are fonduri necesare pentru acest scop.

Toate sunt bune.

Dar ne întrebăm, cum se va face serviciul sanitar, cînd cei ce conduc acest serviciu, nu pot fi înştiinţaţi imediat de ivirea unui cas suspect?

Mîne Sf. Gheorghe, se va celebra cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Gheorghe Lozonschi.

Serviciul religios va fi oficiat de P. S. S. Arhereul Şerban, însoţit de Preotul Popovici parohul bisericei.

Răspunsurile vor fi date de excelentul cor al seminarului.

P.S. Ieri s'a tipărit subiectul mai strident în loc de „mai omenesc“. De aseminea acnm 36 de ani şi aveam intelectualitate în loc de «intelectuale»

Doamna Ana Negruzzi arendaşa moşiei Lungani, a fost autorizată să aducă în ţară 50 muncitori agricoli străini.

Idem d. Pompiliu Antonescu proprietarul moşiei Broşteni, pentru 100 muncitori:

Deschiderea săptămînei s'a făcut la bursa noastră într'o atmosferă prielnică.

Deşi s'au negociat puţine valori. încheerile s'au făcut însă cu cursuri ridicate. Sporurile faţă de cota precedentă au atins chiar 20 puncte.

Numai compartimentul asigurărilor, şi în special societatea «Dacia Romînia» a înregistrat o nouă pierdere de 8 puncte.

*

Iată acum cursurile valorilor cari au avut ieri încheeri:

Casa Rurală 1545—1550—1560:
Banca de Credit Romîn 910;
Banca Generală Romînă 2225—2330;
Banca Romînească (purtător) 764—762;
Soc. Dacia Romînia 1606—1607—1608;
Soc. Com. a tramvaelor Bucureşti 1795:
Pe bani gata au încheiat:
Banca Agricolă 555;
Rentă 250 mil. 1913 de 4 jum la sută 90.80;
Oblig. Cred. Jud. şi Comunal de 4 la sută 90.80;
Scris, func. rurale 5 la sută 97.15;
Scris. Urb. Bucureşti 5 la sută 96.45;
Idem Iaşi idem 92.25.

In ziua de 4 Mai ora 3 p. m. va avea loc în sala Teatrului Naţional, un concert dat în folosul societăţii, «Pînea Săracilor» sub înaltul patronaj al M. S. Regina Elisabeta.

La acest concert îşi vor da concursul d-ra Cella Delavrancea, Sofia Teodoreanu, Mircea Bîrsan şi d. Al. Zirra.

D-na Dr. Riegler desfaşoară o mare activitate pentru deplina reuşită a acestui concert.

Noutăţi apărute.—«Noua revistă Romînă» No. 20, vol. XV cu data de 20 Aprilie avînd un sumar semnat de d. Lovinescu, dr. N. Leon, Th. D. Speranţia, Em. Socor etc.

— „Versuri şi Proză“ anul III No. 8 cu bucăţi literare semnate de M. Cruceanu, I. M. Raşcu, Hidalgo, V. Demetrius, A. Vondra.

— «Democraţia» anul II No. 2 cu articole de C. M. Sipsom, G. Adamescu, C. Hălăceanu, C. G. Hasnaş etc.

Banca Iaşilor se va muta chiar în cursul acestei luni. în noul local, proprietatea a sa din str. Stefan cel Mare.

Din cauza frigului anormal de acum două zile, o mare parte din vlăstarii viilor şi arborii fructiferi din Tomeşti, au fost distruşi.

D. Dimitrie Simionescu a fost numit notar cl. II-a la comuna Balţaţi.

In zilele de 23 şi 27 ale lunei curente, se va împărţi medalia «Avîntul Ţării» în localurile administraţiilor de plasă.

La Tg.-Frumos solemnitatea va fi prezidată de d. maior Ion Constantin II.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei se'ntoarce mîine dimineaţă în localitate.

Ştiri artistice.—Societatea Dramatică din Bucureşti, va da în sala Teatrului Naţional 3 reprezentaţi:

Luni 5 Maiu, «Denisa», Marţi 6 Maiu, „Dolorosa“, Mercuri 7 Maiu, „Trecu o Femeie“.

Bilete e la Agenţia „Thalia“, Th. Maximovici.

S'a acordat un congediu la 30 zile d-nei Elena Movilă, învăţătoare la şcoala din Bosia.

Revizoratul şcolar întocmeşte tabela statistică pe luna Iunie.

Universitare.—Senatul universitar va fi convocat Sîmbătă la ora 5 p. m. pentru a delega trei domni profesori universitari, dintre cari ministerul instrucţiunei va numi unul ca membru în comisiunea de judecată a corpului didactic secundar şi superior, în locul ramas vacant prin moartea profesorului P. Rîşcanu.

— S'a hotărît ca chestiunea numirei unui domn profesor la catedra de medicină operatorie de pe lîngă facultatea de medicină din Iaşi, — rămasă vacantă prin transferarea d. dr. I. Bălăcescu la Universitatea din Bucureşti—să fie supusă consiliului profesoral al fac. de medicină odată cu deschiderea noului an şcolar 1914—15.

La această catedră candidează între alţi şi d. dr. C. Mîrzescu.

— D. rector al Universităţii, C. Stere, va sosi mîne în localitate, venind din Bucureşti.

— Studenţii din Iaşi pregătesc pentru ziua de 3 Mai a. c. un măreţ pelerinaj la mormîntul domnitorului Ion Cuza de la Ruginoasa.

— Comisiunea organizatoare a primului congres de Etnografie si etnologie din Neuchâtel (Elveţia) a invitat Universitatea noastră de a participa la acest congres, care va avea loc între 1 şi 15 lunie st. n. 1914.

Invitaţia va fi supusă Senatului Universitar care va decide delegarea unui domn profesor la acest congres.

— Inscrierile pentru ocuparea posturilor de bibliotecar. ajutor de bibliotecar şi custode, de la Biblioteca Centrală, se primesc numai pînă la 24 Arpilie crt. la cancelaria facultăţii de litere.

— Prin noul buget al Universităţii s'a ridicat salariul secretarului facultăţii de ştiinţi de la 140 lei lunar la 250 lei.

Tot prin noul buget s'a ridicat salariul laboranţilor de la facultatea de ştiinţi, de la 75 lei lunar la 90 lei.

— Studenţii şi studentele de la Şt. Naturale, Agronomie şi Geografie înscrişi pentru excursia ştiinţifică Bucureşti, Galaţi, Isaceea, Tulcea, Delta Dunărei, vor pleca din localitate mîine seară, 23 Aprilie, ora 9.

La această excursie vor lua parte următorii:

Dela Şt. Naturale d. V. Gheorghiu, C. Gheorghiu, d-ra Olga Duzescu, d. C. Motăş, I. Gh. Botez, Gh. Pavlov, d-rele Teod. Meicu, C. C. Bolohan, Ort. Vasiliu, Am. Misihănescu, El. Bogdan, M. Savinescu, Em. Focşa, d-nii C. Oiescu şi Zaharescu.

De la Geografie d rele Zamfirescu, Fedeleş, Grecea, Voişel şi d. Th. Lăzărescu.

De la Agronomie d-nii Radu Dumitrescu, A. Irimescu şi Ştefănescu.

Excursia va fi condusă de către d-nii Alex. Popovici şi Ioan Borcea.

Vizită prietenească.—După cum mai multe jurnale au şi anunţat, vre'o sută de excursionişti otomani (profesori universitari şi studenţi din Constantinopol), vor veni în Iaşi în curînd să înnapoieze vizita pe studenţii iaşani care le-au făcut-o în timpul vacantei de Paşti.

Intr'o scrisoare trimisă de preşedintele Centrului studenţilor otomani confratele nostru D. Andre Faure, publicist, redactorul noului mare jurnal cotidian „Le Journal des Balcans“ se vorbeşte despre posibila plecare a excursioniştilor în ziua de 5 Mai şi sosirea lor în Iaşi in ziua de 7.

Se ştie cu cîtă amabilitate, generozitate şi extraordinară delicateţă primesc turcii în general pe străini. Escursioniştii romîni au găsit în Turcia fie din partea colegilor lor din Stambul, fie din partea lui Haida paşa, fie din partea tuturor autorităţilor otomane o primire aşa de călduroasă, încît un student romîn răspunzînd unui discurs de circumstanţă se întreba în public cu frică dacă şi ospitalitatea romînească va putea să fie demnă de ospitalitatea otomană—cînd profesorii şi studenţii turci vor înapoia vizita.

Nimic nu cruţă oficialitatea otomană pentru a face mai plăcută şederea prietenilor lor romîni: recepţii ceremonioase cu fanfare, ovaţii, ceaiuri, călătorie gratuită pe vapor special de la Constantinopol la Brusa, discursuri etc. Escursioniştii romîni fură copleşiţi de favoruri.

Se cuvine vădit să nu ne arătăm mai prejos de cît turcii şi pentru că fac oraşului nostru cinstea de-al vizita—fiind de altfel invitaţi oficial de consulul general al Romîniei, d. Brăileanu, pentru serbările naţionale de la 10 Mai—se cuvine să le facem o primire vrednică de acea ce ne-au făcut-o.

Pentru pregătirile necesare, se va ţin a o mare întrunire—cu intrarea liberă—Duminică 27 April la 4 ore p. m. în aula Universităţii sub patronajul cercului Analelor şi al centrului studenţesc.

D. André Faure,—publicist redactor la «Journal des Balkans», - care va părăsi Iaşul în curînd pentru a şi ocupa noul său post, va deschide şedinţa prin o conferinţă asupra Turciei. Subiectul conferinţii, care nu va fi lipsită de sigur de interes este «Aux écoutes de la Turquie contemporaine».

Mai mulţi profesori şi studenţi ai Universităţii noastre vor lua apoi cuvîntul.

Nădăjduim ca publicul ieşan va veni, în mare număr la această întrunire, care promite să fie o sărbătorire a recunoştinţii, şi prieteniei - şi la sfîrşitul căreia se va constitui un comitet de primire a escursioniştilor otomani - Qu'on se le dise —

D. locot-col dr. Thiron, de la corpul al IV-lea de armată a fost trecut prin decret regal în poziţie de retragere pentru limită de vîrstă.

S'a aprobat ca Medalia comemorativă de războiu «Avîntul ţării» să fie conferită atît drapelelor regimentelor şi şcoalelor militare cît şi Bastimentelor de războiu.

Mîne se va serba cu o deosebită solemnitate hramul Mitropoliei.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Consiliul de higienă al oraşului va fi convocat în cursul acestei săptămîni, pentru a rezolvi mai mnlte chestiuni.

Luni în 24 Aprilie, aniversarea zilei onomastice a M. S. Reginei, un Te Deu se va oficia la Mitropolie la care vor lua parte autorităţile militare şi civile.

Inştiinţare

Pentru a înlesni întroducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'au confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

Iată noul program de astă-seară Marţi al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

„Misterele Adrianopolului“, extraordinară desfăşurare în 3 părţi. Epizode răsboinice. Film danez de mare artă. Scenariu originar; interpretare sublimă, datorită pleiadei artistice a scenelor scandinave.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Regiunea muntoasă Puy de Dôme (Auvergne), pitoreşti călătorii din Franţa.

Statue din dragoste, scene foarte humoristice.

Adaos la program varieteu: «Le Petit Severus» micul cîntăreţ şi dansator; excentricul imitator de cîntăreţe. Copilul miraculos în producţiile sale admirabile.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri 23 Aprilie (Sf. Gheorghe) două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală.

Postulantul, comedie daneză, interpreată de artiştii-comediani scandinavi.

Ghiarele ucigătoare (Les griffes qui tuent), piesă în 3 acte.

Ultimele reprezentaţii ale fenomenalului «Le petit Severus»,

Vineri program nou: «Regele Ocnaşilor» după celebrul roman «Trompe la Mort“ al scriitorului francez Honoré de Balzac.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870.

D. Gh. Ghibănescu se află în posesiunea unui exemplar unic din o nouă ediţie a *Cazaniei* lui Varlaam, tipăriă pentru întăia oară în Iaşi în 1646.

Exemplarul legat aparţine bisericei de lemn din satul *Borăşte* din *Vaslui* şi cuprinde cazaniile de la Duminica a 5 de după Paşti pînă la Duminica 32-a, cum şi cazaniile la sărbătorile mari cu începere de la 1 Sept. pînă la 9 Martie, care nu figurează în ediţia I-a.

Atît paginaţia cît si textul prezintă deosebiri de cele din ediţia I-a.

Academia nu posedă nici un exemplar din această ediţie; şi ne întrebăm cînd s'a putut tipări această nouă ediţie, şi de ce să se fi păstrat aşa de puţine exemplare?

Tipăritura s'a făcut probabil tot în Iaşi după 1680.

Diverse întîmplări

— Aseară la ora 5 jum s'a declarat un incendiu în strada Socola No. 159 la casele proprietatea d. Gh. Botez.

Focul a luat naştere de la o sobă.

Pompierii au sosit la faţa locului, luînd măsuri de pază contra întinderii focului de oare ce casele incediate au ars complect.

Nimic din acest imobil nu era asigurat.

— Eri în piaţa Unirei calul de la birja cu No. 58 luînd vînt, a parcurs în goană străzile Golia şi Ştefan cel Mare, provocînd spaima generală.

Din fericire nu avem de înregistrat nici un accident.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

Doctor A. Ratianu

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici; Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau matasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză

ULTIME INFORMAŢII

Se pare că d. D. Grecianu este foarte mult preocupat de veleităţile tot mai din larg manifestate de către d. Virgil Arion.

Pentru a mai tăia puţin din avîntul d-lui Arion, este vorba ca d. Greciauu să importeze la alegerile pentru Constituantă pe d. Barbu Catargi pe care-l va prezenta drept candidat la col. I Cameră de Iaşi.

Consiliul comunal este convocat pentru ziua de Joi, cînd va proceda la alegerea d-lui G. G. Mîrzescu, ca primar al Iaşilor.

D. Mîrzescu va candida la colegiul I Cameră din Iaşi.

La clubul conservator dtn localitate greva candidaţilor pentru alegerile Constituantei continuă.

Pe ziua de azi d. Nicu Krupenschi, fost deputat, a refuzat categoric propunerea ce i-a făcut-o d. Grecianu de-a candida la aceste alegeri.

Prima Societate de Economie (de la Palat) îşi va muta biurourile în cursul lunei August în localul ocupat astăzi de Banca Iaşilor.

In curînd această societate va publica condiţiunile pentru facerea planurilor şi devizului imobilului ce urmează să construiască, pe locul în care se află astăzi sediul ei.

Se ştie că Primăria a expropriat o parte din acel imobil.

Dărămarea clădirei actuale, va începe în cursul lunei Octombrie.

Se vorbeşte că între consiliul de administraţie al Casei meseriilor, creditului şi asigurărilor muncitoreşti şi ministrul industriei şi comerţului, raporturile sunt foarte încordate. Consiliul nu poate lua nici o măsură, pentru că ea nu se aprobă de minister. Din această cauză nici şedinţele nu se pot ţine.

Din eroare, în Opinia *de ieri, la rubrica „Judiciare", s'a spus că persoana care a reclamat în contra farmacistului Blumenfeld, proprietarul farmaciei „La Sft. Spiridon", pentru calomnie, ar fi fost amicul nostru d. farmacist Adace. In realitate este vorba de un fost asistent la acea farmacie, Lazăr Docia, a cărei reclamaţie a fost respinsă de Curte.*

Dealmintrelea noi am şi vorbit de d. Docia. Zetarul însă, cunoscînd numele de Adace, a crezut de cuviinţă să pue în sarcina amicului nostru un fapt de care d-sa este cu totul străin.

Mîine 23 Aprilie c., fiind serbătoare, (sf. Gheorghe) ziarul « Opinia » nu va apare, până Joi 24 c., la oarele obicinuite.

Noile regiuni industriale.—Pe ziua de 1 Aprilie teritoriul ţărei a fost împărţit în nouă regiuni industriale cu următoarele reşedinţe:

Regiunea I-a industrială cu reşedinţa în *Iaşi* cuprinzînd judeţele Dorohoi, Botoşani, Suceava, Iaşi, Vaslui şi Roman; inspector industrial dr. Ilie Pisovschi.

Regiunea II-a industrială cu reşedinţa în *Focşani*, cuprinzînd judeţele Tutova, Bacău, Fălciu, Putna, Tecuci şi Neamţ; inspector industrial C. Zamfirescu.

Regiunea III-a industrială cu reşedinţa în *Brăila* cuprinzînd judeţele Brăila, Tulcea, R. Sarat şi Covurlui, inspector industrial Paul Quintescu.

Regiunea IV-a industrială cu reşedinţa în *Constanţa* cuprinzînd judeţele Constanţa, Ialomiţa, Durostoru şi Kaliakra; inspector industrial I. Cătuneanu.

Regiunea V-a industrială cu reşedinţa în *Ploeşti* cuprinzînd judeţele Prahova şi Buzeu; inspector industrial dr. Cristea Musceleanu.

Regiunea VI-a industrială cu reşedinţa în *Bucureşti* cuprinzînd judeţul Ilfov şi jum. Bucureşti, inspector industrial Aurel Popp.

Regiunea VII-a industrială cu reşedinţa în *Bucureşti* cuprinzînd judeţul Vlaşca şi jum. Bucureşti, inspector industrial, N Ghiţescu.

Regiunea VIII-a industrială cu reşedinţa în *Piteşti* cuprinzînd judeţele Argeş, Muscel, Dîmboviţa, Olt şi Teleorman, inspector industrial Virgil Manliu.

Regiunea IX-a industrială cu reşedinţa în *Craiova* cuprinzînd judeţele Gorj, Vîlcea, Dolj, Romanaţi şi Mehedinţi, inspector industrial I. Gigurtu.

Sediul regiunilor I, II, IV şi V va fi la camerele de comerţ respective; al regiunilor VI şi VII la ministerul de industrie şi comerţ, iar al reg. III, VIII şi IX la sediul regiunelor miniere respective.

In ziua de 30 April va avea loc licitaţia publică pentru darea în întreprindere aprovizionării a 228 tone cărbuni şi cocs pe anul 1914—1915 pentru instituţie culturale din Iaşi.

O scrisoare a d-lui Diamandy—D. G. Diamandi, director general al teatrelor, ne-a adresat următoarea scrisoare:

Domnule Director,

In trecuta şezătoare literară, publicul ieşan a fost lipsit de preţiosul concurs al Doamnei Lucia Cosma. Primesc chiar acum ştirea că de la domiciliul Domniei Sale de aici, nu i s'a trimes corespondenţa la Sibiu; ast-fel că nu ştia în ce zi trebuia să vie la şezătorile de la Iaşi şi Bîrlad, la care adersase în principiu.

Avem făgăduinţa formală că va satisface cu prisosinţă gustul muzical şi artistic al leşenilor la o viitoare şezătoare.

Primiţi vă rog, Domnule Director, asigurarea distinselor mele salutări.

G. Diamandy

Preşedintele «Societăţei Scriitorilor Romîni»

20 | IV | 914

Judiciare.— Curtea de apel s. II respingînd eri apelul Cassei Şcoalelor în procesul cu Gh. Cojocariu a stabilit principiul că în conformitate cu legea de improprietărire de la 1864 ori ce înstrăinare făcută pămîntului rural chiar către şcolile, cari ar aparţinea comunei, sunt nule. Această hotărîre juridică, va avea de efect, de a întoarce multe din terenurile rurale administrate de Cassa Şcoalelor, în patrimoniul adevăraţilor proprietari.

Au pledat d. Bădescu pentru Cassa Şcoalelor şi d. C. Jornescu pentru Gh. Cojocariu.

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Tradu: din romînă în franceză sau germană şi vice-versa acte oficiale autentice, corespondenţa comercială şi literară.

V. EMIL profesor.

Str Sf. Teodor 36 (în curte)

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Disolvarea corpurilor legiuitoare

Decretul pentru noile alegeri.—Ziua convocarei Constituantei

Bucureşti.—Discuţiile asupra revizuirei vor lua sfîrşit astăzi. După oratorii ce vor mai vorbi astăzi preşedinţii Camerei şi Senatului vor declara corpurile legiuitoare disolvate.

Mîne va apare în Monitorul Oficial decretul pentru noile alegeri.

Pima alegere pentru colegiul I de Cameră este fixată pentru 18 Mai.

Constituanta va fi convocată pentru ziua de 20 Iunie, spre a proceda la Constituirea şi alegerea comisiunilor de revizuire.

Budgetul Angliei

— Deficit de 250 milioane —

Londra.—Camera.—D. Livid George a supus budgetul. D-sa declară că anul trecut a fost un an excepţional. Ministrul a putut pune la dispoziţiune credite suplimentare şi să mai obţină şi un excedent de 750,000 livre streline.

Veniturile noului budget sînt evaluate la 200 mil. livre; cheltuelile la 205,985,000 deficitul fiind prin urmare de 5,985,000 livre.

D. Livid George propune sporirea impozitului asupra venitului, din cauză că va fi nevoe de cheltueli suplimentare pentru instrucţia publică şi deficitul total ar urma să ajungă la 9,800,000 livre.

Din Sobrania Bulgară

Ancheta în privinţa gestiunei cabinetului Gheşov-Danef

Sofia.—Sobrania a început desbaterile asupra propunerei de anchetă parlamentară a gestiunei cabinetelor Gheşof şi Danef. Propunerea cere o anchetă generală şi în spearial de la începutul până la finele războiului.

Desbaterile vor ţine mai multe zile şi vor fi urmate cu un viu interes, chestia prezintînd o importanţă deosebită pentru ţară.

Dezordinea din Mexic

Waschington.— Din El-Pazo se anunţă că Carrauza refuză categoric să suspende ostilităţile cu preşedintele Huerta, în cursul negocierilor mediaţiunei.

*

Mexico. — Un vas mexican s'a scufundat în portul Mauzanilor, în urma exploziei unei mine pusă pentru distrugerea unui crucişător american.

O fapta femenina

Londra. — O femee a stricat cu lovituri de topor un tablou al marelui pictor englez Sargent, la academia regală.

Femeea a fost arestată.

Ministru otoman spre Bucureşti

Constantinopole.—Se anunţă oficial că ministrul de interne Talaat, dorind să facă vizite oamenilor de stat romîni, va pleca Sîmbăta viitoare la Bucureşti.

Vase engleze în apele austriace

Triest.—Crucişătoarele engleze „Defence" şi Dukof Fejoburgh", sub comanda contra amiralului Troubridge, au sosit salutate prin salvele reglementare.

*

Fiume.—Vasele de război engleze «Warrior» şi «Gloubester» au sosite salutate de salvele de rigoare.

Comandanţii acestor vase au vizitat autorităţile.

S'au organizat serbări în cinstea oaspeţilor englezi.

Catastrofa miniera

Londra.—Din Melburn se telegrafiază, că în minele de cărbuni de acolo, s'a întîmplat o groaznică explozie. Pînă acuma s'au scos 70 de morţi. Se crede că mai sunt şi alţi muncitori îngropaţi în mine.

Duelul d-lui Caillaux

Paris.—D. Caillaux şi d. Daillieres s'au bătut în duel cu pistolul, azi după amiază. Două gloanţe au fost trase fără rezultat.

D. Caillaux a tras în vînt.

Revizuirea Constituţiei turceşti

Constantinopole.—Partidul tinerilor turci a ţinut azi după amiază o adunare generală, sub preşidenţia ministrului de interne, în calitate de reprezentat al preşedintelui care este Marele Vizir.

S'a discutat programul de lucrări parlamentare pentru sesiunea care începe la 14 Mai şi va ţine până la 23 Iulie.

Programul prevede şi revizuirea constituţiei, legi pentru administrarea vilaetelor, alcătuirea unui cod penal, învăţămîntul primar, recrutarea proprietăţii imobilare. Se vor lua dispoziţiuni pentru a se împiedeca discuţiile inutile. Orice proect va fi discutat prealabil de comisiuni speciale, pentru pregătirea opiniunei parlamentului.

Monumentul lui Panu

Bucureşti.—Inaugurarea monumentului lui Gh. Panu, ce s'a ridicat la Cişmegiu din iniţiativa „Adevărului", se va face mîne la ora 10 dimineaţa, cu o deosebită solemnitate.

Serbatorirea oratorilor conservatori-democraţi

Bucureşti.—Mai mulţi fruntaşi conservatori-demacraţi au luat iniţiava de a oferi un banchet în onoarea d-lui Titulescu, al cărui strălucit discurs în chestia revizuirei face obiectul discuţiunei generale.

Cu acest prilej se vor serbători toţi oratorii conservatori-democraţi, cari în Senat şi la Cameră au luat cuvîntul în chestia revizuirei.

Crima din Capitală

Bucureşti.—O crimă oribilă s'a săvîrşit astă noapte în strada Inclinată din Capitală.

Iată cele petrecute:

In strada Inclinată No. 9 se afla de mai multă vreme ca locatar Ion Constantinescu, lucrător.

In aceiaşi casă şade şi proprietarul d. Ilie Ionescu, împreună cu soţia şi soacra sa.

In multe rînduri s'au ivit certuri între proprietar şi locatar.

O asemenea ceartă s'a născut şi aseară, care însă a decurs în chip mai violent, ca de obiceiu.

La un moment dat Ion Constantinescu intră în odaia lui, de unde ia un cuţit, se întoarce şi aplică lui Ilie Ionescu o lovitură în abdomen. Ilie Ionescu cade jos, scăldat într'un lac de sînge.

Soţia proprietarului sare atunci în ajutorul soţului ei, dar Constantinescu îi aplică şi ei o lovitură de cuţit în abdomen. Soacra d-lui Ioneseu auzind ţipetele, vine în odae dar abia păşeste pragul şi Constantinescu o loveşte cu cuţitul în spate după care se face nevăzut.

Ilie Ionescu a fost transportat imediat la spitalul Brâncovineanu, unde s'a constatat că starea lui este extrem de gravă.

Celelalte două victime sunt mai uşor rănite.

Tirziu noaptea criminalul a fost prins. Intrebat de cauza certei, el a răspuns că proprietarul ia cerut chiria.

Firul telefonic cu Bucureşti fiind de la ora 2 deranjat, n'am putut vorbi cu conrespondenţii noştri şi astfel sîntem nevoiţi a apărea cu serviciul telefonic mai redus.

Indureraţii: Clara Gartenberg, Paulina Segal, Isac şi Hermann Wechsler copii; Idel Leib Ducaten frate; Adela şi Anna Wechsler, Nissen Gartenberg nurori şi ginere; Isac şi Rachel, David şi Fanny, Benjamin şi Etty Gartenberg, Anna, Avram şi Cecilia Segal, Lina, Benjamin, Rosica, Oscar şi Beatrice Wechsler nepoţi; Iacob şi Ettel Granich cumnat şi cumnată; precum şi întreaga familie au durerea de-a vă anunţa încetarea din viaţă a prea scumpei lor, mamă, soră, soacră, bunică, cumnată şi mătuşe

Sara Wechsler

decedată în ziua de 21 Aprilie a. c.

Inmormîntarea a avut loc astăzi Marţi 22 Aprilie 1914.

De închiriat

Trei camere în ogradă. Strada Păcurari No. 10.

Se cumpără *ori câte exemplare din* **Biblia** *tipărită în annl 1874 de Societatea britanică la Tipografia H. Goldner în Iaşi.*

Se oferă 3 lei de volum. Exemplarele să fie complecte şi curate.

A se adresa la Tipografia H. Goldner.

Vaccinări

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

De închiriat *în strada Anastasie Panu 24 (casele Urechia):*

1) Un apartament parter, de două odăi, bucătărie, camară, pivniţă, şură de lemne şi curte.

2) Un apartament în etaj, de 6 odăi, antret, bucătărie, bae, pivniţă, camara rece, şură curte.

Ambele cu apă şi canal.

A se adresa d-lui Jacques Leibovici coloselul Banu str. Lăpuşneanu sau proprietarului dr. E. Spirt Tg. Ocna.

Două Prăvălii **Moderne** *N-rele 173 şi 183 din str. I. C. Brătianu vis a vis de Piaţa Sf. Spiridon sunt DE INCHIRIAT în condiţiuni avantajoase. Prima cu începere de la Sf. Gheorghe a. c. iar a doua chiar de pe acum. Instalaţie complectă de electricitate, apă şi canal. A se adresa D-lui sau D-nei S. Zăhărescu str. Lascar Catargi 45 (fostă str. Romînă)*

De Vînzare şi de Inchiriat

VILA „COSMA"

— DIN SLANICUL MOLDOVEI —

Cu 30 camere confortabil mobilate, inslalaţie cu lumina electrică şi cu preţuri foarte reduse.

De la 1—25 lunie şi de la 15—30 August preţul camerelor se reduce la jumătate.

Pînă la 1 lunie angajamentele se fac la adresa d-lui Gh. T. Cosma, funcţionar la casieria Epitropiei Casei Sf. Spiridon sau Strada Săvescu No. 12 Iaşi, iar de la 1 lunie la Administraţia Vilei în Slănic.

Se caută **lucrătoare la atelierul D-relor Georgescu.**

Căpitan Păun 8.

Se caută **o dactilografă care ştie limba română şi germană. A se adresa la ziar sub «Ţ. I. I.»**

N. V. LEONESCU

AVOCAT

Oarele de consultaţie 8—10 a. m. şi 5—7 p. m.

— Strada Asachi 10 —

Pari pentru vie, *de stear, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

De închiriat *Dela 23 April un subsol compus din 5 odăi, 1 bucătărie 2 camări pentru lemne, o pivniţă mică, în casa din strada Sft. Teodor 43 colţ cu Procopie 10.*

A se adresa la proprietar etajul de sus.

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13. De asemenea* **una cameră** *mare.*

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De închiriat *strada Sf. Andrei 59, în etajul de jos, la faţă două apartamente separate, bune pentru locuinţă, atelier sau prăvălii cu câte două odăi spaţioase cu antrete, bucătării, cămări, instalaţie de apă, canal şi closete sistematice. Ogradă mare şi grădină.*

A se adresa la proprietarul Isidor Schorr în acele case, etajul de sus.

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent care incă nu s'a închiriat. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9—11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

De vînzare

Una coupé elegantă

Strada Păcurari No. 10

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

INŞTIINŢARE

După o practică de mai mulţi ani în branşa cismăriei şi lucrînd în cele mai bune ateliere din Iaşi şi Bucureşti, avem onoarea a vă aduce la cunoştinţă că, cu începere de la Sf. Gheorghe 23 April 1914, am deschis

UN ATELIER DE

Cismărie şi pantoferie de lux

în str. I. C. Brătianu No. 74

unde voiu confecţiona ori ce fel de încălţăminte după ulltima modă.

Pentru ori ce comandă, anunţat prin o carte poştală, venim la domiciliu,

Cu stimă,

Neculai N. Teleman & Baciu

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi -a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vasluiu

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tîmplă, *Migrenele, Cefaleile, Sciatica, Afecțiunile reumatismale* acute și *dureri* care resistă tuturor celor l'alte remedii

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiu se se ia 3 hapuri, unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 6 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, care se pot găsi la toți *Droghiștii și Farmaciștii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Éclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA“

(A N K E R)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

CROITORIA BARBATEASCA

„LA MARCHIZUL“

Primeşte comenzi după ultimele jurnale de moda străina.

Croiala Artistică

Asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiţi ca fiţi bine îmbrăcaţi şi eftin

Vizitaţi: Croitoria

„La Marchizul“
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

8 LEI 6 FOTOGRAFII p. postale.

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. [illegible] No. 8

Chirurgie. Complete şi parţiale luate din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de [illegible] cu aparatele cele mai noi, instrumentar irepro[illegible], [illegible] cel ce intervenţii.

Complete de chirurgie ortopedică provăzute cu o instituţie specială de [illegible]. Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, artritele, anchilozele etc. etc.

Femei. Săli speciale. Moaşă diplomată la pensionari.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapia*, curenţi electrici băi electrice, maşini vibratorii electrice, epilaţie electrică, *Hidroterapia.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Kharlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *reacţiunile.* Se face analiza de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu, îngrijire serioasă şi largă conştiinciosă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 55.

„OPINIA“

ORGANUL PARTIDULUI CONSERVATOR-DEMOCRAT

Apare zilnic la orele 5 p. m.

Cu ultimele ştiri telegrafice şi telefonice din ţară şi străinătate

Ziarul cel mai răspândit şi mai bine informat

REDACŢIA: Clubul Conservator-Democrat Piaţa Unirei

ADMINISTRAŢIA: Tipografia H. Goldner str. Gh. Mârzescu

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2160 – Vineri 25 April 1914

POLITICE

Sfîrşitul unei campanii odioase

Ziarele au trecut cu uşurinţă asupra unui fapt, întîmplat în ultima şedinţă a Camerei, şi care însamnă sfîrşitul lamentabil al unei campanii odioase, duse de cel mai necinstit om politic din ţara romînească, în tovărăşia tuturor apaşilor presei, coalizaţi în acest scop.

D. Fleva, într'adevăr, a declarat, în zisa şedinţă, că renunţă a mai dezvolta interpelarea anunţată în chestia furniturei Berman Iuster.

De ce această renunţare, din partea unui om, care a pus atîta patimă şi care nu s'a dat înlături nici de la calomnie, nici de la minciuna sfruntată, spre a lovi într'un om politic, astăzi adversar, eri prieten?—De ce a renunţat la interpelare, acest tip al vieţii noastre parlamentare, care, deşi dovedit a fi necinstit, n'a făcut toată viaţa lui, de cît să insulte, pe oricine, a constituit un nume în viaţa politică a Romîniei, în decursul ultimilor 40 de ani?

A renunţat la campania sa odioasă, pentru că adevărul faptelor este mai tare de cît ura celui mai smolit dintre veninoşii politicieni; pentru că faptele în sine răzbună pe cei calomniaţi şi pun în evidenţă dreptatea celui pe nedrept atacat.

Furnitura Berman Iuster, este şi rămîne un act de escelentă administraţie, folositor numai şi numai Statului. Acest lucru a trebuit să-l recunoască succesorul d-lui Badareu şi, înaintea faptelor, a trebuit să se plece pînă şi cel mai calomniator dintre acei cari au crezut, că pot cîndva atinge pe fruntaşul nostru iubit.

Opera d-lui Al. A. Badareu la ministerul lucrărilor publice, este mare. In afară de actul important al regenerărei vieţii noastre economice,—prin obţinerea a unei jumătăţi de miliard pentru necesităţile căilor ferate,—operă recunoscută şi în întregime respectată de partidul liberal,—d. Badareu a mai făcut şi actul important, de a stăvili a tot puternicia birourilor şi a pune capăt irosirilor banului public,—din care se căpătuiau aceşti birocraţi.

Pentru această operă mare, d. Badareu a fost atacat, insultat calomniat! Ce importă, însă, cînd aceste insulte şi atacuri vin de la un Fleva şi de la apaşii presei, din moment ce faptele ulterioare vin să învedereze valoarea reală a operei în sine!

Mici Polemici

Din nebăgare de seamă d. Păltineanu a atribuit d-lui Dim. Greceanu paternitatea unei broşuri a lui Gr. Greceanu.

...C. c. Mitică autor prin o greşală de tipar...

*

Pînă să trimită — cum proiectează — actori la sate, d. Georges Diamandy ar face bine să ne trimită cîţi-va nouă, aci la Iaşi.

Doar şi d-sa este iaşan!

*

D. Nicu Filipescu a fost medaliat cu «Meritul Sanitar».

...Probabil, pentru că publică zilnic buletine despre propria sa boală.

*

In penultimul număr din „Evenimentul" cetim:

„Conferinţa d-lui Greceanu a fost lungă, ce e dreptul, dar atît de documentată, încît ar fi fost invidiată de cel mai strălucit profesor de economie politică."

Aluzia cu „lungimile" priveşte negreşit pe profesorul nostru de economie politică, d. Cuza.

*

Flota americană care staţionează la Tampico sufere mult de malaria din cauza ţînţarilor.

...Norocul Mexicanilor sunt ţînţarii.

*

D. dr. N. Leon publică în „Noua R. Romînă" un articol: „Originalitate, compilaţie, Plagiat".

D. Cuza este citat. Ghiciţi în care din aceste trei categorii

*

Intelectualii de la „Versuri şi Proză" vor să creeze nou teatru în Iaşi.

...Cu actori de la teatrul naţional?

*

Curios afiş are excelenta artistă Marioara Voiculescu pentru Iaşi: «Capcana», «Hoţul», «Şarlatanul».

STABILITATE!

In ultimul discurs, pe care d. Take Ionescu la pronunţat în Cameră, la discuţia în a treia cetire a declaraţiunei de revizuire, a stăruit încă o dată, asupra faptului imposibilităţii unei serioase reforme electorale fără stabilitate în funcţiuni.

Realizarea acestui punct de program constitue cheia boltei pentru o temeinică aşezare, a vieţei noastre politice.

In adevăr, cu multă dreptate observă şeful partidului conservator-democrat că: «pentru asanarea vieţei politice, trebue altceva de cît numai o reformă electorală: stabilitatea în funcţiuni". Această reformă goleşte cluburile şi împuţinează numărul transfugilor, dar iea din mîna guvernului, o mare putere de presiune asupra conştiinţei publicei: ia puterea slujbelor. Dacă partidele ar rămînea să guverneze tot cu asemenea puteri la dispoziţie şi cu o lărgire a dreptului de vot, această reformă ar aduce o stare mai rea de cît cea de azi".

Şi este astfel.

Neîndoios că garantîndu-li-se stabilitatea în funcţiuni, clasa aceasta a funcţionarilor, cari, în majoritatea cazurilor, sunt oameni mai conştienţi de viaţa politică, ca restul locuitorilor ţării, va fi un contingent important de votanţi, ce vor şti să-şi folosească dreptul votului numai pentru acei ce s'ar dovedi mai apţi să cîrmuiască, în chip cît mai destoinic, nevoile neamului.

E un pas mare, care va avea credem şi un alt folos, făcînd să dispară cu timpul «rezerva» nenumărată a vînătorilor de posturi. Lipsind nădejdea posturilor libere cu duiumul, prin schimbarea regimurilor, toţi aceşti postulanţi îşi vor îndrepta nădejdile aiurea, căutînd, de sigur, mijloacele de existenţă prin alte căi, de cît acela al retribuirei bugetare.

Să sperăm că partidul liberal, care în atîtea rînduri a recunoscut temeinicia soluţiilor şi dezideratelor preconizate de d. Take Ionescu, va conveni să facă şi din dezideratul de astăzi al şefului partidului democrat, o realitate.

E cel mai bun prilej de a se înfăptui şi acest punct principal al lipsurilor vieţei noastre politice de astăzi.

Dinu

NOTA ZILEI

„Nicht rumänisch..."

Intr'un ziar care se tipăreşte în Bucureşti în limba germană găsim următorul aviz:

«Fată germană care nu vorbeşte romîneşte se caută ca bonă (Stubenmädchen) Adresa... strada..

Ori cît o fi, din punctul de vedere pedagogic, motivată căutarea unei... nemţoaice la copii care nu şi-a conrupt graiul matern, ni se pare ciudat anunciul.

Căci, ne întrebăm, cum o să controleze patronii dacă bona lor ştie romîneşte, ori ba? Şi ce pedeapsă ori să-i aplice dacă, ulterior, prin cine ştie ce contact o să prindă vr'o boabă romînească?

Monumentul lui Gheorghe Panu

In ajunul zilei de inaugurare, am prilejul să asist, în biroul d-lui Mille, directorul «Adevărului», la o conferinţă a inimosului iniţiator al monumentului cu directorul ziarului «Argus», fostul secretar de redacţie al «Adevărului» şi unul dintre păzitorii devotaţi ai momoriei regretatului scriitor, căruia i-a stat alăturea o îndelungată vreme şi căruia îi cunoaşte viaţa în toate amănunţimile şi intimităţile. Aceasta s'a văzut şi în foiletonul publicat în «Adevărul», în ajunul desvăluirii monumentului.

Dacă se realizează cîndva intenţiunea acestui harnic publicist de a tipări o lucrare completă asupra vieţei regretatului Gheorghe Panu, vom crea de sigur, o scriere plină de interes şi de o reală importanţă pentru istoria publicistice noastre contemporane.

„Conferinţa" celor doi admiratori ai defunctului se ocupa de detaliile solemnităţii, de programul cuvîntărilor, pînă în momentul cînd simpaticul secretar de redacţie—actualul—întroduce în cabinetul directoral pe deputatul elin S..., directorul marelui ziar „Patris".

Este, de altfel, caracteristică şi particulară vieţei marilor gazete — şi la noi „Adevărul" este poate unica mare gazetă în acceptiunea modernă a cuvîntului—această cinematografică succesiune şi variaţiune de întîmplări, de vizite, de preocupări şi ne gîndim la rolul pe care l'a avut—şi putea să-l aibă încă multă vreme,—regretatul Panu în întronarea forţei sociale a ziarismului la noi în ţară, prin răspîndirea şi popularizarea gazetei mari.

Ne gîndim la aceasta în momentul cînd, după cuvîntarea d-lui Mille—se descopere monumentul în bronz care, pînă a fi opera unui sculptor excelent, este opera unui ziarist cu mare autoritate şi o dovadă vie că, zi cu zi, ecoul gazetarului în rîndurile marelui public este tot mai puternic, tot mai sigur.

Ziaristul de înalt talent, ziaristul care a revoluţionat în bună parte publicistica noastră cotidiană, ziaristul cu cunoştinţe enciclopedice în înţelesul cum au fost, ori sunt în Franţa «ziarişti»: Emile Zola, Rochefort, Clémenceau, Jaurès, Léon Daudet, Barrès şi cîţi alţii,—ziaristul acela e serbătorit şi imortalizat ca un omagiu adus rolului însemnat pe care, de la Gheorghe Panu încoace, îl joacă în viaţa noastră politică şi socială—ziaristica în stil mare confundată cu activitatea multilaterală a omului politic însu-şi.

Căci Panu a venit tîrziu, a venit ca om politic format în rîndurile ziariştilor şi aceasta a fost poate o mare şi ireparabilă pierdere pentru publicistica noastră.

Insuşiri mari, întîlnindu-se cu capricii mari—inerente acestei naturi vulcanice, bogate, exuberante şi abundente; această fire cuprinzătoare în care vibrau, ca într'un complex bizar, duioşii şi senzibilităţi alături de manifestări de violenţă, de epicurianism, luculanism şi herostratism, pentru ca să alcătuiască acea personalitate distinsă şi distinctă şi a-i imprima o pecete de originalitate admirabilă o intelectualitate în care nimic nu era banal şi nimic de înlocuit.

Un belşug de idei, cu geniale scinteieri Panu le îmbrăca de multe ori în haina unui stil neglijat, cu neputinţă de reprodus în antologii.

Aceasta din pricina temperamentului impulsiv, incompatibil cu un pedantizm stilistic, răbdător,—purificat de acorduri dizgraţioase, de străinizme, ori ferit de ingrate repetiri.

Nici contactul zilnic cu Caragiale — la «Epoca» şi apoi la «Ziua» — nu l'a făcut să adopteze nimic din «pedanteria» extraordinară a acestui impecabil stilist. Mai curînd a asimilat, credem, claritatea lui Maiorescu în primele studii istorice — din «Convorbiri». Era epoca tinereţei dintăiu, a tinereţei profesorale. Dar nici de la Maiorescu, nici de la Caragiale, bună oară, n'a acceptat admiraţia fără rezervă pentru lirizmul lui Eminescu. In schimb avea largi şi sentimentale îngăduinţe literare uneori. De exemplu cînd, în «Săptamîna», proclamá marele talent al unei diletante literare.

...O văd, înduioşată, în asistenţă la braţul soţului—ziarist şi d-sa, ziaristă ea însăşi—şi pentru nimic în lume n'aşi vrea să ating susceptibilitatea unei aşa de simpatice colege, iaşancă de origine.

Iaşanii! Imensa majoritate a asistenţei aparţine Iaşului. Sunt zeci, sute de foşti iaşani, astăzi locuitori ai Capitalei. C'au venit aşa de mulţi, nu e de mirat. Solemnitatea aparţine doară unuia dintre ai lor şi dacă dintre dînşii mulţi au venit, în decursul anilor să profite de avantagiile Bucureştilor, regretatul Panu este oarecum un simbol al intelectualilor, atît de numeroşi, pe care Iaşul, cu ori fără voie, i-a cedat Bucureştilor. Şi nu sunt numai laşanii indiferenţi, veniţi din spirit de curiozitate, să-şi peardă dimineaţa unei zile de serbătoare în Cişmigiu. Ci iată şi personalităţi din «garda veche» politică de odinioară: d. Al. A. Badareu, colaboratorul de prima zi a întemeietorului partidului radical la Iaşi, cîţiva fideli cari l'au urmat prin vicisitudini şi peripeţii: dr. Puşcariu, dr. Jocu, dr. Lebell. Singură «Junimea» e mai uitucă. Afară de d. Petre Misir nu găsim pe nimeni, din gruparea căreia i-a consacrat două volume din «Amintiri».

Iaşul însă nu lipseşte. Iaşul care l'a văzut pe Panu luptînd, suferind, fugind peste hotare şi întorcîndu-se în triumf; Iaşul care i-a asigurat mari succese electorale în opoziţie şi care pare a-i fi rămas credincios în ceasul apoteozei.

Nici guvern, nici parlament, nici autorităţi, nici partide politice istorice, nici organizaţii, nici corporaţii, nimic ce poate părea „oficial" nu iea parte la inaugurare. E şi aci un simbol pentru imortalizarea luptătorului, care a lovit şi a fost lovit, a atacat şi a fost atacat şi care, în această zi de primăvară, adăpostit numai de crengile verzi ale Cişmigiului, triumfă prin libertate şi neatîrnare, fără alte legături de cît acele fireşti, legături indisolubile—cu *presa*, căreia i-a aparţinut prin temperament, prin cultură, prin bun simţ, prin activitate;—singura care-l recunoaşte şi-l resplăteşte, dînd această dovadă de putere, inaugurîndu-i monumentul, trei ani după moartea lui, şi înainte ca literatura să fi asigurat vr'un monument public lul Haşdeu şi lui Caragiale.

In unul din letopiseţii săi—în 1905—d. Const. Mille înregistrează un mic dialog cu defunctul Panu şi modul cum acesta din urmă se rostia despre partidele politice şi oamenii politici, deşi era pe atunci un „înregimentat". Nu e dar de mirat că la sărbătorirea unui asemenea refractar care pînă la moarte putea să figureze în rîndurile Bohemei lui Murger, nici o sancţiune oficială nu are loc.

Aceasta nu răpeşte nimic din gloria fostului ziarist plin de elanuri şi de vervă debordantă, căci *verva* fu secretul izbînzilor lui publicistice—şi nu scade nimic din măreţia momentului.

Din potrivă: îi dă o caracteristică pe care n'ar fi avut-o şi o originalitate plină de pitoresc.

Este pitorescul întreg al acestei vaste grădini proaspăt înverzită ca de sărbătoare şi în care ne descoperim în faţa bronzului plin de energie suggestivă; este pitorescul unei fermecătoare zile de Aprilie, plină de expanziuni, de ecouri, de rumoare,—ca şi cum bărcile mici încarcate de călători pe lacul Cişmigiului ne-ar aduce răsunetul Capitalei întregi intr'o febrilă mişcare şi într'un veşnic neastîmpăr.

Bucureşti 23 April 1914.

Rodion

ECOURI

Cum devine cineva criminal?—Sub acest titlu, a apărut la Paris o lucrare de *G. Guilhermert*, avocat la Curtea de apel şi profesor de psihologie. Autorul cercetează cauzele psihologice ale crimei, arătînd de la început că egoismul, interesul, mîndria,—elementele normale ale existenţei, depăşesc limita dela care sunt necesare şi devin elemente periculoase societăţii. In ce priveşte crimele pasionale autorul observă că «instinctul creat de natură pentru a perpetua speţa şi a asigura viaţa, devine prin exageraţie un element de pericol şi de distrugere».

După o trecere asupra crimei politice şi asupra crimelor religioase, considerate ca crime pasionale, autorul atinge fenomenele de influenţă, spiritul de imitaţie şi contagiunea crimei: sugestiunile jurnalului şi imaginei, influenţa viziunei actului constituesc cea mai bună suggestiune.

Teatrul este mult mai periculos de cît cărţile sau jurnalele. De asemeni şi reprezenlaţiunile cinematografice, cari reproduc acte de violenţă pot avea cel mai funest efect. Ultimele pagini ale cărţii tratează despre influenţa voinţei în crimă şi stabileşte o deosebire originală: între, «Crimele impulsive» şi «crimele rezultat»

Despre IMPROPRIETARIRE

Rezumatul conferinţei ţinută de d. G. Dornescu profesor şi avocat, în ziua de 17 Aprilie 1914.

Generaţia patruzecioptistă, nuanţa democratică, în frunte cu M. Kogălniceanu, a ţinut a vedea ţărănimea noastră proprietară pe pămîntul ce-l lucrau de viacuri; motivul principal, era principiul egalităţii şi libertăţii, ea vroia o ţărănime liberă pe pămînt propriu. E pacat că la acest sentiment democratic, nu s'a unit şi ideea de a se urmări cu perseverenţă crearea unei clase de proprietari agricoli, conştienţi şi înstăriţi. Şi dovadă că n'a fost această conştiinţă, e faptul că odată ţărănimea împroprietărită, statul nu s'a mai interesat cum îşi lucrează şi cum stăpîneşte ea pămîntul. Aceasta a fost împroprietărirea de la 1864. Cît despre celelalte împroprietăriri de la 1879, 1881, 1889—neînsemnate de altfel faţă de cea dintăi, atît prin numărul împroprietăriţilor cît şi prin întinderile date — ele au fost dictate guvernelor din nevoia de a preveni răscoale ţărăneşti sau pentru a le potoli.

Aceste împroprietăriri au dat la 629,582 săteni 3,572,479 hectare.

Deşi această întindere reprezintă aproximativ 1 | 3 din pămîntul cultivabil al Romîniei (8,617.000 Ha, după L. Colescu) totuşi pe deoparte din cauza indolenţei şi neprevederei guvernelor, care nu s'au îngrijit de educaţia agricolă a sătenilor nici de chipul cum ei îşi stăpînesc pămîntul, iar pe de alta din cauza înmulţirii populaţiunei rurale, cifrată astăzi la aproximativ 1,500.000 capi de familie, chestia ţărănească, a rămas veşnic deschisă, ajungînd astăzi într'o stare acută şi cerînd o imediată deslegare.

Prima soluţie desigur, e de a îndrepta toate silinţelele, spre a crea *o clasă de mici proprietari rurali*, care avînd la dispoziţie cît mai mult pămînt posibil, să poată totuşi subveni atît la trebuinţele lor de viaţă, cît şi la crearea unui disponibil tot mai urcat, care să constitue *averea exportabilă a ţărei.*

Se impune deci o nouă împroprietărire.

Pentru aceasta, se cuvine a vedea raportul între marea şi mica proprietate şi deci *disponibilităţile de pămînt* şi numărul celor ce trebuesc *împroprietăriţi.*

După Creangă (Proprietarea rurală în Romînia, 1907) proprietatea ţărănească, posepă astăzi 3,319,605 Ha., iar proprietatea mare (de la 500 Ha.), 3,001,473 Ha.

Proprietatea ţărănească e în mîna a 1.058,173 de proprietari, ceea ce revine în mediu la 5 Ha. 27 arii; proprietatea mare e posedată de 1563 proprietari, ceea ce revine în mediu la 1920 Ha. adică această proprietate e *latifundiară prin excelenţă.*

Comparînd cifrele proprietăţii ţărăneşti cu cele date de împroprietăriri, se vede că 389,345 capi de familie, din cei ce n'au fost împroprietăriţi, stăpînesc 748,216 Ha, sau în termen mediu 1 Ha. 90 (suprafaţă de cultură imposibilă de a hrăni o familie); aceasta e *proprietatea răzăşească*, ceea ce ne îndică limpede mizeria celui mai romînesc sîmbure al ţărănimei noastre.

Din rolurile percepţiilor—căci altfel de statistică nu este—numărul celor ce plătesc numai darea căilor de comunicaţie, adică a acelora care nu au pămînt de loc, este de minimum 408.502 săteni, capi de familie.

La aceştia adăugîndu-se 291,771 împroprietăriţi care au pînă la 2 Ha. şi cel puţin circa 200.000 răzeşi, căpătăm cifra de circa 900.000 săteni, care trebuesc împroprietăriţi astăzi.

Disponibilităţile totale de pămnt se compun din: 3,001,472 Ha, proprietatea mare (în care întră şi *bunurile de mînă moartă)* şi 238,000 Ha ale Statului (fără Domeniile Coroanei). In fala acestor cifre se vede uşor că 700.000 săteni, capi de familie, care aşteaptă pămînt, nu pot fi împroprietăriţi toţi, fiind-că pe deoparte, nu se poate distruge marea proprietate, care redusă la proporţii raţionale; îşi are extrema ei utilitate socială şi economică, iar pe de alta, pămîntul trebue să fie de astăzi înainte stăpînit numai de sătenii, care se vor dovedi că-l vor stăpîni şi lucra în conformitate cu interesele lor şi cu cele generale.

In lumina acestor constatări şi ţinîndu-se în seamă neajunsurile celorlalte împroprietăriri, socotim că noua împroprietărire, care va eşi din actuala luptă pentru principiul exproprierii, va trebui făcută în următoarele condiţiuni:

1) principiul ei conducător trebui să fie *selecţiunea*, avîndu-se în vedere nu numai *capitalul bănesc* de garanţie, ci şi *munca* sau vrednicia săteanului.

2) Că trebuie să fie făcută prin o instituţie *cu caracter duralnic* (casa Rurală

— Gustaţi —

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

sau consiliui superior agricol), care să aibă a se ocupa nu numai de împroprietărire, ci şi de a supraveghea stăpînirea şi agricultura lotului de proprietar.

3) Intemeerea, concomitentă cu împroprietărirea, a unui *credit eften* pentru uneltele de muncă, vite, îmbunătăţiri funciare etc.

4) Improprietărirea să fie procedată de *arendare* (fie individual fie în obştii), care să fie un mijloc de educaţie agricolă a sătenilor.

5) Improprietărirea să înceapă cu *răzeşii (moşnenii)*, care n'au primit de loc pămînt, prin nici o legiuire anterioară, şi cu acei care stăpînesc mai puţin de cît lotul de 5 Ha.

Pentru aceste două categorii, ar trebui să aibă loc şi operaţia *comasării* bucăţelelor de pămînt.

6) Impedecarea pentru viitor a fărimiţării loturilor prin *prohibiţiunea* împărţelii prin întroducerea *ininoratului*, mai conform cu obiceiul pămîntului, sau a *celui maivrednic dintre copii* (despăgubind în bani pe copartaşi).

Impedecarea formării din nou a marei proprietăţi, prin inalienabilitatea lotului de 5 Ha. sau mai bine, *prin prohibiţiunea de a se cumpara mai mult de 5 loturi.*

In asemenea condiţiuni, prin vegherea de aproape a Statului, prin şcoală, care trebue să fie cît mai repede făcută săteanului, prin un credit eften şi acordat cu prudenţă, se va rezolvi în parte chestiunea rurală, rămînînd a se aviza de urgenţă la alte măsuri, spre a se împedeca pauperismul şi proletarismul acelora, care în mod fatal vor fi excluşi de la posesiunea pămîntului, şi care, pe an ce trece vor deveni tot mai numeroşi.

Inştiinţare

Pentru a înlesni întroducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'au confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

INFORMAŢII

Monumentul lui Panu.—*Eri a avut loc la Bucureşti desvălirea monumentului lui Gh. Panu, ridicat din iniţiativa ziarului* Adevărul.

S'au rostit numeroase cuvîntări, în care s'au relevat meritele mari ale regretatului Panu, ca om politic, ziarist şi avocat.

La solemnitate a azistat un public numeros.

Impresia însă generală era parcă ar fi fost o serbare ieşană.

In adevăr, pe lîngă ieşenii stabiliţi în Capitală, au participat şi numeroase personalităţi venite anume din Iaşi, în frunte cu d. Al. A. Badareu, fost ministru.

D. Triandafil, primarul oraşului, după convenţia stabilită, va demisiona probabil chiar astăzi din această demnitate, pentru a face posibilă alegerea d-lui Mîrzescu, ca primar al oraşului.

D-nii dr. Possa, fost senator şi căpitan Costandache, fost deputat, au comunicat d-lui Stere, că na vor să mai candideze la alegerile pentru Constituanta.

Ministerul instrucţiunii publice, va ţine în ziua de 16 Mai a. c., în localul său din str. Diaconeselor-Bucureşti, licitaţie publică, pentru darea în întreprindere a executărei clădirilor destinate pentru construcţia unei aripi la şcoala normală de fete «Mihail Sturza» din Iaşi.

Valoarea lucrărilor după deviz este de lei 46.700, şi concurenţii, spre a fi admişi la licitaţie, vor trebui să depună odată cu oferta sigilată şi o garanţie provizorie de 6 la sută din valoarea lucrării, adică lei 2.802 în numerar, sau efecte garantate de Stat.

D. Iacomi Eftimescu, şef de secţie cl. III, la administraţia financiară din localitate, a fost transferat, pe ziua de 1 Mai, la Tecuci, în locul d-lui Iosif Ventura, şef de secţie cl. II, care va veni la Iaşi.

Se vorbeşte de înscrierea tînărului N. I. Stroici, membru al grupării conservatoare locale în partidul liberal, la programul căruia ar fi făcut adeziune.

Aseară, cu trenul de 9 au plecat studenţii facultăţii de ştiinţi, conduşi de către d-nii profesori Borcea şi Popovici. Excursia în delta Dunării va dura 4–5 zile.

Secretarul general al ministerului de Instrucţiune publică, d. dr. Simionescu a sosit aseară în localitate.

La revizoratul şcolar au sosit 2 cereri, din partea a doi domni institutori prin care cer ca recensemîntul copiilor de şcoală să se facă în cursul lunelor Mai şi Iunie în loc de luna August.

Pentru aprobarea acestei cereri, toţi domnii institutori trebue să înainteze petiţii similare.

Duminică 27 April, P. S. S. Arhereul Antim Botoşăneanul, vicarul Mitropoliei Moldovei, va pleca la Craiova pentru a oficia slujba religioasă şi un parastas la biserica „Sfinţii Arhangheli" întru pomenirea membrilor familiei Sf. sale, decedaţi şi înmormîntaţi acolo.

In ziua de 28 ale lunei curente va avea loc prima şedinţă a consistorului superior bisericesc.

Ieri dimineaţă pe la oarele 9 jum. a. m. s'a făcut distribuirea medaliei „Avîntul ţării" la completaşi, rezervişti şi miliţieni, cari au fost mobilizaţi în cursul campaniei de astă vară.

Distribuirea s'a făcut în două părţi: la Bucium şi la Copou. In fiecare localitate se strînseseră peste 3000 soldaţi.

Solemnitatea de la Bucium s'a făcut în prezenţa d-lui Maior V. Dumbravă, a administratorului local şi autorităţilor. Cea de la Copou a avut loc în prezenţa d-lui Locotenent Colonel Al. Stoianovici şi a autorităţilor locale.

D. Maior Dumbravă, în cîte-va cuvinte bine simţite, a arătat importanţa serbării la care iau parte acum cu toţii, spunînd tuturor că ţara se mîndreşte cu fii săi.

Laudă avîntul cu care aceştia au răspuns la apelul patriei, îi îndeamnă a continua să fie şi în viitor tot aşa de devotaţi şi să răspundă ori cînd ţara îi va chema.

După aceea s'a procedat la distribuirea medaliilor în uralele mulţimei de soldaţi strînşi la Bucium.

Asemenea s'a petrecut şi solemnitatea de la Copou.

Duminica viitoare se va face distribuţia de medalii la Podul-Iloaei şi Tg.-Frumos.

Un mare număr de credincioşi au luat parte eri, la hramul bisericei sf. Gheorghe Lozonschi.

Serviciul religios a fost oficiat de arhiereul Şerban, şi preotul Popovici, parohul bisericei.

Senatul universitar a fost convocat pentru Luni, la oarele 5 după prînz, pentru a alege un membru în comisia de judecată, în locul remas vacant prin moartea profesorului Răşcanu.

La ceremonia desvălirei monumentului Gr. Panu, ce a avut loc eri în capitală, Mitropolitul Moldovei a fost representat prin Arhimandritul Tofan Ionescu, starețul mănăstirei din Durău.

Partidul liberal din localitate va începe campania electorală prin o serie de întruniri pe despărţiri.

Intăia întrunire va avea loc probabil Duminică, în localul şcoalei Asachi, din strada Petru Rareş.

Agapa profesorilor conservator-democraţi la Traian. — *Alaltăseară la oarele 8 p. m. mai mulţi profesori, prieteni ai noştri, al căror număr trecea de 40, au luat o masă comună în saloanele otelului Traian.*

S'a profitat pentru aceasta şi de împrejurarea că d. Marin Stroescu, fost inspector general al Invăţămîntului primar, se afla în mijlocul acelor prieteni, cum şi de aceia ca a doua zi urma să serbeze onomastica sa, Gheorghe Lascăr. Şeful conservat.-democ. locali, d. A. A. Badareu a luat parte la această agapă, însă fiind nevoit să plece în Bucureşti, n'a putut sta mai mult printre azistenţi.

S'a închinat un toast de d. V. I Radu, care a salutat în d. Stroescu pe reprezentantul colegilor din Bucureşti, rugîndu-l să le transmită salutările celor din Iaşi, cum şi sentimentele de nestrămutat prieteşug.

D. I. Constantinescu a închinat un toast pentru G. Lascar, arătînd meritele sale deosebite ca profesor şi ca bun administrator.

Dl. Marin Stroescu a mulţumit pentru cólegii din Bucureşti şi în acelaş timp relevează din nou că G. Lascar şi cu moldovenii lui, au lăsat urme frumoase; o şcoală nouă de muncă şi corectitudine, care vor rămîne ca îndrumare pentru cei ce se vor perinda în acea administraţie. Dintre profesorii cari au luat parte, cităm: G. Lascar, V. I. Radu, I. Prassa. Marin Stroescu, G. Dornescu, C. Andreescu, C. Zaharia şi Toma Zaharia, Victor Munteanu, G. Vezbianu, C. V. Buţureanu, Al. Aurescu, Th. Berescu, G. C. Stănilescu, Gh. Ghibănescu, Valeriu Hulubei, M. Ţilenschi, I. Bejan, Em. Constantinescu, L. Grecea, E. Mezzetti şi alţii a căror nume ne scapă.

S'a petrecut cu multă animaţie.

Agapa a luat sfîrşit pe la oarele 10 jumătate.

Suntem din nou ameninţaţi de o grevă a casapilor. Cei de la abator pretind să li se dea voe a vinde kilo de carne cu 90 bani, aşa că truncherul din hală să-l revîndă cu 1 leu

De fapt, de vre-o două zile nici nu se găseşte carnea mai jos de un leu kilo, fie carne de miel, fie carne de vacă.

Ridicarea preţului cărnii se va resimţi asupra budgetului celor mulţi,

E de datoria administraţiei comunale să vegheze atît asupra preţurilor, cum şi asupra calităţei cărnei.

Mai presus de toate însă, se impune un control serios asupra măsurilor cu cari se vinde, căci de şi carnea poate avea preţ nominal 90 bani, dacă în loc de un kilo se dă numai 600 ori 700 gr., evident este că scumpetea creşte.

Ne facem datoria a atrage atenţiunea Primăriei, şi vom mai reveni.

Membrii societăţii „Elena Cuza" sunt convocaţi în adundare generală extraordinară pe ziua de 26 Aprilie ora 8 seara, la sediul societăţii din strada Eternitate, la ordinea zilei fiind următoarele chestiuni: Serbarea hramuiui societăţii, încasarea cotizaţiilor şi celor ce se vor mai ivi.

In ziua de 4 Mai ora 3 p. m. va avea loc în sala Teatrului Naţional, un concert dat în folosul societăţii, «Pînea Săracilor» sub înaltul patronaj al M. S. Regina Elisabeta.

La acest concert îşi vor da concursul d-ra Cella Delavrancea, Sofia Teodoreanu, Mircea Bîrsan şi d. Al. Zirra.

D-na Dr. Riegler desfaşoară o mare activitate pentru deplina reuşită a acestui concert.

In urma adresei primite de la ministerul de interne, administraţia comunală a dat azi la tipar convocările pentru alegerile de constituantă, care încep la 18 Mai. Alegerea delegaţilor pentru colegiul al 3-lea se va efectua la 11 Mai.

Convocarea corpului electoral va fi mîine placarpată.

Cu prilejul serbărei de azi, administraţia comunală a trimis M. S. Regina telegrama următoare:

«M. S. Elisabeta Regina României»
Bucureşti

In numele consiliului comunal şi a cetăţenilor din Iaşi vin a depune respectuoase omagii pentru aniversarea naşterei M. Voastre, rugînd pe bunul D-zeu să vă hărăzescă încă mulţi ani cu completă sănătate.

Să trăiţi Majestate.

(s) Primar, *L. Triandafil*

Noi picheri.—Au fost declaraţi absolvenţi ai şcoalei de picheri din Iaşi domnii:

Cassian Gheorghe, picher principal la judeţul Iaşi; Ţupa Mihail; Bănulescu I. picher clasa III la jud. Iaşi; Gheorghiescu Alexandru, picher clasa I la judeţul Bacău;

Blancu N., Procopie Damaschin; Ţatomir Gh., Stunbea Vladimir; Batovici I., picheri principali la jud. Putna.

Cotoranu Ioan, picher cl. III la jud. Tutova; Matei Gh., Gheorghiu Theodor; Ene Mihai, Gafencu Matei, Vasilescu I., Angheluţă Constantin, picher cl. III la jud. Tatova; Aramă C-tin; Haivas Mihail; Chircă Teodor, şef-cantonier la jud. Covurlui; Alexandrescu Gh., Dascălu Constantin, Matei C., Ţinta Gheorghe, şef-cautonieri la jud. Fălciu, Stamate C., Bejan Dimitrie; Erena Gh. picher cl. III la judeţul Botoeani; Mazarini Gbeorghe, şef-cantonier la jud. Neamţ; Zamfir Alexandru, Vişan Constantin, picher cl. I la jud. Tecuci; Pelalb Teodor, picher principal la jud. Iaşi; Filipescu Alexandru; Popuţoaia V., şef-cantonier la jud. Roman; Adamescu V., şef-cantonier la jud. Neamţ, Livezeanu Octav, Vrînceanu Emil, Urzică Titus, şef-cantonier la jud. Covurlui, Florescu Mihail, Gazi Nicolae, Drăghici Mihail, picher cl. II la jud. Brăila Popovici Constantin, Gagiu Constantin picher-lemnar la jud. Putna; Poplaschi V., picher clasa V la judeţul Botoşani; Anton Gheorghe, picher provizoriu la judeţul Fălciu; Mohora Gheorghe; Grigoriu Constantin, picher clasa II la judeţul Botoşani; Bâlhac Ioan, picher la comuna Brăila; Putrezeadu Oprea, şef-cantonier la judeţul Rîmnicu-Sărat, Codrnanu Pavel; Coteanu Ioan, Oarza St., picher clasa III la judeţul Neamţ Vrabie Naum, şef-cantonier la judeţul Roman, Pricope Spiridon, şef-cantonier la judeţul Roman, Croitorul Manole, picher clasa II la judeţul Dorohoi şi Rusu Nicolae.

Ştiri artistice.—Societatea Dramatică din Bucureşti, va da în sala Teatrului Naţional 3 reprezentaţi:

Luni 5 Maiu, «Denisa», Marţi 6 Maiu, „Dolorosa", Mercuri 7 Maiu, „Trecu o Femeie".

Bilete e la Agenţia „Thalia", Th. Maximovici.

Institutul antirabic se instalează de asemenea în casele serviciului sanitar din str. Lascar Catargiu.

Ast-fel în această casă se găsesc azi concentrate: serviciul sanitar al judeţului, serviciul sanitar al oraşului, serviciul veterinar de oraş şi de judeţ, institutul antirabic şi depositul de medicamente.

Azi s'a serbat aniversarea zilei onomastice al M. S. Reginei printr'un Te-Deum oficiat la Mitropolie, la care au azistat autorităţile civile şi militare.

Onorurile militare au fost date de o companie din regimentul 13 Ştefan cel Mare.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, înconjurat de clerul catedralei.

Ameliorarea semnalată eri, s'a accentuat azi şi mai mult la bursa noastră de valori. Transacţiuni s'au făcut în număr mai mare şi cursurile au înregistrat noui urcări.

Unele din aceste urcări au fost chiar importante. Cel mai mare cîştig l'au avut acţiunile Soc. «Dacia Romînia» cari —după cum am relevat eri—au fost în ultimul timp foarte vîtreg tratate de speculaţiune. Plusul obţinut de această valoare este de 22 puncte. Celelalte urcări sînt mai puţin importante.

*

Iată acum cursurile valorilor cari au avut azi încheeri:

Casa Rurală 1556—1660;
Banca Agricolă 557;
Banca Marmorosch, Blank & Co 905;
Banca de Credit Romîn 908;
Banca Comerciala Romînă 653—656;
Soc. Dacia Romînia 1628 - 1630;
Soc. Com. a tramvaelor Bucureşti 1700.

Pe bani gata au încheiat:

Banca Marmorosch, Blank & Co. 305;
Scrisuri funciare rurale, 5 la sută 97.10 —97.12 jum;
Scris. Urb. Bucureşti 5 la sută 96.55;

TEATRUL NAŢIONAL IAŞI

Marele turneu al companiei Dramatice

Marioara Voiculescu

Va da 3 Reprezentaţii serale şi un Matineu

Sîmbătă 26 Aprilie 1914

CAPCANA

Duminică 27 Aprilie 1914

în matineu la ora 2 jum.

HOŢUL

Duminică 27 Aprilie 1914

ora 9 se. 1

Şarlatanul

Luni 28 Aprilie 1914

Cînd n'oi mai fi

(Après moi)

Biletele la Agenţia Teatrală „Thalia" Thi P. Maximovici.

Cîţi-va tineri intelectuali iaşani proiectează să întemeieze în oraşul nostru un nou teatru.

In acest scop d. I. M. Raşcu a plecat în Capitală.

Iată noul program de astă-seară Vineri al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

Postulantul, comedie daneză, interpretată de artiştii-comediani scandinavi.

Ghiarele ucigătoare (Les griffes qui tuent), piesă în 3 acte.

Mariţica dactilografă, scene foarte humoristice.

Prince combate pe Sherlok Holmes, comedie interpretată de simpaticul humorist parizian.

Curs superior de gimnastica. Sporturi şi lupte în armata franceză. scene şi vederi după natură.

Noul program viitor se reprezintă mîne Vineri: «Regele Ocnaşilor» după celebrul roman «Trompe la Mort" al scriitorului francez Honoré deBalzac.—Mira în piaţă, comedie etc.

Poimîne Sâmbătă un singur matineu şi reprezentaţie seralā.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—"1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Diverse întîmplări

— O copilă. de 8 ani a lui Gh. Jitaru din Cotnari, umblînd cu o lumînare aprinsă, a dat foc din nebăgare de seamă la casa tatălui său. Au sărit în grabă locuitorii încercînd să localizeze incendiul; dar din cauza unui vînt puternic flacările s'au întins şi la casa alăturată a lui Ştefan Farnea.

In scurt timp, casele cu atenansele şi toate uneltele casnice şi de muncă au fost prefăcute în cenuşă.

— Un foc provenit din neglijenţă, a distrus o şură a locuitorului Ştefan Butnaru din Ţigănaşi.

Se fac cercetări.

— Copilul Iţic Beşeic, în vrîstă de 12 ani, din comuna Plugari, ducîndu-se cu mai mulţi copii la un scrînciob din sat, s'a suit în scrînciob şi a căzut de la o înălţime de 6 metri.

Pacientul a st internat în spitalul din Hîrlău.

— In comu Coarnele-Caprei s'a declarat epizotia febră aftoasă.

— In com. nbrăveni (jud. Botoşani) s'a declarat tia de turbare la cai. Deasemenea în comuna Romaneşti, acelaş judeţ, s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

S'au luat cuvenitele măsuri sanitare.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA" a DOCTORULUI RĂTIANU**, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA"**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICA** sau **RINICHI, CONSTIPAŢIE** etc.

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA"**.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— **Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 49** —

ULTIME INFORMAŢII

Se dă ca sigur, că în locul de consilier la Curtea din Iaşi devenit vacant prin moartea regretatului Porfiriu, va fi numit d. Ghinea Ionescu, actual procuror de Curte.

Domnii avocaţi ai baroului local sunt invitaţi să ia parte la înmormîntarea regretatului Dimitrie Porfiriu, fost consilier al Curţei de apel, care va avea loc Vineri 25 Aprilie a. c. ora 3 p. m.

Cortegiul va porni de la biserica 40 Sfinţi, unde se află depus corpul defunctului.

Din sursă politică bine informată, ni se dă ştirea că d. Matei Cantacuzino, va candida pe lista liberală la viitoarele alegeri pentru Constituantă. Se crede că pînă atunci fostul preşedinte al clubului conservator din Iaşi, va fi dat petiţiune de înscriere în clubul liberal. In această direcţiune au loc în m mentul de faţă tratative între d-nii M. Cantacuzino şi C. Stere.

Comemorarea lui Dimitrie Porfiriu.—*Curtea de Apel, în secţii unite, în prezenţa parchetului general şi al baroului local, a luat astăzi cunoştinţă, prin glasul primului preşedinte, despre moartea regretatului lor coleg şi cel mai vechi magistrat din Iaşi.*

In cuvinte mişcătoare—d. Burada avea glasul înecat în lacrămi—primul preşedinte a relevat marile merite, ale celui ce a dispărut şi propune în semn de doliu şi durere, suspendarea judecărei tuturor termenilor sorocite pentru astăzi.

A luat cuvîntul, în numele baroului, d. Al. Teodoreanu, un vechiu prietin al defunctului şi a declarat că baroul convine la suspendarea propusă de d Burada.

In sfîrşit a luat cuvîntul d. Ghinea-Ionescu din partea Curţei, care a dat întreaga sa adeziune pentru forma în care Curtea înţelege să-şi manifeste doliul, l'a care se asociază din adîncul sufletului parchetul general.

Dl. Paul Bujor îşi va menţinea candidatura la alegerile de Constituantă în Senatul Universitar.

In fruntea listei candidaţilor liberali din localitate pentru colegiul al 2-lea de Cameră, va figura d. C. Stere.

D. Georgel Mărzescu, va candida la colegiul I de Cameră, pentru a putea ocupa şi demnitatea de primar.

In unele cercuri se atribuie d-lui C. Climescu intenţia de a părăsi eforia Sf. Spiridon pentru a candida în alegerile de Constituantă.

In acest caz epitropia s'ar oferi unuia dintre aceşti trei actuali parlamentari: d. At. Gheorghiu, C. B. Penescu sau Gr. Iamandi.

Cărţile de alegător pentru viitoarele alegeri, se eliberează în fiecare zi de lucru, de la ora 11 jum.—4 p. m., la Tribunalul Iaşi secţia I, biuroul electoral.

Alegătorul este dator la primirea cărţei de alegător, a presenta neaparat cartea veche de alegător. Aceasta atît pentru a se stabili identitatea alegătorului, cît şi pentru a se elibera noua carte cu mai multă uşurinţă.

Relaţiunile între d. general Mustează şi colegul d-sale de la Senat d. C. B. Penescu sunt din cele mai reci posibile.

Aceasta din cauză că generalul a refuzat a se asocia, prin vot, la protestarea ridicată de d. Penescu contra alipirii judeţului Tutova, la circumscripţia Curţii de apel din Galaţi.

Cu privire la următoarele candidaturi liberale în localitate, afară de amănuntele cunoscute cu privire la omisiunea din listă a d lor dr. Posa şi Costandachi, se mai afirmă următoarele.

Doi profesori universitari, d-nii dri. Manicatide şi G. Ibrăileanu ţin foarte mult să candideze pentru parlament d-l Ioan Botez, senator va trece la colegiul al doilea de cameră pentru a se rezerva eventual, un loc la Senat d-lui Chilimoglu Dl. Mihai Carp de asemenea va candida la colegiul al doilea de Cameră, dorinţa d-lui Stere fiiod a se rezerva colegiul al 3 lea unui învăţător.

Ni se afirmă că d. Nicu Filipescu, cuscrul d-lui Matei Cantacuzino, aflînd că aceasta din urmă ar fi cerut înscrierea în partidul libèral l'a chemat *l'a telefon* şi l'a felicitat.

Moartea d-lui Porfiriu.—*Dimitrie Porfiriu consilierul dela curtea de Apel secţia II, a decedat aseară ora 6, după o scurtă agonie, în vîrstă de 63 ani. Medicii n'au stabilit boala, care i-a pricinuit moartea.*

D. Porfiriu, magistrat de carieră, era unul dintre cei mai de valoare judecători şi toată lumea l'a simpatizat pentru insuşirile lui superioare de magistrat.

Inmormîntarea lui va avea loc Vineri 25 l. c. E probabil că se vor suspenda procesele, pentru ca curtea de apel în întregime să iea parte la înmormîntarea fostului lor coleg D. Porfiriu.

Domnul primpreşedinte al curţii de apel, I. Burada, va ţine un discurs funebru pentru a arăta meritele şi personalitatea defunctului.

Nu mai puţin din partea baroului eşan se va delega un domn avocat spre a rosti un discurs.

Iată datele culese asupra activităţei în magistratură a defunctului.

*

Defunctul Dimitrie Porfiriu s'a născut în Tg.-Ocna din Bacău la 1851 lunie, şi a făcut studiile la Iaşi, unde a luat şi diploma de licenţiat în drept de la Uuiversitate. In magistratură a intrat la 21 Iulie 1879 ca judecător ocol. III Iaşi, iar la 17 Noembrie 1879 a fost înaintat judecător la trib. din P. Neamţ. De aci a fost adus la Iaşi în 1882 Februar, ca preşedinte de tribunal, iar la 1889 Decembrie a fost înnaintat la Curtea de apel din Iaşi ca supleant (pe atunci şi la curtea de apel erau supleanţi), în fine la 1 Sept. 1890 a fost avansat consilier pe lîngă curtea de apel Iaşi.

După cum se vede are o vechime de 35 ani în magistratură, dintre cari 23 numai ca consilier la curtea de apel.

Dimitrie Porfiriu a fost decorat cu medalia Răsplata Muncei pentru învăţămînt cl. I la 1910, căci defunctul fusese membru în comisiunea de judecată a corpului dăscălesc, ce funcţiona pe lînga Min. Inst. Publice.

El a mai fost decorat cu ordinul de comandor al Coroanei Romîniei în 1902 şi cu acel de ofiţer al Stelei Rominiei din 1906.

*

Membrii baroului local au depus o frumoasă coroană de foi de stejar pe sicriul defunctului Dimitrie Porfiriu cu inscripţia: „regretatului nostru consilier Dimitrie Porfiriu, din partea baroului eşan".

Din partea baroului a fost delegat să vorbească d. decan C. B. Pennescu, iar din partea curţii d. Al. Gane procuror general.

Ambele discursuri se vor ţine la biserica 40 sfinţi.

Universitare.—Candidaţii pentru posturile de bibliotecar şi ajutor de bibliotecar şi custode de la Biblioteca Centrală se vor prezenta mîine dimineaţă la ora 10 în cancelaria facultăţei de litere.

— Pentru Sîmbătă la ora 5 p. m. a fost convocat Senatul Universitar spre a alege un număr de trei domni profesori universitari, dintre cari ministerul instrucţiunei va numi unul în locul vacant din comisiunea pentru judecată a corpului didactic superior.

— D. Rector al Universităţii părăsind aseară Iaşul se va întoarce în localitate Sîmbătă dimineaţă, pentru a lua parte la şedinţa senatului universitar.

— Cursul de drept Roman, de la doctorat, va începe Sîmbătă 26 Aprilie, ora 5 p. m.

In seara de 4 Mai, o trupă dramatică din Bucureşti, sub conducerea d-lui Z. Bîrsan va juca la Iaşi piesa „Se face ziuă" interzisă la Teatrul naţional din Capitală.

Incercarea de a se reprezenta în Iaşi şi în alte oraşe piesa lui O. Goga Domnul Notar n'a izbutit, în urma unor anumite intervenţiuni.

Biletele pentru seara de 4 Mai se găsesc la agenţia Thalia (Maximovici).

Dl. C. Stere, s'a întors din străinătate Luni, venind de-a dreptul în Bucureşti fără a mai trece pe la Iaşi. D-sa a luat parte la desbaterile Camerei numai în cele două ultime zile de parlament.

In ziua de 22 Aprilie a. c. d. prim preşedinte, Ion Th. Burada, a Curţei de Apel din Iaşi. în prezenţă d. procuror de secţie M. Ionescu Ghinea şi a d. Grefier I. Popescu, a procedat la tragerea sorţilor a d-lor judecători care să presideze operaţiunile electorale, pentru alegerea unor membri în consiliul general al judeţului Bacău, care vor avea loc în zilele de 12, 14 şi 16 Mai.

Au eşit la sorţi d. Em. Cernătescu, care va prezida secţia centrală a tuturor trei colegii, iar d. consilier P. N. Paraianu va prezida secţia II de la col. II şi III din jud. Bacău.

Pentru prima reprezentaţie a d-rei Voiculescu agenţia Thalia a plasat toate biletele.

Se anunţă pentru trupa Voiculescu un mare succes ca şi pentru trupa teatrului naţional din Bucureşti care va veni la 5 Mai.

BIROUL DE AVOCATURA

V. şi N. APOTECHER

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

Casele Irimescu

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Podul peste Dunarea

Sofia. — Se asigură aci, că guvernul bulgar ar fi găsit o soluţie în chestia podului peste Dunărea, anume alegînd punctul Rahova, drept cap al podului pe malul bulgar.

Conflictul greco-turc

Berlin.— In cercurile oficiale se crede că relaţiunile între Turcia şi Grecia au ajuns la maximul de tenziune şi nu e decît foarte puţin până la provocarea unui conflict armat între aceste ţeri.

*

Ziarul „Lokal Anzeiger" află din Constantinopol că vizita lui Talaat Bey la Bucureşti are de scop tocmai rezolvarea acestui conflict şi să sondeze atitudinea României.

Starea de asediu

Viena. — Politiche Corespondenz află din Salonic, că în noile teritori greceşti, se va declara starea de asediu.

La Dranka s'a descoperit un complot în contra Grecilor.

Guvernul elen a luat măsuri severe pentru a asigura liniştea.

Candidatura d-lui Mille

Bucureşti.—D. C. Mille, directorul ziarelor Adevărul *şi* Dimineaţa *îşi anunţă candidatura independentă la colegiul al 2-lea de Cameră de Ilfov.*

In Adevărul *de azi, d. Mille publică un manifest către alegătorii acestui colegiu în care arată că va lupta pentru realizarea votului universal, cu reprezentarea minorităţei.*

Cu privire la reforma agrară, d. Mille spune că va lupta pentru alcătuire prin expropriere ale unora întinse moşii ale Statului, dar în loc ca ele să se distribue în parcele mici la ţarani, ele să fie arendate obştiilor ţărăneşti, care să le lucreze în deavalma şi după toate cerinţele culturei mari moderne.

D. Mille mai spune că va luptd pentru purificarea moravurilor noastre politice.

OPOZIŢIA şi alegerile pentru Constituanta

Bucureşti. — Se crede că pînă în trei zile, partidele de opoziţie îşi vor fixa definitiv atitudinea în campania electorală ce s'a deschis.

Cu privire la atitudinea partidului conservator-democrat, ziarul «Adevărul» află, că tratativele între d-nii Brătianu şi Take Ionescu continuă.

Dacă un acord va interveni între partidul conservator-democrat şi cel liberal,—zice *Adevărul*—**acest acord va trebui să fie precedat în primul rînd de stabilirea modalităţei revizuirei.**

Talaat-Bey în Capitala

Bucureşti.—Talaat Bey soseşte Duminică în Capitală. In aceiaşi zi va fi primit în audienţă la Palat, de oare ce luui M. S. Regele pleacă în cadrilater.

Marţi, în onoarea oaspetului, se va da un prînz la ministerul de externe, iar Mercuri la d. Take Ionescu.

Incendiul din Scaeni

Bacureşti.—Un incendiu a izbucnit eri noapte, la fabrica de hîrtie, din Scaeni. Focul a fost localizat de populţie.

Pagubele se urcă la 7000 lei.

Serbarea de Azi

Bucureşti.— Cu prilejul aniversărei zilei de naştere a M. S. Reginei, un Te-Deum s'a oficiat la Mitropolie, la care au azistat Miniştrii, corpul diplomatic, autorităţile militare şi civile.

Ministrul Rusiei din Sofia în cadrilater

Sofia.—Ziarele bulgăreşti arată că Ministrul Rusiei din Sofia, d. Kaminski, a vizitat Dobrogia nouă pentru a se convinge de soarta bulgarilor sub noua stăpînire a Romîniei.

Ziarele arată, că această călătorie a dat loc şi la un incident.

D. Kaminski a plecat cu automobilul de la Varna la Dobrici. Aci a fost întîmpinat de Prefectul judeţului. Ministrul Rusiei n'a comunicat prefectului dorinţa sa de a se duce şi la Balcic, ci numai aceia de a vizita cîteva sate din jurul Dobriciului.

Continuindu-si drumul, un jandarm părîndu-i suspectă această plimbare, a oprit automobilul cîteva minute, pînă să fie lămurit.

Ministrul rus întors la Rusciuc, s'a plîns guvernului din Petersburg şi ministrului rus din Bucureşti de această pătanie.

Crima de la Telega

Telega.—O crimă îngrozitoare s'a comis eri aci.

Un anume Vasile Beno s'a luat la ceartă cu ginerele său Matei Constantin.

La un moment dat, Vasile Beno ia o puşcă din casă şi trage un foc asupra ginerului seu, care cade jos, scăldat în sînge.

Vasile Beno nemulţumit cu atîta, mai ia o furcă şi ap'ică o lovitură în capul nenorocitului seu ginere.

Criminalul a fost arestat.

SE RECOMANDĂ:

pentru o combatere raţională, eficace şi eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI

„Verdele Urania"

saramură nesolubilă, inofensivă şicu efect sigur.

Se recomandă:

pentru combaterea COCCHYLISULUI.

„Albastrul Urania"

tratament raţional, eficace şi eftin.

Ambele se găsesc la depozitul de Maşini Agricole Arthur N. Thaller, str. Stefan cel Mare 29.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldorei"

— Telefon —

Vânzătoare *specială în galanterie pălării şi încălţăminte doreşte post durabil. Bună condiţie şi garanţie morală şi materială.*

Adressa: I. Z. Vănzătoare

Poste-restante. Iaşi

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—

Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m

Doctor S. Oulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaş, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.

— Telefon No. 101 —

Marele Magazin de Muzică

„M. CHELSOHN"

fondat în anul 1879

Iaşi, palatul Creditului Urban, Iaşi

PIANE şi PIANINE

Neumeyer, Schiller, Schweighoffer, Steinway & Son New-York

precum şi din ori-ce altă fabrică se vînd în rate lunare cu preţurile originale a fabricei.

Pianine electrice

Kühl & Klatt—Berlin

Orchestrioane automate

Peters—Leipsig

Ori-ce fel de instrumente muzicale şi accesorii.

Cea mai delicioasă melodie actuală

„Angoisse d'Amour"

Valse pentru piano de BASILE LUPU

Depozit pentru Iaşi Magazinul de Muzică „MICHELSOHN"

La cerere prin o carte postală se trimete acordorul-voiajor în ori-ce parte a ţărei.

Note clasice şi moderne

Programul complect al Conservatorului cu mare *rabat.*

VACCINARI

— cu limfă sviţeriană —

practică

Dr. A. Steuerman

Str. Cuza-Vodă 13

— Telefon —

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristotor.

FARMACIST

Licenţiat sau Asistent, găseşte loc imediat la Farmacia Rotbard Iaşi. In timpul verei va funcţiona la Farmacia din Slănic Moldova.

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

N. V. LEONESCU

AVOCAT

Oarele de consultaţie 8—10 a. m. şi 5—7 p. m.

— Strada Asachi 10 —

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

Johan Krzyzanowski

Atelier special de Construcţie în fer şi ori ce instalări electrice

CU LOCUINŢA **Iaşi, Str. Păcurari 17**

ATELIERUL **Str. Şcoalei (Păcurari)**

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gutrelgiei, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari-s' [illegible] tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

---

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

25°/o!

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

„ANCORA"

(A N K E R)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decrelul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 **Lei 632 Milioane**

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din **România Lei 7,781,500**

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţei.
Preiungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(fo astă strada de Sus)

BROITORIE CARPATEASCA

„LA MARCHIZUL"

Primește comenzi după ultimele jurnale de mode străine.

Croiala Artistică

bogat asortiment în stofe engleze şi franceze, prima calitate

Dacă voiți ai fi bine îmbrăcați și ieftin

Vizitați: Croitoria

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
8 LEI 6 FOTOGRAFII e. postale

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, rahitele, ankilozele etc. etc.

Fazori. Sală specială. Moașă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b. 5
„ „ „ IV, 40 „
BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2161 - Simbătă 26 April 1914

POLITICE

Contactul dintre partide

Ziarul «La Roumanie», într'un admirabil articol, intitulat «Adevărul în mers», analizează rostul partidului conservator-democrat, în tot timpul discuțiunei cu privire la înfăptuirea noilor reforme.

Ziarul, după ce relevă succesul extraordinar, obținut de oratorii conservator-democrați, d-nii Take Ionescu, Alex. A. Badareu, Xenopol, Istrati, Păltineanu, Antonescu, Emandi, Dimitropol și Titulescu, zice:

«Aceste desbateri au fost cel mai magistral răspuns dat miopilor cari, în atitudinea noastră dictată numai de cea mai înaltă îngrijire pentru interesele patriei, văd dispariția sau aservirea noastră.

Dar ori-care ar fi fost numărul, erudiția și talentul oratorilor noștri, aceasta n'ar fi însemnat nimic, dacă cauza pe care au susținut-o, n'ar fi fost aceea a adevărului».

Și mai departe ziarul «La Roumanie» zice:

«Dar în afară de ideile noastre în chestia reformelor, am susținut un principiu mult mai important, mult mai superior chiar modalităților revizuirei.

Am susținut că, mai ales la noi unde alegerile sunt o simplă fleiune, unde ori-care e chemat la putere, e sigur de enorme și docile majorități, contactul între partide, este și trebue să fie adevărata bază a vieței noastre constituționale.

In numele acestui principiu am cerut liberalilor și conservatorilor, de a face dovadă de înțelepciune.

Cetească ori cine cele două discursuri rostite de șeful nostru și se va convinge că totul se'nlănțuește în jurul acestei idei simple și adevărate.

Propunerea sa din Iunie trecut, privitoare la formarea unui guvern național, n'avea altă obârșie.

Ideea dominantă a politicei noastre, a găsit negreșit dușmani și detractori, în dreapta și în stânga.

Dar adevărul e în mers. Primul ministru a zis textual: «Partidele de guvernămînt au o solidaritate în răspundere, astfel ori ce șef de partid trebue să vadă în linii mari, chiar în luptele politice, un act de colaborare».

Ziarul termină:

«—Intr'o țară unde alegerile nu însamnă nimic: intr'o țară unde alegerile nu vor mai însemna de loc, cel puțin pentru generația noastră, nu există altă alegere, de cît contactul dintre partide, nu focul și sîngele scumpe d-lui Carp.

Alegerea noastră este făcută și nădăjduim că ea va fi ratificată de toată lumea,

Cu două capete

Odată cu încheiarea seziunii parlamentare s'a întîmplat și acel epizod curios, extraordinar la care nimeni nu s'ar fi așteptat: sciziunea între cei doi reprezentanți parlamentari ai partidului naționalist.

Se cunosc împrejurările de către toată lumea.

După a doua cetire a propunerei de rezizuire, punîndu-se propunerea la vot. d N. Iorga a votat pentru ea, iar d. A. C. Cuza, după stăruitoare îndemnuri din partea colegului d-sale întru naționalism, a votat pe jumătate pentru și pe jumătate contra: pentru revizuire, dar contra reformelor anunțate de liberali.

Acum însă, după a treia cetire, cei doi șefi s'au separat fățiș, probabil după o zadarnică încercare de a se pune de acord.

D. N. Iorga, după ce *a auzit pe d. Cuza votînd contra, a rostit pe față și fără nici o reticență pentru,* iar *după darea de seamă a „Epocei“, deputatul iașan ar fi spus în Cameră, primind afrontul:*

— „D. Iorga formează disidența partidului naționalist“. Iar deputatului de Prahova, personal, i-ar fi spus un mușcător și semnificativ:

— „Mulțumesc“.

Ar fi hazardat, firește, să tragem concluzii pripite din aceste întîmplări. Dar este în afară de ori-ce îndoială că reluțiunile între cei doi și singurii reprezentanți autorizați ai partidului naționalist sunt departe de a fi cordiale. Nici măcar de o înțelegere deplină între dînșii nu poate fi vorba, căci nu s'a văzut o singură dată, în această seziune istorică de două luni, pe vre-unul dintre deputații naționaliști sprijinindu-se, secondîndu-se, ori răzbunîndu-se reciproc de vre-un afront suferit. Fără a mai vorbi de contrastul enorm ce s'a putut constata între activitatea, între valoarea unuia față de celălalt, contrast pe care—s'ar părea—d. N. Iorga n'a fost tocmai nemulțumit de a vedea că-l subliniază și ziarele și parlamentarii și opinia publică.

Evenimentele politice se precipită; o abundentă campanie politică se redeschide. Rămîne să vedem cum se va înfățișa marelui public partidul naționalist condus de cele două capete care se înțeleg așa de rar și așa de puțin.

Mici Polemici

De ce a votat ex-generalul-senator Musteață, contra Curții de Apel din Iași?

...Pentru că l'a ras, cînd cu procesul despăgubirii contra Statului.

*

Pînă în momentul de față d. Matei Cantacuzino, n'a primit la telefon felicitările așteptate din partea d-lui N. Filipescu.

Amicii d-lui Cantacuzino sunt însă îngrijorați; se tem că din moment în moment, se va produce catastrofa.

*

Grozăviile epirote din Kodra par mai mari ca în... codru.

*

D. A. C. Cuza va provoca o întrunire publică în Iași, pentru a vorbi în contradictoriu cu d. Iorga.

*

La inaugurarea monumentului regretatului Panu discursul cel mai lung l'a rostit d. Mitică Lunginescu.

*

Intr'o telegramă a «Opiniei» ministrul de finanțe al Angliei Lloyd George figurează ca Livid George.

...Bietul ministru trebue să fi rămas livid, *cetim «Opinia». Noroc că n'o citește!*

*

Un mutat formidabil a avut loc în Capitală. Sute de deputați și senatori și-au cărat bagajele în ajunul lui Sfîntu Gheorghe.

*

Cu ocazia interpelării pe tema zahărului d. Cuza a suferit cunoscutele înfringeri parlamentare.

— Zahărul i-a adus o ultimă amărăciune!

NOTA ZILEI

După stagiune.

De o bucată de vreme Iașului îi merge bine în ale teatrului, slavă Domnului. Numai de nu l'am deochia!

Iată: de mîne seara—un ciclu de minunate reprezentații ale d-rei Maria Voiculescu; pe urmă trupa Zaharia Bîrsan; apoi—artiștii teatrului național din București.

De îndată ce s'a închis «stagiunea» — iertați-mi cuvîntul!—iașană, au început a veni trupe de adevărată artă. Cu cît am avut o stagiune mai scurtă și lăudat fie Domnul! de astă dată a fost scurtă în adevăr—cu atît au venit și vin mai excelente trupe de aiurea.

Propunem dară ca, pe viitor, să se desființeze stagiunea teatrului iașan cu totul.

Batem palma?

Constituția de mîine

Incepînd de eri, adică o dată cu dizolvarea corpurilor legiuitoare, campania electorală este deschisă.

Vom asista la ultimele alegeri, ce se mai fac sub regimul Constituțiunii, ce ne cîrmuește acum.

Aceleași tîrgueli, presiuni și compromisiuni, ce s'au perindat pe dinaintea noastră atîta amar de vreme, vor reveni în zilele, cît va ținea această perioadă electorală.

Și de ar fi să judecăm fără părtinire ar trebui să recunoaștem ca Constituțiunea ce voim a-o revizui acum, a permis geniului nostru național, să se desfășoare cu un avînt, cum rar se găsește în istoria altor popoare.

Ce eram la 1866 și cum ne aflăm în anul mîntuirei 1914? Cît drum strbătut de la o epocă la cealaltă?!

Care e procedarea cea mai bună, cea mai adequată împrejurărilor, pentru a duce țara înainte spre un progres continuu în ordinea economică, politica și socială, era problema cea avut în vedere constituantul din 1896?

De atunci încă s'au manifestat puternic două curente.

Unii voiau libertăți cît de mari. Chiar dacă poporul n'a ajuns, ziceau ei, la acea desvoltare, la acea pricepere necesară pentru a se folosi de ele, totuși exercițiul libertăților îi va fi profitabil. Alții, partizani și dînșii ai progresului, dar totdeauna fricoși de necunoscut, înțelegeau că libertățile nu trebue să fie acordate de cît treptat, treptat și în măsură ce,natiunea se încheagă iar poporul dă dovezi pe de o parte că are nevoe de mai multe libertăți, iar pe de alta, că va ști să profite de ele.

Astă-zi noi punem aceiași problemă, dar sub altă formă.

Formele mai științifice, oare cum, sub care chestiunea revine în zilele noastre e aceia de a ști *dacă creînd funcția vei avea și organul prin mijlocirea căruia ea să se îndeplinească, ori dacă trebue să existe organul pentru ca funcția să apară mai apoi.*

Aceasta e chestiunea, pe care în mod magistral, a dezvoltat-o, șeful nostru local d. A. A. Badareu în conferința ce a ținut Sîmbătă 19 Aprilie, la clubul conservator-democrat din București, discutînd despre proprietate și expropriere.

Cu aplicare la sistemul electoral, la exercițul drepturilor cetățenești, chestiunea de rezolvat e aceiași.

Constituțiunea actuală, care, după cum se exprimă raportorul ei din 1866, e un monument ridicat generațiunilor viitoare, se inspira de la ideia dintăiu.

De aceia s'a repetat pînă mai ieri de către unii ca Constituțiunea noastră e o haină nepotrivită, mai largă de cît ar trebui pentru un organism ca cel al societății noastre romînești. Părere neexactă.

Ce voim noi să facem acum din această haină? Voim s'o mai lărgim, aceasta e opinunea la care s'au raliat două partide de guvernămînt: liberalii și conservatori-democrați.

A trebuit deci să treacă aproape 50 ani de practică constituțională, pentru ca să ne convingem de acest acest adevăr, că, constituțiunea socotită ca una din cele mai liberale din Europa, nu era în realitate așa.

Recunoaștem aceasta acum, pentru exercițiul drepturilor politice, de și cealaltă măsură a exproprierei ar părea să fie o restrîngere de drepturi.

In realitate însă și avînd în vedere că ea răspunde unui interes general, că prin ea e vorba de asigurarea traiului locuitorilor și de apararea țării, expropierea este și ea, o întindere a dreptului de proprietate. Pe urma ei, vom avea un număr mai mare de proprietari, iar dreptul de proprietate va fi mai bine definit și mai bine apărat în viitor

Dacă ne întrebăm acum, cărui proces de transformare datorăm faptul că acum la pragul anului 1914 ne am adus aminte că constituția are nevoe de o revizuire, am găsi că tot el, tot regimul constituțional de astăzi, ne-a permis'o.

In adevăr, de cînd colegiile electorale au sporit în mod automat, numărînd fiecare mai mulți alegători, de atunci goana pentru satisfacerea interesului individual a început a mai slăbi, iar interesul general, acel al maselor, a cîștiga în importanță.

Colegiile de astăzi au rămas tot orășenești, dar orășenii aceștia, mulți la număr, au ajuns la convingerea *că nu în lupta de clase, luptă dusă până la cele din urmă extremități, ci în solidaritate rezidă toată puterea patriei.*

Orășenii s'au convins că este o dreptate imanentă a lucrurilor și de această dreptate trebue să se folosească și individul ca și clasele sociale.

Ceia ce Constituția actuală a făcut pentru cei ce s'au folosit de drepturile recunoscute lor de ea, o va face de sigur constituția viitoare, pentru cei ale căror drepturi vor fi recunoscute mîne.

Este o logică a lucrurilor în lumea aceasta?!

Vir.

ECOURI

Un viciu rentabil... — Intr'un studiu asupra prostituției (Die Prostitution, ihre hygienische, sanitäre, sittenpolizeiliche Bekampfung) d-rul Stephan Leonhard, scrie că inclinațiile personale precum și relele raporturi sociale, sunt motivele determinante ale prostituției. Nevoia absolută, e foarte rar singurul motiv. Cele mai hotărîtoare motive ale prostituției, ar fi după el: Sensualitatea și luxul.

Din alt punct de vedere privită această chestie, ea apare tot atît de serioasă. Prostituatele fiind niște pure consumătoare niște adevărate parazite, fără a produce nimic, aduc cu existența lor, mari pierderi pentru economia națională a unui popor. In Germania, numai cele înscrise (oficiale) încasează peste 350 milioane de mărci anual.

In partea a doua a lucrării, autorul recomandă ca mijloace de îndreptare a prostituției: educație morală, îmbunătățirea locuințelor, îngrijirea copiilor din flori, lupta contra alcoolismului și lupta contra pornografiei.

OAMENI ȘI LUCRURI

In contra frumuseței

....Ziceam dară că întrevedem o mișcare femenistă în țară la noi, poate tot așa de agitată ca și în alte părți.

Ca să urmărim psihologia nouei mișcări și s'o documentăm, iată un pasagiu din articolul în care una din conducătoarele femenismului—ori sufragetismului romîn—motivează petiționarea la Cameră și pune, oare-cum, bazele mișcării politice femeniste, chemînd sexul frumos la luptă:

„Ce faceți voi, femei romîne, voi cari plămădiți neamul cu sîngele din sîngele vostru?

Ce faceți, femei romîne, voi a căror fii au mărit granițele patriei, a căror bărbați i-au dat legiuire și cinstiri?

Ce faceți femei romîne, voi pe a căror brațe se învață limba, din a căror desmerdare se aprinde puterea de luptă?

Lăsați neamuri străine să vie a cere să lupte alături de bărbații, frații, fiii voștri și voi vă încrucișați brațele?

Vă închideți în cercul lui: „A fost așa trebue să fie“?

Faceți înainte din viața voastră tot numai păpușărie, indiferență ori durere?

Nu simțiți în voi datoria de a veni să luptați alături de barbat pentru izbînzile neamului?

Credeți că-i de ajuns că faceți milă, că-i deajuns că vă grămădiți în chip avar, comori de cunoștinți în cuget?

Credeți că-i de ajuns că voi de multe ori țeseți în umbră firele politicei interne?

Ați uitat că solidaritatea este singura garanție și temeinicie a evoluției noastre? Oare într'un corp, pentru ca să fie armonie, nu toate organele lucrează solidar?

Dreptatea-i blazonul națiilor civilizate și bărbații noștri—trebue să fim drepte—au fost de multe ori — înaintea celor din alte neamuri—drepți cu noi cînd ne-a (sic) chemat alături de el (sic) pînă și la profesoratul Universității.

Scuturați-vă, femei romîne! Scuturați-vă nepăsarea, «Indrăzniți femei» zicea Felix Pécaut. Indrăzniți a vă scutura indiferența, vă zic eu!!

De doi ani și jumătate de cînd s'a închegat societatea „Drepturile femeei“ v'am dat fără regret: plăcerile, liniștea, banul, cugetul, sufletul meu întreg pentru sfînta cauză a dreptății voastre, a nosstră, a tuturor!

Lăsați-vă ceaiurile nesfîrșite, colindele prin prăvălii, de dimineața pînă seara, nimicurile, cîrpele, zadarnicele gelozii! Nu vă mai perdeți atîta belșug de inteligență și frumusețe sufletească fără rod!

Frumusețea fizică apune ca razele de soare. «A fost frumoasă», dar inteligența manifestată lasă urme și pe nisip, iar sufletul naște lumi, negrăite, lumi de frumusețe în jurul său!“

Așa dară nu numai a rupe cu trecutul, dar cu însuși rostul sufletesc al femeei?

Vom vedea care a fost primul ecou al proclamării de mai sus.

Rodion

RELAȚIILE

dintre proprietari și săteni muncitori

(Documente din 1851)

Problema agrară, a fost totdeauna în dezbatere în țările agricole. E firesc lucru, ca numărul muncitorilor agricoli, destul de numeros și în necontenită sporire în țările agricole, să fie obiectul de preocupare a conducătorilor, în toate timpurile.

Astă-zi, problema agrară, iarăși e la ordinea zilei. Insă azi rezolvarea acestei probleme se îndeplinește numai prin conlucrarea forțelor și capacităților, pe care le are țara noastră. Nimene din afară de peste graniță, nu are dreptul și nu poate să se amestece în rezolvarea problemei.

Nu tot ast-fel era în 1851, cum dovidește documentul, din care voesc să spicuesc ceva, atît, cît e necesar pentru înțelegerea lucrurilor.

Documentul din care fac spicuirea, e o broșură tipărită în 27 pagini—13 pagini în limba romînă și tot atîtea în limba franceză, traducerea exactă a celor din romînă,—intitulată: *Acte politice din 22 Aprilie 1851, cuprinzătoare de firmanuri împărătești, scrisoare vizirială, comunicația comisarilor împărătești și afișurile domnești.* Iași, Tiprografia Buciumului Romîn, 1851.

Mehmet Efendi muhurdeirul ministerului trebilor din afară de la Constantinopol a sosit în Iași Vineri 20 Aprilie 1851 la ora 4 după amiază, aducînd înaltele firmanuri împărătești, pe care M. S. Sultanul Abdul Medgid, a bine-voit a le hărăzi locuitorilor Moldovei, spre îmbunătățirea soartei lor, *care este unicul său înalt scop* (cuvinte subliniate în text) de a lucra pentru fericirea supușilor aflători în imperia sa.

La 22 Aprilie, Duminică la amiază la palatul domnesc, a avut loc citirea împărăteștilor firmanuri. Spre acest sfîrșit toate clasele societății au fost față: cler, nobili, funcționari și cetățenime. Domnul înfățișindu-se în sala domnească, în mare uniformă, îndeplini formalitățile cerute de asemene împrejurări, după care Mehmet Efendi, a citit mai întăi în limba turcească, împărtățeștile firmanuri și apoi în limba romînească s'au citit traducerea lor de către secretarul de Stat, Alecu Sturdza.

Dureroase timpuri în care veneau ordine de la Constantinopol și se citeau în limba turcă în sala domnească de la palatul domnesc din Iași! Și încă sunt prea apropiate acele timpuri! Abia 63 de ani de atunci și pînă azi. Și în acest interval noi Romînii, ne-am tot urcat sus, pe scara socială a rangului între popoare, iar Turcii mereu s'au prăbușit, pînă ce azi, abia au un petec de pămînt în jurul Constantinopolului! Inferioară rasă sunt Turcii!

Prin acest de mare cuviință act de omenire și de dreptate, M. S. Sultanul, augustul nostru suveran, au vădit din nou înalta și bine voitoarea sa îngrijire pentru binele acestei țări.

In urmarea actului de la Balta Liman s'au înființat un comitet de revizie spre îmbunătățirea după o dreaptă cumpenire a stării clasului locuitorilor de pămînt. Lucrările acestui comitet încuviințîndu-se potrivit rostirilor cuprinse în împărătescul firman, s'au și sfințit pe viitor cu strălucitul autografal M. S. Sultanului.

In urma primirii firmanului cu formalitățile mai sus aratate, domnul se adresează printr'un afiș către sfatul administrativ extra ordinar din 23 Aprilie 1751 zicînd:

Ambele înalte curți au stipulat în art. 3 al actului dela Balta Liman ca un comitet de revizie să se ocupe de a căuta și *a propune modificațiile trebuitoare în relațiile dintre proprietari și săteni lucrători de pămînt, cu scop de a îmbunătăți soarta acestor din urmă.* Lucrarea comitetului supuindu-se aprobației ambelor înalte curți și căpătînd înalta încuviințare, ni s'au împărtășit prin firman împărătese împodobit cu strălucitul autograf al M. S. Sultanului, poruncitor de a se pune în lucrare.

Abea 63 ani ne despart de acel timp cînd îmbunătățirea stărei sătenilor de pămînt se îndeplinea prin autografe venite de la Constantinopole și Petersburg! Acest fapt ar trebui să fie îndemn pentru toată lumea ca să consimtă la reformele necesare țării, și totuși nu e așa. Conser-

LAPTE CONDENSAT NESTLE

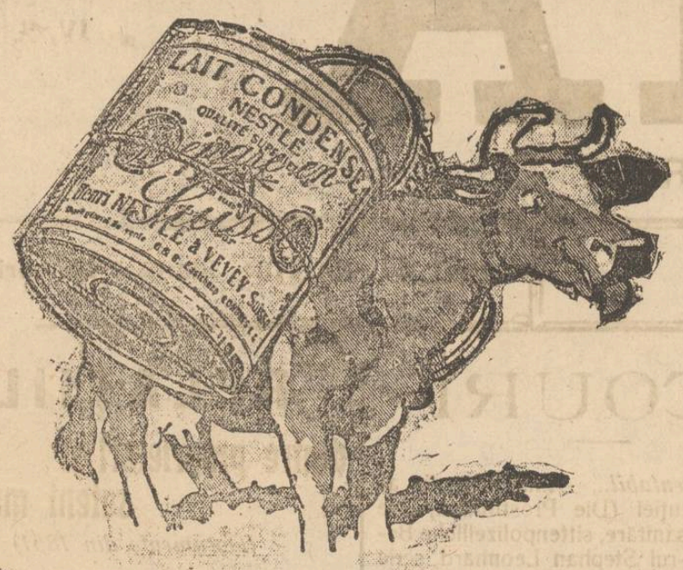

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6. Bucureşti.

vatorii se opun cu îndîrjire. Ei ţin minte de pe timpul cînd li se impuneau reforme prin mijlocirea curţilor suverane şi protectoare, Turcia şi Rusia. Unii din ei au vrîstă mai mare de 63 ani, trăiau deci pe atunci, şi cu toate astea, în sufletul lor numai vrajbă şi ură găseşti şi azi!

Regulamentul organic în articolele 118—132 se ocupă cu raporturile dintre proprietari şi sătenii muncitori de pămînt.

Comisiunea de care se vorbeşte mai sus, întocmită conform art. 3 din actul de la Balta Liman, a întocmît 60 articole asupra aceloraşi raporturi dintre proprietari şi ţarani. Aceste articole modificau în parte regulamentul organic, de aceia firmanul împărătesc, dă poroncă să fie trecute în cuprinsul regulamentului organic, ca o modificare a acestuia: *„Prin urmare Sultanul către domnul Grigore Ghica, după pătrunderea şi credinţa ce te caracterizează vei avea îngrijire a adăogi la regulamentul organic articolele pomenite“.*

Să notez un lucru. Firmanul turcesc purta data erei musulmane: *Luna gemaşi el Evel a anului 1267.* Adică era creştină 1851 luna April.

Broşura din care am scos cele de mai sus, mai cuprinde o scrisoare vizirială către domnul Grigorie Ghica; apoi cuprinde jurnalul sfatului administrativ extraordinar. In acest din urmă act, găsim lucruri foarte interesante cu privire la punerea în aplicare a reformelor.

Reformele nu numai că au îmbunătăţit soarta sătenilor, făcîndu-le hăraziri însemnătoare, precum *ridicarea dijmei, a facerii coşurilor, a adaosului de imaş* şi altele, dar li sunt mai cu samă folositoare *pentru că au lămurit cu cea mai mare amănunţime, tot ce era nelămurit şi vag în regulamentul organic, nelăsînd în viitor prilej de neînţelegeri şi abuz.* Pe lîngă aceasta că, prin reforma introdusă *se scad ţaranilor 3 zile de lucru* la facerea şoselelor *din 6 cîte erau obligaţi a face.*

Cărmuirea pune în vedere proprietarilor *să-şi lucreze moşiile potrivit unor condiţii lămurite, statornice şi drepte.*

In această broşură sunt şi unele cifre bugetare din anii 1849, 1850 şi 1851. Nu redăm de cît cîteva, cu titlul de curiozitate.

In capitolul cheltueli extraordinare, care se sue la suma de 2,245,985 lei, găsim 700,000 lei cuveniţi Inaltei Porţi din milionul ce se datora la întronarea domnului; se întronase ca domn Grigore Ghica şi se plătise atunci 300,000, iar acum se achită restul de 700,000.

In fine o altă sumă demnă de notat este *750,000 lei* pentru întreţinerea trupelor ambelor împărăţii Rusia şi Turcia. Se ştie că din 1848 Turcii şi Ruşii au ocupat ţările romîne, iar trupele lor s'au retras abea la 1851. Intreţinerea lor costă suma de mai sus.

Şi azi mai sunt boeri, cari se ceartă între ei dela şefie de partid, nebăgînd în samă datoria de a înălţa Ţara întărind-o prin unire înăuntru.

Hulubei Valeriu

Doctor S. Dulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

De la Universitate

Luni 21 April c. «Seminarul de Slavistică» şi-a ţinut obicinuita-i şedinţă săptămînală. Au luat parte, pe lîngă profesor, următorii 22 studenţi şi studente: *domnişoarele* Marg. Ştefănescu, Strat, Cărare, Sotirescu, Zamfirascu, Cerchez, Răutu şi *domnii* Dăscălescu, Lăzărnscu, Constantinescu, Panaite Popovici, Palade, Răutu, Grigoraş, Alecu, Minar, Negrescu, Mihai Demetrescu.

A ţinut conferinţă d-şoara Bogdan, expunînd în rezumat, o nouă teorie istorică scrisă în «Analele Academiei» din Praga de Pici şi Amlacher, cu privire la naţionalitatea Slavilor dacici.

Şi a spus următoarele.

Aceştia susţin mai întăi existenţa unei Bulgarii norddunărene, care ştie că e în genere admisă şi la noi. Vorbesc apoi despre naţionalitatea Slavilor dacici, cari locuiau în vremea acelei Bulgarii în ea, deci în Dacia cuprinsă de acea Bulgarie.

Prin: Slavii daci, autorul înţelege pe Slavii din Dacia şi Transilvania, afară de Sârbi şi Bulgari. La stabilirea naţionalităţii a acestor Slavi e greu de ajuns. 1) Cel dintăi lucru de care ar trebui să ne ocupăm ar fi desigur limba lor. Dar limba acestor Slavi, a dispărut odată cu dînşii; urme din ea s'au găsit în limba daco-romînească. Aceste urme ale cuvintelor corespund in ceea ce priveşte nazalismul şi grupele de consonante jd şi şt cu limba care s'a format ca limbă literară în Bulgaria. Şi aceleaşi nazale şi grupe de consonante s'au pastrat multe şi'n Ungureşte:

Printre aşa numitele: 7 ramuri slave care au fost supuse de Asparuh (reg. bulgar) cităm pe: *Abodriţi* sau *Praedeneceriţi, Guduscani* şi *Timociani* care se dau drept Sîrbi. Dar cunoştinţele istorice asupra acestor Slavi, sunt insuficiente şi de aceia, nu ne ocupăm de dînşii.

Un fapt de o reală importanţă e că: la N. V. Transilvaniei putem localiza, cu o oarecare siguranţă, trunchiul *rusesc* al *Chorvaţiilor*, care şi-au păstrat numele în Nomenclatură, şi anume în cuvîntul croat: Horvat sau Harvat. D. ex:

Disnos Horváti pe Szuha: un afluent al lui Sajo; *Harvati* pe Bodva, la Sud de Torna; *Hrabko* la Vest de Eperies; *Erdö-Horváthi* la vest de S. Patak; *Harbotz* în teritoriul izvorului lui Ungh; *Harbotz* spre Nord de Szathmár—Nèmethi, şi *Horváti* pe Kraszna.

(„Zur rumänisch ungarischen Streitfrage“ pg. 134).

De asemeni, prin văile de Est ale Carpaţilor nomenclatura slavă sună adesea; căci tipul Ruşilor mici era bine reprezentat pe vremea existenţii neamului *Tivercilor* prin acele părţi.

In anul 967 are loc o invazie a Ruşilor conduşi de răsboinicul principe rus Sviatoslav; ei ocupă, cu această ocazie, 80 de oraşe de lîngă Dunăre. Şi tot pentru v. al X-lea găsim pomeniţi în raportul lui Const. Porph. nişte pescarişi negustori ruşi la gurile Dunăril.

In v. al. XII-lea, teritoriul Moldovei de azi, unde se aminteşte de existenţa Romînilor încă din 1160, era în posesiunea principelui Haliuilui Iaroslav Osmomyslul după cum istoriseşte epopeia slavă „Slovo a polku Igoreve“.

Dintr'un elogiu către Isaak Angelos aflăm că cu ocazia răscoalei bulgăreşti, *Bordonii*, au venit în ajutorul Bulgarilor. Uspenski crede cu drept cuvînt că Bordonii ar fi *Brodnikii* cei adesea numiţi în Analele ruseşti. Despre acest popor rusesc se pomeneşte şi'n Documentele din v. al XIII-lea: cum că ei ar fi locuit prin Transilvania şi Moldova. Aceştia tot ca Ruşi.

Şi în sfîrşit, Rusii sunt încă odată amintiţi la Dunărea de jos, alături de Romîni, într'o instrucţie a Papei Clement VIII. Din toate aceste indicii asupra Ruşilor numai pomenirea acelor Bordoni în Transilvania, are o importanţă în întrebarea ce-am pus-o asupra acestor Slavi din Dacia, căci, ei sunt numiţi pentru o epocă mai tîrzie şi nereprezentînd un neam compact, printr'o întîmplare acest popor răsboinic şi rătăcitor poate fi aruncat şi prin Transilvania.

Alt izvor foarte important în cercetarea acestor popoare de mult dispărute, este Nomenclatura geografică care a trecut mai tîrziu asupra straturilor următoare de popoare. Urmele ruşilor în Nomenclatura Transilvaniei se pot vedea din enumerarea celei mai principale nomenclature slave pe care o găsim într'un tablou alăturat.

Aşa în împrejurimele Lugoşului sunt munţii: Serbani, Plesa şi Sabori, şi satele Drinova, Poganest şi Krivina; în împrejurimele Rusbergului: M-ţii Glavan, Ruszka (Pojna), Babin şi Bogdi şi localităţile: Ruszberg, Ruszica. Bucova, Sohdol, Gradişte, Brazova şi Ruda etc. Harta nu-i complectă, totuşi din observarea ei, tragem concluzia că:

Sud-Estul Transilvaniei, trebuie să fi fost cînd-va, locuit de Ruşi, de oare ce numeroasa nomenclatură care păstrează urmele poporului rus, atît la periferia ţării cît şi'n mijlocul aceştia, ne dă o dovadă sigură că un neam slav, al Ruşilor a ocupat această ţară de la graniţa sud-estică, pînă'n munţii vestici.

Pentru provenienţa acestei părţi a Slavilor daci vorbesc şi motive mitologice ca următorul: La Romînii din Ungaria şi Moldova se menţionează cuvîntul sfarogu, a sfarogi—secetă, a usca; în timp ce la Ruşi există Zeul Sfarog.

Odată cu teoria aceasta a dr. Pio şi Amlacher se naşte în ştiinţă întrebarea: poate că Slovenii lui Iordanes din Dacia erau unii Bulgari iar alţii Ruşi?

Aceşti autori, Pici şi Amlacher, pretind aci că într'adevăr mulţi dintre ei erau Ruşi, iar nu numai Bulgari cum se zice'n deobşte'n ştiinţă.

Prin urmare, nu numai sînge bulgăresc vechi ci şi rusesc vechi s'a amestecat, asimilîndu-se'n curgerea veacurilor, în cel romînesc. Aşa reese din această teorie.

INFORMAŢII

Membrii comitetului executiv al partidului conservator-democrat este convocat în şedinţă, în localul clubului, pentru mîine Sîmbătă 20 Aprilie, ora 5 d. a.

Convocarea aceasta se face în vederea deschiderei campaniei electorale.

Trecerea d-lui M. B. Cantacuzino la liberali, este un fapt îndeplinit

Faptul a fost confirmat de însă-şi d. Matei Cantacuzino, într'o convorbire avută cu un coleg de barou.

Consiliul comunal a fost convocat pentru Marţi, orele 4 după prînz, spre alegerea unui primar, în locul d-lui Triandafil, demisionat.

După ştiri venite din Bucureşti, avansările proectate şi promise a se face zilele aceste printre funcţionarii dependinţi de ministerul de finanţe, au fost amînate pînă după alegeri.

Cărţile de alegător pentru viitoarele alegeri, se eliberează în fiecare zi de lucru, de la ora 11 jum.—4 p. m., la Tribunalul Iaşi secţia I, biuroul electoral.

Alegătorul este dator la primirea cărţei de alegător, a presenta neapărat cartea pe alegător. Aceasta atît pentru a se stabili identitatea alegătorului, cît şi pentru a se eiibera noua carte cu mai multă uşurinţă.

După o nouă dispoziţie a rectorului senatul universitar a fost convocat pentru mîine, la orele 5 după prînz, spre a se alege un membru în comisiunea de judecată a corpului didactic superior.

In curînd se va ţine concursul de grefier pentru consiliul de răsboiu din localitate.

Doritorii găsesc toate lămuririle la cancelaria consiliului.

Alegerile pentru Camera de Comerţ vor avea loc în Iaşi în luna Iulie.

Dintre liberali militanţi va candida de astă dată d. Teodor Jelca.

Astăzi, a apărut «Figurile alegerilor în ţara lui Hübsch, comedie de moravuri în 3 acte de V. Negruţi, profesor.

Piesa, apărută în ajunul alegerilor de Constituantă va interesa cu deosebire pe amatorii de actualităţi literare.

Eri, d-nii dr. Petrescu, inspector sanitar şi Grigoriu medic şef al judeţului, au inspectat comunele Andrieşeni şi Bivolari.

Inscrierile pentru examenele particulare la învăţămîntul primar, încep la 15 Mai şi vor ţine până la 1 lunie.

Pentru cl. I a se cere ca acte: extractul de naştere prin care să facă dovada că copilul are 7 ani la 1 lunie; iar pentru celelalte clase se cere certificatul clasei anterioare.

Taxa pentru o clasă e 20 lei, pentru mai multe, 40 lei.

Cei lipsiţi de mijloace pot cere dispensa de taxă la Casa Şcoalelor.

Inscrierea pentru o clasă se face la Revizoratul şcolar; pentru mai multe clase la minister; prin petiţii timbrate.

Şcolare.—Ministerul de instrucţie a aprobat un concediu de 40 zile d-nei Natalia Popeia instituloare la şcoala de fete «Elena Doamna» din localitate.

Suplinirea e ţinută de d-ra Eufrosina Goilav.

— S'a acordat un concediu de o lună d-nei Ana Marcopol, institutoare din Tg. Frumos.

— Ministerul de instrucţie, a aprobat să se pună la dispoziţia Ligei Culturale secţia Tg. Frumos, localul şcoalei de fete de acolo, pentru a comemora evenimentele petrecute la 1848 în Transilvania.

— Următorii institutori şi institutoare împlinesc condiţiunile cerute de lege pentru a fi înscrişi pe tabloul provizoriu pentru înaintare pe loc:

Octavian Bart, D. Băjenaru, Eleonora Băjenaru, Gh. Ciobanu, I. Corlat, C. Dumitriu, Petre Florescu, N. Gavrilescu, Natalia Golăescu, C. Laurescu. Gh. Moruzan. C. Negrei, Elisabeta Negrei, Ion Popescu, Gh. Racu, D. Sachelarie Vasile Sevastian, Ion Stavilă, Mihai Vasiliu.

Cu privire la ceilalţi învăţători din judeţ care au mai cerut înscrierea, se va decide ulterior, urmînd a se face cercetări.

Copilul Leiba Herşcovici, în vrîstă de 8 ani, din Sculeni, ducîndu-se la podul de pe Prut să ia apă, a căzut în rîu înecîndu-se.

Parchetul a fost înştiinţat.

Ştiri artistice.—Societatea Dramatică din Bucureşti, va da în sala Teatrului Naţional 3 reprezentaţi:

Luni 5 Maiu, «Denisa», Marţi 6 Maiu, „Dolorosa“, Mercuri 7 Maiu, „Trecu o Femeie“.

Bilete'e la Agenţia „Thalia“, Th. Maximovici.

Primitivul sistem de curăţire a vidanjelor.—Nu mai rămîne îndoială că higiena publică şi în special aceia a oraşelor ca al nostru a făcut în timpul din urmă progrese.

Se datoreşte de sigur aceasta şi stăruinţei ce presa locală a pus pentru a arata îndreptările ce erau necesare.

Vom vorbi acum ceva despre serviciul de curăţire a vidanjelor, mai ales că vine vremea căldurei.

Aci au ramas în aceiaşi stare primitivă ca acum 40 ori 50 ani în urmă. Tot cu sacaua se face curăţirea. Se pare însă că şi sacalele au vechime tot de atîţia ani, atît sunt de putrede şi stricate.

Astă-zi acest serviciu se îndeplineşte fără nici un control. Sacalele es pe la orele 10 jum. seara, deci cînd lumea e pe strade. Ele se întorc la locul lor către 12 cel mult 12 jum. din noapte, adică atunci cînd, vara mai ales lumea e încă pe stradă.

Pe unde trec ele rămîne dîră, pentru că sacalele *de lemn* sunt stricate. Infecţia pe stradă durează deci toată noaptea.

Se întîmplă, ceia ce de alt-fel e justificat, că pe vremea căldurilor, oamenii să deschidă ferestrele pentru aerisire. Dar ce fel de aerisire, cînd, după cum arătăm strada întreagă e infectată?

Se impune dar o reformare a acestui serviciu. Astă-zi numai în oraşele de mîna a treia se mai procedează aşa, şi slavă Domnului, Iaşul nu e în aceasta categorie. Nu noi o să indicăm serviciului sanitar mijloacele de îndreptare. Dar îndreptare se impune.

In adevăr lumea nu prea dă atenţiune la cele ce se întîmplă în materia aceasta pentru că lucrurile se petrec noaptea.

Nu urmează însă ca Administraţia Comunală şi serviciul sanitar să stea *tot în noapte.*

Noi îi vom deştepta din cînd în cînd.

Elevii Leonte Vasile, Ungureanu şi Colmer Eugeniu, de la şcoala No. 1 de băeţi «Trei Ierarchi, astă-zi la ora 2 venind la şcoală au găsit pe strada C. Roseti, o sumă de bani. Păgubaşulsă se adreseze d-lui Gh. Vesbianu, directorul şcoalei.

Impresar al reprezentaţiilor teatrale ale d-rei Voiculescu este confratele M. Faust-Mohr. Cele 4 spectacole în Iaşi se anunţă cum spuneam eri, ca un mare succes artistic.

Intr'o informaţie mai veche, publicată după plecarea liceanilor în excursiune la Roma sub conducerea d-lui V. Teodoreanu, s'a spus că escursioniştii fiind prea numeroşi, un număr de elevi au trebuit să rămînă la Bucureşti.

Acum, după întoarcerea escursioniştilor, am putut controla ştirea şi să o rectificăm. Nici unul dintre elevii înscrişi şi primiţi a face parte din grupul excursioniştilor n'a fost nevoit a rămînea în ţară, după cum ni se dăduse informaţia eronată.

Dl. Spiridon Popescu director al învăţămîntului primar, a sosit eri în localitate.

Ministerul cultelor a adresat următoarea circulară şcoalelor secundare, respectiv direcţiilor:

«Vă înaintez, aici alăturat, trei foi pentru întocmirea repartiţiei de ore pe anul viitor şcolar, rugîndu-vă să binevoiţi ca, cel mai tîrziu la 25 Aprilie a. c. să ne fie înapoiate cu propunerile d-nilor profesori şi maeştrii de la şcoala ce conduceţi.

Veţi căuta, prin urmare, să complectaţi rubricile în mod riguros, ţinînd seamă ca d-nii profesori şi maiştri, cari au trecut de 20 ani în învăţămînt la 1 Septembre 1914, să fie trecuţi cu 12 ore săptămînal, iar ceilalţi cu 15 ore.

In socoteala anilor de serviciu, veţi ţine seamă şi de anii serviţi în învăţămînt ca suplinitor al catedrei.»

(ss) p. Ministru, Valaori
(ss) p. director, N. Demetrescu

O desfăşurare senzaţională, un roman extraordinar reprezintă astă-seară Vineri 25 April in noul său program cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli. «Regele Ocnaşilor» (Mai tare ca Moartea), este titlul acestei celebre piese, adaptată după celebrul roman «Trompe la Mort“ al scriitorului francez Honoré de Balzac. Extras conştiincios din opera marelui Balzac, această splendidă înscenare datorită d-lui Brisay este o adevărată capo'd-operă ca şi scrierea romancierului. «Regele Ocnaşilor», această inteligenţă snperioară, sfidînd moartea, acest geniu diabolic îşi frămînţă creerul, întrebuinţînd toate mijloacele spre a trăi împotriva societăţei din care face parte.

Splendidul film cuprinzînd un metraj excepţional—4 acte—este de o claritate superioară în expunerea lui şi interpretarea a fost încredinţată celor mai renumiţi artişti dramatici pariziani.

Sunt apoi cuprinse în noul program:

Mira în piaţă, scene şi vederi din Hindustan (Asia).

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Mîne Sâmbătă un singur matineu şi reprezentaţie serală.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Duminică 27 Aprilie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. serală. Program nou duminical:

Răsbunarea şoferului, piesă în 3 acte. —Max Linder şi doetoreasa, comedie interpretată de simpaticul humorist parizian.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Diverse întîmplări

— A fost internat la spitalul sf. Spiridon, secţia d. dr. Tănăsescu, locuitorul Vasile Creţu din Şipote, înjunghiat în abdomen.

— In mahalaua Iarmaroc a fost crunt bătut Gh. Fîstăceanu, care în stare gravă a fost transportat la spitalul Sft. Spiridon.

— Trăsura de piaţă No. 179 a dat peste o copilă de 6 ani, trîntind-o jos şi cauzîndu-i mici leziuni.

— Vasile Silvestru, aprod la Universitate a reclamat poliţiei că a perdut pe strada Sărărirei suma de 1020 lei, ce îi fusese spre a o da unui domn profesor.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului in lână, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

Intre alte mijloace adoptate de conservatori, pentru a lovi în partidul conservator-democrat, este şi acela de a face mare zarvă cu privire la pretinsele defecţiuni din partidul nostru.

Inregistrînd cîte o defecţiune izolată, ziarele acestui partid au făcut un zgomot asurzitor, în speranţă că vor înşela ceva gură cască şi vor încălzi entuziasmul destul de scăzut al agenţilor electorali.

Mai cu seamă la Iaşi, sistemul acesta practicat pe o scară foarte întinsă, tocmai la Iaşi, unde partidul conservator a avut cele mai dureroase defecţiuni şi nu în ce priveşte gloata ci în însăşi dirigui-rea partidului.

Intr'adevăr din acest partid au demisionat pînă acum membrii ai comitetului executiv al zisului partid, oameni, cari au ocupat şi ocupă un loc de seamă în viaţa politică a laşului şi au reprezentat partidul conservator, în diferite rînduri, în parlament sau la comună, ba unul din ei a fost chiar preşedintele clubului conservator din Iaşi.

Iată numele celor demisionaţi: M. B. Cantacuzino, I. Rallet, V. Dimitriu, P. Sion, I. Găvănescul, Henry Sutzu, G. A. Scorţescu, dr. N. Leon, Aurel Mănescu, Mihai Mavrodi, C. Ivaşcu, Jean Georges Ghyca, Eug. I. Melik, I. N. Stroici, M. Gollav, Al. Stoica şi alţii.

„La Politique" vecinic în căutarea unui motiv pentru a ataca partidul conservator-democrat şi membrii acestui partid, a descoperit acum că d. Al. A. Badareu, s'a contrazis în chestia exproprierei.

«La Politique» continuă să sufere de lipsă de descernămînt. Intr'adevăr d. Al. A. Badareu a discutat oportunitatea momentului ales de liberali spre a face această reformă, d-sa s'a exprimat că reforma în sine nu-i este prea simpatică, nici odată însă d-sa n-a fost contra exproprierei în sine şi n'a susţinut teoria conservatoare a dreptului sacrosanct de proprietate.

D. Al. A. Badareu a fost şi este partizanul principiului că dreptul social are precădere asupra dreptului individual şi că, în materie de proprietate, aceasta este subordonanţa nevoilor societăţei—în schimbul unei despăgubiri şi fără caracterul de confiscare.

Fixarea candidaţilor liberali în localitate, pare că va da loc la vii discuţiuni şi la o oare care luptă între bătrînii şi tineri liberali.

Astfel la clubul liberal, produce vii comentari, dorinţa d-lui Sterea, ca lista de candidaţi pentru colegiul al doilea de cameră, să fie cedată exclusiv generoşilor.

In adevăr d. Stere doreşte ca printre candidaţii de la acest colegiu să figureze pe lîngă d-sa şi d-nii Mihai Carp, Ion Botez, M. Krupenschi şi Ibrăileanu.

In demisia sa înaintată ministerului de interne, d. Al. Triandafil, actualul primar al oraşului, învocă ca motiv dorinţa de a pleca în străinătate pentru căutarea sănătăţei.

La înmormîntarea regretatului consilier al Curţei de Apel din Iaşi, D. Porfiriu au luat parte toţi consilierii cît şi funcţionarii de la grefa Curţei.

S'a depus cîte o coroană din partea magistraţilor Curţei de Apel, a baroului avocaţilor şi din partea funcţionarilor de grefă.

Bătaia din strada Socola.—Proprietarul casei din strada Socola 159, distruse acum în urmă de un incendiu, angajase cîţi-va lucrători pentru curăţirea locului.

Intre aceştia se găseau şi ţiganii Gh. Măgureanu şi Gh. Făsticeanu.

Tot lucrînd, ţiganii dădură peste nişte lucruri, ce erau reclamate de evreii Iţic Speier şi Buium sin Buium, cari fuseseră locatarii casei incendiată.

Din vorbă în vorbă se luară la ceartă evreii cu ţiganii şi rezultatul a fost că Iţic Speier, Buium sin Buium şi Făsticeanu, au fost răniţi şi transportaţi la spital.

D-nii P. S. Alexandrescu şi Mihai Popovici, au fost numiţi inspectori de teatru, special însărcinaţi, cu controlul asupra timbrelor ce se aplică pe bilete.

Numirea s'a făcut pe ziua de 1 Mai.

In seara de 9 Mai va avea loc în sala Conservatorului, întâiul concert de muzică de Cameră, dat de Asociaţia profesorilor Conservatorului de muzică.

Serbarea din tîrguşorul Copou.—In ziua de Sf. Gheorghe s'a făcut la primăria tîrguşorul Copou, distribuirea medaliei «Avîntul Ţărei».

Solemnitatea a început de la ora 9 a. m. Inainte de începerea distribuirei brevetelor, s'a oficiat la biserică un serviciu divin, după care d. Colonel Stoianovici a ţinut celor prezenţi o cuvîntare, iar muzica şcoalei normale a întonat Imnul Regal. Apoi au mai luat cuvîntul d-nii M. Mihailov, administrator de plasă şi I. Mitru, directorul şcoalei normale. In urmă muzica şcoalei normale şi corul au cîntat mai multe cîntece patriotice şi naţionale. In tot timpul punerei decoraţiilor pe pieptul celor foşti mobilizaţi, muzica intona Imnul Regal.

Serbarea a luat sfîrşit la orele 2 p. m.

Judiciare. — Curtea de apel. s. I s'a pronunţat astăzi în cauza dintre principele Mihai Sturdza şi d-nii Marcu Fischer, la care intervenise d. Berman Juster.

Principele Sturdza, printr'o acţiune la care mai tîrziu intervenise şi parchetul de Botoşani, cerea anularea contractului moşiei Flămînzi pe baza legei trusturilor, pe următoarele două motive: 1) In moşia Flămînzi sunt în realitate două moşii, de oarece trupul Cerneşti a acestei moşii n'a fost nici-odată proprietatea principelui D. Sturdza, locatarul d. Marcu Fischer, ci ea a fost totdeauna proprietatea principelui Mihail care o moştenise de la bunica sa, principesa Esmeralda Sturdza; 2) Marcu Fischer este arendaşul şi a moşiei Cilibiu şi fiindcă moşia Flămînzl singură este mai mare de 4000 hectare Marcu Fischer este contravenient la legea trusturilor.

Trib. Botoşani a admis acţiunea principelui Sturdza şi a ministerului public şi a anulat contractul de arendă a moşiei Flămînzi.

Curtea, după desbateri cari au ţinut o săptămînă întreagă şi o deliberare de mai multe zile, a admis în unanimitate apelurile d-lor Marcu Fischer şi Berman Iuster şi a reformat în totul sentinţa Tribunalului, condemnînd pe principele Mihai la 3000 lei către M. Fischer şi 300 lei către Berman Iuster.

— Tribunalul secţia întâia a achitat astăzi pe fraţii Herşcovici, mari angrosişti din localitate, pentru care de altfel se făcuse atîta vîlvă cu arestarea şi declararea lor în stare de faliment.

Tribunalul i-a achitat, considerînd că n'au fost nici un moment în încetare de plăţi.

— Camera de punere sub acuzare a trimes în judecata judecătoriei de ocol din Roman pe inculpaţii Vasile Hriscu şi V. Ştefan Chirilă zis Bălescu pentru faptul de tăinuire, admiţînd opoziţia d. procuror de Roman.

— Trib. s. III-a s'a pronunţat în şedinţa de astăzi în procesul privitor la moşia Spinoasa. Trib. în majoritate admite în parte opoziţia Statului şi în consecinţă reclamaţia condamnă pe ministerul de domenii să plătească d-lor Arţur Sion şi Aspasia Burada, moştenitorii defunctei Smaranda Coroi, cîte 69861 lei 65 bani, plus 5000 lei cheltueli de judecată.

— D. Prim preşedinte al Curţei de apel din Iaşi, Ion Th. Burada, în prezenţa d. procuror de secţie Iulian Teodorescu şi a d. ajutor de grefier, Gh. Vartic, a procedat la tragerea la sorţi a unui domn consilier care să prezideze s. 3 de la col. 3 din jud. Bacău, în ziua de 16 Mai. La sorţi a ieşit d. consilier D. Antonescu.

BIROUL DE AVOCATURA
V. şi N. APOTECHER
s'a mutat în strada Lăpuşneanu
Casele Irimescu

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Guvernul italian şi autonomia Epirului

Roma.— Agenţia telegrafică italiană este informată, că guvernul italian a propus guvernului albanez din Durazzo de a fi mai conciliant faţă de epiroţi şi de a acorda autonomia Epirului, sub suzeranitatea Albaniei.

Esad Paşa a respins de la început această propunere.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.— Buletinul de dimineaţă — Repaozul de noapte al împăratului a fost turburat, în partea din urma, de tusă. Catarul din dreapta perzistă încă. Starea generală e satisfăcătoare.

Buletinul de seară — Nici o schimbare mai de seamă în simptomele catarului drept. Nevoia de a tuşi a fost ceva mai mare în cursul zilei. Acţiunea inimei şi starea generală complet mulţumitoare.

Ministrul turc Talaat spre Bucureşti

Constantinopole.— O misiune specială condusă de ministrul de interne Talaat, compusă din mai multe personalităţi oficiale, va merge la Livadia.

La întoarcere, Talaat se va opri la Bucureşti.

Perechea regala daneza la Londra

Copenhaga.—Perechea regală a plecat la Londra spre a face o vizită Curţii Regale.

Uriaşa Greva în Rusia

Petersburg.—Ieri a început greva de simpatie pentru deputaţii excluşi din Dumă. 50.000 de lucrători ai uzinelor s'au pus în grevă.

Mai multe încercări de demonstraţiune în cartierele uvriere au fost reprimate ae poliţie.

Relaţiile dintre Romania şi Austria

Viena.—Ziarul „Die Zeit" continuă a se ocupa de relaţile dintre Austria şi România.

Ziarul, pe baza documentelor din cartea roşie, ţine să dovedească, că in timpul crizei balcanice. Contele Berchtold a a ignorat Rominia.

In jurul Cărţii Roşii austriace

— Raporturile austro-romîne.—Impăcarea romîno-ungară —

Budapesta.—In comisiunea afacerilor străine a delegaţiunii austrice, d. Waldner, german naţional, declară că din Cartea Roşie reiesă că reproşurile făcute ministerului de externe din cauza atitudinei monarhiei faţă de Romînia, nu sunt pe de-a întregul îndreptăţite.

Monarhia a lucrat continuu, în decursul crizei, pe lîngă barbaţii de Stat bulgari, în favoarea condescendenţii faţă de Romînia, însă fără a izbuti, *din cauza orbirii lui Danef şi Gheşof.*

Puterile caută a turbura raporturile monarhiei cu România. Evident, Franţa şi Rusia caută a o atrage spre tripla înţelegere.

Delegatul Kramar declară că raporturile dintre Romîni şi Unguii trebue să se schimbe, ceea ce a promis Tisza. Dar succes pare a nu putea fi de oarece ne aflăm sub presiunea relaţiunilor externe.

Pentru votul universal

Bucureşti.—In sala Amiciţia a avut loc ascară întrunirea convocată de cercul ştiinţelor pozitive. A. azistat multă lume.

Au vorbit d-nii Toma Dragu şi Ion Teodorescu, despre votul universal.

Incendiul de la Grand-Hotel

Bucureşti.—Astă noapte la orele 1 jum. un incendiu a isbucnit la Grand-Hotel, fost otel de France, în etajul de jos, la magazinul Luvru.

Ora tardivă a provocat o mare panică printre pasagerii otelului. Toţi au esit în stradă, cuprinşi de groază. Multe doamne au leşinat.

Focul a fost curînd localizat arzînd numai o cantitate de marfă din prăvălie fără a atinge otelul.

Fiind ştiut că magazinul Luvru a mai fost odată distrus de un incendiu autorităţile au deschis o anchetă, avînd bănueli că focul ar fi fost pus.

Podul peste Dunare

Belgrad.—Scupcina se va întruni mîne şi va discuta, în a doua cetire, convenţiunea sîrbo-romînă pentru un pod peste Dunăre.

Principesa Elisabeta la Madrid

Logodna Principesei Elisabeta cu Diadocul se va face la Tegernsee

Bucureşti.—Se ştie că înainte de plecare Infanta Beatrice de Spania a invitat pe principesa Elisabeta, să o visiteze la Madrid.

Invitaţia a fost acceptată şi principesa Elisabeta va pleca la finele lunei Maiu.

In călătoria sa, principesa Elisabeta se va opri la Paris, unde va rămîne cîte-va săptămîni la mătuşa sa Marea Ducesă de Chiril.

De aci se va duce la Madrid unde va remînea până la finele lunei Iulie.

De aci se va duce la Coburg, unde cuînd vor sosi şi Principele Ferdinand şi Principesa Maria.

De aci se vor duce la Tegernsee unde vor fi aşteptaţi de regele şi regina Greciei, precum şi de Diadocul.

Aci se va celebra logodna principesei Elişabeta cu Diadocul în presenţa şi a Principelui Eitel Ferdinand al Prusiei, care va representa pe Imparatul Germaniei.

Incendiul din piaţa Amzei

Bucureşti.—Aseară, la orele 5 jum., un incendiu a isbucnit în piaţa Amzei, la casele No. 15, proprietatea d-lui Dragomirescu.

Ucenicul de droguerie Constantin Manolescu, care se găsea în pivniţă în momentul isbucnirei incendiului, a fost scos asfixiat.

Lupta electorala în Capitala

Bucureşti. — La tribunal s'au depus eri buletinele pentru candidaturele d-lor Filipescu şi Deşliu.

D. Filipescu candidează la colegiul I de cameră; d. Deşliu la colegiul al doilea cameră.

Manifestaţia elevilor din Tulcea

Tulcea.—Elevii liceului «Principele Carol» de aci, au organizat eri o manifestaţie contra socialiştilor, ca un fel de răspuns la o serbare socialistă ce a avut loc zilele trecute.

Elevii liceului, în frunte cu fanfara şi drapele, au pornit spre otelul Carol, unde au huiduit pe unii delegaţaţi socialişti. De aci au parcurs străzile, în strigătele de „jos socialismul", Trăiască Romînia!

Ajungînd la clubul social-democrat, elevii au spart geamurile. Mulţi trecători au fost rîniţi.

Continunind manifestaţia, elevii au mers la vechiul local al clubului social-democrat, unde deaseminea au spart geamurile şi rînit mai mulţi trecători.

Poliţia a intervenit, dar n'a putut restabili ordinea.

Manifestaţia a continuat pînă la 9 jum. noapte, cînd manifestanţii s'au risipit de la sine.

Fortificarea Ardealului

B.-Pesta.—In şedinţa comisiunei externe a delegatiunei ungare, deputatul Francisc Clorin, luînd cuvîntul la discuţia budgetului ministerului de răsboiu, a cerut să se prevadă sumele necesare pentru fortificarea Ardealului.

—„Nu de teama Romîniei, — a zis deputatul ungar, — dar se petrec în Romînia lucruri ce trebuesc urmărite cu multă atenţiune şi pentru care se impune fortificarea Ardealului.

—„Prin aceasta nu renunţăm la frăţia de arme cu Romînia, şi sperăm chiar în relaţiuni mai bune, după îndreptarea greşelilor făcute şi care au adus o răcire între Romînia şi monarhia austro-ungară.

SE RECOMANDĂ:
pentru o combatere raţională, eficace şi eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI
„Verdele Urania"
saramură nesolubilă, inofensivă şicu efect sigur.
Se recomandă:
pentru combaterea COCCHYLISULUI.
„Albastrul Urania"
tratament raţional, eficace şi eftin.
Ambele se găsesc la depozitul de Maşini Agricole Arthur N. Thaller, str. Stefan cel Mare 29.

Cel mai vechiu şi mai vast depozit de tot felul de
INSTRUMENTE MUZICALE
N. Mischonzniky
Casă de Incredere. Fondată în 1885
— BUCUREŞTI, *Str. Colţei 7* —
Reprezentant pentru Romînia a celor mai mondiale fabrici de piane:
JULIUS BLÜTHNER, *Leipzig*
STEINWAY & SONS, *New-York*
ERARD, *Paris*
PLEYEL, *Paris*
SCHIEDMEYER & SÖHNE, *Stuttgard*
etc., etc., etc.
Pianele şi pianinile din aceste fabrici sunt de o perfecţiune şi elegantă uimitoare. Toate curţile imperiale şi regale din Europa posedă din aceste piane.
Se expediază şi în provincie. Serviciul foarte conştiincios.

Preparator special
de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*
Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*
Traduc din romînă în franceză sau germană şi vice-versa acte oficiale autentice, corespondenţa comercială şi literară.
V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (în curte)

Vaccinări
Doctor FISCH
Specializat la Berlin în
BOLI DE COPII
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice
Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42
Consult. 10—11 şi 3—5

Un automobil „Napir"
18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eften.
Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

ISRAEL BROIDE
Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare
Unaccupé elegantă
Strada Păcurari No. 10

INŞTIINŢARE
După o practică de mai mulţi ani în branşa cismăriei şi lucrînd în cele mai bune ateliere din Iaşi şi Bucureşti, avem onoarea a vă aduce la cunoştinţă că, cu începere de la Sf. Gheorghe 23 April 1914, am deschis
UN ATELIER DE
Cismărie şi pantoferie de lux
în str. I. C. Brătianu No. 74
unde voiu confecţiona ori ce fel de încălţăminte după ulltima modă.
Pentru ori ce comandă, anunţat prin o carte poş ală, venim la domiciliu,
Cu stimă,
Neculai N. Teleman & Baciu

Se caută **lucrătoare la atelierul D-relor Georgescu.**
Căpitan Păun 8.

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

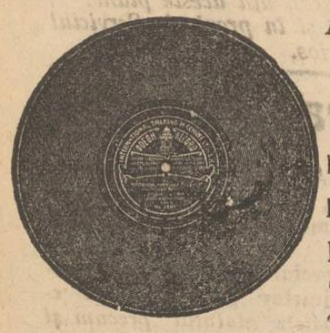

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Succursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleele, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* care [illegible] de toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In ziua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 6 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiché, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de exclusivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care clădesc filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRERES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Incetacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Polița universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riscul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,
IOSEPH POPPER
Str. I. C. BRATIANU No. 166
(foastă strada de Sus)

CROITORIA CARPATEASCA
„LA MARCHIZUL"
Primește comenzi după ultimele jurnale de mode străine.
Groaza Artistică
bogat asortiment în stofe engleze și franceze, prima calitate
Dacă voiți să fiți bine îmbrăcați și eftin
Vizitați: Croitoria
„La Marchizul"
Str. Lăpușneanu 21

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierile cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea
3 LEI 6 FOTOGRAFII c. postale

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, entitele, ankilozele etc. etc.

Farmacie. Sală specială. Moașă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronșite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preturile adaptate la toate straturile sociale, Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mîrzescu—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 BANI

Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
TELEFON No. 36

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2162 - Duminică 27 April 1914

POLITICE

Concursul nostru

Organul junimist din Capitală, *La Politique*, furios de paralela făcută de către d. Bratianu, între acțiunea noastră și acea a partidului conservator, ne numește, sindicatul galben, al vieții noastre politice. Liberă e «La Politique» să se supere de paralela d-lui Bratianu, dar a încerca să ne prezinte pe noi, ca o grupare politică cu rațiune de a fi, pentru a da concursul seu celui mai tare poftitor, este curată obrăznicie.

Răspunzînd acestei însinuări calomnioase, ziarul «La Roumanie» zice că în adevăr a existat în țară o grupare politică, a căreia existență avea ca rațiune de a sta la pîndă pentru a urn a pe cel mai tare poftitor: era gruparea junimistă.

Începînd de la 1881, gruparea junimistă a tratat, cochetat și ajutat partidul liberal. Ziarul «La Politique» poate perfect să-și recapituleze acest istoric, să-l înceapă din nou, — aceasta nu ne privește.

Cît pentru noi, nu suntem o grupare, ci un partid. Acțiunea noastră, nu se mărginește la cîteva departamente: ea este generală. Și cu toate că existența noastră ca partid, nu datează de cît de șase ani, totuși cariera noastră, departe de a fi fost acea a cui-va care se oferă celui mai tare dintre poftitori, a fost acea a unui partid care a dat sprijinul seu cînd era vorba de marile interese ale țerei, fără a cere ceva în schimb.

Ziarul «La Roumanie» analisează faptele.

In 1907, am atras pe conservatori la o colaborare cu partidul liberal în chestia reformei agrare. Ce am obținut pentru noi? Am obținut, că timp de trei ani partidul liberal a sustinut pe conservatori în contra noastră.

In Ianuarie 1911 au mers în cartel mărturisit, cu partidul liberal care se găsea în opoziție și prin urmare nu era cel mai tare poftitor.

Ziarul «La Roumanie» continuă apoi a analiza cele petrecute, zi cu zi, pentru a dovedi că mereu acțiunea partidului conservator a fost desinteresată și neavînd alt scop, de cît sprijinirea marilor interese ale țării.

Și așa au mers lucrurile pînă în Octombrie 1912, cînd, în plină criză exterioară, partidul conservator, se declarase incapabil și ar fi dispărut în neant, dacă d. Take Ionescu n'ar fi acceptat a face parte din guvernul de colaborare remorcînd pe stîlciții tramvaiurilor.

In fine, în toamna anului 1913, după triumful extern, și al marelui elan, dat de oștirea romînă, am propus unirea tuturor forțelor conservatoare, pentru a resolvi chestiunile agrare și electorale, în senz conservator, și pentru a împedica pe liberali de a face revizuirea după placul lor.

Am fost refuzați,—și a cui e vina dacă conservatorii n'au văzut nimic, n'au înțeles nimic? Ei ne-au silit a urma singuri calea noastră, și de placul lor nu puteam părăsi calea largă a vieței, pentru a ne tîrî spre văguinele morții.

Aceasta e adevărul.

Mici Polemici

Se pare că și Camera de Constituantă va fi foarte somniferă. Probă e că simpaticul profesor Ibrăileanu care după cum—ne-a spus-o în versuri Topîrceanu—sufere de crude insomnii vrea să devină deputat, nu Senator.

*

D. N. Filipescu, auzind că d-rul Sion a desființat telefoanele serviciului a țipat:

— „Nebunul! Cum o să injure dară la Telefon?“

*

Un ilustru vulcanolog italian a murit victima unei lampe cu gaz.

...Și nu se temea de focul craterelor vulcanice!

*

Direcția teatrului național din Iași e liberală cu pensionarii. Pe d-nii Pake și Povovici i-a numit inspectori ai timbrelor.

*

Fostul ambasador Florescu s'a supărat pe Nicu Filipescu care l'a tratat cît se poate de puțin diplomatic.

*

La întrunirea socialistă din Brăila d. I. Bătrînu a vorbit cu cel mai tineresc avînt.

*

Bogdan-Văcărești a deschis campanie contra candidaturii d-lui C. Mille.

...Cum să fie Mille deputat pe cînd Ciupești o să stee la răcoare?

*

D. Emil Costinescu a renunțat, din vreme, la legea contra falșificatorilor de vinuri.

...Un politician trebue să mai toarne apă în vin, de multe ori!

*

O sufragetă engleză a distrus iar un celebru tablou: „Venus la oglindă“.

Atentatoarea n'o fi o Venere și o fi avînd motive să urască oglinda.

Interese ieșene

Economii absurde

Cea mai nouă și cea mai ciudată economie făcută de directorul general al serviciului sanitar, d. dr. Sion budgetului Statului, este suprimarea telefonului la serviciile sanitare de oraș și de județ.

E adevărat că în ce privește orașul, neajunsul a fost corijat, de oare-ce comuna a luat asupra-și cheltuiala neînsemnată de a întreținea telefonul serviciului medical.

In schimb, județul a rămas lipsit de acest serviciu, consiliul județean refuzînd de a face sacrificiul extrem de modest al întreținerei unui telefon în cancelaria medicului de județ.

Iată un district întreg de mărimea și de importanța Iașului într'o stare de înapoiare, așa cum se găsia cu cîteva decenii în urmă. Zeci de comune—fără a mai vorbi de sutele de cotune—lipsite de comunicare telefonică, atît de necesară în cazuri urgente,—cu centrul, cu capitala de județ.

Mai este oare nevoie să stăruim asupra enormității procedeului, asupra absurdității unor economii de felul celei de care vorbim aci?

Dar oare într'adevăr să fie vorba de economii?

Acei cari cunosc pe d-rul Sion; acei cari, abia acum cîteva zile, l'au văzut pornind în inspecțiuni prin județ fără să fi trecut macar pe la cancelaria serviciului medicului de județ bănuesc că la mijloc este un spirit cu totul altul de cît spiritul de economie.

Cu atît mai mult, cu cît directorul general al serviciului sanitar superior dă dovezi de o dărnicie care merge pînă la risipă. E destul să amintim că a făcut ziarului „Evenimentul“ — în schimbul cîtorva laude tipărite—concesia de a nu muta Institutul de chimie în imobilul Sturza, unde au rămas neocupate vaste apartamente, în care s'a autorizat mutarea medicului primar de oraș, ca să se dee aparența că întreg imobilul este ocupat.

E destul să amintim că a lăsat una din plășile județului fără doctor, detașînd pe medicul acelei plăși la un serviciu în Iași care nu exista—*căci dacă ar exista, d-rul Sion l'ar fi lăsat înscris în budget.*

Și un asemenea director general galantom desființează o cheltuială ridiculă, cu riscul de a lăsa să sufere cel mai important serviciu medical, dezmințind pînă și dragostea generoșilor pentru țărani?

□

NOTA ZILEI

Rivale...

Femenistele se ceartă. Unii filosofi au pretins de mult că gîlceava ar fi un atribut femenin și au invocat ca dovadă exemplul clasic al soacrelor.

Dar femenistele, de multe ori, sunt tinere, deși vedem—în capul nostru—pe una învinuind pe cealaltă, că are un stil «sbîrcit» și că scrie cu mînile în șolduri.

Cînd cetim asemenea produlse de stil, par'că vedem pe amîndouă beigerantele cu mînile în șolduri, gata să se înșface. Dacă n'ar fi cu bănuială și am parodia o zicătoare bătrînească. am zice, ca să fim cît mai puțin înțeleși: «Femina femina-n fricat..»

Dar mai bine nu spunem!

Problema Creșterei Poporației și Industriei

Poporația țării romînești e în creștere continuă. Mai ales poporoția rurală e în creștere.

E drept că proporția acestei sporiri nu e tocmai mare, însă ori cît de mică ar fi această creștere, ea stă în strînsă și de aproape legătură cu problema economică, adică a mijloacelor de traiu de care are nevoe acest număr de oameni.

Dacă azi avem nevoe de expropriere, la aceasta, s'a ajuns numai datorită sporului de poporație rurală. Sporul în poporația rurală negăsind ce să munciască ca să-și agonisească traiul zilnic, și neștiind prin tradiție altă muncă de cît a pămîntului, evident că mintea lor se concentră la cererea de pămînt, care nu se putea satisface de cît prin luare de pămînt de la latifundiari.

Mintea cugetătorilor conducătorilor țării, trebue să meargă mai departe în viitor. Ea trebue să știe că și în viitor sporurile se vor produce mai ales în populația rurală, și aceste sporuri vor cere mijloace de muncă. Sporurile de brațe de muncă, ce anual se vor ivi în clasa țărănească, vor trebui să fie îndreptate în mod conștient de conducătorii noștri spre industrie, dacă nu voesc ca să li se impuie în viitorul cel mai apropriat o nouă expropriere și deci și o nouă revizuire.

Nu mă gîndesc la stat, ca el să creeze industria, ci la toți particularii capitaliști. Datoria tuturor particularilor proprietari rurali și capitaliști de numerar e să cerceteze fie-care în cercul lor restrîns creșterea poporației îndrumînd-o spre o ocupație industrială.

Mai ales acum, cînd din cauza exproprierei, vor rezulta o sumă de capitaluri disponibile în țara noastră, datoria posesorilor lor, e să le fructifice prin plasarea în industrie, iar nu în titluri de rentă.

A întrebuința capitalurile în titluri de rentă, e o lipsă de prevedere a conducătorilor capitaliști, căci evident că sporurile anuale de poporație vor fi lipsite de mijloc de traiu. Pe cînd dacă capitaliștii vor ști să creeze industrie, atunci vor putea în aceasta să îndrepte plusul de brațe.

O singură grijă mai au capitaliștii, anume de a nu fi expropriați și ei din proprietățile industriale ce vor crea.

Căci ei își zic, dacă azi moșiile sunt știrbite în interesul muncitorilor agricoli cine știe, cu sistemul de azi al conducătorilor, dacă nu se va ajunge la exproprierea averilor industriale în interesul muncitorilor? Această credință îi împedică pe mulți de a-și pune capitalurile în întreprindere și preferă a le plasa în rentă mai bine.

Ce e de răspuns temerei acesteia?

Nimic alta decît că conducătorii urmărind creșterea poporației din țară și indrumînd-o spre activități puse la îndămînă prin creare de industrii, pot fi siguri că nu vor fi tulburați.

Liniștea socială e asigurată prin găsirea la îndămînă a mijloacelor de traiu. Cînd plusul de brațe nu găsesc întrebuințare, evident că turburările se vădesc.

De aceia ne rezumăm, că acum pe urma revizuirii datoria conducătorilor e să cerceteze problema sporului poporației și să creeze la îndemîna acesteia industrii pentru a avea cu ce trăi.

Valeriu Hulubei

ECOURI

Apa la New-York.— In marele port american se termină, în momentul de față construirea celui mai gigantic apeduct din lume, destinat să aducă la New-York apele din munții Catskill, situați la aproape 200 kilometri de oraș.

Această lucrare, unul din ce'e mai prodigioase exemple ale Industriei omenești, costă un miliard. Canalul de Panama, n'a fost decît un joc, în comparație cu dificultățile formidabile ce-au fost de învins la construirea acestui apeduct. A trebuit în adevăr, a se străpunge munți, a trece rîuri, a se coborî în abisuri și a termina prin un tunel imens sub măruntaele New-Yorcului.

Pentru construcția rezervorului de origină, au fost desființate șapte sate, populate de 2000 locuitori, au fost schimbați 25 km. de cale ferată și 100 km, de șosea, fură construite zece poduri-canale schimbat cursul la zece torente aprige și săpat tunelul în stîncele cele mai dure între altele, aproape 200 metri sub fluviu, Hudson.

Ca s'ajungă la New-York, îi va trebui apoi 3 zile și se socotește cantitatea de apă pură adusă în oraș la 500 milioane de galone pe zi (un galon valorează 4 litri și 54).

In timpul duratei lucrărilor, fu să se plîngă moartea a 283 oameni și fură rîniți aproape 10,000.

Toate acestea au o aperență cu totul fantastică; curat americănească.

OAMENI ȘI LUCRURI

PUNCTE...

Se prea poate ca doamna scriitoare pe care am citat-o eri, să fi sacrificat într-adevăr pentru cauza sfîntă a drepturilor electorale femeești «plăcerile» și avantagiile de care pomenește—cu prea mare stăruință, ori-cum. Martirii, apostolii cauzelor mari, nu obișnuiesc, precît știm, să invoace prea adeseori, propriile lor jertfe. Dar femenismul nostru e prea nou și întronează, poate, procedeuri cu totul noui.

Ceea ce, însă, vroiam să arătăm aci este ca alarma dată nu găsește prea mult răsunet nu numai în lumea potitică de la care înaintașele așteaptă deslegare, dar nici de la unele fruntașe ale femenismului intelectual, ori—mai drept—ale intelectualizmului femenin.

Așa bună oară d-na L. I. B., publicistă, se arată extrem de iritată de apelul menționat al revistei „Drepturile femeei“ și între altele scrie:

«...răbufneli de fraze umflate, exclamații și puncte, puncte...

Autoarea se frămîntă și asudă în a ne demonstra că femeei romîne i-a sosit ceasul să participe la guvernarea țărei. Și ca să ne dovedească aceasta scoate o revistă, pe care o umple cu proza d-sale de un sentimentalism întîrziat și zbîrcit, ne vorbește despre nu știm ce bucium care nu va mai suna, despre femeea *trecutului*, căreia într'adevăr nu e vrednică să-i lege curelele încălțămintelor și sfîrșește întrebîndu-se cu mînile în șolduri. Atunci ce faceți voi, femei romîne, voi care plămădiți neamul cu sîngele din sîngele vostru?

....«Ce fac femeile romîne, doamnă? O știi d-ta, pentru că o și spui, cam în treacăt, e drept, dar în sfîrșit, o spui: plămădesc neamul acesta din care ai eșit, dau pe legiuitorii și soldații pe cari d-ta nu numai că ești incapabilă să-i înlocuești, dar nici nu i-ai putut, pare-ni-se, da, și se îndelnicesc, firește, și cu alte nimicuri, cari nu pot fi menționate în revista d-tale *înaintată*, își cresc copiii, doamnă, fac la ciorap, cîrpesc și plîng».

...„Drepturi? Adevărata femee nu are ce face cu ele. N'are ea oare destule?

«.. Avîntul războinic al d-nei prețedintă (cine v'a ales prețedintă, d-nă?) trebue însă temperat la vreme. Trebue făcut cunoscut tuturor femeilor cu bun simț din această țară că nu există nici o societate a drepturilor femeilor, cum nu există necesitatea de a fi creată.

Atît revista cît și propaganda pe care această d-nă o face prin conferințe și întruniri (chiar și ceaiuri), la d-sa acasă, reprezintă o activitate pur personală, care nu credem să angajeze intențiunile vreunei femei, oricît de puțin cultă, din această țară».

«...Parlamentul n'are timp să se ocupe acum de petițiuni prezentate de caraghioși, cu toată „adînca seriozitate“ cu care d. Pherichyde a primit-o, și pe care d-na de Reuss n'a putut-o, se vede treaba, înțelege. Ne pare rău pentru d-sa și femenism,—dar mai ales pentru acesta“.

Citatele de mai sus arată în deajuns cît de diferită este concepția intelectualelor despre „adevărata femee“ și despre rolul „punctelor“ în polemicele și apelurile femeniste.

Noi însă n'am pus încă punct reflecțiilor noastre. E un subiect atît de interesant,—femenismul!

Rodion

Povestiri napolitane

O noapte pe mare, la Posilippo

Vaporul care ne'ntoarcea de la Capri ancoră în golf, la larg. Grăbitele bărci ale pescarilor înconjurară în stol aquatica cetate. Călători melancolici, descifrînd din planșe și inscripții, cumplitele 'ntîmplări ce tulburară—în alte vremuri—cetățile romane, pornirăm în grupuri spre cheiu.

Amurgul cădea liniștit ca o lungă trenă regală, aninîndu și aurul sclipitor în multicolorele catarte, pe edificii și'n apele ondulate ale portului. In fața mea, pescarul, împlîntînd cu ritnică lenevie lopețile în apă, fredona o melodie meridională. Imi afundam cu patimă privirile, adînc, adînc in calmul valului. Ș'atît de plastice erau culorile ce le vărsa la suprafață, golful—ș'atît de adevărate,—că-mi cufundam ostenitele brațe în apă, să prindă culoarea lor amețitoare.

Iar apa lunecînd pe brațe, le'nfiora de-o dulce voluptate, ca de antebrațele catifeate ale unei femei.

Cînd a vîslit spre cheiu, făcui semn marinarului să grăbiască. Debarcai. Din port contempli spre orizonturi marea. Vesuviul se profilează calm, ipocrit și groaznic rezervoriu. Departe, departe—cochet deasupra valurilor—visează albastra Capri.

Orizonturi napolitane, sunteți seducătoare ca o curtezană! Sufletul îmi vibra de emoțiune, ochii se deschideau mari fascinați de-acea artificie de culoare. Iar cerul parfumat, insinuîndu-mi imaginile-n suflet, adormia.

O briză din larg, în zborul ei, îți flutură mantila de călător și-ți răcorește frutea arsă de nostalgie. Am coborît la cheiu și'n seara ce se așternea porni, înainte, spre orizont.

Ce generos e sînul tău, mare! Blînd și melancolic golf, duios ca și o mamă. Iar pacea apelor șoptia în preajma bărcii și vîslele albastre se afundau cu sete tulburînd oglinda roză. Soarele cădea imens, portocaliu; în urma mea, zvonind din pînze și din cheiuri, fumega cîntarea portului.

Infingi lopata stîngă'n valuri și cu dreapta grăbești barca spre Posilippo. Capul se desenează subțire și elegant, prelungindu-se îndrăzneț în mare. Cochetele vile și grădinile acațate'n liane, privesc departe.

La *Villa nazionale* observai poporul amestecîndu-se cu pelerinii, lîngă busturi sub pini și portocali.

Micul cheiu te-îmbie. Se făcea noapte și înainte de-a mă pierde pe mare—în nesfîrșit—presimțiam deliciul dătător de vise a unui pahar de vin spumos ș'a cîtor-va banane, la bura unui lampion.

In cete leneșe pescarii priveau spre mare aprinzîndu-se fanarele. Hainele lor erau pestrițe ca cerul golfului. Și-un pas greșit, pe cheiu, ce cortegiu de neplăcute întîmplări nu-ți poate aduce?

Pe mine pasul greșit, în noaptea care se așternea—m'a aruncat în brațele frumoasei Lidi.

Lidi? Lidi e o fată de pescar. Și'n *dolce far-niente*, privea spre larg. Iar ochii săi sorbiau din funduri, tot întunericul de umbre. Și pentru că era în zi de sărbătoare, era împodobită cu haine colorate, ca și cerul golfului. Și ce păcat dacă'n cozile ei negre aromiau flori galbene de portocal? Căci cea mai subtilă armă care a inobilat o femee, este parfumul florilor de portocali.

Fi bine-cuvîntat tu accident sentimental! Căci am căzut în brațele lui Lidi și barca alungată de manevra mea de marinar dibaci, apucă stingheri pe mare. Pare că un spirit inimic predestinase întîmplarea. Căci eu Lidi nu e de glumit și fuga mea pe mare—ca a clasicilor galerieni — mi-era tăiată. Iar fata de pescar trezită din somnolența ei meridională mă respinse cu o privire sclipitoare și cu un gest din care am înțeles vigoarea brațelor de marmoră.

Ca ori-ce călător, hotărît mai dinainte pentru toate deliciile—ca și pentru toate decepțiunile ce le tîrîște după sine vremea,—convenii să mă resignez cu acest tragic sfîrșit al unei seri de melancolie.

Educație europeană, tu mi-ai tulburat mințile! Căci educația europeană fierbea în mine și-mi răpia liniștea sufletească.

Am alergat la colțul cel dintăi și înarmat cu o butică întreagă de flori mă apropiai de Lidi, ca să-mi răscumpăr greșelele. Am înțeles abia atunci cît masacram sonora limbă italiană, căci fata de pescar zbucni în rîs de arginit și rîsul ei se topi în noapte, de-asupra valurilor.

Gustaţi

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

NESTLE'S SWISS-MILK CHOCOLATE

— *Grazie, Signor!*

Şi-mi zmulse florile cu gingăşle şi tot cu aceiaşi delicateţă mă trase de braţ, lîngă ea. Cînd am căzut grămadă lîngă Lidi, inocent şi nedumerit de supărarea ei, observai că nu mai este altă ocupaţiune şi contemplai stelele.

O navă trecu în larg, cernită. Cîteva lumini oscilau la proră, una singură la pupă. Lidi întinse mîna spre necunoscut. In clipa aceasta, lumina farului căzînd departe 'n spaţii, în zbor rotund trecu deasupra năvii şi se contrase 'n far. Mi-am amintit de noaptea mea pe mare. Dar Lidi refuză să mă 'nsoţească. Şi ridicîndu-se îşi lunecă profilul trupului de mine.

Ce şarpe eşti tu Lidi şi ce seducător se potrivesc formele tale de braţul meu, iar bustul tău de indigenă cum aprinde simţirea mea plămădită, undeva, supt alte orizonturi. Dar tu eşti o fată de pescar cuminte şi noaptea coborînd deasupra portului, cu braţele ei răcoroase te-alungă spre casă. Şi ce calmă-i noaptea şi cît de lung e drumul! Fantassin devotat te 'nsoţesc la braţ spre coliba voastră din Posilip, unde visează portocalii deasupra gardului.

Aşa am cumpărat butelii de *lacrima Christi* pentru tatăl tău, cum ţi-am cumpărat ţie florile şi copiilor le-am dăruit un coş cu portocale ca să se-amestece cu ele şi să mă calce pe picioare.

Tu-mi stai în faţă cu flori la piept şi un trandafir în gură, iar eu tac ş'ascult sonorul verb ce spumegă 'n pahar. Căci pescarul e bătrîn şi-a învăţat să beie şi să cînte.

Discret se furişă—o fantomă în odaie. E Graziella din Procida şi 'naintează în spre tine, cu flori la piept şi-un trandafir în gură. Şi-apoi s'aşază lîngă tine şi tu te topeşti. Stranie metamorfoză!

O briză din larg aduce şoapte palide. In cadenţa de metal a valului un glas stins murmură o poveste maritimă pentru mireasa din Procida, duios ca o rugă.

...«Ainsi quand je partis, tout trembla dans cette âme;
Le rayon s'éteignit, et sa mourante flamme
Remonta dans le ciel pour n'en plus revenir»

Ingenunchez şi-mi zmulg mantila mea de călător şi-mi tîrîi capul ostenit în ţarnă. Mîna de oţel a soartei frămîntă nemilos bietul meu suflet. Cucernic mă prostern fantomă sfîntă! Iertare Graziella, pace pentru sufletul meu!

Lidi s'a rîdicat de pe scaun şi mîna ei lunecîndu-mi leneş peste faţă, alungă o viziune. Dar în locul ei, pe scaun, pare că mai zăboveşte străvezia formă. Lidi mi-a luat capul în palme şi m'a privit adînc în fundul ochilor. Şi văzînd că dorm cu ochii mari deschişi. a izbucnit într'un hohot de argint şi cu ea a rîs toată coliba.

Numai bătrînul pescar îşi umplu din nou paharul cu licoare roşie şi fără să murmure il goli.

. . . . . .

Şi 'n urmă am plecat pe mare: eu, Lidi, şi-un frate marinar. Lidi ca să stea la cîrmă, marinarul ca să poarte vîsla, eu ca să privesc la stele şi la Lidi. De pe cheiu familia pescarului ne-aruncă trandafiri şi flutură batiste 'n noapte.

Unde te-am uitat condică voluminoasă în care am fixat cu grijă de erudit toate amănuntele clasicei istorii? Iată, la 79 după venirea lui Hristos, supt tulburata domnie a lui Titus, distrugătorul Ierusalimului, a erupt Vesuviul. Şi supt lava lui pieri Herculanum iar în cenuşă sufocă Pompei. Scrie limpede,—şi epizoade le-am descifrat cînd-va cu emoţiune într'un tom elen. Şi ce-i dacă damele din Erculan au devansat cu o mie opt sute treizeci de ani ştiinţa rafinatei tualete contimporane? Căci am văzut într'un salon de muzeu taciturn, în artificiile frumuseţii antecreştine, dovada precocităţii femeeşti. Iar statuile — dezgropate din generoasa lavă protectoare — ce-mi pasă dacă sunt delicate şi mici?

Ci am plecat pe mare, eu Lidi şi-un marinar. Iar fata de la cîrmă rîde argintiu şi rîsul ei se stînge, departe, spre cheiul luminat cu lampioane, deasupra căruia privesc cochete vile, — şi 'n fund de tot sclipeşte Neapole cu bulevardele aprinse.

Spiru Luca

Se caută **Iuorătoare la atelierul D-relor Georgesou.**

Căpitan Păun 8.

Înmormîntarea lui Dimitrie Porfiriu

— Discursurile d-lor Pennescu şi Al. Gane, procuror general —

Eri la ora 5 p. m. s'a făcut înmormîntarea regretatului D. Porfiriu, fost consilier al Curţei de Apel din Iaşi. Cortegiul funebru, urmat de un public foarte numeros, a plecat de la biserica 40 de sfinţi, unde se afla depus corpul defunctului, parcurgînd străzile 40 de sfinţi, Carol, Lăpuşneanu, Golia şi Eternitatea. Cordoanele au fost ţinute de către d-nii Al. A. Badareu, Al. Gane, I. Burada şi C. B. Pennescu.

S'au depus numeroase coroane din partea magistraţilor Curţei de Apel, a baroului avocaţilor şi din partea funcţionarilor de grefă.

Serviciul religios, a fost oficiat de către P. S. S. Arhiereul Alexe Şerban, înconjurat de un numeros cler.

La înmormîntare au mai luat parte pe lîngă membrii familiei şi cunoscuţii, toţi consilierii şi funcţionarii grefei Curţei de Apel.

*

Din partea baroului de Iaşi, a ţinut următoarea cnvîntare d. C. B. Pennescu, decanul baroului:

Intristată adunare,

Ca decan al baroului de Iaşi mi-a fost dată dureroasa datorie de a spune un ultim cuvînt pentru dispariţia dintre noi a lui Dimitrie Porfiriu.

Sunt cu atît mai îndurerat, cu cît mă despart, nu numai de judecătorul iubit şi stimat de întreg baroul laşan, dar fiindcă în acelaş timp eu personal am perdut un fost coleg de magistratură şi un prietin ale cărui calităţi le-am putut aprecia zi cu zi, o viaţă întreagă.

Ori-ce profesiune are cîte o lature ce nu poate fi îndeplinită de către ori şi cine. Magistratului, pe lîngă unele însuşiri, îi se cere să fie răbdător faţă de toţi şi mai presus de toate să fie un caracter.

Porfiriu în lunga sa carieră, aproape 35 ani de magistratură, a dovedit că a întrupat cu prisosinţă şi aceste mari calităţi.

Asculta cu una şi aceeaşi atenţiune şi nevoile celor năpăstuiţi ca şi acelor favorizaţi de soartă.

Acelaş răsunet şi aceeaşi judecata dreaptă şi echitabilă o găseau şi unii şi ceilalţi în mintea şi sufletul lui Porfiriu şi cu toţi primeau hotărîrile lui, cu deplina convingere că aşa trebuia să fie.

Loial şi prieten desăvîrşit cu colegii lui, bun afabil şi prietenos cu ceilalţi magistraţi. Ura şi pizma nu pătrundeau în sufletul lui, drept şi bun.

Am cunoscut două mîhniri în viaţa sa de judecător, dar au fost numai clipe, înăbuştite în sufletul lui şi fără să fi avut vre-o înrăurire asupra dragostei şi prieteniei faţă de colegii lui favorizaţi de soartă. Avocaţi tineri ca şi cei bătrîni au găsit în Porfiriu un judecător mai mult de cît răbdător, indulgent.

El îşi dădea seama ca pentru un avocat începător, indulgenţa nevătămînd nici un drept, inlesneşte profesiunea grea şi delicata de avocat şi poate, cu concursul lui forma adevăraţi auxiliar ai justiţiei.

Porfiriu şi'n viaţa lui privată a fost un exemplu de corectitudine.

Porfiriu a fost un caracter.

Pentru toate aceste calităţi avocaţii îi vor păstra o eternă amintire de dragoste şi respect.

Fie-ţărîna uşoară.

*

D. Al. Gane, procuror general, în numele Curţei de apel din Iaşi a pronunţat următoarele cuvinte:

Intristată adunare,

Am tristă onoare de a aduce în numele Curţei de Apel din Iaşi, cea de pe urmă salutare, rămăşiţilor pămînteşti ale lui Dimitrie Porfiriu, a aceluia care a fost unul din cei mai iubiţi şi mai stimaţi colegii ai noştri.

Intrat in cariera de magistrat încă din anul 1879, ca judecător de ocol la Iaşi, în acelaş an, este înaintat membru de şedinţă la tribunalul de Iaşi. Ear în anul 1882 se urcă pe fotoliul de preşedinte tot la acest tribunal unde stă pînă la 1889 cînd este înaintat supleant la Curtea de Apel din Iaşi. La 1890 este numit consilier la această curte, funcţionînd neintrerupt, timp de 24 ani şi devenind ast-fel decanul consilierilor de Curte din ţară.

O carieră întreagă de 34 ani, o viaţă de om, consacrată magistraturi şi în special magistraturei ieşane!

Porfiriu a străbătut astfel toate gradele, a cîştigat toate locurile numai prin muncă şi prin integritatea caracterului seu.

Durerea şi doliul familiei sale, noi magistraţii, colegii săi rămaşi, o împărtăşim din toată inima, căci este jalea şi doliul nostru propriu.

Deşi mai nou venit între magistraţii acestei Curţi, am avut totuşi timp îndeslător de a cunoaşte şi aprecia calităţile de om integru şi inima de aur a lui Porfiriu.

In discuţiile şi deliberările de multe ori aprinse, în sforţările noastre neputincioase de a descoperi ceea ce se ascunde aşa de adînc, adevărul şt dreptatea, Porfiriu reprezenta în totdeauna, nota cea blîndă, cea justă nota care mergea drept la inimă şi convingea şi pe cei mai vajnici dintre noi. Căci Porfiriu cu bunătatea caracteristică ce se reflecta pe chipul seu senin, era judecătorul cel mai fără patimă şi mai nepărtinitor, de la a cărui judecată dreaptă nu puteai eşi de cît convins şi mulţumit.

Moartea lui va lasa fără îndoială un gol greu de înlocuit. Pentru noi cel puţin, cu el se duce şi o parte bună din propria noastră existenţă, căci cu el îngropăm un întreg trecut plin de duioase amintiri.

Pe pragul dar de a ne despărţi pentru totdeauna de tine iubit şi bune coleg, în în numele acestei Curţi pe care ai cinstit-o atita vreme cu prezenţa ta şi care perde astăzi pe cel mai nepreţuit membru al ei, îţi zic după obiceiul strămoşesc să-ţi fie ţărîna uşoară, precum memoria ta va rămînea veşnic vie printre noi.

INFORMAŢII

Membrii comitetului executiv al partidului conservator-democrat sunt convocaţi în şedinţă, în localul clubului, pentru astăzi Sîmbătă 26 Aprilie, ora 5 d. a.

Convocarea aceasta se face în vederea deschiderei campaniei electorale.

Antreprenorii Slănicului-Moldova sunt pe cale de a constitui o societate pe acţiuni peutru exploatarea acestei staţiuni balneare.

Articolul de fond al ziarului «Opinia» din numărul de Luni, va fi semnat de amicul nostru G. D. Şerban.

Cărţile de alegător pentru viitoarele alegeri, se eliberează în fiecare zi de lucru, de la ora 11 jum, — 4 p. m. la Tribunalul Iaşi secţia 1, biuroul electoral.

Alegătorul este dator la primirea cărţei de alegător, a presenta neapărat cărţea veche. — Aceasta atit pentru a se stabili identitatea alegătorului, cît se pentru a se elibera noua carte cu mai muită uşurinţă.

Epitropia Sf, Spiridon a aprobat ca şi în acest an să se primească ca eleve la şcoala de moşit de la institutul „Grigore Ghica Vodă“ absolventele a patru clase primare.

Cererile de înscriere se vor adresa directorului Maternităţei pînă la 1 Septembrie anului curent.

Aseară a încetat din viaţă Teodor Bonciu, bine cunoscut ieşenilor.

Teodor Bonciu a ocupat pe vremuri numeroase şi importante funcţiuni administrative.

Cu privire la vrista regretatului, se crede că a atins o sută de ani, în tot cazul era considerat ca omul cel mai bătrîn din Iaşi.

Astă seară începe seria reprezentaţiilor d-rei Mărioara Voiculescu.

D. Dr. Flor, s'a mutat de la 23 Aprilie în palatul Sturza unde se află instalate serviciile sanitare laşane.

Scumpirea vieţei. — E un fapt cert că articolele de traiu, din cele mai indispensabile, încep a se scumpi. Gospodarii, cari se ocupă de menajul lor, încep a se îngriji, cînd aud că dacă astăzi au ajuns să plătească kilogramul de carne cu 1 leu, nu se ştie dacă mîne nu-l vor plăti cu 1 leu şi 10 bani. sau poate şi mai mult.

Scumpirea provine din împrejurarea, după cum o justifică, de exemplu, casapii, cum că vitele mai ales acum către primăvară s'au scumpit.

E de datoria administraţiei comunale să cerceteze întru cît pretenţiunea aceasta are sau nu vre-un fond.

Este de datoria acestei administraţiuni ca să pună publicul în cunoştinţă de cele ce gîndeşte să facă.

Trebue ca acesta să fie prevenit, dacă trebue să supoarte încă o ridicare de preţ.

Dar în afară de aceasta, publicul se plînge tot atît, dacă nu şi mai mult, de exploatarea ce o fac truncherii din hala şi medean. In adevăr aceştia au ajuns să subţieze atît de mult kilogramul de carne, în cît mai rămîne te miri ce din el. Se gîndeşte bietul om, cînd duce carnea acasă, ce să facă din kilogramul aşa de debil?

El se roagă acum de administraţia comunală să se uite la plîngerile lor. Mîne nu se ştie ce va zice acest public, dacă nu se iae măsuri de îndreptare.

Pelerinajul la cimitirul «Eternitatea» din iniţiativa societăţii de Cultură Pozitivă, pentru a 32-a aniversare a morţii lui Vasile Conta, va avea loc Duminică 27 Aprilie a. c. ora 10 dimineaţa.

D. dr. Zosin şi C. R. Ghiulea vor ţine cîte o cuvîntare.

Participanţii se vor întîlni în Piaţa Unirei la ora 9 dimineaţă.

Valabilitatea permiselor pe Căile ferate, pentru foştii deputaţi şi senatori a fost prelungită pînă după aceste alegeri.

Nababul Gr. Iamandi, s'a hotărît să candideze din nou la Constituantă, dar fără să mai dee parale.

D-sa e mulţumit că clubul local n'a putut obţinea mutarea la Iaşi a d-rului Pikiu Iamandi.

Ministerul de Instrucţie a aprobat suma de 55.000 lei pentru plata cheltuelilor materiale ale şcoalelor rurale din jud. nostru.

Din această sumă urmează a se face un fond de rezervă de 20 la sută pentru satisfacerea cheltuelilor necesare noilor şcoli şi posturi ce se vor înfiinţa în cursul anului.

La revizoratul şcolar se întocmeşte un tablou de membrii corpului didactic primar, care au expus lucrări manuale cu ocazia conferinţelor generale.

Se vor acorda premii în bani pentru lucrările cele mai bune.

D. Mihai Alexandrescu, registratorul prefecturei de judeţ, a obţinut un congediu de 5 zile.

Muzica militară a regim. 13 a fost angajat de către administraţia comunală cu suma de 6000 lei pentru a cînta în grădina Copou în cursul verei.

Noul post de medic rural înfiinţat în judeţul Iaşi, va avea reşedinţa la Şipoţe. Se crede că va fi numit în acest post d. dr. Chinezu, dacă nu cumva d-sa va fi numit medic primar la Roman în locul d lui dr. Ţurcanovici, prefect.

Administratorul sublocotenent Gircineanu Aurele de la compania 3 sanitară, a fost mu at, după cerere, la regimentul 35 Artilerie.

Ministerul de războiu a primit demisiunea din armată a colonelului Burghele Constantin, comandantul brigadei VIII artilerie, pe ziua de 1 Maiu 1914, trecîndu-l totdeodată pe aceiaşi zi în cadrelele ofiţerilor de rezervă ale corpului IV armată, conform art. 2 din legea ofiţerilor de rezervă.

D. Gh. Obreja, actual medic veterinar definitiv la zona Sculeni, Iaşi a fost confirmat în aceeaş calitate la circumscripţia Sculeni.

SOCIETATEA

Anonimă Romînă-Italiană a Industriilor Textile

IAŞI

Domnii acţionari ai acestei societăţi sunt convocaţi în adunare generală ordinară, care va avea loc în ziua de 18 | 31 Mai a. c. o-a 10 a. m. în sala de şedinţă a Băncei Moldova Iaşi.

La ordinea zilei:

1) Raportul Consiliului de Administraţie.

2) Raportul cenzorilor.

3) Aprobarea bilanţului şi descarcarea Consiliului de Administraţie de gestiunea exercitiului 1913.

4) Repartizarea beneficiilor şi fixarea indemnizării cenzorilor pe anul 1913.

Pentru a putea lua parte la această adunare, domnii acţionari vor trebui să depună acţiunele lor pînă în ziua de 14 | 27 Mai inclusiv.

La Iaşi: la casa societăţei sau la Banca Moldova.

La Bucureşti: la The Bank of Roumania Ltd., sau la Banca Marmorosch, Blank & Co., S. A.

La Paris: la Société Générale de France.

p. Preşedintele Consiliului de Ad-ţie

Ing. I. VIGNALI

O desfăşurare senzaţională, un roman extraordinar reprezintă astă-seară Sîmbătă 26 April în noul său program cinematograful Pathé-Frères din sala Circului Sidoli. «Regele Ocnaşilor» (Mai tare ca Moartea), este titlul acestei celebre piese, adaptată după celebrul roman «Trompe la Mort“ al scriitorului francez Honoré de Balzac. Extras conştiincios din opera mărelui Balzac, această splendidă înscenare datorită d-lui Brisay este o adevărată capo'd-operă ca şi scrierea romancierului. «Regele Ocnaşilor», această inteligenţă snperioară, sfidînd moartea, acest geniu diabolic îşi frămîntă creerul, întrebuinţînd toate mijloacele spre a trăi împotriva societăţei din care face parte.

Splendidul film cuprinzînd un metraj excepţional—4 acte—este de o claritate superioară în expunerea lui şi interpretarea a fost încredinţată celor mai renumiţi artişti dramatici pariziani.

Sunt apoi cuprinse în noul program:

Mira în piaţă, scene şi vederi diu Hindustan (Asia).

Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Duminică 27 Aprilie două matineuri (3 şi 5 ore) şi reprez. seală. Program nou duminical:

Răsbunarea şoferului, piesă în 3 acte. —Max Linder şi doetoreasa, comedie interpretată de simpaticul humorist parizian.

In curînd:

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1793“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Intîmplări din judeţ.—Locuitorul Th. Răchescu din satul Chişcăreni (Şipote) suferind de pelagră, a încercat să se sinucidă tăindu-şi gîtul cu un brici.

A fost internat în spitalul din Hîrlău,

— In tabăra Şipote au sosit pentru concentrare, batalionul 8 vînători şi reg. 37 infanterie din Botoşani.

— Un foc provenit din nebăgare de seamă, a distrus acoperişul casei lui Petru Dimitriu din Galata.

— Soldatul Vasile Tertuilic din reg. 13 Ştefan cel Mare aflîndu-se în permisie în satul Goroni (Tomeşti) şi suferind de epilepsie, a încetat subit din viaţă.

Se fac cercetări.

— Un incendiu provenit din negligenţă a mistuit casa de locuinţă, diferite atenanse şi mari cantităţi de porumb ale locuitorului C. Telaru din satul Dancu (com. Holboca).

Pagubele sunt însemnate.

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu **Lithină şi Bicarbonat de Sodă** de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai **APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU**, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara întru nimic cu excelentele produse **„SINTEZA“**.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de **ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.**

Observaţi bine **ETICHETA DE PE STICLĂ** şi **PLOMBELE DE ÎNCHIDERE** care trebue să poarte numele meu **Dr. A. RĂTIANU** şi marca **„SINTEZA“**.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

ULTIME INFORMAŢII

■ **Astăzi a fost depuse la tribunal candidaturile d-lor At. At. Gheorghiu şi Gr. Demetrescu, care au depus şi semnul „Crucel".**

■ *Intru cît d. Skarlet a recurs la calea publicităţei pentru a dă în vileag textul demisiei d-sale din partidul conservator-democrat, utilizăm şi noi aceiaş cale pentru a face cunoscută rezoluţia pusă pe acea demisie şi care este următoarea:*

„Se ia act cu plăcere de demisia d-lui Skarlet din partid".

■ *Faţă cu greva candidaţilor, se pare că la clubul conservator din localitate s'a luat hotărîrea, de a nu se pune şi a nu se da lupta, de cît pentru patru candidaţi, şi anume pentru d-nii Greceanu Meisner, dr. Riegler şi dr. Bacaloglu.*

■ *E astăzi cert, că Ţarul va veni la Chişinău, în ziua de 16 Mai, pentru a prezida solemnitatea desvălirei monumentului Ţarului Neculai al 2-lea.*

Se afirmă de asemenea cu certitudine că Principele Ferdinand se va duce la Chişinău, pentru a saluta pe Ţar în numele regelui Romîniei.

■ *După cum am anunţat mîne va avea loc la universitate o întrunire, în vederea organizării primirei ce urmează să se facă studenţilor otomani, cari întorcînd vizita studenţilor romîni, vor vizita şi Iaşul.*

Din partea studenţilor va lua cuvîntul d. Adonis Popov.

■ *Pînă acum se anunţă, pentru colegiul al II-lea de Cameră, la Constituantă, candidaturile independente ale d-lor A. D. Xenopol, A. C. Cuza şi Lascar Tarabuţa.*

■ *D. V. G. Morţun, ministru de interne primind demisiunea d-lui Triandafil, consiliul comunal a fost convocat de urgenţă pentru mîine, Duminică, la orele 3 după prînz, spre a alege un primar, în locul vacant.*

Se ştie că d. Georgel Mărzescu urmează să fie ales în această demnitate.

■ **Noua organizaţie sanitară a C. F. R.**—D. dr. C. Anghelescu, ministru de lucrări publice, va lua o serie de dispoziţiuni spre a asigura higiena—foarte neglijată pînă acum — pe reţeaua căilor ferate, în gări şi în vagoane. Pentru a pune capăt stărei deplorabile care domneşte în general la căile ferate, din cauza personalului însărcinat cu îngrijirea, ministrul lucrărilor publice, va crea cu începere de la 1 Mai a. c, un serviciu sanitar special.

Medicul şef al C. F. R. va avea pe viitor sub ordinele sale doi sub-şefi, dintre cari unul va fi însărcinat cu serviciul medical propriu zis, celălalt cu serviciul sanitar.

La acest serviciu vor fi ataşaţi trei medici inspectori. Doi dintre aceştia, vor voiaja fără încetare pe diferite linii a ţărei pentru a supraveghea curăţenia vagoanelor, a vagoanelor-restaurant, a gărilor şi a restaurantelor. Cel de al treilea, se va ocupa numai cu desinfectarea vagoanelor la Bucureşti şi în marele depozite de la Turnu-Severin, Galaţi şi Paşcani.

Aceşti inspectori vor avea sub ordinele lor, 20 de agenţi sanitari care vor sta în gările principale şi direcţia C. F. R. a angajat 155 oameni însărcinaţi cu îngrijirea.

La Bucureşti vor fi 20 de oameni. Numărul femeilor însărcinate cu îngrjirea vagoanelor va fi triplat.

Cursuri speciale s'au înfiinţat de o lună pentru toate aceste întrebuinţări sanitare.

■ **Bustul Creangă.** — Comitetul instituit pentru ridicarea unui bust marelui scriitor popular Ioan Creangă, cu toată trăgănarea ce s'a făcut până acum, e pe cale de a ajunge la realizarea gîndului. Sînt 2 artişti, cari au prezentat comitetului lucrările lor; e tînărul Gheorghiţă, fost elev al şcoalei normale «Vasile Lupu» şi diplomat al înaltei şcoale din München; sătean din Pipirig, rudă de a lui Creangă, Gheorghiţă ne dă un Creangă simţit de un sătean.

Al doilea artist e bătrînul Fabius, maestru la şcoală de arte şi meserii din Iaşi şi cunoscut deja laşenilor prin diferite alte lucrări. Dl. Fabius a prezentat comitetului 4 machete, din care 2 reprezintă pe Creangă intim, în cămeşă; altă machetă ne dă pe Creangă tînăr cu plete după ce lepădase rasa de diaconat; în fine un medalion, ce ne redă pe Creangă spre bătrîneţă. In curînd comitetul va decide definitiv asupra cărei lucrări să se oprească şi să se realizeze cît mai repede opera.

■ D. dr. Sion va vizita astăzi localitatea Dorna-romînească pentru a vedea spitalul în construcţie din zisa localitate.

■ D. D. Neştian, inspector secundar particular, a vizitat astăzi gimnaziul Wachtel din localitate.

■ D. I. G. Paladi a fost numit ofiţer de sergenţi cl. I la poliţia locală în locul vacant prin demisiunea d-lui C. Andrievici.

■ *Arhiva jubilară.*—Intreg anul XXV din vechea revistă ieşană „Arhiva" e consacrat jubileului de 25 de ani de la înfiinţarea ei. Peste cîteva zile va apare No. 1 şi 2 într'o fasciculă cu un material literar şi ştiinţific ales.

■ Examenul de capacitate al absolvenţilor normalişti continuă. Probele orale de conversaţie şi disertaţie s'au isprăvit. Toţi candidaţii au fost admişi la proba de practică pedagogică, care începe astăzi.

Pe ziua de 1 Mai examenul va lua sfîrşit, spre a se înlesni încazarmarea elevilor absolvenţi pentru 6 luni pînă la 1 Noembrie a. c.

Seria seminariştilor reuşită la lucrările în scris, va fi ascultată la 1 Maiu.

■ D. S. Bantaş, şef de birou la prefectura de poliţie şi-a dat demisia pe ziua de 1 Mai.

■ D. Octav Săvescu, a fost numit ajutor-secretar la şcoala superioară de arte şi meserii din localitate.

■ D. Căpitan 'Alex. Pomescu, medic veterinar al reg. 7 roşiori, a fost transferat pe ziua de 1 Aprilie la Ploeşti. Plecarea d-sale lasă printre camarazii săi regrete unanime.

■ **Universitare.**—De oarece la 25 April a expirat mandatul d-lui dr. Manicatide în calitate de delegat al facultăţii de medicină din Iaşi în senatul universitar, rectoratul a comunicat decanatului facultăţii respective de a proceda la o nouă alegere de delegat pentru un period de doi ani.

— Pentru astăzi la ora 5 p. m. a fost convocat consiliul facultăţii de litere spre a se lua dispoziţiuni privitoare la examenele din sesiunea de lunie.

■ Din Huşi ni se scrie că a încetat din viaţă d. Vas. Ceorghiu, fost grefier şi administrator de plasă.

■ D. Ioan Bontaş, student şi ziarist, va fi numit şef de cabinet al primarului, post din nou creat.

■ Azi dimineaţă un parastas s'a oficiat la cimitirul Eternitate, cu ocazia aniversărei unui an de la moartea preotului stavrofor Dimitrie Popa, fost preot la biserica Sf. Spiridon.

A oficiat P. S. S. Arhiereul Alexie Şerban Craioveanul.

■ **Judiciare.**—In ziua de 3 Mai a. c. ora 2 p. m. se va vinde prin licitaţie publică mărfurile firmei falite M. Strul din localitate, str. Apeduc.

— Curtea de Apel s. II a achitat pe Gh. Popovici pentru contravenţie la legea de organizare a corpului de avocaţi.

— De aceiaşi Curte au fost condamnaţi inculpaţii D. Mihai la 4 luni închisoare corecţională pentru lovire, N. Nicolau 15 zile pentru înşelăciune, Marg. N. Ciobanu 1 lună închisoare pentru omor prin imprudenţă şi Spiridon N. Ardeleanu 15 zile închisoare pentru ultraj public contra pudoarei.

■ Societatea «Unirea» a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organisează pentru Duminică 25 Mai c., o *Serată dansantă* în sala Caragiale, pentru augmentarea fondului societăţei.

FARMACIST

Licenţiat sau Asistent, găseşte loc imediat la Farmacia Rotbard Iaşi. In timpul verei va funcţiona la Farmacia din Slănic Moldova.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Starea lui Frantz Iosef

Wiena.—Starea obiectivă a împaratului e neschimbată Tusa a scăzut.

In cursul zilei, împaratul a stat o oră în galeria cea mică, cu geamurile deschise.

Mişcarea epiroţilor

Berlin.—Ziarele află pe cale particulară că epiroţi sunt pe punctul de a cuceri Coriţa.

Ţarul la Chişinau

Viena.—Ziarul Die Zeit *află că Ţarul va veni la Chişinău la 13 Mai unde va primi vizita regelui Romîniei.*

Ţarul va întoarce vizita pe teritoriul romînesc.

Ziarul vienez zice că la graniţa romîno-rusă s'au început pregătirile pentru această vizită.

Imprumutul bulgar

Sofia.—Guvernul bulgar a realizat un împrumut de 300 milioane, cu 84 jum. la sută pentru titlurile de 4 jum. şi 85 jum. la sută pentru titlurile de 5 jum.

Imprumutul a fost realizat prin intermediul societăţilor Diskonto şi Lolyd Bank.

Din delegaţiunea austriaca

— In jurul raporturilor austro romîne —

Budapesta.—Comisiunea pentru afacerile străine a delegaţiunei austriace, a continuat discuţiunea politicei externe a Monarhiei.

D. Langenhan, german progresit, a spus:

Nu se poate contesta că legăturile noastre cu Romînia au suferit foarte mult în cursul crizei balcanice. A fost cea mai mare greşala a politicei noastre că am vroit, în acelaş timp, să obligăm şi Bulgaria.

Speranţa noastră este acum, că Romînia se va convinge că nu poate fi în interesul ei a se arunca în braţele Rusiei şi de oare-ce poporul romîn are o mare capacitate politieă şi este condus de un monarh atît de eminent, se poate nădăjdui că punctul de vedere cel cuminte al intereselor Romîniei va triumfa.

Trecînd la analiza chestiei balcanice, oratorul zice, că e de temut că o adevărată linişte nu se va produce în Balcani pînă ce Bulgaria nu va fi aflat prilejul să obţină revizuirea tratatului de pace din Bucureşti.

Contele Clamartinici salută silinţele contelui Tisza de a duce o mai dreaptă politică faţă de naţionalităţi şi speră că contele Tisza va avea succes.

Noua organizare a comunei Bucureşti

Bucureşti.—In prima şedinţă a consiliului comunal, care va avea loc în cursul săptămînei viitoare, se va proceda la alegerea încă a trei ajutori de primar.

Sunt indicaţi a fi aleşi d-nii Ionescu-Brăila, Cesar Pascu şi Titus Popovici.

Intrunirea de la d. Marghiloman

Bucureşti.—Comitetul executiv al partidului conservator s'a întrunit azi la orele 10 jum. la locuinţa d-lui Marghiloman.

S'a discutat în primul rînd despre întrunirea de mîne, hotărîndu-se ca la această întrunire să i-a cuvîntul d-nii D. Grecianu, Gh. Ştirbei, V. Hortopan, Costin Sturza, Ionaş Grădişteanu, Mişu Cantacuzino, N. Filipescu şi Al. Marghiloman.

*

La ora 5 delegaţii din provincie se vor întruni la club, unde vor lua instrucţiuni cu privire la campania electorală.

La această consfătuire nu va lua parte d. Marghiloman, de oare ce la această oră pleacă la Piteşti.

*

Cu privire la reforme, s'a spus că partidul conservator îşi menţine intransigenţa şi va lupta singur în speranţa de a rezolvi chestia agrară, în cazul cînd partidul liberal nu o va putea rozolvi.

In ceia ce priveşte reforma electorală, partidul conservator o respinge pe de-a întregul.

*

S'a mai hotărît, ca întrunirea publică din Iaşi să aibă loc la 15 Mai.

La această întrunire vor participa şi unii fruntaşi din Capitală.

*

Comitetul consultativ şi delegaţii din provincie se vor mai întruni Luni tot la d. Marghiloman, pentru fixarea candidaţilor la alegerile pentru Constituantă.

Noul prefect

Bucureşti.—D. Morţun, ministrul de interne, a primit demisia d-lui Mateiu Sasu, prefect de Brăila, care va candida la alegerile pentru constituantă.

In locul d-sale a fost numit d. Neculai Ionescu, fost senator, care a şi depus eri cuvenitul jurămînt.

Deaseminea d. Morţun, a primit demisia d lui Stefan Siftoiu, primarul Brăilei, care va candida pentrn constituantă.

In locul d-sale va fi ales ca primar, d. Nestor Filoti.

O statistica

Bucureşti.—O cercetare statistică făcută zilele aceste, a dat ca rezultat că dintre cei 141 deputaţi cari au participat la constituanta din 1884 numai 30 mai sunt în vieaţă.

Intrunire conservatoare

Craiova.—Aseară la ora 6 partidul conservator a ţinut aci o întrunire publică.

Au vorbit între alţi, d-nii Marghiloman şi Ion Lahovari.

Şefia conservatoare

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" este informat, că în cercurile conservatoare se afirmă, că d. Nicu Filipescu ar avea intenţia ca în ajunul alegerilor pentru constituantă să resolve chestia sefiei partidului conservator.

Demisia d-lui Maiorescu se confirmă în cercurile cele mai autorizate.

D. Filipescu indică acum ca şef pe d. Marghiloman şi vrea să-l proclame cu atare încă înainte de alegerile pentru constituantă.

Framîntari muncitoreşti

Petersburg.— In urma grevei, mai mulţi fabricanţi au hotărît, ca protestare, un lockout.

10.000 lucrători sînt atinşi prin această măsură. Alţi 10.000 lucrători au proclamat greva ca semn de protestare.

Grave ciocniri macedo-sîrbeşti

— Recruţi refuzînd a presta jurămîntul militar —

Sofia. — Agenţia Bulgară află că s'ar fi produs o ciocnire sîngeroasă, zilele din urmă, la Ristocatz, între trupele garnizoanei sîrbeşti şi recruţii macedoneni din care 18 au fost omoriţi.

A trebuit să se întărească de urgenţă garnizoana cu un batalion şi 3 mitralieze din Mitroviţa.

Pricina răzvrătirei ar fi refuzul macedonenilor de a presta jurămîntul militar.

Se svoneşte că „o întreagă companie de recruţi din Istip, care a refuzat să presteze jurămîntul, a fost masacrată de soldaţii sîrbi.

Ştirea provoacă o enormă emoţie.

Desastrul din Italia

-- Mii de victime --

Roma. — Ziarul *Secolo* **dă primele amănunte despre o groaznică catastrofă, care întrece pe cea din 1909.**

Intre orele 8 şi 9 seara, s'a simţit în districtul Catania un cutremur de pămînt, care prin puternicele sale sguduituri, a făcut mii de victime.

Sunt numeroase sate, a cărora locuitori au dispărut cu toţii.

In satul Barania au dispărut 800 de locuitori; în satul Saralota 300.

La Mangolo sguduitura a fost atît de puternică, în cît un tren a sărit de pe şine. Mulţi călători au fost omoriţi.

In districtul Ochina cutremumurul de aseminea a făcut numeroase victime.

In spitalul din San-Marta zac numeroşi răniţi.

In districtul Arcenale cutremurul a pustiit sate întregi.

Secolo **arată că s'au început lucrările de salvare.**

D. A. D. Xenopol la Bruxella

Bruxella.—D. A. D. Xenopol, a ţinut aseară o conferinţă la Universitatea din Louvain. In astă-seară va vorbi la Universitatea din Bruxella, despre caracterul ştiinţific al istoriei.

D. Djuvara, ministrul Romîniei, a oferit un prînz în onearea d-lui Xenopol şi a d-lui general Hărjeu, care se află de asemenea în localitate.

Demisia unui general

Bucureşti.—Se afirmă, că d. general Pretorian şi-a înaintat demisia din armată, nemulţumit de faptul, că s'ar fi trecut peste drepturile sale, în ultima mişcare de avansare.

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

Capital 3.000.000.—
Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

5 odăi, *2 antreturi, bucătărie şi atenanse în etajul de sus. Ogradă spaţioasă, se închiriază de pe acum.*

Informaţii la proprietara, str. Sft. Andrei No. 3 în acele case, dela 8—10 dim. şi 2—5 p. m.

Se caută **o dactilografă care ştie limba română şi germană. A se adresa la ziar sub «Ţ. I. I.»**

Pari pentru vie, *de stear, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13. De asemenea* **una cameră** *mare.*

De Vînzare şi de Inchiriat

VILA „COSMA"

— DIN SLANICUL MOLDOVEI —

Cu 30 camere confortabil mobilate, instalaţie cu lumina electrică şi cu preţuri foarte reduse.

De la 1—25 Iunie şi de la 15—30 August preţul camerelor se reduc la jumătate.

Pînă la 1 Iunie angajamentele se fac la adresa d-lui Gh. T. Cosma, funcţionar la casieria Epitropiei Casei Sf. Spiridon sau Strada Săvescu No. 12 Iaşi, iar de la 1 Iunie la Administraţia Vilei în Slănic.

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele diu strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent care incă nu s'a închiriat. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9—11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI

şi — G U R A —

Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.

67 Str. Cuza-Vodă 67

N. V. LEONESCU

AVOCAT

Oarele de consultaţie 8—10 a. m. şi 5—7 p. m.

— Strada Asachi 10 —

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

Vânzătoare *specială în galanterie pălării şi încălţăminte doreşte post durabil. Bună condiţie şi garanţie morală şi materială.*

Adressa: I. Z. Vânzătoare
Poste-restante. Iaşi

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i-a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

25 % !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgie, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţiei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de imprumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în conbinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi rizicul de războiu contra plăţei unei taxă unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 166
(la astă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandeje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, rahitele, ankilozele etc. etc.

Farmacie. Sală specială. Moașă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate bolnavii. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi coriteii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea idustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mirzesca—Telefon No. 36.

ABONAMENTE

5 Un an . . 20 lei
6 luni . 10 lei
BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „
5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — TELEFON No. 36 —

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2163 - Marţi 29 April 1914

LOCUINŢE EFTINE

Se vede că un hîtru bun de glume, a pus în circulaţie ideia că statul, judeţele şi comunele, sunt datoare să procure locuinţe eftine funcţionarilor, ca această idee luată în serios prin organele de partide să-şi facă din ce în ce mai mult loc, să capete teren până ce a ajuns la alcătuirea unui proiect, care foarte uşor a devenit lege şi iată că statul va cheltui 30 milioane pe construcţiuni care să servească ca locuinţe eftine pentru funcţionari sau pentru muncitori.

Ideia în sine, ca statul să procure locuinţe, mi se pare nenorocită, pentru că ea ne duce fără tăgadă la întrebarea: pe cînd hrana, pe cînd îmbrăcămintea, pe cînd satisfacerea tuturor celorlalte nevoi ale omului funţionar sau muncitor?

Ideia ca statul, judeţele sau comunele să se ocupe de locuinţele, hrana, hainele şi celelalte nevoi ale omului funcţionar, pentru a concura sau pentru a combate interesele proprietarilor, comercianţilor, medicilor şi aşa mai departe, adică, interesele celorlalte clase sociale care numără pe funcţionari printre clienţii lor, mi se pare nu numai nenorocită, dar mi se pare ca un semn rău prevestitor de mentalitatea economică şi politică a păturei conducătoare din această ţară, care merge vădit cu paşi repezi şi în mai multe direcţiuni de odată, spre ruină.

Cei ce produc bogăţia în ţara aceasta să razimă pe concursul consumaţiunei interne. Exportul nostru fiind mărginit numai la articole ca, grîne, petrol, lemn de construcţie.

Proprietarii urbani contribue la creşterea veniturilor statului prin plata impositului funciar şi a zecimelor comunale şi judeţene, care la un loc, alcătuesc un imposit de aproape 17 sau 20 la sută asupra venitului imobilului.

Proprietarii urbani prin construcţiile lor, valorifică întreprinderile industriale de cărămizi şi cherestrea.

Valorifică munca braţelor şi a capetelor care fac şi execută planurile clădirilor.

Cu alte cuvinte, un întreg complex de interese sociale se leagă între ele şi toate la un loc, din munca lor, scurg către tesaurul public bogăţia, care-i dă puterea de a desvolta şi întreţinea instituţiile care-i asigură progresul.

A interveni statul, judeţele sau comunele pentru a paralisa, a anihila sau a reduce mijloacele de progres şi activitatea celorlalte clase sociale pentru a favorisa una sau două alte clase sociale ale căror rol în organismul statului, e important, nu tăgăduim, dar mai redus, mi se pare mie, cel puţin, greşit şi va avea consecinţe dureroase pentru viitor şi ca idee şi ca acţiune politico-economică naţională.

Dovadă că statul şi celelalte instituţiuni publice sunt răi apreciatori în materie economică, ne-o face cu prisos acţiunea lor în atîtea şi atîtea ocasiuni.

Rezultă deci că, ca principiu statul greşeşte atunci cînd ea asupra sa sarcina de a procura locuinţe fie scumpe sau eftine funcţionarilor săi, greşeşte ca calcule economice şi greşeşte ca creator de curente periculoase pentru viitor.

Dar să vedem, dacă de pildă, statul tinde a înfrîna o speculaţiune, dacă tinde a produce preţuri normale acolo unde speculaţiunea ar trece ori ce limită, sau macar ar trece peste limitele permise sau normale.

E vorba de scumpirea chiriilor, adică de scumpirea proprietăţilor urbane.

Această scumpire e justificată ori nu?

Cam cît ar trebui să fie renta ce se poate acorda capitalu'ui imobilizat în construcţiuni urbane? Până unde se duce speculaţiunea acestor capitaluri ca să se justifice intervenţia statului, şi să se noteze bine, nu o intervenţie care să producă o reacţiune în eftenire, ci o intervenţie, după părerea mea, fără sens, o intervenţie pur electorală, o intervenţie mai periculoasă ca multe altele, care au scăzut nivelul moral în această ţară.

Construcţiile urbane astăzi faţă cu preţul materialului de construcţie, faţă cu preţul lucrătorilor, faţă cu quota impositelor către stat judeţ şi comună nu produce o rentă anuală mai mare de 7 sau 8 la sută.

Or, o rentă de 8 la sută pentru un fond care are nevoe de întreţinere, pentru un fond care să distruge cu timpul, care are o durată limitată până la măsura că amortisarea în majoritatea casurilor se întîlneşte cu distrugerea, evident, nu e o rentă care să atingă nici pe departe cercul speculaţiunei scandaloase.

Americanii nu dau construcţiilor de cît o durată maximă de 50 ani. Dar pentru ca o construcţie să atingă acest maximum de durată, necesită costisitoare cheltueli de întreţinere care la rîndul lor reduc simţitor renta anuală.

La noi durabilitatea construcţiilor nu trece peste prevederile americanilor, ea în genere cade sub această durată.

Aceste consideraţiuni nu pot fi trecute cu vederea pentru că au cuvîntul lor hotărîtor în causă.

Statul construind imobile care să le închirieze eftin funcţionarilor săi, negreşit va perde din renta aferentă capitalului angajat în acele construcţiuni.

Cu alte cuvinte statul va face un sacrificiu de bani, sacrificiu periculos şi dăunător, căci va lovi în proprietari, va lovi in veniturile statului, judeţelor şi comunelor, creind uu curent periculos căci mîne dacă nu chiar azi, va trebui să se ocupe mai bine de hrana de cît de locuinţa acelor funcţionari muncitori.

Renta acelor 30 milioane ce va cheltui cu construcţiile, întreţinerea lor, perderea veniturilor, toate la un loc formează o respectabilă sumă anuală care ar putea cu mai mult succes veni în ajutorul acelor funcţionari muncitori, prin mijlocul sporului de salare, fără a se erige în concurent sprijinit de resursele ţărei în contra atîtor clase sociale.

Locuinţe eftine se vor acorda negreşit funcţionarilor mici, care sunt clienţii proprietarilor mici, deci nu vor influenţa asupra chiriilor otelurilor şi caselor mari de comerţ ca să se găsească cel puţin scuza că s'a lovit în bogataşi.

Ţara Romînească, judecînd după tendinţe, cată să fie locuită numai de saraci, căci cei bogaţi dau prilej Statului a stoarce banul saracului pentru a făuri arme contra bogaţilor.

Fără îndoială avem nevoie de o mare reformă care să aducă mari şi reale servicii ţărei, pregătind o pătură nouă, care să merite a fi cea conducătoare.

G. D. Şerban

NOTA ZILEI

Mine...

Din inima regiunilor petrolifere vine un anunciu matrimonial astfel conceput:

29 ani inteligent, drăguţ, bun, corect în toate, 270 lei lunar în industria petroliferă, avansare în viitor doreşte căsătorie fată cuminte drăguţă bună cu 5000 lei numerar sau o d-ră sau d-nă pînă la 34 ani indiferent celelalte toate, dară să aibă o dotă de la 30,000 lei numerar în sus pentru a'mi putea lua diploma de inginer de mine şi atunci voi avea o leafă mare şi posibilitatea de a'mi forma o avere».

Autorul acestei auto-biografii, prezintă şi viitoare conchide:

«daţi o descriere absolut foarte amănunţită despre persoana d-v, fisic, moral etc. şi suma dotei exact.»

C'o fi d-ră ori d-nă; c'o fi de 24 ani ori de 34, vorba autorului: «indiferent celelalte toate»—dar esenţialul este «dota exact». Candidatul ar dori ceva... mine şi anunciul a apărut, natural în «Minerva»...

POLITICE

Maiorescu contra Filipescu

In sfîrşit s'a produs un act public necesar. Ar fi riscat să spunem că e un act care pune capăt echivocului care a domnit şi domneşte încă, cu privire la intenţiunile şi părerile d-lui Titu Maiorescu faţă cu proiectele de reformă ale guvernului liberal.

Echivocul, zicem, continuă, pentru că telegrama d-lui Maiorescu, aşa cum o găsim redată în unele ziare de reportagiu, lămureşte prea puţin şi pare, cel mult, destinată a risipi întrucîtva atmosfera cu totul imposibilă în care conservatorii reacţionari au deschis sau au redeschis campania lor electorală. A începe o astfel de activitate sub impresia unanimă a ţării, că partidul este fără şef sau — mai rău încă! — condus de numeroşi şi diferiţi şefi. Cel puţin atîta concurs, un concurs *in extremis* nu putea să le refuze d. Maiorescu în schimbul avantagiului ce are de a sta în străinătate, departe de frămîntări.

Echivocul continuă, pentru că anumite expresiuni din „adeziunea" fostului prim ministru par de adreptul menite a infrîna expanziunile şi manifestările incoherente ale d-lui Filipescu, punînd în faţa patimei şi excesului deviza unui „program cu bună chibzuinţă".

Din aceste puncte de vedere textul telegramei d-lui Maiorescu — care nu-şi anunţă nici reîntoarcerea nici reîntrarea în acţiune — va mai da loc la discuţiuni, interpretări şi comentarii.

S'A IERTAT...

Fecunditatea scurtei seziuni pa lamentare a Revizuirii a fost extraordinară. Nu s'a votat numai legea incompatibilităţilor şi o sumă de alte legi de aceeaşi mare importanţă socială, dar în ceasul din urmă s'a depus şi votat încă una din acele legi de prevedere socială cari au menirea să armonizeze clasele diferite atît de adeseori în conflict: s'a votat propunerea făcută de ministrul comerţului şi industriei de a se ierta meseriaşilor datoriile către Cassa Centrală a meseriilor, fie provenite din cotizaţii lunare, fie din amenzi.

Nu ştim întru cît pentru aceasta era nevoie de votarea unei legi în ultimul moment. O simplă dispoziţie a direcţiuuii ori a consiliului Cassei Centrale ar fi fost deajuns.

Subt cele două guverne trecute, adecă sub ministeriatele d-lor D. Neniţescu şi N. Xenopol datoriile de aceste feluri au fost iertate în numeroase rînduri şi fără legi speciale, iertarea datoriilor fiind o simplă formalitate şi decurgînd din însăşi legea meseriilor care prevede neîncasarea cotizaţiilor pe timp de inactivitate. Una din erorile legei a fost tocmai că, fiind prea convingătoare, n'a putut să fie destul de lămurită şi conţine lacune, contraziceri şi obscurităţi, cu privire la epocile de lucru în special. E destul să ne gîndim numai la marea breaslă a lucrătorilor constructori—cuprinzînd vr'o zece categorii cel puţin şi care nu lucrează în lunile de iarnă. Şi aşa mai departe.

Executarea meseriaşilor pentru neplată; împlinirea amenzilor colosale prevăzută în lege ar fi o absurditate şi o imposibilitate de fapt, căci mii de meseriaşi ar urma să facă închisoare pentru neplata unor cotizaţii prevăzute într'o lege care trebuia să fie în interesul lor, pentru uşurarea lor.

Aşa dar o schimbare radicală a legei —lăsînd părţile ei bune, de pildă acele referitoare la fabrici unde organizarea se realizează într'adevăr prin legea meseriilor în chip avantagios; o schimbare în senzul de a se da autonomie corporaţiilor, iată ce au cerut meseriaşii, iar nu o iertare a unor datorii imaginare. □

Mici Polemici

„Viitorul" publică ilustraţiile barbaţilor politici conservatori, cari au căzut victime ale d-lui N. Filipescu în cursul vremei.

...Ar fi trebuit să figureze portretul d-lui N. Filipescu însu-şi.

*

După ziarul „Figaro" d. A. D. Xenopol ar fi venit la Paris să guste puţin repaos.

Dacă ilustrul nostru concetăţean era omul repaosului, nu ajungea membru al Academiei Franceze.

*

Aţi băgat de seamă? Conu Mitică Greceanu al nostru a fost pus primul pe lista oratorilor conservatori in Capitală.

...Să vorbească cel întâiu, ca să fie uitat mai de grabă.

*

Piesa d-lui V. Negruzzi «Frigurile electorale» se joacă în piaţa Unirii de cînd s'au anunţat noile alegeri.

Vor juca rolul lor în alegerile ce vin şi alte... piese.

*

Ghinionul urmăreşte preste tot pe bietul Bogdan-Ciupeşti.

Cassaţia i-a fixat acum şi recursul la... 13 lunie.

„Seara" se alarmează că liceul din Tulcea este un cuib de apaşi.

In acest caz e o concurenţă pentru ziarul lui Văcăreşti.

*

Un ministru al prezidentului mexican Huerta s'a sinucis, pentrucă nu-i s'a primit demisia.

...Iată o întîmplare care nu e de temut c'o să găsească imitatori în ţară la noi.

*

De ce persecută d. Al. Stroja pe d. Săndulescu în proză şi în versuri prin „Evenimentul"?

Pentru că n'a mai reabonat crişmarii, ca să fie operă de continuitate... politică.

ECOURI

Represiunea sterilităţii voluntare. - In general, în toate ţările se dă alarmă continuă împotriva sterilităţii. Sistemul de doi copii, generalizat aproape în toate oraşele de pe continentul european şi american tinde a se coborî şi la sate.

Alarma mare se dă în Franţa, unde graţie acestui sistem, deşi mortalitatea copiilor mici e redusă, populaţia se poate spune că a rămas aproape staţionară. Creşterea ei de 100000 indivizi la 36 milioane, în ultimul deceniu, e infinit de mică, şi jumătate din această creştere e datorită imigraţiunei străinilor.

Lupta e pornită de mult în Franţa împotriva acestei pacoste naţionale care e sterilitatea voluntară. Şi oamenii inimoşi au intemeiat ligi, sau scriu cărţi crude cari să deştepte grija de viitorul naţiunei care se stinge, văzînd cu ochii, în chip voit.

Iată de pildă o carte a lui Georges Rossignol: «Un pays de célibataires et de fils uniques, apărută acum într'o ediţie nouă, refăcută şi care expune partea socială, ştiinţifică şi anecdotică din problema Sterilităţii în Franţa.

OAMENI ŞI LUCRURI

CINEMATOGRAF

Poate fi privită mişcarea femenistă modernă ca o adevărată mişcare politică de care, fatalmente, se va ţinea seama din ce în ce mai mult în societatea unde—după expresia fericită a lui Paul Hervieu —domneşte «La loi de l'homme»?

Se cunoaşte experienţa făcută în Paris şi în unele centre din Franţa cu prilejul alegerilor recente.

Din iniţiativa unui mare ziar s'au organizat birouri electorale pentru femei. Toată populaţia femenină a obţinut dreptul şi a fost invitată să iee parte la vot,—obiectul „alegerei" fiind o mare demonstraţie în favoarea emancipării politice a sexului frumos.

Participarea n'a fost insă nici unanimă, nici generală, nici macar convingătoare. In birourile ziarului care a pus la cale demonstraţia au votat 6755 femei, iar în tot Parisul au votat 16819, marea majoritate a voturilor fiind exprimate în straturi populare şi muncitoare, probabil sub înrîurirea culturei socialiste a... bărbaţilor. Pe alocurea chiar femeile şi-au trimis bărbaţii să voteze în locul lor. Asemenea mici epizode sunt menite să fie păstrate de aparatele şi pînzele cinematografice drept argumente în contra revendicărilor femeniste.

In atari condiţiuni, se înţelege, ar fi riscat să se vorbească de entuziasmul unei mişcări femeniste, cel puţin pentru timpul de faţă. Totul se petrece încă în proporţii de cinematograf, afară, poate, de excesele sufragetelor engleze.

Dar sunt oare şi acolo mai mult întîmplări de suggestie vanitoasă.

Bunăoară mica relaţie pe care o dau ziarele, în felul următor:

Acum cîteva zile poliţia londoneză fu ridicată în picioare de faptul că un automobil mare conţinînd vre-o douăsprezece femei cu aer grav, de sufragete, se oprise în faţa casei primului ministru englez Cînd păzitorii oridinei publice vrură să le aresteze li se comunică cum că acele femei nu erau de cît artiste de cinematograf—cari vor să simuleze pentru o casă mare de filme un atac al sufragetelor engleze faţă de primul ministru.

Poliţiştii întrebară atunci pe primul ministru dacă permite aceasta. Răspunsul fu negativ.

Credem şi noi... D. Asquith şi alţi miniştri englezi au avut de îndurat destule atacuri serioase şi contondente din partea unor sufragete adevărate şi au cuvînt să se teamă pînă şi de pseudo-sufragete.

Dar este oare numai aspect cinematografic în această mare şi stranie agitaţie care emigrează din Anglia către continentul european?

Rodion

Chestia agrară şi instanţele judiciare

Lucrarea publicată de distinsul nostru amic, d. V. Cireş, în coloanele acestui ziar, cu privire la legea rurală şi la interpretarea art. 132 din Constituţie, a fost mult apreciată de cetitorii noştri şi de oamenii competinţi.

Această lucrare fiind apreciată şi de d. profesor D. Alexandrescu, Decanul facultăţei de drept, reproducem cu plăcere, în numărul de astăzi al Opiniei, această frumoasă prefaţă, care va apare în fruntea lucrărei d-lui Cireş, trasă în broşură.

Prefaţă

Chestiunea agrară este la ordinea zilei. In curînd Camerele constituante vor avea a dezlega această problemă socială, dela care atîrnă, în mare parte, viitorul nostru economic.

O lucrare asupra legilor rurale şi asupra modului cum aceste legi au fost interpretate de doctrină şi de jurisprudenţă, nu poate deci să fie decît bine venită, mai cu seamă atunci cînd această lucrare este rezultatul unei munci conştiincioase şi nu urmăreşte decît binele obştesc.

In acest scop d. *V. Cireş*, un distins fost elev al facultaţei noastre de drept, şi-a luat sarcina, pe care, trebue s'o recunoaştem, a dus-o la bun sfîrşit, de a studia diferitele legi rurale care s'au succedat până la revizuirea Constituţiei din 1884.

Atît legea din 1864 cît şi Constituţia din 1866 (art. 133) au decretat, cu drept cuvînt, inalienabilitatea pămînturilor rurale.

Până la 1884, este necontestat că ţăranul nu-şi poate înstrăina pămîntul său decît unui sătean neînproprietărit sau Comunei.

Dela 1884 încoace, data revizuirei Constituţiei, chestiunea devine însă controversată şi unele tribunale şi Curţi de Apel interpretînd art. 132 din Constituţia actuală, pun în principiu că pămînturile rurale au devenit nealienabile *chiar între săteni.* Un nou sistem, acel al nealienabilităţei absolute, ar fi succedat deci sistemului primitiv, după care pămînturile rurale erau scoase din comerciu numai în mod relativ.

La 1891, chestiunea se prezintă pentru prima oară înaintea Curţei de casaţie, cu ocazia unui proces judecat de Curtea din Iaşi, şi instanţa supremă decide că art. 132 din Constituţie n'a înţeles a schimba sistemul admis până atunci, ci a păstrat nealienabilitatea relativă, aşa cum o făurise legea rurală din 1864, şi de la acea dată jurisprudenţa Inaltei Curţi n'a mai variat, iar instanţele de fond, încetul cu încetul, au primit şi ele această idee supunîndu-se jurisprudenţei Casaţiei, spre a nu mai vedea deciziile lor casate, aşa că astăzi chestiunea aproape nu se mai discută.

Toate aceste ni le arată foarte bine autorul monografiei de faţă, într'un stil clar, concis şi atrăgător.

Avînd şi noi altă dată ocazia de a examina această chestiune, căreia autorul îi dă, cu drept cuvînt, numela de controversă celebră *(la famosissima questio)*, ne-am raliat la jurisprudenţa Curţei supreme.

Dl. Cireş întrebîndu-se unde este adevărul, ne arată că jurisprudenţa Curţei de casaţie este greşită şi contrară regulelor de interpretare a legilor, susţinînd cu multă convingere că pămînturile sătenilor sunt astăzi nealienabile în mod absolut şi că toate înstrăinările consimţite de ei dela 1884 încoace şi consfinţite de justiţie, sunt radical nule.

Chestiunea este gravă şi merită să fie discutată mai de aproape, aşa cum a discutat-o cu multă competinţă, autorul acestei lucrări.

El examinează toate hotărîrile importante ce s'au dat în această privinţă pînă şi părerile judecătorilor care au remas în minoritate, fie într'un senz sau altul, găsind argumente puternice spre a răsturna doctrina inalienabilităţi relative, preconizată de jurisprudenţă.

Din toate părţile lucrărei sale, cea mai importantă este, de bună seamă, acea consacrată dezbaterilor Constituantei.

Gustaţi

Ciocolata NESTLÉ

FABRICATĂ CU LAPTE

Neîntrecută în calitate

— De vînzare pretutindeni. —

Fostul ministru al justiţiei de atunci, N. Voinov, şi fostul ministru de domenii, Câmpinianu, precum şi mulţi alţi oratori, s'au pronunţat, în adevăr, în mod categoric, în senzul inalienabilităţei celei mai absolute, pentru ca pămînturile date ţăranilor să nu se întoarcă la foştii proprietari *sau la cei mai deştepţi ori la cei mai şireţi dintre ei* (adecă dintre ţărani) Acestea sînt propriile cuvinte ale Ministrului Voinov, în urma cărora discuţia s'ia inchis, iar proiectul a fost luat în consideraţie în unanimitate, afară de un singur vot, acel al lui G. Panu.

Am cunoscut toate aceste dezbateri, însă nu ne-am oprit niciodată la ele, şi avem curajul să o spunem că aceasta a fost o greşală. Mărturisim, deci, că argumentele, aşa cum le-a expus fostul nostru elev, d. *Cireş*, ne-au cam sdruncinat în convingerea noastră de altă dată, şi că dacă am avea astăzi ocazia de a ne pronunţa asupra aceleiaş chestiuni, ca judecător, am cam sta pe gînduri.

Şi acum, pentru a conchide, ne întrebăm: Ce va face legiuitorul viitor, Constituanta de mîne, şi ce este bine să facă astăzi cînd fiecare ţăran îşi va avea ogorul său?

Credem, împreună cu autorul acestei lucrări, că dacă a sosit momentul mult aşteptat ca să chemăm pe sătean la viaţa cetăţenească, nu este încă venit momentul de a-l scoate de sub tutelă, în privinţa pămîntului ce i se va da. Acest pămînt trebue să rămîie inalienabil încă un timp nedeterminat, şi înţelegem inalienabil în mod absolut. In orice caz, legiuitorul constituant este dator să spue în termeni clari şi precişi soluţia ce a înţeles să primească, pentru ca într'o chestiune atît de vitală, să nu mai fie loc la discuţii.

Apoi, pe lîngă aceste două lucruri: pămînt şi dreptul la vot, ce ţara va hotărî săteanului, mai suntem încă datori să-l facem să-şi iubească moşia, să iubească şcolele şi biserica, să-l punem în contact cu oameni care să-l sfătuiască numai la bine şi să-l facă să priceapă că nu este suficient ca el să munciască numai cîte-va luni pe an, iar alcoolul, care-l ofeleşte, să nu mai fie băutura lui de predilecţie. Numai asttel marea şi frumoasa operă, întreprinsă de guvernanţii noştri, va ff desăvîrşită şi generaţia actuală va avea drept la bine cuvîntarea a cîtorva milioane de suflete.

Iaşi, 23 Aprilie 1914

D. Alexandresco.

INFORMAŢII

D-nii Membri ai comitetului executiv al Partidului Conservator-Democrat, sunt rugaţi a se întruni Marţi 29 Aprilie a. c. ora 5 p. m. în localul Clubului din Piaţa Unirei.

Studenţii otomani, vor sosi în ziua de 6 Mai la Constanţa, de unde vor porni direct spre Iaşi.

In acest scop studenţii ieşeni s'au întrunit eri în Aula Universităţii pentru a lua măsurile de primire ce se va face studenţilor otomani.

S'au luat şi în Bucureşti mai multe dispoziţiuni pentru a li se face o primire frumoasă.

De aici vor pleca la Bucureşti unde vor azista la desfăşurarea sărbărilor de 10 Mai.

Tablourile de capacitate şi de orele vacante întocmite de direcţiunea învăţămîntului superior şi secundar, din ministerul instrucţiunei publice, vor fi publicate, zilele aceste, în «Monitorul Oficial»

In ziua de 10 Octombre se va ţine examen pentru ocuparea locurilor de institutoare şi maestre la şcolile de gospodărie.

Pentru specialităţile spălătorie, calcat şi bucătărie, examenul se va ţine în ziua de 16 Octombrie.

In ziua de 2 Mai, secretarii Camerilor de Comerţ din ţară, vor avea o conferinţă, la Camera de Comerţ din Bucureşti, asupra modificărilor ce sunt strict necesare să se aducă legei de organizare a instituţiei pe care ei o reprezintă.

Comemorarea lui Vasile Conta.—Implininduse 32 ani de la moartea marelui cugetător moldovan Vasile Conta, societatea de cultură pozitivă, de sub conducerea d-lui d-tor P. Zosin, a făcut ieri un pelerinaj la mormîntul lui Conta de la cimitirul «Eternitatea».

In afară de familia lui Conta şi de membrii numitei societăţi, au mai participat un mare număr de intelectuali din localitate

Participanţii s'au întrunit în Piaţa Unirei de unde au pornit în corpore la cimitir.

Festivitatea comemorărei a început la ora 10 a. m.

D. *C. R Ghiulea* relevă iniţiativa lăudabilă a Societăţii de Cultură Pozitivă şi a d-lui doctor Zosin, de a cinsti memoria oamenilor mari ai Moldovei. Discută valoarea morală şi socială a unei astfel comemorări şi, în special, a lui Vasile Conta care prin cugetarea lui ne-a croit drumul unei superiorizări a vieţii sociale.

D. *d-tor P. Zosin* constată că un număr, din ce în ce mai mare, de iaşani se ridică către o viaţă de conştiinţă şi îşi găsesc o datorie şi o mulţumire de a comemora marile figuri ale poporului nostru.

Oratorul, în frumoase cuvinte, fixează punctele principale din opera lui Conta şi sublinieazǎ valoarea reală, a scrierilor filosofului moldovan, pentru o unitate a traiului omenesc.

*

După terminarea cuvîntărilor, s'au mai vizitat mormintele lui M. Kogălniceanu, I. Creangă, V. Adamachi şi Miron Pompiliu.

Asistenţa s'a împrăştiat la ora 11 şi jum.

D. Ion I. Mircea, actual secretar-arhivar cl II-a în cancelaria plăşei Copou a fost înaintat la clasa I-a în aceaşi funcţiune.

D. Const. Tabacaru, notar provizor clasa II-a la comuna Coarnele-Caprei, a fost transferat în aceaşi funcţiune şi grad la comuna Cucuteni, în interes de serviciu.

D. Gh. Atanasiu, uotar la Cucuteni a fost transferat la Coarnele-Caprei.

Trenul No. 121 Iaşi—Podul Iloae, a tăiat o vită marc cornută a lui Ion Chilban din Podul-Iloae.

Se fac cercetări.

D-ra Elena Vasilescu suplinitoare la şcoala de băeţi No. 2 din localitate, şi d-na Eliza Gh. Vasiliu, institutoare la şcoala de fete No. 10, au fost detaşate una în locul alteia.

Se aduce la cunoştinţa şcoalelnr urbane şi rurale că orarul de vară va fi tot cel din anul trecut.

Toate şcoalele care au schimbat orarul sînt obligate să revie la orarul vechi.

«Monitorul Oficial» publică următoarea lege privitoare la stîngerea urmărării rămăşiţelor provenite din cotizaţii şi amenzi, pentru nelipirea timbrelor asigurărilor muncitoreşti pentru meseriaşi:

Art. unic.—Rămăşiţele din cotizaţiuni şi amenzile pentru nelipirea timbrelor de asigurări muncitoreşti, cari au fost date în urmărire pînă la 1 Aprilie 1914, potrivit art. 129, 233 şi 234 din legea pentru organizarea meseriilor, creditului şi asigurărilor muncitoreşti, sunt stinse şi urmărirea lor încetează.

Cotizaţiunile cari au fost constatate de organele Casei centrale cu ocazia preschimbărei cărţilor chitanţe, la începerea exerciţiului financiar curent, ca întîrziate pe ultimele şase luni ale exerciţiului trecut, adică de la 1 Octomarie 1913 încoace, precum şi amenzile care vor fi fost şi vor fi hotărîte de Casa centrală după 1 Aprilie 1915 vor continua a fi urmărite potrivit legei pentru organizarea meseriilor, creditului şi asigurărilor muncitoreşti şi legei de urmărire a contribuţiunilor Statului.

Ministerul instrucţiunei publice a primit demisia d-lui Gh. Mitru din direcţiunea gimnaziului „Alexandru cel Bun". Credem a şti că va fi numit d. Sporea în locul d-lui Mitru.

D. Agricola Cardaş a fost numit conferenţiar de zootechie pe lîngă facultatea de ştiinţi a Universităţii locale.

Conservatorii din localitate anunţă pentru 5 Mai, prima întrunire publică, în Iaşi.

Universitare.—Pentru Sîmbătă la ora 5 p. m. fusese convocat senatul universitar pentru alegerea a trei domni profesori dintre cari ministerul să numeas că unul în locul vacant din comisiunea pentru judecată a corpului didactic superior.

D. rector al Universităţii neputînd lua parte la această şedinţă, senatul universitar a fost convocat pentru mîne Marţi ora 5 jum. p. m.

— Examenul de docenţă în folulorol şi etnografică balcanică al d. Pericle P. Papahagi va avea loc Vineri 2 Mai orele 10 a. m. cu proba coloquium.

— D. profesor V. Dimitriu va continua cursul de drept comercial maritim de la doctorat, Miercuri 30 Aprilie ora 5 jum. p. m.

Acest curs va fi urmat şi de studenţii de la licenţă.

D. M. Berceanu va începe cursul Vineri 2 Mai, orele obişnuite.

— Astăzi la ora 4 jum. p. m. începe cursul de istoria doctrinelor Economice.

«Monitorul Oficial» de Sîmbătă 26 April, publică graţierile şi reducerile din osînda gradelor inferioare, condamnate pentru abateri dela codul justiţiei militare.

Cu inceperea anului şcolar 1914—1915, ministerul instrucţiunei publice nu mai îngăduie depunerea de examene celor pregătiţi în particular pentru şcolile de arte frumoase, conservator şi profesionale.

Cei ce-au urmat astfel pînă acum trebuesc să se înscrie regulat pentru a putea beneficia de diploma de absolvire.

Direcţia C. F. R. a înfiinţat pe ziua de 1 Mai a. c. circumscripţia n-rul 66 medicală cu reşedinţa în Iaşi, modificînd circumscripţiunile medicale n-rul 45 şi 47 după cum urmează.

Circumscripţiunea n-rul 66 cu reşedinţa la Iaşi, va cuprinde Iaşi exclusiv—Bîrnova exclusiv—Ungheni inclusiv.

Circumscripţiunea n-rul 47, cu reşedinţa la Iaşi, va cuprinde: Inspecţia 6 Mişcare, 6 Tracţiune, 6 Intreţinere, staţiunea şi depozitul de maşini Iaşi.

Sîmbătă după amează toate şcolile primare din localitate au făcut o excursie pînă la Galata.

O crimă odioasă.—Un fapt divers întîmplat acum un an şi jumatate. Fetişcana Varvara A. Petrei, în vrîstă de 18 ani, din comuna Ţiganaşi a încetat din viaţă într'o zi de sfîrşit de toamnă. Moarta a fost îngropată fără nici o bănuială.

Trecînd un an şi jumătate, se primeşte un denunţ care, urmat de cercetări, stabileşte că fata fusese ucisă de tatăl său Gh. a Petrei din satul Probota.

Sinistrul criminal a fost arestat.

Ieri s'a procedat la desgroparea şi autopsia cadavrului, în prezenţa d-lui procnror.

Noutăţi apărute: „Flacăra" cu un număr consacrat Expoziţiilor de pictură.

— «Noua Revistă Romînă» cu un sumar bogat şi cu o nouă serie de articole consacrate plagiatului.

— «La Revue Roumaine» sub direcţia d-lui Caion.

In grădina Zimbru a avut loc aseară o serbare, dată de cercul inginerilor.

Eri a avut loc înmormîntarea rămăşiţelor pămînteşti ale regretatului Th. Bonciu.

Joi 1 Mai şi în cele două zile următoare se reprezintă în sala Circului Sidoii marele film: O călatorie in ţara sfîntă. Sunt redate în aceste vederi interesante întreaga călătorie chiar de la începutul ei, plecarea din Constantinopole spre Ialta şi apoi escursiunea în toate regiunile şi locurile importante ale pămîntului sfînt. Apar înaintea spectatorilor Coloniile, şcolile, giminaziul, seminarul, viaţa evreiască în Palestina, culesul portocalilor, cultivarea viilor, fermele, Mormintele vechi, Erusalimul antic şi modern Marea moartă şi Jordanul etc. etc. Totul este fidel înregistrat de cinematograf de cătră o societate de operator-escursionişti şi redat exect cu o absolută conştinciozitate.

Prima reprezentaţie are loc la Matineul de Joi 1 Mai a. c. în sala Circului Sidoli şi în seara aceleaşi z le la ora 9.—Biletele de intrare pot fi procurate depe acuma la Cassa Circului Sidoli.

Convorbire cu d-na Mariora Voiculescu

Cîteva impresii din Iaşi.—Pavajul Copoului.—Publicul ieşan. Planuri pentru viitor.—

Eri după amiazi, după sfîrşitul matineului de la Teatrul Naţional, am avut prilejul fericit să stau cîteva clipe de vorbă cu marea noastră artistă, d-na Mărioara Voiculescu.

Era fermecată de primirea entuziastă, caldă, pe care i-o făcuse publicul ieşan şi aflînd că sînt gazetar, îmi zise:

— Te rog să mulţumeşti din toată inima, din parte-mi, ieşenilor, pentru afecţiunea ce-mi arată şi pentru căldura cu care mă primesc. Aveţi un public ales, foarte înţelegător de teatru şi e o adevărată plăcere să joci în faţa lui...

— Dar Iaşul, ca oraş, cum vă place?

— *O, e foarte drăguţ şi interesant. Şi Copoul e fermecător. Aveţi împrejurimi minunate, pe care Capitala nu le are.. Dar.... aveţi şi un lucru îngrozitor, la Copou: un pavaj mizerabil... Gropile din partea carosabilă a „şoselei" d-v sînt adevărate prăpăstii!... Din fericire, lucrul acesta se poate repara foarte uşor,—după Constituantă, adaose răzînd frumoasa artistă.*

*

Nu mă putui opri, în cursul acestei convorbiri, de a nu reproşa d-nei Voiculescu scurtimea şederei sale în Iaşi.

— Numai trei zile, cînd publicul nostru vă iubeşte atît de mult!

— Nu e vina mea. Stagiunea am terminat-o tîrziu la Bucureşti şi deja turneul acesta îl facem într'un timp cam nepotrivit, cam avansat... In schimb, vă făgăduesc că voiu reveni la toamnă şi sper că veţi fi mulţumiţi de spectacolele ce vi le voiu da atunci...

— Cum? Veţi reveni la Iaşi, la toamnă? Dar prin ziare se spune că desfiinţaţi trupa, că vă retrageţi din teatru, şi tot soiul de...

— *De... bazaconii! Nu numai că nu mă retrag din teatru—aş fi o ingrată dacă aş face-o acum!—dar am planurile cele mai frumoase pentru viitor... Mă vei ierta,—nu-i aşa?—că nu ţi le spun d-tale acuma... Dv., gazetarii, sînteţi mai indiscreţi de cît femeile! Te încredinţez însă că, în loc de a desface trupa, o voiu mări, voiu cîştiga, sper, colaborarea unor elemente de seamă şi vom juca, de la toamnă încolo, repertoriul cel mai variat şi pasionat!... La timp veţi afla lucruri interesante...*

*

Convorbirea ar mai fi continuat,—e atît de agreabil să stai de vorbă cu această minunată artistă şi femee adorabilă!—dar cîteva doamne din elita ieşană care se anunţau, m'au făcut să mă retrag,—cu părere de rău...

«Opinia» e fericită că, cea dintăi, poate anunţa admiratorilor Mărioarei Voiculescu aceste veşti cari vor bucura pe toţi.

Trupa d-nei Voiculescu serbează în toate serile adevărate triumfuri în oraşul nostru. Cele trei prime reprezentaţii date pînă astăzi în sala teatrului naţional, au avut un succes absolut. Afară de directoarea trupei, d-na Voiculescu, al cărei mare talent este de mult consacrat, iaşanii au avut prilejul şi mulţumirea de a găsi în d. Radovici un artist excelent, unul dintre cei mai buni artişti ai ţărei.

In acelaşi timp au regăsit talentul mult perfecţionat al unei artiste iaşane, d-na Wecera Ionescu şi au urmărit cu interes pe tînărul P. Bulandra angajat pentru viitoarea stagiune teatrală a Iaşului.

D. dr. Moţoc a fost delegat de Cassa medicală pentru consultaţiuni la fabrica „Textila".

Dl. dr. Emil Gheorghiu, inspector al Casei Centrale. a inspectat corporaţiile din localitate.

Pentru direcţia tramvaiului.— Au început căldurile şi în tramvaele noastre te axfixiezi de năduşala ce domneşte în ele, căci n'avem vagoane de vară. S'ar putea face, ca tot aceste vagoane să ţie răcoare şi fără a fi curent de aer, de care se tem toate cucoanele noastre. In Bucureşti, Galaţi şi Brăila, direcţiile fac ca tramvaele electrice, vara, să aibă un geamlîc în faţă şi unul în dos, iar părţile laterale sunt deschise. La noi s'ar putea face tot aşa: *uşile dinainte şi de dinapoi să fie închise, iar toate geamurile laterale să fie deschise, din dreapta şi din stînga.*

Cu o mică cheltuială ar trebui schimbate obloanele de lemn, cari atrag multă căldură, iar în locul lor să se aşeze perdele de doc, cum există în cele trei oraşe mai sus citate.

Cu puţină bunăvoinţă direcţia tramvaiului ar putea să facă această reformă şi va avea recunoştinţa întregului public.

Cu trenul de 9.05 m. Mitropolitul Pimen a plecat aseară la Bucureşti.

Aflăm cu plăcere că Duminecă a avut loc căsătoria religioasă a d-lui Gh. Cavrilescu, grefier la Curtea de Apel s. II, cu d-ra Ana Alexandrescu.

Felicitările noastre.

La epitropia sf. Spiridon a început azi concursul de interni de spitale, înaintea comisiunei compusă din d-nii d-tori Jianu, Possa şi Anghel.

Iată noul program de astă-seară Luni 28 April al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli:

Răzbunarea Giovanei sau Curajul unei femei, sentimentală dramă modernă în 3 acte. Măreaţa desfăşurare cu duioase scene şi trăgic deznodămînt. Scenariu originar; interpretare sublimă, datorită celor mal distinşi artişti dramatici ai scenelor străine.

Frumoasa casieriţă, scene comice.

Cine fuge după doi epuri, scene foarte humoristice.

Dacă nu ne însurăm, ne omorîm, scene comice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă poimîne Vineri: Inimi sfăşiate, piesă în 3 acte.—Prince are o măsea stricată, comedie interpretată de simpaticul humorist parizian.

Joi 1, Vineri 2 şi Sîmbătă 3 Mai a. c.: «O CĂLĂTORIE IN ŢARA SFÂNTĂ».

In curînd:

„Copii căpitanului Grant", după romanul lui Jules Verne—"1793" de Victor Hugo — «Marie Tudora" de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

In ziua de 4 Mai, vor avea loc conferinţele administrative ale notarilor şi administratorilor de plasă din judeţul nostru.

Intrunirea aceasta va avea loc în sala şcoalei Asachi şi va fi prezidată de d. Petru Fîntînaru, prefect de judeţ.

Diverse întîmplări

— In strada Fîntînilor nr. 11 s'a constatat azi un caz de anghină difterică.

— O ceartă care a degenerat în bătae s'a iscat în str. Ciric între Gh. Alexa nisipar, Dumitru Cosma factor poştal şi Gh. Cosma casap Acesta din urmă a fost lovit cu un cuţit la cap şi la mîni. Numitul a fost transportat la spitalul Paşcanu.

— Aseară la ora 9 s'au aprins gunoaele de lîngă podul de fer de peste Bahlui.

Din cauza flacărilor mari ce se ridicau în sus, s'a crezut un moment în oraş că arde moara situată în acea parte.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

ULTIME INFORMAŢII

La tribunal s'a depus azi buletinele candidaţilor liberali pentru colegiul I de Cameră.

Candidaţii sunt d-nii Ath. Gheorghiu, Georgel Mîrzescu şi Grigore Dimitrescu.

Administraţia comunală a numit o comisiune, compusă din d-nii Al. Cottescu, Sergi Carcalechi şi Zahariade, pentru recepţia lucrărilor executate pentru aducţiunea apei.

Comisiunea se va întruni la 5 Maiu.

Comitetul executiv al partidului liberal din localitate, a fost convocat pentru astăzi, la orele 6 după prînz.

Tot pentru astăzi, la orele 9 seara, membrii clubului liberal sunt convocaţi în adunarea generală, avînd a lua cunoştinţă de lista de candidaţi şi de membrii noi admişi.

In cursul săptămînei trecute, a avut loc, la ministerul de instrucţiune, o consfătuire de profesori ai şcoalelor de Bele-Arte, cu privire la expoziţiile oficiale, ce urmează să fie organizate la toamnă în Bucureşti şi Iaşi.

Intre alţii, d. Simionescu, secretar general al ministerului de instrucţiune, a susţinut ca expoziţiile din Bucureşti, să fie prezidate, pe lîngă directorul şcoalei de Bele-Arte din Bucureşti şi de directorul şcoalei de Bele-Arte din Iaşi. Aceasta pentru a stabili o mişcare comună între artiştii din Bucureşti şi Iaşi, atît de dorită pentru prosperitatea artei.

Propunerea aceasta n'a fost admisă— cum iera şi de prevăzut.

Consiliul Comunal, în şedinţa sa de eri, a ales ca primar al oraşului pe d. Georgel Mirzescu, în locul d-lui Triandafil demisionat.

In cuvîntarea sa de mulţumire, d. Mîrzescu şi-a luat angajamentul de a pune în aplicare convenţia cu societatea tramvaiului, pentru prelungirea liniilor de tramvai la Copou, Buciumi şi Nicolina.

După cum suntem informaţi administraţia comunală va face ca lucrările pentru prelungirea linii de tramvai să înceapă cît mai curînd.

Se zice că d. Grecianu a propus d-lui Carp, să-i susţie candidatura la Iaşi.

Şi iarăşi se zice că d. Carp a acceptat propunerea.

Succesul desăvîrşit al artistului Const. Radovici în reprezentaţiile date în oraşul nostru au amintit odată mai mult pierderea iaşanilor ce foloase mari ar fi adus teatrului iaşan angajarea acestui artist ca director de scenă după cum era vorba acum cîţiva ani.

Dar, întocmai ca în drama de aseară d. Radovici — falşul doctor Hans — a fost denunţat atunci de către Zoilii şi Dragomirii noştri că nu are diplomă, chiar dacă are talent. Şi angajamentul nu s'a făcut, spre paguba laşului.

D. G. Diamandy, directorul general al teatrelor, într'un interviev acordat ziarului «Comedia» zice că trupa teatrului naţional din Bucureşti, va fi împărţită în patru O parte va juca la teatrul din Capitală, o parte la teatrul modern, o parte în provincie, iar ultima va juca la sate. Intrebat ce o să fie cu societăţile dramatice din Iaşi şi Craiova, a răspuns că în toamnă, printr'o lege specială, se vor desfiinţa aceste două societăţi; artiştii din aceste două teatre, cari o se corespundă cerinţelor, vor fi alipiţi de societatea dramatică din Capitală, iar cei nechemaţi vor trece la pensie, sau vor fi eliminaţi.

Din toate aceste trei societăţi se va forma o trupă mare, care va face rotaţii în oraşele mai mari din ţară şi dacă s'ar putea, în Ardeal, Bucovina, Basarabia, etc.

Despre intenţia d-lui Diamandy, noi am avut în «Opinia» de la 4 Ianuar a. c., un articol care prevede ce o să facă acuma.

Eri la ora 6, a avut loc la Biserica Banu, căsătoria religioasă a d-lui Mihai Botez cu d-ra Sofia Enghel.

Mine Marţi după amiază, d-na Marioara Voiculescu va pleca cu automobilul la Botoşani, unde începe, în aceiaş seară, la teatrul Popovici, un ciclu de trei reprezentaţiuni cu compania d-sale dramatică.

Iată ordinea spectacolelor de la Botoşani: Marţi 29 Aprilie, *Capcana*, Mercuri 30 Aprilie, *Şarlatanul* în care Radovici are o creaţiune de actor mare şi Joi 1 Mai *Cînd n'oi mai fi!* (après moi).

N'a mai ramas nici un bilet.

Inaintea comisiunei, formată din d-nii dr. Riegler, dr. Possa şi dr. Apotecher, au avut loc astăzi concursul de externi pentru spitalele Spiridoniei.

Au reuşit cu succes studentele şi studenţii in medicină, Cernătescu Florica, Popa Dimitrie, Popescu Dimitrie, Casanova Cezare, Florescu Ion, Balif Leon, Steriescu Georgeta, Ecaterina Strat, Oprescu Gh. şi Gheorghiu Ion.

Judiciare.—Curtea de apel s. II a condamnat pe Lupu Spaisman la o lună închisoare corecţională şi o mie lei despăgubiri civile către d. Anton Arion pentru delictul de abuz de încredere.

— De aceiaşi curte a fost condamnat inculpatul Iancu Broder la 2 luni închisoare pentru bancrută.

— Inculpaţii Scarlat Cirlig, Dare Petru şi Donea I. Popa au fost condamnaţi la 15 zile închisoare corecţională pentru furt.

— Curtea a condamnat pe Ion Scarocea la 15 zile închisoare pentru înşelăciune.

Distribuirea medaliei «Avîntul ţării» la Podul Iloaiei. — Ieri la oarele 9 a. m. s'a împărţit medalia «Avîntul Ţării» la complectaşii, rezerviştii şi miliţienii din regiunea Podul Iloaei.

Incă de dimineaţă sătenii de prin comunile vecine, vre-o 4000 la număr, îmbracaţi în haine de sărbătoare, cu goarnele în frunte şi steaguri au sosit pe platoul din apropierea oraşului Podul-Iloaei şi s'au aşezat pe doua rîndurie. cu primarii respectivi cu eşarfele încins La ora 9 soseşte reprezentantul armatei, d. Maior Virgil Dumbravă, apoi administratorul de plasă, primarul din Podul Iloaei şi alte notabilităţi.

Solemnitatea a fost impozantă.

S'a început oficiarea unui serviciu divin, de către preoţii din oraş.

După aceia d. maior Dumbravă în numele armatei le aduce salutări şi le adresează cuvinte următoare:

Copii ai Romîniei

Anul trecut, patria mamă a făcut apel la fii ei, contra unui duşman care se ridicase pe dreapta Dunărei nesocotind dreptele ei cereri, a'ţi răspuns cu un entuziasm şi cu un avînt care a uimit o lume întreagă şi-n special a înlemnit pe Bulgari, care fără macar să tragă un foc de puşcă au cerut pace dîndu-ne ce pînă atunci nici nu voiau să audă.

In amintirea acelor zile glorioase ţara a înfiinţat medalia «avîntul ţărei» care o pune azi pe pieptul viţejilor ei fii.

Faptele voastre a întărit creditul ţărei peste hotare şi fiţi mîndri că gloria romînească a trecut peste nouă ţări şi nouă mări. Dar legănările acestei glorii nu trebue a ne adormi ci veşnic deşteptaţi la un nou întîmplător apel săriţi cu aceeaşi inimă cu acelaş avînt şi încrezători în conducătorii voştri, fiţi sigur de noi succese, noi glorii, dovedind încă odată ca şi strămoşii voştri zicătoarea: «un popor care ştie să moară are dreptul să trăiască».

Trăiască patria romînă.

Trăiască marele căpitan regele Carol.

Trăiască augusta lui familie.

Au mai ţinut cuvîntări patriotice d-nii Petrea, administratorul plăşii, învăţătorul Rota, Casian.

In urmă s'a făcut defilarea tuturor celor acolo strînşi, fiecare comună cu gorniştii, primarul a trecut pe dinaintea reprezentantului armatei în urale. Cooperativa din Podul Iloaei a pus la dispoziţia celor acolo adunaţi cîte o jumatate pîne, iar sucursala Băncii laşilor a donat 50 lei.

Un cîrciumar a pus la dispoziţie 100 litri de vin; iar un altul 30 litri de rachiu.

Autorităţile şi notabilităţile s'au retras la Primărie, la un mic dejun cu care ocaziune s'au ţinut cuvîntări de Maior V. Dumbravă şi alţii.

In urmă s'a încins o horă la care au luat parte toţi medaliaţii, împreună cu autorităţile.

După propunerea d-rului Wittner s'a înfiinţat un comitet care să procedeze la strîngerea de fonduri spre a se ridica un monument soldaţilor căzuţi de holeră în campania din anul trecut.

Societatea «Unirea» a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organisează pentru Duminică 25 Mai c., o *Serată dansantă* în sala Caragiale, pentru augmentarea fondului societăţei.

FARMACIST

Licenţiat sau Asistent, găseşte loc imediat la Farmacia Rotbard Iaşi. In timpul verei va funcţiona la Farmacia din Slănic Moldova.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Dezastrul din Italia

— Lucrările de salvare
Alte amănunte —

Catania.—Iată, pe temeiul ştirilor autentice, rezumatul situaţiunei în zona bîntuită:

Cutremurul a distrus cu totul orăşelele Linera, Zerbati, Passapomo şi Pennisi.

A făcut stricăciuni serioase în burgadele Santa Enerina, Santa Maria, Ammaluţia, Guardia şi Bongiardo.

De sub dărămături s'au scos 52 cadavre. Se presupune că mai sunt alte 60 acoperite.

La Mortara o femee a murit în spital. La Giarre vre-o 20 uşor răniţi au fost pansaţi pe loc. In orăşele Bongiardo şi Passapomo au fost 23 răniţi.

S'au luat toate măsurile de a se da ajutoare.

*

Roma.—Regele a dat 100,000 lire pentru victimele sinistrului cutremur de pămînt din Catania.

*

Lucrările pentru scoaterea cadavrelor de sub dărămături, la Liura şi Bongiardo, continuă. Soldaţii arată o abnegaţiune admirabilă.

Populaţiunea rămasă în viaţă are foarte mult de suferit, din cauza lipsei de adăpost.

Prinz în onoarea suveranilor daneji

Londra. — Aseară s'a dat, în onoarea perechei daneze, un prînz de gală la Buckingham Palace, la care au luat parte familia regală, miniştrii, corpul diplomatic etc

Regii au schimbat toasturi cordiale.

Regele George a conferit regelui Christian ordinul „Jaretierei".

O ciudata explozie

Riga. — Astă noapte, într'o magazie din vecinătatea străzii principale, a avut loc o explozie. Magazia a fost cu totul distrusă.

In apropriere s'a găsit cadavrul unui necunoscut, purtînd o barbă falşă.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.—Buletinul de seară.—In urma unei nopţi ceva mai turburată de tusă, aceasta a fost în cursul zilei relativ mai puţină.

Constatarea obiectivă stabileşte o scădere deşi puţin însemnată, a simptomelor catarale.

Incolo nici o schimbare. Imparatul a primit rapoartele ca de obicei.

D. Diamandi la Petersburg

Petersburg.—Ministrul romîn Diamandi a sosit în localitate.

Dezastrul din Sicilia

Milano.—Necontenit sosesc noi ştiri de locurile, care au fost pustiite de grozavul cutremur de pămînt.

Scene sguduitoare au avut loc la Zaparano, cînd sub dărămăturile unei şcoli, s'au scos cadavrele a 15 copilaşi.

Acţiunea bulgarilor din Cadrilater

B.-Pesta.—Contele Mihail Caroly a primit o scrisoare din partea societăţilor bulgare pentru apărarea intereselor bulgarilor din Dobrogia Nouă, prin care i se cere a sprijini drepturile bulgarilor din Romînia.

Incendiarea unui oraş

— Sute de victime —

Moghilev.— Oraşul Kopis a fost bîntuit de un incendiu care a distrus 90 de case, 75 prăvălii şi 4 sinagoge. Peste 200 de familii au suferit de pe urma incendiului.

Cercetîndu-se, s'a constatat că focul a fost pus. A fost arestat un lucrător care a mărturisit crima.

Ţarul la Paris

Paris.—In cercurile bine informate se afirmă că Ţarul şi Ţarina vor vizita Parisul, în cursul acestei toamne.

Ţarul şi-a exprimat dorinţa să participe la marile manevre franceze.

Intrunirea comitetului executiv conservator-democrat

Bucureşti. — D. Take Ionescu a convocat pentru astăzi pe membrii comitetului executiv conservator-democrat pentru a le comunica propunerea făcută de partidul liberal, în vederea unei acţiuni comune în această campanie electorală.

După această consfătuire va avea loc o nouă întrevedere între d-nii Ionel Brătianu şi Take Ionescu în care se vor lua hohărîri definitive.

Tratative albano-epirote

Atena.— O nouă îndelungă conferinţă s'a ţinut după amiază la Corfu, între reprezentanţii Epirului şi Albaniei.

Delegaţii au refuzat să dea amănunte asupra discuţiunei.

Intrunirea intima la clubul Conservator

Bucureşti. — Eri, la orele 5 seara, o consfătuire intimă a avut loc la clubul conservator, la care au participat şi delegaţii din provincie.

Au avut loc un schimb de vederi între fruntaşii partidului şi delegaţii din provincie.

D. Marghiloman n'a luat parte, de oare ce îndată după întrunirea publică a plecat la Piteşti.

In chestia exproprierei

Bucureşti.—In legătură cu expropierea, ziarul „Adevărul" află că la ministerul de Domeni, se studiază Proectu parcelării unei de întinderi 110.000 hectare din pămînturile aparţinînd statului, şi care să fie distribuite la săteni.

D. Disescu în Capitala

Bucureşti.—Eri d. Take Ionescu şi mai mulţi fruntaşi conservatori-democraţi, au vizitat pe d. Disescu, fost ministru, care s'a întors în Capitală.

D. Disescu este pe deplin restabilit, bine dispus, totuşi trebue să-şi mai îngădue cîteva zile de odihnă.

Intrunirea comitetului executiv liberal

Bucureşti. — Membrii comitetului executiv liberal s'au întrunit eri. D. Ionel Brătianu a avut un schimb de vederi cu membrii comitetului, în vederea campaniei electorale.

Se crede că de astădată mişcarea electorală liberală din Capitală va fi condusă de d. Vintilă Brătianu.

Suveranii în Cadrilater

Bucnreşti. — Azi dimineaţă, la 9 şi 45, Suveranii au părăsit Capitala, în vederea escursiunei ce vor face în Cadrilater.

Suveranii au sosit la 11 şi 15 la Oltenita.

D. Ionel Brătianu, care urma să însoţească pe Suverani, a rămas în Capitală.

SE RECOMANDĂ:

pentru o combatere raţională, eficace şi eftină a insectelor distrugătoare a POMILOR FRUCTIFERI

„Verdele Urania"

saramură nesolubilă, inofensivă şicu efect sigur.

Se recomandă:

pentru combaterea COCCHYLISULUI.

„Albastrul Urania"

tratament raţional, eficace şi eftin.

Ambele se găsesc la depozitul de Maşini Agricole Arthur N. Thaller, str. Stefan cel Mare 29.

BIROUL DE AVOCATURA

V. şi N. APOTECHER

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

Casele Irimescu

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Vaccinări

Doctor FISCH

Specializat la Berlin în

BOLI DE COPII

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice

Iaşi, str. Cuza-Vodă (Golia) 42

Consult. 10—11 şi 3—5

Un automobil „Napir"

18 | 24 cai putere cumparat de d. Ştefan Negruzzi cu 18,000 lei, se vinde foarte eftin.

Automobilul în stare perfectă se poate vedea în strada Păcurari 150, la d. Lorezz Sizou.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

CHIRISTIGIA

„Bradul Moldovei"

Mari depozite de Cherestea

Str. Uzinelor 11—14

Asortat cu toate esenţele de lemn pentru construcţie şi tîmplărie

Societatea „Bradul Moldovei"

— Telefon —

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.

De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*

Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare

Una coupé elegantă

Strada Păcurari No. 10

N. V. LEONESCU

AVOCAT

Oarele de consultaţie 8—10 a. m. şi 5—7 p. m.

— Strada Asachi 10 —

70,000 Lei de dat pe prima hypotecă în moşie. A se adresa la d. dr. C. Miclescu, str Ştefan cel Mare No. 6 orele 3—6 p. m.

VACCINARI

— cu limfă sviţeriană —

practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13

— Telefon —

Prăvălii De Inchiriat

de la Sft. Gheorghe sau Sft. Dumitru în str. Cuza-Vodă (foastă Golia) No. 42. A se adresa D-lui Cristofor.

Se caută ucenici

pentru branşa cioplitoriei în piatră avînd etatea de 14 ani şi cu 4 clase priuare. Pentru condiţiuni la

FRITZ FAIRING

Iaşi, Strada Eternităţii, 18

INŞTIINŢARE

După o practică de mai mulţi ani în branşa cismăriei şi lucrînd în cele mai bune ateliere din Iaşi şi Bucureşti, avem onoarea a vă aduce la cunoştinţă că, cu începere de la Sf. Gheorghe 23 Apri 1914, am deschis

UN ATELIER DE

Cismărie şi pantofărie de lux

în str. I. C Brătianu No. 74

unde voiu confecţiona ori ce fel de încălţăminte după ulltima modă.

Pentru ori ce comandă, anunţat prin o carte poş ală, venim la domiciliu,

Cu stimă,

Neculai N. Teleman & Baciu

5 odăi, *2 antreturi, bucătărie şi atenanse în etajul de sus. Ogradă spaţioasă, se închiriază de pe acum.*

Informaţii la proprietara, str. Sft. Andrei No. 3 în acele case, dela 8—10 dim. şi 2—5 p. m.

Johan Krzyzanowski

Atelier special de Construcţie în fer şi ori ce instalări electrice

CU LOCUINŢA
Iaşi, Str. Păcurari 17

ATELIERUL
Str. Şcoalei (Păcurari)

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICĂ

„LA INGER"

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sfîntelor Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd de la **2** şi pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu"**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari se resistă tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

---

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii la fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRERES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea ilustriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

25%!

ECONOMIE

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA" BUCUREŞTI

„ANCORA"

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane

Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane

Asigurări închidate . 478 .

Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane

Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora" (Anker) acordă asiguraţilor săi:

Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora" încheie:

Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riziculu de războiu contra plăţei unei taxe unică de evidentă de 2 la mie din suma asigurată.

Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 168
(peastă strada de Sus)

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgie. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Sală de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar ireproşabil. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie.** Se aplică aparate ghipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, anchilozele, ankilozele etc. etc.

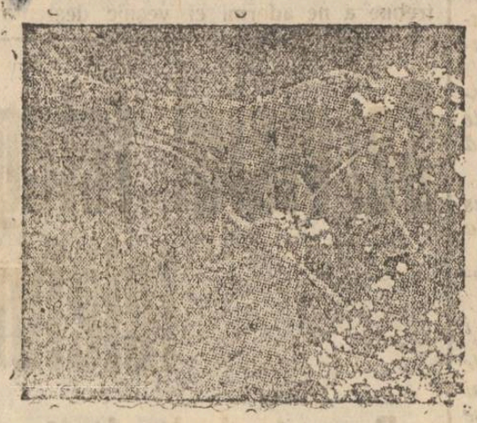

Fazori. Sală specială. Moasă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile.* Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiune Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preţurile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Telef. 52.

TIPOGRAFIA H. GOLDNER

IAŞI

FONDATA IN ANUL 1856

Premiată de 6 ori, la expoziţiile din Paris, Bucureşti, Iaşi

Distincţiune specială din partea M. S. Regelui Carol I

Cea mai vastă şi mai modernă instalaţie din Moldova

Execută orice lucrări atingătoare de artele grafice

EDITURĂ DE CĂRŢI ŞCOLARE

MAGAZIN DE CONFECŢIUNI

„LA MARCHIZUL"

[illegible]

Croitorie Artistică

[illegible] în stofe engleze şi franceze, prima calitate

[illegible] cu cel mai bine îmbrăcaţi şi eftin

Telefon: Croitorie

„La Marchizul"
Str. Lăpuşneanu 31

O FRUMOASA fotografie puteţi obţine numai în atelierele cunoscutului fotograf al Curţei Regale **WEISS** din Piaţa Unirea

1 LEI 6 FOTOGRAFII a. postale

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mirzes — Telefon No. 36.

ABONAMENTE

Un an . . 20 lei
6 luni . . 10 lei

5 BANI

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
„ „ „ IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.
— TELEFON No. 36 —

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XI—No. 2164 Mercuri 30 April 1914

Inexactități patente - Regrete tardive

Pentru a masca răspunderea, d. Marghiloman susține inexactități patente, la întrunirea de Duminică din Capitală

D. Marghiloman, în discursul său de la Dacia, a făcut o îndrăzneață încercare, de a sofistica adevărul. Pentru a-și acoperi răspunderea, către elementele conservatoare, alarmate de reformele guvernului liberal, așa cum au fost precizate în ultimul timp, a aruncat vina neputinței partidului conservator asupra d-lui Take Ionescu, pe cînd această neputință provine exclusiv de la nesocotința cadrelor diriguitoare ale partidului conservator.

In fond, d. Marghiloman a afirmat că, partidul conservator a fost obligat să se retragă dela putere și să recomande Coroanei ca succesor, partidul liberal. cu toate că-i cunoștea programul, pentrucă colaborarea a trebuit să fie lichidată în urma grabei d-lui Take Ionescu de a publica cunoscuta scrisoare care cuprindea și principiul expropierei și pe acel al reformei electorale.

Adevărul este însă, că scrisoarea d-lui Take Ionescu, a fost consecința lichidărei colaborărei, iar nu cauza. Scrisoarea d-lui Take Ionescu, a apărut după întoarcerea d-sale dela Atena, cînd tovarășii săi conservatori făcuseră deja cunoscuta campanie; cînd se petrecuseră manifestările dela Craiova și dela Iași pe baza programului: Alegerea d-lui Maiorescu ca șef cu condiția desfacerei colaborărei.

Incă din luna August d. Maiorescu declarase că starea de spirit din partid d său împiedecă și fuziunea și continuarea colaborărei și că această colaborare nu va dăinui de cît pînă la votarea legei de anexiune a noului teritoriu, care se va produce imediat după terminarea discuțiunei de răspuns la mesagiu.

D. Take Ionescu, prin scrisoarea sa, n'a făcut de cît să-și exprime părerile ca om public și șef de partid, în momentul cînd își luase, sau mai bine zis, cînd i se dăduse deplina libertate de acțiune.

Dar mai ie ceva—important și el.

D. Marghiloman se aratase atît de grăbit să vadă pe liberali instalați la putere — pentru că aceasta însemna plecarea în concediu a d-lui Maiorescu și interimatul d-sale ținut de o regență în care d. Marghiloman speră să fie totul, în cît s'a opus la prezentare de către guvernul de colaborare, a legei pentru organizarea noului teritoriu, proiect aprobat și de d. Mișu Cantacuzino pe lîngă cei patru miniștri conservatori-democrați.

Momentul decisiv, pentru luarea de atitudine în chestia reformelor, a fost ajunul păcei din București, cînd d. Take Ionescu a propus constituirea guvernului național, pentru ca toate partidele să participe la încheerea păcei, cu urmarea naturală ca toate partidele să participe și la reformele interne, menite să consolideze noua situațiune, pe care pacea de București o crea nu numai statului Romîn dar neamului nostru înteg.

Se știe că d. Brătianu a făcut mari dificultăți pentru realizarea ideii guvernului național, dar și d. Marghiloman, cu partidul conservator, a fost ostil acestei idei.

Din acel moment, fiecare din cele trei partide, înțelese asupra guvernului de colaborare încă de la constituirea acestui guvern și-au luat libertatea de acțiune. Era ușor de prevăzut că această libertate va profita mai ales partidului liberal, viitorul guvern.

Ce păcat că d. Marghiloman și partidul conservator, abia astăzi văd că libertatea absolută pe care dînșii au hărăzit'o partidului liberal nu va profita și țărei!

TRANSFUGII POLITICI

Ziceam cu altă ocaziune că misiunea ziaristului din provincie întîmpină dificultăți inerente exercițiului ei. In părerile pe cari dînsul le dă asupra lucrului general, nu se poate să rămînă neinfluențat de mediul local. Tot astfel se întîmplă, că chiar în chestiuni de partid, în afară de directiva generală pe care o urmează toți cei ce fac parte din el, fiecare localitate apreciază altfel împrejurările.

Chestiunea transfugilor politici revine iarăși în discuțiune. Transfugi nu sunt numai la Iași, ci în toată țara, deci chestiunea e generală, dar privită din punct de vedere local parcă are alt aspect.

Trecerea de la un partid la altul se face în tot timpul, în perioada alegerilor însă ea se îndeplinește cu mai multă amploare și dezinvoltură.

Se fac părăsiri de domiciliu surprinzătoare în epoca de cînd se anunță alegerile și până ce ele se sfîrșesc.

Colegiile electorale se măresc automat. Dar lucru curios, partidele politice nu arată așa bucurie mare că le vin elemente noi, pe cît jubilează cînd au putut zmulge pe unul din cei vechi, din cei considerați ca așezați în partidul contrar, printre membrii căruia a figurat multă vreme. Pe acesta, transfugul politic, îl cîntă în întruniri, îl laudă prin presa lor.

In orașul nostru, de exemplu, partidul conservator voește să-și facă o specialitate din aceasta.

Iată un x dintr'un alt partid că manifestă o mică nemulțumire.

Și trebue s'o recunoaștem, e ceva omenesc să fim nemulțumiți. S'ar putea desfide partidul conservator, vorbesc de cel local, să spună dacă toți sunt mulțumiți de tot ce se face și se zice acolo, fie ca politică generală, fie ca politică locală?!

Dacă mica nemulțumire a lui x ajunge la cunoștința conducătorilor numitului partid, imediat el care până eri, adică până cînd nu-și arăta nemulțumirea, era apreciat nu ca mare lucru, ci un simplu partizan politic, unul din cei mulți, acum partidul conservator găsește că era unul din stîlpii partidului advers, că vorba lui, cugetarea lui erau nu se poate mai de seamă și că prin eșirea lui din partid, partidul din care a făcut parte, s'a dus, e gata.

Și așa se face că în localitate cel puțin, avem un partid care a lăsat cam de o parte chestiunile mari de la ordinea zilei, pentru a se bucura că cutare a eșit din partidul în care a figurat cîți-va ani, și a exelta cînd acela cere înscrierea între membrii săi. Alegerile ce vin, alegeri pentru constituantă, prezintă după aprecierea generală, o importanță pe care de treizeci de ani n'au mai avut'o altele.

Ba chiar modificarea constituțională din 1884 n'a putut avea, tot după aceiași apreciere, însemnatatea celei de astăzi.

Toți revizioniștii, și se știe că noi suntem din număr, pun speranțe mari în înfăptuirea lor, căci de la ele se așteaptă *România nouă*.

Pentru a se ajunge la rezultatul dorit, va fi de sigur nevoe, ca măsurile ce se propun să fie bine calculate, iar prudența, rabdarea să conducă pe cei chemați a le transforma în legi.

Un proprietar din cei mai vajnici adversari ai reformelor, care a avut însă grija a ne spune mai multora, că acestea pe dînsul nu-l vor atinge, susținea, că dacă ei, proprietarii, nu iau o atitudine mai energică, nu formează o ligă care să opună rezistență desperată, este că dînșii sunt terorizați de administrație.

Curios, i-am răspuns noi: Până astăzi în așa situație erau țaranii, iar pe ici, dincoace, cîte un proprietar le lua apărarea și în fața lui admnistrația se pleca.

De altfel însuși proprietarul care ne vorbia, arata că așa a procedat dînsul cu țaranii, că de aceia aceștia țin la el, în cît puțin le pasă de li se va da ori nu pămînt. Pentru acest fapt proprietarul în chestiune a primit felicitările revizioniștilor, cari erau de față, cu regretul din partea acestora că n'au fost mai mulți proprietari ca el.

Dar cu ocaziunea aceasta nu ne-am putut opri de a-i spune cîte ceva din localitatea noastră și anume că unii din marii proprietari, a căror loc după logică s'ar cădea să fie între antirevizioniști, au cerut înscrierea în partidul, care tocmai vrea expropierea.

Să fie aceștia niște transfugi?!

V. I. Radu

NOTA ZILEI

D. Bujor expropriat.

O laconică știre de ziar spunea zilele aceste că, un curier de ai universității ducea d-lui profesor Paul Bujor suma de 1200 lei, dar că, ajungînd la casa d-sale, curierul nu mai găsi banii...

Firește, profesorul ar fi preferat să ajungă banii, iar nu curierul,—dar ce e de făcut!

Explicația, credem, e următoarea:

Curierul cu pricina o fi aflat că senatorul universitar al Iașului este partizan al Exproprierei și l'a supus, cel dintăi, pe simpaticul profesor — unei... expropieri radicale, ca să nu zicem liberale. Te pomenești că suma o fi fost în bancnote de ale Băncii Naționale și atunci omul a aplicat, în acelaș timp, programul liberal și conservator pur, sau impur...

Care-i șeful?

Suntem deprinși să auzim, din timp în timp, de primenirea șefilor partidului conservator. Nimic mai firesc, pentru un partid, care, sau se încăpățînează cu desăvîrșire în a stărui pe căile cele mai greșite, acționînd bine înțăles, sau se zăgăzuește în negațiunea cea mai desăvîrșită.

Să ne explicăm: independent de ideia-program, care călăuzește și trebue să călăuzească un partid politic, nu-i mai puțin adevărat că șeful unui atare partid politic aduce—de cele mai multe ori—note noui, potrivite sporului vremei, pe care le introduce în diriguirea partidului său, impunîndu-le cu autoritatea-i personală, sau fiind impuse de cerințele sociale ale timpului în care se găsește.

Astfel partidul se adaptează vederilor și idealurilor șefului său—pe baza unei selecțiuni politice, care covîrșește, prin puterea-i, voința celorlalți,—sau atît șeful cît și partidul primesc să servească și să ducă spre rezultate satisfăcătoare cele ce i se impun din afară!

Acesta e cursul normal și firesc al lucrărilor, și cei ce se impotrivesc acestui mers, pier de cele mai multe ori, dacă nu totdeauna.

Cu partidul conservator lucrurile stau pe dos.

Intr'un timp relativ foarte scurt, cînd vorbiam de viața politică din urmă, s'au succedat la cîrma partidului acestuia, patru șefi, care toți au fost sacrificați, fără ca însăși partidul conservator să fi înțeles de ce, sau să se fi convins pe deplin de trebuința acestei primeniri.

Atît Lascar Catargiu, Gr. Cantacuzino, d. Petre Carp, cît și d. Titu Maiorescu, de-a cărui mazilire se vorbește stăruitor, fără desminţire din partea conservatorilor, au fost victime, nu a cerbicioasei lor personalități, cît a intrigilor pornite din dezorientare și nechemare politică a statului major de care au fost înconjurați. Și cînd zicem stat-major, zicem însăși partidul, pentru că restul așa zișilor «partizani» sunt sau soldații disciplinați, care ascultă fără să murmure, sau sunt „simbriași"... de-o zi pe alta.

Au oare vre-un motiv întemeiat aceste schimbări? Putem răspunde categoric: *nu*!

Nici unul din ei—așa cum au fost, cu idei bune sau răle, — n'au prezentat în vre-un moment acea discontinuitate frapantă a activității lor politice—raportîndu-o, bine înțăles, la însăși partidul pe care l'au diriguit, și la norma sa de conducere—pentru ca să fi îndreptățit această detronare ce-au suferit, sau în termeni mai dulci «retragere» (cam silită, nu e vorba.

Ori de cîte ori s'au făptuit acestea, a fost că partidul—statul major—fiind pus în fața unor evenimente politice, a căutat să le rezolve nu așa cum le cereau împrejurările, ci după cum le dictau interesele.

Ori aceste interese ciocnindu-se și între ele, și cu interesele sociale generale și cu vederile șefului—care, în bine sau rău, avea și el putinți de rezolvire,—aceste interese nu puteau să fie izbăvite de cît prin tramarea tuturor intrigelor și zaviștiilor, care întronau ca șef o nouă personalitate, ce trebuia sau să păsuiască pornirile „nebunilor", sau să se facă că nu le vede, izolîndu-se de ele, după cum a făcut-o acum d. Maiorescu.

Intr'un astfel de impas este pînă astăzi, din nou, chestia șefiei conservatoare.

Adevărat sau nu, se vorbește de un fel de candidaturi ale d-lor: Marghiloman, M. Cantacuzino și C. C. Arion.

Pînă nu faci foc nu iese fum. Ori focul de mult e aprins în sinul partidului conservator.

Așa fiind lucrurile trebuesc să fie îndreptățite. De cît se naște întrebarea: această nouă schimbare la șefia conservatoare, fiind după cum se pare rezultanta luptei ce se dă în jurul modificării Constituției, va aduce ea vr'un spor în rezolvirea chestiunei atitudinei partidului în această privință? Ori fiind aceiași țesătură de intrigi, va prilejui un nou biuhaha fără început și fără înțăles.

De sigur că nici d. Filipescu, cel ce nu va fi străin de toată comedia aceasta nu-și dă încă sama. De altfel d-sa nu și-a lămurit mai nici odată ceea ce-a făcut.

Pînă la limpezirea situației ne permitem totuși a întreba: „care-i șeful, d-le Filipescu!" Și nu știm ce ne face să adăugăm—pentru noi: — și cum va acționa partidul? — (Intrebarea se adresează aceluiași domn).

D.nu

Mici Polemici

Din discursul lui c. c. Mitică Greceanu la București:

...pretinsele lor reforme va fi *un dezastru".*

Un dezastru gramatical.

*

Nobilul iașan Costin Sturza a spus Capitalei că «o țărănime zăpăcită nu e pregătită pentru revizuire»...

Și nobilul a vrut să fie, dăunăzi abia reprezentantul acestei țărănimi... zăpăcite.

*

Ce impresie lasă cetitorului injuriile lui Macedonski din „Dreptatea"?

— Impresia că are două guri tot așa de necurate.

*

D. Al. Stroja candidează. Va avea din partea d-lui prefect Săndulescu tot concursul, ca să cadă cu succes. Și nu va fi greu.

„Bis dat qui citò dat"

Din infinitele discuțiuni cari au loc fie în Parlamentul austriac, fie în delegațiuni—ca să nu mai vorbim de parlamentul ungar aparte—menționăm aci cîteva reflecții interesante ale deputatului austriac Dr. Kramarz într'o ședință foarte recentă.

„...Deși relațiunile dintre Maghiari și Romîni formează o chestiune internă a Ungariei, în care nu avem dreptul a ne amesteca,—totuși ea poate înrîuri politica austro-ungară comunnă. Și suntem datori a constata că ar fi timpul cel mai oportun ca relațiile încordate să înceteze. E drept că putem fi de prea puțin ajutor în această privință, dacă socotim că din partea Ungurilor nu este de așteptat o deplină dreptate față de aspirațiunile naționalităților *și că puținul cît a făgăduit contele Tisza — și alaltăeri ministrul instrucțiunii publice nu mai pot avea efectul așteptat, de oarece referitor la relațiunile naționilor și confesiunilor, reciproc, principiul esențial al înțelepciunii politice este ca să se facă concesiunile la timpul cuvenit. Căci dacă se dă numai sub presiunea unor împrejurări externe și dacă se arată că dintr'o slăbiciune, iar nu din generozitate s'au acordat concesiunile, nimeni nu se mai poate aștepta la succese psihologice".*

Are dreptate parlamentarul austriac. De la încercările d-lui Tisza evenimentele s'au cam precipitat — și, sufletește, abizul s'a mai adîncit între Unguri și Romîni. Și dacă „Domnul Notar" nu se joacă în orașele din țară—afară de Capitală—maghiarizmul nu e mai puțin deochiat preste tot și vecinii noștri vor cunoaște odată mai mult, sensul zicătoarei latine: „bis dat, qui citò dat". Dar ei nu se grăbesc niciodată să dee, —chiar dacă nu dau dintr'al lor...

Inițiarea socială a femeiei

Femeile au probat prin operile create de ele că sunt capabile să aibă cu folos dreptul de vot.

Dar sunt și multe fapte prin care se dovedește că o mare parte din femei nu au scutul solidarității sociale. Așa sindicatele femenine din Paris n'au reușit destul de bine. Pricina este mentalitatea femeilor, nepriceperea lor în chestiile economice. Ele nu cunosc starea de organizare a societăților din care fac parte și nici forțele economice care au așa rol însemnat. Multe femei nu visează încă de cît tot la amor și lux.

Aceasta se întîmplă în Franța și în alte țări cari o imită. In Anglia și America lucrurile se petrec alt fel.

In Anglia societățile femenine au un caracter dublu: grija intereselor fie-cărei membre și gruparea femeilor din diferite clase în scopul aceleiași opere de apărare. Așa că mișcarea sindicală de aici este o mișcare de adevărată solidaritate femenină.

In America femeile bogate se amestecă printre cele din popor, pentru a le instrui și a lupta alături de ele în potriva greutăților economice.

In Germania se găsesc de asemenea asociații pentru solidaritatea și a jutorul mutual femenin. O operă interesantă este *Școala Socială* în care se prepară fete pentru a deveni inspectoare ale muncei, ale lucrului, ale locuințelor nesănătoase, profesoare în grădinele de copii și pentru a trezi în ele simțul solidarității.

Femeile culte franceze, ca d-na L. Compain, se plînge că nu există la ele spiritul de ajutor mutual și de luptă. Totuși se citează vorbele unei lucrătoare vestite într'o întrunire, vorbe care arată îndestul gradul de desvoltare la care au ajuns, nu față de ceea ce trebue chiar dar față de alte țări pretinse civilizate în care femeile nu sunt în stare să vadă nici atît.

Iată vorbele lucrătoarei citate de către d-na Louise Compain—vorbe care se relatează la trebuința ce se simte ca educația atenuînd ignoranța, să desvolte sentimentul social fără care progres nu poate exista—: «Nu-i timpul acum în care să ni se vorbească nouă despre aceste lucruri; pentru marea majoritate dintre noi acestea sunt prea noui și noi suntem la sfîrșitul zilei, la sfîrșitul săptămînei prea obosite, prea sdrobite prin dubla sarcină a muncii de la atelier și a celei de acasă pentru a mai avea elasticitatea de spirit necesară la sforțarea intelectuală trebuitoare operei educative ce ați în cercat să întreprindeți.

Se făcuseră întruniri pentru educarea sindicalistelor. Aproape toate dintre noi, nu gîndesc de cît să-și salveze viața prin măritiș sau prin aventură. La școală însă, cînd suntem tinere ar trebui să ni se atragă atențiunea asupra mediului economic în care se va scurge existența noastră. De sigur că va fi greu să înțelegem învățăturile ce ni s'ar da, însă am avea cel puțin cîte-va cunoștințe despre societatea în care vom lucra și despre mijloacele prin care am putea obține mai multe mulțumiri precum și putința de a ne inița pe noi înșine.

Pentru ce dar nu ni se vorbește despre aceste lucruri la școală?".

Aceste vorbe ale unei lucrătoare au sugerat d-nei Compain ideea de a se face în școlile secundare și alte lucruri de cît cele ce se făcea pînă acum. Ea cere să se predee în școală și învățămîntul social care să deie cîteva noțiuni de economie politică fetelor de toate condițiile punîndu-le in curent cu sistemele marilor economiști și cu principiile școlilor liberale și socialiste.

După Istoria doctrinelor și chiar a utopiilor ca *Fourierism*, *Saint-Simonism*

LAPTE CONDENSAT NESTLE

Cereţi mostre şi modul de întrebuinţare la casa „NESTLE“ Str. Mîntuleasa No. 6. Bucureşti.

să se abordeze prin mai multe detaile studiul condiţiilor economice actuale şi studiul organizărilor care tind să le modifice precum sunt *sindicalismul* şi *cooperaţiunea*.

Să se mai facă încă şi *legislaţia uvrieră* în linii mari mai ales cea care are în vedere protecţia muncii şi a femeei ; să se spue foloasele şi neajunsurile ei şi mai cu seamă motivele partizanilor şi ale adversarilor.

Neapărat că acest curs, spune d-na Compain, va trebui să fie dat intr'un spirit pur critic şi ştiinţific. Să fie numai un oficiu verbal de informaţie asupra vieţei sociale, de iniţiare în ale vieţei complectîndu-se cu lecţii trăite prin vizite la uzine şi ateliere.

Astfel numai s'ar insufla fetelor sentimentul de solidaritate socială.

Dar aceste idei şi planuri de educaţie nu sunt bune numai pentru Franţa.

Ele ar prinde bine şi în alte părţi unde femeile fac prea puţin.

Maria C. Buţureanu

OAMENI ŞI LUCRURI

Cînd s'apropie ceasul...

Adevărul este că în Anglia — singura ţară unde se poate vorbi de o mişcare politică femenistă, lucrurile sunt oarecum foarte avansate. E destul să amintim discuţiunea ce a avut loc în Camera Lorzilor în una din aceste din urmă zile, în jurul propunerei Lordului Selborne de a se acorda dreptul de vot pentru parlament tuturor femeilor cari votează la comună. Lordul Cancelar a atras luarea aminte că în discuţiunea propunerei e bine să nu se gîndească nimeni, la excesele sufragetelor, cari să vorbească sub impresiunea, ori sub teroarea lor.

— „Cine sunt femeile, în număr de un milion, cari ar deveni alegătoare ?“ se întreba Lordul Selborne.

„Sunt femei cari s'au războit în marea luptă pentru existenţă, singure şi au rămas biruitoare. Lupta lor a fost mult mai grea de cît acea dusă de barbaţi, — ele au dovedit caracter şi curagiu şt nu ştiu de ce nu li s'ar recunoaşte acelaşi drept de vot pe care-l au atîţia mulţi potlogari şi flueră-vînt, numai pentru că sunt barbaţi !

Răspunzînd prietenului său „cu care nici-odată nu a fost în contrazicere“ lordul Curzon a spus intre altele că dacă se acordă astăzi dreptul de vot unui milion de femei nu e nici un cuvînt a nu se generaliza măsura peste puţin, aşa că nu e vorba de opt milioane şi nu numai de alegătoare, ci şi de candidate eligibile.

„După cultura de astăzi ; după viaţa socială ; după concepţiile omenirii întemeiată pe o tradiţie seculară, ar fi o catastrofă colosală ca voturile bărbăteşti să fie majorizate de acele femeeşti şi statul să devină din masculin,—femenin“.

Fostul vicerege al Indiei, Lordul Curzon încheiâ rugînd stăruitor să se respingă o asemenea experienţă, incalculabilă în consecinţele sale. Cît despre «războiul de guerilla» întreprins de sufragete, oratorul crede că i s'ar pune repede capăt, dacă n'ar fi încurajat de unii barbaţi.

„Nu pot privi această militantă de cît ca un ce absolut trecător, o rătăcire efemeră a inteligenţei femenine. Cred mai curînd că spiritul acesta de răsboire trădează impulsuri în temperamentul femeei menite a ne pune pe gînduri dacă e bine să-i mai întărim apucăturile prin darea dreptului de vot“.

Episcopul Londrei care s'a declarat odată favorabil femenizmului şi revendicărilor lui, revine asupra părerei sale pentru că sufragetele i-ar fi pus dinamită în altar şi se teme că Anglia va dobîndi o nouă chestie... Ulster.

Lordul Cancelar a rămas însă de părere că lucrurile au ajuns prea departe; că mai curînd ori mai tîrziu tot o să-şi facă drum concesiunile cerute, căci « e prea tîrziu, ca să ne mai întoarcem din drum. »

Cuvînt care cîntăreşte mult, rostit de un Lord-cancelar şi care poate să dee multe, mari speranţe luptătoarelor engleze că şi pentru ele «ca mîni va bate ceasul».

Rodion

Inştiinţare

Pentru a înlesni întroducerea eclerajului electric în cercuri mai largi, ne-am decis ca în intervalul de timp de la *15 Aprilie 1914 pînă la 31 Martie 1915* să execute în mod *gratuit* toate racordările normale la reţeaua noastră, aşa că taxele plătite pînă acum uzinei, cari au fost de 20 lei pentru o racordare aeriană şi de 30 lei pentru una subterană se suprimă. Racordările anormale, adică acele ale clădirilor cari nu se află direct la stradă le vom executa pe un preţ exterm ge redus. *După 31 Martie 1915 reintră în vigoare taxele de pînă acum.*

Totodată atragem atenţiunea onoratului public asupra becurilor *Wotan*, cari s'eu confirmat la încercările ce am făcut cu diverse fabricate ca cele mai durabile şi mai economice ca consumaţie de curent electric. Aceste becuri le avem în depozit de la 25 pînă la 50 lumini şi le vindem cu lei 1.50 bucata.

Iaşi 25 | 7 Aprilie 1914.

DIRECŢIUNEA

Uzinei Centrale de Electrecitate din Iaşi

INFORMAŢII

D-nii Membri ai comitetului executiv al Partidului Conservator-Democrat, sunt rugaţi a se întruni Marţi 29 Aprilie a. c. ora 5 p. m. în localul Clubului din Piaţa Unirei.

Am putut vedea azi pe d. von Lolhöffet, directorul societăţei tramvaiului.

La întrebarea noastră, d. Lolhöffel ne răspunde, că îndată după semnarea contractului cu comuna, va comanáa materialul necesar şi va începe lucrările pentru prelungirea liniilor de tramvai.

Intăia linie ce va fi pusă în circulaţie, va fi cea de la Copou.

Doi tineri evrei, de bună societate, unul inginer, celalt licenţiat în drept, au cerut Sfintei Mitropolii autorizaţia de a trece la religia creştină.

D-nii dr. Manicatide, C. Climescu, efori şi N. Cheorghiade, directorul epitropiei sf. Spiridon, au inspectat eri ospiciul dela Socola.

D-nii Mihailescu, şef farmacist al Sf. Spiridon, D. Filipescu, farmacist expert şi I. Maxim, şeful serviciului administrativ, au fost însărcinaţi cu inventariarea din nou a farmaciei Centrale, precum şi a depositului de droguri. pansamente şi articolele farmaceutice.

„Unirea Educatoarelor Romîne“ îşi va ţinea obicinuita şedinţă *Joi 1 Mai*, orele *5 precis*, în localul şcoalei „Oltea Doamna“.

D. avocat *Eug. Herovanu* va vorbi despre „Emanciparea femeii“. Membrele sunt rugate a veni în număr mare şi a aduce şi alte persoane cunoscute. Ori-ce persoană care se interesează de această chestiune, este invitată.

Pe zina de 1 Mai, copii sugaci dela Institutul Grigorian, împreună cu mancele şi întreg serviciul, vor fi transferaţi în pavilionul „Colonel Langa“, din curtea spitalului Sf. Spiridon.

Acest pavilion va fi pus sub direcţiunea d-lui dr. Manicatide, şeful clinicei infantile.

In com. Belceşti s'a declarat epidemia de difterie.

S'au luat riguroase măsuri de combatere.

De la clubul liberal.— Membrii clubului liberal s'au întrunit aseară în adunare generală, pentru a ratifica primirea de noi membri. Sunt presenţi mai toţi membri clubului.

*

D. C. Stere, deschizînd întrunirea salută pe membrii, cari răspund cu elan la toate chemările partidului. Arată, că în urma discuţiunilor din parlament, succesul reformelor, care vor însemna prefacerea României, este pe deplin asigurat. Glasul acestor reforme a răsunat în toate straturile societăţei, şi fără ecou a rămas glasul conservatorilor, partid care se află azi în descompunere.

Ca dovadă de falşitatea insinuărilor conservatorilor, că reformele noastre ar fi anarhice, o gâsim în faptul că un mare număr de mari proprietari au cerut înscrierea lor în partidul liberal, tocmai pentru a contribui la înfăptuirea acestor reforme.

*

D. Stere dă cetire apoi listei noilor membri aleşi de comitetul executiv, în întrunirea sa de la orele 6.

Cel dintăi nume cetit e acel al d-lui Matei Cantacuzino.

Liberalii isbucnesc în aplauze—D. Stere, întrerupînd un moment cetirea listei, zice :

—«Ne fălim cu achiziţiunea făcută în persoana d-lui Matei Cantacuzino, o autoritate în Iaşi, o elită a cugetărei ieşene. Aplauzele d-voastră mă dispensează de ori ce alt comentariu.

Noi aplauze.

*

Preşedintele clubului liberal, dă apoi cetire, listei membrilor aleşi. Membrii clubului ratifică astfel primirea în clubul liberal a d-lor : Matei Cantacuzino, Rallet Eugen, S. Miclescu, C, Rusovici, Neculai I. Stroici, Petru Rusovici, Grigore Rusovici, Vintilă Cicei, Ernest Triandafil, Cezar Tăzloanu, I. Apostol, C. Artachino, Ion David, Cezar Simionescu, V. I. Constantinescu, C. Cucu, Camil Ionescu, V. Apoteker, I. G. Popovici, Alex. Daniel şi Leon Horga.

Intrunirea s'a terminat la ora 11 noaptea.

Şcolare.—Au fost admişi la examenul de inaintare pe loc ce va avea loc la 1 Noembrie, următorii învăţători :

Jud. Iaşi : Bart. Octavian Cirjoaia, D. Bejănariu Hermeziu, Gh. Ciobanu Andrieşeni, Corlat Ion, Borşa, Dumitriu C. Brăeşti, Florescu Petre Buhăeni, Gavrilescu N. Mînjeşti, Golăescu Natalia Bivolari, Laurescu C. Perieni, Moruzan Gh. Crucèa, Negrei Elisa şi Negrei Const. Mogoşeşti, Popescu Ion Păuşeşti, Racu Gh. Miroslava, Sachelarie D. Ţuţora, Sevastian V. Radeni, Stavila I. Forăşti, Vasiliu Mihai Epureni.

Iud. Roman : Adem Gh. Vameşu, Antohi Letiţia Tămăşeni, Baroncea Ana Carol I, Bordeanu I. Strunga, Calistru I. Vulpăseşti, Cocea Gh. Călineşti, Cojocariu Gh. Văleni, Dănicescu Gh. Oniceni, Dimitriu E. Doljeşti, Enache Fotache Averesti, Gheorghiu I. Brăteşti, Ionescu Teodor Stăniţa, Neculau Ion Cuza-Vodă, Palade Constanţa şi Palade Gh. Săbăoani, P. Pomîrleanu Butea, Porcescu Gh. Porceşti, Rugină Vasile Bătrîneşti, Timofte Alex. Elisabeta, Toma Gh. Heleşteni.

Jud. Vaslui : Alexandrescu Gh. Zapadeni, Alistar Maria Mînjeşti, Arnăutescu Gh. Doagele, Botez I. Coseşti, Carare I. Runcu, Chiritescu C. Gărceni, Cuilei V. Deleni, David Gh. Dumeşti, Ionescu D. Ciorteşti, Ionescu Eleonora Dumeşti, Lozbă N. Valea Satului, Mărdărescu C. Scînteia, Miron Gh. Dumasca, Morţun Aristide Dobrovăţ, Trandaf Gh. Frenciugi, Frencingi, Nestianu Nec, şi Popovici Gr. Codăeşti.

— Ministerul detaşază pe 1 Sept 1914 pe d-ra Lelia Ţicău, conducăt. la grădina de copii din Adjudeni-Roman, la grădina Societăţei Ortodoxe a femeilor române din oraşul Bărlad.

— Ministerul face cunoscut celor pregătiţi în particular pentru examenele de conservator, şcoale profesionale şi şcoala de arte frumoase, că anul acesta pentru ultima oară vor fi admişi a depune examen. Pe viitor nu se mai admit ast-fel de esamene. Toţi vor trebui se frecventeze şcolile.

— Dl. Alex. Dăscălescu, director şi profesor la sc. medie de agricultură din Roman a fost destituit pentru incorectitudini săvârşite în averea şcoalei.

— Ministerul aduce mulţumiri d-nei Elena Mrcu instit. sc. băeţi No. 1 Dorohoi. pentru că a dăruit acelei şcoli, un steag brodat de d-sa pe matasă.

— Orariul la şcolile ptimare urbane şi rurale va fi cel admis anul trecut.

— La 1 Mai începe în Iaşi esamenul candidaţilor pentru postul de ajutor-învăţător.

— S'a acordat un concediu de 2 săptămîni d-nei Anastasia Ioanide, institutoare la şcoala de băeţi No. 10 din localitate.

— D-na Natalia Lateş, institutoare la şcoala de fete «Elena Doamna», a obţinut un congediu de 4 zile.

— S'a acordat un congediu de 8 zile d-lui Băluşescu, învăţător la şcoala din Sorca-Sculeni.

— La revizoratul şcolar au sosit lefile învăţătorilor pe luna April.

Noutăţi apărute : „Sonetele nebuniei“ Un ciclu de 13 sonete, într'o elegantă plachetă semnate de Eug. D. Relgis.

Incasările celor 4 spectacole ale trupei Voiculescu, în Iaşi, se ridică la peste 9000 lei.

A fost fixat pentru 1 Iunie a. c. ţinerea unui nou examen de aptitudine şi capacitate, pentru funcţiunile de administratori de plăşi.

In comunele Scobinţi şi Dumeşti s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

Prefectura de judeţ a recomandat funcţionarilor comunali să asiste, duminicile şi sărbătorile, la serviciul religios; totodată să îndemne şi pe săteni la aceasta.

„Pînea Săracilor“. In seara de 4 Mai va avea loc strălucitul concert organizat de societatea filantropică iaşană „Pînea Săracilor“.

D-ra Cella Delavrancea fiind reţinută în Capitală pentru un concert, nu va veni în Iaşi. Programul serbării este însă de o bogăţie artistică extraordinară şi să dă sub patronajul al M. S. Reginei. Preţurile serale n'au fost rîdicate.

Dăm aci şi programul concertului :

1). *** Concert la Invierea Domnului, din repertorul coral G. Muzicescu, 'Allegro, Andante, Allegro, Corul Conservatorului.

2) Haendel. Sonată în re major pentru piano şi vioară. Adagio, Allegro, Larghetto, Allegro. Mircea Bârsan şi d-na S. O. Teodoreanu.

3) Massenet : Aria din Cid. d-şoara A. Missir.

4) R. Wagner. Romance de l'Etoile. D. Al. Zirra.

5) Bach-Gounod. Ave Maria, pentru voce, violoncel şi piano. D-na L. Bărsan, d. Theodorescu, d-şoara E. Oiaga.

6) Matheson. Aria p. vioară. d. Mircea Bărsan.

7) a) Pergolese. »Si tu m'ami». b) Schumann. «Nussbaum». d-ra A. Missir.

8) a) R. Strauss. «Ich trage meine Minne». Un cîntac naţional. D. Al. Zirra.

9) a) A. Repond. «Crucifixus» cor şi piano. b) I. Haydn. «Qui Sollis», solo de baryton, solo de violoncel şi cor. D. Zirra, D. Teodorescu şi corul conservatorului.

Duminică 4 Maî a. c. ora 9 seara, va avea loc la Eiserica S-ftu Ilie din Bîrlad, căsătoria d-lui Emil Ghika portărel la Curtea de Apel Iaşi, cu d-şoara Elena Neculau fica d-nei Maria Neculau şi Neculai Neculau proprietar din Bîrlad.

Felicitările noastre.

Joi 1 Mai şi în cele două zile următoare se reprezintă în sala Circului Sidoii marele film : O călatorie in ţara sfîntă. Sunt redate în aceste vederi interesante întreaga călătorie chiar de la începutul ei, plecarea din Constantinopole spre Ialta şi apoi escursiunea în toate regiunile şi locurile importante ale pămîntului sfînt. Apar înaintea spectatorilor Coloniile, şcolile, giminaziul, seminarul, viaţa evreiască în Palestina, culesul portocalilor, cultivarea viilor, fermele, Mormintele vechi, Erusalimul antic şi modern Marea moartă şi Jordanul etc. etc. Totul este fidel înregistrat de cinematograf de către o societate de operator-escursionişti şi redat exect cu o absolută conştinciozitate.

Prima reprezentaţie are loc la Matineul de Joi 1 Mai a. c. în sala Circului Sidoli şi în seara aceleaşi z le la ora 9.—Biletele de intrare pot fi procurate depe acuma la Cassa Circului Sidoli.

In şedinţa Senatului Universitar convocat pentru astăzi la ora 5 jum p. m. pe lîngă delegarea celor trei domni profesori pentru comisiunea de judecată a corpului didactic superior, se va mai discuta şi asupra cerilor pentru acordarea premiului de 300 lei din fondul P. Poni.

Postul de ajutor-secretar de la şcoala Superioară de Arte şi Meserii devenind vacant pe ziua de 4 Mai a. c. se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că în acea zi se va ţine în Cancelaria şcoalei un concurs între candidaţii care se vor prezenta.

Condiţiunile concursului sunt :

Să fie absolvent a cîte-va clase secundare.

Să scrie frumos şi să ştie a scri la maşina «Yost».

Să cunoască serviciul de Cancelarie şi de archivă.

Deşi în 29 April, încă nu s'au achitat salariile pe luna curentă funcţionarilor din serviciul administrativ al prefecturei de judeţ.

Atragem atenţia celor în drept.

Un foc provenit din neglijenţă a distrus casa locuitorului Neculai Popa din Balţaţi.

Ministerul de interne, luînd cunoştinţă de faptul că şefii de poliţie întrebuinţează *în corespondenţa oficială* termeni prea puţini cuviincioşi şi nepotriviţi a luat măsuri ca domnii şefi de poliţie să fie ceva mai urbani în corespondenţa lor.

După această constatare, ce să ne mai mirăm de brutalităţile poliţieneşti faţă de cetăţeni ?

In cursul lunei Mai, Consistoriul spiritual al Sf. Mitropolii a Moldovei şi Sucevei va judeca următoarele procese :

La 8 Mai procesul privitor pe preotul D. Stăcescu, parohul parohiei Bogdăneşti jud. Iaşi.

La 9 Mai procesul privitor pe preotul Gh. Matim, parohul bisericei Sf. Teodor din Iaşi şi procesul privitor pe preotul V. Davidescu din Botoşani.

Iată noul program de astă-seară Marţi 28 April al cinematografului Pathé-Frères din sala Circului Sidoli :

Răzbunarea Giovanei sau Curajul unei femei, sentimentală dramă modernă în 3 acte. Măreaţa desfăşurare cu duioase scene şi trăgic deznodămînt. Scenariu originar ; interpretare sublimă, datorită celor mal distinşi artişti dramatici ai scenelor străine.

Frumoasa casieriţă, scene comice.

Cine fuge după doi epuri, scene foarte humoristice.

Dacă nu ne însurăm, ne omorîm, scene comice.

Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu modele şi telegramele însufleţite din lumea întreagă.

Noul program viitor se reprezintă mîne Mercuri : Inimi sfăşiate, piesă în 3 acte. Prince are o măsea stricată, comedie interpretată de simpaticul humorist parizian.

In curînd :

„Copii căpitanului Grant“, după romanul lui Jules Verne—“1 7 9 3“ de Victor Hugo — «Marie Tudora“ de Victor Hugo.—Noul ciclu Waldemar Psylander şi Betty Nansen,—Asediul Parisului (1870—1871)—Sfîrşitul unui rege (Henric IV şi Ravailac)—Rocambole, de Ponson du Terrail — Hoţul, Asaltul, Ghiara de Henry Bernstein, etc.

Duminecă la ora 2, va avea loc adunarea generală a societăţei „Principele Carol“ a pensionarilor de la căile ferate.

Adunarea va avea a statua asupra noilor statute, alegerea comitetului şi depunerea banilor la mica Bancă.

Recepţia lucrărilor de aducţiune a apei.—Primim următoarele :

In «Mişcarea» de aseară, cu discursul d-lui Mîrzescu, noul primar, are lucruri cu două înţelesuri. Spicuim următoarele din discursul d-lui primar... „cred că mi se impune inperios îndatorirea să fac ca această recepţiune (apa şi canalul) să fie făcută cu cele mai serioase garanţii de competenţă şi de imparţialitate, de către oameni tecnici, de cea mai mare autoritate, *cu desăvîrşire străini de aceia cari au avut conducerea şi supravegherea lucrărilor*»...

In acelaş număr „Mişcarea“ la ultime informaţii, dă cu litere mascate, comisiunea instituită de d. Mîrzescu cu ancheta lucrărilor de mai sus. Comisiunea se compune din d-nii Al. Cottescu, P. Zahariade, S. Carcalechi, *I. B. Cantacuzino, Tancred Constantinescu şi N. Bălănescu* ; noi ştim însă, că cei trei domni din urmă au luat parte activă la conducerea şi supravegherea lucrărilor ; sau poate au fost puşi ca să lumineze pe cei trei membri din capătul listei ?

Diverse.—Aseară lucrătorul italian Anghel, lucrînd la o hinea din rîpa galbenă, a căzut de pe schelă, cauzîndu-şi leziuni interne.

A fost transportat la spitalul central.

CEL MAI MARE HOTEL DIN ROMÂNIA

GRAND-HOTEL

(FOST DE FRANCE)

Bucureşti. - Calea Victoriei, în faţa Palatului Poştelor

250 CAMERE

Mobilate complect din nou ; Calorifer, Apă rece şi caldă în toate camerele ; Ascensor, Sală de lectură, Băi şi telefoane în toate etajele, etc.

PRETURI FOARTE MODESTE

AUTOBUS LA GARĂ

CAFENEA ELEGANTĂ CONSUMAŢIUNI EXCELENTE

ULTIME INFORMAŢII

Se ştie zgomotul făcut de cei de la „Evenimentul“ cu privire la defecţiunile din partidul conservator-democrat din Iaşi — defecţiuni concretizate în persoana d-lor Cumpătă, Skarlet, Chiriak tatăl, Cezar Simionescu şi Papafil.

Un elementar simţ de echitate cere ca acelaş ziar să-şi spuie cuvîntul, cînd noi relevăm că partidul conservator din Iaşi a avut cele mai dureroase defecţiuni, pe care o organizaţie politică a putut să le aibă vr'odată.

Organizaţia conservatoare din Iaşi s'a văzut părăsită de d. Matei Cantacuzino, fostul ei şef. Ea a văzut defecţiuni în persoana d-lor I. Rallet, V. Dimitriu, P. Sion. I. Găvănescul, M. Mavrodi, Henri Sutzu, G. A. Scorţescu, dr. N. Leon, Aurel Manescu, C. Ivaşcu, Jean George Ghyca, Eug. I, Melik, I. N. Stroici, M, Goilav, foşti membrii în comitetul executiv, foşti membrii în parlament şi la comună.

Unii din aceştia au trecut de mult la liberali. Alţii, în frunte cu d-nii M. B. Cantacuzino şi Jean Rallet, au fost aclamaţi aseară la clubul liberal.

Credinţa noastră, şi împreună cu noi crede tot publicul ieşan, că „Evenimentul“ este dator să-şi spue cuvîntul cu privire la aceste defecţiuni, cele mai dureroase pe care o organizaţie politică le-a avut vr'odată.

Ştirea dată că ieri a avut loc întrunirea comitetului executiv central al partidului conservator-democrat nu corespunde adevărului.

Din cauză că d. Brătianu este bolnav în pat tratativele pentru stabilirea unui acord între liberali şi conservatori-democraţi pot mai întârzia cîteva-va zile, aşa că rezultatul nu va putea fi adus la cunoştinţa comitetului executiv de cît Vineri sau Sîmbătă

Mai mulţi capitalişti din Basarabia, au făcut epitropiei Sf. Spiridon o ofertă de 10 milioane pentru vînzarea moşiilor din Basarabia, aparţinînd acestei instituţiuni. Tratativele sunt încă în curs.

Epitropia ţine să şi asigure un venit echivalent cu actuala arendă, bine înţeles economisînd în acelaş timp cheltuelile de întreţinere de azi.

D. Ermil Pangrati, fost ministru conservator, va candida, la col. I de Cameră Vaslui.

D-sa se prezintă în baza programului revizionist şi va fi susţinut de guvern.

D. Emanoil Antonescu va candida la col. I-iu de Cameră de Argeş, în locul d-lui Vintilă Brătianu, care va candida în Capitală.

Se zice că vor fi susţinute şi candidaturile d-lor Onciul şi Paul Negulescu, tot în baza programului revizionist, susţinut de profesorii universitari demisionaţi din partidul Conservator.

D-nii Matei Cantacuzino şi Rallet, s'au prezentat d-lui Ion Brătianu şi l'au asigurat, că vor da tot concursul pentru înfăptuirea reformelor.

D. Gh. Scobai, profesor, şi-a depus astăzi la tribunal s. I-a canditura pentru colegiul al II-lea de Senat.

In altă parte a ziarului vorbim despre nuoile adeziuni la clubul liberal ieşan.

In afară de membrii marcanţi ai partidului conservator, care astăzi trec la liberali, lista nuoilor aderenţi, cu mici excepţii, cuprinde nume de oameni cunoscuţi ca liberali şi cari, în alegerile trecute, au făcut o vie propagandă în favoarea partidului.

D. I. G. Duca, ministrul instrucţiei publice, va susţine candidatura d-lui N. Dimitrescu-Cîmpina, directorul ziarului Universul, *la colegiul al III-lea de Vălcea.*

Şedinţa consiliului facultăţei de medicină. — Aseară a avut loc şedinţa consiliului profesoral al Facultăţei de medicină, şedinţă care trebuia să aibă loc Lunea trecută, dar care fusese amînată din cauza congresului medicilor — care avea loc în acelaş timp la Bucureşti—şi la care au luat parte mulţi dintre profesorii Facultăţei noastre.

Pe lîngă chestiunea cursurilor de perfecţionare pusă în discuţie în urma cererei d-lui profesor Mezincescu consiliul s'a ocupct cu înfiinţarea unui post de conferenţiar pentru semiologie şi cu recomandarea unui suplinitor la catedra de medicină operatoare, ramasă vacantă prin transferarea d-lui profesor Bălăcescu la Bucureşti.

In chestiunea cursurilor Consiliul în unanimitate a hotărît să se intervie atît la Ministerul de interne, cît şi la rectorul şi senatorul universităţei pentru respectarea art. 44 din legea sanitară, care **prevede înfiinţarea cursurilor şi la Iaşi.**

Consiliul a aprobat înfiinţarea unui post de conferenţiar pentru semiologie pentru acest post va fi recomandut d. dr. Savini.

D. profesor dr. Riegler a fost ales în unanimitate, reprezentant al facultăţei de medicină în senatul universitar în locul d-lui dr. Manicatide, al cărui mandat a expirat.

In chestiunea recomandărei unui suplinitor la catedra de medicină operatoare în urma unor lungi discuţiuni, s'a recomandat d. dr. Iacobovici, chirurg primar al Eforiei spitalelor civile şi docent de medicină operatoare la Facultatea din Bucureşti.

D. dr. Mărzescu care ceruse suplinirea cu toată susţinerea profesorilor Puşcariu. şi Demetriade, n'a obţinut de cît trei voturi din 14—adecă numai voturile celor trei profesori liberali de mai sus.

Consiliul a decis de asemenea să se facă intervenţii atît la minister cît şi la rector şi senator al Universităţei pentru a se pune la dispoziţie suma necesară pentru terminarea încă în acest an a aripei din clădirea nouei Facultăţi ce se găseşte în construcţie şi care nu a putut fi terminată până acum din lipsă de fonduri.

Din partea clubului conservator s'au depus azi buletinele pentru candidaturile d-lor Dim. Greceanu şi inginer Miclescu la colegiul I de Cameră.

D. C. Gr. Galuşcă a fost recomendat şi i-a venit numirea pe ziua de'l Mai c. ca ajutor de grefă la Trib. Iaşi s. II, în locul d-lui Vicol, care a fost pus în retragere din cauza de boală.

Judiciare. — Camera de punere sub acuzare a respins ca neregulate apelurile făcute de Stefan Sacară contra ordonanţei judecătorului de instrucţie din Bacău şi de Stefan Ionescu din Iaşi pentru a li se micşora cauţiunea pentru care să fie puşi în libertate.

— Curtea de apel s. I a condamnat pe Alecu Gheorghiu zis Lupu la 50 lei amendă pentru călcare de domiciliu.

— Aceiaşi curte a condamnat pe Th. Costăchescu la 2 luni închisoare corecţională pentru calomnie şi 20 lei amendă pentru insultă.

— Curtea de apel s. II a condamnat pe Vasile Adam la 15 zile închisoare pentru bancrută simplă, şi pe Elie Klein la 100 lei amendă pentru înşelăciune.

A achitat pe N. Gh. Bugeac pentru desfiinţare de hotare şi pe Sigmund Marcus pentru înşelăciune.

— In ziua de 20 Mai se vor vinde prin licitaţie publică la oficiul sindicatului falimentelor. Trib. Iaşi, mărfurile falitului Bogdan Vasiliu et Co. din Iaşi.

In ziua de 24 Mai se vor vinde în str. A, C Rosetti 27 mărfurile de sticlărie a falitului Natan Weissman.

Societatea «Unirea» a lucrătorilor tipografi din Iaşi, organisează pentru Duminică 25 Mai c., o *Serată dansantă* în sala Caragiale, pentru augmentarea fondului societăţei.

De vînzare *la moşia Cucuteni comuna Băiceni, lîngă Tg. Frumos 150 boi jugari, 40 cai de muncă precum şi diferite unelte agricole în perfectă stare.—A se adresa la administraţia moşiei.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Responsabilităţile catastrofei naţionale a Bulgariei

Sofia. —Sobrania.—Continuînd discuţia cu privire la responsabilităţile catastrofei naţionale, d. Malinof, şeful partidului democrat, se pronunţă în favoarea unei largi anchete parlamentare care să cuprindă toată durata crizei balcanice şi chiar perioada diplomatică şi militară a războiului.

Alegerile din Franţa

— Progresele socialiştilor —

Paris. —După o statistică a ministerului de interne, au fost aleşi în total: 81 reacţionari; 59 progresişti; 31 din federaţia stîngei; 60 republicani din stînga; 236 radicali şi radicali socialişti din care 188 unificaţi; 30 republicani socialişti; 102 socialişti unificaţi; un independent.

Reacţionarii cîştigă 7 scaune; radicalii socialişti 23; socialiştii unificaţi 27; progresiştii pierd 24 locuri; federaţia stîngei 16; republicanii stîngei 14; republicani socialişti 7.

Ţarul la Chişinau

Odesa: In legătură cu vizita Ţarului la Chişinău, poliţia desfăşură o activitate febrilă, pentru a asigura paza acestei călătorii. Zilnic se arestează sute de persoane din Odesa şi Basarabia.

Misiunea lui Talaat-Bey

Petersburg. — Ziarul Redhy, *afirmă, că misiunea turcă care va veni la Livadia în frunte cu Talaat Bey, are ca ţintă ca amestecul Romîniei în diferendul turco-grec să fie înlăturat. Turcia doreşte ca chestia insulelor Egee să fie rezolvită de dînsa singură.*

Revolta din Mexic

— Tampico în flacări —

Juarez.— Ştiri sosite aici arată că o luptă, care a început lîngă Tampico, este cea mai sîngeroasă din toată revoluţiunea.

Mai multe rezervoare cu petrol ard. O parte a oraşului este în flacări.

Instrucţia în afacerea Calmette

Paris. — Instrucţia în afacerea d-nei Caillaux s'a terminat.

Greva din Petersburg

Petersburg.—Ziarele arată, că mişcarea muncitorilor, în contra loviturei aduse dumei ia proporţii mari. Pînă acuma 100,000 de muncitori se găsesc în greve şi e de aşteptat greva generală.

Starea lui Frantz Iosef

Viena.—Simptomele de bronşită şi starea generală a împaratului nu prezintă vre-o schimbare importantă.

Zona neutra în Epir

Viena.—Corespondenţa albaneză află din Durazzo că, în urma hotărirei comisiunei de control luată la Corfu, guvernul albanez şi d. Zografos au ordonat măsurile necesare pentru fixarea unei zone neutre în Epir.

Această zonă va fi delimitată conform operaţiilor de la 9 Mai şi va avea de scop să împiedice ciocniri între combatanţii albaneji şi epiroţi.

Din Tabara Conservatoare

Bucureşti. — Comitetul Consultativ al partidului conservator, care era convocat pentru eri, se va întruni abia astăzi.

Comitetul va fixa lista de candidaţi pentru alegerile din Capitală.

Intrunire de protestare

Bucureşti. — Albanezii din Capitală, originari din Coriţa, vor ţinea azi la orele 2 după prînz în sala Transilvania, o întrunire publică de protestare în potriva selbătăciilor greceşti.

Ancheta din Epir

Viena.—Ziarul Neue Freie Presse află, că d. Venizelos a luat parte la o mare anchetă, spre a stabili responzabilităţile cu privire la cele petrecute în Epir.

Convenţie sârbo-română

Belgrad.—(Scupcina). Proectul convenţiunei sîrbo-romîne, cu privire la construcţia podului de cale ferată pe Dunăre, a fost adoptat în unanimitate în ultima cetire,

Preşedintele adunării, d. Nicolici, a exprimat marea satisfacţiune a adunărei că un proect de atîta importanţă, pentru desvoltarea relaţiunilor celor mai intime între Rominia şi Serbia, să fi fost adoptat în unanimitate de Scupcină.

S'a strigat atunci de către deputaţi, de repeţite ori, «Trăiască Romînia!»

Asasinarea unui consul

Tunis. — Consulul Rusiei în Norveţia, Batt, a fost asasinat în tren, între Tunis şi Biserta. Cadavrul a fost svîrlit pe şine. Mobilul crimei se crede a fi furtul.

Declaraţiile unui deputat bulgar

Viena.—Ziarul «Reichspost», publică un articol datorit deputatului bulgar Bagarov.

Acesta spune că înăsprirea relaţiunilor dintre Romînia şi Bulgaria, se datoreşte intrigilor diplomatice. Ambele naţiuni au trăit în cea mai perfectă armonie. Romînia a fost chiar sediul propagandei revoluţionare bulgare, înainte de izbucnirea războiului ruso-turc.

Astăzi, însă, în urma intrigilor diplomatice, Bulgaria a fost umilită.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. II-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

2500 lei No. 14913.
1500 lei No. 13390.
1000 lei No. 11230.
500 lei No. 48377.
300 lei No. 30349, 18532, 28102, 47021.
225 lei No. 5611, 13186, 24722, 38730 46354, 12948, 13475, 46607.

Doctor S. Oulberger

de la Facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaş', Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: Reumatism, boli de femei, ischias, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice, dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foasta str. Veche), vis-à-vis de Biserica Bărboi.
— Telefon No. 101 —

De Vînzare şi de Inchiriat

VILA „COSMA“

— DIN SLANICUL MOLDOVEI —

Cu 30 camere confortabil mobilate, instalaţie cu lumina electrică şi cu preţuri foarte reduse.

De la 1—25 Iunie şi de la 15—30 August preţul camerelor se reduc la jumătate.

Pînă la 1 Iunie angajamentele se fac la adresa d-lui Gh. T. Cosma, funcţionar la casieria Epitropiei Casei Sf. Spiridon sau Strada Săvescu No. 12 Iaşi, iar de la 1 Iunie la Administraţia Vilei în Slănic.

De închiriat *etajul de sus compus din cinci camere, două antrete, ogradă spaţioasă şi bucătărie, cu ateuanse în casele din strada Sft. Andrei No. 3 dela Sft. Gheorghe curent care încă nu s'a închiriat. A se adresa la proprietara Maria Lupu de la orele 9—11 jum. dim. şi dela 2—5 p. m. în acele case.*

Banca Moldova

— SOCIETATE ANONIMA —

[Capital 3.000.000.—
Varsat 2.000.000.—Rezerve 400.000

Inchiriază în tezaurul ei pe timp de 3,6 şi 12 luni compartimente de oţel de diferite, dimensiuni pentru păstrarea de bijuterii, documente şi ori ce obiecte preţioase în schimbul unei chirii variînd între 20 şi 40 lei anual. Tezaurul se poate vizita ori cînd.

Se caută **o dactilografă care ştie limba română şi germană. A se adresa la ziar sub «Ţ. I. I.»**

Pari pentru vie, *de stear, ciopiţi ascuţiţi ambele capete, de vînzare.*

A se adresa **Pădurea Popricani,** *jud. Iaşi.*

Un loc viran *se închiriază în strada Cuza Vodă No. 13. De asemenea* **una cameră** *mare.*

BIROUL DE AVOCATURA

V. şi N. APOTECHER

s'a mutat în strada Lăpuşneanu

Casele Irimescu

Vînd clădire, *cu ogeag zidit, servind pentru orice instalaţiune industrială cu 4000 m. p. loc Şoseaua Sărărie, lîngă fînăria comunei. Informaţiuni, Str. Carol 42 Iaşi.*

Preparator special

de limbele **FRANCEZĂ, GERMANĂ,** *scrierea corectă, conversaţia şi corespondenţa,* **latină,** *matematecile, curs primar şi secundar.*

Meditez în special elevi care **se prepară în particular** *pentru a trece examenul la şcoalele statului precum şi corigenţi.*

Traduc din romînă în franceză sau germană şi vice-versa acte oficiale autentice, corespondenţa comercială şi literară.

V. EMIL profesor.
Str Sf. Teodor 36 (în curte)

Dr. H. Solomovici

SPECIALIST IN BOALE DE NAS, GÂT, URECHI
şi — G U R A —
Ord. 8—10 a. m. şi 3—6 p. m.
67 Str. Cuza-Vodă 67

Valeriu Hulubei

AVOCAT

Str. Ghica-Vodă, 31

Vânzătoare *specială în galanterie pălării şi încălţăminte doreşte post durabil. Bună condiţie şi garanţie morală şi materială.*

Adressa: I. Z. Vănzătoare
Poste-restante. Iaşi

Se caută **lucrătoare la atelierul D-relor Georgescu.**

Căpitan Păun 8.

ISRAEL BROIDE

Depozit de saci, ţoluri şi sfoară.
De vînzare şi închiriat *cu preţuri reduse.*
Iaşi str. Anastasie Panu 13.

De vînzare
Una coupé elegantă
Strada Păcurari No. 10

N. V. LEONESCU

AVOCAT

Oarele de consultaţie 8—10 a. m. şi 5—7 p. m.
— Strada Asachi 10 —

VACCINARI

— cu limfă sviţeriană —
practică

Dr. A. Steuerman

str. Cuza-Vodă 13
— Telefon —

EXPERIENŢA A DOVEDIT CĂ:

Apele Mineralizate Sinteza

Preparate cu Lithină şi Bicarbonat de Sodă de

Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, IAŞI

sunt cele mai conştiincios preparate, cele mai curate şi cele mai plăcute dintre toate produsele similare din ţară.

Cereţi dar pretutindeni, în toate debitele de băuturi şi în toate restaurantele, numai APELE MINERALIZATE „SINTEZA“ a DOCTORULUI RĂTIANU, şi feriţi-vă de imitaţiuni care prin compoziţia lor nu se pot compara intru nimic cu excelentele produse „SINTEZA“.

Apele Mineralizate Sinteza sunt alkaline—lithionate şi se recomandă în special ca apă de masă persoanelor ce suferă de ACREALA EXAGERATA a STOMACULUI, GUTTA, ARTRITISM, NISIP LA FICAT, NISIP LA BEŞICĂ sau RINICHI, CONSTIPAŢIE etc.

Observaţi bine ETICHETA DE PE STICLĂ şi PLOMBELE DE ÎNCHIDERE care trebue să poarte numele meu Dr. A. RĂTIANU şi marca „SINTEZA“.

Refuzaţi ori ce substituţie.

La cerere se trimite trăsura fabricei la domiciliu.

— Biroul Fabricei IAŞI str. GOLIA No 46 —

RENUMITUL MAGAZIN DE MUZICA

„LA INGER“

IAŞI.— Strada Stefan cel Mare No. 4.—

Face cunoscut Onor. sale clientele, cît şi Onor. Public, că, cu ocazia Sft. Sărbători a mărit Magazinul său şi i a sosit un **Mare transport de Gramofoane**, reputata marcă **Inger** precum şi **Parlofoane fără goarnă** începînd de la **Lei 35** pînă la **700.**

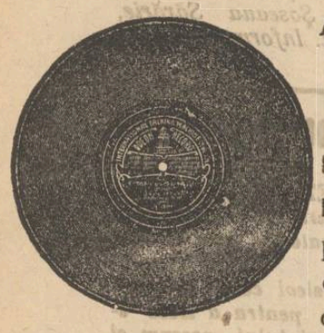

Asemenea a primit **25,000** plăci, începînd dela **2** pînă la **35** Lei bucata, cu **ultimele noutăţi** ca: **Dansuri, Opere** şi toate operetele noui, cîntate de artiştii trupei **„Grigoriu“**, precum şi **Plăci speciale** cîntate de celebri artişti ca **Carusso, Tita Rufo, Tamgua** etc.

Vast asortiment de **Instrumente muzicale, Maşini de cusut Biciclete, Arme de vânat, Revolvere, Case de bani, Ceasornice Pendule, Mobile de lemn şi fer** etc.

Vinde şi cu plata în rate.

JACQUES CALMANOVICI
Strada Mare No. 4

Filiala. — Paşcani str. Mare
Sucursala. — Codăeşti, Jud. Vaslui

NEVRALGIILE

Hapurile Doctorului Mousselte

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ucurendă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Cefaleiele, Sciatice, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cauzate de *reumatism* şi toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE [illegible] în prima cea d'antaiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la prînz, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 3 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să le mai multe de cât 6 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

---

9 ANI DE SUCCES 9

Cinematograful Pathé Frères

Sala Circului Sidoli

Reprezentaţii în fie-care seară la orele 9

Duminicele, Sâmbetele şi Serbătorile, câte

Două Matineuri, la 3 şi 5 ore

Pe ecranul nostru apar toţi corifeii marilor teatre din Paris, Berlin, Kopenhaga, Viena, Roma, Milano, etc. ca: Sarah Bernhardt, Jane Hading, Etiévant, Alexandre, Robinne, Wiehé, Psylander, Henny Porten, Asta Nielsen, Max Linder, Prince, etc, etc.

Dreptul de excluzivitate a tuturor filmelor Pathé e concesionat numai filialei din Iaşi (Circul Sidoli), asemenea ne bucurăm de privilegii de la cele mai mari case care editează filme de lung metraj.

CINEMATOGRAFELE PATHE FRÈRES

sunt răspândite pe întreaga suprafaţă a pământului. Ele sunt vizitate de pătura cultă, de întreaga elită şi de toate straturile sociale.

Cinematografele Pathé Frères distrează, dând în acelaş timp cultură şi educaţie.

Pe cei câţi-va metri de pânză se resfrânge vastitatea tuturor domeniilor activităţei omeneşti; această pânză întrupează pedagogia şi întreaga enciclopedie.

Filme de popularizare ştiinţifică.—Escursiuni prin cele mai pitoreşti regiuni din întregul univers.—Toate sporturile moderne.—Vulgarizarea industriilor.—Manevrele armatelor pe uscat şi pe mare.—Invenţiile şi noile descoperiri.—Pathé-Journal şi Eclair Journal, ziarele însufleţite care ne arată în fie-care săptămână tot ce se întâmplă mai de seamă în lumea toată. etc. etc.

Comedii, scene hazlii, scene artistice de varieteu, redare cinematografică a scrierilor celebre, etc. etc.

TOTUL REDAT CLAR ŞI PERFECT

Stagiunea de iarnă în vasta Sală Sidoli, cea de vară în Grădina Traian, anume aranjată pentru reprezentaţii cinematografice.

Staţiune de băi sulfuroase

BADEN bei WIEN

— RADIOACTIVE IN GRAD MARE —

Frequenţă în 1913: 32,366 vizitatori.

Terme de pucioasă foarte eficace. Impachetări în nămol. Vindecă guta, reumatismul, ischiasul, exsudatele paraliziile, nevralgiile, scrofuloza, bolile de piele, intoxicaţiile cu metale. Ape de băut: Isvorul din oraş Peregrini. Hotelul băilor (comunal) «Herzoghof». Casă de primul rang. Telefon interurb. Apă caldă, signale luminoase, apoi alte hoteluri de primul rang, pensiuni, restaurante, prăvălii.

Sezon, tot anul. Prospect gratis. Informaţiuni şi prospecte prin Direcţiunea Băilor, Baden bei Wien.

25% !

= ECONOMIE =

PRIN INTREBUINŢAREA

Săpunului Popular

DIN FABRICA „STELLA“ BUCUREŞTI

„ANCORA“

(ANKER)

Societatea de asig. asupra vieţei şi de rente în Viena

Aprobată prin decretul Ministerului de Interne şi No. 10141 din 1 Decembrie 1858.

Concesionată pentru Romînia prin înaltul decret domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869

Fonduri de garanţii la 31 Decembrie 1912 Lei 215 Milioane
Rezerve de premii şi de fond. asociaţilor Lei 190 Milioane
Asigurări lichidate „ 478 „
Situaţia asigurărilor la 31 Dec. 1912 Lei 632 Milioane
Cauţiunile depuse la Casa de depuneri din Bucureşti, pentru asiguraţii din România Lei 7,781,500

Avantagii deosebite ce societatea „Ancora“ (Anker) acordă asiguraţilor săi:
Inatacabilitatea poliţei.
Prelungirea automatică.
Reducţiunea asigurărei.
Drept de împrumut.
Poliţa universală.
Plata imediată a capitalului asigurat.
Preţ mare de rescumpărare.
Schimbarea ocupaţiunei fără importanţa etc.

Societatea „Ancora“ încheie:
Asigurări pe caz de viaţă şi deces în combinaţiune cu acuitarea de plata premiilor în caz de invaliditate şi oferirea unei rente de 10 la sută din suma asigurată, precum şi riscul de războiu contra plăţei unei taxe anuale de evidenţă de 2 la mie din suma asigurată.
Asemenea toate celelalte combinaţiuni moderne—cu şi fără examen medical.

Direcţiunea pentru România
BUCUREŞTI
Agentul general pentru Iaşi,

IOSEPH POPPER

Str. I. C. BRATIANU No. 168
(fostă strada de Sus)

SALI PORJES

Vechea şi renumita Magazie de MODE ŞI CONFECŢIUNI PENTRU DAME

aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele şi a Onor. Public, că s'a mutat şi nou aranjat în **PIAŢA UNIREI**, *vis-a-vis de Hotel Trajan, casa fost „Banca Moldova“, unde a înfiinţat şi un atelier pentru Confecţiuni.*

Sanatorul Dr. Tzaicu

IAŞI, str. ZMEU No. 3

Chirurgia. Complect şi perfect instalat din punct de vedere chirurgical. Săli speciale pentru operaţiile septice şi aseptice. Săli de sterilizări cu aparatele cele mai noi. Instrumentar irepro[illegible]. Se practică ori ce intervenţii.

Secţiunea de Chirurgie ortopedică prevăzută cu o instalaţie specială de **Mecanoterapie**. Se aplică aparate gipsate, bandaje, se face gimnastică ortopedică, redresări, extensiuni etc. Se tratează: deviaţiile coloanei vertebrale, Mal de Pott, coxalgii, fracturile, luxaţiile, [illegible], ankilozele etc. etc.

Fazori. Sală specială. Moasă diplomată în permanenţă.

Medicină. Se primesc toate maladiile. Se tratează bronşite cronice, emfizemul pulmonar, scleroza pulmonară, aderenţile pleurale cu aparate de gimnastică respiratorie.

Boli nervoase. *Electroterapie*, curenţi electrici băi electrice, masaje vibratorii electrice, epilaţie electrică. *Hidroterapie.*

Se tratează *sifilisul* prin noile metode: *injecţii Ehrlich* (606) sau mercur după indicaţii. Se execută toate *regimurile*. Se fac *analize* de sânge, urină, spute; sero-reacţiunea Wassermann. Se primesc în pensiune convalescenţi şi infirmi.

Directorul şi internul locuesc în sanatoriu. Ingrijire serioasă şi foarte conştiincioasă. Preturile adaptate la toate straturile sociale. Policlinică, consultaţii între 1—3 p. m. Prospecte la cerere. Tele. 52.

PHOSPHATINA FALIÈRES

Cel mai bun aliment al copiilor

Recomandat de la vârsta de 7-8 luni, în momentul înţărcărei şi în timpul creşterei. — Ajută dentiţiunei şi formărei oaselor. — Previne sau opreşte diareea aşa de frequentă în timpul căldurilor.

Folositoare tuturor stomacurilor delicate, bătrânilor, convalescenţilor.

PHOSPHATINA FALIÈRES este inimitabilă.

DEPOSIT GENERAL:
6 Rue de la Tacherie, PARIS şi pretutindeni.

Tipografia H. Goldner, strada Gheorghe No. 17 Mirzescu—Telefon No. 36.